

Przyszłość jest tu | **THE FUTURE IS HERE**

Raport
o stanie
miasta
Gliwice

za 2018 r.

Radiostacja fot. PixelCam

Spis treści:

O raporcie	3
1. Gliwice i gliwiczenie	4
1.1. Geografia	4
1.2. Demografia	6
2. Zarządzanie samorządowe	9
2.1. Zarządzanie miastem	9
2.2. Miejskie jednostki organizacyjne	23
2.3. Planowanie rozwoju miasta	25
2.4. Gliwicki Budżet Obywatelski	28
2.5. Współpraca lokalna i regionalna, działalność Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych (GCOP)	29
2.6. Projekty Unijne	34
3. Infrastruktura	38
3.1. Zmiany infrastrukturalne	38
3.2. Planowanie przestrzenne, architektura i urbanistyka	45
3.3. Transport	51
3.4. Zestawienie dużych przedsięwzięć (o wartości powyżej 500 tys. zł) zrealizowanych w 2018 roku	57
4. Środowisko	61
4.1. Powietrze	61
4.2. Obszary zielone	63
4.3. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi	65
4.4. Mapa akustyczna i program ochrony przed hałasem	65
4.5. Programy Ochrony Środowiska	66
4.6. Program usuwania azbestu	67
4.7. Edukacja ekologiczna	67
4.8. Energia odnawialna oraz proekologiczne systemy grzewcze	68
4.9. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Gliwice	69
4.10. Wody	70
4.11. Gospodarka komunalna	71
5. Gospodarka i finanse	74
5.1. Gospodarka	74
5.1.1. Podmioty gospodarcze	75
5.1.2. Inwestycje i atrakcyjność inwestycyjna	77
5.1.3. Klastery i sieci współpracy biznesowo-badawczej	79
5.1.4. Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu	79
5.2. Finanse	83
5.2.1. Budżet	83
5.2.2. Dochody	84
5.2.3. Wydatki	87
5.2.4. Rating	91
5.2.5. Majątek miasta	92

6.	Zdrowie i polityka społeczna	97
6.1.	Zdrowie	97
6.2.	Wsparcie rodziny	101
6.3.	Działania na rzecz seniorów	103
6.4.	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	104
6.5.	Pomoc społeczna.....	105
6.6.	Pieczna zastępcza	108
6.7.	Nieodpłatna pomoc prawna	111
7.	Kultura, edukacja i sport.....	113
7.1.	Kultura.....	113
7.1.1.	Instytucje i ośrodki kultury	114
7.1.2.	Wydarzenia kulturalne.....	118
7.2.	Edukacja	123
7.2.1.	Edukacja przedszkolna	127
7.2.2.	Nauczanie dwujęzyczne.....	127
7.2.3.	Egzamin maturalny	128
7.2.4.	Stypendia Prezydenta Miasta dla uzdolnionych uczniów	129
7.2.5.	Kadra pedagogiczna	129
7.2.6.	Nauczanie integracyjne, specjalne i indywidualne	131
7.2.7.	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	133
7.2.8.	Projekty	133
7.2.9.	Szkolnictwo wyższe	135
7.3.	Sport	137
7.3.1.	Obiekty i infrastruktura	137
7.3.2.	Wydarzenia sportowo-rekreacyjne	141
8.	Bezpieczeństwo i porządek.....	147
8.1.	Przestępczość.....	148
8.2.	System monitoringu wizyjnego.....	149
8.3.	Centrum Ratownictwa Gliwice	151
8.3.1.	Program Bezpieczne Gliwice	151
8.3.2.	Ochrona przeciwpowodziowa.....	152
8.3.3.	Zagrożenia miejscowe	152
8.4.	Działalność porządkowa Straży Miejskiej.....	153
9.	PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA W 2018 ROKU	156
	Spis tabel	162
	Spis wskaźników	168
	Spis wykresów	169
	Spis infografik	170

O RAPORCIE

Niniejszy raport stanowi opracowanie zgodne z wymogami Art. 28 aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 (Dz. U. 2019.506 t.j.). Raport obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta Miasta w roku 2018, w szczególności przedstawia realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miasta i budżetu obywatelskiego.

Dla pełniejszego obrazu stanu miasta, niniejszy dokument prezentuje rozwój miasta Gliwice na przestrzeni lat 2015-2018 w ujęciu porównawczym, w kontekście miast subregionu: Bytomia, Katowic, Sosnowca i Tychów. Diagnoza została dokonana w ośmiu kluczowych obszarach: demograficzno-geograficznym, samorządności, infrastruktury, środowiska, gospodarki i finansów, zdrowia i pomocy społecznej, kultury, edukacji i sportu oraz bezpieczeństwa i porządku. Tak nakreślone ramy pozwalają na zarysowanie podstawowych tendencji rozwoju.

Prezentowane w raporcie dane statystyczne pozyskane zostały z wydziałów urzędu miejskiego, miejskich jednostek organizacyjnych oraz spółek miejskich i przedstawiają stan na dzień 31.12.2018 r. Dane statystyczne pozyskane ze strony Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, dotyczą natomiast roku 2017. W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu GUS nie udostępnił bardziej aktualnych danych.

1.

GLIWICE I GLIWICZANIE

1.1. Geografia

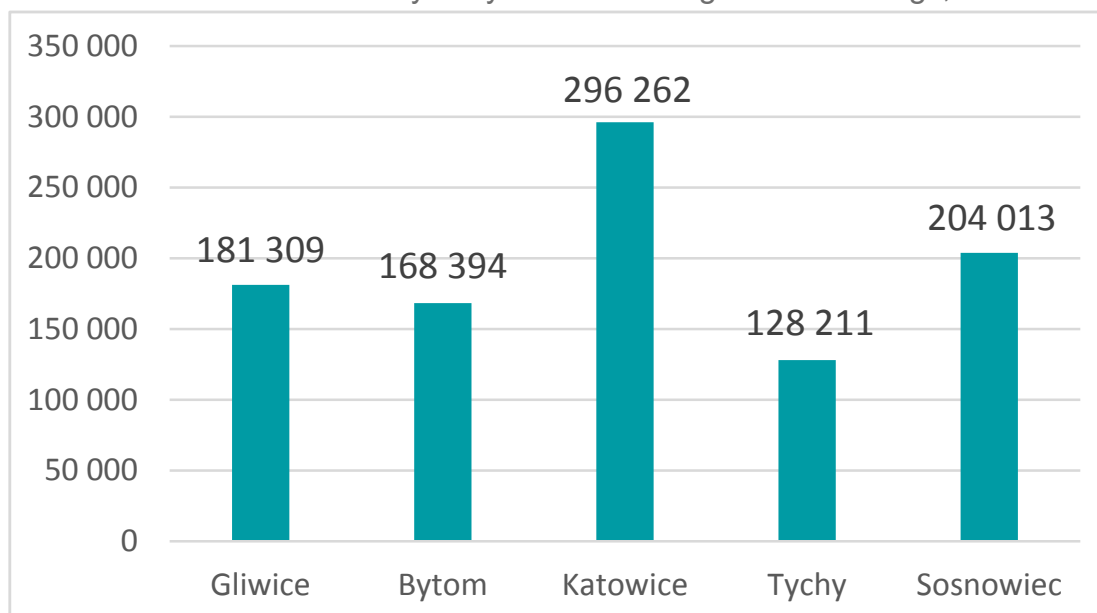
Gliwice to miasto położone w południowo-zachodniej Polsce, w województwie śląskim, na zachodnim krańcu Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Gliwice są miastem na prawach powiatu położonym na Wyżynie Śląskiej, nad rzeką Kłodnicą. Miasto plasuje się na 19 miejscu pod względem powierzchni, jak i liczby ludności w Polsce oraz 4 pozycji pod względem liczby mieszkańców w województwie śląskim.

Tabela 1. Powierzchnia wybranych miast Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, województwa śląskiego i Polski, stan na 2018 r.

Obszar	Gliwice	Bytom	Katowice	Tychy	Sosnowiec	Śląskie	Polska
Powierzchnia [km ²]	133,88	69,44	164,64	81,81	91,06	12 333	312 679

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 1. Liczba mieszkańców wybranych miast Subregionu Centralnego, stan na 2017 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 2. Powierzchnia miasta Gliwice z podziałem na Osiedla, stan na 2018 rok

Osiedle	Powierzchnia [km ²]
Baildona	4,72
Bojków	16,45
Brzezinka	8,49
Czechowice	5,32
Kopernika	2,48
Ligota Zabrska	6,84
Łabędy	19,07
Obrońców Pokoju	7,67
Ostropa	11,48
Politechnika	1,06
Sikornik	2,79
Sońnica	4,85
Stare Gliwice	5,32
Szobiszowice	3,04
Śródmieście	2,15
Trynek	7,63
Wilcze Gardło	0,68
Wojska Polskiego	3,83
Wójtowa Wieś	9,96
Zatorze	3,49
Żerniki	6,56
RAZEM	133,88

Źródło: <https://msip.gliwice.eu/analizy-przestrzenne/>

1.2. Demografia

Tabela 3. Wybrane wskaźniki demograficzne dla Gliwic, wybranych miast Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, województwa śląskiego i Polski w 2017 roku

	Gliwice	Bytom	Katowice	Sosnowiec	Tychy	Śląskie	Polska
Liczba ludności [tys./mln]	181 309	168 394	296 262	204 013	128 211	4,559 [mln]	38,433 [mln]
Gęstość zaludnienia [os/km ²]	1 360,6	2 442,6	1 810,7	2 260,8	1 568,9	371	123
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	108	109	110	111	107	107	107

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 4. Liczba mieszkańców Gliwic według rodzaju pobytu w latach 2015-2018

Rok	Kobiety		Mężczyźni		Razem		
	stały	czasowy	stały	czasowy	stały	czasowy	razem
2015	91 014	2 427	82 260	3 445	173 274	5 872	179 146
2016	90 029	2 227	81 232	3 249	171 261	5 476	176 737
2017	88 986	2 063	80 144	3 238	169 130	5 301	174 431
2018	88 132	2 159	79 196	3 388	167 328	5 547	172 875

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Gliwicach

Tabela 5. Napływ i odpływ ludności w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Napływ (liczba osób z innych miejscowości meldujących się na pobyt stały w Gliwicach)	2 081	2 073	1818	1705
Odpływ (liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego do innej miejscowości)	2 728	2307	2118	1803
Saldo migracji o charakterze stałym	- 647	-234	-300	-98
Saldo migracji na 1 000 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały	- 3,73	-1,37	-1,77	-0,59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Gliwicach

Tabela 6. Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w osiedlach Gliwic w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Baildona	9 814	9 597	9 436	9 223
Bojków	2 847	2 859	2 871	2 882
Brzezinka	2 402	2 442	2 468	2 508
Czechowice	737	734	727	718
Kopernik	10 549	10 417	10 312	10 190
Ligota Zabrska	2 040	2 009	2 037	2 036
Łabędy	15 390	15 161	14 917	14 798
Obrońców Pokoju	5 142	5 195	5 205	5 202
Ostropa	2 915	2 912	2 895	2 927
Politechnika	3 876	3 823	3 731	3 670
Sikornik	13 298	13 080	12 803	12 735
Sośnica	18 865	18 555	18 189	17 887
Stare Gliwice	6 438	6 419	6 397	6 357
Szobiszowice	12 730	12 577	12 462	12 309
Śródmieście	13 835	13 675	13 456	13 268
Trynek	16 730	16 516	16 261	15 910
Wilcze Gardło	1 162	1 148	1 146	1 133
Wojska Polskiego	12 137	11 958	11 817	11 665
Wójtowa Wieś	5 885	5 842	5 816	5 790
Zatorze	13 078	12 892	12 693	12 594
Żerniki	3 404	3 450	3 491	3 542
Razem	173 274	171 261	169 130	167 328

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Gliwicach

Tabela 7. Urodzenia żywe i zgony w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Urodzenia żywe	1 619	1 618	1 689	1 536
Zgony osób zameldowanych w Gliwicach	2 071	1 968	2 180	2 222

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Gliwicach

Wskaźnik 1. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców, jako wskaźnik demograficzny w miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w latach 2014-2017

Miasto	2014	2015	2016	2017
Gliwice	-1,29	-1,80	-1,03	-1,30
Bytom	-2,86	-4,22	-3,29	-3,07
Katowice	-2,91	-3,42	-2,51	-3,17
Sosnowiec	-4,25	-4,74	-4,64	-4,83
Tychy	1,39	0,61	0,85	-0,01

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 8. Liczba małżeństw w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Ogólna liczba małżeństw zarejestrowanych w USC, w tym:	1 034	989	986	1 012
- cywilnych	493	461	420	448
- konkordatowych	432	421	413	359
- umieszczeniowych (zawartych za granicą)	109	107	153	205
Liczba małżeństw z cudzoziemcami*	22	13	25	22

* Rosja, Egipt, Kosowo, Nepal, Republika Dominikany, Ukraina, Macedonia, Brazylia, Austria, Turcja, Armenia, Izrael, Kazachstan, Rumunia, W. Brytania, Belgia, USA, Niemcy, Szwajcaria, Holandia, Francja, Szwecja, Włochy, Nigeria, Tunezja, Egipt, Syria, Białoruś, Japonia, Indie, Mauritius, Portugalia, Hiszpania, Norwegia, Finlandia, Kamerun, Filipiny, Algieria, Kuba, Jemen, Chile, Uganda, Uzbekistan, Chorwacja, Bułgaria, Słowacja, Grecja, Litwa, Cypr, Irlandia, Tajlandia, Austria, Kolumbia, Serbia, Arabiasaudyjska, Tanzania, Pakistan, Maroko

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Tabela 9. Liczba rozwodów i separacji w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Ogólna liczba rozwodów, w tym:	401	393	418	387
- orzeczonych w kraju	351	365	370	330
- orzeczonych za granicą i wpisanych do ślubów zawartych w USC	27	25	31	43
- orzeczonych separacji	23	3	17	14

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

2.

ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE

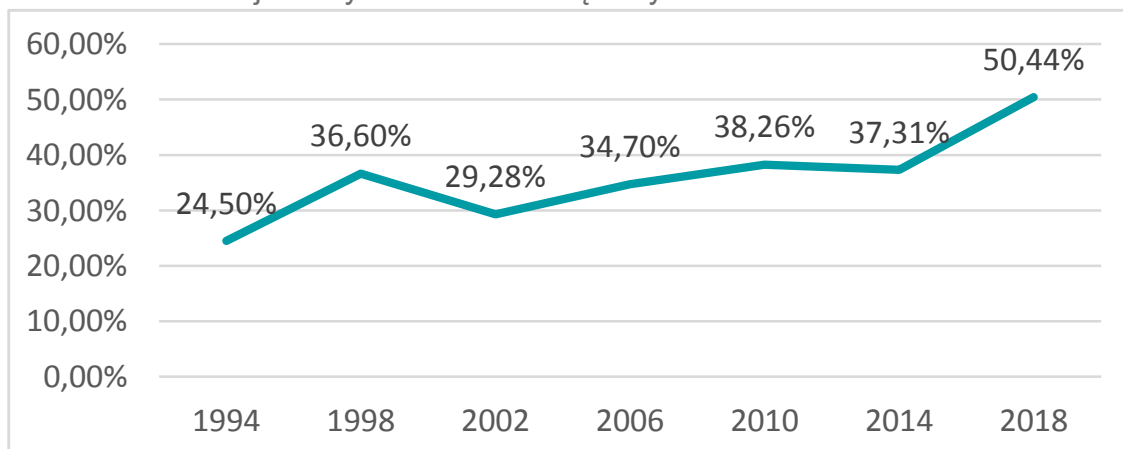
2.1. Zarządzanie miastem

Gliwice to miasto na prawach powiatu. Proces zarządzania miastem zakłada realizację założeń zawartych w Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022.

Założenia te realizowane są poprzez organy powoływane w wyborach powszechnych przez mieszkańców miasta na pięcioletnią kadencję. Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miasta, która liczy 25 radnych. Jej zadaniem jest podejmowanie decyzji dotyczących najważniejszych spraw w mieście. Organem wykonawczym i reprezentacyjnym jest Prezydent Miasta, wybierany przez mieszkańców w wyborach bezpośrednich.

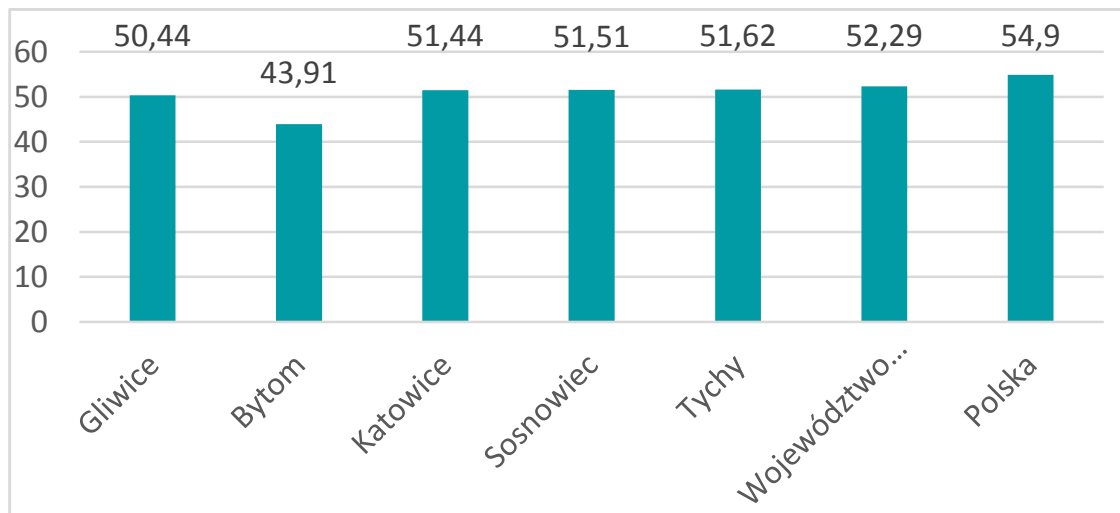
Wybory do obecnej VIII kadencji samorządu miały miejsce 21 października 2018r. Swój głos oddało 70413 osób, czyli 50,44% uprawnionych. To o 13 punktów procentowych więcej niż w poprzednich wyborach samorządowych w 2014 roku. Warto podkreślić, że od momentu powrotu wyborów samorządowych po 1989 roku frekwencja długofalowo rośnie i w ostatnich wyborach była wyższa niż w 1994 roku o prawie 26 pkt. %.

Wykres 2. Frekwencja w wyborach samorządowych w Gliwicach w latach 1994-2018

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza, <https://bip.gliwice.eu>

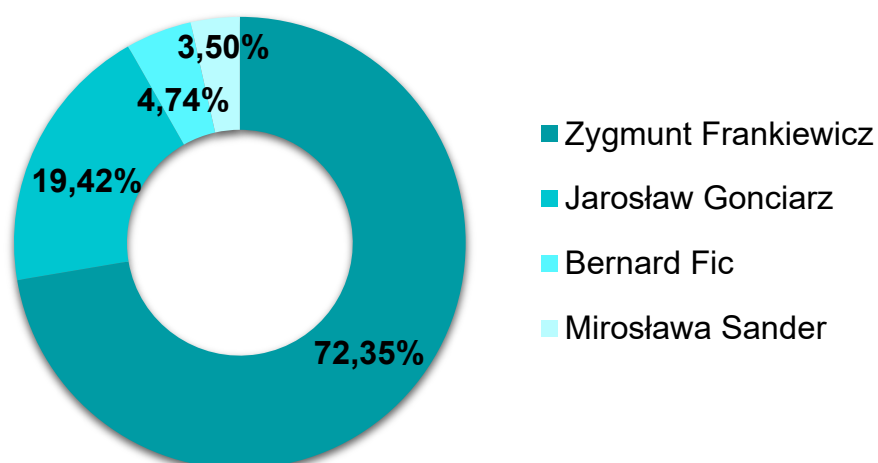
Wskaźnik 2. Frekwencja głosujących w wyborach lokalnych w 2018 roku [%] wybranych miastach Subregionu Centralnego

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza oraz na podstawie protokołów wyników wyborów

Gliwice charakteryzują się podobnym poziomem uczestnictwa wyborczego w skali miast subregionu, który jest jednak niższy niż średnia w województwie śląskim oraz średnia dla Polski. Wykazana zależność ma swoje źródła w terytorialnej strukturze uczestnictwa wyborczego, które wzrasta wraz ze zmniejszaniem się wielkości gmin – przeciętnie najwyższe jest w grupie najmniejszych jednostek samorządu terytorialnego.

Wykres 3. Wybory Prezydenta Miasta w 2018r.

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

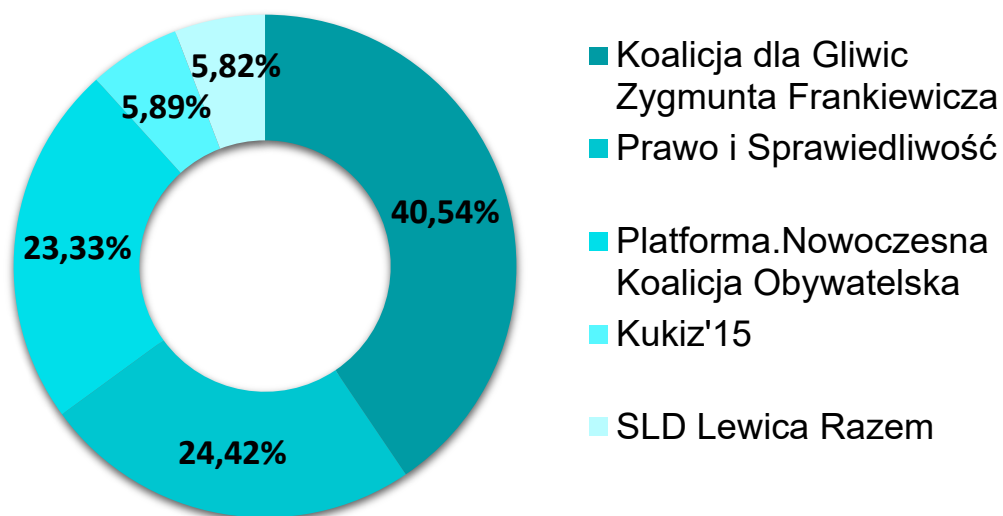
Nagrody przyznane Prezydentowi Miasta w 2018 r.:

- Tytuł Samorządowca Roku 2017 przyznany przez Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, jako jednemu z 41 włodarzy gmin tworzących Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię.
- Czwarte miejsce w rankingu najlepszych prezydentów miast tygodnika „Newsweek”.
- Wyróżnienie w konkursie Lider z powołania, organizowanym przez Why Media Group i magazyn „Why Story” w kategorii Lider XXI wieku.
- Honorowa Złota Odznaka Krajowej Izby Gospodarczej za działalność na rzecz rozwoju samorządu gospodarczego.
- Nagroda rektora dla prezydenta Gliwic z okazji 25-lecia prezydentury, za owocną współpracę samorządu z władzami uczelni na rzecz Politechniki Śląskiej.

Nagrody przyznane Miastu Gliwice w 2018 r.:

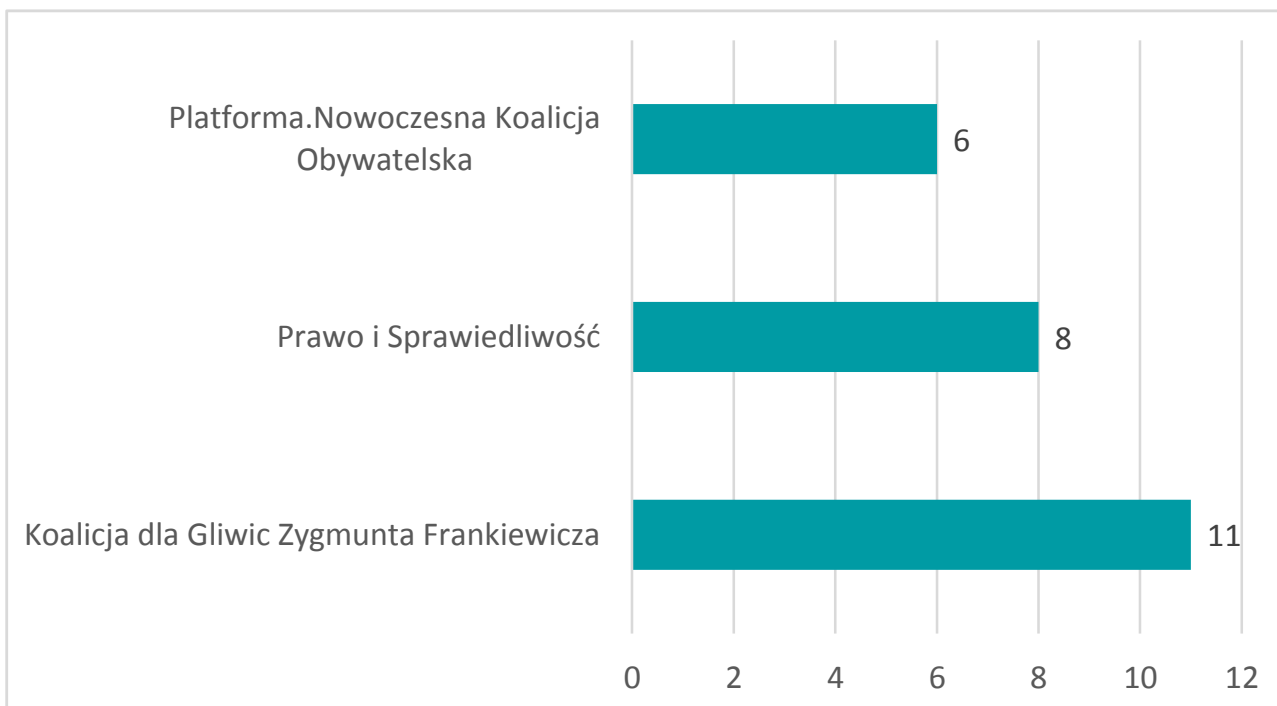
- Najlepsze Miasto na Prawach Powiatu w konkursie podczas IV Europejskiego Kongresu Samorządu, zorganizowanym przez Instytut Wschodni Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- Pierwsze miejsce w rankingu podsumowującym wydatki inwestycyjne finansowane ze środków UE w latach 2014–2017, ogłoszonym przez Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, w kategorii miast na prawach powiatu.
- Pierwsze miejsce w Rankingu Samorządów Najdynamiczniej Zwiększających Liczbę Osób Pracujących w latach 2003–2017 przygotowanym w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego.
- Pierwsze miejsce w rankingu Liderzy Inwestycji 2015–2017, ogłoszonym przez Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, w kategorii miast na prawach powiatu.
- Czwarte miejsce w rankingu najzamożniejszych miast magazynu „Wspólnota” przygotowanym w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego.
- Dziewiąte miejsce w rankingu samorządów dziennika „Rzeczpospolita” w kategorii miast na prawach powiatu.
- Wyróżnienie za aktywizację sportową dzieci i młodzieży w rankingu „Dziennika Gazety Prawnej”.
- Tytuł jednego z najlepszych rozwiązań samorządowych w Polsce dla gliwickiego inteligentnego systemu zarządzania ruchem w raporcie „Bank dobrych praktyk samorządowych” sporządzonym przez Warsaw Enterprise Institute.
- Nagroda im. Jerzego Regulskiego za projekt Dzielnicy Akademickiej.
- Nagroda w konkursie Let the Stars Shine za projekt Budowa Drogowej Trasy Średnicowej, odcinek G2.

Wykres 4. Wybory do Rady Miasta w 2018r.

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Wykres 5. Rada miasta – podział mandatów w wyborach lokalnych w 2018 r.

Źródło: <https://bip.gliwice.eu/strona=11176>

Tabela 10. Radni Rady miasta Gliwice kadencji 2018-2023

Imię i nazwisko	Wybrany z listy/ Okręg wyborczy	Funkcja w Radzie Miasta	Klub Radnych
Gabriel Bodzioch	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 3	-	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości
Ryszard Buczek	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 3	Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości
Magdalena Budny	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 2	Przewodnicząca Komisji Gospodarki Komunalnej	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Łukasz Chmielewski	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 4	Przewodniczący Komisji Dialogu Społecznego	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości
Leszek Curyło	KWW Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska/ okręg nr 2	Wiceprzewodniczący Komisji Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska	Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej
Agnieszka Filipkowska	KWW Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska/ okręg nr 3	-	Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej
Zdzisław Goliszewski	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 1	Wiceprzewodniczący Rady Miasta	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości
Michał Jaśniok	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 2	Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Marcin Kiełpiński	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 3	-	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Krzysztof Kleczka	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 2	Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Stanisław Kubit	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 4	-	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Katarzyna Kuczyńska-Budka	KWW Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska/ okręg nr 4	Wiceprzewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Sportu	Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej
Adam Majgier	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 2	Wiceprzewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

ROZDZIAŁ 2. ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE

Adam Michczyński	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 1	Przewodniczący Komisji Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości
Tadeusz Olejnik	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 4	Wiceprzewodniczący Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Ewa Potocka	KWW Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska/ okręg nr 1	Wiceprzewodnicząca Rady Miasta	Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej
Krzysztof Procel	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 4	Przewodniczący Komisji Rozwoju Miasta i Inwestycji	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości
Marek Pszonak	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 3	Przewodniczący Rady Miasta	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Krystyna Sowa	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 1	Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Sportu	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza – Przewodnicząca
Janusz Szymanowski	KWW Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska/ okręg nr 4	Przewodniczący Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej	Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej
Jacek Trochimowicz	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 1	-	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Tomasz Tylutko	KW Prawo i Sprawiedliwość/ okręg nr 2	Wiceprzewodniczący Komisji Gospodarki Komunalnej	Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości
Grażyna Walter-Łukowicz	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 1	Wiceprzewodnicząca Komisji Rozwoju Miasta i Inwestycji	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Paweł Wróblewski	KWW Koalicja dla Gliwic Z. Frankiewicza/ okręg nr 4	Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	Klub Radnych Koalicji dla Gliwic Z. Frankiewicza
Zbigniew Wygoda	KWW Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska/ okręg nr 2	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej	Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej

Źródło: <https://bip.gliwice.eu/>

ROZDZIAŁ 2. ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE

Tabela 11. Uchwały podjęte w roku 2018, podział ze względu na Wnioskodawcę

Uchwały podjęte w 2018 roku										
Wnioskodawca	daty sesji w kadencji 2014-2018								w kadencji 2018-2023	
	11.01	15.02	22.03	19.04	14.06	12.07	06.09	08.11	21.11	13.12
PM	2	21	16	13	20	34	20	14	1	21
Bez wnioskodawcy	-	1	-	-	2	2	-	3	6	1
PRM	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2
Komisja RM	-	2	1	-	4	2	-	2	-	1
Razem	2	24	17	14	26	38	20	20	7	25
Łącznie 193 uchwały										

PM - Prezydent Miasta

PRM – Przewodniczący Rady Miasta

RM – Rada Miasta

Źródło: Biuro Rady Miasta UM w Gliwicach

Tabela 12. Uchwały podjęte w roku 2018, podział ze względu na kategorię

Uchwały podjęte w 2018 roku										
Przedmiot Uchwały	daty sesji w kadencji 2014-2018								w kadencji 2018-2023	
	11.01	15.02	22.03	19.04	14.06	12.07	06.09	08.11	21.11	13.12
uchwały budżetowe (budżet, WPF, jedn. budżetowe, sprawozdanie finansowe, absolutorium, pożyczki)	2	2	2	2	6	2	2	2	-	5
podatki i opłaty	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-
zasady działania, funkcjonowania, regulaminy (np. SPP), kryteria	-	-	-	1	2	3	3	-	-	1
programy, strategie	-	-	2	2	-	1	1	5	-	1
gospodarka mieszkaniowa i nieruchomościami - zasady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
plany zagospodarowania przestrzennego	-	-	2	-	1	1	-	1	-	-

ROZDZIAŁ 2. ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE

Przedmiot Uchwały	Uchwały podjęte w 2018 roku								w kadencji 2018-2023	
	daty sesji w kadencji 2014-2018								21.11	13.12
	11.01	15.02	22.03	19.04	14.06	12.07	06.09	08.11		
oświata - sieć placówek, przekształcenia, statuty	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
tworzenie organizacji i jednostek (np. MRDPP, domy dziecka)	-	1	3	1	-	-	-	1	-	-
odpłatność za usługi opiekuńcze, dofinansowanie z PFRON	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-
zdrowie i opieka społeczna	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-
statuty (także Statut Miasta, statuty RO)	-	-	1	-	1	21	-	-	-	1
gospodarka komunalna, komunikacja miejska,	-	3	-	-	3	6	1	-	-	1
nazwy ulic, pomniki	-	-	-	1	1	-	2	1	-	3
gospodarka nieruchomościami - dzierżawy, zbycie	-	9	1	1	7	-	7	2	-	2
dotacje (np. na prace konserwatorskie)	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
tworzenie stowarzyszeń, przystąpienie do organizacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
teksty jednolite	-	1	-	-	1	2	-	3	-	1
apele, oświadczenia, stanowiska	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
wykazy (np. kąpielisk, aptek, obwodów wyborczych)	-	-	1	2	-	-	2	-	-	-
skargi, petycje	-	2	1	1	2	2	-	2	-	-
organy miasta, RM, jednostki pomocnicze	-	-	-	1	-	-	-	-	7	8
uchwały uchylające	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
w tym: zmiany uchwał	2	6	6	5	7	5	8	2	1	2

Uchwały podjęte w 2018 roku										
Przedmiot Uchwały	daty sesji w kadencji 2014-2018								w kadencji 2018-2023	
	11.01	15.02	22.03	19.04	14.06	12.07	06.09	08.11	21.11	13.12
Razem	2	24	17	14	26	38	20	20	7	25
Łącznie 193 uchwały										

Źródło: Biuro Rady Miasta UM w Gliwicach

W załączniku nr 1 Wykaz uchwał podjętych przez Radę Miasta Gliwice w roku 2018 wraz z informacją na temat ich realizacji.

Tabela 13. Rady osiedli i Przewodniczący w kadencji 2015-2019 w Gliwicach

Nazwa Osiedla	Przewodniczący Rady Osiedla
Osiedle Baildona	Jolanta Baranowska
Osiedle Bojków	Paweł Wróblewski
Osiedle Brzezinka	wakat
Osiedle Czechowice	Agnieszka Skoczylas
Osiedle Kopernika	Krzysztof Sarliński
Osiedle Ligota Zabrska	Jerzy Kochoń
Osiedle Łabędy	Krystyna Sowa
Osiedle Obrońców Pokoju	Bogusław Superat
Osiedle Ostropa	Gerard Magiera
Osiedle Politechnika	wakat
Osiedle Sikornik	Bogusław Węglarz
Osiedle Sośnica	Józef Matuszyński
Osiedle Stare Gliwice	Danuta Gąsior
Osiedle Szobiszowice	Andrzej Hędrzak
Osiedle Śródmieście	Małgorzata Konior
Osiedle Trynek	Łukasz Chmielewski
Osiedle Wilcze Gardło	Krzysztof Malczewski
Osiedle Wojska Polskiego	Janusz Szafert

ROZDZIAŁ 2. ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE

Osiedle Wójtowa Wieś	Jolanta Winkler
Osiedle Zatorze	Michał Byrczek
Osiedle Żerniki	Alicja Henel-Uruska
Osiedle Żwirki i Wigury – połączone z osiedlem Trynek	Jarosław Wypych

Źródło: https://bip.gliwice.eu/samorzad/rady_osiedli

Tabela 14. Liczba etatów w Wydziałach Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2015-2018

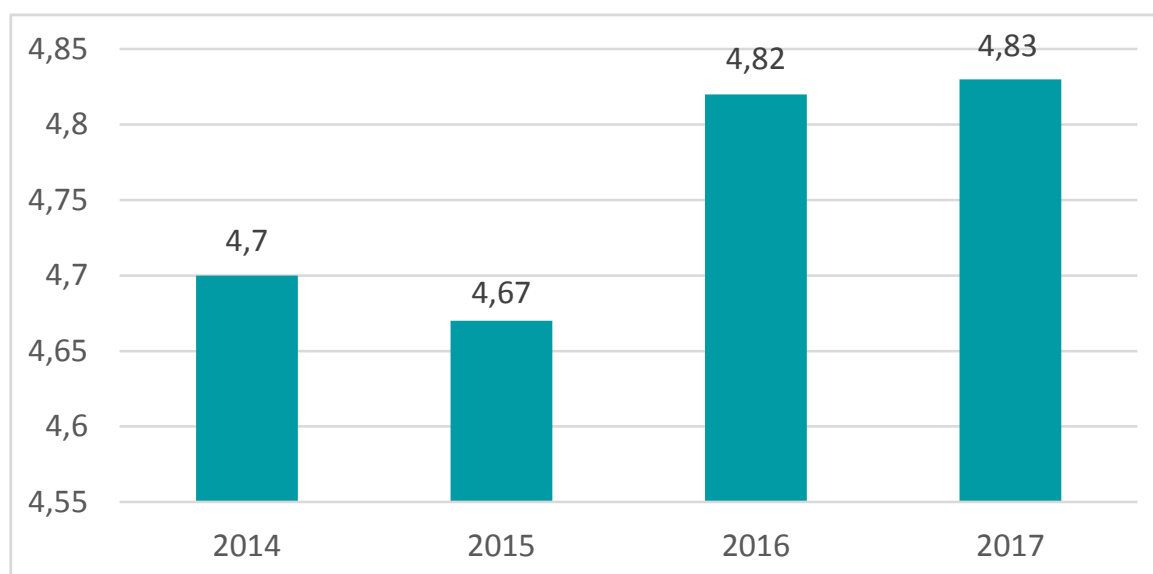
Nazwa wydziału		2015	2016	2017	2018
Architektury i Budownictwa	AB	38	38,750	38,250	38,75
Biuro Obsługi Interesantów	BOI	33,50	38	43	46
Biuro Prezydenta i Rady Miasta*	BPR	24,25	26,250	26,25	-
Biuro Prezydenta Miasta*	BPM	-	-	-	17,25
Biuro Rady Miasta*	BR	-	-	-	7
Biuro Rozwoju Miasta	BRM	13,875	12,813	13,313	13,875
Biuro Zarządzania Płynnością Finansową	BZP	5	5	5	5
Budżetu i Analiz	BA	11	11	11	10
Edukacji	ED	20,50	20,50	20	21,5
Geodezji i Kartografii	GE	53	51	52	53
Gospodarki Nieruchomościami	GN	53,875	55,875	52,375	59,625
Informatyki	IN	14	14	13	12
Inwestycji i Remontów	IR	19,750	19,250	18,75	21,75
Kadr, Szkoleń i Płac	KD	20	20	21	22
Komunikacji	KM	34,875	37	36	41
Wydział Audytu Wewnętrznego	AUD	13	13	13	13
Księgowości	KS	29	28,750	28	32
Kultury i Promocji Miasta	KP	30	33	35,875	35
Nadzoru Właścicielskiego	NA	5	5	5	5
Organizacyjny	OR	20	19	18	22
Planowania Przestrzennego	PP	24	24	23	19
Podatków i Opłat	PO	56,250	61,750	54,75	57,875

Nazwa wydziału		2015	2016	2017	2018
Przedsiębiorstw Gospodarczych i Usług Komunalnych	PU	21,25	23,250	24,25	25,25
Samodzielny Referat Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej	SIP	7	7	7	6
Spraw Obywatelskich	SO	29	29	29	29
Środowiska	ŚR	17	17	17	17
Urząd Stanu Cywilnego	USC	11,625	12,625	14	14
Zamówień Publicznych	ZA	11	12	12	20
Zdrowia i Spraw Społecznych	ZD	18	17	16	15
Ogółem		633,75	651,813	646,813	678,875

* z Biura Prezydenta i Rady Miasta wyodrębniono w 2018 roku odpowiednio Biuro Prezydenta Miasta i Biuro Rady Miasta

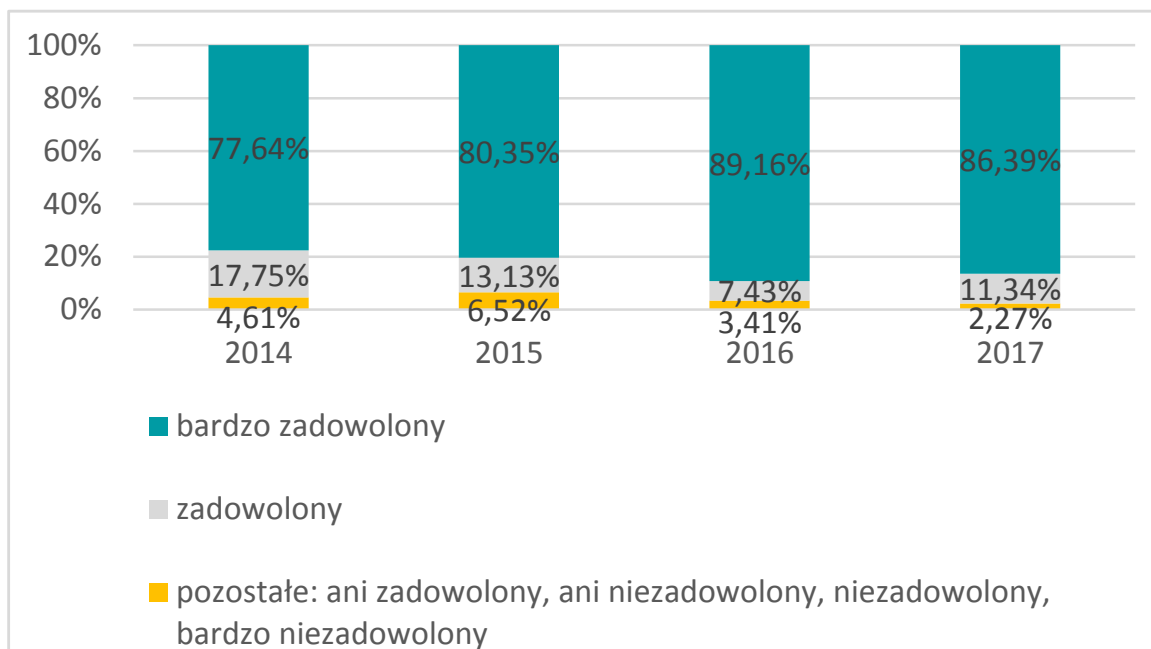
Źródło: Wydział Kadr, Szkoleń i Płac UM w Gliwicach

Tabela 15. Ocena zadowolenia z poziomu obsługi klientów Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2014-2017 (ocena w skali 5-cio punktowej)

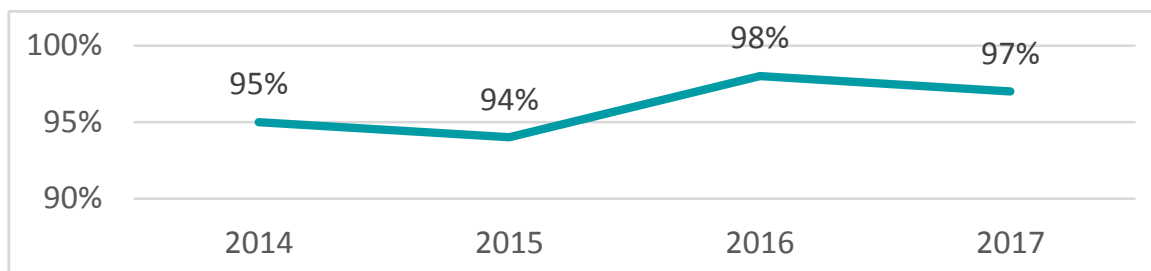
Źródło: Wydział Organizacyjny UM w Gliwicach

Wykres 6. Szczegółowy rozkład ocen zadowolenia z poziomu obsługi klientów Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2014-2017 (ocena sumaryczna procentowa na podstawie oceny czynników szczegółowych)

Źródło: Wydział Organizacyjny UM w Gliwicach

Wykres 7. Wskaźnik satysfakcji ogólnej zadowolenia klientów w latach 2014-2017

Źródło: Wydział Organizacyjny UM w Gliwicach

Tabela 16. Statystyka spraw w biurze obsługi interesantów oraz w Referacie rejestracji pojazdów w latach 2015-2018

Wyszczególnienie		2015	2016	2017	2018
Sprawy obywatelskie (sala obsługi)		72 441	70 168	73 162	52 702*
Sprawy dot. rejestracji pojazdów		82 414	87 080	89 880	96 304
Prawa jazdy		9 561	10 156	9 711	9 701
Informacja merytoryczna (stanowiska obsługujące wydziały)					
	PU	932	836	680	872
	GE	1 553	1 501	1 542	1 831
	GN*	4 981	6 514	8 171	11 336
	ŚR*	4 859	5 355	7 012	10 210
Razem		12 325	14 206	17 405	24 249
W przeliczeniu na 1 miesiąc		1 027	1 184	1 450	2 020

ROZDZIAŁ 2. ZARZĄDZANIE SAMORZĄDOWE

Stanowisko Konsultanta d/s Osób Niepełnosprawnych	4 010	2 482	2 068	1 977
Liczba pism przyjętych i wysłanych przez Biuro Podawcze	474 227	483 663	465 390	449 890
W przeliczeniu na 1 miesiąc	39 523	40 305	38 782	37 490
Stanowisko ds. Zamówień Publicznych i Przetargów	713	-	-	-
Stanowisko informacyjne Wydziału AB i PP	5 457	7 787	8 354	7 827
Stanowisko informacyjne Wydziału PO	29 775	15 291	19 058	16 057
Ilość wydanych certyfikatów SEKAP	67	61	41	30
Ilość wydanych potwierdzeń Profilu Zaufanego ePUAP	1 338	1 583	1 427	1 772
Stanowisko obsługujące program „Rodzina 3+”	1 306	1 560	663	1 202
Stanowisko obsługujące program „Karta Dużej Rodziny”	2 783	1 586	1 189	1 512
Stanowisko obsługujące program „Karta SENIOR 67+ i 75+”	2 627	1 345	994	1 619

**w marcu 2018 zakończył się cykliczny okres wymiany dowodów osobistych w związku z czym, zmalała liczba spraw*

Źródło: Biuro Obsługi Interesantów oraz Wydział Komunikacji UM w Gliwicach

Rejestracja pojazdów

W drugiej połowie 2018 r. wdrożono nowy system kolejkowy, niepozwalający na przekazywanie danych w dotychczasowej formie, stąd w 2018 r. wartości odbiegające od wykazanych w poprzednich latach. Dane dot. ilości czynności realizowanych na stanowiskach podawane są na podstawie danych zawartych w systemie CEPiK. Ponadto od dnia 1 października 2018 r. w filii UM przy ul. Jasnej 31A uruchomiono salę obsługi Referatu Rejestracji Pojazdów, co pozwoliło zmniejszyć kolejki przy ul. Zwycięstwa. Od tej pory do końca 2018 roku obsłużono w nowym oddziale 4 525 klientów, dla porównania, w tym samym czasie przy ul. Zwycięstwa 17 965 klientów.

Karta SENIOR

Od momentu uruchomienia programu Karta SENIOR beneficjentami programu były osoby, które ukończyły 67 lub 75 lat. W kwietniu 2018 roku uchwałą Rady Miasta obniżono wiek beneficjentów do 65 lat.

Istotne zmiany w 2018 roku

Od 1 stycznia 2018 r. w Biurze Obsługi Interesantów funkcjonuje:

- instytucja Miejskiego Rzecznika Konsumentów MRK (wcześniej funkcjonowała w Biurze Prezydenta i Rady Miasta),
- ewidencja działalności gospodarczej (wcześniej było to zadanie Wydziału Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych).

Tabela 17. Informatyzacja Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2015-2018

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Liczba komputerów PC	694	690	695	701
Liczba kont poczty elektronicznej	3 033*	3563	3720	3 841
Liczba serwerów	38	34	38	39
Nakłady na zakup sprzętu i oprogramowania [zł]	716 732,56	606 008,52	1 604 766,71***	577 626,35
Nakłady na szkolenie pracowników w zakresie obsługi programów komputerowych [zł]	28 500,00	17667,93	20 660,71	33 993,89

* wzrost liczby kont mailowych wynika z wdrożenia systemu obiegu dokumentów w miejskich jednostkach organizacyjnych

** zwiększenie nakładów na zakup sprzętu i oprogramowania jest spowodowany koniecznością wymiany większej liczby zestawów komputerowych w związku z przekroczeniem założonego wieku ich eksploatacji

*** wzrost jest spowodowany zwiększeniem nakładów na sprzęt oraz oprogramowanie w związku z wdrożeniem projektu GEPAR

Źródło: Wydział Informatyki UM w Gliwicach, Wydział Kadr, szkoleń i Płac

2.2. Miejskie jednostki organizacyjne

W Gliwicach zostały utworzone następujące jednostki organizacyjne miasta:

1. Domy dziecka:
 - Dom Dziecka nr 1
 - Dom Dziecka nr 2
 - Dom Dziecka nr 3 im. Astrid Lindgren
2. Żłobki miejskie (w ramach jednej jednostki funkcjonują cztery Oddziały Żłobków Miejskich umiejscowione w odrębnych budynkach)
3. Przedszkola miejskie:
 - Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 1
 - Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 2
 - Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 3
 - Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 4
 - Przedszkole Miejskie Nr 18
 - Przedszkole Miejskie z Oddziałami Integracyjnymi Nr 21
 - Przedszkole Miejskie Nr 22
 - Przedszkole Miejskie Nr 23
4. Szkoły Podstawowe:
 - Szkoła Podstawowa Nr 2
 - Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 3 im. Arki Bożka
 - Szkoła Podstawowa z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 6 im. Noblistów Polskich
 - Szkoła Podstawowa Nr 8
 - Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Króla Jana III Sobieskiego
 - Szkoła Podstawowa nr 11 im. Hugona Kołłątaja
 - Szkoła Podstawowa Nr 13 im. Krystyny Bochenek
 - Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 21 im. H. Sienkiewicza
 - Szkoła Podstawowa Nr 28 im. Witolda Budryka
 - Szkoła Podstawowa Nr 29
 - Szkoła Podstawowa Nr 41 im. Władysława Broniewskiego
5. Licea ogólnokształcące
 - I Liceum Ogólnokształcące Dwujęzyczne im. Edwarda Dembowskiego
 - II Liceum Ogólnokształcące im. W. Wróblewskiego
 - V Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Andrzeja Struga
6. Zespoły szkół
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 2
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 3
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 5
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 6
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 7
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 8
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 9
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 10
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 11
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 12
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 13
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2

- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 im. Piastów Śląskich
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych Nr 7
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 8
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 12
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 14
 - Górnośląskie Centrum Edukacyjne im. Marii Skłodowskiej-Curie
 - Zespół Szkół Łączności
 - Zespół Szkół Budowlano-Ceramicznych
 - Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych im. Cichociemnych
 - Zespół Szkół Samochodowych im. Gen. Stefana Roweckiego „Grota”
 - Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych
 - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1
 - Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka
7. Inne jednostki oświatowe
- Młodzieżowy Dom Kultury w Gliwicach
 - Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii
 - Państwowa Szkoła Muzyczna I i II Stopnia
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
8. Pomoc społeczna
- Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny
 - Dom Pomocy Społecznej „NASZ DOM”
 - Dom Pomocy Społecznej „Opoka”
 - Ośrodek Pomocy Społecznej
 - Środowiskowy Dom Samopomocy
9. Inne jednostki
- Gliwicki Zakład Aktywności Zawodowej
 - Centrum Ratownictwa Gliwice
 - Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych
 - Teatr Miejski w Gliwicach
 - Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach
 - Muzeum
 - Miejski Zarząd Usług Komunalnych
 - Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
 - Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
 - Powiatowy Urząd Pracy
 - Straż Miejska w Gliwicach
 - Zarząd Dróg Miejskich
 - Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

Więcej informacji w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem:

https://bip.gliwice.eu/jednostki_organizacyjne_miasta_i_stowarzyszenia/jednostki_organizacyjne_miasta

2.3. Planowanie rozwoju miasta

Głównym dokumentem zawierającym najważniejsze cele rozwoju miasta jest uchwalona w 2014 roku zaktualizowana **Strategia Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022**.

Postanowienia strategiczne zostały ambitnie określone i świadomie nie odniesiono się do wielu innych procesów – szczególnie tych związanych ze świadczeniem na wysokim poziomie różnego rodzaju lokalnych usług publicznych – gdyż uznano, że jest to już dobrze rozumianą rutyną operacyjną w mieście.

Strukturę strategii tworzą trzy priorytety, na które następnie składają się cele strategiczne i precyzyjnie zakreślone pod względem merytoryki oraz czasu realizacji cele operacyjne.

Priorytet I odnosi się do rozwoju gospodarki. W jego ramach zostały określone następujące cele strategiczne:

- **CS1.1. Kreacja nowych firm technologicznych**
- **CS.1.2. Aktywizacja branżowych i tematycznych skupisk firm i sieci współpracy.**
- **CS.1.3. Poszerzanie skali działalności sektora usług, w tym usług dla spędzania czasu wolnego.**

Priorytet II strategii dotyczy zaradności wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych, a w nim określone zostały następujące cele strategiczne:

- **CS.2.1. Umacnianie zdolności mieszkańców i instytucji pozarządowych do realizacji oddolnych inicjatyw w życiu miasta.**
- **CS.2.2. Budowanie odpowiedzialności za własne życie w wymiarach prywatnym i zawodowym.**
- **CS.2.3. Zwiększanie korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych w pełnym przekroju społecznym mieszkańców.**

Priorytet III. Procesy metropolizacyjne, tak jak wcześniejsze priorytety, składa się z trzech celów strategicznych:

- **CS.3.1. Wzmacnianie oferty ponadlokalnej w wizerunkowych przestrzeniach**
- **CS.3.2. Tworzenie zróżnicowanej oferty mieszkaniowej w centrum miasta i na terenach rezydencjalnych**
- **CS.3.3. Umacnianie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dostępnej w mieście.**

Wdrażanie strategii jest regularnie monitorowane, a rok 2018 był piątym rokiem jej realizacji. W cyklach rocznych przeprowadzane jest zestandaryzowane postępowanie mające na celu weryfikację wskaźników przypisanych do każdego celu operacyjnego, zakończone opracowaniem raportu monitoringowego. System monitorowania osiągnął już dużą dozę stabilności. Podmioty zaangażowane w dostarczanie danych w większości sytuacji są dobrze zaznajomione z systemem i gromadzą dane na bieżąco lub potrafią sprawnie dostarczyć je, bazując na posiadanych przez siebie zasobach informacyjnych. „Raport 2019 – Monitoring realizacji celów Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022” opracowany za rok 2018 i obejmujący projekcję na rok 2019 przynosi pozytywny obraz procesów wdrażania strategii.

Ponieważ duża pula celów operacyjnych została zrealizowana zgodnie z założeniami, planowane jest podjęcie w mieście dyskusji nad zastąpieniem ich

nowymi aspiracjami rozwojowymi, a z kolei część zamierzeń wymaga rewizji. Konieczne, zatem jest przygotowanie procesu aktualizacji strategii. Jednak ze względu na trwające na poziomie krajowym prace związane z wdrażaniem Systemu zarządzania rozwojem Polski, planowane jest wstrzymanie się kilka miesięcy – do momentu skonkretyzowania postanowień rządu w zakresie ewentualnej metodyki opracowywania zintegrowanych strategii rozwoju lokalnego, które mają połączyć funkcje dokumentów strategii oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W załączniku nr 2 Raport z monitoringu realizacji celów Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022.

Istotną rolę w planowaniu rozwoju miasta pełni również planowanie zadań w zakresie rewitalizacji. Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Proces ten prowadzony jest w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Działania te są skoncentrowane terytorialnie i prowadzone wspólnie przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności mieszkańcy gminy, właściciel nieruchomości, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, społeczną, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz organy władzy publicznej. Władze samorządowe są również interesariuszami rewitalizacji, ale oprócz prowadzenia zadań w zakresie rewitalizacji odnośnie właściwości gminy, przygotowują, koordynują i tworzą warunki do jej prowadzenia przez pozostałych interesariuszy.

W Gliwicach podstawą prowadzenia działań rewitalizacyjnych jest ***Gliwicki Program Rewitalizacji do roku 2023 (GPR) przyjęty uchwałą nr XXIII/574/2017 Rady Miasta Gliwice z 09 lutego 2017 roku***. Program, zgodnie z wymogami dotyczącymi programów rewitalizacji, uzyskał pozytywną ocenę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. GPR tworzy ramy dla prowadzenia działań rewitalizacyjnych w mieście. Oznacza to, że zawiera on przedsięwzięcia realizowane przez jednostki samorządowe, jak i podmioty niezależne od miasta. Jest to szczególnie istotny element wpływający na zarządzanie całym programem i jego monitorowanie. O ile bowiem podmioty publiczne mogą podlegać wymogom sprawozdawczości nałożonym przez władze samorządowe, o tyle udział podmiotów zewnętrznych w programie rewitalizacji odbywa się na zasadzie dobrowolności.

Gliwicki Program Rewitalizacji do roku 2023 został opracowany jako dokument zawierający diagnozę, cele, projekty oraz mechanizmy wdrażania skupione na obszarach, na których występują problemy o ponadprzeciętnej, w skali miasta, koncentracji. Jest to opracowanie odpowiadające zarówno stosowanym w mieście standardom zarządzania rozwojem lokalnym, jak również zgodne z wymaganiami zewnętrznymi – formułowanymi na szczeblu regionalnym i krajowym – wobec programów rewitalizacji. Prace nad Programem zostały osadzone we wcześniejszych doświadczeniach działań rewitalizacyjnych prowadzonych w Gliwicach oraz powiązane z obowiązującymi w mieście dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Cechą, która może być uznana za wyróżnik GPR jest koncentracja. Programy rewitalizacji odnosi się do zjawisk kryzysowych na konkretnych obszarach. Stąd też, nie może i nie obejmuje on całego miasta, a jedynie te obszary, które z różnych względów – zwłaszcza społecznych – uznać można za wymagające specjalnego traktowania. Podkreślić należy, że wskazanie obszarów rewitalizacji

nie oznacza wyłączenia pozostałych części miasta z polityki rozwoju lokalnego. Działania wobec innych obszarów podejmowane są w ramach innych polityk, strategii lub programów. Zapewnienie cechy koncentracji jest niezbędnym warunkiem, który musi być spełniony, aby można było uzyskać wsparcie zewnętrzne na wdrożenie Programu.

Głównym celem Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023 jest kształtowanie procesów wspierających aktywizowanie i wykorzystywanie atutów obszaru rewitalizacji. Jest on zorientowany na ponowne odkrycie i zagospodarowanie potencjałów obszaru rewitalizacji, przy aktywnym współdziałaniu społeczności lokalnych. Zostanie on osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych określonych osobno dla każdego z podobszarów:

- Podobszar północny:
 - C.P.1. Wysokie kompetencje zawodowe oraz aktywność społeczności lokalnych angażujących się w realizowanie działań na rzecz swojego miejsca zamieszkania.
 - C.P.2. Zachowywane i rozwijane tradycyjne walory mieszkaniowe obszaru oraz elastycznie przekształcana oferta dostępnych udogodnień dostosowywanych do zmieniającej się sytuacji społecznej i demograficznej.
 - C.P.3. Rozwinięte ponadlokalne funkcje czasu wolnego, wykorzystujące położenie i infrastrukturę obszaru.
 - C.P.4. Dogodne warunki dla rozwoju biznesu wykorzystującego lokalizację obszaru, jego tradycje gospodarcze oraz tereny przemysłowe możliwe do ponownego zagospodarowania.
 - C.P.5. Wzrost atrakcyjności obszaru dzięki wdrażaniu rozwiązań z zakresu rozwoju zrównoważonego.
- Podobszar centralny:
 - C.C.1. Wysoki poziom i jakość życia, których fundamentami są aktywne społeczności lokalne, atrakcyjne przestrzenie publiczne i mieszkania oraz dostępność zróżnicowanych usług publicznych i rynkowych.
 - C.C.2. Upowszechnienie innowacyjnych rozwiązań zgodnych z ideą inteligentnego miasta, służących mieszkańcom obszaru oraz użytkownikom zewnętrznym.
 - C.C.3. Wysoka ranga obszaru jako centrum kreowania potencjałów dla rozwoju nowoczesnej gospodarki i społeczeństwa.
 - C.C.4. Rozwijająca się gospodarka wykorzystująca w kreatywny sposób atuty obszaru związane z atrakcyjnością przestrzeni, kapitałem ludzkim, potencjałem instytucjonalnym, dostępnością dogodnie usytuowanych terenów przemysłowych.

Wdrażanie programu rewitalizacji jest cyklicznie monitorowane. W chwili obecnej zrealizowano lub realizowanych jest 28 projektów, z czego 22 uzyskało wsparcie z zewnętrznych funduszy na łączną kwotę ponad 106 mln zł.

W załączniku nr 3 Sprawozdanie z realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.

2.4. Gliwicki Budżet Obywatelski

W 2018 roku przeprowadzono szóstą edycję Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego (GBO). Budżet ten to szczególna forma konsultacji społecznych, w ramach której mieszkańcy inicjują i wybierają do realizacji zadania na swoich osiedlach.

W wyniku głosowania przeprowadzonego w 2018 r. do realizacji w roku kolejnym skierowano 86 projektów, o łącznej wartości ok. 6 mln zł. Wyboru zadań dokonało blisko 20 tys. gliwiczian.

Równocześnie w 2018 roku realizowano zadania wybrane w ramach Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego w 2017 roku – wówczas do wykonania po głosowaniu skierowano 71 zadań. Rozpoczęły się też przygotowania do kolejnej – siódmej – edycji GBO. Na mocy zmienionych przepisów wyłączne kompetencje do określania wymagań, jakie powinien spełniać budżet obywatelski uzyskała Rada Miasta. Uchwałą w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego Rada Miasta Gliwice podjęła 13 grudnia 2018 r.

Infografika 1. Środki przeznaczone na zadania Gliwicki Budżet Obywatelski w latach 2013-2018

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

Tabela 18. Liczba wniosków składanych i zadań wybranych do realizacji w latach 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba wniosków	162	161	154	247	340	394
Liczba zadań wybranych do realizacji	13	11	9	56	71	86

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

Tabela 19. Typy projektów, jakie były wybierane przez gliwiczian w budżecie partycypacyjnym w latach 2013-2018

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zagospodarowanie terenów zielonych, stawianie i doposażenie obiektów rekreacyjnych	2	5	5	14	19	24
Remonty i modernizacje dróg, parkingów, chodników	5	2	2	13	17	20
Zajęcia rekreacyjne, kulturalne,	1	1	1	15	25	36
Inne	5	3	1	14	10	6

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

2.5. Współpraca lokalna i regionalna, działalność Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych (GCOP)

Miasto Gliwice należy m.in. do: Związku Miast Polskich, Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Światowego Zrzeszenia Technopolii (World Technopolis Association).

W 2018 roku strategiczne dla miasta działania miały miejsce w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Związku Miast Polskich, którego Zygmunt Frankiewicz jest prezesem.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia

Do 31 grudnia 2017 r. miasto było członkiem Górnośląskiego Związku Metropolitalnego, który od początku 2018 r. został zastąpiony przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię (GZM), powołaną do życia na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2017 r. To pierwszy związek metropolitalny w Polsce. Metropolię tworzy 41 miast i gmin przemysłowego obszaru Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego – obejmuje ona prawie jedną trzecią obszaru całego województwa śląskiego, a zamieszkuje ją ponad połowa wszystkich jego mieszkańców. GZM realizuje zadania m.in. w zakresie kształtowania przestrzeni, rozwoju społecznego i gospodarczego, planowania, koordynacji, integracji oraz rozwoju transportu zbiorowego. Jej działalność jest finansowana z budżetu państwa, który

przekazuje 5% udziału w podatku PIT od osób mieszkających na obszarze związku. GZM otrzymuje też składki z budżetów tworzących go gmin. Do najważniejszych działań GZM w 2018 r., w których prezydent Gliwic uczestniczył należy zaliczyć:

- Utworzenie Zarządu Transportu Metropolitalnego oraz kolejne etapy przejmowania organizacji transportu publicznego w obrębie Metropolii przez GZM.
- Utworzenie i realizacja „Metropolitalnego Funduszu Solidarności”, w ramach, którego GZM wsparł finansowo szereg inwestycji infrastrukturalnych w biedniejszych gminach członkowskich związku.

W 2018 r. odbyło się 9 sesji Zgromadzenia Ogólnego Metropolii, w których Zygmunt Frankiewicz pełni funkcję wiceprzewodniczącego, podczas których podjęto 85 uchwał. Najważniejsze z nich dotyczyły:

- przyjęcia „Programu działań strategicznych Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii do roku 2022,
- przeniesienia wszelkich praw i obowiązków Komunikacyjnego Związku Komunalnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach na Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię,
- udzielenia absolutorium dla Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z tytułu wykonania budżetu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii za rok 2017,
- nadania statutu Zarządowi Transportu Metropolitalnego,
- przyjęcia Statutu związku metropolitalnego "Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia".

Związek Miast Polskich

Od 2015 roku prezydent Zygmunt Frankiewicz jest Prezesem Zarządu Związku Miast Polskich. **Związek Miast Polskich** jest stowarzyszeniem mającym na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i społeczno-kulturalnego rozwoju samorządów miejskich. Skupia ponad 300 miast, w których mieszka ponad 72% miejskiej ludności kraju.

Działania ZMP w 2018 r., oprócz lobbingu legislacyjnego, koncentrowały się w znacznym stopniu na blokowaniu negatywnych zmian w prawie oraz realizacji wspólnych projektów z miastami i dla miast. Do najistotniejszych z nich należały:

- Działania mające na celu ograniczenie złych zmian w wyniku przyjęcia poselskiego projektu ustawy pn. „o zwiększeniu udziału obywateli w życiu publicznym”, która de facto miała na celu zmiany w kodeksie wyborczym oraz ustawie o samorządzie gminnym. W wyniku aktywnego zaangażowania związku w proces legislacyjny przyjęto część poprawek ZMP. Udało się wywalczyć:
 - wycofanie się z wprowadzenia jawności głosowania rad miast w sprawach personalnych,
 - wycofanie się z wprowadzenia mianowania skarbników przez wójtów, burmistrzów i prezydentów i pozostawienie tej kompetencji radzie miasta,
 - jasny zapis, że wprowadzenie ograniczenia sprawowania mandatu wójta, burmistrza i prezydenta do dwóch kadencji nie będzie działało wstecz,

- wydłużenie kadencji samorządu terytorialnego do 5 lat.
- Monitoring, interwencje, przygotowywanie opinii prawnych oraz wniosków mających na celu ograniczenie negatywnych zmian wprowadzonych w prawie wyborczym. Kwestie te były przedmiotem debaty na Zgromadzeniu Ogólnym w Żywcu. Prezes ZMP zwrócił przede wszystkim uwagę na systemowy problem relacji z urzędnikami wyborczymi. Jeszcze wiosną doszło do nowelizacji, którą Prezydent RP podpisał 10 lipca. Dzięki skutecznym interwencjom ZMP i miast członkowskich zniesiono w niej obowiązek prowadzenia transmisji z lokalu wyborczego, wprowadzono fakultatywność porozumień pomiędzy Szefem KBW a wójtem w sprawie obsługi urzędnika wyborczego przez gminę, a także zapisano, że obsługa urzędnika wyborczego jest zadaniem zleconym, tj. finansowanym z budżetu państwa. ZMP zwracał uwagę, że odsunięcie od organizacji wyborów administracji samorządowej, która posiada odpowiednie kompetencje i doświadczenie, zaszkodzi sprawnemu przeprowadzeniu głosowania. Dzięki działaniom ZMP przeprowadzenie wyborów samorządowych stało się w ogóle możliwe. Liczne problemy wynikające z funkcjonowania dwóch komisji obwodowych oraz częste przypadki niekompetencji urzędników wyborczych potwierdziły obawy zgłoszone przez związek.
- Opiniowanie i wnoszenie uwag do zmian w prawie dotyczących:
 - planowania i zagospodarowania przestrzennego,
 - projektu Kodeksu urbanistycznego,
 - gospodarki nieruchomościami,
 - ustawy o jawności życia publicznego,
 - taryfy opłat za wodę i ścieki (wnioski ZMP przyjęte),
 - nowelizacji ustawy o finansach publicznych,
 - specustawy mieszkaniowej,
 - nowelizacji ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym,
 - ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych,
 - likwidacji użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe,
 - śródmiejskich stref płatnego parkowania.
- Monitorowanie „reformy edukacji” (likwidacji gimnazjów) oraz walka o zagwarantowanie niezbędnych środków finansowych na działania związane z reformą. Poziom niedofinansowania zadań oświatowych objętych subwencją grozi zahamowaniem rozwoju miast i gmin w Polsce.
- Działania w kwestii wynagrodzeń samorządowców pochodzących z wyboru i powołania.
- Działania blokujące podwyżki cen energii elektrycznej, które w znacznym stopniu wpłynęłyby negatywnie na finanse samorządów

Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych wspiera aktywność społeczną mieszkańców Gliwic. GCOP wspomaga technicznie i merytorycznie gliwickie stowarzyszenia i fundacje, promuje i animuje aktywność społeczną, wspiera inicjatywy kulturalne.

W załączniku nr 4 Sprawozdanie z wykonania Programu współpracy miasta Gliwice z organizacjami pozarządowymi na rok 2018.

Infografika 2. Liczba organizacji pozarządowych działających w mieście w latach 2015 - 2018

Źródło: Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych

Tabela 20. Struktura gliwickich organizacji pozarządowych wg głównych obszarów działalności w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
bezpieczeństwo publiczne	7	8	9	8
edukacja, oświata, wychowanie	42	44	60	60
ekologia, ochrona środowiska	13	18	56	50
hobby, rozwój zainteresowań	73	73	73	64
kultura, sztuka	55	62	100	105
mieszkalnictwo, budownictwo	3	3	2	1
ochrona zdrowia, rehabilitacja	35	38	68	66
pomoc niepełnosprawnym	18	22	43	52
pomoc społeczna, usługi socjalne	29	35	54	30
przeciwdziałanie bezrobociu	4	7	19	14
rozwój lokalny	33	38	45	22
sport i rekreacja, turystyka	136	144	150	170
technika, technologia, nauka	23	32	33	29
wspieranie inicjatyw obywatelskich	12	15	17	24
współpraca międzynarodowa	18	19	21	42
inne*	66	78	66	43

* wszystkie pozostałe organizacje trudne do skategoryzowania w wyżej wymienione obszary działalności oraz takie jak m.in. narodowościowe, patriotyczne, religijne (adwentyści) itd.

Źródło: Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych

Tabela 21. Liczba inicjatyw nakierowanych na pielęgnowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego miasta oraz liczba zaangażowanych w nie osób w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Wystawy NGO (non-governmental organizations) organizowane w GCOP	31	24	27	22
Koncerty NGO organizowane przez GCOP	23	24	17	34

Źródło: Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych, Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

Tabela 22. Wolontariat w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba szkoleń dla wolontariuszy	27	23	34	51
Liczba zgłoszeń chętnych do pełnienia roli wolontariusza	82	102	64**	75
Liczba wolontariuszy zgłoszonych przy obchodach Dnia Wolontariusza	740	208*	589	197
Liczba wolontariuszy zgłaszanych corocznie przez organizacje pozarządowe do wyróżnienia z okazji Dnia Wolontariusza	28*	15*	21	23

* zmiana formuły konkursu „Wolontariusz Roku”

** poszukiwanie wolontariuszy specjalistycznych

Źródło: Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych

Wzrost liczby szkoleń w 2018 r. związany jest z rozwojem wolontariatu specjalistycznego, natomiast spadek liczby wolontariuszy przy obchodach Dnia Wolontariusza w 2018 r wynika z braku zgłoszeń do konkursu z okazji Dnia Wolontariusza niektórych organizacji realizujących masowy wolontariat (posiadających setki wolontariuszy)

Tabela 23. Szkolenia, warsztaty i konsultacje organizowane przez GCOP w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba szkoleń, spotkań organizowanych przez GCOP lub przy współdziałaniu GCOP	154	311*	265**	297
Liczba konsultacji dla organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych	414	437	562	563
Orientacyjna liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach i doradztwie	2 273	3 437	2966	3 965

* wzrost spowodowany realizacją projektu unijnego

** wzrost spowodowany realizacją dwóch projektów unijnych poza podstawową działalnością statutową

Źródło: Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych

Tabela 24. Konkursy* i nabory wniosków** inicjowane przez miasto w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba konkursów i naborów wniosków inicjowanych przez samorząd lokalny	40	45	54	43
Liczba ofert i wniosków złożonych w konkursach miejskich	459	389	397	326
Środki przekazane organizacjom w wyniku rozstrzygnięć konkursów i naborów wniosków inicjowanych przez samorząd lokalny [zł]	18 214 882	19 712 223	21 725 839	23 674 681

* na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

** na podstawie ustawy o sporcie

Źródło: Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych

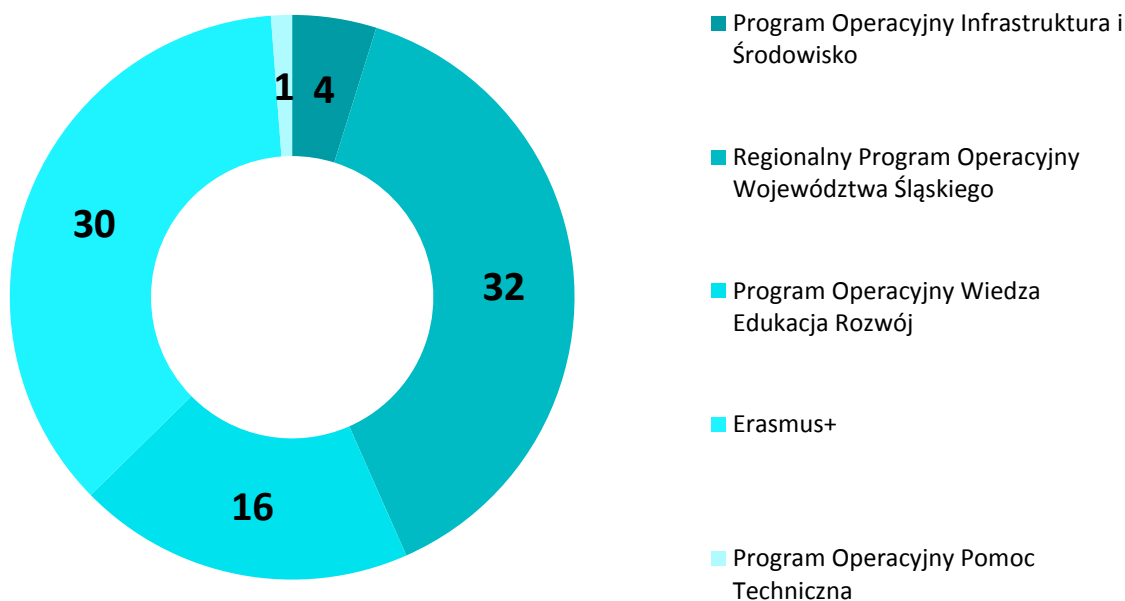
Tabela 25. Dotacje na zadania zlecone do realizacji stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w latach 2015-2018 [w tys. zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Wysokość dotacji	41 261	46 622	52 017	62 983

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

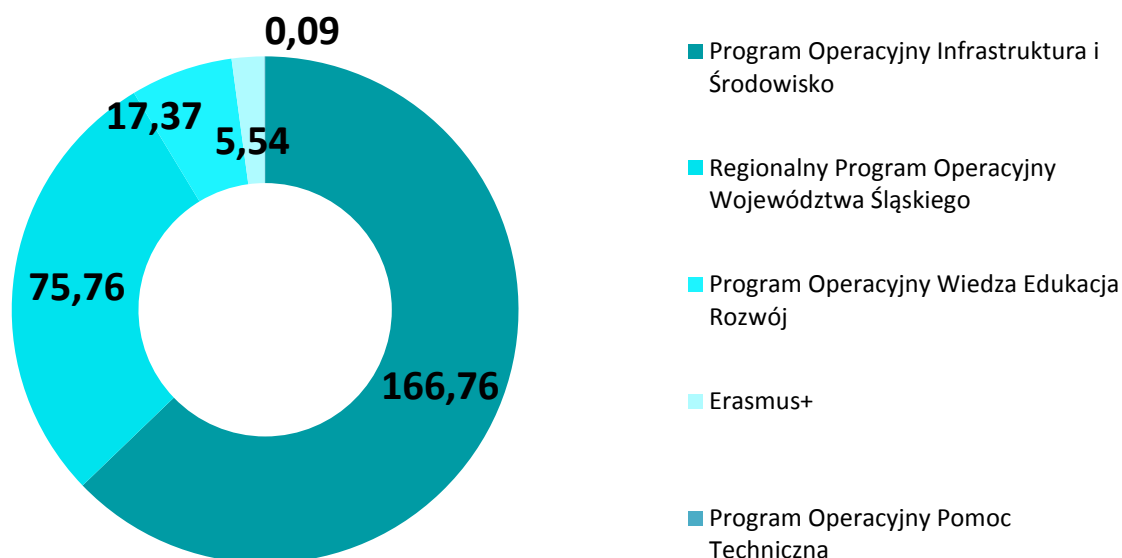
2.6. Projekty Unijne

Wykres 8. Liczba realizowanych projektów w poszczególnych programach operacyjnych (stan na 31.12.2018) [szt.]

Źródło: Biuro Rozwoju Miasta Urząd Miejski w Gliwicach

Wykres 9. Wartość dofinansowania projektów w poszczególnych programach operacyjnych (stan na 31.12.2018) [w mln zł]

Źródło: Biuro Rozwoju Miasta Urząd Miejski w Gliwicach

W efekcie działań Biura Rozwoju Miasta oraz miejskich jednostek organizacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 pozyskano dotychczas łącznie prawie 266,5 mln zł ze środków UE na realizację zadań miasta (kwota ta obejmuje wszystkie wnioski złożone w latach 2014-2018).

W roku 2018 miasto Gliwice złożyło łącznie 35 wniosków o dofinansowanie ze środków UE. Łączna wartość zadań objętych wnioskami wynosi około 39,6 mln zł, a wnioskowane dofinansowanie to około 27,8 mln zł.

W 2018 roku podpisano umowy dla 8 projektów, na które wnioski zostały złożone w latach poprzednich:

1. **Zagospodarowanie Parku Chrobrego w Gliwicach** - wniosek złożony w roku 2016 we współpracy z MZUK, wartość całkowita: 7 967 804,91 zł, dofinansowanie: 1 301 556,46 zł.
2. **Równe szanse, lepszy start** - zwiększenie potencjału edukacyjnego z przygotowaniem osób z niepełnosprawnościami do zawodu w CKZiU nr 1 w Gliwicach - wniosek złożony w roku 2017 we współpracy z CKZiU1, wartość całkowita: 2 085 489,97, dofinansowanie: 1 772 666,47 zł.
3. **Termomodernizacja budynku przy ul. Toszeckiej w Gliwicach** - wniosek złożony w roku 2017 we współpracy z IR; wartość całkowita: 777 990,04 zł, dofinansowanie: 537 635,39 zł.
4. **Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Jasnej w Gliwicach** - wniosek złożony w roku 2017 we współpracy z Wydz. OR, wartość całkowita: 2 068 798,1zł, dofinansowanie: 1 177 615,32 zł.
5. **Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa** - wniosek złożony w roku 2017 we współpracy z Wydz. OR,

wartość całkowita: 7 264 632,81 zł, dofinansowanie: 3 378 483,66 zł.

6. **Przedszkole da Ci szansę** - utworzenie dodatkowych miejsc w Przedszkolu Miejskim nr 43 w Gliwicach wraz z podwyższeniem jakości oferty edukacyjnej - wniosek złożony w roku 2017 we współpracy z ZSO12; wartość całkowita: 471 420,7zł, dofinansowanie: 400 707,59 zł.

7. **Nowy uczeń - nowoczesna pracownia - nowatorski pracownik II** - wniosek złożony w roku 2017 we współpracy z GCE; wartość całkowita: 2 004 599,97 zł, dofinansowanie: 1 703 909,97 zł.

8. **Równe szanse, lepszy start II** - wniosek złożony w roku 2017 we współpracy z CKZIU1; wartość całkowita: 877 106,66 zł, dofinansowanie: 745 570,66 zł.

oraz podpisano umowę na 1 wniosek złożony w 2018 roku:

9. **Twoja Społeczność Twoją szansą. Etap I** - wniosek złożony we współpracy z OPS i GCOP, wartość całkowita: 1 997 592,07 zł, dofinansowanie: 1 697 953,26 zł.

W 2018 r. Biuro Rozwoju Miasta przygotowało – we współpracy z wydziałami Urzędu i miejskimi jednostkami organizacyjnymi – wnioski o dofinansowanie dla 13 przedsięwzięć na łączną kwotę 20,9 mln zł (całkowita wartość przedsięwzięć wynosi 32,0 mln zł).

Status złożonych wniosków na koniec roku 2018 przedstawiał się następująco:

1. w trakcie oceny – 4 wnioski:

a) **Wspieramy-wzmacniamy-rozwijamy** - wniosek przygotowany we współpracy z CPZIWIR, wartość całkowita: 1 348 199,9 zł, dofinansowanie: 1 145 969,95 zł

b) **Profilaktyka dla urzędnika - poprawa warunków pracy w Urzędzie Miejskim w Gliwicach** - wniosek przygotowany we współpracy z Wydz. OR i KD, wartość całkowita: 1 374 294,56 zł, dofinansowanie: 1 209 379,21 zł.

c) **Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej "Nasz Dom"** - wniosek przygotowany we współpracy z DPS „Nasz Dom”; wartość całkowita: 3 209 475,83 zł, dofinansowanie: 2 334 066,57 zł.

d) **Modernizacja targowiska w Gliwicach** - wniosek przygotowany we współpracy z MZUK, wartość całkowita: 1 973 305,58 zł, dofinansowanie: 1 000 000,00 zł.

2. przyjęte do dofinansowania – 5 wniosków:

a) **Twoja Społeczność Twoją szansą. Etap I** – wniosek przygotowany we współpracy z OPS i GCOP, wartość całkowita: 1 997 592,07 zł, dofinansowanie: 1 697 953,26 zł,

b) **Mechanika najwyższych lotów** - wniosek przygotowany we współpracy z Zespołem Szkół Samochodowych, wartość całkowita: 1 162 542,00 zł, dofinansowanie: 988 160,70 zł.

c) **Nowe Umiejętności - Nowe Szanse** - wniosek przygotowany we współpracy z Zespołem Szkół Specjalnych Zawodowych, wartość całkowita: 775 000,00 zł, dofinansowanie: 658 750,00 zł.

- d) **Nowe kwalifikacje zawodowe gwarancją zatrudnienia** - wniosek przygotowany we współpracy z Zespołem Szkół Budowlano-Ceramicznych, wartość całkowita: 1 256 222,44 zł, dofinansowanie: 1 067 789,07 zł.
- e) **Utworzenie nowych miejsc wraz podniesieniem oferty edukacji w gliwickich przedszkolach** - wniosek przygotowany we współpracy z Wydz. ED i przedszkolami, wartość całkowita: 2 157 280,40 zł, dofinansowanie: 1 833 688,34 zł
3. na liście rezerwowej – 3 wnioski(projekty ocenione pozytywnie, jednak nie zakwalifikowane do dofinansowania ze względu na wyczerpanie środków finansowych):
- a) **"Innovative air quality management in Smart Cities** - wniosek przygotowany we współpracy z Wydz. ŚR, Politechniką Śląską i firmą Atmoterm, wartość całkowita: 1 741 764,20 zł, dofinansowanie: 1 307 988,80 zł.
- b) **Tworzenie i modernizacja terenów zielonych w Gliwicach** - wniosek przygotowany we współpracy z MZUK, wartość całkowita: 5 714 323,94 zł, dofinansowanie: 3 894 935,81 zł.
- c) **Świadomi mieszkańcy - inteligentne miasto. Wzmocnienie procesu konsultacji społecznych w Gliwicach** - wniosek przygotowany przez BRM we współpracy z Biblioteką Miejską, Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów, wartość całkowita: 2 959 436,00 zł, dofinansowanie: 2 236 115,60 zł.
4. wycofane na prośbę wnioskodawcy– 1 wniosek:
- a) **Termomodernizacja budynku przy ul. Zygmunta Starego 20 w Gliwicach**, wniosek przygotowany we współpracy z Wydz. IR, wartość całkowita: 2 959 436,00 zł, dofinansowanie: 2 236 115,60 zł - wniosek wycofano z dalszej oceny ze względu na plan budowy nowego budynku szpitala.

Wniosek pt. „**LifelInAirCities - Airquality management in cities based on New innovative technology**”, przygotowany we współpracy z Wydziałem Środowiska, Politechniką Śląską i firmą Atmoterm, nie uzyskał wystarczającej liczby punktów na ocenie merytorycznej, aby zakwalifikować się do dofinansowania.

Żaden wniosek nie został odrzucony ze względów formalnych, a ponadto wszystkie, dla których proces oceny zakończył się w roku 2018, zostały pozytywnie ocenione pod względem merytorycznym.

Zgodnie z informacjami przekazanymi do Biura Rozwoju Miasta przez wydziały i miejskie jednostki, które samodzielnie przygotowywały wnioski o dofinansowanie (projekty nieinwestycyjne w obszarze edukacji, rynku pracy i polityki społecznej), w roku 2018 złożone zostały 22 wnioski na kwotę 7,6 mln zł, przy wnioskowanym dofinansowaniu wynoszącym 6,9 mln zł. Podpisanych zostało 19 umów o dofinansowanie na kwotę 8 625 718,27 zł.

3.

INFRASTRUKTURA

Zmiany infrastrukturalne obrazują tendencje zachodzące w dwóch podstawowych obszarach. Pierwszym jest rozwój miasta, jego ukierunkowanie i świadome kreowanie na podstawie zidentyfikowanych i zoperacjonalizowanych zasobów. Drugi obszar odwołuje się do zaspokajania potrzeb mieszkańców, w którym czynnik infrastrukturalny odgrywa rolę podstawowego narzędzia.

3.1. Zmiany infrastrukturalne

Infografika 3. Nakłady finansowe na utrzymanie i remonty dróg oraz remonty obiektów inżynierskich w latach 2015-2018

* wzrost środków wynika z objęcia utrzymaniem (letnim i zimowym) gliwickiego odcinka DTŚ, łącznie z obiektami mostowymi, zielenią i tunelem
Źródło: Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych UM w Gliwicach, Zarząd Dróg Miejskich

Tabela 26. Sprzedaż miejskich nieruchomości zabudowanych w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Sprzedaż mieszkań i budynków na rzecz głównych najemców – liczba mieszkań	211	252	160	260
Ilość w m ²	10 140	12 969	8 721	14 278
Średnia cena za 1 m ² [zł]	2 293	2 244	2 232	2 230
Wpływy do budżetu z tytułu sprzedaży mieszkań na rzecz głównych najemców [zł]	9 293 639	11 532 977	7 699 339	13 277 090
Uwłaszczenia garaży (liczba)	27	31	20	22
Sprzedaż mieszkań i budynków w drodze przetargu nieograniczonego – liczba mieszkań	88	93	59	83
Ilość w m ²	4 489	4 670	3 340	4 216
Średnia cena za 1 m ² [zł]	2 138	2 155	2 072	2 708
Wpływy do budżetu z tytułu sprzedaży mieszkań w drodze przetargu nieograniczonego [zł]	9 600 191	10 064 185	6 921 338	11 418 426
Sprzedaż garaży – [liczba]	21	16	19	28
Średnia cena za 1 m ² [zł]	836	745	820	584
Sprzedaż lokali użytkowych i budynków – na rzecz najemców [liczba]	12	11	14	12
Ilość w m ²	1 244	508	1 101	729
Średnia cena za 1 m ² [zł]	1 917	2 574	1 699	3 731
Wpływy do budżetu z tytułu sprzedaży lokali użytkowych i budynków – na rzecz najemców [zł]	2 385 524	1 307 679	1 869 710	2 721 204
Sprzedaż nieruchomości zabudowanych – w drodze przetargu [liczba] ZGM/GN	30/5	47/2	29/7	33/4
Ilość w m ² ZGM/GN	1 817/3 072	3 013/575	2 298/4 042	2 789/1242
Średnia cena za 1 m ² [zł] ZGM/GN	4 318/678	2 031/2 299	1 444/818	1 556/640
Sprzedaż nieruchomości zabudowanych – w drodze bezprzetargowej [zamiana] [liczba]	2	2	1	11*
Ilość w m ²	933,47	349,14	106,00	666,10
Średnia cena za 1 m ² [zł]	1 755,14	692,79	933,58	1 965,6

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Wpływy do budżetu z tytułu sprzedaży lokali użytkowych i budynków/nieruchomości zabudowanych w drodze przetargu [zł] ZGM/GN	7 848 141/ 2 081 690	6 120 101/ 1 320 100	3 317 931/ 3 306 845	4 339 046/ 2 802 530

* (10 garaży 1 budynek)

Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej oraz Wydział Gospodarki Nieruchomościami UM Gliwice

Wzrosty lub spadki wartości dotyczących sprzedaży nieruchomości uzależnione są od wielkości popytu w związku z sytuacją gospodarczo-polityczną, zmian wartości rynkowych, rodzaju nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i ich wartości. W związku z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów ZGM przeprowadził wśród najemców lokali akcję informacyjną, związaną ze zmianami w przepisach prawa, które w dużej mierze wstrzymują sprzedaż lokali w roku 2019. W wyniku powyższego znacząco zwiększyła się sprzedaż w ostatnich miesiącach 2018 r., a co za tym idzie wysokość przychodów ze sprzedaży i opłat za użytkowanie wieczyste gruntów. Wzrost średniej ceny 1m² lokali użytkowych zbytych na rzecz najemców wynika głównie ze sprzedaży dwóch wartościowych lokali w atrakcyjnych lokalizacjach miasta.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej na podstawie uchwały XIII/326/2016 Rady Miasta z dnia 4 lutego 2016 roku przyjął do realizacji Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Gliwice na lata 2016-2025.

W załączniku nr 5 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Wieloletniego Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Gliwice na lata 2016-2025.

Tabela 27. Struktura komunalnych lokali mieszkalnych w budynkach latach 2015-2018

Gliwice		2015		2016		2017		2018	
Liczba budynków ogółem		2 378		2 334		2 291		2 263	
ZBM I TBS	ZBM II TBS	1 459	919	1 444	890	1 406	885	1 381	882
Liczba budynków przekazanych w obcy zarząd przez ZBM I TBS	Liczba budynków przekazanych w obcy zarząd przez ZBM II TBS	421	201	423	196	424	201	417	205
Liczba budynków mieszkalnych		2 327		2 223		2 195		2 163	
ZBM I TBS	ZBM II TBS	1 428	899	1 392	831	1 359	836	1 331	832
Liczba lokali mieszkalnych		20 654		20 249		20 254		20 045	
ZBM I TBS	ZBM II TBS	13 150	7 504	13 005	7 244	12 947	7 307	12 882	7 163
w tym liczba mieszkań komunalnych		12 987		12 515		12 214		11 798	

ROZDZIAŁ 3. INFRASTRUKTURA

ZBM I TBS	ZBM II TBS	8 127	4 851	7 837	4 678	7 630	4 584	7 328	4 470
w tym liczba mieszkań własnościowych		7 676		7 734		9 901		8 247	
ZBM I TBS	ZBM II TBS	5 023	2 653	5 168	2 566	5 317	2 723	5 554	2 693

Źródło: Sprawozdanie I i II Zarządu Budynków Miejskich – Towarzystwa Budownictwa Społecznego

Tabela 28. Inwestycje i remonty Zarządu Budynków Miejskich i Towarzystwa Budownictwa Społecznego w latach 2015-2018

Gliwice		2015	2016	2017	2018
Liczba remontów kapitałnych dachów	zidentyfikowane potrzeby	2	4	12	19
	wykonanie	2	4	12	19
	% zrealizowanych potrzeb	100%	100%	100%	100%
Liczba remontów elewacji	zidentyfikowane potrzeby	17	10	11	11
	wykonanie	8	6	11	11
	% zrealizowanych potrzeb	47,06%	60%	100%	100%
Ucieplnienie budynków*	zidentyfikowane potrzeby	0	0	4	10
	wykonanie	0	0	4	10
	% zrealizowanych potrzeb	-	-	100%	100%
Liczba remontów instalacji (wod.-kan., gaz., CO)	zidentyfikowane potrzeby	119	68	70	73
	wykonanie	119	66	70	73
	% zrealizowanych potrzeb	100%	97,06%	100%	100%
Liczba remontów instalacji elektrycznej	zidentyfikowane potrzeby	53	61	60	70
	wykonanie	53	60	60	70
	% zrealizowanych potrzeb	100%	98,36	100%	100%
Rozbiórki budynków	zidentyfikowane potrzeby	0	6	7	1
	wykonanie	0	6	7	1
	% zrealizowanych potrzeb	-	100%	100%	100%

* ucieplnienie budynku polega na podłączeniu budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej lub lokalnej kotłowni wraz z likwidacją pieców węglowych

Źródło: Zarząd Budynków Miejskich i Towarzystwa Budownictwa Społecznego

ROZDZIAŁ 3. INFRASTRUKTURA

Tabela 29. Inwestycje i remonty Zarządu Budynków Miejskich II Towarzystwa Budownictwa Społecznego w latach 2015-2018

Gliwice		2015	2016	2017	2018
Liczba remontów kapitałnych budynków	zidentyfikowane potrzeby	22	20	19	25
	wykonanie	7	3	9	18
	% zrealizowanych potrzeb	31,8%	15%	47%	72%
Liczba remontów kapitałnych dachów	zidentyfikowane potrzeby	65	61	60	55
	wykonanie	8	8	5	5
	% zrealizowanych potrzeb	12%	13%	8%	9 %
Liczba remontów elewacji	zidentyfikowane potrzeby	120	112	102	100
	wykonanie	6	3	6	13
	% zrealizowanych potrzeb	5%	2,6%	5,9%	13%
Ucieplnienie budynków	zidentyfikowane potrzeby	9	20	50	45
	wykonanie	3	3	9	13
	% zrealizowanych potrzeb	33%	15%	18%	29%
Liczba remontów instalacji (wod.-kan., gaz., CO)	zidentyfikowane potrzeby	110	125	130	120
	wykonanie	35	26	20	32
	% zrealizowanych potrzeb	31,8%	20,8%	15%	26%
Liczba remontów instalacji elektrycznej	zidentyfikowane potrzeby	60	67	70	86
	wykonanie	22	26	26	58
	% zrealizowanych potrzeb	36%	38,8%	37%	67%
Rozbiórki budynków	zidentyfikowane potrzeby	10	20	11	10
	wykonanie	9	14	7	3
	% zrealizowanych potrzeb	90%	70%	63%	30%

Źródło: Zarząd Budynków Miejskich II Towarzystwa Budownictwa Społecznego

ROZDZIAŁ 3. INFRASTRUKTURA

Tabela 30. Zaległości czynszowe w mieszkaniach komunalnych w latach 2015-2018 – narastająco [tys. zł]

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Ogółem	63 308	65 059	67 273	67 392
I ZBM –TBS sp. z o.o.	42 341	43 768	45 090	44 855
II ZBM –TBS sp. z o.o.	20 967	21 291	22 183	22 537

Źródło: Sprawozdanie I i II Zarządu Budynków Miejskich – Towarzystwa Budownictwa Społecznego

Tabela 31. Liczba mieszkań i lokali użytkowych oddanych do użytku przez ZBM I i II TBS w 2018 r.

ulica (rok zakończenia inwestycji)	liczba budynków	liczba lokali mieszkalnych	liczba lokali użytkowych	liczba garaży/ miejsc postojowych
ZBM I TBS				
Witkiewicza 8-8A	2	32	0	42
ZBM II TBS				
Dunikowskiego	1	0	4	84

Źródło: Sprawozdanie I i II Zarządu Budynków Miejskich – Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Tabela 32. Liczba lokali socjalnych przyznanych w poszczególnych latach a zidentyfikowane potrzeby w okresie 2015-2018

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Przyznane lokale socjalne	806	900	1 007	1 066
Liczba osób oczekujących na mieszkania socjalne, potrzeby zidentyfikowane na podstawie liczby wyroków sądowych ws. Eksmisji	1 478	1 478	1 419	1 431
Procent przyznanych lokali socjalnych w stosunku do zapotrzebowania [%]	54,53	60,89	70,96	74,49

Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

Tabela 33. Wpływy do budżetu z tytułu pierwszych opłat za ustanowienie użytkownika wieczystego gruntów związanych ze zbywaniem lokali w latach 2015-2018 netto [zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Wpływy do budżetu z tytułu pierwszych opłat za ustanowienie użytkownika wieczystego gruntów związanych ze zbywaniem lokali	682 914	720 853	692 978	1 148 174

Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

ROZDZIAŁ 3. INFRASTRUKTURA

Tabela 34. Przeniesienie własności nieruchomości miejskich z podziałem według tytułów prawnych w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Grunty zbyte w trybie przetargu nieograniczonego pod budownictwo jednorodzinne [m²]				
Sprzedaż	122 678	8 699	32 578	5 164
Średnia cena za m ² (netto)	87,87	136,60	170,18	248,71
Grunty zbyte w trybie przetargu nieograniczonego pod budownictwo wielorodzinne [m²]				
Sprzedaż	10 763	2 343	6 944	2 585
Średnia cena za m ² (netto)	78,15	97,15	175,90	148,38
Grunty zbyte w trybie przetargu nieograniczonego na cele komercyjne [m²]				
Sprzedaż	106 722	11 547	238 395	6 663
Średnia cena za m ² (netto)	208,16	169,39	159,59	70,38
Grunty zbyte w drodze bezprzetargowej [m²]				
Użytkowanie wieczyste* (oddanie w użytkowanie wieczyste)	2 268	242	-	-
Średnia cena za m ² (netto)	338,45	195	-	-
Własność ¹	78 225	2 829	2 285	10 832
Średnia cena za m ² (netto)	182,00	218,28	202,82	166,00
Własność*	* od 2012 nie sprzedawano prawa własności w drodze bezprzetargowej			
Grunty zbyte w drodze bezprzetargowej [m²]				
Użytkowanie wieczyste	* od 2012 nie przekazywano nieruchomości w użytkowanie wieczyste, sprzedawane były tylko prawa własności			
Własność	-	327	38 894	2 404
Średnia cena za m ² (netto)	-	209,11	189,16	147,70
Inne formy przeniesienia tytułu prawnego do gruntów komunalnych				
Grunty oddane w dzierżawę [m ²]	2 110 189,0	1 479 676,1	1 062 932,8	1 302 645,8
Nieruchomości oddane w użyczenie [m ²]	16 295,5	4 941,5	199 439,5	11 118
Grunty oddane w trwały zarząd [m ²]	151 507,84	62 436,76	254 196	98 630
Grunty oddane w użytkowanie [m ²]	4 231	4 231	6 376	26 600 (umowy istniejące)
Przekształcenie prawa użytkowania	8 724	16 610	7 711	6 551

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
wieczystego w prawo własności [m ²]				
Sprzedaż na rzecz użytkownika wieczystego	1 599	495 381	6 084	0,548

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami UM w Gliwicach

3.2. Planowanie przestrzenne, architektura i urbanistyka

Tabela 35. Decyzje, opinie i inne zadania w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Zaświadczenia o przeznaczeniu terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	329	609	878	784*
Wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	464	332	255	290
Wyrisy ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	7	15	14	8
Opiniowanie wstępnych projektów podziałów gruntów	170	166	93	237**
Opinie wydawane na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	730	572	525	552
Decyzje o warunkach zabudowy (dotyczy tylko terenów bez obowiązującego m.p.z.p.)	7	4	8	4
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (dotyczy tylko terenów bez obowiązującego m.p.z.p.)	0	2	3	2
Decyzje ustalające jednorazową opłatę od wzrostu wartości nieruchomości	39	44	17	17***

*wszystkich zaświadczeń w oparciu o ustalenia m.p.z.p. 804

** w tym 130 postanowień oraz 107 opinii

*** nie każda zmiana kończy się wydaniem decyzji, w samym 2018 r. przeanalizowano 425 zmian (313 spraw), z tego 17 zakończono wydaniem decyzji, a pozostałe opatrzone notatką służbową

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego UM w Gliwicach

Na podstawie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym istnieje wymóg sporządzania „Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta” co najmniej raz w kadencji rady miasta. Do tej pory analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Gliwice była dokonywana raz na cztery lata.

W załączniku nr 6 Sprawozdanie z Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Gliwice w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych w okresie od września 2014r. do czerwca 2018r.

Tabela 36. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które weszły w życie w okresie 2015-2018

Lp.	Nr uchwały Rady Miasta zatwierdzającej MPZP	Data i nr Dziennika Urzędowego, w którym została ogłoszona uchwała	Data wejścia w życie planu/ uwagi
1	Uchwała Nr II/17/2014 Rady Miasta Gliwice z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania miasta Gliwice dla obszaru obejmującego część „osiedla Żerniki” położoną po zachodniej stronie ulicy Tarnogórskiej	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2014 r. poz. 6770	15 stycznia 2015 r. opublikowany w dniu 31 grudnia 2014 r.
2	Uchwała nr III/41/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 22 stycznia 2015r. zmieniająca uchwałę w sprawie m.p.z.p. miasta Gliwice dla obszaru położonego po południowej stronie autostrady A-4, w rejonie ul. Traktorzystów tekst jednolity planu	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2015 r. poz. 364 tekst jednolity uchwały ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z 2015 r. poz. 3408	13 lutego 2015 r. opublikowany w dniu 29 stycznia 2015 r. opublikowany w dniu 26 czerwca 2015 r. obowiązuje od 26.06.2015 r.
3	Uchwała nr VI/108/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 4 maja 2015 r zmieniająca uchwałę w sprawie m.p.z.p. miasta Gliwice dla obszaru obejmującego „osiedle Czechowice” tekst jednolity planu	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2015 r. poz. 2859 tekst jednolity uchwały ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z 2015 r. poz. 4567	9 czerwca 2015 r. opublikowany w dniu 25 maja 2015 r. obowiązuje od 8 września 2015 r. opublikowany 8 września 2015 r.
4	Uchwała nr VIII/176/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego część Osiedla Brzezinka, położoną na północ od ulicy Kozielskiej i na wschód od ulicy Bydgoskiej	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2015r. poz. 4196	19 sierpnia 2015 r. opublikowany w dniu 4 sierpnia 2015 r.
5	Uchwała Nr IX/203/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w obrębie ulic Bojkowskiej, Gwarków, Jasnej i Pszczyńskiej	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2015 r. poz. 4577	24 września 2015 r. opublikowany w dniu 9 września 2015 r.
6	Uchwała Nr XII/297/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie ulic Góry Chełmskiej, Kozielskiej i Okulickiego	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2015 r. poz. 7641	29 stycznia 2016 r. opublikowany w dniu 29 grudnia 2015 r.

ROZDZIAŁ 3. INFRASTRUKTURA

Lp.	Nr uchwały Rady Miasta zatwierdzającej MPZP	Data i nr Dziennika Urzędowego, w którym została ogłoszona uchwała	Data wejścia w życie planu/ uwagi
7	Uchwała Nr XIV/359/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego część Osiedla Brzezinka, położoną na południe od ulicy Kozielskiej i na wschód od ulicy Lubelskiej	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2016 r. poz. 1860	29 kwietnia 2016 r. opublikowany w dniu 29 marca 2016 r.
8	Uchwała Nr XIV/358/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego część Osiedla Brzezinka, położoną na zachód od ulicy Bydgoskiej i od ulicy Lubelskiej	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2016 r. poz. 1914	1 maja 2016 r. opublikowany w dniu 31 marca 2016 r.
9	Uchwała Nr XXIV/608/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie mpzp miasta Gliwice dla obszaru obejmującego rejon Osiedla Kopernika tekst jednolity planu	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2017 r. poz. 2537	12 maja 2017 r. opublikowany w dniu 11 kwietnia 2017 r.
10	Uchwała Nr XXX/686/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 7 września 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie ulic Pszczyńskiej, Pocztowej i Płażyńskiego	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2017 r. poz. 4980	16 października 2017 r. opublikowany w dniu 15 września 2017 r.
11	Uchwała Nr XXX/687/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 7 września 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego pomiędzy Aleją Jana Nowaka-Jeziorańskiego, ul. Portową i ul. Starogliwicką	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2017 r. poz. 4981	16 października 2017 r. opublikowany w dniu 15 września 2017 r.
12	Uchwała Nr XXXIV/790/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego część „dzielnicy Bojków”, położoną pomiędzy ulicami Rybnicką, Knurowską oraz południową granicą miasta	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2018 r. poz. 2093	4 maja 2018 r. opublikowany w dniu 3 kwietnia 2018 r.
13	Uchwała Nr XXXIV/791/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie ulicy Daszyńskiego i ulicy Kozłowskiej	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2018 r. poz. 2094	4 maja 2018 r. opublikowany w dniu 3 kwietnia 2018 r.

Lp.	Nr uchwały Rady Miasta zatwierdzającej MPZP	Data i nr Dziennika Urzędowego, w którym została ogłoszona uchwała	Data wejścia w życie planu/ uwagi
14	Uchwała Nr XXXVIII/832/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego „dzielnicę Stare Gliwice”	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2018 r. poz. 3935	22 lipca 2018 r. opublikowany w dniu 21 czerwca 2018 r.

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego UM w Gliwicach

Tabela 37. Lista miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie sporządzania na 31 grudnia 2018r.

Lp.	Nr i data uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP	Obszar dla którego sporządzany jest MPZP (w ha)	Obszar którego dotyczy uchwała (przybliżona lokalizacja)
1	Uchwała nr VII/136/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 18 czerwca 2015 r.	13,23	Obszar położony po południowej stronie torów kolejowych w rejonie ulicy Piwnej i Drogowej Trasy Średnicowej
2	Uchwała nr XIII/331/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 4 lutego 2016 r.	214	Obszar obejmujący część Osiedla Bojków położoną pomiędzy ul. Bojkowską a autostradami A1 i A4
3	Uchwała nr XIII/332/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 4 lutego 2016 r.	409	Obszar obejmujący część Osiedla Bojków położoną pomiędzy ul. Knurowską, Bojkowską i autostradą A4
4	Uchwała nr XIX/482/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 8 września 2016 r.	290	Obszar obejmujący część Osiedla Ligota Zabrska i Osiedla Baildona
5	Uchwała nr XIX/483/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 8 września 2016 r.	296	Obszar obejmujący część Osiedla Żerniki położoną po wschodniej stronie ulicy Tarnogórskiej
6	Uchwała nr XXXII/731/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 16 listopada 2017 r.	13	Obszar obejmujący fragment Osiedla Wójtowa Wieś położony po południowej stronie ulic Wójtowskiej i Dolnej Wsi

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego w Gliwicach

Zakończono realizację projektu unijnego pn.: „Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych w zakresie dostępu do danych i procedur planistycznych w Urzędzie Miejskim w Gliwicach”, co jest równoznaczne z otwarciem cyfrowych baz danych planistycznych dla wszystkich zainteresowanych.

Tabela 38. Dane dotyczące struktury opinii konserwatorskich remontów elewacji i dachów realizowanych w okresie 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Remonty elewacji i dachów – zgłoszenia	94	78	57	61
Remonty elewacji i dachów – pozwolenia	126	85	49	78

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa UM

Ilość spraw wykazanych w ww. tabeli jest konsekwencją istotnej zmiany ustawy Prawo budowlane, wprowadzonej od dnia 28.06.2015 r. Rozszerzeniu uległ katalog budów oraz robót budowlanych, niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę, a także zakres budów i robót budowlanych niewymagających zgłoszenia.

W związku z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym do zadań miasta należy również opieka nad zabytkami. Działania w tym zakresie podejmowane są w ramach Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami. Program ten jest opracowaniem strategicznym i ma za zadanie kształtowanie polityki ochrony dóbr kultury w mieście polegającej na uporządkowaniu, usystematyzowaniu i przedstawieniu m.in. gminnego zasobu zabytków oraz określeniu ich potrzeb i tkwiącego w nich potencjału. Jednym z elementów opieki nad zabytkami jest wsparcie finansowe w postaci dotacji na remonty obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Obowiązek prowadzenia monitoringu realizacji programu wynika z art. 87 ust. 5 ustawy z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. teks jedn. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2067 z późn. zm.). Zgodnie z nią zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami. Sprawozdanie z jego realizacji sporządza się co 2 lata.

W przypadku *Programu opieki nad zabytkami na lata 2016–2019 dla Gliwic* opracowano sprawozdanie z pierwszych dwóch lat (za lata 2016 i 2017) i przedstawiono Radzie Miejskiej w 2018 r. Następne sprawozdanie będzie wykonane po zakończeniu trwania Programu, tj. w 2020 r.

W załączniku nr 7 Sprawozdanie z realizacji Programu opieki nad zabytkami miasta Gliwice na lata 2016 – 2019.

Tabela 39. Struktura wydanych pozwoleń na budowę (w tym zgłoszenia budowy) w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Budownictwo mieszkaniowe	250	274	255	212
Budownictwo komercyjne	99	78	76	73

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa UM w Gliwicach

Tabela 40. Pozwolenie na budowę na przedsięwzięcia komercyjne z podziałem na rodzaj inwestycji w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Zmiana sposobu użytkowania na cele komercyjne	47	17	16	23
Rozbudowa obiektów istniejących	29	20	16	13
Nowe obiekty	23	41	44	37

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa UM w Gliwicach

Tabela 41. Pozwolenia na budowę na przedsięwzięcia mieszkaniowe (w tym zgłoszenia budowy) z podziałem na rodzaj inwestycji w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Nadbudowa i rozbudowa domów i mieszkań	44	34	42	24
Zmiana sposobu użytkowania na cele mieszkaniowe oraz adaptacja strychów, piwnic, suszarni	69	59	58	56
Domki jednorodzinne	125	173	141	121
Budownictwo wielorodzinne	12	8	14	11

Źródło: Wydziału Architektury i Budownictwa UM w Gliwicach

Tabela 42. Decyzje, opinie i inne zadania w okresie 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Zaświadczenia o samodzielności lokali	1 063	875	793	1 145
Opinie konserwatorskie	1 263	864	858	872
Sprawdzone projekty i wydane pozwolenia na budowę	1 756	1 655	1 664	1 789
Pozwolenia na rozbiórkę obiektów	56	75	59	71
Pozwolenia na roboty budowlane nie wymagające decyzji (w tym zgłoszenia budowy)	1 099	857	766	644

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa UM

Tabela 43. Zwolnienie z podatku od nieruchomości wyremontowanych kamienic sprzed 1945 roku w latach 2015-2018

Nazwa wydziału	2015	2016	2017	2018
Wartość zwolnienia od podatku od nieruchomości dla kamienic sprzed 1945 roku [zł]	344 780,00	247 228,54	67 199,80	121 349,59
Liczba osób korzystających ze zmniejszenia podatku od nieruchomości dla kamienic sprzed 1945 roku	495	650	706	776

Źródło: Wydział Podatków i Opłat UM w Gliwicach

Tabela 44. Działki przygotowane na cele mieszkaniowe w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba działek mieszkaniowych przygotowanych przez miasto	113	72	66	32
Powierzchnia działek mieszkaniowych przygotowanych przez miasto [ha]	23,4280	11,0238	6,9013	3,7542

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami UM

3.3. Transport

Tabela 45. Liczba zarejestrowanych pojazdów oraz liczba wydanych praw jazdy w latach 2015-2018

Liczba zarejestrowanych pojazdów	2015	2016	2017	2018
Liczba ogółem, w tym:	142 076	147 161	141 155	162 300
- samochody osobowe	110 850	115 103	100 605	127 766
- autobusy	595	610	534	616
- samochody ciężarowe	13 135	13 337	15 714	15 469
- jednoślady (motorowery i motocykle)	7 697	8 012	9 762	8 577
- naczepy i przyczepy	6 189	7 118	7 796	7 659
- pozostałe pojazdy	3 610	2 981	6 744	2 213
Wydane prawa jazdy	5 066	5 391	4 630	4 651

Źródło: Wydział Komunikacji UM w Gliwicach / CEPiK

Tabela 46. Liczba pojazdów sprowadzanych z zagranicy w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Pojazdy sprowadzone z zagranicy	3 330	3 838	3 806	3 575

Źródło: Wydział Komunikacji UM w Gliwicach

Tabela 47. Liczba ośrodków szkolenia kierowców oraz liczba instruktorów nauki jazdy w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Ośrodki szkolenia kierowców	19	20	19	18
Instruktorzy nauki jazdy	124	114	104	102

Źródło: Wydział Komunikacji UM w Gliwicach

Tabela 48. Liczba postępowań w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi prowadzona na podstawie otrzymanych orzeczeń sądowych w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba wydanych decyzji	543	504	406	327

Źródło: Wydział Komunikacji UM w Gliwicach

Tabela 49. Wypadki komunikacyjne według osiedli w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Baildona	7	1	3	4
Bojków	1	1	0	5
Brzezinka	3	2	1	6
Czechowice	4	2	6	1
Kopernika	3	3	1	4
Ligota Zabrska	3	1	0	2
Łabędy	12	10	4	8
Obrońców Pokoju	0	1	0	0
Ostropa	1	1	0	1
Politechnika	6	2	0	5
Sikornik	5	5	4	4
Sośnica	4	7	1	4
Stare Gliwice	6	3	0	2
Szobiszowice	7	7	2	6
Śródmieście	11	9	3	15
Trynek	13	8	6	8
Wilcze Gardło	0	0	0	0
Wojska Polskiego	9	9	6	9
Wójtowa Wieś	1	2	1	2
Zatorze	6	4	0	4
Żerniki	1	0	0	0

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Tabela 50. Stan taboru PKM Sp. z o.o. w Gliwicach i zestawienie środków z budżetu miasta na zakup autobusów w latach 2015-2018

Gliwice		2015	2016	2017	2018
Liczba autobusów ogółem, w tym:		180	191	180	180
- autobusy wielkopojemne dwuczłonowe (do 18 m)		82	93	82	82
- autobusy wielkopojemne jednoczłonowe (do 15 m)		26	26	26	26
- autobusy niskopojemne (tzw.kat.B) jednoczłonowe (do 12 m)		72	72	72	72
- autobusy przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych		160	171	180	180
- autobusy nowe (spełniające normy unijne)	EURO I	6	6	0	0
	EURO II	23	23	20	20
	EURO III	30	30	30	30
	EURO IV	17	17	17	17
	EURO V	22	22	22	22
	EEV	65	65	65	65
	EURO VI	6	17	26	26
	RAZEM	169	180	180	180
Liczba autobusów kupionych ze środków budżetu miasta w całości lub w części (narastająco od roku 1998)		133	144	144	144
Środki z budżetu miasta na zakup autobusów (dotacje lub podwyższenie udziałów) [w tys. zł]		1 000	0	0	0
Liczba autobusów sfinansowanych częściowo ze środków unijnych		0	11	9	0
Środki unijne na zakup autobusów [w tys. zł]		0	9 434	5 413	0

Źródło: PKM Gliwice Sp. z o.o.

Tabela 51. Działalność usługowa PKM w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba miast, w których PKM świadczy usługi przewozów komunikacyjnych, w tym:	11	11	11	11
- łączna długość tras przewozowych we wszystkich miastach/ Gliwice [km]	622/386	622/386	624/393	624/393
Liczba obsługiwanych linii PKM w mieście	37	37	38	38
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską, dane szacunkowe - [w mln]	42	38	38	37

Źródło: PKM Gliwice Sp. z o.o.

Tabela 52. Dotacje z budżetu miasta na komunikację publiczną w latach 2015-2018 (przekazane do KZK GOP*) [tys. zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Dotacje z budżetu miasta	25 775	24 244	24 159	25 499

*Od 2019 r. do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Źródło: Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych UM w Gliwicach

Tabela 53. Przebieg istniejących tras rowerowych na dzień 31.12.2018 r.

Nr trasy	Przebieg trasy	Długość trasy [km]
1	Granica Zabrze w Maciejowie → wiadukt nad DK88 na ul. Tarnogórskiej	4,19
2	Skrzyżowanie ul. Gajowa/Toszecka → skrzyżowanie ul. Olszewskiego/Tarnogórska	4,28
3	ul. Perseusza → ul. Toszecka	1,20
4	Plac Piłsudskiego → Jana Śliwki (przez Wybrzeże Wojska Polskiego)	0,98
5	Plac Piłsudskiego → skrzyżowanie ul. Jana Śliwki/Kasztanowa	1,50
6	ul. Jana Śliwki → ul. Edisona (wzdłuż ul. Portowej)	1,87
7	Skrzyżowanie ul. Jana Śliwki/Kasztanowa → skrzyżowanie ul. Perseusza/Oriona	3,01
8	ul. Perseusza → ul. Toszecka (wzdłuż ul. Zygmuntońskiej)	2,50
9	Skrzyżowanie ul. Toszecka/Piaskowa → ulica dojazdowa do Ośrodka w Czechowicach	5,20
10	Skrzyżowanie Al. Sikornik/ul. Nowy Świat → granica Gminy Pilchowice	4,19
11	Skrzyżowanie ul. Staromiejska/Wyczółkowskiego → ul. Kozielska	4,25
13	Wiadukt nad DK88 na ul. Tarnogórskiej → ul. Nad Torami	3,09
14	ul. Żernicka → granica z Szalszą	0,98
15	ul. Pionierów → ul. Toszecka	0,53
16	ul. Nowy Świat → skrzyżowanie ul. Orlickiego/Wyspiańskiego	2,23
17	Skrzyżowanie ul. Jesienna/Wiślana → rejon ronda na końcu ul. Jesiennej	0,52
18	ul. Kozielska → ul. Nobla (wzdłuż ul. Gaudiego i Gutenberga)	2,33
19	ul. Czapli → ul. Rybnicka (wzdłuż ul. Żurawiej)	0,24
20	ul. Lotników → ul. Bojkowska (wzdłuż Lotniska Aeroklubu)	3,30
21	Plac Mickiewicza → Granica z Kozłowem w Ostropie	7,95
22	ul. Edisona → ul. Wyczółkowskiego (wzdłuż ul. Portowej)	3,03
23	ul. Orlickiego → ul. Sowińskiego	2,21
23b	ul. Radomska → ul. Zamojska	3,55
24	Osiedle Kosmonautów (ul. Piaskowa) → ul. Zakątek Leśny	2,50
25	ul. Poniatowskiego → ul. Szymanowskiego	2,56

Nr trasy	Przebieg trasy	Długość trasy [km]
26	Przedłużenie ul. Kozłowskiej → granica z Kozłowem	5,62
27	ul. Nauczycielska → ul. Frezji	3,78
28	Skrzyżowanie ul. Frezji/Begonii → granica ze Smolnicą	0,89
29	ul. Chorzowska → las chorzowski	0,89
30	ul. Bojkowska → ul. Św. Brata Alberta	2,85
31	ul. Andersa → ul. Sowińskiego	0,59
32	ul. Dolnej Wsi → ul. Pliszki	0,57
Droga techniczna	przy autostradzie A4 (dopuszczony ruch rowerowy): ul. Rybnicka → ul. Daszyńskiego	7,17
Droga rowerowa	śladami kolejki wąskotorowej – odc. 1: Stacja „Trynek” → ul. Kopalniana (wzdłuż ul. Bojkowskiej)	0,70
Droga rowerowa	ul. Kopalniana → ul. Rzepakowa (wzdłuż ul. Bojkowskiej)	2,81
Droga rowerowa	Skrzyżowanie ul. Knurowska/Chmielna → granica miasta z Knurowem (wzdłuż ul. Knurowskiej)	0,65
Ciąg pieszo-rowerowy	ul. Płażyńskiego (od ul. Bojkowskiej do ul. Pocztovej)	1,08
Droga rowerowa	ul. Żwirki i Wigury (od ul. Lotników do ul. Dzierżona)	0,44
Droga rowerowa	Estakada Heweliusza (od ul. Portowej do ul. Pionierów)	0,48
Trasa rowerowa	Centrum → Sośnica	5,41
Droga rowerowa	Pocztowa → Błonie (od ul. Płażyńskiego do ul. Kujawskiej)	2
Droga rowerowa	ul. Kujawska (od skrzyżowania z ul. Skłodowskiej-Curie do ul. Panewnickiej)	1,13
Ciąg pieszo-rowerowy	ul. Berbeckiego (wzdłuż Parku Chopina)	0,24
Ciąg pieszo-rowerowy	ul. Królewskiej Tamy	0,23
Razem		105,72

Źródło: Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych UM w Gliwicach

Na utrzymanie tras rowerowych i ciągów pieszych poza pasem drogowym miasto przeznaczyło w roku 2018 łącznie 34 786,28 zł, w tym:

- utrzymanie stacji napraw rowerów (wymiana, uzupełnienie narzędzi) – 7 713,08 zł;
- wykonanie przeglądu technicznego tunelu dla pieszych pomiędzy Dworcem PKP a ul. Tarnogórką - 4 920,00 zł;

- utrzymanie zieleni i porządku przy ciągach pieszych i trasach rowerowych - 21 120,00 zł;
- utrzymanie (naprawa i wymiana) oznakowania tras rowerowych – 1 033,20 zł.

Na utrzymanie systemu miejskich wypożyczalni rowerów (Gliwicki Rower Miejski) w 2018r. przeznaczono 431 275,00 zł.

Infografika 4. Mapa tras rowerowych w Gliwicach

Źródło: <https://gliwice.eu/miasto/sport-i-rekreacja/sciezki-rowerowe-0>

3.4. Zestawienie dużych przedsięwzięć (o wartości powyżej 500 tys. zł) zrealizowanych w 2018 roku

Tabela 54. Inwestycje i remonty w zakresie transportu – drogi i obiekty mostowe

Lp.	Zadania (przekazane do eksploatacji w 2018)	Koszt [w tys. zł]
1	Budowa południowej części obwodnicy miasta (etap I) – budowa ronda turbinowego w ciągu ul. Bojkowskiej	5 916
2	Kapitalny remont nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Rolników (2018 r.)	5 689
3	Przebudowa skrzyżowania ulic: Kozielskiej, Wyczółkowskiego i Kresowej (budowa ronda)	5 336
4	Przebudowa ul. Jagiellońskiej oraz Zaburskiej – etapy I i II	3 191
5	Budowa ul. Bończyka na odcinku od ul. Myśliwskiej do ul. Św. Wojciecha	3 123
6	Przebudowa ul. Andersa na odcinku od ul. Płowieckiej do Jednostki Wojskowej (etap I)	2 441
7	Kapitalny remont nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Róży Luksemburg (2018 r.)	1 205
8	Kapitalny remont nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Drozdów (2018 r.)	1 144
9	Kapitalny remont nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Przyszłości (2018r.)	1 045
10	Budowa mostu nad potokiem Ostropka w ciągu ul. Wójtowskiej	779
11	Kapitalny remont nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Sadowej (2018 r.)	761
12	Kapitalny remont nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Domańskiego (2018 r.)	509
13	Kapitalny remont miejsc postojowych w ciągu ul. Dworcowej (2018 r.)	502

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów UM, Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych UM, Zarząd Dróg Miejskich, Remondis Sp. z o.o.

Tabela 55. Inwestycje i remonty w zakresie technologii

Lp.	Zadania (przekazane do eksploatacji w 2018)	Koszt [w tys. zł]
2	Budowa serwerowni w Śląskiej Sieci Metropolitalnej sp. z o.o.	26 000
3	Rozbudowa strefy płatnego parkowania	502
1	Modernizacja rozdzielni 6kV RG-2 – 2018 r.	2 164
2	Budowa osiedlowej sieci ciepłej w Gliwicach – Łabędach – etap II – rejon ul.: Wolności, Wieniawskiego, Partyzantów– 2018 r.	1 724
3	Budowa 21 stacji wymienników ciepła w Gliwicach – Łabędach (w rejonie ulic Tuwima – Wolności) – etap II – 2018 r.	1 131
4	Budowa osiedlowej sieci ciepłej w Gliwicach – Sośnicy – etap III a – rejon ul.: Stabika –Korczoła– 2018 r.	1 176

ROZDZIAŁ 3. INFRASTRUKTURA

Lp.	Zadania (przekazane do eksploatacji w 2018)	Koszt [w tys. zł]
5	Budowa 25 stacji wymienników ciepła na osiedlu Stara Sośnica (w rejonie ulic Kasprowicza – Drzymały) – etap II i III – 2018 r.	1 032
6	Rozproszenie grupowej stacji wymienników ciepła WT6 na osiedlu Kopernika (etap I i II) – podłączenie do sieci cieplnej wysokoparametrowej budynków przy ul. Galaktyki i Syriusza z 6 stacjami wymienników ciepła – 2018 r.	786
7	Ucieplownienie Zatorza – przyłącza do budynków i stacje wymienników ciepła – 2018 r.	860
8	Ucieplownienie Sośnicy – przyłącza do budynków i stacje wymienników ciepła – 2018 r.	745

Źródło: Przedsiębiorstwo Remontów Ulic i Mostów S.A., Śląska Sieć Metropolitalna Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Tabela 56. Inwestycje i remonty w zakresie gospodarki komunalnej, ochrony środowiska i zagospodarowania terenów

Lp.	Zadania (przekazane do eksploatacji w 2018)	Koszt [w tys. zł]
1	Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie Miasta Gliwice w lokalizacji ulic; Obrońców Westerplatte, Wawelska, Róży Luksemburg, Tatrzańska, Szara, Dolna, Bracka, Staromiejska, Częstochowska, Pszczyńska, Sadowa, Świętojańska, Towarowa, Daszyńskiego	8 000
2	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Begonii wraz z budową urządzenia podczyszczającego oraz wylotu do rowu RM	3 307
3	Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Chorzowskiej wraz z zabudową urządzenia podczyszczającego oraz remont wylotu do rzeki Bytomki	2 063
4	Remont sieci wodociągowej w ul. Przyszowskiej w Gliwicach (wodociąg żeliwo $\text{R} 200 - 1030 \text{ mb}$)	1 504
5	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Magnolii	1 337
6	Budowa parkingu przy cmentarzu Lipowym (wykonano płytę parkingu wraz z jego oświetleniem odwodnieniem, ogrodzeniem i monitoringiem, skomunikowano parking z istniejącym układem komunikacyjnym stadionu)	1 258
7	Budowa Stacji Uzdatniania Wody Ostropa (wydajność SUW $960 \text{ m}^3/\text{d}$)	1 252
8	Zagospodarowanie terenu przy ul. Rybitwy, Zimorodka, Kormoranów. (wykonano nawierzchnię parkingu wraz z odwodnieniem i oświetleniem)	1 234
9	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Glebowej i ul. Św. Brata Alberta w Gliwicach (wodociąg PE $\text{Ø} 125 - 800 \text{ mb}$, PE $\text{Ø} 90 - 130 \text{ mb}$; kanalizacja sanitarna $\text{R} \text{ PVC } 200 - 700 \text{ mb}$, $\text{R} \text{ PVC } 160 - 150 \text{ mb}$)	1 052

Źródło: Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych UM, Wydział Inwestycji i Remontów UM, Remondis Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Górnośląska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.

Tabela 57. Inwestycje i remonty w zakresie kultury fizycznej i sportu

Lp.	Zadania (przekazane do eksploatacji w 2018)	Koszt [w tys. zł]
1	<p>Budowa nowoczesnej hali widowiskowo-sportowej w Gliwicach. W skład hali widowiskowo-sportowej Gliwice wchodzi: hala główna, hala treningowa, budynek fitness oraz zewnętrzny garaż wielopoziomowy. Projekt obejmuje również estakadę drogi pożarowej, obiekty małej architektury i zagospodarowanie terenu.</p> <p>Charakterystyczne parametry techniczne obiektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia całkowita 65 890,21 m², - powierzchnia użytkowa 62 343,34 m², - kubatura 615 390,00 m³. <p>Prace zakończono w roku 2017, a 30 maja 2018 odbyła się pierwsza impreza w Arenie Gliwice</p>	423 316

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów UM

Tabela 58. Inwestycje i remonty zrealizowane w placówkach oświatowych w 2018 roku

Inwestycje i remonty	Okres realizacji	Koszt [w tys. zł]	Efekt rzeczowy
Szkoła Podstawowa nr 13 - rozbudowa szkoły wraz z zagospodarowaniem terenu	2017-2018 (zakończono; pozwolenie na użytkowanie - 31.08.2018 r.)	4 035	Rozbudowano istniejącą szkołę o nowy segment/budynek dydaktyczny z salami lekcyjnymi, zapleczem higieniczno-sanitarnym wraz z nowym wejściem do obiektu. W nowym segmencie o pow. 1 127 m ² p.u. miejsce znalazło: 9 sal dydaktycznych, sanitariaty dla uczniów i personelu, kotłownia, pomieszczenia pomocnicze oraz ciągi komunikacyjne.
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 – adaptacja pomieszczeń na oddz. przedszkolne	2018 (zakończono)	400	Wykonano kompleksową wielobranżową adaptację części szkoły na przedszkole (o pow. użytkowej - 396,7 m ²) i z pracami towarzyszącymi - remont jadalni i świetlicy (153,0 m ²).
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 – adaptacja pomieszczeń na oddz. przedszkolne	2018 (zakończono)	595	Wykonano kompleksową wielobranżową adaptację części szkoły na przedszkole z wydzieleniem osobnego wejścia oraz remontem części pomieszczeń szkolnych. Zakres robót objął adaptacje i remont pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej: 368,6 m ² (przedszkole) i 382,9 m ² (szkoła).
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – modernizacja budynku przy ul. Gierymskiego 1	2017-2019 (w trakcie realizacji)	850 (w 2018 r.)	Zamówieniem publicznym objęte są roboty budowlano-remontowe związane z adaptacją pomieszczeń istniejącego budynku przy ul. Gierymskiego 1 w Gliwicach dla potrzeb Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego. Prace obejmują zmianę funkcjonalno-użytkową wewnątrz budynku z budową windy, rampy zewnętrznej wraz z dostosowaniem instalacji wewnętrznych do wprowadzanych zmian
ZADANIA MAJĄTKOWE w MJO (razem)	2018	24 700	<p>Zakres zadań i prac budowlanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja pomieszczeń: dydaktycznych, sanitarnych, pomocniczych i ciągów komunikacyjnych (ok. 7,6 mln zł), • zagospodarowanie terenu,

Inwestycje i remonty	Okres realizacji	Koszt [w tys. zł]	Efekt rzeczowy
			modernizacja ogrodzenia, dachu, obejścia, place zabaw (ok. 5,5 mln zł), <ul style="list-style-type: none"> modernizacja instalacji (elektrycznych, słaboprądowych, wod.-kan., hydrantowej) (ok. 6,0 mln zł)
ZADANIA REMONTOWE w MJO (razem)	2018	1 250	<ul style="list-style-type: none"> Remont sal i pomieszczeń, wyposażenia, instalacji wew., pokrycia dachowego, malowanie

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

Tabela 59. Inwestycje i remonty w zakresie obiektów użyteczności publicznej

Lp.	Zadania (przekazane do eksploatacji w 2018)	Koszt [w tys. zł]
1	Modernizacja zasilania w energię elektryczną budynku Urzędu Miejskiego	1 119

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów UM

Tabela 60. Inwestycje i remonty w zakresie gospodarki mieszkaniowej

Lp.	Zadania (przekazane do eksploatacji w 2018)	Koszt [w tys. zł]
1	Termomodernizacja 54 budynków komunalnych	11 300
2	Remont obiektów zasobu komunalnego	3 541
3	Remonty lokali socjalnych	2 200
4	Modernizacja obiektów zasobu komunalnego	21 673

Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

W roku 2018 przeprowadzono zmianę systemu ogrzewania na ekologiczne w 38 budynkach komunalnych na kwotę 3 635 tys. zł. Ponadto przeprowadzono zmianę systemu ogrzewania na ekologiczne w 449 lokalach komunalnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych na kwotę 1 799 tys. zł. Dodatkowo został zmodernizowany oraz przebudowany na mieszkania komunalne budynek położony przy ul. Nowy Świat 59 na kwotę 1 131 tys. zł.

4.

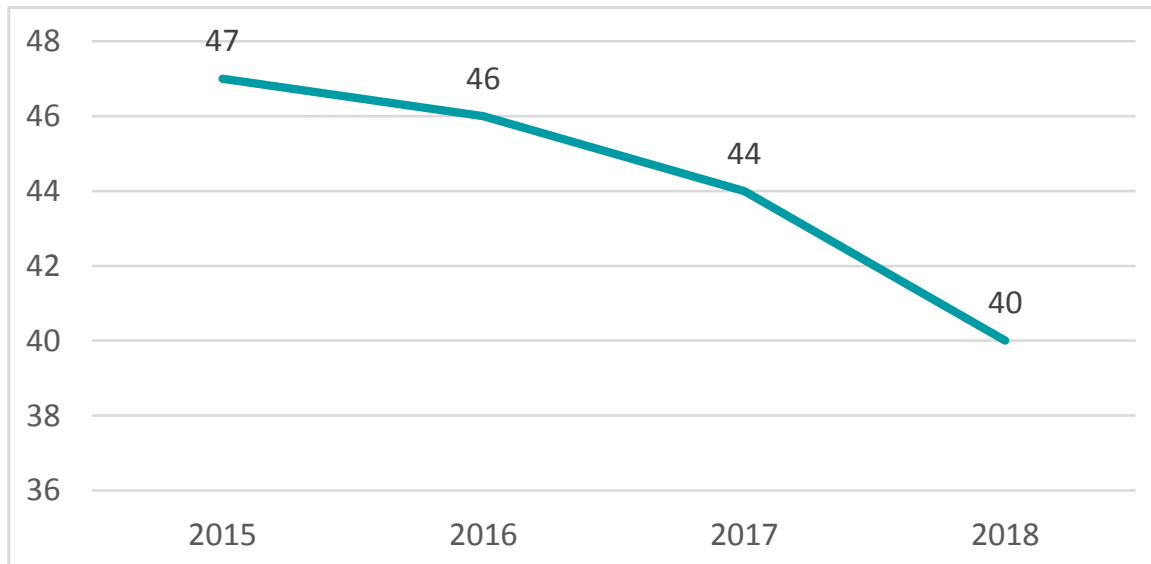
ŚRODOWISKO

4.1. Powietrze

Na stan powietrza w mieście wpływa przede wszystkim emisja z gospodarstw domowych opalanych paliwami stałymi, a w dalszej kolejności ruch drogowy oraz zanieczyszczenia pochodzące z przemysłu. Źródłem bieżących danych, dotyczących jakości powietrza na terenie miasta Gliwice, jest ocena stanu zanieczyszczenia powietrza dokonywana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, w ramach monitoringu środowiska.

Średni poziom rocznego stężenia pyłu zawieszonego PM10 w latach 2015-2018 sukcesywnie spada, od 47 do 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (mikrogramów).

Wykres 10. Stężenie pyłu zawieszonego PM10 w Gliwicach w latach 2015-2018

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach

Tabela 61. Powietrze – poziom zanieczyszczenia środowiska w mieście* w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Stężenie pyłu zawieszonego PM10 w roku kalendarzowym w [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] – dopuszczalna wartość 40 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	47	46	44	40
Liczba przekroczeń dopuszczalnych stężeń 24h PM10 w roku kalendarzowym – dopuszczalna częstość przekraczania 35 razy	110	104	84	92
Stężenie pyłu zawieszonego PM2,5 w roku kalendarzowym w [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] – dopuszczalna wartość średniomiesięczna 25 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	31	32	31	33

* Poziomy zanieczyszczeń ujęte w Raporcie określono na stacji pomiarowej przy ul. Mewy w Gliwicach

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach

Wskaźnik 3. Stężenie pyłu zawieszonego PM10* w Gliwicach, Bytomiu, Katowicach, Sosnowcu i Tychach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Gliwice, ul. Mewy	47	46	44	40
Bytom, ul. Modrzewskiego	44	-	48	-
Katowice, ul. Kossutha	39	38	41	40
Katowice, ul. Plebiscytowa	46	47	52	47
Sosnowiec, ul. Lubelska	37	36	41	37
Tychy, ul. Tołstoja	39	36	41	38

* średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN)

Ograniczenie emisji CO₂ stało się jednym z najważniejszych zagadnień determinujących kierunki rozwoju gospodarki Polski i Europy. Miasto Gliwice również aktywnie włącza się w działania związane z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych, zwiększeniem udziału odnawialnych źródeł energii, zmniejszeniem zapotrzebowania na energię finalną oraz z ograniczeniem niskiej emisji. Uchwałą nr V/81/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 26 marca 2015r. miasto przyjęło do realizacji PGN na lata 2015-2020 (zmiany w PGN przyjęto uchwałą XIV/357/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 marca 2016r.).

W załączniku nr 8 Raport za rok 2018 z realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

4.2. Obszary zielone

Miasto charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów zielonych – w jego obszarze położone są grunty leśne stanowiące mienie komunalne o powierzchni 238,82 [ha] oraz grunty leśne niestanowiące własności Skarbu Państwa o powierzchni 19,98 [ha].

Gwałtowny wzrost powierzchni pasów ulicznych, zlokalizowanych bezpośrednio przy ulicach na terenie miasta, od 2015 roku spowodowany jest nowymi regulacjami prawnymi, oddaniem do użytku Drogowej Trasy Średnicowej oraz przejęciem ulic publicznych.

Tabela 62. Powierzchnia zieleni w Gliwicach w latach 2015-2018 [ha]

Rodzaj zieleni	2015	2016	2017	2018
Parki	30,33	30,33	30,31	30,57
Zieleńce	83,47	91,46	98,36	95,42
Zieleńce nieurządzone	60,05	49,35	47,60	47,55
Nieużytki zadrzewione	38,27	36,44	31,16	29,63
Pasy drogowe	127,96*	166,55**	161,70	163,07
Cmentarze	45,63	46,08	46,08	46,07
Las komunalny	239,99	236,26	236,26	238,82
Razem powierzchnia terenów zielonych	625,7	656,47	651,47	651,12

*DTŚ G1:25 ha+18 ha przejętych ulic publicznych

**DTŚ G2 i G2/4: 36 ha

Uwaga:

Różnice w powierzchni zieleni wynikają z przeprowadzonych podziałów geodezyjnych oraz sprzedaży działek przez UM i przekazania działek gminnych innym podmiotom

Źródło: Miejski Zarząd Usług Komunalnych, Zarząd Dróg Miejskich

Tabela 63. Parki w Gliwicach– powierzchnia [ha]

Nazwa	2017	2018
im. Bolesława Chrobrego*	10,05	10,31
Starokozielski	5,99	5,99
im. Fryderyka Chopina	5,86	5,86
Plac Grunwaldzki	3,97	3,97
Szwajcaria	4,44	4,44
Razem	30,31	30,57

*Różnica w powierzchni Parku Chrobrego wynika z przyłączenia do parku dwóch sąsiadujących działek

Źródło: Miejski Zarząd Usług Komunalnych

Na terenie parku im. Fryderyka Chopina znajduje się Palmiarnia Miejska, której historia sięga 1880 r. Dziś na 2000 m² rośnie tam ponad 6 tys. roślin, rozmieszczonych w czterech pawilonach tematycznych, w których można obejrzeć palmy, akwaria z żółwiami, gady w terrariach czy egzotyczne papugi i kanarki. Najstarsze okazy roślin liczą ponad 100 lat. W 2013 r. Palmiarnia Miejska została poszerzona o pawilon akwarystyczny prezentujący ryby w czterech zbiornikach o różnych środowiskach słodkowodnych: Amazonia, Tanganika, Rzeki Polski i Rzeki Azji Południowo-Wschodniej.

Corocznie ten unikatowy na skalę regionu obiekt odwiedza tysiące osób; w 2018r. ekspozycje Palmiarni obejrzało ponad 150 tysięcy zwiedzających.

Tabela 64. Nasadzenie i wycinka* drzew w Gliwicach w latach 2015-2018 [szt.]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Łącznie wycinka drzew	5 097	6 454	3 831**	2 656
Łącznie nasadzenie drzew	4 878	4 298	2 699	2 579
Nasadzenie drzew w Lesie Komunalnym	0	0	0	0
Nasadzenie drzew na terenie miasta	1 478	1 552	1 257	1 579

* Wszystkie nasadzenia i wycinki dotyczą wyłącznie zieleni w pasach drogowych na terenie miasta Gliwice

** Mniejsza liczba usuniętych w 2017 r. drzew na podstawie zezwoleń wynika z liberalizacji przepisów ustawy o ochronie przyrody (zwiększenie obwodów pni drzew, które wymagają zezwolenia) oraz obowiązującego do połowy czerwca 2017 r. prawa zezwalającego na usuwanie drzew bez zezwolenia osobom fizycznym na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą

Źródło: Wydział Środowiska UM w Gliwicach, Miejski Zarząd Usług Komunalnych, Zarząd Dróg Miejskich

Tabela 65. Nasadzania krzewów i kwiatów sezonowych w Gliwicach w latach 2015-2018 [szt.]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Nasadzenie krzewów	22 402	24 805	14 870	6 702
Nasadzenie kwiatów	178 850	272 217	172 362	175 440

* mniejsza liczba nasadzeń krzewów w latach 2017-2018, stanowiących kompensację przyrodniczą w zamian za usuwane krzewy (wskazanych w zezwoleniach na wycinkę) jest spowodowana zmianami w przepisach ustawy o ochronie przyrody. W nowych przepisach poszerzony został katalog sytuacji, w których nie jest wymagane zezwolenie na usunięcie krzewów, a tym samym rzadziej nakładany jest obowiązek wykonania nasadzeń krzewów

Źródło: Wydział Środowiska UM, Miejski Zarząd Usług Komunalnych

Wskaźnik 4. Wielkość terenów zielonych [ha] przypadających na 100 tys. mieszkańców

Gliwice/Rok	2015	2016	2017	2018
Powierzchnia terenów	349,27	371,44	373,48	376,64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych i Zarządu Dróg Miejskich

4.3. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Miejski Zarząd Usług Komunalnych prowadząc Schronisko dla Zwierząt w Gliwicach realizuje program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Gliwice. Program jest realizowany w oparciu o Art. 11a Ustawy o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 122) oraz Uchwałę nr XXXVI/794/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 22 marca 2018 r.

Celem programu jest zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym, a także opieka nad wolno żyjącymi kotami – obejmująca swoim zakresem opiekę weterynaryjną oraz dokarmianie. Ponadto, celem programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt, realizowane poprzez sterylizację i kastrację psów i kotów bezdomnych oraz posiadających właścicieli.

W ramach zapobiegania bezdomności zwierząt, zapewnia się zwierzętom bezdomnym miejsce i opiekę w schronisku a także zakrojone na szeroką skalę akcje, promujące adopcję zwierząt bezdomnych, w tym 9 imprez pn. „Bieg na 6 łap”, 7 „Wystaw kotów nierasowych oraz „Wariacje na 4 łapy” oraz prowadzenie strony internetowej schroniska, m.in. zawierającej zakładki ze zdjęciami i opisami psów i kotów przeznaczonych do adopcji oraz portalu społecznościowego Facebook, informującego na bieżąco o przyjętych zwierzętach do schroniska.

W Załączniku nr 9 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

4.4. Mapa akustyczna i program ochrony przed hałasem

Opracowanie mapy akustycznej jest elementem systemu zarządzania środowiskiem – umożliwia monitoring klimatu akustycznego w mieście oraz stanowi podstawę do planowania inwestycji, których celem jest redukcja poziomu hałasu. Mapa ta stanowi materiał wyjściowy do opracowania i uchwalenia przez Radę Miasta programu działań, którego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do poziomu dopuszczalnego.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska mapę akustyczną dla miasta (o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.) opracowuje się co 5 lat. Co 5 lat, na jej podstawie, opracowuje się program ochrony środowiska przed hałasem.

Pierwsza mapa akustyczna dla miasta Gliwice została opracowana w 2012 r. Na jej podstawie Rada Miasta Gliwice uchwaliła Program ochrony środowiska przed hałasem na lata 2013-2017.

W 2017 r. opracowana została kolejna Mapa akustyczna miasta Gliwice, na podstawie której, został opracowany i uchwalony Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gliwice na lata 2018-2022.

W załączniku nr 10 Sprawozdanie z realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem w roku 2018

4.5. Programy Ochrony Środowiska

Podstawą prawną opracowania Programu ochrony środowiska dla miasta Gliwice jest ustawa *Prawo ochrony środowiska*. Aktualny Program na lata 2016-2020 przyjęty został uchwałą nr XXII/547/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 15 grudnia 2016 r.

W Programie zawarte zostały cele i kierunki polityki ekologicznej miasta do roku 2020 i wynikające z niej działania. Do głównych celów długoterminowych zaliczono:

- poprawę jakości powietrza na obszarze miasta,
- realizację racjonalnej gospodarki energetycznej,
- poprawę i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska,
- utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych niskich poziomach,
- zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi,
- zrównoważoną gospodarkę zasobami surowców naturalnych,
- racjonalną gospodarkę zasobami glebowymi,
- przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych w mieście zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi,
- zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawania odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu,
- zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu,
- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,
- zapobieganie skutkom powodzi, ograniczenie zagrożenia jej wystąpienia,
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”,
- zarządzanie dokumentami systemowymi,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowań ekofizjograficznych i programów ochrony środowiska,
- poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia.

Program przedstawia stan środowiska, a także określa hierarchię niezbędnych działań zmierzających do poprawy tego stanu. Ponadto Program ochrony środowiska dla miasta Gliwice jest spójny z celami głównymi dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nakładają na organ wykonawczy miasta konieczność sporządzenia raportu z realizacji programu ochrony środowiska co dwa lata. Ostatni raport obejmował lata 2015 oraz 2016 i przedstawiony został Radzie Miasta w roku 2017. Raport ten przesłany został do Sejmiku Województwa Śląskiego. Kolejny raport dotyczyć będzie roku 2017 i 2018, a jego przygotowanie nastąpi w 2019 roku.

4.6. Program usuwania azbestu

Obowiązek opracowania Programu usuwania materiałów zawierających azbest wynika z zapisów „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętego Uchwałą Rady Ministrów Nr 122/09 z dnia 14 lipca 2009 r.

Do podstawowych celów programu należy:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie kraju
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele te są do osiągnięcia w perspektywie długoterminowej, do 2032 roku.

W załączniku nr 11 Raport za rok 2018 z realizacji Programu usuwania azbestu.

4.7. Edukacja ekologiczna

Miejska polityka proekologiczna może się rozwijać jedynie przy aktywnym udziale mieszkańców i ich poparciu dla decyzji miasta. Z tego względu Urząd Miejski w Gliwicach realizuje liczne projekty z obszaru edukacji ekologicznej. Mają one na celu z jednej strony pobudzenie odpowiedzialności mieszkańców za ich dobro wspólne, jakim jest czyste i bezpieczne miasto, z drugiej, integrowanie mieszkańców wokół ważnych idei w ramach procesów budowania społeczeństwa obywatelskiego.

W realizację działań z zakresu edukacji ekologicznej w Gliwicach zaangażowane są Urząd Miejski, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji oraz Polski Klub Ekologiczny w Gliwicach.

Tabela 66. Wybrane wydarzenia edukacyjno-promocyjne w Gliwicach w 2018 r

Zadania	Organizator	Data
Dni otwarte oraz wycieczki dydaktyczne na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Gliwicach-Łabędy oraz w Centralnej Oczyszczalni Ścieków	PWiK	Cyklicznie
Projekt ESTABLISH – nauczanie przez odkrywanie	PWiK, II Liceum Ogólnokształcące	Cyklicznie
Projekt „Woda, woda wszędzie”	PWiK	Cyklicznie
Konferencja „Membrany i procesy membranowe w ochronie środowiska”	PWiK, Politechnika Śląska w Gliwicach	Cyklicznie
Organizacja akcji „Sprzątanie Świata”	Miasto Gliwice	Cyklicznie
Organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych	Miasto Gliwice	Cyklicznie
Dofinansowanie do EkoRajdu o Puchar Prezydenta Miasta Gliwice	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 12 w Gliwicach/Miasto Gliwice	Cyklicznie
Konkurs przyrodniczo-ekologiczny „Zielone Podchody”	Szkoła Podstawowa nr 2 w Gliwicach/Miasto Gliwice	Cyklicznie

Zadania	Organizator	Data
Organizacja rajdów rowerowych z cyklu „Zielone Gliwice – Ekologiczne Miasto”	Miasto Gliwice	Cyklicznie
Udział w targach budowlanych Expo Gliwice	Air Promocja Wioletta Ochman	Cyklicznie
Dofinansowanie do Eko Turnieju o Puchar Prezydenta Miasta Gliwice	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 12 w Gliwicach/Miasto Gliwice	Cyklicznie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wydziału Środowiska UM, www.pwik.gliwice.pl, www.pkegliwice.pl

4.8. Energia odnawialna oraz proekologiczne systemy grzewcze

Polityka miasta w zakresie energii odnawialnej i proekologicznych systemów grzewczych opiera się na dotacjach:

- Dotacje celowe do instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)**
 Odnawialne źródła energii (OZE) to takie, których wykorzystywanie nie wiąże się z ich długotrwałym brakiem – ich zasób odnawia się bowiem w krótkim czasie. Podstawowe źródła energii odnawialnej to biomasa, energia słoneczna, energia wód powierzchniowych, energia wiatru i energia geotermalna.
 Szczegóły oraz regulamin dotyczący dofinansowania dostępny jest pod adresem: <https://bip.gliwice.eu/strona=50,105,14>
- Dotacje celowe do zmiany tradycyjnych systemów grzewczych na proekologiczne**
 Mieszkańcy miasta używający pieców węglowych mogą wymienić źródło ogrzewania, korzystając również ze wsparcia finansowego ze strony miasta – od 1997 r. istnieje bowiem możliwość uzyskania dotacji do zmiany tradycyjnych systemów grzewczych na proekologiczne.
- Dotacje celowe na realizację Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE)**
 Miasto Gliwice przystąpiło do [Programu Ograniczania Niskiej Emisji \(PONE\)](#), którego celem jest systemowe ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery poprzez trwałą likwidację systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym i jego zamianę na ogrzewanie gazowe (kotły gazowe kondensacyjne), ogrzewanie elektryczne (piece akumulacyjne elektryczne), ogrzewanie węglowe (kotły retortowe spełniające wymagania 5 klasy normy PN-EN-303:5-2012), a także pompy ciepła posiadające znak jakości EHPA-Q (w budynkach oddanych do użytkowania przed 1995 rokiem).

Program Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Gliwice został przyjęty Uchwałą nr X/236/2015 z dnia 08 października 2015 roku.

W załączniku nr 12 Raport za rok 2018 z realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Gliwice.

Tabela 67. Ilość i wartość dotacji na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska w latach 2015-2018

Rok/wyszczególnienie	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Wspólnoty mieszkaniowe	SUMA	
2015	Liczba udzielonych dotacji celowych	291	1	11	303
	Wartość udzielonych dotacji celowych [zł]	735 142	12 000	267 725	1 014 867
2016	Liczba udzielonych dotacji celowych	278	0	10	288
	Wartość udzielonych dotacji celowych [zł]	674 783	0	282 394	957 177
2017	Liczba udzielonych dotacji celowych	407	12	22	441
	Wartość udzielonych dotacji celowych [zł]	1 700 714	125 845	596 752	2 423 311
2018	Liczba udzielonych dotacji celowych	607	25	44	486
	Wartość udzielonych dotacji celowych [zł]	3 635 245	442 313	997 658	5 075 216

Źródło: Wydział Środowiska UM w Gliwicach

4.9. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Gliwice

Zgodnie z Art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne Wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Projekt założeń powinien określać:

- 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- 2) przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- 3) możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- 4) możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- 5) zakres współpracy z innymi gminami.

W załączniku nr 13 Informacja na temat Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Gliwice.

4.10. Wody

Miasto Gliwice przynależy do zlewni rzeki Odry, odwadniane jest przez rzekę Kłodnicę oraz jej dopływy: Bytomkę, Ostropkę, Czerniawkę, Potok Guido (Sośnicę), Potok Cienka, Kozłówkę. Istotne znaczenie dla układu wód powierzchniowych ma obecność Kanału Gliwickiego – jest to obiekt hydrotechniczny, którego zadaniem jest zapewnienie możliwości transportu wodnego między Górnym Śląskiem a rzeką Odrą.

Tabela 68. Struktura odbiorców wody w Gliwicach ze względu na cel wykorzystania wody w latach 2015-2018 [tys. m³]

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Gospodarstwa domowe	6 145	6 040	5 908	6 042
Przemysł	1 959	2 047	2 183	2 218
Inne cele (np. szkoły, baseny)	634	621	618	631
Razem	8 738	8 708	8 709	8 891

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

Tabela 69. Struktura wody pobranej ze względu na źródło pochodzenia w latach 2015-2018 [tys. m³/%]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Woda z własnych ujęć wód podziemnych*	9 482 88,00%	9 525 89,29%	9 355 88,29%	9 562 90,11%
Woda zakupiona z GWP S.A. w Katowicach	1 292 11,98%	1 140 10,69%	1 239 11,70%	1 047 9,87%
Woda zakupiona z ZPWik Sp. z o.o. w Zabrze	2 0,02%	2 0,02%	2 0,01%	2 0,02%

* w tym woda ze studni zlokalizowanych na terenie gminy Rudziniec, ale częściowo zaopatrujących w wodę miasto Gliwice

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

Tabela 70. Dobowe zużycie wody w litrach w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gliwic w latach 2015-2018

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Dobowe zużycie wody w litrach w przeliczeniu na jednego mieszkańca*	138,14	139,31	141,09	145,57

* dobową sprzedaż policzona według całej sprzedaży (gospodarstwa domowe, przemysł, inne cele) na mieszkańca

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

4.11. Gospodarka komunalna

System kanalizacyjny

Za dostarczanie wody pitnej i odprowadzenie zanieczyszczeń w mieście Gliwice odpowiedzialne jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (PWiK). Woda dostarczana odbiorcom pochodzi z dwóch głównych źródeł: własnych ujęć wód głębinowych oraz uzdatnionej wody powierzchniowej i podziemnej zakupionej od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach. Ujęcia wód eksploatowane przez przedsiębiorstwo PWiK znajdują się na terenie Gliwic – szesnaście studni, w tym Ostropy, Wilczego Gardła i gminy Rudziniec. Studnie są wyposażone w nowoczesne instalacje do monitorowania parametrów pracy, zdalne sterowanie, a także zabezpieczenia przeciwwłamaniowe.

Tabela 71. Długość sieci infrastrukturalnej na terenie Gliwic w latach 2015-2018 [km]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej, w tym:	562,40	604,66	610,95	614,79
- sieć ogólnospławna	29,10	29,10	29,10	29,10
- sieć rozdzielcza	359,13	401,19	407,48	411,32
- podłączenia	174,17	174,37	174,37	174,37
Długość czynnej sieci wodociągowej, w tym:	716,03	719,54	726,85	734,70
- sieć magistralna	98,16	98,16	98,16	98,16
- sieć rozdzielcza	409,22	412,22	419,73	427,56
- podłączenia	208,65	209,16	208,96	208,98

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

Tabela 72. Ilość ścieków odprowadzanych z terenu Gliwic kanalizacją i transportem asenizacyjnym średnio na dobę w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Kanalizacja [m ³]	29 260,3	30 482,1	31 777,4	26 879,1
Transport asenizacyjny [m ³]	108,2	97,5	82,3	77,7
Procentowa ilość oczyszczonych ścieków [%]	99,84	99,83	99,86	99,76

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

Tabela 73. Ilość ścieków odprowadzanych z całego obszaru działania PWiK Gliwice w latach 2015-2018 [m³]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Ilość odprowadzanych ścieków z miasta*	10 719 494	11 192 142	11 628 797	9 839 214

* w tym kanalizacja i transport asenizacyjny, bez opadów

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

Tabela 74. Ilość odprowadzanych ścieków z podziałem na gospodarstwa domowe, przemysł i inne w latach 2015-2018 [m³]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Gospodarstwa domowe	5 660 231	5 721 653	5 641 767	5 755 514
Przemysł	1 292 085	1 354 230	1 388 052	1 408 964
Inne cele	509 004	529 551	512 656	510 704
Razem	7 641 320	7 605 344	7 542 475	7 675 182

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

Stacja Uzdatniania Wody w Gliwicach-Łabędach to nowoczesna instytucja oddana do eksploatacji 1 marca 2014 roku. Modernizacja placówki dotyczyła budowy instalacji, urządzeń, obiektów i infrastruktury związanej z technologią uzdatniania wody, dzięki temu mieszkańcom Gliwic dostarczana jest woda najwyższej jakości. Nowa technologia zakłada podczyszczenie oraz ponowne wykorzystanie i uzdatnianie wód popłucznych powstałych wskutek płukania filtrów. Woda uzdatniona kierowana do sieci wodociągowej spełnia wszelkie normy określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z dnia 29 marca 2007 r.

Oczyszczalnie ścieków

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. obsługuje dwie oczyszczalnie ścieków: Centralną Oczyszczalnię Ścieków przy ul. Edisona oraz Oczyszczalnię Ścieków w Smolnicy przy ul. Łęgowskiej. Obie oczyszczalnie korzystają z metody oczyszczania mechaniczno-biologicznej.

Gospodarka odpadami

Bezpieczne miejsce do składowania i utylizacji odpadów komunalnych i innych zapewnia mieszkańcom Gliwic oraz firmom Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. W 2018 r. zmalała o 109 [Mg] średnia miesięczna ilość odpadów przyjmowanych na składowisko w porównaniu do roku 2017. Znacząco również spadła sprzedaż energii z elektrowni biogazowej o 203 [MWh].

Tabela 75. Ilość odpadów przyjmowana na składowisko oraz sprzedaż energii z elektrowni biogazowej w latach 2015-2018 [Mg]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Średnia miesięczna ilość odpadów	5 934	7 645	6 531	6 640
Ilość odpadów przyjęta w ciągu roku	71 210	91 736	78 372	79 680
Łączna ilość odpadów przyjęta na składowisko – narastająco	1 048 381	1 140 117	1 218 489	1 298 169
Koszt składowania 1 tony odpadów komunalnych niesegregowanych (brutto) [zł]	201,86	0*	0*	0*
Sprzedaż energii z elektrowni biogazowej [MWh]	1 574	1 657	1 808	1 605

* w latach 2016 i 2017 Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów nie przyjmowało odpadów komunalnych niesegregowanych
 Źródło: Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów

5.

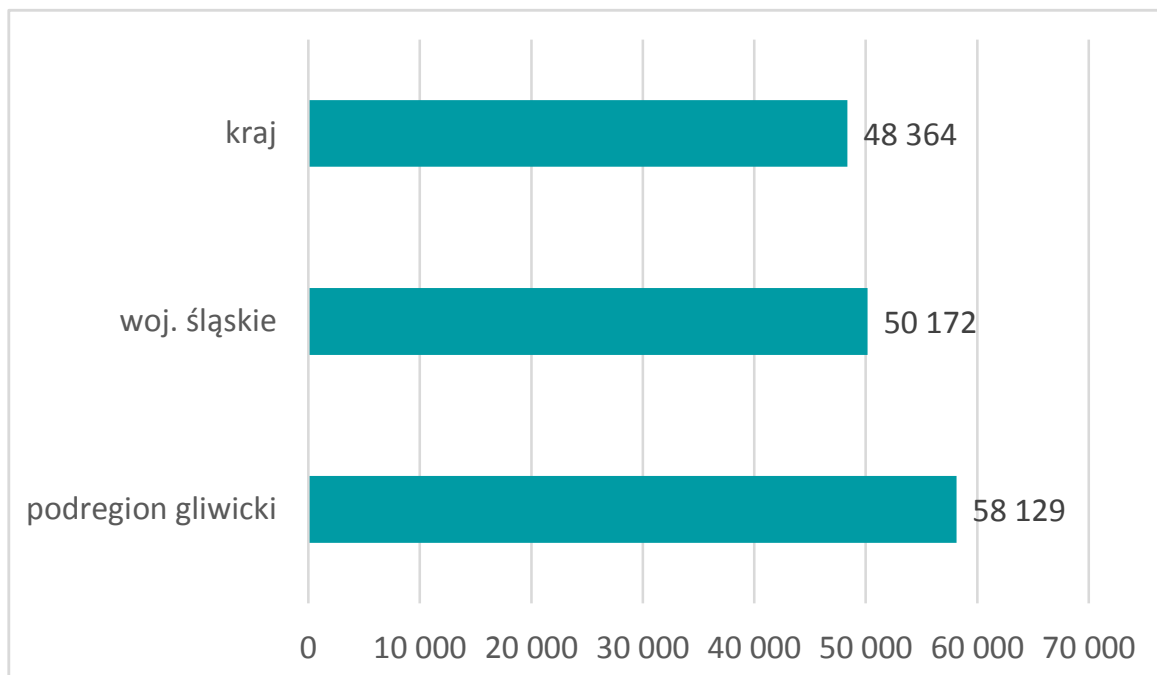

GOSPODARKA I FINANSE

5.1. Gospodarka

Gliwice są miastem, w którym można zaobserwować stały rozwój gospodarczy. Wartość PKB przypadająca na jednego mieszkańca podregionu gliwickiego* wynosiła 58 129 zł, czyli więcej niż średnia dla województwa śląskiego – 50 172 zł czy dla całego kraju – 48 368 zł i stanowi 120% średniej krajowej oraz 115% średniej dla województwa śląskiego.

Wykres 11. Wartość PKB przypadająca na jednego mieszkańca Polski, województwa śląskiego oraz podregionu gliwickiego (dane za rok 2016)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

*Podregion gliwicki to jedna z pięciu statystycznych jednostek Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego o łącznej powierzchni 87 865 ha. Swym zasięgiem obejmuje gminy: powiaty m. Gliwice, gliwicki, m. Zabrze oraz gminy: Wielowieś, Toszek, Pyskowice, Rudziniec, Sońcówice, Pilchowice, Knurów, Gierałtowice.

5.1.1. Podmioty gospodarcze

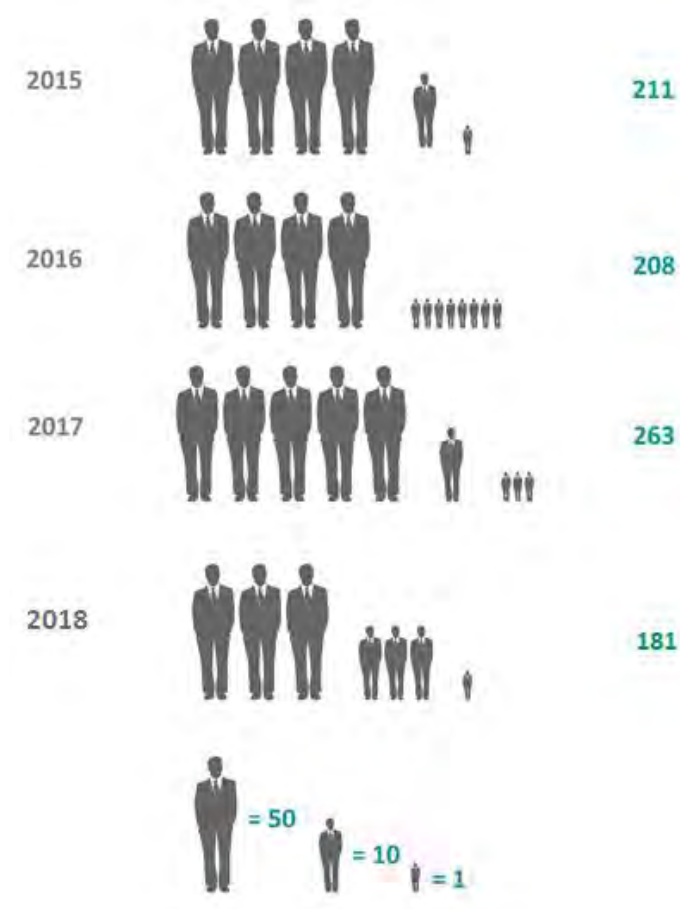
W Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) na koniec grudnia 2017 roku było 1 629 nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej z siedzibą w Gliwicach.

Tabela 76. Liczba podmiotów gospodarczych w Gliwicach w latach 2014-2017 według rodzaju działalności

Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007	2014	2015	2016	2017
Ogółem	23 994	24 065	24 168	24 215
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	67	64	60	58
Przemysł i budownictwo	4 300	4 301	4 256	4 200
Pozostała działalność	19 627	19 700	19 852	19 957

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Infografika 5. Nowe podmioty gospodarcze funkcjonujące dzięki wsparciu finansowemu w latach 2015-2018

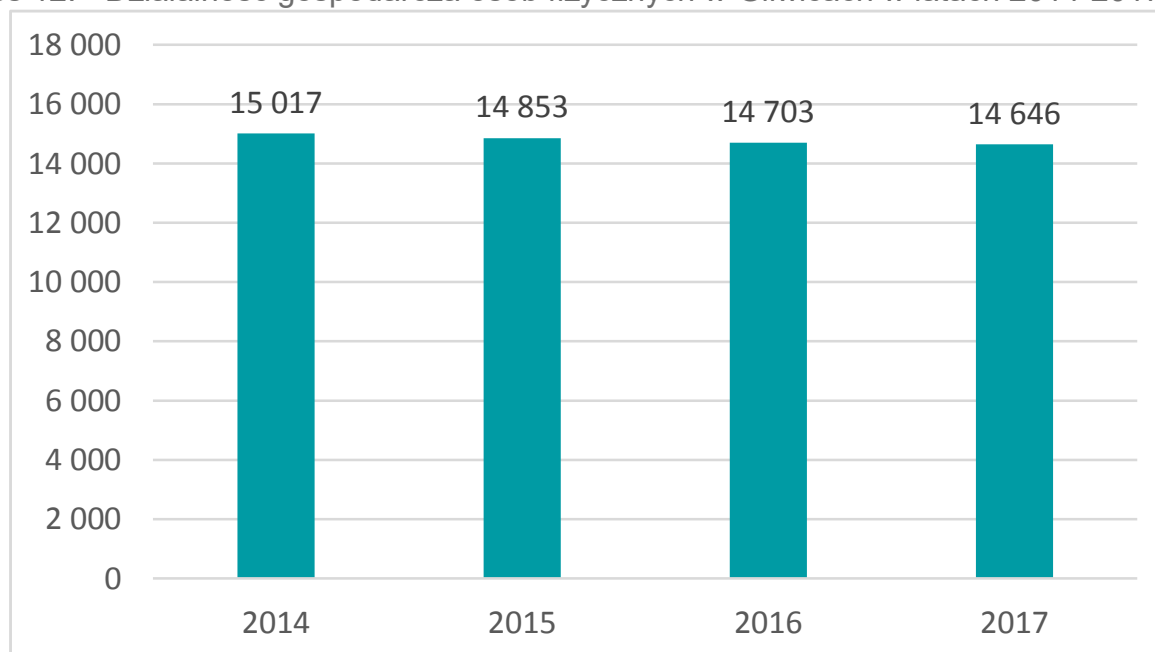
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Powiatowego Urzędu Pracy

Tabela 77. Podmioty gospodarcze nowo zarejestrowane według sektorów własnościowych w Gliwicach w latach 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	1 645	1 650	1 656	1 629
Sektor publiczny ogółem	17	22	27	20
Sektor prywatny, w tym:	1 540	1 362	1 308	1 341
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 266	1 272	1 248	1 280
- spółki handlowe	222	39	16	12
- spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	12	4	3	3
- spółdzielnie	2	0	0	2
- fundacje	15	23	18	23
- stowarzyszenia i organizacje społeczne	23	24	23	21

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 12. Działalność gospodarcza osób fizycznych w Gliwicach w latach 2014-2017

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 78. Wnioski o ogłoszenie upadłości firm z terenu miasta w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Ilość wniosków o ogłoszenie upadłości firm	27	17	22	28
Ogłoszone upadłości	6	2	6	8

Źródło: Sąd Rejonowy w Gliwicach

Wskaźnik 5. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze w miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w latach 2014-2017

Miasto	2014	2015	2016	2017
Gliwice	1 645	1 650	1 656	1 629
Bytom	1 152	1 133	1 058	962
Katowice	3 356	3 596	3 545	3 501
Sosnowiec	1 635	1 766	1 592	1 617
Tychy	1 083	1 067	996	1 035

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

5.1.2. Inwestycje i atrakcyjność inwestycyjna

Gliwice wyróżniają się nowoczesną infrastrukturą miejską, liczną i dobrze wykształconą kadrą techniczną, potencjałem edukacyjnym oraz dobrze rozwiniętym otoczeniem biznesowym. Dzięki położeniu na skrzyżowaniu europejskich korytarzy transportowych oraz konsekwentnej proinwestycyjnej polityce władz, Gliwice są miejscem bardzo atrakcyjnym dla potencjalnych inwestorów.

Śledząc aktualną sytuację gospodarczą i działalność największych firm na terenie miasta, można stwierdzić, iż rozwój Gliwic opiera się obecnie w dużej mierze na trzech segmentach, są to: nowe technologie, branża automotive i logistyka.

Wśród największych atutów świadczących o atrakcyjności inwestycyjnej miasta należy wymienić [Gliwicką podstrefę Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej](#). Mimo, iż we wrześniu 2018 weszły w życie przepisy dające przedsiębiorstwom możliwość skorzystania z pomocy publicznej bez względu na lokalizację inwestycji, co dotychczas było możliwe jedynie w specjalnych strefach, w dalszym ciągu nie bez znaczenia pozostaje dostępna infrastruktura i efekt dobrego sąsiedztwa. O atrakcyjności obszaru podstrefy Gliwice najlepiej świadczy obecność firm, które właśnie tu zlokalizowały swoje fabryki.

Tabela 79. Wielkość terenów przygotowanych pod inwestycje oraz liczba rozstrzygniętych przetargów w mieście w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Powierzchnia działek przygotowanych pod inwestycje [ha]	13,0998	13,1376	14,0115 17,5013 (KSSE)	8,8929
Liczba i powierzchnia działek przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu [ha]*	160/ 42,9818	93/21,8187	121/29,3953 14/17,5013 (KSSE)	63/13,6502
Liczba pozytywnie rozstrzygniętych przetargów na sprzedaż działek:				
- komercyjnych	10	4	8+2 (KSSE)	5
- mieszkaniowych	22	17	14	8

* w tym działki inwestycyjne

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami UM w Gliwicach

Kolejnym atutem miasta jest [Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.](#) To spółka z większościovym udziałem miasta, która już od 19 lat udziela wsparcia mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom, tworząc w mieście sprzyjające warunki do powstawania nowych firm i prowadzenia biznesu. Wśród najnowszych inwestycji GAPRu można wymienić rozpoczętą w 2018 modernizację gliwickiego lotniska. Prace obejmują między innymi wybudowanie utwardzonej drogi startowej, która znacząco zwiększy możliwości operacyjne lotniska.

Atrakcyjność inwestycyjna miasta jest również jednym z priorytetów [Parku Naukowo-Technologiczny „TECHNOPARK GLIWICE” Sp. z o.o.](#) To kolejna miejska spółka oferująca różnorodne formy wsparcia biznesu, w szczególności związanego ze środowiskiem akademickim. W 2018 na uwagę zasługują między innymi skuteczne działania wspierające firmy w ramach Funduszu Akcelerator Technologiczny czy kolejne edycje, coraz bardziej popularnych cyklicznych wydarzeń takich jak: Start IT Up, czy Dni Nauki i Przemysłu. W 2018 roku Technopark otworzył również nową strefę coworkingu, oferującą 10 nowych stanowisk do pracy.

Do szczególnych atutów inwestycyjnych miasta zalicza się również obecność

- [Gliwickich Zakładów Urządzeń Technicznych S.A.](#), w ramach których działa [Park Przemysłowy „STARA HUTA”](#),
- [Śląskiej Fundacji Wspierania Przedsiębiorczości](#), której celem są działania wspierające i promujące przedsiębiorczość,
- [Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach](#), która reprezentuje interesy gospodarcze zrzeszonych w niej podmiotów oraz propaguje i wspiera nowoczesne formy działalności gospodarczej uwzględniającej interes ekonomiczny i społeczny miasta i regionu.

5.1.3. Klastry i sieci współpracy biznesowo-badawczej

Klaster to sieć współpracy znajdujących się w geograficznym sąsiedztwie grup przedsiębiorstw i powiązanych z nimi instytucji zajmujących się określoną dziedziną, połączoną podobieństwami i wzajemnie się uzupełniającą. Może on obejmować jedno miasto lub stan, cały kraj, a nawet grupę sąsiednich krajów.

Klastry, które działają w Gliwicach to między innymi:

- Centrum Pomiarowo-Rozliczeniowe dla Niektórych Sektorów Infrastrukturalnych oraz Działalności Prosumenckiej,
- Śląska Sieć Wyrobów Medycznych – MedSilesia,
- Innowacyjny Śląski Klaster Czystych Technologii Węglowych,
- Centrum Innowacji i Transferu Technologii (CITT),
- Stowarzyszenie Klaster 3x20.

5.1.4. Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu

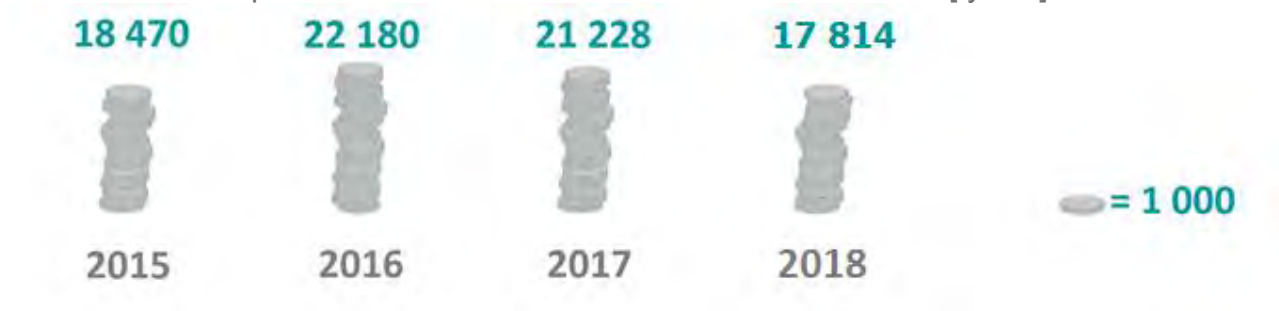
W Gliwicach realizowana jest aktywna polityka wsparcia osób bezrobotnych w różnym wieku, w różnej sytuacji. Podkreślić należy również dobrą koniunkturę na rynku pracy.

Tabela 80. Wykaz ofert pracy zgłaszanych od stycznia do grudnia 2018 r. wg statystyki Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Miesiące	Miasto	Powiat	Ogółem
Styczeń	781	157	938
Luty	1 066	205	1 271
Marzec	827	450	1 277
Kwiecień	821	201	1 022
Maj	860	141	1 001
Czerwiec	836	174	1 010
Lipiec	746	163	909
Sierpień	645	168	813
Wrzesień	877	222	1 099
Październik	1 011	151	1 162
Listopad	747	176	923
Grudzień	811	115	926

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

Infografika 6. Wysokość Środków Funduszu Pracy pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy z przeznaczeniem na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2015-2018 [tys. zł]

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

W latach ubiegłych rynek pracy bez wątplenia należał do pracodawcy. Aktualnie mamy do czynienia z odwrotną sytuacją.

Tabela 81. Liczba nowych miejsc pracy zgłoszonych przez pracodawców do PUP w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba zgłoszonych w Powiatowym Urzędzie Pracy miejsc pracy na koniec roku (wolne miejsca pracy na koniec każdego roku)	208	398	446	581
Liczba zgłoszonych w Powiatowym Urzędzie Pracy miejsc pracy w ciągu roku (wolne miejsca pracy w ciągu każdego roku)	9 017	7 303	10 251	10 021

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

Gliwicki rynek pracy w 2018 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, przoduje na tle reszty kraju w niskiej stopie bezrobocia (stan na grudzień: 3,1 – m. Gliwice, 4,3 – województwo śląskie, 5,8 – kraj). Dzięki aktywnej polityce wsparcia ze strony miasta, systematycznie spada poziom zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Tabela 82. Liczba bezrobotnych w Gliwicach, w wybranych miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, w województwie i kraju w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	Gliwice	Bytom	Sosnowiec	Tychy	Katowice	Śląskie	Polska
Stopa bezrobocia (w %)							
Grudzień 2015	5,6	17,8	11,5	3,9	3,8	8,2	9,8
Grudzień 2016	4,3	15,4	10,0	3,4	2,8	6,6	8,3
Grudzień 2017	3,6	11,2	8,0	2,7	2,2	5,2	6,6
Grudzień 2018	3,1	9,5	6,3	2,5	1,6	4,3	5,8
Liczba bezrobotnych							
Grudzień 2015	5 812	9 147	8 061	2 371	8 093	148 508	1 563 300
Grudzień 2016	4 520	7 483	7 070	2 155	5 970	119 981	1 335 200
Grudzień 2017	3 814	5 288	5 690	1 725	4 737	94 687	1 081 700
Grudzień 2018	3 371	4 406	4 611	1 730	3 579	80 079	963 200

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

Tabela 83. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Ogółem osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP	5 812	4 520	3 814	3 371
- w tym kobiety (% ogółu)	3 099 (53,32%)	2 416 (53,45%)	2 111 (55,35%)	1 814 (53,81%)
Z prawem do zasiłku	678	532	419	426
- w tym kobiety (% ogółu)	405 (59,73%)	320 (60,15%)	270 (64,44%)	245 (57,51%)
Liczba zwolnień grupowych	75	591	186	625

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

Tabela 84. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba osób, które za pośrednictwem PUP podjęły pracę	4 921	4 454	3 659	2 979
Liczba osób, które uczestniczyły w szkoleniach w celu przekwalifikowania	546	381	335	288
Liczba osób, które odbyły staże absolwenckie	311	292	257	218
Liczba osób, które podjęły prace interwencyjne	20	16	20	34
Liczba osób, którym przyznano dotacje na działalność gospodarczą	211	208	263	181
Liczba osób, które skierowano na doposażone stanowiska pracy	50	78	42	21
Liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych	125	99	82	50
Liczba mieszkańców korzystających z kształcenia ustawicznego za pośrednictwem PUP	582	406	836	228
Liczba miejsc pracy oferowanych za pośrednictwem PUP dla osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności	753	411	541	464

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

Wskaźnik 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w latach 2014-2017

Miasto	2014	2015	2016	2017
Gliwice	5,8	5,1	4,1	3,5
Bytom	9,6	8,6	7,1	5,1
Katowice	5,2	4,4	3,3	2,7
Sosnowiec	7,1	6,3	5,6	4,7
Tychy	3,7	2,9	2,7	2,2

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

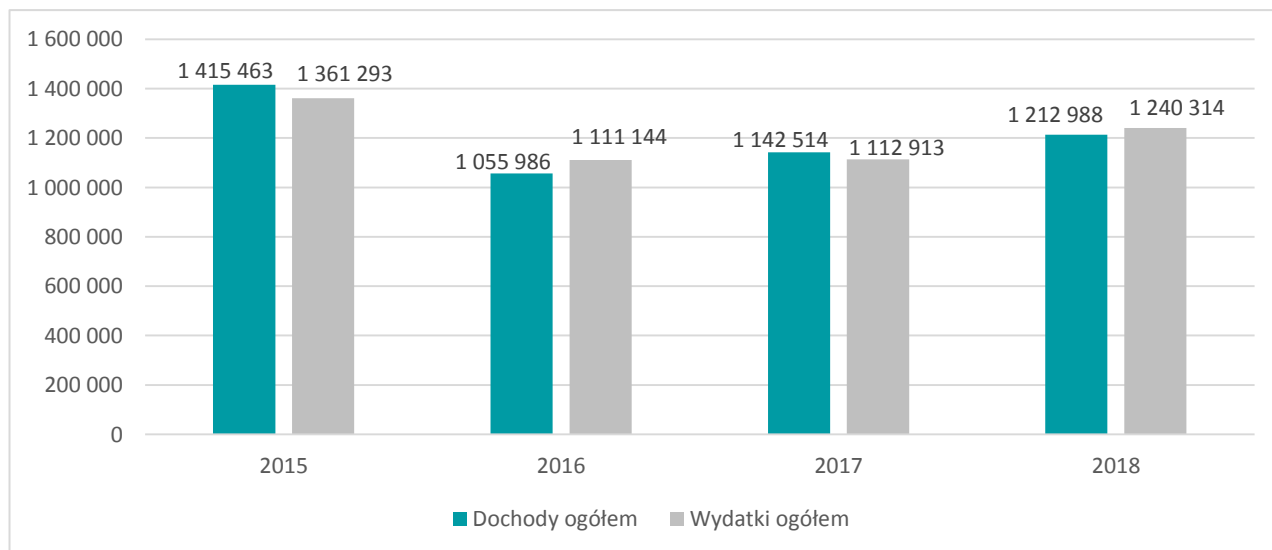
5.2. Finanse

5.2.1. Budżet

Podstawą samodzielności jednostek samorządu terytorialnego jest możliwość kreowania polityki budżetowej. Jej ograniczenia wynikają z normatywnych rozwiązań prawno-finansowych, które uzależnione są od intencji ustawodawcy. Dlatego tak istotnym jest nie tylko prowadzenie racjonalnej polityki w tym zakresie, ale także zapewnienie stabilności dochodów i przewidywalności wydatków w okresie dłuższym niż rok budżetowy.

Projekty oraz uchwały budżetowe na lata 2015-2018 dostępne są pod adresem <https://bip.gliwice.eu/strona=10451>.

Wykres 13. Dochody i wydatki budżetu Miasta Gliwice w latach 2015-2018

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

Tabela 85. Budżet miasta Gliwice w latach 2015-2018 [tys. zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Dochody ogółem, z tego:	1 415 463	1 055 986	1 142 514	1 212 988
- dochody bieżące	874 641	980 888	1 040 160	1 102 311
- dochody majątkowe	540 822	75 098	102 354	110 677
Wydatki ogółem, z tego:	1 361 293	1 111 144	1 112 910	1 240 314
- wydatki bieżące	738 423	817 474	876 396	927 745
- wydatki majątkowe	622 870	293 670	236 514	312 569
Nadwyżka/Deficyt	54 170	-55 158	29 604	-27 326
Przychody ogółem	86 066	141 403	80 565	162 411

Rozchody ogółem	848	7 529	23 351	40 011
Stan zadłużenia	290 634	285 045	268 543	323 925
Obsługa zadłużenia	4 089	11 740	23 056	30 031

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

5.2.2. Dochody

Na dochody miasta składają się dochody własne, subwencje, dotacje celowe z budżetu państwa, środki z funduszy celowych i środki pochodzące ze źródeł zagranicznych oraz z budżetu Unii Europejskiej. Najwyższy udział w dochodach ogółem mają dochody własne oraz subwencja ogólna.

Tabela 86. Dochody miasta z podziałem na źródła dochodów w latach 2015-2018 [tys. zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
DOCHODY WŁASNE, z tego:	758 772	675 506	744 219	763 706
bieżące, w tym:	594 435	627 875	659 452	700 441
- podatki i opłaty lokalne	201 481	214 157	229 416	235 558
- dochody z majątku	79 104	79 796	81 315	83 894
udziały we wpływach z podatków budżetu państwa, z tego:	261 746	280 563	298 095	333 042
- PIT	245 202	261 892	278 311	311 715
- CIT	16 544	18 671	19 784	21 327
majątkowe, w tym:	164 337	47 631	84 767	63 265
- dochody z majątku	157 367	41 806	83 275	55 722
SUBWENCJA OGÓLNA, z tego:	242 610	200 209	204 818	215 181
bieżąca, w tym:	192 610	200 209	204 818	215 181
- część oświatowa	178 477	184 579	191 229	202 414
majątkowa, w tym:	50 000	-	-	-
- środki na inwestycje na drogach	50 000	-	-	-
DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA, z tego:	172 304	148 597	170 097	176 612
bieżące, w tym:	82 745	147 870	169 886	175 431
- na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami	63 537	128 424	152 362	157 788

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
- na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych	18 783	18 717	16 884	16 748
majątkowe, w tym:	89 559	727	211	1 181
- na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami	39	724	198	100
- na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych	89 480	-	-	1 060
ŚRODKI Z FUNDUSZY CELOWYCH	3 852	4 786	3 654	2 390
bieżące	1 326	2 169	2 407	2 357
majątkowe	2 526	2 617	1 247	33
ŚRODKI POCHODZĄCE ZE ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH ORAZ Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ, w tym na:	237 925	26 888	19 726	55 099
bieżące	3 526	2 765	3 597	8 900
majątkowe	234 399	24 123	16 129	46 199

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

Tabela 87. Wpływy z lokalnych podatków i opłat w latach 2015-2018 [tys. zł]

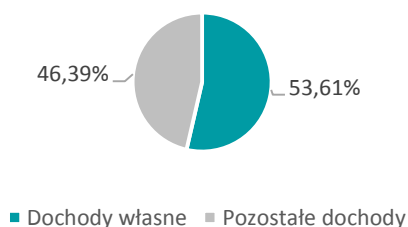
Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Wpływy z podatków i opłat lokalnych ogółem w tym:	201 481	214 157	229 416	235 558
1) WPŁYWY Z PODATKÓW:	164 696	171 400	188 046	191 604
a) od nieruchomości	149 761	153 647	168 590	174 422
b) rolnego	719	649	615	610
c) leśnego	31	53	52	56
d) od środków transportowych	3 323	3 387	3 430	3 633
e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	396	411	391	319
g) od spadków i darowizn	1 489	1 799	1 490	1 759
h) od czynności cywilnoprawnych	8 977	11 454	13 478	10 805
2) WPŁYWY Z OPŁAT:	36 785	42 757	41 370	43 954
a) skarbowej	2 279	2 385	2 424	2 486
b) targowej	1 250	1 121	1 141	1 413
c) eksploatacyjnej	432	961	402	0
d) komunikacyjnej	4 038	3 881	4 005	4 339

e) za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów	3 982	4 071	4 165	4 218
f) za koncesje i licencje	44	46	13	12
g) za wydanie prawa jazdy	-	536	489	495
g) innych, uiszczanych na podstawie odrębnych	24 759	29 756	28 731	30 991
h) produktowej	1	-	-	-

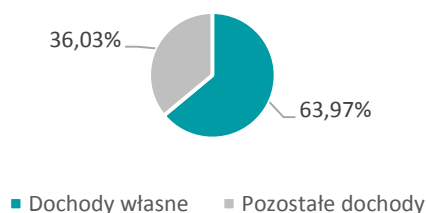
Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

Wykres 14. Dochody własne, jako odsetek wszystkich dochodów w latach 2015-2018

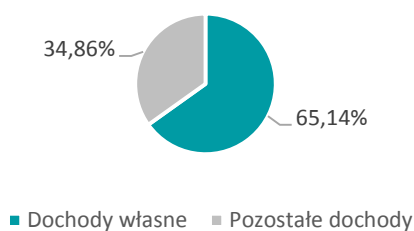
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w roku 2015

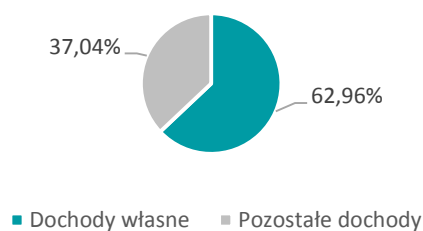
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w roku 2016

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w roku 2017

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w roku 2018

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

Tabela 88. Stopa obsługi zadłużenia (wydatki związane z obsługą zadłużenia, jako odsetek dochodów własnych gminy) w latach 2015-2018

Rok	2015	2016	2017	2018
stopa obsługi długu publicznego	0,42	0,62	0,63	1,29

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

5.2.3. Wydatki

Wydatki budżetowe przedstawione są w podziale na wydatki bieżące oraz majątkowe, czyli głównie inwestycyjne. Można je również podzielić według poszczególnych działów klasyfikacji budżetowej, np. wydatki na ochronę zdrowia, oświatę, turystykę czy transport i łączność.

Tabela 89. Struktura wydatków miasta Gliwice w latach 2015-2018 [tys. zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Wydatki ogółem, z tego:	1 361 293	1 111 144	1 112 910	1 240 314
- wydatki bieżące	738 423	817 474	876 396	927 745
- wydatki majątkowe	622 870	293 670	236 514	312 569

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

Tabela 90. Wydatki w podziale na działy klasyfikacji budżetowej w latach 2015-2018 [tys. zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Wydatki ogółem	1 361 293	1 111 144	1 112 910	1 240 314
Rolnictwo i łowiectwo, z tego:	188	227	255	213
wydatki bieżące	188	203	255	213
wydatki majątkowe	-	24	-	-
% w wydatkach ogółem	0,01	0,02	0,02	0,02
Leśnictwo, z tego:	107	233	147	257
wydatki bieżące	107	233	147	257
wydatki majątkowe	-	-	-	-
% w wydatkach ogółem	0,01	0,02	0,01	0,02
Górnictwo i kopalnictwo, z tego:	-	-	-	14
wydatki bieżące	-	-	-	14
wydatki majątkowe	-	-	-	-
% w wydatkach ogółem	-	-	-	0,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, z tego:	-	-	-	10 700
wydatki bieżące	-	-	-	-
wydatki majątkowe	-	-	-	10 700
% w wydatkach ogółem	-	-	-	0,86

ROZDZIAŁ 5. GOSPODARKA I FINANSE

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Transport i łączność, z tego:	541 893	119 570	111 091	150 628
wydatki bieżące	55 391	59 691	62 480	67 920
wydatki majątkowe	486 502	59 879	48 611	82 708
% w wydatkach ogółem	39,81	10,76	9,98	12,14
Turystyka, z tego:	71	71	75	126
wydatki bieżące	71	71	75	126
wydatki majątkowe	-	-	-	-
% w wydatkach ogółem	0,01	0,01	0,01	0,01
Gospodarka mieszkaniowa, z tego:	94 851	129 093	103 744	120 907
wydatki bieżące	83 672	84 101	88 049	84.338
wydatki majątkowe	11 179	44 992	15 695	36 569
% w wydatkach ogółem	6,97	11,62	9,32	9,75
Działalność usługowa, z tego:	14 218	18 777	30 008	39 351
wydatki bieżące	11 390	14 899	15 834	17 245
wydatki majątkowe	2 828	3 878	14 174	22 106
% w wydatkach ogółem	1,04	1,69	2,70	3,17
Administracja publiczna, z tego:	57 892	63 319	65 051	75 763
wydatki bieżące	55 753	55 106	57 148	70 205
wydatki majątkowe	2 139	8 213	7 903	5 558
% w wydatkach ogółem	4,25	5,70	5,85	6,11
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, z tego:	1 172	140	50	849
wydatki bieżące	1 172	140	50	849
wydatki majątkowe	-	-	-	-
% w wydatkach ogółem	0,09	0,01	0,00	0,07
Obrona narodowa, z tego:	1	-	3	164
wydatki bieżące	1	-	3	164
wydatki majątkowe	-	-	-	-

ROZDZIAŁ 5. GOSPODARKA I FINANSE

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
% w wydatkach ogółem	0,00	-	0,00	0,01
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, z tego:	28 880	30 229	31 836	33 602
wydatki bieżące	26 990	27 805	29 495	30 692
wydatki majątkowe	1 890	2 424	2 341	2 910
% w wydatkach ogółem	2,12	2,72	2,86	2,71
Wymiar sprawiedliwości, z tego:	-	374	438	420
wydatki bieżące	-	374	438	420
wydatki majątkowe	-	-	-	-
% w wydatkach ogółem	-	0,03	0,04	0,03
Obsługa długu publicznego, z tego:	3 241	4 211	4 705	9 820
wydatki bieżące	3 241	4 211	4 705	9 820
wydatki majątkowe	-	-	-	-
% w wydatkach ogółem	0,24	0,38	0,42	0,79
Różne rozliczenia, z tego:	21 211	17 327	20 508	16 903
wydatki bieżące	20 135	17 327	20 508	16 903
wydatki majątkowe	1 076	-	-	-
% w wydatkach ogółem	1,56	1,56	1,84	1,36
Oświata i wychowanie, z tego:	269 425	279 281	277 069	311 479
wydatki bieżące	239 530	244 545	255 473	271 417
wydatki majątkowe	29 895	34 736	21 596	40 062
% w wydatkach ogółem	19,79	25,13	24,90	25,11
Ochrona zdrowia, z tego:	16 316	16 110	15 641	19 636
wydatki bieżące	11 412	9 309	7 984	7 999
wydatki majątkowe	4 904	6 801	7 657	11 637
% w wydatkach ogółem	1,20	1,45	1,41	1,58
Pomoc społeczna, z tego:	101 054	165 035	53 105	55 220
wydatki bieżące	99 157	163 982	52 739	54 562
wydatki majątkowe	1 897	1 053	366	658

ROZDZIAŁ 5. GOSPODARKA I FINANSE

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
% w wydatkach ogółem	7,42	14,85	4,77	4,45
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, z tego:	10 332	12 020	7 570	8 178
wydatki bieżące	10 189	11 948	7 510	8 114
wydatki majątkowe	143	72	60	64
% w wydatkach ogółem	0,76	1,08	0,68	0,66
Edukacyjna opieka wychowawcza, z tego:	18 190	18 998	21 254	23 492
wydatki bieżące	16 718	17 934	19 421	21.026
wydatki majątkowe	1 472	1 064	1 833	2 466
% w wydatkach ogółem	1,34	1,71	1,91	1,89
Rodzina, z tego:	-	-	138 970	143 117
wydatki bieżące	-	-	138 092	142 735
wydatki majątkowe	-	-	878	382
% w wydatkach ogółem	-	-	12,49	11,54
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, z tego:	74 919	76 186	94 355	114 217
wydatki bieżące	56 073	57 914	63 209	66 699
wydatki majątkowe	18 846	18 272	31 146	47 518
% w wydatkach ogółem	5,50	6,86	8,48	9,21
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, z tego:	28 839	20 776	25 525	23 921
wydatki bieżące	21 179	19 277	22 286	22 857
wydatki majątkowe	7 660	1 499	3 239	1 064
% w wydatkach ogółem	2,12	1,87	2,29	1,93
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, z tego:	2	-	2	3
wydatki bieżące	2	-	2	3
wydatki majątkowe	-	-	-	-
% w wydatkach ogółem	0,00	-	0,00	0,00
Kultura fizyczna i sport, z tego:	78 491	139 167	111 508	81 334

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
wydatki bieżące	26 053	28 403	30 492	33 166
wydatki majątkowe	52 438	110 764	81 016	48 168
% w wydatkach ogółem	5,76	12,53	10,02	6,56

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz UM w Gliwicach

Tabela 91. Dochody z odsetek z tytułu lokat terminowych oraz rachunku skonsolidowanego w latach 2015-2018[tys. zł]

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Dochody z odsetek z tytułu lokat terminowych oraz rachunku skonsolidowanego	1 814	2 625	1 699	2 742*

* Wpływy z odsetek od lokat wykonano na poziomie wyższym niż w roku 2017 z uwagi na wyższy poziom czasowo wolnych środków możliwych do ulokowania

Źródło: Biuro Zarządzania Płynnością Finansową UM

5.2.4. Rating

Rating to ocena ryzyka pozwalająca określić wiarygodność kredytową ocenianego podmiotu gospodarczego oraz jego zdolność do wywiązywania się ze swoich zobowiązań finansowych. Ocena wystawiana jest przez agencje ratingowe. Raz przyznana ocena jest co pół roku aktualizowana i w zależności od sytuacji gospodarczej ulega obniżeniu lub podwyższeniu. Trzy główne agencje ratingowe w Polsce i na świecie to: Moody's Investors Service, Standard & Poor's i Fitch Ratings. Gliwice są oceniane przez Fitch Ratings.

Tabela 92. Oceny ratingowe w wybranych miastach na dzień 31.12.2018 r.

Miasto	Data nadania/ aktualizacji	Agencja	Rating międzynarodowy	Rating krajowy
Częstochowa	26 października 2018 r.	Fitch Ratings	BBB+ perspektywa stabilna	AA(pol) perspektywa stabilna
Gliwice	19 października 2018 r.	Fitch Ratings	A- perspektywa stabilna	AA+(pol) perspektywa stabilna
Katowice	14 grudnia 2018 r.	Fitch Ratings	A- perspektywa stabilna	AA+(pol) perspektywa stabilna
Kraków	12 października 2018 r.	Standard & Poors	A- perspektywa stabilna	-
Opole	16 listopada 2018 r.	Fitch Ratings	BBB- perspektywa stabilna	A(pol) perspektywa stabilna
Rybnik	30 listopada 2018 r.	Fitch Ratings	BBB+ perspektywa stabilna	AA+(pol) perspektywa stabilna
Zabrze	09 listopada 2018 r.	Fitch Ratings	BB+ perspektywa stabilna	BBB+(pol) perspektywa stabilna
Gdańsk	31 sierpnia 2018 r.	Fitch Ratings	A- perspektyw stabilna	AAA(pol) perspektywa stabilna

Szczecin	14 grudnia 2018 r.	Fitch Ratings	A- perspektyw stabilna	AA+(pol) perspektywa stabilna
Warszawa	14 grudnia 2018 r.	Fitch Ratings	A- perspektyw stabilna	AAA(pol) perspektywa stabilna

Źródło: Biuro Zarządzania Płynnością Finansową UM w Gliwicach na podstawie informacji ze stron internetowych innych miast oraz portali informacyjnych

5.2.5. Majątek miasta

Miasto dla prowadzenia efektywnych procesów zarządczych musi posiadać niezbędny majątek. Służy on m.in. realizacji prowadzonych działań, zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz społecznej tezauryzacji. Wielkość majątku miasta wynika nie tylko z jego zasobności, ale przede wszystkim z możliwości efektywnego nim zarządzania.

Tabela 93. Wykaz spółek komunalnych i innych spółek prawa handlowego, w których miasto posiada udziały i akcje na dzień 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	Udział miasta w zł	% udział w kapitale zakładowym	Data rejestracji	Rodzaj prowadzonej działalności
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Gliwice Sp. z o.o.	45546 000	100,00	31.01.1996 r.	Produkcja i dystrybucja ciepła
Przedsiębiorstwo Remontów Ulic i Mostów SA	21 475 005	100,00	31.03.2000 r. (sp. z o.o.) 01.07.2008 r.(S.A.)	Budowa dróg, autostrad, lotnisk, obiektów sportowych, budownictwo ogólne i inżynieria lądowa
Zarząd Budynków Miejskich I Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	52 582 000	100,00	13.07.1999 r.	Budowa mieszkań pod wynajem, zarządzanie lokalami gminy i wspólnotami mieszkaniowymi
Zarząd Budynków Miejskich II Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	50812500	100,00	30.07.1999 r.	Budowa mieszkań pod wynajem, zarządzanie lokalami gminy i wspólnotami mieszkaniowymi
Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	23 924 000	100,00	19.02.2004 r.	Składowanie i utylizacja odpadów komunalnych
Śląska Sieć Metropolitalna Sp. z o.o.	24269 500	100,00	03.02.2009 r.	Telekomunikacja przewodowa i bezprzewodowa
Szpital Miejski nr 4 w Gliwicach Sp. z o.o.	38167 050	99,93	01.09.2015 r.	Szpitalnictwo, praktyka lekarska, działalność ambulansów wypadkowych

ROZDZIAŁ 5. GOSPODARKA I FINANSE

Wyszczególnienie	Udział miasta w zł	% udział w kapitale zakładowym	Data rejestracji	Rodzaj prowadzonej działalności
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	226186 500	91,10	24.02.1998 r.	Produkcja, zakup, przesyłanie i sprzedaż wody, odbiór i oczyszczanie ścieków
Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o.	39 020 500	89,26	28.08.1997 r.	Usługi przewozowe publicznej komunikacji miejskiej
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.	203623 875	81,75	14.08.1998 r.	Wynajem powierzchni, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości
Śląskie Centrum Logistyki S.A.	30 956 100	77,78	18.01.1990 r.	Przeładunek, składowanie i magazynowanie towarów, usługi spedycyjne i logistyczne
GKS "PIAST" SA	6 255 000	66,68	04.08.2009 r.	Działalność klubów sportowych
Park Naukowo-Technologiczny „TECHNOPARK GLIWICE” Sp. z o.o.	6716 000	63,84	05.10.2004 r.	Usługi w zakresie transferu nowoczesnych technologii, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
Remondis Gliwice Sp. z o.o.	2 613 500	20,04	06.11.1998 r.	Wywóz nieczystości, oczyszczanie miasta, recycling
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.	915 000	9,97	13.05.1996 r.	Zarządzanie strefą ekonomiczną, obrót nieruchomościami, wynajem powierzchni biurowej, usługi konsultingowe i szkoleniowe
Tramwaje Śląskie SA	4 370 000	3,00	05.12.2002 r.	Transport pasażerski
Walcownia Metali Nieżelaznych „Łabędy” SA	708 800	1,64	17.12.1997 r.	Produkcja wyrobów z miedzi i jej stopów, usługi walcowania
Agencja Rynku Hurtowego Produktów Rolnych „AGRO RYNEK” SA - w likwidacji	100 000	15,21	31.01.1997 r.	Brak. Spółka wykreślona z KRS. Postanowienie nie jest prawomocne

Źródło: Wydział Nadzoru Właścicielskiego UM w Gliwicach

Tabela 94. Wartość mienia w ewidencji bilansowej Urzędu Miejskiego

Lp.	Symbol Grupy	Wyszczególnienie	WARTOŚĆ MAJĄTKU			Dynamika	
			31.12.2017	31.12.2018	Zmiana wartości	2018/2017 [%]	
1.	0	Grunty	Brutto	419 492 641,26	742 297 093,63	322 804 452,37	176,95
			umorzenie	0,00	0,00	0,00	-
			netto	419 492 641,26	742 297 093,63	322 804 452,37	176,95
		Grunty - prawo wieczystego użytkowania	Brutto	23 987 630,81	23 984 243,81	-3 387,00	99,99
			umorzenie	9 020 128,22	10 180 459,56	1 160 331,34	112,86
			netto	14 967 502,59	13 803 784,25	-1 163 718,34	92,23
RAZEM GRUNTY			Brutto	443 480 272,07	766 281 337,44	322 801 065,37	172,79
			umorzenie	9 020 128,22	10 180 459,56	1 160 331,34	112,86
			netto	434 460 143,85	756 100 877,88	321 640 734,03	174,03
SRODKI TRWAŁE							
2.	I	Budynki i lokale	Brutto	289 282 849,32	568 105 855,15	278 823 005,83	196,38
			umorzenie	66 004 338,64	74 409 210,85	8 404 872,21	112,73
			netto	223 278 510,68	493 696 644,30	270 418 133,62	221,11
3.	II	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Brutto	391 820 828,95	434 066 267,54	42 245 438,59	110,78
			umorzenie	83 427 286,55	101 498 135,11	18 070 848,56	121,66
			netto	308 393 542,40	332 568 132,43	24 174 590,03	107,84
4.	III	Kotły i maszyny energetyczne	Brutto	497 781,88	497 781,88	0,00	100,00
			umorzenie	378 483,71	401 137,84	22 654,13	105,99
			netto	119 298,17	96 644,04	-22 654,13	81,01
5.	IV	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	Brutto	21 338 548,53	31 334 374,28	9 995 825,75	146,84
			umorzenie	16 810 976,39	20 473 474,57	3 662 498,18	121,79
			netto	4 527 572,14	10 860 899,71	6 333 327,57	239,88
6.	V	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	Brutto	127 089,23	128 517,38	1 428,15	101,12
			umorzenie	126 555,14	126 913,34	358,20	100,28
			netto	534,09	1 604,04	1 069,95	300,33
7.	VI	Urządzenia techniczne	Brutto	9 910 474,75	40 397 468,16	30 486 993,41	407,62
			umorzenie	8 003 092,43	7 759 408,65	-243 683,78	96,96
			netto	1 907 382,32	32 638 059,51	30 730 677,19	1 711,14
8.	VII	Środki transportu	Brutto	301 092,13	377 392,99	76 300,86	125,34
			umorzenie	262 348,79	173 113,45	-89 235,34	65,99
			netto	38 743,34	204 279,54	165 536,20	527,26
9.	VIII	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	Brutto	9 172 36,24	16 543 190,25	7 370 454,01	180,35
			umorzenie	6 731 351,08	7 189 680,51	458 329,43	106,81
			netto	2 441 385,16	9 353 509,74	6 912 124,58	383,12
RAZEM ŚRODKI TRWAŁE			Brutto	722 451 401,03	1 091 450 847,63	368 999 446,60	151,08

ROZDZIAŁ 5. GOSPODARKA I FINANSE

Lp.	Symbol Grupy	Wyszczególnienie	WARTOŚĆ MAJĄTKU			Dynamika
			31.12.2017	31.12.2018	Zmiana wartości	2018/2017 [%]
		umorzenie	181 744 432,73	212 031 074,32	30 286 641,59	116,66
		netto	540 706 968,30	879 419 773,31	338 712 805,01	162,64
POZOSTAŁE ŚRODKI TRWAŁE						
10.	Wyposażenie w użytkowaniu	Brutto	5 258 802,66	5 165 521,68	-93 280,98	98,23
		umorzenie	5 258 802,66	5 165 521,68	-93 280,98	98,23
		netto	0,00	0,00	0,00	-
ZBIORY BIBLIOTECZNE						
11.	Zbiory biblioteczne	Brutto	155 378,88	159 816,24	4 437,36	102,86
		umorzenie	155 378,88	159 816,24	4 437,36	102,86
		netto	0,00	0,00	0,00	-
DOBRA KULTURY						
12.	Dobra kultury	Brutto	2 624 463,49	2 639 038,99	14 575,50	100,56
		umorzenie	0,00	0,00	0,00	-
		netto	2 624 463,49	2 639 038,99	14 575,50	100,56
WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE						
13.	Wartości niematerialne i prawne	Brutto	17 451 791,81	18 420 519,83	968 728,02	105,55
		umorzenie	13 940 717,84	15 277 629,47	1 336 911,63	109,59
		netto	3 511 073,97	3 142 890,36	-368 183,61	89,51
DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE						
14.	Akcje, udziały, inne papiery i inne aktywa finansowe	Brutto	734 392 705,00	776 330 830,00	41 938 125,00	105,71
		umorzenie	100 000,00	100 000,00	0,00	100,00
		netto	734 292 705,00	776 230 830,00	41 938 125,00	105,71
ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE						
15.	Środki trwałe w budowie	Brutto	327 664 302,60	38 878 175,25	-288 786 127,35	11,87
		umorzenie	0,00	0,00	0,00	-
		netto	327 664 302,60	38 878 175,25	-288 786 127,35	11,87
OGÓŁEM		Brutto	2 253 479 117,54	2 699 326 087,06	445 846 969,52	119,78
		umorzenie	210 219 460,33	242 914 501,27	32 695 040,94	115,55
		netto	2 043 259 657,21	2 456 411 585,79	413 151 928,58	120,22

Tabela 95. Nieruchomości niezabudowane i zabudowane, włączone do majątku miasta w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Mienie skomunalizowane				
Grunty [m ²]	277 070	258 653	36 683	19 1047
Mienie nabyte do zasobu*				
Użytkowanie wieczyste [m ²]	5 530	429 938 (z terenem pod lotnisko) 3 760 (bez terenu pod lotnisko)	3 403	5 888
Średnia cena za m ²	101,23 zł/m ² (z darowiznami) 141,72 zł/m ² (bez darowizn)	27,96 zł/m ² (z lotniskiem i darowiznami) 123,32 zł/m ² (bez lotniska, z darowiznami) 129,16 zł/m ² (bez lotniska, bez darowizn)	59,98 zł/m ² (z darowiznami) 125,69 zł/m ² (bez darowizn)	81,07 (z darowiznami) 129,71 (bez darowizn)
Udział w użytkowaniu wieczystym	-	-	1 542/10 000	-
Własność [m ²]	34 949	70 390	39 823	10 557
Średnia cena za m ²	136,07 zł/m ² (z darowiznami) 144,07 zł/m ² (bez darowizn)	25,81 zł/m ² (z darowiznami) 61,44 zł/m ² (bez darowizn, ale z bonifikatą 63,5%, udzieloną przez SP-AMW przy nabyciu działki o pow. 1,6140 ha) 138,94 zł/m ² (bez darowizn i bez bonifikaty)	146,78 zł/m ² (z darowiznami) 148,20 zł/m ² (bez darowizn)	56,00 (z darowiznami) 133,75 (bez darowizn)
Udział we własności	3/32	-	12/1 000	-

* nabycie nieruchomości w drodze umowy kupna, zmiany nieruchomości w trybie art. 15 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, pierwokupu i innych tytułów ok. zrzeczenia praw na rzecz miasta Gliwice

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami UM w Gliwicach

6.

ZDROWIE

I POLITYKA SPOŁECZNA

6.1. Zdrowie

OCHRONA ZDROWIA

Obecnie na terenie miasta Gliwice działają cztery szpitale:

- Szpital Miejski nr 4,
- Szpital Vito-Med Sp. z o.o.(spółka pracownicza),
- Szpital Wielospecjalistyczny Sp. z o.o.(spółka pracownicza),
- Centrum Onkologii Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach (placówka podlegająca strukturom rządowym).

Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną w Gliwicach świadczy:

- **Szpital Miejski nr 4**, ul. Zygmunta Starego 20
- **Szpital Wielospecjalistyczny w Gliwicach**, ul. Kościuszki 1

Tabela 96. Liczba placówek ochrony zdrowia w latach 2015-2018*

Rok	Przychodnie publiczne i niepubliczne/ podmioty lecznicze	Apteki	Szpitale
2015	181	65	5
2016	188	76	5
2017	187	78	4
2018	192	75	4

* Aktualizacja danych za lata 2015-2018 w związku z nową funkcjonalnością wyszukiwarki podmiotów leczniczych (możliwość wyszukiwania podmiotów ze względu na faktyczne miejsce wykonywania świadczeń, a nie adres rejestrowy).

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych na podstawie rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz rejestr aptek

Tabela 97. Liczba placówek ochrony zdrowia w 2018 r.

Rodzaj placówki	Liczba placówek
Przychodnie publiczne i niepubliczne/podmioty lecznicze	192
Apteki	75
Szpitale*	4
Ilość łóżek w szpitalach*	1 100
Ilość łóżek w podmiotach leczniczych**	1 448

* Vito-Med, Szpital Wielospecjalistyczny, Centrum Onkologii, Szpital Miejski nr 4

** w tym Zakłady Opieki-Leczniczej, hospicjum, leczenie zdrowia psychicznego i uzależnień.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych na podstawie rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz rejestru aptek

Infografika 7. Wysokość kontraktów gliwickich podmiotów leczniczych (m.in. szpitale, przychodnie, zakłady leczenia ambulatoryjnego i inne placówki) z NFZ w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2015-2018 [zł]

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych na podstawie danych statystycznych oraz danych z NFZ

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Polityka społeczna, w tym rozwiązywanie problemów społecznych, jest jednym z kluczowych priorytetów Miasta Gliwice. Cele oraz sposoby ich realizacji określone są w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025, która została przyjęta Uchwałą Nr XII/301/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 grudnia 2015 r. Konieczność opracowania Strategii wynika wprost z art. 16b ust. 1 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn.zm).

W załączniku nr 14 Raport za rok 2018 z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025..

PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA

Miasto aktywnie angażuje się w projekty, których celem jest wzrost świadomości mieszkańców w zakresie korzyści płynących z prowadzenia aktywnego trybu życia oraz dbałości o zdrowie. Obejmują one szeroko zakrojoną profilaktykę, edukację zdrowotną oraz promocję zdrowia. Działania przeprowadzone w tym zakresie w 2018 r obejmowały:

- Prelekcje zdrowotne z udziałem specjalistów poruszających różne tematy zdrowotne. Poruszono następujące zagadnienia: jaskra, cukrzyca, hashimoto, rak prostaty, choroba wrzodowa, refluks, zastosowanie USG w chorobach u dzieci. Każda tematyka poruszana była również na antenie Radia CCM, w filmikach oraz w artykułach prasowych przygotowanych przez specjalistów.
- Gliwicka Akademia Zdrowia Dzieci - akcja edukacyjno-zdrowotna dla dzieci obejmująca projekt pn. Ciuchcia Zdrowia w której dzieci odwiedziły 8 stacji zatytułowanych kolejno: Zdrowo jemy, Pijemy wodę, Ufamy, Odpoczywamy, Korzystamy ze słońca, Ćwiczymy, Unikamy, Oddychamy. Akcję uzupełniały konsultacje specjalistyczne podczas, których rodzice mogli poszerzyć swoją wiedzę w zakresie zdrowia i rozwoju swoich pociech.
- Pomocna dłoń - warsztaty dla opiekunów osób chorych obejmujące część teoretyczną i praktyczne zajęcia związane z opieką nad osobami przewlekle chorymi.
- Treningi Tai-CHI dla mieszkańców- w ramach zadania odbyły się 23 treningi, w gliwickim Parku Chopina, a w okresie jesienno-zimowym w Sali gimnastycznej Młodzieżowego Domu Kultury w Gliwicach.
- Warsztaty dla uczniów z zakresu zdrowego odżywiania - zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 w Gliwicach.
- Warsztaty z zakresu zdrowia psychicznego dla uczniów szkół średnich pn. „Emocje pod lupą”.
- Zdrowy Przedszkolak- spektakl profilaktyczny dla dzieci pod tytułem „ Baśń dla małych łakomczuszków, tajemnica zdrowych brzuszków”
- „Profilaktyka raka skóry”, edukacja młodzieży ukierunkowana na przybliżenie wiedzy na temat opalania ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości korzystania z solarium.
- Gliwicki Dzień dla Zdrowia - bezpłatne konsultacje i badania dla mieszkańców.
- AquaAerobic dla seniorów oraz ćwiczenia gimnastyczne i spotkania zdrowotne w ramach Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego
- Rodzinny Piknik Seniora w Parku Chopina w Gliwicach z licznymi atrakcjami dla seniorów i ich rodzin (zdrowie, edukacja, rozrywka).
- Segregator Życia – zakup 1.000 sztuk „Segregatorów życia” na dokumentację medyczną oraz 1300 naklejek magnetycznych na lodówkę. Segregatory wraz z naklejkami zostały przekazane do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach na potrzeby osób objętych usługami opiekuńczymi. Ponadto dystrybucja miała miejsce podczas Rodzinnego Pikniku Seniora i akcji „Bezpieczni na co dzień”. W siedzibie Urzędu Miejskiego jest prowadzona stała dystrybucja segregatorów.

PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom w Gliwicach realizowane są na podstawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Sposób realizacji zadań w ramach przeciwdziałania uzależnieniom jest dostosowany do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych form działalności, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest i uchwalany corocznie przez Radę Miasta Gliwice. Program na rok 2018 został wprowadzony uchwałą Rady Miasta Gliwice XXXI/709/2017 z dnia 19 października 2017 roku. Celem programu jest ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych. Program finansowany jest w oparciu o środki własne Miasta Gliwice uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wśród działań finansowanych lub współfinansowanych z miejskiego budżetu można wymienić zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, grupy wsparcia dla osób współuzależnionych, grupy terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych, prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, prowadzenie punktów konsultacyjnych, programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z gliwickich szkół, prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych przy szkołach, kolonie z programem profilaktycznym, akcje informacyjne dla mieszkańców Gliwic, kampanie profilaktyczne i szkolenia dla różnych grup zawodowych

W załączniku nr 15 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Gliwice został przyjęty przez Radę Miasta Gliwice na lata 2016-2020 Uchwałą Nr XI/276/2015 z dnia 19.11.2015 r.

W załączniku nr 16 Raport z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2018.

Działania miasta w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują terapię dla osób uzależnionych oraz rodzin tych osób i readaptację społeczną osób po zakończonej terapii. Miasto wspiera także organizacje pozarządowe prowadzące terapię dla osób uzależnionych, readaptację społeczną oraz organizujące obozy terapeutyczne.

Tabela 98. Problem narkomanii w Gliwicach dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Podejrzani dorośli	121	124	151	101
Nieletni sprawcy czynów karalnych	31	14	7	13

Źródło: Komenda Miejska Policji Gliwice

Tabela 99. Przepiępstwa w zakresie problemów narkomanii dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba przestępstw stwierdzonych	387	286	311	388
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych	177	170	162	128
Wykrywalność [%]	95,7	94,1	95,2	95,6

Źródło: Komenda Miejska Policji

6.2. Wsparcie rodziny

Zadania dotyczące wsparcia rodziny w Gliwicach realizowane są na podstawie „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016-2018”, który został przyjęty przez Radę Miasta Gliwice uchwałą nr XII/302/2015 z dnia 17.12.2015 r. (w zał. Raport z jego realizacji w roku 2018).

Ponadto, na podstawie Uchwały Rady Miasta Gliwice Nr XLVII/1042/2014 z dnia 6 listopada 2014 w sprawie uchwalenia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2015 – 2018” miasto realizuje zadania, które mają na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy i ochrony osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

W załączniku nr 17 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016-2018.

OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3

W latach 2015-2018 w Gliwicach nastąpił rozwój różnych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W 2018r. wzrosła do 241 liczba miejsc dla dzieci w Żłobkach Miejskich funkcjonujących w czterech placówkach, przy ul. Berbeckiego 10, Mewy 34, Żeromskiego 26a oraz Kozielskiej 7. Dzięki dofinansowaniu z budżetu m. Gliwice do pobytu dzieci w żłobkach niepublicznych, nastąpił znaczny rozwój tej formy opieki. W 2015 r. funkcjonowało 7 żłobków niepublicznych, a w 2018 r. było ich już 12. W Gliwicach działa również 1 klub dziecięcy prowadzony przez

Politechnikę Śląską oraz dzienni opiekunowie zatrudniani przez 4 podmioty niepubliczne.

Tabela 100. Dane dotyczące opieki nad dziećmi do lat 3 w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba miejsc dofinansowanych z budżetu gminy, w tym:	308	413	431	578
- liczba miejsc w Żłobkach Miejskich	230	230	230	241
- liczba miejsc w żłobkach niepublicznych dofinansowywanych przez gminę	78	183	201	337
Środki z budżetu gminy przeznaczone na działalność Żłobków Miejskich [zł]	3 632 027	3 710 165	3 858 017	3 971 200
Środki z budżetu gminy przekazane na dofinansowanie pobytu dzieci w żłobkach niepublicznych [zł]	426 000	692 840	795 216	938 140
Łącznie środki z budżetu gminy na dofinansowanie pobytu dzieci w żłobkach [zł]	4 058 027	4 403 005	4 653 233	4 909 340

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach

PROGRAM DLA RODZIN WIELODZIETNYCH „RODZINA 3+”

Od 2013 r. na terenie Gliwic prowadzony jest gminny program wsparcia dla rodzin wielodzietnych „Rodzina 3+”. Rodziny mające na utrzymaniu troje lub więcej dzieci do 18. roku życia mogą otrzymać specjalną, rabatową kartę, ułatwiającą dostęp do różnorodnych dóbr i usług. Z karty korzysta blisko 2 tys. rodzin (8,7 tys. osób).

W 2018 r. do programu przystąpiło 339 rodzin, wydano 936 kart dla nowych osób uczestniczących w programie. W programie brało udział 89 partnerów, w tym 9 przystąpiło do programu w roku 2018.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski program skierowany do rodzin wielodzietnych mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Jego celem jest wsparcie rodzin poprzez oferowany system zniżek i dodatkowych uprawnień. W programie mogą uczestniczyć wszystkie rodziny wielodzietne bez względu na osiągnięty dochód (wniosek składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania). Posiadacz Karty Dużej Rodziny ma prawo do skorzystania ze zniżek oferowanych przez partnerów, do których należą zarówno instytucje państwowe, jak i firmy prywatne.

W okresie od 16 czerwca 2014 r. (od dnia rozpoczęcia realizacji programu) do dnia 31 grudnia 2018 r. do programu przystąpiło 1600 rodzin. Kartę wydano 8046 osobom, w tym 5105 dzieciom.

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

Tabela 101. Placówki wsparcia dziennego, dane za rok 2018

Nazwa placówki wsparcia dziennego	Liczba miejsc	Łączna liczba korzystających w ciągu roku
Placówka wsparcia dziennego „Czesio”, prowadzona przez Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży	30	227
Placówka wsparcia dziennego „Żwirek”, prowadzona przez Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży Placówka funkcjonowała tylko do 30.06.2018 r.	30	108
Placówka wsparcia dziennego, prowadzona przez Towarzystwo Wspierania Świetlicy dla Dzieci w Sośnicy	35	38
Placówka wsparcia dziennego, prowadzona przez Polski Czerwony Krzyż	30	32
Świetlica „Dzieci Świętej Rity” prowadzona przez Fundację Świętej Rity	30	40
Placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej w dzielnicach Zatorze i Łabędy prowadzone przez Stowarzyszenie GTW Placówki funkcjonowały tylko do 30.06.2018 r.	40	42
6 Placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej prowadzonych na zlecenie miasta Gliwice przez Stowarzyszenie GTW w ramach projektu unijnego „Można inaczej - wsparcie dzieci i młodzieży poprzez utworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej”	180	261

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach

6.3. Działania na rzecz seniorów

Od 1 stycznia 2015 r. realizowany jest gminny program Gliwicki Senior 65+ i 75+, w ramach którego, mieszkańcy miasta mogą otrzymać Kartę Seniora. Uprawnia ona do zniżek na bilety wstępu do wybranych obiektów sportowych i kulturalnych oraz usług oferowanych przez prywatnych przedsiębiorców będących partnerami programu.

W 2018 r. nastąpiło obniżenie wieku beneficjentów programu. Obecnie Kartę Seniora może otrzymać mieszkaniec Gliwic, który ukończył 65 lat (wcześniej 67 lat).

Do końca 2018 r. wydano 6669 kart, z czego 1591 w roku 2018 r. W programie uczestniczyło 70 partnerów.

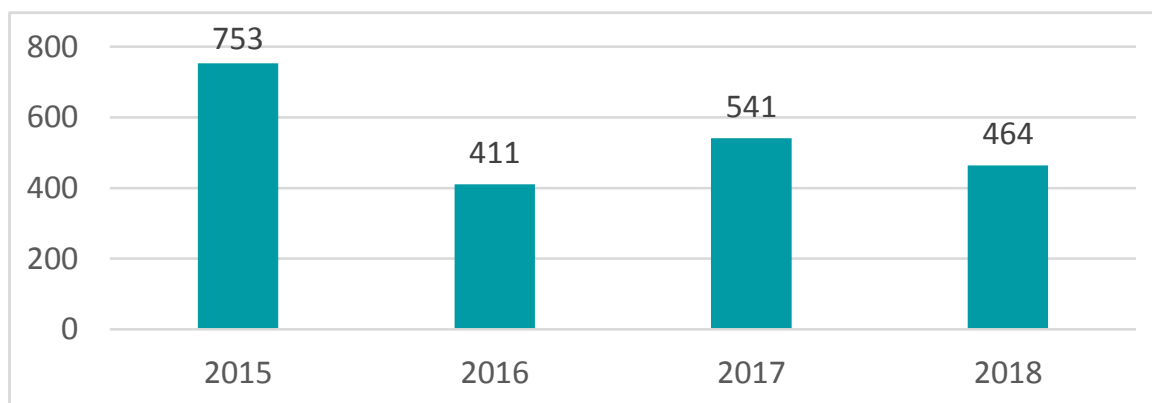
6.4. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Miasto Gliwice realizuje zadania z zakresu pomocy niepełnosprawnym w oparciu o „Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Gliwice na lata 2014-2019”, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta Gliwice nr XXXVIII/796/2013 z dnia 7 listopada 2013 r. Celem programu jest stworzenie społecznych, zawodowych i materialnych warunków podniesienia jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców Gliwic oraz ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.

W załączniku nr 18 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Gliwice na lata 2014-2019.

Na terenie miasta działalność prowadzi także Gliwicki Ośrodek Integracji Niepełnosprawnych.

Wykres 15. Liczba miejsc pracy dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w latach 2015-2018

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

Tabela 102. Świadczenia z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w latach 2015-2018

Świadczenia z PFRON	2015	2016	2017	2018
Liczba wniosków o przyznanie świadczenia indywidualnego	2 181	2 000	1 807	1 703
Liczba osób objętych świadczeniami indywidualnymi	1 227	1 016	1 089	973
% w stosunku do złożonych wniosków	56,26	50,80	60,27	57,13
Wartość świadczeń indywidualnych [zł]	1 416 783	1 286 148	1 277 783	1 316 718

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach

6.5. Pomoc społeczna

Do miejskich jednostek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej w Gliwicach należą:

- Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Górnych Wałów 9,
- Dom Pomocy Społecznej „OPOKA”, ul. Pszczyńska 100,
- Dom Pomocy Społecznej „Nasz Dom”, ul. Derkacza 10,
- Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Sikorskiego 134,
- Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, ul. Sikorskiego 134.

Ponadto na terenie miasta Gliwice działalność prowadzi Dom Pomocy Społecznej „Nazaret”, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP przy ul. Odrowążów 124.

Realizacja zadań ustawowych uzupełniana jest dodatkowymi działaniami, nakierowanymi na poprawę jakości życia mieszkańców m. Gliwice. W tym celu Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach podejmował w roku 2018 działania w ramach projektów, współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS tj.:

- Projekt „Czas na zmiany II”,
- Projekt „Usługi społeczne na start – usługi społeczne świadczone na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie Miasta Gliwice”,
- Projekt „Czas na sukces”,
- Projekt „Twoja społeczność Twoją szansą”.

Tabela 103. Struktura ponoszonych wydatków w ramach wybranych zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2015-2018

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Wartość świadczeń z pomocy społecznej [zł]	12 524 073	20 502 244	20 877 740	21 398 154
w tym środka z dotacji Wojewody Śląskiego w %	62	39	36	33
Liczba rodzin objętych pomocą	3 521	3 357	2 833	2 778
Liczba osób w tych rodzinach	7 473	6 332	4 803	4 548
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej (stałe/doraźnie)	5 300 (2 905/2 395)	4 581 (2 708/1 873)	3 637 (2 385/1 252)	3 509 (2 284/1 225)
Wartość świadczeń na pokrycie kosztów pobytu osób bezdomnych w placówkach na terenie Gliwic [zł]	651 895	343 900	346 168	51 042
Liczba osób bezdomnych, którym przyznano świadczenie na pokrycie kosztów pobytu w placówkach na terenie Gliwic	292	174	165	65

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Wartość świadczeń na pokrycie kosztów pobytu osób bezdomnych w placówkach poza Gliwicami [zł]	319 404	230 072	106 711	185 241
Liczba osób bezdomnych, którym przyznano świadczenia na pokrycie kosztów pobytu w placówkach poza Gliwicami	104	73	42	57
Wartość świadczeń w zakresie dodatków mieszkaniowych [zł]	6 592 552	6 045 030	5 929 981	5 340 080
Liczba decyzji wydanych w sprawie dodatków mieszkaniowych	5 521	5 084	4 800	4 377
w tym decyzje pozytywne	5 148	4 783	4 481	4 054
% wszystkich decyzji	93%	97,25%	96,5%	95,8%
Średnia wysokość dodatku [zł]	210	210	220	218

Uwaga: Znaczny spadek kosztu udzielenia schronienia na terenie Gliwic przy niewspółmiernym spadku liczby osób wynika ze zmiany sposobu realizacji zadania (zlecenie zadań w zakresie zapewnienia schronienia bezdomnym przez Miasto Gliwice w formie otwartych konkursów ofert).

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach oraz Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych

Domy Pomocy Społecznej

Tabela 104. Liczba miejsc i podopieczni w Domu Pomocy Społecznej „Opoka” dla osób somatycznie chorych w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba miejsc	57	57	57	57
Decyzje kierujące wydane przez OPS	24	19	37	21
Łącznie liczba osób nowo przyjętych	14	8	20	11
w tym mieszkańcy Gliwic	12	8	20	11
Okres oczekiwania na miejsce w DPS	2 m-ce do roku	6 m-cy do roku	6 m-cy do roku	6 m-cy do roku

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Pomocy Społecznej „Opoka”, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach

Tabela 105. Liczba miejsc i podopieczni w Domu Pomocy Społecznej „Nasz Dom” w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba miejsc	122	122	122	122
Decyzje kierujące wydane przez OPS	36	43	56	32
Łącznie liczba osób nowo przyjętych	35	29	31	30
w tym mieszkańcy Gliwic	35	27	30	28
Okres oczekiwania na miejsce w DPS	4-8 m-cy	9 m-cy do roku	9 m-cy do roku	6 m-cy do roku

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Pomocy Społecznej „Nasz Dom”, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach

Tabela 106. Liczba miejsc i podopieczni w Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP przy ul. Odrowążów w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba miejsc	48	48	48	48
Decyzje kierujące wydane przez OPS	9	15	18	17
Łącznie liczba osób nowo przyjętych	12	9	8	11
w tym mieszkańcy Gliwic	10	9	8	11
Okres oczekiwania na miejsce w DPS	1 miesiąc	1-4 m-cy	1-4 m-cy	1-4 m-cy

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Pomocy Społecznej „Nazaret”, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach

Tabela 107. Mieszkańcy Gliwic kierowani i umieszczani w DPS poza Gliwicami w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Decyzje kierujące wydane przez OPS	47	73	61	64
Liczba mieszkańców umieszczonych w DPS poza Gliwicami	38	52	35	50

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach

6.6. Piecza zastępcza

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Miasto Gliwice tworzy odpowiednie warunki do powstawania i działania rodzin zastępczych zawodowych. W Gliwicach działają 193 rodziny zastępcze, w których przebywa 279 dzieci.

Tabela 108. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Rodziny zastępcze	183	188	188	193
Liczba dzieci objętych nieinstytucjonalnymi formami opieki zastępczej	244	264	274	279

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM, Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach

Tabela 109. Podział rodzin zastępczych ze względu na pokrewieństwo w latach 2015-2018

Typy rodziny zastępczej	2015	2016	2017	2018
Rodzina spokrewniona z dzieckiem	129	127	122	119
Rodzina niezawodowa	45	48	48	53
Rodzina zawodowa	9	13	18	21

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach, Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach

Tabela 110. Liczba rodzin zastępczych zawodowych i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Rodziny zastępcze zawodowe	9	13	18	21
Liczba dzieci objętych zawodową pieczą zastępczą	33	45	62	68

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach, Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Tworzenie i dostosowanie do obowiązujących przepisów prawa instytucjonalnych form pieczy zastępczej jest jednym z czterech celów „Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2016–2018”, przyjętego uchwałą nr XII/303/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 grudnia 2015 r.

W załączniku nr 19 Sprawozdanie za rok 2018z realizacji Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2016–2018.

Tabela 111. Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2015-2018

Nazwa placówki opiekuńczo-wychowawczej	2015	2016	2017	2018
Dom Dziecka Nr 1	47	24	14	14
Dom Dziecka Nr 2	60	30	14	14
Dom Dziecka Nr 3	30	30	14	14
Dom Dziecka Nr 4 (zlikwidowany z dniem 31.12.2018r.)	-	-	14	14

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach

Zmniejszenie liczby miejsc organizacyjnych w instytucjonalnej pieczy zastępczej było możliwe dzięki utworzeniu nowych rodzin zastępczych zawodowych oraz zwiększeniu liczby miejsc dostępnych dla pełnoletnich wychowanków domów dziecka w mieszkaniach chronionych.

Tabela 112. Liczba nowoprzyjętych dzieci z Gliwic do instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2015-2018

Rodzaj placówki opiekuńczo-wychowawczej	2015	2016	2017	2018
Dom Dziecka Nr 1	14	7	6	2
Dom Dziecka Nr 2	17	6	2	3
Dom Dziecka Nr 3	10	9	7	2
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna nr 1 i 2, Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Gliwicach	32	7	4	0
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna nr 3 w Cyprzanowie, Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna nr 4 w Samborowicach	0	4	0	2
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego (prowadzone przez inne powiaty) poza Gliwicami	2	1	0	4
Razem	75	34	19	13

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach, Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach

WSPARCIE DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

W 2015 roku w mieście istniało 1 mieszkanie chronione dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, aktualnie prowadzone się 3 takie mieszkania.

Tabela 113. Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w latach 2015-2018

Nazwa mieszkania chronionego	2015	2016	2017	2018
Mieszkanie chronione przy ul. Lompy	6	6	6	4
Mieszkanie chronione przy ul. Chudoby	-	9	9	7
Mieszkanie chronione przy ul. Alei Przyjaźni	-	9	9	7

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM

Mając na celu poprawienie sytuacji materialnej osób usamodzielnianych Rada Miasta Gliwice uchwałą nr XVI/421/2016 z dnia 19 maja 2016 r. podniosła wysokość kwoty pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki dla osób usamodzielnianych do kwoty 630,00 zł miesięcznie.

Wprowadzone w Mieście Gliwice zmiany przyczyniły się do:

- poprawienia warunków życia dzieci zabezpieczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które obecnie wychowują się w małych, bardziej domowych placówkach,
- zapewniania zastępczego środowiska rodzinnego dla większej liczby dzieci pozbawionych właściwego wychowania ze strony rodziców,
- udzielania należnego wsparcia usamodzielnianym wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez zapewnienie im miejsc w mieszkaniach chronionych i pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

WSPARCIE DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie miasta poprzez skoordynowanie działań wszystkich podmiotów, które z mocy prawa lub inicjatywy własnej podejmują pracę na rzecz profilaktyki przemocy w rodzinie, pomocy na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie oraz reedukacji społecznej sprawców przemocy jest celem strategicznym Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W załączniku nr 20 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2015–2018

6.7. Nieodpłatna pomoc prawna

Nieodpłatna pomoc prawna w oparciu o ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

W 2016 r. z darmowych porad prawnych w m. Gliwice, w oparciu o ww. ustawę, skorzystało 835 mieszkańców, w 2017 r. już 1327 osób, w 2018 r. 1326 osoby.

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w oparciu o ww. ustawę, obsługiwane przez radców prawnych i adwokatów:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej Filia Sośnica ul. Reymonta 18.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Górnych Wałów 9.
3. Gliwicki Ośrodek Integracji Niepełnosprawnych ul. Zwycięstwa 34.
4. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 ul. Partyzantów 25.
5. Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 ul. Gierymskiego 7.
6. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 ul. Kopernika 63.

Nieodpłatna pomoc prawna świadczona jest w mieście Gliwice, niezależnie od spełniania kryteriów, określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Tabela 114. Punkty bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców Gliwic (poza ustawą)

Adres placówki	Telefon	Termin przyjęć	Kto może korzystać	Uwagi
Klub Abstynentów „Krokus” , ul. Daszyńskiego 28 Gliwice	(32) 23-15-765	1 sobota w miesiącu w godzinach 11.00 – 13.00	osoby potrzebujące	po wcześniejszym umówieniu terminu (pn.-pt. 13.00-21.00 sob., ndz. 15.00-20.00)
Izba Wytrzeźwień , ul. Okopowa 6 Gliwice	(32) 335-04-93	wtorek w godzinach 14.00 – 15.00	mieszkańcy Gliwic	za wyjątkiem prawa karnego, po wcześniejszym umówieniu terminu
Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem w Gliwicach ul. Jagiellońska 19 Gliwice	518-135-318	czwartek 16.00 – 20.00 piątek 13.00 – 17.00	osoby pokrzywdzone przepięstwem	celem umówienia terminu kontakt e-mailowy: pokrzywdzeni@cme.org.pl lub telefoniczny: <u>518 135 318</u> w godz. 8.00-16.00 (pn-pt), sob 9.00-12.00, <u>502 730 953</u> w godz. 10.00-18.00 (pn-pt), 8.00-12.00 (sob)
Klub Integracji Społecznej ul. Zwycięstwa 27 Gliwice (wejście od podwórza za domem towarowym IKAR)	(32) 230-54-08	1 x w tygodniu	osoby potrzebujące	po wcześniejszym umówieniu terminu

Adres placówki	Telefon	Termin przyjęć	Kto może korzystać	Uwagi
Filia GCOP - Centrum Wolontariatu ul. Zwycięstwa 1 Gliwice (Fundacja Restytucja)	790-666-450	co druga środa każdego miesiąca 11.00 – 13.00	osoby potrzebujące	po wcześniejszym umówieniu terminu kontakt telefoniczny lub e-mailowy: biuro@fundacjarestytucja.pl rezerwacja terminu w godz. 8.00-15.00
Miejska Biblioteka Publiczna Biblioteka Centralna ul. Kościuszki 17 Gliwice (Kancelaria Prawna)	(32) 238-25-10	czwartek od 16.00 do 17.00	mieszkańcy Gliwic	po wcześniejszym umówieniu terminu kontakt telefoniczny lub e-mailowy: sekretariat@biblioteka.gliwice.pl
Stowarzyszenie Dyskusyjno-Doradcze „PRAWO NA CO DZIEŃ” ul. Kościuszki 34/1 Gliwice	664-002-412, 669-333-183	piątek 9.00-17.00	mieszkańcy Gliwic	po wcześniejszym umówieniu terminu kontakt telefoniczny

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach

Ponadto mieszkańcy miasta Gliwice mogą uzyskać pomoc prawną Miejskiego Rzecznika Konsumentów w zakresie praw konsumenckich. Pomoc świadczona jest w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Gliwicach, pokój 007, parter, tel. (32) 239-11-70.

7.

KULTURA, EDUKACJA I SPORT

7.1. Kultura

W rozwój kultury w Gliwicach zaangażowanych jest wiele instytucji samorządowych, pozarządowych, komercyjnych oraz indywidualnych osób i grup nieformalnych. Za osiągnięcia na tym polu, tj. w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury co roku przyznawane są nagrody Prezydenta Miasta Gliwice.

Nagrody za osiągnięcia w dziedzinie kultury w latach 2015-2018

2015 r. (za 2014 r.) – XXII edycja

I nagroda za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej dla pana Tomasza Pawła Sadownika

I nagroda za całokształt twórczości artystycznej dla pana Krzysztofa Rumina

2016 r. (za 2015 r.) – XXIII edycja

Dwie I. nagrody: za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla Stowarzyszenia Muzycznego Śląski Jazz Club, które w 2016 r. obchodzi 60. lecie istnienia oraz za całokształt twórczości artystycznej dla pani Heleny Szuby

2017 rok (za 2016) – XXIV edycja

W kategorii „Twórczość artystyczna” I. nagrodę za całokształt twórczości artystycznej dla pani Joanny Heydy-Rumin (artystki, plastyczki).

W kategorii „Upowszechnianie kultury” dwie I. nagrody: za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury w 2016 roku dla pani Bogny Dobrakowskiej (Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej) i za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pani Anny Śmieszek (artystki, plastyczki, pedagoga).

2018 rok (za 2017) – XXV edycja

W kategorii „Twórczość artystyczna” nagroda za całokształt twórczości dla pana Jacka Uklei.

W kategorii „Upowszechnianie kultury”:

nagroda za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pani Anny Zawiszy-Kubickiej (prezesa oddziału gliwickiego ZPAP),

nagroda za całokształt działalności dla pani Beaty Mendi-Sokołowskiej

(animatorki),
nagroda za całokształt działalności dla pana Grzegorza Gutowskiego (muzyka, realizatora dźwięku)

Decyzją Prezydenta Miasta efektywnym liderom firm oraz instytucji przyznawana jest statuetka Gliwickiego Lwa. To wyjątkowe wyróżnienie trafia do osób, które dzięki swej pasji, wiedzy i zaangażowaniu potrafią osiągnąć sukces. W latach 2015 – 2018 otrzymali je:

- **za 2015 (przyznany w 2016r)**
prof. dr hab. Inż. Andrzej Karbownik – profesor nauk technicznych, rektor Politechniki Śląskiej, były wiceminister gospodarki.
- **za 2016 (przyznany w 2017r.)**
Andrzej Korpak, dyrektor generalny zakładu General Motors Manufacturing Poland.
- **za 2017 (przyznany w 2018r)**
Artur Tomasiak, prezes Zarządu Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego S.A.
- **za 2018 (przyznany w 2019r)**
Bogna Dobrakowska, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach.

7.1.1. Instytucje i ośrodki kultury

Teatr Miejski w Gliwicach

Tabela 115. Struktura imprez organizowanych przez Teatr Miejski w latach 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Teatr Miejski – duża sala				
Liczba imprez	167	132	53	72
Liczba uczestników imprez biletowanych	67 599	41 568	7 822	15 158
Średnia liczba uczestników na 1 imprezę biletowaną	405	361	147	211
Liczba miejsc	462	462	średnio 200	średnio 250
Średni poziom wykorzystania [%]	88%	78%	73,5%	84%
Liczba imprez plenerowych (niebiletowanych)	18	8	8	6
Liczba uczestników imprez plenerowych	20 000	10 000	11 300	5 000
Teatr Miejski – mała sala				
Liczba imprez	-	-	121	129
Liczba uczestników imprez biletowanych	-	-	8 274	11 052

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

	2015	2016	2017	2018
Średnia liczba uczestników na 1 imprezę biletowaną	-	-	68	85,67
Liczba miejsc	-	-	od 80 -100 w zależności od spektaklu	od 80 -100 w zależności od spektaklu
Średni poziom wykorzystania [%]	-	-	ok 90%	ok 90%
Ruiny Teatru Miejskiego				
Liczba imprez	22	4	1	70
Liczba uczestników imprez biletowanych	2 645	550	108	2 106
Średnia liczba uczestników na 1 imprezę biletowaną	120	275	108	30
Liczba miejsc	300	300	200	200
Średni poziom wykorzystania [%]	40%	92%	54%	15%
Kino Amok (seanse filmowe)				
Liczba imprez	2 031	1 883	1951	2009
Liczba uczestników imprez biletowanych	56 476	58 520	66 355	73 084
Średnia liczba uczestników na 1 imprezę biletowaną	29	31	34	36
Liczba miejsc	385	385	339	339
Średni poziom wykorzystania [%]	7,5%	8%	10%	10%
Inne sale				
Liczba imprez	18	125	110	131
Liczba uczestników imprez biletowanych	6 931	8 341	2 976	14 255
Średnia liczba uczestników na 1 imprezę biletowaną	385	67	27	109
Scena Bajka-Kino Amok (bez seansów filmowych)				
Liczba imprez (spektakle i koncerty)	13	28	5	5
Liczba uczestników imprez biletowanych	444	3 916	1 282	612
Średnia liczba uczestników na 1 imprezę biletowaną	222	245	256	122
Liczba miejsc	339	339	339	339

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

	2015	2016	2017	2018
Średni poziom wykorzystania [%]	67%	74%	85%	36%

Źródło: Teatr Miejski w Gliwicach

Tabela 116. Muzeum w Gliwicach - budżet i działalność towarzysząca w latach 2015-2018

Ogółem	2015	2016	2017	2018
Łącznie liczba uczestników imprez	48 232	54 330	66 184	71 695
Całkowity budżet Muzeum a wydatki w przeliczeniu na 1 uczestnika zorganizowanych imprez [zł]	89,94	85,14	73,19	68,07
Wydatki muzeum związane z organizacją imprez w przeliczeniu na 1 uczestnika [zł]	33,52	30,75	29,34	30,28
Wystawy czasowe (także te poza Muzeum)				
Liczba imprez	15	18	18	14
Liczba uczestników	17 282	19 497	28 924	34 491
Średnia frekwencja	1 152	1 083	1 606	2 463
Konferencje				
Liczba imprez	1	2	2	2
Liczba uczestników	60	99	344	95
Średnia frekwencja	60	45	172	47
Imprezy edukacyjne				
Liczba imprez	784	847	1053	1180
Liczba uczestników	20 196	21 052	24 487	29 960
Średnia frekwencja	26	25	23	25
Inne imprezy – koncerty, spektakle				
Liczba imprez	106	124	127	1199
Liczba uczestników	11 183	13 682	8 824	20 946
Średnia frekwencja	69	110	69	17

Źródło: Muzeum w Gliwicach

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach

Tabela 117. Sieć placówek miejskiej biblioteki publicznej w latach 2015-2018

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Filie ogółem	19	19	19	19
Oddziały dla dzieci	7	7	7	7
Czytelnia naukowa	1	1	1	1
Czytelnia prasy	1	1	1	1
Wypożyczalnia muzyczna i zbiorów specjalnych	1	1	1	1

Źródło :Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach

Tabela 118. Zbiory w Miejskiej Bibliotece Publicznej w latach 2015-2018

Rok	Książki			Zbiory specjalne (książki mówione, audiobooki, płyty analogowe i kompaktowe, DVD, dokumenty elektroniczne, gry planszowe)
	przybytek	ubytek	ogółem	
2015	16 060	36 429	445 181	51 453
2016	16 386	33 455	428 112	54 536
2017	17 074	14 405	430 781	55 119
2018	15 439	11 901	434 319	53 732

Źródło: Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach

Tabela 119. Zarejestrowani czytelnicy i wypożyczenia z Miejskiej Biblioteki Publicznej w latach 2015-2018

Gliwice	2015	2016	2017	2018
Czytelnicy zarejestrowani w danym roku	43 439	44 304	46 801	52 460
Liczba wypożyczonych i udostępnionych zbiorów na zewnątrz i na miejscu	931 638	930 220	899 583	861 364

Źródło: Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach

7.1.2. Wydarzenia kulturalne

Tabela 120. Liczba imprez kulturalnych w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba premier teatralnych, przedstawień teatralnych, seansów filmowych, wystaw muzealnych, projektów i programów edukacyjno-kulturalnych, projektów promujących literaturę i czytelnictwo, oferowanych przez miejskie instytucje kultury	5 056	5 559	6 781	6 924
Ogólna liczba uczestników wydarzeń realizowanych na terenie miasta przez Teatr Miejski oraz Muzeum w Gliwicach (wydarzenia rozrywkowe-biletowane)	226 123	161 127	201 418	147 104

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

Tabela 121. Wydarzenia kulturalne organizowane przez Miasto Gliwice i finansowane z budżetu miasta w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba wydarzeń kulturalnych i artystycznych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym	68	91	86	41*
Liczba przedsięwzięć kulturalnych o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym festiwale, koncerty, występy artystyczne, warsztaty muzyczne, przeglądy, również te organizowane w ramach dotacji dla organizacji pozarządowych	135	113	132	181
Liczba wystaw, plenerów, warsztatów plastycznych	43	70	67	98
Liczba projektów z zakresu edukacji kulturalnej, historycznej i artystycznej	53	48	68	61

*nie wliczono imprez: PalmJazz, Filharmonia i All'improvviso, które w 2018 r. realizowane były przez Teatr Miejski w Gliwicach

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

Tabela 122. Imprezy organizowane z udziałem środków z budżetu miasta w latach 2015-2018

Organizator lub organizator wiodący	Liczba imprez			
	2015	2016	2017	2018
Teatr Miejski	2 275	2 172	2 257	2 424
Teatr Miejski – bez seansów filmowych	244	289	306	415
Muzeum	906	989	1 197	2 395
Miejska Biblioteka Publiczna	1 875	2 398	2 249	2 105
Wydarzenia kulturalne organizowane przez Urząd Miejski i finansowane z budżetu miasta	299	322	353	381

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Średnia kwota finansowania [zł]	8 568	7 369	7 515	3 423 *
Imprezy objęte patronatem Prezydenta Miasta lub Przewodniczącego Rady Miejskiej na wniosek organizatorów (kulturalne) – bez podziału na dofinansowane i niedofinansowane z budżetu miasta	55	48	29	35**
Łącznie	5 410	5 929	6 085	7 306
Łącznie – bez seansów filmowych	3 379	4 046	4 134	5 297
Średnia liczba imprez w miesiącu – bez seansów filmowych	282	337	345	441

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

* nie wliczono imprez: PalmJazz, Filharmonia i All'improvviso, które w 2018 r. realizowane były przez Teatr Miejski w Gliwicach

** w tym 1z dofinansowaniem

Tabela 123. Wykaz i krótka charakterystyka cyklicznych imprez kulturalnych w roku 2018

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	Stowarzyszenie „GTW”	styczeń	Impreza charytatywna
Ferie zimowe w bibliotece	Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach	styczeń/luty	Każdego roku przygotowujący jest cykl tematycznych zajęć i spotkań edukacyjno-literackich dla dzieci pozostających w mieście.
„Czwartki jazzowe z gwiazdą”	Stowarzyszenie Muzyczne Śląski Jazz Club	cały rok	Projekt realizowany od 2002 roku, którego celem jest propagowanie muzyki jazzowej
Podwieczorki muzyczne w Willi Caro	Muzeum w Gliwicach, Klub Inicjatyw Kulturalnych	Od stycznia do maja i od października do grudnia	Cykl kameralnych koncertów prezentowanych przez uznanych wykonawców.
Cykl koncertów pn. Alternative Night	Stowarzyszenie „GTW”	koncerty w ciągu całego roku	Cykl koncertów muzyki alternatywnej prezentowanej przez znanych wykonawców tego gatunku.
Festiwal Rytm Gliwice - Koncerty Eliminacyjne oraz Koncert Finałowy	Fundacja Rytm Gliwice	Eliminacje cały rok, finał w listopadzie	Impreza ma charakter konkursu, z kolejnymi etapami eliminacji, podczas których wyłaniany są zwycięzcy występujący w koncercie finałowym.
Festiwal Winter Reggae	Stowarzyszenie „GTW”	marzec	W ramach festiwalu przeprowadzane są koncerty muzyki reggae, prezentowane filmy i spotkania z wykonawcami tego gatunku.
Wiosna z Fryderykiem	miasto	marzec	Cykl koncertów muzyki klasycznej

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
	Gliwice/TM		w scenerii gliwickiej Palmiarni.
Gliwickie Spotkania Chóralne	Akademicki Chór Politechniki Śląskiej	kwiecień	Festiwal muzyczny, podczas którego prezentowana jest muzyka chóralna rodzima i światowa w wykonaniu chórów i zespołów z różnych środowisk akademickich.
Obchody Święta Konstytucji 3 Maja	miasto Gliwice	3 maja	Uroczystości upamiętniające święto narodowe.
Międzynarodowy Festiwal „Dni Muzyki Organowej”	Stowarzyszenie Międzynarodowy Festiwal Dni Muzyki Organowej	maj	Impreza, jako jedyna tego typu na Śląsku, propaguje najcenniejsze dzieła muzyki organowej, oratoryjnej, oratoryjno-kantatowej kameralnej i dawnej, a także ukazuje bogactwo instrumentarium organowego Śląska. Oprócz koncertów planowana jest także wycieczka „Szlakiem organów Górnego Śląska”, mistrzowski kurs interpretacji oraz wystawa fotograficzna.
Tydzień Bibliotek	Miejska Biblioteka Publiczna	maj	Projekt mający na celu popularyzację biblioteki i czytelnictwa, podczas którego przeprowadzane są liczne imprezy, m. in. spotkania autorskie, Noc w Bibliotece, akcje wymiany książek, konkursy, warsztaty, lekcje biblioteczne, wycieczki, wystawy, dyskusyjny klub książki, turnieje, przedstawienia teatralne, zabawy i imprezy edukacyjne.
Noc Muzeów	Muzeum w Gliwicach	maj	Zaproszenie mieszkańców do Muzeum o nietypowej, nocnej porze. Na projekt składa się szereg przedsięwzięć, takich jak specjalne wystawy, prezentacje, oprowadzanie, koncerty.
HALO! GEN	Stow. Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży	maj	Projekt artystyczny, w ramach którego prezentowane są dzieła/utwory z zakresu: sztuk wizualnych, filmu i muzyki.
Igry studenckie	Politechnika Śląska Miasto Gliwice	maj	Impreza studencka w ramach której organizowane są koncerty plenerowe muzyki młodzieżowej.
Gliwicka Noc w Galeriach ARTNOC	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Kultury "Melina"	czerwiec	Promocja sztuk wizualnych, gliwickich galerii i gliwickich twórców wśród mieszkańców Gliwic oraz integracja środowiska.

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
Festyn z okazji Dnia Dziecka	Miasto Gliwice	czerwiec	Impreza skierowana do dzieci, młodzieży i dorosłych
Święto Szlaku Zabytków Techniki Industriada	Miasto Gliwice, Muzeum w Gliwicach	czerwiec	Impreza, której celem jest promocja gliwickich obiektów znajdujących się na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego
Wieczór z Romami w Parku Chopina	Stow. Romów w Gliwicach	czerwiec	Prezentacja kultury i tradycji rromskiej
Noc Świętojańska	Miasto Gliwice/TM	czerwiec	Impreza plenerowa na placu Krakowskim, w ramach której przeprowadzane są koncerty gwiazd.
Noc Bibliotek	Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach	czerwiec	Impreza związana z promocją biblioteki i czytelnictwa (warsztaty lub spotkania, towarzyszy im często akcja wymiany książek)
LETNIE KINO PLENEROWE	Miasto Gliwice	czerwiec-sierpień	W różnych dzielnicach miasta w plenerze wyświetlane są filmy w dwóch blokach: dla dzieci i dorosłych.
FILHARMONIA	Fundacja Integracji Kultury	cały rok - początek czerwiec	Cykl koncertów muzyki jazzowej, etnicznej, elektronicznej i klasycznej.
Gliwicki Festiwal Bachowski	Stowarzyszenie Klub Inicjatyw Kulturalnych	Lipiec/sierpień	Festiwal organizowany od 10 lat, którego celem jest przybliżenie dzieł jednego z największych geniuszy muzycznych oraz prezentacja osiągnięć zarówno w zakresie tradycyjnej, jak i historycznej interpretacji muzyki barokowej.
Wakacje w bibliotece	Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach	lipiec/sierpień	Coroczny cykl tematycznych zajęć i spotkań kulturalnych i literackich dla dzieci spędzających czas letnich wakacji w mieście.
Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicy – ULICZNICY	Miasto Gliwice	lipiec	Ulicznicy to próba zderzenia szeroko pojętej sztuki z miastem. Polega na organizacji spektakli plenerowych, happeningów, koncertów. Wspólnym mianownikiem wszystkich działań jest ulica – miejsce mijania się zwykłych - niezwykłych ludzi
Międzynarodowy Festiwal Jazz w Ruinach	Stowarzyszenie Muzyczne Śląski Jazz Club	sierpień	Celem imprezy jest zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze, stworzenie warunków do promocji twórczości młodych muzyków, kształtowanie świadomości artystycznej miłośników muzyki improwizowanej oraz

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
			stworzenie centrum letnich wydarzeń kulturalnych. Od 3 lat festiwalowi towarzyszą warsztaty muzyczne, wykłady prelegentów Instytutu Jazzu Akademii Muzycznej w Katowicach oraz wystawa.
Cykl koncertów „Parkowe lato”	Miasto Gliwice	sierpień	Cykl koncertów plenerowych organizowanych w scenerii parku Chopina.
Koncert plenerowy Gliwickiej Orkiestry Kameralnej z cyklu „Na pożegnanie lata”	Miasto Gliwice	wrzesień	Koncert plenerowy dla mieszkańców na pożegnanie lata.
Gliwickie Dni Dziedzictwa Kulturowego	Muzeum w Gliwicach	wrzesień	Wykraczająca poza mury Muzeum impreza w swojej zasadniczej części dotyczy prezentacji dziedzictwa kulturowego miasta i regionu.
Rodzinny Piknik Seniora	Miasto Gliwice, MZUK	wrzesień	Impreza w Parku Chopina współorganizowana przez UM Gliwice skierowana do każdej grupy wiekowej.
Narodowe Czytanie	Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach i partnerzy	wrzesień	Impreza pod honorowym patronatem Prezydenta RP, organizowana w ramach akcji ogólnopolskiego czytania powieści polskich pisarzy.
Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny DRUM FEST	Polskie Stowarzyszenie Perkusyjne	wrzesień/ październik	Festiwal muzyki perkusyjnej, do którego zapraszani są najlepsi wykonawcy gatunku z całego świata.
Międz. Festiwal Muzyki Dawnej Improwizowanej „ALL’IMPROVISO	TM/Towarzystwo Kulturalne FUGA	wrzesień/ październik	Celem imprezy jest stworzenie warunków do promocji muzyki improwizowanej.
Światowy Dzień Turystyki	Miasto Gliwice	wrzesień/ październik	Impreza zorganizowana z okazji Światowego Dnia Turystyki, w ramach której organizowane są spotkania z podróżnikami, wyświetlane filmy, zdjęcia oraz koncerty i warsztaty.
PALMJAZZ Festiwal	TN/Fundacja Integracji Kultury	październik/ listopad	Impreza realizowana od dwóch wielu lat, na którą zapraszani są artyści z całego świata.
Międzynarodowy Gliwicki Festiwal Gitarowy	Miasto Gliwice	listopad	Inicjatorem i pomysłodawcą przedsięwzięcia jest gliwicki kompozytor pan Gerard Drozd, który od lat dba o wysoki poziom artystyczny imprezy i od lat zaprasza najlepszych

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
			wirtuozów gitary z całego świata.
Obchody Święta Niepodległości 11 listopada	Miasto Gliwice	11 listopada	Uroczystości upamiętniające święto narodowe.
Koncert Gliwickiej Orkiestry Kameralnej z cyklu "Mistrzowskie Interpretacje"	Fundacja Gliwickiej Orkiestry Kameralnej	listopad	Koncert muzyki poważnej w wykonaniu Gliwickiej Orkiestry Kameralnej.
Jarmark Bożonarodzeniowy	Miasto Gliwice	grudzień	Kiermasz tradycyjnych produktów, któremu towarzyszą imprezy o tematyce bożonarodzeniowej w weekendy odbywają się koncerty, spektakle, pokazy na scenie.
Powitanie Nowego Roku	Miasto Gliwice	31 grudnia/ 1 stycznia	Impreza dla mieszkańców.

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

7.2. Edukacja

W mieście działa obecnie 29 przedszkoli publicznych, w których wychowaniem przedszkolnym objęto 4 537 podopiecznych. W oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych z wychowania przedszkolnego korzysta 582 dzieci. W mieście jest 31 publicznych szkół podstawowych ogólnodostępnych, do których uczęszcza 11 876 uczniów, oraz 3 specjalne z 185 uczniami. Wskutek reformy oświatowej w mieście działa obecnie 1 gimnazjum ogólnodostępne, natomiast w szkołach podstawowych i liceach ogólnokształcących prowadzone są oddziały dotychczasowych gimnazjów.

Miasto Gliwice prowadzi również licea ogólnokształcące (11 dla młodzieży, 2 dla dorosłych), technika (8 placówek), 5 szkół branżowych pierwszego stopnia oraz jedną specjalną. W Gliwicach działają również niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego (przedszkola, punkty przedszkolne), szkoły niepubliczne oraz jedno liceum ogólnokształcące publiczne prowadzone przez Politechnikę Śląską w Gliwicach.

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Tabela 124. Struktura miejskich szkół i placówek oświatowych w Gliwicach w latach 2015-2018

Typ jednostki	Liczba placówek			
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Przedszkole	29	29	29	29
Szkoła podstawowa ogólnodostępna	26	26	31*	31
Szkoła podstawowa specjalna	2	2	3*	3
Gimnazjum ogólnodostępne dla młodzieży	17	16	2*	1
Gimnazjum ogólnodostępne dla dorosłych	1	1	0*	0
Gimnazjum specjalne	3	3	0*	0
Liceum ogólnokształcące dla młodzieży	11	11	11	12***
Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	2	2	2	2
Technikum dla młodzieży	9	9	8	8
Zasadnicza szkoła zawodowa dla młodzieży	5	5	0**	0
Zasadnicza szkoła zawodowa specjalna	1	1	0**	0
Branżowa szkoła I stopnia dla młodzieży			5**	5
Branżowa szkoła I stopnia specjalna			1**	1
Szkoła policealna dla młodzieży	3	3	3	3
Szkoła policealna dla dorosłych	2	2	2	2
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	1	1	1	1
Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy	1	1	1	1
Pozostałe, w tym: Szkoła muzyczna I i II stopnia, Młodzieżowy Dom Kultury, Placówka Doskonalenia Nauczycieli, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii ze szkołami, Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego, Centrum Kształcenia Praktycznego, Szkolne Schronisko Młodzieżowe, Internat	9	9	9	9

* skutek reformy oświatowej: przekształcenia gimnazjów w szkoły podstawowe, włączenia gimnazjów do szkół podstawowych

** skutek reformy oświatowej: przekształcenia zasadniczych szkół zawodowych w branżowe szkoły I stopnia

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Tabela 125. Struktura niepublicznych szkół i placówek oświatowych w Gliwicach w latach 2015-2018

Typ jednostki	Liczba placówek			
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Przedszkole/Punkt przedszkolny	19	19	19	18
Szkoła podstawowa	4	4	8	7
Gimnazjum	7	8	5	5
Liceum ogólnokształcące	19	20	20	14
Technikum	1	1	1	1
Branżowa szkoła I stopnia			2	2
Zasadnicza szkoła zawodowa	1	1	0	0
Szkoła policealna	27	33	34	24
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	2	4	5	5
Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy	1	1	2	1
Niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego i praktycznego	51	52	59	61
<i>Niepubliczna placówka oświatowo-wychowawcza</i>	4	5	5	3

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Tabela 126. Liczba uczniów szkół publicznych w danym roku szkolnym w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	30.09.2015	30.09.2016	30.09.2017	30.09.2018
Szkoła podstawowa (oddziały SP)	9 999	9 129	10 557	12 061
Gimnazjum (od 2017 r. dodatkowo oddziały gimnazjum w SP i LO)	4 199	4 145	2 720	1 410
Liceum ogólnokształcące	2 744	2 676	2 597	2 705
Technikum	2 901	2 253	2 802	2 763
Zasadnicza szkoła zawodowa (od 2017 r. oddziały zasadniczej szkoły zawodowej w branżowej szkole I stopnia)	640	489	334	137
Branżowa szkoła I stopnia			184	344
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	32	39	36	26
Dzieci i młodzież (gł. upośledzenie)uczestniczący w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych	23	23	24	21
Szkoła muzyczna I i II stopnia	439	439	449	444

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

Tabela 127. Liczba uczniów szkół publicznych ponadgimnazjalnych w danym roku szkolnym w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Liczba uczniów liceów ogólnokształcących (LO)	2 744	2 676	2 597	2 705
Liczba uczniów szkół technicznych i zawodowych	3 573	2 781	3 356	3 270
Suma uczniów szkół ponadgimnazjalnych	6 317	5 457	5 953	5 975
% udział uczniów LO w ogólnej liczbie uczniów szkół ponadgimnazjalnych	43,37%	49,04%	43,63%	45,27
% udział uczniów szkół technicznych i zawodowych w ogólnej liczbie uczniów szkół ponadgimnazjalnych	56,63%	50,96%	56,37%	54,73

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.1. Edukacja przedszkolna

W latach objętych raportem z edukacji przedszkolnej skorzystało ok. 95-97% dzieci. Są to dzieci w wieku 3-6 lat oraz 6-latki, które rozpoczęły edukację w klasach pierwszych, zamieszkałe na terenie miasta.

Tabela 128. Edukacja przedszkolna w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Liczba dzieci w wieku 3-6 lat	7 045	6 863	6 646	6 499
Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	5 345	5 961	6 159	6 238
Liczba 6-latków w klasach 1 szkół podstawowych	1 489	464	152	78
Razem	6 834	6 425	6 311	6 316
% upowszechniania przedszkolnego i szkolnego dzieci w wieku 3-6 lat	97,00%	93,62%	94,96%	97%

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach oraz Wydział Spraw Obywatelskich UM w Gliwicach

7.2.2. Nauczanie dwujęzyczne

W mieście działa gimnazjum dwujęzyczne z językiem niemieckim oraz gimnazjum dwujęzyczne z językiem angielskim. Od 2017 roku są to klasy VII w szkole podstawowej. Szkoły te nie tylko stwarzają możliwości pogłębienia znajomości języka obcego, ale również zapoznają uczniów z historią, kulturą i obyczajami krajów niemieckojęzycznych i anglojęzycznych. Od 2017 roku w Gliwicach działa również liceum ogólnokształcące dwujęzyczne z językiem angielskim.

Tabela 129. Gimnazjum (od 2017 r. klasy VII w szkole podstawowej) dwujęzyczne z językiem niemieckim w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Liczba uczniów	122	133	127	127
Liczba oddziałów	5	5	5	5
Liczba uczniów szkół podstawowych podejmujących naukę w gimnazjum dwujęzycznym (od 2017 r. w VII klasie szkoły podstawowej)	35	50	47	30

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Tabela 130. Gimnazjum (od 2017 r. klasy VII w szkole podstawowej) dwujęzyczne z językiem angielskim w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Liczba uczniów	227	323	362	380
Liczba oddziałów	7	10	12	13
Liczba uczniów szkół podstawowych podejmujących naukę w gimnazjum dwujęzycznym (od 2017 r. w VII klasie szkoły podstawowej)	98	133	133	130

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

Tabela 131. Liceum ogólnokształcące dwujęzyczne z językiem angielskim w latach 2017-2018

Wyszczególnienie	2017/2018	2018/2019
Liczba uczniów	184	288
Liczba oddziałów	6	9
Liczba absolwentów szkół gimnazjalnych podejmujących naukę w liceum dwujęzycznym	184	137

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.3. Egzamin maturalny

Do egzaminu maturalnego w 2018 roku przystąpiło 752 uczniów liceów ogólnokształcących i 512 uczniów techników.

Tabela 132. Liczba absolwentów szkół publicznych w Gliwicach w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Szkoła podstawowa	1 233	1 376	0	0
Gimnazjum	1 304	1 234	1 327	1 245
Liceum ogólnokształcące	972	866	922	837
Technikum	666	507	677	643
Zasadnicza szkoła zawodowa	163	161	174	180
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	13	5	9	16

* reforma oświaty

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

Tabela 133. Procent absolwentów szkół publicznych, którzy zdali egzamin maturalny [%]

Wyszczególnienie	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liceum ogólnokształcące	93,41	95,98	97,12	93,75
Technikum	75,79	77,89	78,25	83,59

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.4. Stypendia Prezydenta Miasta dla uzdolnionych uczniów

Stypendia Prezydenta Miasta mogą uzyskać wybitnie uzdolnieni uczniowie szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i artystycznych, zamieszkali na terenie miasta Gliwice. Wniosek o przyznane stypendium może zostać złożony dla ucznia, który: uzyskał w wyniku ostatniej klasyfikacji rocznej średnią ocen co najmniej 4,0, ocenę z zachowania co najmniej dobrą, legitymuje się osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi na szczeblu międzynarodowym, krajowym lub wojewódzkim.

Tabela 134. Stypendia Prezydenta Miasta dla uzdolnionych uczniów w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba uczniów, którym przyznano stypendium	25	38	46	51
Łączna kwota przyznanych stypendiów [zł]	35 000	35 000	35 000	36 700

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.5. Kadra pedagogiczna

Pomimo likwidacji gimnazjów na skutek reformy oświaty liczba nauczycieli wzrosła. Znacznie zwiększyła się również liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych. Gliwicka oświata zatrudnia nauczycieli na ok. 2,6 tys. etatach. Poziom wykształcenia kadry nauczycielskiej w szkołach publicznych i placówkach oświatowych jest wysoki, zatrudniani są nauczyciele o wysokich kwalifikacjach, z dużym doświadczeniem. Liczba nauczycieli dyplomowanych zwiększa się z roku na rok.

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Tabela 135. Uczniowie i nauczyciele w szkołach publicznych w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	30.09.2015	30.09.2016	30.09.2017	30.09.2018
Liczba uczniów w szkołach*	20 538	19 409	19 254	19 467
Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach	4 415	4 765	5 020	5 119
Liczba uczniów szkoły muzycznej	439	439	449	444
Etaty nauczycieli w umowach	2 595,88	2 583,53	2 660,08	2 680,15
Etaty przeliczeniowe nauczycieli wynikające z obowiązków	2 763,52	2 800,98	2 930,11	3 008,51
Liczba uczniów/dzieci przypadająca na 1 etat przeliczeniowy nauczyciela	9,2	8,8	8,4	8,3

* w tym dzieci i młodzież w wieku 3-25 lat z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, uczestniczący w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

Tabela 136. Poziom wykształcenia kadry nauczycielskiej w publicznych szkołach i placówkach oświatowych w % w stosunku do ogólnej liczby etatów [%] w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego, dyplom ukończenia studiów magisterskich i przygotowanie pedagogiczne	93,33	93,88	94,15	94,20
Dyplom ukończenia studiów magisterskich bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych lub dyplom I stopnia i przygotowanie pedagogiczne	5,43	4,97	5,07	5,07
Dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych lub dyplom ukończenia studiów I stopnia bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium	0,21	0,31	0,6	0,14
Pozostałe kwalifikacje	1,03	0,84	0,18	0,59

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

Tabela 137. Nauczyciele w publicznych szkołach i placówkach oświatowych, wg posiadanego stopnia awansu zawodowego w latach 2015-2018 [%]

ROK	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Bez stopnia awansu	0,04	0,07	0,03	0,10
Stażysta	3,95	3,06	3,45	4,01
Kontraktowy	12,83	13,68	14,15	15,21
Mianowany	25,00	22,44	21,55	19,39
Dyplomowany	58,18	60,76	60,82	61,29

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.6. Nauczanie integracyjne, specjalne i indywidualne

Miasto zapewnia uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych kształcenie w oddziałach integracyjnych i specjalnych oraz nauczanie indywidualne.

W roku szkolnym 2018/2019 do 26 oddziałów integracyjnych i 5 oddziałów specjalnych w przedszkolach, 63 oddziałów integracyjnych i 36 oddziałów specjalnych w szkołach podstawowych, 1 oddziału integracyjnego i 12 oddziałów specjalnych w gimnazjach, 4 oddziałów integracyjnych i 20 oddziałów specjalnych w szkołach ponadgimnazjalnych uczęszczało 680 dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych (z uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych). Ponadto nauczaniem indywidualnym i zindywidualizowaną ścieżką edukacyjną objęto 103 dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Tabela 138. Oddziały integracyjne i specjalne oraz nauczanie indywidualne i zindywidualizowana ścieżka edukacyjna (od 2018/2019) w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Liczba oddziałów integracyjnych	Liczba dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w oddziałach integracyjnych	Liczba oddziałów specjalnych	Liczba dzieci/młodzieży w oddziałach specjalnych	Nauczanie indywidualne oraz zindywidualizowana ścieżka edukacyjna – liczba dzieci/młodzieży
Przedszkola (w tym oddziały „0” w SP)	2015/2016	16	71	5	32	2
	2016/2017	18	79	5	29	5
	2017/2018	23	92	5	32	4
	2018/2019	26	119	5	34	1
Szkoły podstawowe + Nauczanie indywidualne w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym	2015/2016	42	188	22	106	74
	2016/2017	44	193	23	115	75
	2017/2018	53	234	29	154	64
	2018/2019	63	275	36	185	59
Gimnazja (od 2017 r. oddz. Gim. w SP i LO)	2015/2016	5	22	19	138	34
	2016/2017	4	19	22	133	29
	2017/2018	3	14	25	152	27
	2018/2019	1	4	12	56	14
Szkoły ponadgimnazjalne	2015/2016	3	11	22	174	45
	2016/2017	3	12	22	163	42
	2017/2018	3	11	13	78	26
	2018/2019	4	15	20	124	29
Suma	2015/2016	69	293	68	450	155
	2016/2017	69	303	72	440	151
	2017/2018	59	351	72	416	121
	2018/2019	94	413	73	399	103

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.7. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

Tabela 139. Liczba opinii o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka oraz liczba dzieci objętych wspomaganiem w latach 2015-2019 w placówkach publicznych

Wyszczególnienie	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Liczba wydanych opinii o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka	152	225	172	125*
Liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju	214	290	338	303

* od 01.09.18 do 13.02.19

** stan na 30.09

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.8. Projekty

Tabela 140. Projekty z obszaru edukacji współfinansowane ze środków zewnętrznych w 2018 r.

Nazwa projektu	Okres realizacji	Wydatki poniesione na realizację projektu do końca 2018 r. [zł]	Krótki opis projektu
Budowa nowej siedziby przedszkola Miejskiego w dzielnicy Brzezinka w Gliwicach	2015 ⁸ -2019 (pozwolenie na użytkowanie - 28.01.2019 r.)	8 469 915,45 (w trakcie realizacji, wyposażenie obiektu powinno się zakończyć do marca 2019 r.)	Przedmiotem projektu była budowa nowego budynku Przedszkola Miejskiego nr 43 (PM-43) w dzielnicy Brzezinka w Gliwicach. Projekt uwzględniał również zagospodarowanie terenu wokół obiektu i budowę placu zabaw. Potencjał nowego obiektu umożliwił przeniesienie dzieci PM-43 do nowego budynku przy ul. Płockiej 16 z równoczesnym utworzeniem nowej grupy przedszkolnej dla dzieci 3-4 letnich. Nowo powstałe przedszkole, w zakresie organizacyjno-finansowym weszło w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 12 w Gliwicach.
Nowy uczeń - nowoczesna pracownia - nowatorski pracownik - rozwój infrastruktury zawodowej	2015 ⁷ -2019 (pozwolenie na użytkowanie - 31.10.2018 r.)	5 732 327,57 (w trakcie realizacji, wyposażenie obiektu powinno się zakończyć do końca marca 2019 r.)	Projekt ma na celu zwiększenie kompetencji uczniów Górnośląskiego Centrum Edukacyjnego w Gliwicach (GCE), kształcących się w wybranych zawodach, poprzez stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy. W wyniku podjętej współpracy z lokalnymi pracodawcami, uwzględniono utworzenie stanowisk dydaktycznych na zasadzie odtworzenia warunków pracy w przedsiębiorstwie, zgodnie z katalogiem wypracowanym przez KOWEŻIU. W ramach przedsięwzięcia docelowo

ROZDZIAŁ 7. KULTURA, EDUKACJA I SPORT

Nazwa projektu	Okres realizacji	Wydatki poniesione na realizację projektu do końca 2018 r. [zł]	Krótki opis projektu
			zostanie utworzonych i kompletnie wyposażonych 13 sal do praktycznej nauki zawodu. Na potrzeby projektu przebudowano nieużytkowany budynek dawnej hali magazynowej, znajdujący się na terenie GCE. Nowopowstałe pracownie zostaną wyposażone w nowoczesne stanowiska dydaktyczne do praktycznej nauki zawodu oraz niezbędną infrastrukturę. Projekt realizuje Górnośląskie Centrum Edukacyjne.
Równe szanse, lepszy start - zwiększenie potencjału edukacyjnego z przygotowaniem osób niepełnosprawnościami do zawodu	2015 ⁸ -2019	836 784,57 <i>(w trakcie realizacji)</i>	Inwestycja polega na rozbudowie i przebudowie oraz remoncie istniejących obiektów dydaktycznych, co pozwoli na wyposażenie pracowni i warsztatów szkolnych w urządzenia zgodne z oczekiwaniami potencjalnych pracodawców, a jednocześnie zwiększy dostępność szkoły dla osób niepełnosprawnych. Wyposażenie zakupione w ramach projektu będzie stanowiło nowe środki trwałe. Przewidziano zakup wyposażenia dla dwóch pracowni planowania żywienia i produkcji gastronomicznej, pracowni przygotowania i ekspedycji śniadań, pracowni hotelarskiej, pracowni obsługi, pracowni obsługi gości, pracowni obsługi turystycznej oraz pracowni turystyczno-geograficznej i warsztatów szkolnych.

Źródło: Wydział Edukacji UM w Gliwicach

7.2.9. Szkolnictwo wyższe

Największą i najstarszą szkołą wyższą w Gliwicach jest Politechnika Śląska. W jej skład wchodzi także: Kolegium Języków Obcych oraz Kolegium Pedagogiczne. Na terenie miasta znajduje się też Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa.

Tabela 141. Liczba studiujących w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba studentów ogółem, w tym:	23 556	21 960	20 643	18 868
- Politechnika Śląska*	22 923	21 366	20 064	18 415
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	633	594	579	453
Liczba studiujących mieszkańców Gliwic na terenie miasta ogółem, w tym:	1 637	1 525	1 085	1 354
- Politechnika Śląska*	1 501	1 399	961	1 257
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	136	126	124	97
Liczba studentów spoza terenu miasta studiujących w Gliwicach ogółem, w tym:	15 782	15 186	14 596	12 969
- Politechnika Śląska*	15 285	14 718	14 141	12 613
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	497	468	455	356
Liczba studentów zagranicznych, w tym:	113	105	172	210
- Politechnika Śląska*	112	96	169	208
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	1	9	3	2
Liczba absolwentów uczelni wyższych ogółem, w tym:	7 261	6 840	8 119	6 323
- Politechnika Śląska*	7 161	6 734	7 664	5 744
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	100	106	455	579

* w tym Kolegium Języków Obcych Politechniki Śląskiej oraz Kolegium Pedagogiczne
 Źródło: Politechnika Śląska, w tym Kolegium Języków Obcych oraz Kolegium Pedagogiczne, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa

Tabela 142. Liczba uczelni oraz liczba oferowanych kierunków kształcenia na uczelniach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba uczelni w mieście	3	3	2	2
Liczba oferowanych kierunków kształcenia na uczelniach wyższych ogółem, w tym:	40	46	50	51
- Politechnika Śląska	37	43	47	48
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	3	3	3	3
Kierunki stacjonarne ogółem, w tym:	40	46	50	51
- Politechnika Śląska	37	43	47	48
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	3	3	3	3
Kierunki niestacjonarne ogółem, w tym:	26	26	25	27
- Politechnika Śląska	23	23	22	24
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	3	3	3	3
Nowo utworzone kierunki ogółem, w tym:	1	3	8	2
- Politechnika Śląska	1	3	5	2
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa	0	0	3	0
Pozycja Politechniki Śląskiej w rankingach Rzeczypospolitej	7	7	5	4

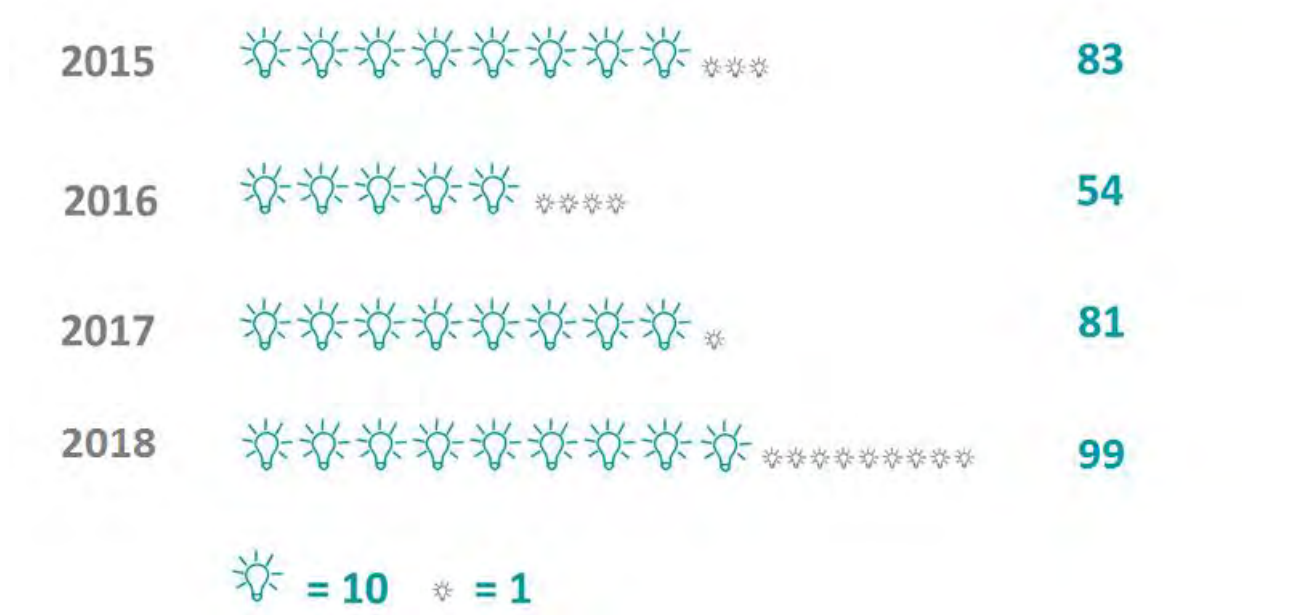
Źródło: Politechnika Śląska, w tym Kolegium Języków Obcych oraz Kolegium Pedagogiczne, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa

Tabela 143. Liczba firm współpracujących z uczelniami wyższymi w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba firm współpracujących ogółem, w tym:	1 153	1 389	1 418	1 479
- z Politechniką Śląską	1 073	1 205	1 174	1 228
- z Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa	80	184	244	251

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Politechniki Śląskiej i Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa

Infografika 8. Liczba wynalazków zgłoszonych do Urzędu Patentowego RP przez Politechnikę Śląską w latach 2015-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Politechniki Śląskiej

7.3. Sport

7.3.1. Obiekty i infrastruktura

Gliwice dysponują coraz szerszym zapleczem rekreacyjno-sportowym. Miasto może pochwalić się bogatą infrastrukturą rowerową: wypożyczalniami rowerów miejskich, stojaków rowerowych oraz samoobsługowych serwisów rowerowych. W 2011 roku w Gliwicach otwarto nowoczesną arenę piłkarską dostosowaną do wymogów PZPN-u i UEFA – z boiskiem o wymiarach 105×68 m, podgrzewaną murawą, zadaszoną trybuną i trzykondygnacyjnym budynkiem klubowym. Stadion jest miejscem sportowych zmagania [Gliwickiego Klubu Sportowego Piast SA](#). Obiekt może pomieścić 10 tys. widzów. Od 2014 r. na terenie [Ośrodka Wypoczynkowego Czechowice](#) funkcjonuje specjalny wyciąg i 270-metrowy tor dla pasjonatów wakeboardu. Konstrukcja wyciągu pozwala na swobodne pływanie po wyznaczonym torze początkującym, a także wykonywanie trików zawansowanym użytkownikom. Na miejscu funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu. Przy ul. Syriusza, w 2017 r. otwarto [arenę lekkoatletyczną](#). Obiekt wyposażony jest w pełnowymiarową bieżnię okólną, sektor rzutów, skocznie do skoku wzwyż i skoku o tyczce oraz do skoku w dal i trójskoku. Jest także rzutnia do pchnięcia kulą oraz do rzutu młotem i oszczepem. Widownia może pomieścić pół tysiąca widzów.

W maju 2018 r. została oddana do użytku [Arena Gliwice](#) – jedna z najnowocześniejszych i największych hal widowiskowo-sportowych w Polsce. Dzięki przyjętym rozwiązaniom w gliwickiej hali przy ul. Akademickiej 50 można przeprowadzać zawody sportowe między innymi w lekkoatletyce, tenisie, siatkówce, koszykówce, piłce ręcznej, halowej piłce nożnej oraz boksie.

W całym kompleksie dominuje budynek hali głównej, która pomieści ponad 17 tys. widzów.

Tabela 144. Obiekty sportowe i rekreacyjne w Gliwicach aktywne w roku 2018

OBIEKT	ADRES/ZARZĄDZAJĄCY
Boiska do siatkówki plażowej i koszykówki ulicznej	ul. Akademicka 26/Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej
Boisko wielofunkcyjne „Orlik 2012”	ul. Jasna/MZUK
Boisko do mini piłki nożnej przy stadionie GKS „PIAST”	ul. Okrzei 20/GKS „PIAST” S.A.
Boisko do piłki nożnej plażowej	ul. Płocka 16/ZSO 12
Boisko GKS PIAST S.A.	ul. Sokoła/GKS „PIAST” S.A.
Boisko KKS „KOLEJARZ”	ul. Sportowa/KKS „KOLEJARZ”
Boisko sportowe	ul. Kujawska/Pol. Śląska
Boisko sportowe	ul. Spacerowa/KS Bojków
Boisko trawiaste	ul. Radomska/MZUK
Boisko trawiaste	ul. Niezapominajki/MZUK
Boisko trawiaste	ul. Orkana 8/GTW Gliwice
Boisko trawiaste	ul. Rybitwy/PIAST G-CE
Boisko sportowe „Piaskowa Dolina”	ul. Piaskowa/MZUK
Boisko wielofunkcyjne (ze sztuczną nawierzchnią)	ul. Bema/Spółdzielnia Mieszkaniowa
Boisko wielofunkcyjne (ze sztuczną nawierzchnią)	ul. Kopernika 63/ZSP nr 2
Boisko wielofunkcyjne (ze sztuczną nawierzchnią)	ul. Reymonta 18/SP nr 21
Hala sportowa	ul. Jasna 31/KARTEL
Hala sportowa	ul. Akademicka 26/Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej
Hala sportowa	ul. Kaszubska 28/Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej
Hala sportowa	ul. Orłąt Śląskich 25/ZSO nr 4
Hala sportowa	ul. Kozielska 39/ZSP NR 5
Hala sportowa	ul. Okrzei 20/GCE
Hala sportowa	ul. Sikornik 34/ZSO nr 5

OBIEKT	ADRES/ZARZĄDZAJĄCY
Hala sportowa	ul. Chorzowska 5/firma prywatna
Hala sportowa	ul. Górnych Wałów 29 /firma prywatna
Hala tenisowa	ul. Akademicka 31/własność prywatna
Hala widowiskowo-sportowa „Sośnica”	ul. Sikorskiego 130/MZUK
Hala szermiercza GKS PIAST Gliwice	ul. Warszawska 35/GKS „PIAST”
Kąpielisko Leśne	ul. Toszecka 137/MZUK
Kompleks boisk wielofunkcyjnych wraz z bieżnią okólną	ul. Sikornik 34/ZSO nr 5
Korty tenisowe	ul. Kosynierów 6/MZUK
Korty tenisowe	ul. Akademicka 26/Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej
Korty tenisowe	ul. Zakątek Leśny 6/”Leśny Zakątek Zdrowia” klub tenisowy
Korty tenisowe	ul. Sikorskiego 132/”PARK” klub tenisowy
Korty tenisowe	ul. Knurowska 2a/firma prywatna
Kryta pływalnia	ul. M. Strzody 4/SP nr 28
Kryta pływalnia	ul. Wrzosowa 14/SP nr 32
Kryta pływalnia „Mewa”	ul. Mewy 36/MZUK
Kryta pływalnia „Olimpijczyk”	ul. Oriona/MZUK
Kryta pływalnia „Delfin” i hala widowiskowo-sportowa	ul. Warszawska 35/MZUK
Kryta pływalnia „NEPTUN”	ul. „Dzionkarzy”/ firma prywatna (IQ Service)
Lodowisko „TAFLA”	ul. Akademicka 26/Ośrodek Sportu Pol. Śl.
Lodowisko mobilne PIRUET	ul. Oriona, teren Kąpieliska Leśnego/MZUK
Lotnisko Aeroklubu Gliwickiego	Lotnisko-Gliwice/Aeroklub Gliwicki
Ośrodek Wypoczynkowy Czechowice	ul. Ziemięcicka 62/MZUK
Palmiarnia Miejska	ul. Fredry 6/MZUK
Stadion GKS „PIAST” S.A.	ul. Okrzei 20/GKS „PIAST” S.A.
Stadion GKS „PIAST”	ul. Robotnicza/GKS „PIAST”
Stadion KS „SOŚNICA”	ul. Dzionkarzy 54/ Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu

OBIEKT	ADRES/ZARZĄDZAJĄCY
Stadion piłkarski Gliwice-Ostropa	ul. Lekarska 5/MZUK
Stadion piłkarski Gliwice-Łabędy	ul. Fiołkowa 26/MZUK
Bokserska sala sportowa	ul. Kozielska 1/GUKS Carbo
Boisko wielofunkcyjne	ul. Sadowa/MZUK
Boisko trawiaste	ul. Elsnera/MZUK
Centrum Kulturalno-Sportowe „Łabędź”	ul. Partyzantów/ZSO 2
Arena lekkoatletyczna	ul. Syrusza 30/GKS „PIAST”

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

Tabela 145. Zaplecze sportowo-rekreacyjne w Gliwicach w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Obiekty sportowe i rekreacyjne	140	140	142	139
Kluby	89	90	95	97
Sekcje sportowe	55	55	56	56
Trasy rowerowe (w km)	83,64	97,25	-	105,25
Cykliczne imprezy sportowo-rekreacyjne	63	70	69	69

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta, Wydział Przedsiębiorstw Gospodarczych i Usług Komunalnych UM w Gliwicach

Tabela 146. Wykaz sekcji sportowych na dzień 31.12.2018 r.

aikido	iaido	modelarstwa lotniczego	szachowa
badmintona	jeździecka	narciarstwa alpejskiego	szermiercza
beachsoccera	ju-jitsu	gimnastyki sportowej	szybowcowa
boksu tajskiego	kajakarska	piłki nożnej	tańca towarzyskiego
bokserska	kickboxingu	piłki ręcznej	tenisa stołowego
brydża sportowego	kitesurfingu	taekwon-do	tenisa ziemnego
capueiry	karate	piłki siatkowej	trialu
curlingu	karate kyokushin	pływacka	triathlonu
e-sportowa	orientacji sportowej	pole sport	trójboju siłowego
futbolu amerykańskiego	kolarska	samolotowa	unihokeja
futsalu kobiet	kolarstwa górskiego	snowboardowi	wakeboard
judo	koszykówki	spadochronowa	windsurfingu
futsalu mężczyzn	lekkiej atletyki	sportów samochodowych	wspinaczkowa
hokeja na trawie	MMA	strzelectwa sportowego	żeglarska

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

7.3.2. Wydarzenia sportowo-rekreacyjne

Tabela 147. Sport w mieście w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba imprez sportowych i rekreacyjnych o zasięgu ponadlokalnym	75	73	69	68
Liczba zespołów w najwyższych ligach rozgrywkowych	5*	4*	5*	5
Liczba obiektów sportowych dostosowanych do standardów koniecznych do realizacji rozgrywek ligowych	11	11	12	13

* *Gliwicki Klub Sportowy PIAST S.A., Akademia Szachowa Gliwice, Gliwicki Klub Sportowy Piast Gliwice, Gliwickie Towarzystwo Futsalu, Gliwickie Towarzystwo Koszykówki*
 Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

Tabela 148. Wykaz i krótka charakterystyka cyklicznych imprez sportowo-rekreacyjnych w roku 2018

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
Młodzieżowe Mistrzostwa Śląska w Futsalu	Gliwickie Stowarzyszenie Futsalu	styczeń	Zawody młodzieżowe
Szermierczy Międzynarodowy Turniej „Muszkietier – Trophy”	SKS „Muszkietier”	marzec	Turniej w szpadzie dla juniorów młodszych, młodzików i dzieci
Mistrzostwa Polski Juniorów w pływaniu	MZUK, PZP	marzec	Zawody młodzieżowe
Otwarte Mistrzostwa Gliwic Dzieci w Badmintonie	UKS „Kometa”	marzec, wrzesień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Puchar Europy w szpadzie Mężczyzn oraz Międzynarodowy Turniej o Stalową Klingę Hutnika i Memoriał A. Franza	GKS Piast Gliwice	kwiecień	Turniej indywidualny i drużynowy w szpadzie mężczyzn, zawody międzynarodowe
Mistrzostwa Polski Modeli Latających Małych Form I Latających Skrzydeł	Gliwickie Stow. Modelarzy Lotniczych	kwiecień	Zawody młodzieżowe
Wiosenne Biegi Przełajowe O Puchar Komety	UKS „Kometa”	kwiecień	Zawody młodzieżowe
Rodzinne Zawody Pływackie	„SiKReT” Gliwice, MZUK	kwiecień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Gliwicki Turniej Karate Kyokushin dla Dzieci i Młodzieży	Gliwicki Klub Karate Kyokushin	kwiecień	Zawody młodzieżowe w karate kyokushin

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
Otwarte Mistrzostwa LOK 2018	Lok – Biuro Śląskiego Zarządu Wojewódzkiego	kwiecień	Zawody młodzieżowe
Gliwicki Festiwal Rowerowy	Grupa Kolarska „Gliwice”	kwiecień/maj	Zawody młodzieżowe
Gliwicka Liga Pływacka	MZUK	kwiecień, maj, czerwiec	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Grand Prix Gliwic w Tenisie Stołowym	Akademia Tenisa Stołowego Cornilleau	kwiecień/maj/czerwiec	Zawody młodzieżowe
Mistrzostwa Polski Modeli Latających Juniorów Młodszych	Gliwickie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych	maj	Zawody młodzieżowe
Mistrzostwa Polski Nieśłyszących w Koszykówce Mężczyzn	Stowarzyszenie Sportowe Nieśłyszących MIG	maj	Zawody młodzieżowe
Młodzieżowy Rajd Kolarski	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	maj	Impreza popularyzująca turystykę rowerową
Rajd Szlakami Powstań Śląskich	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	maj	Impreza dla młodzieży szkolnej
Milenium Beach Soccer Cup	UKS „Milenium”	maj	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców miasta
Eko-Rajd Gliwice	Grupa Kolarska „Gliwice”	maj	Ogólnomiejska impreza kolarska dla szkół podstawowych i gimnazjalnych
Mistrzostwa Gliwic Szkół Podstawowych w Orientacji Sportowej	UKS „Kometa”	maj	Impreza dla uczniów szkół podstawowych
Mistrzostwa Gliwic Szkół Gimnazjalnych I Ponadgimnazjalnych w Orientacji Sportowej	UKS „Kometa	maj	Impreza dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
Tenisowa Majówka	MZUK, Fundacja Radan	maj	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców miasta
Zawsze Pier(w)si	Fundacja „W Biegu”	maj	Ogólnodostępna impreza biegowa
Rajd 360 stopni	Miasto Gliwice	maj	Dwudniowe zawody sportowe połączone z festynem, koncertem i atrakcjami dla mieszkańców Gliwic i okolic

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
Zawody w Ramach Światowego Dnia Orientacji Sportowej	UKS Kometa	maj	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Grand Prix Gliwic w siatkówce plażowej	MZUK, SiKReT	maj, czerwiec	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Gliwicki Rally Sprint	MZUK, Stow Moto – Sport Gliwice	maj, wrzesień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Gliwicki Bieg Uliczny Pod Patronatem Prezydenta Miasta	UKS „Kometa”	maj/czerwiec	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców miasta
Turniej Koszykówki Ulicznej	Gliwickie Tow. Koszykówki	maj/czerwiec	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców miasta
Międzynarodowy Turniej Judo Dzieci Z Okazji Dnia Dziecka	AZS „Gliwice”	maj/czerwiec	Zawody młodzieżowe
Ogólnopolski Turniej Szachowy Dla Dzieci I Młodzieży Z Okazji Dnia Dziecka	AZS „Gliwice”	maj/czerwiec	Zawody młodzieżowe
„Akcja Lato”	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	maj/wrzesień	Wycieczki dla dzieci i młodzieży
„Święto Roweru”	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	czerwiec	Ogólnodostępny rajd kolarski
Puchar Prezydenta Gliwic w Kolarstwie Górskim	Reja, MZUK	czerwiec/wrzesień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Gliwice Na Topie	UKS Repsznur	czerwiec/październik	Zawody młodzieżowe we wspinaczce
Orkana Campus	Stowarzyszenie GTW	lipiec/sierpień	Impreza ogólnodostępna dla dzieci
Tenisowe Wakacje	MZUK	lipiec/sierpień	Impreza ogólnodostępna dla dzieci
Piłkarskie lato z MZUK-iem	MZUK	lipiec/sierpień	Impreza ogólnodostępna dla dzieci
Akacje na skateparku	MZUK	lipiec, sierpień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Rowerowe Pożegnanie Wakacji	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	sierpień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Mistrzostwa Gliwic w Siatkówce Plażowej	SiKReT Gliwice	sierpień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Mistrzostwa Polski w Tenisie	Fundacja Radan, MZUK	wrzesień	Impreza ogólnopolska
Złot Młodzieży W OW „Buk”	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	wrzesień	Integracyjna impreza sportowa dla dzieci i młodzieży

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
Memoriał Lekkoatletyczny im. Zenona Sęka	GKS Piast	wrzesień	Zawody młodzieżowe
Ogólnopolski Splyw Kajakowy „Mała Panew”	Gliwicki Klub Kajakowy „Wiking”	wrzesień	Impreza turystyczna o zasięgu ogólnopolskim
Międzynarodowe Mistrzostwa Śląska w Boksie	GUKS „Carbo”	wrzesień	Zawody międzynarodowe
Mistrzostwa Polski Modeli Szybowców Sterowanych Mechanicznie	Gliwickie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych	wrzesień	Zawody młodzieżowe
Turniej siatkówki kobiet „Gliwice Przyszłość jest Tu”	AZS Gliwice	wrzesień	Międzynarodowy turniej siatkówki kobiet
Amatorskie Mistrzostwa Gliwic w tenisie o Puchar Prezydenta Miasta	MZUK	wrzesień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Gliwicka Liga Piłki Nożnej Pięciosobowej	Gliwickie Towarzystwo Sympatyków Piłki Nożnej Pięciosobowej „Piątka”	wrzesień/ czerwiec	Jesienno-wiosenny cykl rozgrywek halowych i na boiskach otwartych, głównie z udziałem drużyn młodzieżowych
Puchar Juniorów Młodszych w szpadzie dziewcząt i chłopców	GKS Piast Gliwice	październik	Zawody młodzieżowe
Międzyn. Turniej Judo w Kategorii Open Pod Patronatem Prezydenta Miasta Złoto Shoguna	AZS „Gliwice”	październik	Zawody międzynarodowe
Zakończenie Sezonu Kolarskiego	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	październik	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Ogólnopolski Festiwal Latawcowy	Gliwickie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych	październik	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Półmaraton Gliwicki	Fundacja Bieg Rzeźnika	październik	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Zawody Modeli Halowych Dla Dzieci i Młodzieży	Gliwickie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych	listopad	Impreza organizowana w ramach obchodów święta niepodległości
Turniej Piłki Nożnej z Okazji Święta Niepodległości	GKS Piast	listopad	Zawody młodzieżowe

Nazwa imprezy	Organizator wiodący	Termin	Krótką charakterystyka
Otwarte Akademickie Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych w Judo	AZS Gliwice	listopad	Impreza ogólnopolska
Mistrzostwa Gliwic Modeli Halowych	Gliwickie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych	listopad	Zawody młodzieżowe
Gliwice Curling Cup	AZS Gliwice	listopad	Zawody młodzieżowe
Otwarte Mistrzostwa Gliwic W Tenisie Stołowym	Akademia Tenisa Stołowego Cornilleau	listopad	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Drużynowe Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych i Juniorek Młodszych w Judo	AZS Politechniki Śląskiej	listopad	Impreza ogólnopolska
Puchar Europy Juniorów w pływaniu płetwach	PZP	listopad	Zawody młodzieżowe
Ogólnopolski Mikołajkowy Turniej Szachowy Dla Dzieci	AZS Gliwice	listopad/grudzień	Zawody dla dzieci i młodzieży do lat 13
Puchar Polski w koszykówce mężczyzn	Stow Sportowe Nieślyszących MIG	listopad	Zawody młodzieżowe
Międzynarodowy Mikołajkowy Turniej Judo Dla Dzieci	AZS Gliwice	grudzień	Zawody młodzieżowe
Barbórkowe Marsze Na Orientację I Nocne Marsze Na Orientację	Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej	grudzień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców
Bijemy Rekordy Gliwic	SiKReT Gliwice, MZUK	grudzień	Impreza ogólnodostępna dla mieszkańców

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach

Tabela 149. Struktura wydatków na działalność sportowo-rekreacyjną w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018*
Wydatki ogółem [tys. zł]	13 673	16 128	17 862	19 875
W przeliczeniu na 1 mieszkańca zameldowanego na pobyt stały [zł]	81,04	96,80	109,09	124,73
Środki finansowe dla gminnych instytucji i placówek na upowszechnianie kultury fizycznej (MZUK) [tys. zł]	406	491	443	461
Środki finansowe przekazywane w formie dotacji dla innych podmiotów, prowadzących działalność sportowo-rekreacyjną [tys. zł]	13 267	15 637	17 419	19 414
Liczba przedsięwzięć sportowo-rekreacyjnych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej, finansowanych i dofinansowanych z budżetu miasta [szt.] ⁽¹⁾	220	243	198	202
Łączna kwota środków wydatkowanych na przedsięwzięcia z zakresu upowszechniania kultury fizycznej [tys. zł] ⁽²⁾	776	941	1 031	1 456
Średnia kwota dotacji w przeliczeniu na 1 przedsięwzięcie [tys. zł]	3,5	3,9	5,2	7,2
Liczba imprez sportowo-rekreacyjnych, objętych patronatem Prezydenta Miasta lub Przewodniczącego Rady Miejskiej [szt.]– bez podziału na dofinansowane i niedofinansowane z budżetu miasta	39	46	38	39

*część imprez sportowo-rekreacyjnych objętych patronatem Prezydenta Miasta lub Przewodniczącego Rady Miejskiej pokrywa się z liczbą przedsięwzięć finansowanych i dofinansowanych z budżetu miasta

Uwaga:

1. 2015 - 85 KP, 56 MZUK i 79 SZS, 2016 – 76 KP, 82 MZUK i 85 SZS, 2017 – 49 KP, 60 MZUK i 89 SZS, 2018 - 60 KP, 69 MZUK i 73 SZS
2. 2015 – 370 tys. zł. KP i 406 tys. zł. MZUK, 2016 – 450 tys. zł. KP i 491 tys. zł. MZUK, 2017 – 588 tys. zł. KP i 443 tys. zł. MZUK, 2018 - 995 tys. zł. KP i 461 tys. zł. MZUK

Źródło: Wydział Kultury i Promocji Miasta UM w Gliwicach, Miejski Zarząd Usług Komunalnych

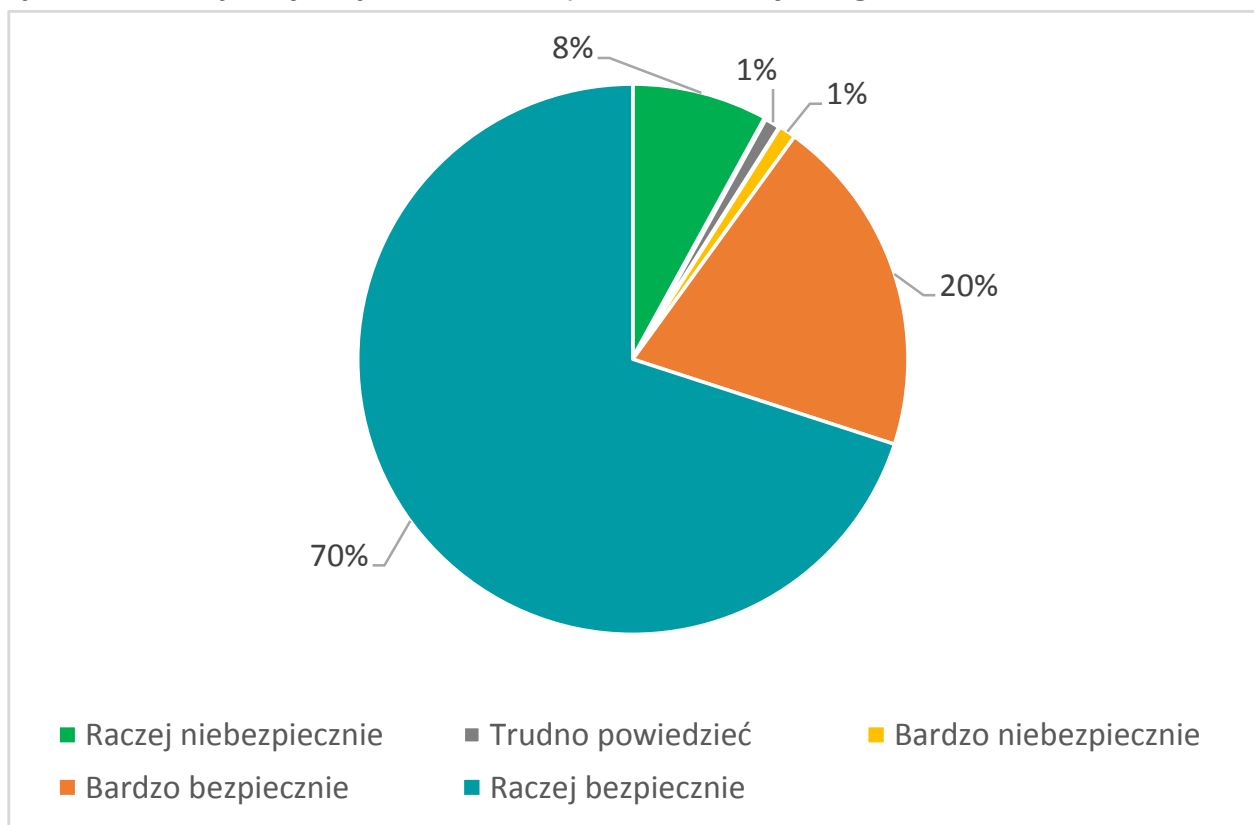
8.

BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK

Bezpieczeństwo mieszkańców jest jednym z priorytetów aktywności władz Gliwic. Poziom bezpieczeństwa w mieście jest weryfikowany zarówno na podstawie obiektywnych wskaźników jak i systematycznie monitorowanych odczuć mieszkańców. [Raport CBOS Mieszkańcy Gliwic A.D. 2017 o warunkach życia w mieście](#) zauważa, że dziewięciu na dziesięciu gliwiczian czuje się bezpiecznie w swoim mieście, a co piąty deklaruje, że czuje się bardzo bezpiecznie.

Wykres 16. Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w miejscu, gdzie mieszka?

Źródło: Na podstawie Raportu CBOS Mieszkańcy Gliwic A.D. 2017 o warunkach życia w mieście

8.1. Przestępczość

Tabela 150. Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018

Wszczęte postępowania	2015	2016	2017	2018
Przestępczość ogółem	7 954	6 807	6 299	7 052
Przestępczość kryminalna ogółem, w	6 178	5 113	4 725	5 461
- rozbój lub wymuszenie rozbójnicze	87	115	60	47
- kradzież z włamaniem	893	627	463	428
- kradzież	1 732	1 330	1 036	880
- kradzież samochodu	128	188	166	101
- bójka lub pobicie	89	74	72	70
- zabójstwa	4	6	1	4
- uszczerbek na zdrowiu	183	183	228	200
- zgwałcenia	11	9	29	23
- uszkodzenie rzeczy	634	651	618	505
Przestępczość gospodarcza	795	711	731	862
Przestępczość narkotykowa	177	170	162	128

Źródło: Komenda Miejska Policji w Gliwicach

Tabela 151. Wykrywalność przestępstw dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018 [%]

Wykrywalność	2015	2016	2017	2018
Przestępczość ogółem	66,7	62,6	68,8	70,4
Przestępczość kryminalna ogółem, w tym:	53,3	56,6	57,3	66,4
- rozbój lub wymuszenie rozbójnicze	69,5	71,9	79,3	74,1
- kradzież z włamaniem	39,6	34,8	34,4	65,6
- kradzież	23,9	40,6	23,6	28,7
- kradzież samochodu	10,8	4,5	8,2	10,5
- bójka lub pobicie	74,8	56,1	73,2	80,8

- zabójstwa	100,0	100,0	100,0	85,7
- uszczerbek na zdrowiu	86,9	83,6	83,6	88,4
- zgwałcenia	81,8	100,0	100,0	75,0
- uszkodzenie rzeczy	22,7	18,3	24,5	25,9
Przestępczość gospodarcza	90,2	70,1	89,3	75,7
Przestępczość narkotykowa	95,7	94,1	95,2	95,6

Źródło: Komenda Miejska Policji w Gliwicach

8.2. System monitoringu wizyjnego

System monitoringu miejskiego w Gliwicach jest jednym z najnowocześniejszych w Polsce. Od 2010 r. w Gliwicach zaczęto używać nowego systemu monitoringu, zainstalowanego w ramach Miejskiej Sieci Szerokopasmowej, opartego na sieci stacji bazowych połączonych światłowodami i radioliniami. Całością zawiaduje Śląska Sieć Metropolitarna.

W 2017 r. na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta podpisano porozumienie techniczne ze [Śląską Siecią Metropolitalną](#) na rozbudowę monitoringu miejskiego realizowanego w ramach „Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego”. Kamery zamontowano między innymi: na Osiedlu Baildona (3 punkty kamerowe), na Osiedlu Sośnica (4 punkty kamerowe), na Osiedlu Wilcze Gardło (2 punkty kamerowe), na Osiedlu Trynek (4 punkty kamerowe), na Osiedlu Czechowice (4 punkty kamerowe), na Osiedlu Śródmieście (3 punkty kamerowe). Ponadto zlecono usługę polegającą na dostawie sygnału z przenośnych punktów monitoringu w 4 punktach miasta na określony czas.

Poprzez zastosowanie tego typu monitoringu przy niewielkich nakładach finansowych rozpoczęto nadzór wizyjny przez uprawnione podmioty. Zaobserwowano natychmiastowy efekt w postaci spadku liczby drobnych wykroczeń w monitorowanych miejscach, np. spożywania alkoholu, niszczenia mienia czy zaśmiecania.

Tabela 152. Liczba kamer osiedlowego monitoringu w latach 2017-2018

Osiedle	31.12.2017	31.12.2018
Baildona	53	52
Bojków	0	0
Brzezinka	7	7
Czechowice	2	2
Kopernika	8	8
Ligota Zabrska	3	3
Łabędy	14	12
Obrońców Pokoju	9	11
Ostropa	5	5
Politechnika	19	18
Sikornik	12	6
Sośnica	33	33
Stare Gliwice	3	3
Szobiszowice	34	31
Śródmieście	119	120
Trynek	22	25
Wilcze Gardło	10	10
Wojska Polskiego	17	14
Wójtowa Wieś	1	1
Zatorze	28	37
Żerniki	1	1
RAZEM	400	399

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

8.3. Centrum Ratownictwa Gliwice

Centrum Ratownictwa Gliwice to jednostka organizacyjna miasta Gliwice. Nadzór nad jednostką sprawuje Prezydent Miasta Gliwice.

Centrum realizuje zadania z zakresu: zarządzania kryzysowego, ochrony przeciwpowodziowej i przeciwpożarowej, ratownictwa, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, zapobiegania nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, obrony cywilnej i ochrony ludności, obronności. Jednym z zadań centrum jest monitorowanie obecności dzikich zwierząt i skuteczne reagowanie miasta na zaobserwowane problemy.

Tabela 153. Interwencje związane ze zwierzętami (żywymi/martwymi) w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Dzik	34/46	113/40	66/40	41/17
Sarna	45/79	22/64	34/71	18/54
Lis	6/21	9/25	2/22	4/26
Zając	0/11	1/14	1/15	1/12
Jeż	0/20	0/50	1/80	1/36
Inne (borsuki, ptaki, szopy, jenoty itp.)	12/66	8/94	11/114	13/151
Razem	97/243	153/237	115/342	78/298

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

8.3.1. Program Bezpieczne Gliwice

Program Bezpieczne Gliwice uchwalony na podstawie art. 12 pkt 9b ustawy o samorządzie powiatowym, to program stałej, długofalowej współpracy instytucji takich jak Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Miejska, Pogotowie Ratunkowe, Centrum Ratownictwa oraz organizacji społecznych na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom i patologiom społecznym występującym na terenie miasta oraz wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Obecna wersja programu na lata 2018-2021 jest kontynuacją poprzednich edycji projektu i ma podobny cel główny. Cel ten został zbudowany na zasadzie identyfikacji zagrożeń i problemów, przypisuje im stosowne rozwiązania oraz proponuje wiodących wykonawców. Kluczowe działania programu zmierzają do wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wspierania finansowania służb porządku publicznego, kształtowania i promocji właściwych postaw w sytuacji zagrożeń.

W załączniku nr 21 Raport za rok 2018.z realizacji Programu Bezpieczne Gliwice

8.3.2. Ochrona przeciwpowodziowa

Na podstawie art. 12 pkt 9d ustawy o samorządzie powiatowym Centrum Ratownictwa Gliwice realizuje działania związane z zarządzaniem kryzysowym i ochroną przeciwpowodziową.

W załączniku nr 22 Informacja o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Gliwice za rok 2018.

8.3.3. Zagrożenia miejscowe

Tabela 154. Liczba pożarów i miejscowych zagrożeń w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Pożary ogółem, w tym w poszczególnych obiektach:	782	606	522	554
- obiekty użyteczności publicznej	14	18	15	18
- budynki mieszkalne	157	164	134	154
- obiekty produkcyjne	11	6	13	9
- obiekty magazynowe	1	6	4	1
- środki transportu	51	61	51	55
- lasy	4	1	1	0
- uprawy i rolnictwo	19	20	7	15
- inne obiekty (trawy, śmietnik)	525	330	297	302
Miejscowe zagrożenia ogółem, w tym w poszczególnych obiektach:	1 082	1 261	1 509	1 568
- obiekty użyteczności publicznej	86	80	63	128
- budynki mieszkalne	406	492	490	672
- obiekty produkcyjne	11	17	8	22
- obiekty magazynowe	4	8	11	9
- środki transportu	151	197	363	322
- inne obiekty	424	467	574	415
Alarmy fałszywe	306	376	417	514
Ogółem interwencji Straży Pożarnej	2 170	2 243	2 448	2 636

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej

8.4. Działalność porządkowa Straży Miejskiej

Straż Miejska to jednostka organizacyjna miasta, która wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego na terenie Gliwic. Nadzór nad jej działalnością sprawuje Prezydent Miasta Gliwice. Straż angażuje się w ochronę spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwa nad porządkiem i kontrolą ruchu drogowego, transportu zbiorowego. Utrzymuje stały kontakt z radnymi i Radami Osiedli, realizuje wiele profilaktycznych projektów.

W 2018 r. dyżurny przyjął 9 787 zgłoszeń od mieszkańców, w 2017 r. – 9 393, a w 2016 r. 8 819.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w 2018 roku przeprowadzili 2 332 kontrole w zakresie spalania odpadów, w wyniku których, ujawnili 93 nieprawidłowości. Strażnicy nałożyli 72 mandaty w związku z ujawnionymi wykroczeniami, tj. z art. 191 ustawy o odpadach, a także przejęli 1 696 zgłoszeń w związku z podejrzeniem spalania odpadów.

Dodatkowymi działaniami funkcjonariuszy Straży Miejskiej są prelekcje w placówkach oświatowych, kontrole miejsc przebywania bezdomnych czy znakowanie rowerów (378 rowerów zostało oznakowanych)..

Tabela 155. Naruszenia skutkujące mandatem karnym nałożone przez Straż Miejską w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	1 717	1 820	2 119	2 345
Przeciwko bezpieczeństwu osób i mieniu	32	26	33	24
Przeciwko zdrowiu	8	0	4	16
Przeciwko urządzeniom użytku publicznego	0	608	656	447
Przeciwko porządkowi publicznemu	351	154	122	181

Źródło: Straż Miejska w Gliwicach

ROZDZIAŁ 8. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK

Tabela 156. Rodzaj i liczba podjętych przez Straż Miejską interwencji w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w tym nieprawidłowe parkowanie pojazdów	15 060	15 116	11 793*	11 707
Przeciwko bezpieczeństwu osób i mieniu	618	265	260	115
Przeciwko zdrowiu	73	44	32	72
Przeciwko urządzeniom użytku publicznego	2 376	1 531	1 573	1 189
Przeciwko porządkowi publicznemu	1 800	813**	463	441
Pojazdy unieruchomione przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół	87	214	235	407
Pojazdy usunięte z drogi na podstawie art. 50 i 130a Ustawy Prawo o ruchu drogowym	213	100	79	100
Plakatowanie w miejscu niedozwolonym	213	185	95	70
Wyprowadzanie psów bez nadzoru	252	53	62	97
Spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych	7 306	4 038**	3 632	3 350
Palenie wyrobów tytoniowych w miejscach niedozwolonych	1 892	1 868	1 297**	744
Liście leżące na chodnikach (odsnieżanie)	167	59	107	55
Osoby doprowadzane do Izby Wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania	800	630	653	613
Osoby ujęte i przekazane policji (w tym sprawcy przestępstw)	26	28	19	18
Ujawnione przestępstwa	6	0	8	10
Zabezpieczenie miejsca przestępstwa lub katastrofy	5	13	3	3
Konwojowanie dokumentów na potrzeby gminy	124	144	66	66

* wyraźny spadek wynika przede wszystkim z faktu wprowadzenia strefy płatnego parkowania w mieście, co spowodowało więcej miejsc parkingowych i niezajmowania bez uprawnień miejsc wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych

** wyraźny spadek wynika przede wszystkim ze zwiększonej liczby kamer monitoringu w mieście oraz prewencyjnego działania funkcjonariuszy straży miejskiej, którzy podczas wykonywania czynności służbowych noszą kamizelki odblaskowe

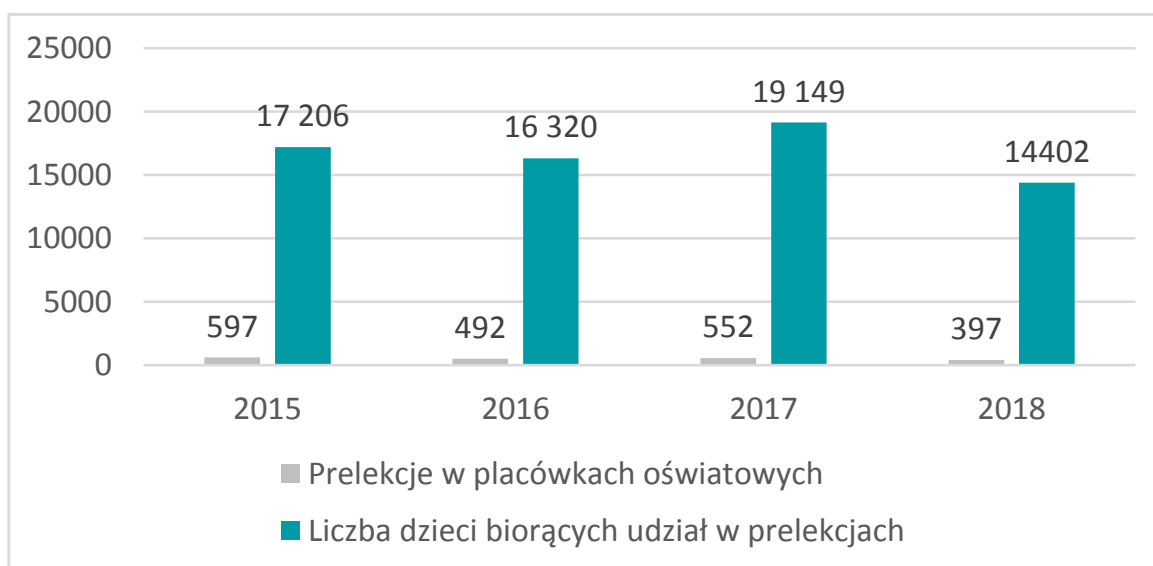
Źródło: Straż Miejska w Gliwicach

Tabela 157. Struktura interwencji Straży Miejskiej w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Pouczenia	31 085	22 113	15 124	13 115
Zatrzymanie osób i przekazanie Policji, do Izby Wyrzęźwień lub odwiezienie do miejsca zamieszkania	826	658	672	631
Wnioski o ukaranie	557	648	624	528
Mandaty karne	4 132	4 103	4 429	4 677

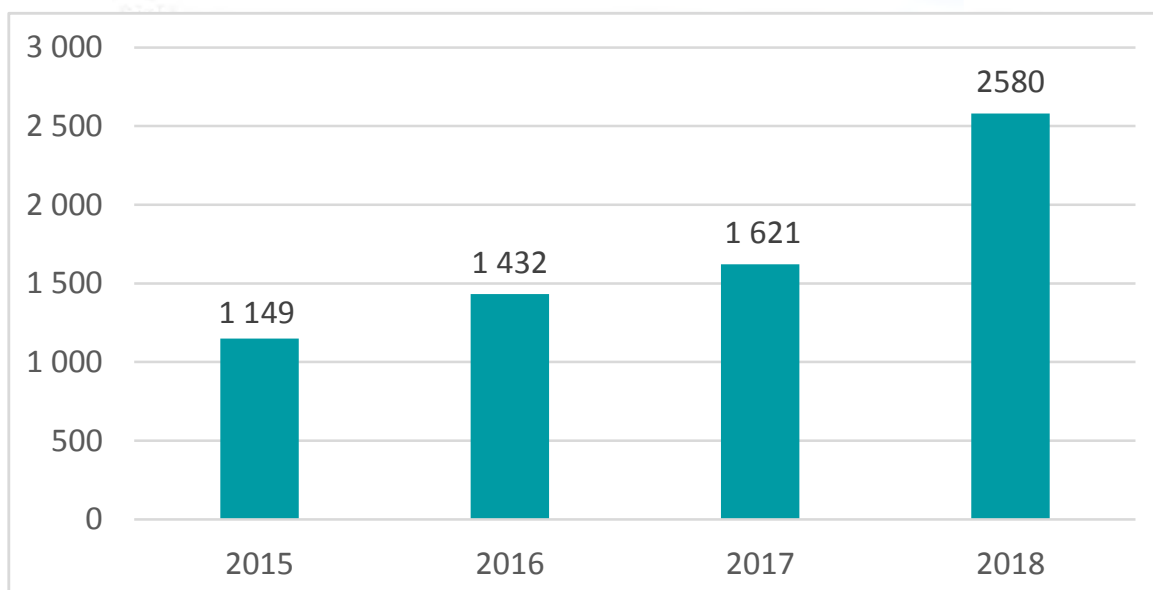
Źródło: Straż Miejska w Gliwicach

Wykres 17. Prelekcje w placówkach oświatowych w latach 2015-2018

Źródło: Straż Miejska w Gliwicach

Wykres 18. Liczba mandatów karnych nałożonych przez Straż Miejską na 100 tys. Mieszkańców w latach 2015-2018

Źródło: Straż Miejska w Gliwicach

9.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA W 2018 ROKU

Podsumowanie działalności zawiera informacje na temat wybranych przedsięwzięć z udziałem prezydenta Gliwic oraz wydarzeń istotnych dla miasta. W 2018 r. Prezydent Miasta wziął udział w kilkuset spotkaniach z przedstawicielami różnych środowisk, otrzymał 564 zaproszenia, z czego w części wydarzeń uczestniczył osobiście.

STYCZEŃ

- 12 stycznia. Spotkanie Noworoczne Prezydenta Miasta i wręczenie nagrody "Gliwicki LEW 2018" w Teatrze Miejskim w Gliwicach. Laureatem nagrody został Artur Tomasik – Prezes Zarządu Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego S.A.
- 29-30 stycznia. Dwudniowa konferencja „Studenci zagraniczni w Polsce” organizowana przez Politechnikę Śląską, której partnerem było Miasto Gliwice. Przedsięwzięcie poświęcone było rozwojowi mobilności studentów i pracowników naukowych, a także promocji potencjału intelektualnego miast i regionów.

LUTY

- Opublikowano wyniki badań, przeprowadzone przez Kantar Millward Brown na zlecenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Gliwice znalazły się w czołówce polskich miast, które w ciągu ostatnich lat najbardziej się rozwinęły i mają najlepsze perspektywy na przyszłość.
- Gliwice znalazły się w pierwszej piątce dwóch kategorii (miasto przyjazne dla biznesu oraz miasto o największym potencjale ekonomicznym) prestiżowego zestawienia "Polish Cities of the Future", rankingu fDi Intelligence (ośrodka inwestycji zagranicznych prestiżowego brytyjskiego dziennika ekonomicznego Financial Times). Listę finalistów stworzono przy użyciu specjalistycznych narzędzi online fDi Markets i fDi Benchmark. Eksperti porównali kilkadziesiąt czynników w 50 gminach w pięciu

kategoriach: potencjał gospodarczy, przyjazność dla biznesu, kapitał ludzki i jakość życia, efektywność zarządzania oraz komunikacja. Wszystkie miasta objęte rankingiem zostały sklasyfikowane jako duże, średnie lub małe według liczby ludności.

- Ferie w Arenie Gliwice. Przez dwa tygodnie w gliwickiej hali organizowane były bezpłatne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży. Pod okiem profesjonalnych instruktorów można było spróbować swoich sił w judo, boksie, futsalu, koszykówce oraz na ścianie wspinaczkowej. Na płycie głównej uruchomione było rolnowisko z przeszkodami i slalomami do pokonania. W godzinach porannych i wieczornych Arena była także otwarta dla biegaczy.
- Nowy przewodnik turystyczny, wydany przez Wydział Kultury i Promocji Urzędu Miejskiego, otrzymał wyróżnienie w VIII edycji prestiżowego konkursu Róża Regionów organizowanego przez dwutygodnik „Wiadomości Turystyczne”. Ideą konkursu jest nagradzanie najlepszych projektów promujących gminy, miasta i regiony. Jury wyłoniło 11 najlepszych zgłoszeń w trzech kategoriach: aplikacja mobilna, projekt specjalny i folder, z których ostatnia cieszyła się największym zainteresowaniem i to właśnie w niej został wyróżniony gliwicki przewodnik.

MARZEC

- 5 marca. Kolejna edycja konferencji Edukacja Dualna – EDUAL, organizowana przez Miasto Gliwice i Politechnikę Śląską. W konferencji wziął udział m.in. wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin.
- 7 marca. Przekazanie kluczy nowym lokatorom 32 mieszkań przy ul. Opolskiej 8. Inwestycję o wartości 6,6 mln zł zrealizował Zarząd Budynków Miejskich i Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
- 12 marca. Spotkanie Zarządu VitoMed z gliwickimi radnymi, parlamentarzystami i prezydentem Gliwic, mające na celu wypracowanie drogi wyjścia z kryzysu, w jakim znalazł się szpital przy ulicy Radiowej po niewłączeniu go do sieci szpitali. W wyniku kolejnych rozmów w siedzibie Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Katowicach, przedłużono o trzy miesiące okres obowiązywania umów w ramach oddziału chorób wewnętrznych i izby przyjęć szpitala przy Radiowej.
- Uruchomienie nowoczesnej sali operacyjnej z wentylacją i klimatyzacją na bloku operacyjnym oddziału okulistycznego Szpitala Wielospecjalistycznego przy ul. Kościuszki. Z budżetu miejskiego przekazano na ten cel 150 tys. zł. Dzięki staraniom władz szpitala i samorządu oddział okulistyczny wrócił do pełnego działania w Gliwicach po kilku latach przerwy.
- Z badania opinii mieszkańców CBOS wynika, że Gliwice to dobre miejsce do życia. Na tle innych miast regionu wyróżniają się dobrą ofertą edukacyjną, rekreacyjno-sportową i kulturalną, niskim bezrobociem oraz dużą liczbą inwestycji.

- 27 marca. Organizowana od siedmiu lat przez miasto Gliwice konferencja „Logistyka. Inwestycje. Przyszłość”. Wśród zaproszonych gości znaleźli się specjaliści w dziedzinie logistyki oraz polscy i zagraniczni inwestorzy.

KWIECIEŃ

- Uruchomienie nowego Oddziału Intensywnej Opieki Medycznej w Szpitalu Miejskim nr 4, przy ul. Zygmunta Starego. 1,6 mln zł. miasto przekazało na ten cel.
- 16 kwietnia. Konferencja „Nowe technologie w autobusowym transporcie publicznym” na Politechnice Śląskiej. Konferencja dotycząca komunikacji miejskiej i rozwiązań, które trzeba będzie wdrożyć w najbliższej przyszłości, została zorganizowana przez Śląski Związek Gmin i Powiatów, Politechnikę Śląską oraz Miasto Gliwice.
- Gliwice znalazły się na pierwszym miejscu wśród 66 miast na prawach powiatu w Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego – wyprzedziły m.in. Poznań, Warszawę i Gdańsk. Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego w Polsce 2016 został przygotowany przez naukowców z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Fundację Instytut Studiów Wschodnich.
- 17-19 kwietnia. Kolejna wizyta samorządowców z Ukrainy w Gliwicach. Współpraca samorządowa między Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów a Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy jest realizowana od ponad 4 lat. Współpraca ŚZGiP oraz KORZMU wpisuje się w szerszą działalność polskich korporacji samorządowych (m.in. Związku Miast Polskich) wspierających samorządy ukraińskie w okresie wdrażania trudnych reform decentralizacyjnych.

MAJ

- Rozmowy dot. braku kontraktu na internę i izbę przyjęć w Szpitalu Vito-Med, w wyniku czego, oddział neurologii i udarów Szpitala Vito-Med od 31 maja wstrzymał przyjmowanie pacjentów. Przeprowadzona została sądowa restrukturyzacja zadłużenia spółki z udziałem jej największego wierzyciela, tj. Voxel S.A. w Krakowie. Finalnie działalność oddziału neurologicznego i udarowego wznowiono. Ponadto, w Szpitalu Miejskim nr 4 przy ul. Kościuszki wznowiono działalność chirurgii dziecięcej.
- 30 maja. Pierwsza impreza w Arenie Gliwice. W pierwszym dużym koncercie ASOT850 uczestniczyło 14 tys. widzów, w tym 2 tys. z zagranicy. Wcześniej 32 tys. osób wzięło udział w Dniach Otwartych Areny.

CZERWIEC

- 18 czerwca. Siódma uroczysta gala Nagród Prezydenta Miasta w dziedzinie sportu, podczas której uhonorowano najlepszych zawodników, trenerów i działaczy sportowych 2017 roku oraz XIII Gliwicka Gala Młodych Talentów – Zwiastuny 2018.

- Po raz kolejny uhonorowano Liderów Społecznych Gliwic. Doceniono i nagrodzono tych, którzy wyróżnili się życzliwością i gotowością do pracy na rzecz innych. Przyznano też tytuł Gliwickiego Promotora Kultury za najbardziej innowacyjną kampanię promującą gliwickie wydarzenie kulturalne.
- Oddano do użytku mieszkańców po modernizacji park Chrobrego. Posadzono w sumie 37 drzew, ponad 7 tys. krzewów, 17 tys. bylin i ponad 22,5 tys. roślin cebulowych. Inwestycja kosztowała około 7,8 mln zł. Z miejskiego budżetu na ten cel wydano ok. 6,5 mln zł, a ponad 1,3 mln zł pochodzi ze środków unijnych.
- W Centrum Onkologii w Gliwicach otwarto unikalne Centrum Radiochirurgii Nowotworów. Supernowoczesna placówka działa przy Zakładzie Radioterapii IO i jest wyposażona w najnowszy sprzęt pozwalający na nieinwazyjne leczenie pacjentów. To aparatura, której nie posiada żadna inna placówka w Polsce.
- 26 czerwca. Opublikowano ranking tygodnika „Newsweek”, w którym prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz, po raz kolejny został uznany za jednego z najlepszych prezydentów miast w Polsce. W rankingu zajął czwarte miejsce.

LIPIEC

- Rozpoczęto prace budowlano-remontowe w niemal 50 gliwickich placówkach oświatowych. Koszt robót oszacowano na około 16 mln zł.
- Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” opublikowało ranking najzamożniejszych samorządów - Gliwice znalazły się na 4. pozycji w kraju i uznano je za najzamożniejsze miasto w regionie. Ranking jest opracowywany na podstawie danych z GUS.
- Miasto wdrożyło szybkie płatności online. Dzięki temu gliwiczanie mogą w wygodny i bezpieczny sposób dokonywać koniecznych płatności za większość standardowych czynności urzędowych przez Internet.

SIERPIEŃ

- Rozstrzygnięto przetarg na budowę fragmentu zachodniej obwodnicy Gliwic od ul. Rybnickiej do ul. Daszyńskiego, najkorzystniejszą ofertę złożyło konsorcjum firm Eurovia Polska i PRUIM. Przewidziany do budowy odcinek zachodniej obwodnicy Gliwic będzie liczył 3,2 km. Koszt budowy zaproponowany przez wybranych oferentów to blisko 82,6 mln zł.

WRZESIEŃ

- Zakończono budowę ronda turbinowego przy ul. Bojkowskiej. To jeden z elementów południowej obwodnicy miasta. Przebudowano również m.in. 400-metrowy fragment ul. Bojkowskiej. Budowa kosztowała 6 mln zł. Przedsięwzięcie zostało sfinansowane ze środków budżetu miasta.
- 1 września. Rozstrzygnięto 9. edycję konkursu „Marka Śląskie”, wśród laureatów znaleźli się Politechnika Śląska, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gliwicach, Śląskie Centrum Logistyki oraz prezydent Gliwic

Zygmunt Frankiewicz, który otrzymał Honorową Złotą Odznakę Krajowej Izby Gospodarczej za działalność na rzecz rozwoju samorządu gospodarczego. Nagrody wręczono podczas XXIV Gali Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej.

- 3 września. Uroczyste rozpoczęło w Gliwicach rok szkolny 2018/2019. Miejska inauguracja odbyła się w Górnośląskim Centrum Edukacyjnym. Podczas uroczystości prezydent Gliwic wręczył dyplomy przedstawicielom instytucji i firm, które szczególnie aktywnie współpracują z gliwickimi placówkami oświatowymi. Listy gratulacyjne otrzymali również dyrektorzy szkół. W nowy rok szkolny weszło ponad 21 tys. uczniów, w tym ponad 3 tys. pierwszoklasistów.
- 14 września. III Festiwal Innowacji i Technologii, podczas którego specjaliści z dziedziny nowych technologii, naukowcy oraz przedstawiciele firm z branży, debatowali w Gliwicach o transporcie przyszłości, medycynie spersonalizowanej, perspektywach rozwoju przemysłu lotniczego i branży kosmicznej. Festiwal Innowacji i Technologii rozpoczął dwudniowe obchody 10-lecia Centrum Edukacji i Biznesu „Nowe Gliwice”. 15 września na terenie Nowych Gliwic odbył się przygotowany dla mieszkańców Gliwic, wypełniony atrakcjami Piknik Naukowo-Technologiczny PIK TECH.
- 19 września. Rozpoczęto rozbudowę gliwickiego Hospicjum przy ul. Daszyńskiego. Miasto wsparło inwestycję kwotą 300 tys. zł. Po zakończeniu prac na powierzchni łącznie około 1800 m² znajdują się m.in. sale chorych, gabinety zabiegowe i lekarskie, pokój pielęgniarek, kaplica, kuchnia, magazyny, zaplecza socjalne oraz serwerownia. Cały obiekt będzie spełniał wymogi stawiane oddziałom opieki paliatywnej. Koszt inwestycji to ponad 9 mln zł.
- Otwarto czwartą ekologiczną kwaterę na gliwickim wysypisku. Na powierzchni 4 ha zmieści się około 650 tys. m³ odpadów, co oznacza, że będzie mogła być eksploatowana przez około 20 lat.
- Opublikowano ranking Pisma Samorządowego „Wspólnota” Liderzy Inwestycji 2015–2017, który szereguje miasta na podstawie średnich wydatków inwestycyjnych per capita. Gliwice znalazły się na szczycie rankingu w kategorii miast na prawach powiatu.
- Uruchomiono nowy budynek dla uczniów SP nr 13 w Żernikach. Na powierzchni 1 127 m² znalazły się szatnie, świetlica i sale lekcyjne oraz pracownia fizyczna i chemiczna. Ponadto zagospodarowano teren wokół budynku. Na inwestycję z miejskiego budżetu wydano 4 mln zł.

PAŹDZIERNIK

- Światowa agencja Fitch Ratings potwierdziła dobrą i stabilną ekonomiczno-finansową kondycję Gliwic. Miasto utrzymuje najwyższą możliwą do uzyskania w Polsce ocenę ratingową.
- 3 października - wmurowano kamień węgielny pod budowę zespołu mieszkalnego przy ul. Kujawskiej. Do 2022 r. powstanie tam kompleks sześciu bloków, w sumie 144 mieszkania komunalne.
- 7 października. Uroczystość wręczenia nagród w dziedzinie twórczości

artystycznej i upowszechniania kultury. Laureatami XXV edycji konkursu zostali: Jacek Ukleja, Maciej Kaliszan, Krzysztof Siwczyk, Anna Zawisza-Kubicka, Beata Mendyka-Sokołowska i Grzegorz Gutowski.

LISTOPAD

- Opublikowano Ranking Samorządów Najdynamiczniej Zwiększających Liczbę Osób Pracujących w latach 2003–2017 - Gliwice zajęły I miejsce. Ranking przygotowano w oparciu o niezależne dane GUS.
- 19 listopada. Otwarcie w hali widowiskowo–sportowej Arena Gliwice „Chwyciarni” - jednej z największych ścianek wspinaczkowych. Ponad 19-metrowa ścianka zajmuje powierzchnię niemal 1000 m². Znajduje się tam część do biegania "SpeedClimbing" w formacie umożliwiającym bicie rekordu świata oraz jedyna w Polsce ścianka gier i zabaw interaktywnych dla dzieci.
- 26 listopada. Gala Gliwickiego Lauru Nauki, podczas której wyróżnienia trafiły do rąk 60 najzdolniejszych uczniów z 17 gliwickich szkół. Listami gratulacyjnymi wyróżniono również 43 nauczycieli oraz 17 dyrektorów gliwickich szkół. Prezydent Gliwic przyznał także stypendia 51 uczniom klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz artystycznych.

GRUDZIEŃ

- 4 grudnia. Gala z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. W trakcie uroczystości przedstawiono wyniki konkursu ogłoszonego przez prezydenta Gliwic. Gliwiczanie bez barier 2018 została Alicja Śledź, wyjątkowo aktywna działaczka i przewodnicząca Gliwickiego Stowarzyszenia Amazonek.
- 5 grudnia. Podpisano list intencyjny w sprawie powstania Centrum Ochrony Klimatu i Środowiska przy Politechnice Śląskiej zawarty pomiędzy Politechniką Śląską, Miastem Gliwice, Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią oraz fundacją Bertranda Piccarda Solar Impulse.
- 5 grudnia. Uroczystość wręczenia nagród w konkursie Wolontariusz Roku 2018 pod patronatem Prezydenta Miasta Gliwice. Wyróżnieni zostali: Wiktor Kordala, Stefania Grzesiak, Elżbieta Zator, Bartłomiej Kochutek, Janina Frączek, Danuta Prasol, Weronika Maciak, Ewa Krajka, Joanna Kaczmarska, Anna Jajus.
- Zakończono budowę nowej siedziby przedszkola obecnie działającego przy ul. Sopockiej 6. Uruchomiono 30 miejsc dla najmłodszych. Inwestycja o wartości 470 tys. zł w większej części została sfinansowana z miejskiego budżetu.
- 13 grudnia. Otwarcie wystawy stałej w Domu Pamięci Żydów Górnośląskich. Ekspozycja „Żydzi na Górnym Śląsku” prezentuje wielowiekową historię górnośląskich Żydów za pomocą eksponatów i multimedii.

SPIS TABEL

Tabela 1.	Powierzchnia wybranych miast Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, województwa śląskiego i Polski, stan na 2018 r.....	4
Tabela 2.	Powierzchnia miasta Gliwice z podziałem na Osiedla, stan na 2018 rok	5
Tabela 3.	Wybrane wskaźniki demograficzne dla Gliwic, wybranych miast Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, województwa śląskiego i Polski w 2017 roku.....	6
Tabela 4.	Liczba mieszkańców Gliwic według rodzaju pobytu w latach 2015-2018.....	6
Tabela 5.	Napływ i odpływ ludności w Gliwicach w latach 2015-2018.....	6
Tabela 6.	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w osiedlach Gliwic w latach 2015-2018	7
Tabela 7.	Urodzenia żywe i zgony w latach 2015-2018.....	8
Tabela 8.	Liczba małżeństw w Gliwicach w latach 2015-2018	8
Tabela 9.	Liczba rozwodów i separacji w Gliwicach w latach 2015-2018	8
Tabela 10.	Radni Rady miasta Gliwice kadencji 2018-2023.....	13
Tabela 11.	Uchwały podjęte w roku 2018, podział ze względu na Wnioskodawcę.....	15
Tabela 12.	Uchwały podjęte w roku 2018, podział ze względu na kategorie	15
Tabela 13.	Rady osiedli i Przewodniczący w kadencji 2015-2019 w Gliwicach.....	17
Tabela 14.	Liczba etatów w Wydziałach Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2015-2018	18
Tabela 15.	Ocena zadowolenia z poziomu obsługi klientów Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2014-2017 (ocena w skali 5-cio punktowej).....	19
Tabela 16.	Statystyka spraw w biurze obsługi interesantów oraz w Referacie rejestracji pojazdów w latach 2015-2018.....	20
Tabela 17.	Informatyzacja Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2015-2018.....	22
Tabela 18.	Liczba wniosków składanych i zadań wybranych do realizacji w latach 2013-2018	29
Tabela 19.	Typy projektów, jakie były wybierane przez gliwiczian w budżecie partycypacyjnym w latach 2013-2018.....	29
Tabela 20.	Struktura gliwickich organizacji pozarządowych wg głównych obszarów działalności w latach 2015-2018.....	32
Tabela 21.	Liczba inicjatyw nakierowanych na pielęgnowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego miasta oraz liczba zaangażowanych w nie osób w latach 2015-2018	33
Tabela 22.	Wolontariat w Gliwicach w latach 2015-2018	33
Tabela 23.	Szkolenia, warsztaty i konsultacje organizowane przez GCOP w latach 2015-2018	33
Tabela 24.	Konkursy* i naborry wniosków** inicjowane przez miasto w latach 2015-2018	34
Tabela 25.	Dotacje na zadania zlecone do realizacji stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w latach 2015-2018 [w tys. zł].....	34
Tabela 26.	Sprzedaż miejskich nieruchomości zabudowanych w latach 2015-2018.....	39

Tabela 27.	Struktura komunalnych lokali mieszkalnych w budynkach latach 2015-2018	40
Tabela 28.	Inwestycje i remonty Zarządu Budynków Miejskich I Towarzystwa Budownictwa Społecznego w latach 2015-2018.....	41
Tabela 29.	Inwestycje i remonty Zarządu Budynków Miejskich II Towarzystwa Budownictwa Społecznego w latach 2015-2018.....	42
Tabela 30.	Zaległości czynszowe w mieszkaniach komunalnych w latach 2015-2018– narastająco [tys. zł]	43
Tabela 31.	Liczba mieszkań i lokali użytkowych oddanych do użytku przez ZBM I i II TBS w 2018 r.	43
Tabela 32.	Liczba lokali socjalnych przyznanych w poszczególnych latach a zidentyfikowane potrzeby w okresie 2015-2018	43
Tabela 33.	Wpływy do budżetu z tytułu pierwszych opłat za ustanowienie użytkowania wieczystego gruntów związanych ze zbywaniem lokali w latach 2015-2018 netto [zł]	43
Tabela 34.	Przeniesienie własności nieruchomości miejskich z podziałem według tytułów prawnych w latach 2015-2018.....	44
Tabela 35.	Decyzje, opinie i inne zadania w latach 2015-2018	45
Tabela 36.	Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które weszły w życie w okresie 2015-2018	46
Tabela 37.	Lista miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie sporządzania na 31 grudnia 2018r.	48
Tabela 38.	Dane dotyczące struktury opinii konserwatorskich remontów elewacji i dachów realizowanych w okresie 2015-2018.....	49
Tabela 39.	Struktura wydanych pozwoleń na budowę (w tym zgłoszenia budowy) w latach 2015-2018.....	49
Tabela 40.	Pozwolenie na budowę na przedsięwzięcia komercyjne z podziałem na rodzaj inwestycji w latach 2015-2018	50
Tabela 41.	Pozwolenia na budowę na przedsięwzięcia mieszkaniowe (w tym zgłoszenia budowy) z podziałem na rodzaj inwestycji w latach 2015-2018	50
Tabela 42.	Decyzje, opinie i inne zadania w okresie 2015-2018	50
Tabela 43.	Zwolnienie z podatku od nieruchomości wyremontowanych kamienic sprzed 1945 roku w latach 2015-2018.....	50
Tabela 44.	Działki przygotowane na cele mieszkaniowe w latach 2015-2018.....	51
Tabela 45.	Liczba zarejestrowanych pojazdów oraz liczba wydanych praw jazdy w latach 2015-2018	51
Tabela 46.	Liczba pojazdów sprowadzanych z zagranicy w latach 2015-2018	51
Tabela 47.	Liczba ośrodków szkolenia kierowców oraz liczba instruktorów nauki jazdy w latach 2015-2018	51
Tabela 48.	Liczba postępowań w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi prowadzona na podstawie otrzymanych orzeczeń sądowych w latach 2015-2018	51
Tabela 49.	Wypadki komunikacyjne według osiedli w Gliwicach w latach 2015-2018.....	52
Tabela 50.	Stan taboru PKM Sp. z o.o. w Gliwicach i zestawienie środków z budżetu miasta na zakup autobusów w latach 2015-2018.....	53
Tabela 51.	Działalność usługowa PKM w latach 2015-2018	53
Tabela 52.	Dotacje z budżetu miasta na komunikację publiczną w latach 2015-2018 (przekazane do KZK GOP*) [tys. zł]	54

Tabela 53.	Przebieg istniejących tras rowerowych na dzień 31.12.2018 r.	54
Tabela 54.	Inwestycje i remonty w zakresie transportu – drogi i obiekty mostowe	57
Tabela 55.	Inwestycje i remonty w zakresie technologii	57
Tabela 56.	Inwestycje i remonty w zakresie gospodarki komunalnej, ochrony środowiska i zagospodarowania terenów	58
Tabela 57.	Inwestycje i remonty w zakresie kultury fizycznej i sportu	59
Tabela 58.	Inwestycje i remonty zrealizowane w placówkach oświatowych w 2018 roku	59
Tabela 59.	Inwestycje i remonty w zakresie obiektów użyteczności publicznej	60
Tabela 60.	Inwestycje i remonty w zakresie gospodarki mieszkaniowej.....	60
Tabela 61.	Powietrze – poziom zanieczyszczenia środowiska w mieście* w latach 2015-2018	62
Tabela 62.	Powierzchnia zieleni w Gliwicach w latach 2015-2018 [ha]	63
Tabela 63.	Parki w Gliwicach– powierzchnia [ha].....	63
Tabela 64.	Nasadzanie i wycinka* drzew w Gliwicach w latach 2015-2018 [szt.].....	64
Tabela 65.	Nasadzania krzewów i kwiatów sezonowych w Gliwicach w latach 2015-2018 [szt.].....	64
Tabela 66.	Wybrane wydarzenia edukacyjno-promocyjne w Gliwicach w 2018 r.....	67
Tabela 67.	Ilość i wartość dotacji na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska w latach 2015-2018.....	69
Tabela 68.	Struktura odbiorców wody w Gliwicach ze względu na cel wykorzystania wody w latach 2015-2018 [tys. m3].....	70
Tabela 69.	Struktura wody pobranej ze względu na źródło pochodzenia w latach 2015-2018 [tys. m3/%].....	70
Tabela 70.	Dobowe zużycie wody w litrach w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gliwic w latach 2015-2018	70
Tabela 71.	Długość sieci infrastrukturalnej na terenie Gliwic w latach 2015-2018 [km].....	71
Tabela 72.	Ilość ścieków odprowadzanych z terenu Gliwic kanalizacją i transportem asenizacyjnym średnio na dobę w latach 2015-2018	71
Tabela 73.	Ilość ścieków odprowadzanych z całego obszaru działania PWiK Gliwice w latach 2015-2018 [m3].....	72
Tabela 74.	Ilość odprowadzanych ścieków z podziałem na gospodarstwa domowe, przemysł i inne w latach 2015-2018 [m3]	72
Tabela 75.	Ilość odpadów przyjmowana na składowisko oraz sprzedaż energii z elektrowni biogazowej w latach 2015-2018 [Mg].....	73
Tabela 76.	Liczba podmiotów gospodarczych w Gliwicach w latach 2014-2017 według rodzaju działalności	75
Tabela 77.	Podmioty gospodarcze nowo zarejestrowane według sektorów własnościowych w Gliwicach w latach 2014–2017	76
Tabela 78.	Wnioski o ogłoszenie upadłości firm z terenu miasta w latach 2015-2018.....	77
Tabela 79.	Wielkość terenów przygotowanych pod inwestycje oraz liczba rozstrzygniętych przetargów w mieście w latach 2015-2018	78
Tabela 80.	Wykaz ofert pracy zgłaszanych od stycznia do grudnia 2018 r. wg statystyki Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.....	79
Tabela 81.	Liczba nowych miejsc pracy zgłoszonych przez pracodawców do PUP w latach 2015-2018	80

Tabela 82.	Liczba bezrobotnych w Gliwicach, w wybranych miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, w województwie i kraju w latach 2015-2018	81
Tabela 83.	Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach w latach 2015-2018	81
Tabela 84.	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2015-2018	82
Tabela 85.	Budżet miasta Gliwice w latach 2015-2018 [tys. zł]	83
Tabela 86.	Dochody miasta z podziałem na źródła dochodów w latach 2015-2018 [tys. zł]	84
Tabela 87.	Wpływy z lokalnych podatków i opłat w latach 2015-2018 [tys. zł]	85
Tabela 88.	Stopa obsługi zadłużenia (wydatki związane z obsługą zadłużenia, jako odsetek dochodów własnych gminy) w latach 2015-2018.....	86
Tabela 89.	Struktura wydatków miasta Gliwice w latach 2015-2018 [tys. zł]	87
Tabela 90.	Wydatki w podziale na działy klasyfikacji budżetowej w latach 2015-2018 [tys. zł]	87
Tabela 91.	Dochody z odsetek z tytułu lokat terminowych oraz rachunku skonsolidowanego w latach 2015-2018[tys. zł].....	91
Tabela 92.	Oceny ratingowe w wybranych miastach na dzień 31.12.2018 r.	91
Tabela 93.	Wykaz spółek komunalnych i innych spółek prawa handlowego, w których miasto posiada udziały i akcje na dzień 31.12.2018 r.....	92
Tabela 94.	Wartość mienia w ewidencji bilansowej Urzędu Miejskiego.....	94
Tabela 95.	Nieruchomości niezabudowane i zabudowane, włączone do majątku miasta w latach 2015-2018	96
Tabela 96.	Liczba placówek ochrony zdrowia w latach 2015-2018*.....	97
Tabela 97.	Liczba placówek ochrony zdrowia w 2018 r.....	98
Tabela 98.	Problem narkomanii w Gliwicach dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018	101
Tabela 99.	Przestępstwa w zakresie problemów narkomanii dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018.....	101
Tabela 100.	Dane dotyczące opieki nad dziećmi do lat 3 w Gliwicach w latach 2015-2018	102
Tabela 101.	Placówki wsparcia dziennego, dane za rok 2018	103
Tabela 102.	Świadczenia z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w latach 2015-2018	104
Tabela 103.	Struktura ponoszonych wydatków w ramach wybranych zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2015-2018.....	105
Tabela 104.	Liczba miejsc i podopieczni w Domu Pomocy Społecznej „Opoka” dla osób somatycznie chorych w latach 2015-2018	106
Tabela 105.	Liczba miejsc i podopieczni w Domu Pomocy Społecznej „Nasz Dom” w latach 2015-2018.....	107
Tabela 106.	Liczba miejsc i podopieczni w Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP przy ul. Odrowążów w latach 2015-2018	107
Tabela 107.	Mieszkańcy Gliwic kierowani i umieszczani w DPS poza Gliwicami w latach 2015-2018	107
Tabela 108.	Liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2015-2018	108
Tabela 109.	Podział rodzin zastępczych ze względu na pokrewieństwo w latach 2015-2018	108

Tabela 110.	Liczba rodzin zastępczych zawodowych i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych w latach 2015-2018	108
Tabela 111.	Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2015-2018	109
Tabela 112.	Liczba nowoprzyjętych dzieci z Gliwic do instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2015-2018	109
Tabela 113.	Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w latach 2015-2018	110
Tabela 114.	Punkty bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców Gliwic (poza ustawą)	111
Tabela 115.	Struktura imprez organizowanych przez Teatr Miejski w latach 2015-2018.....	114
Tabela 116.	Muzeum w Gliwicach - budżet i działalność towarzysząca w latach 2015-2018	116
Tabela 117.	Sieć placówek miejskiej biblioteki publicznej w latach 2015-2018.....	117
Tabela 118.	Zbiory w Miejskiej Bibliotece Publicznej w latach 2015-2018	117
Tabela 119.	Zarejestrowani czytelnicy i wypożyczenia z Miejskiej Biblioteki Publicznej w latach 2015-2018	117
Tabela 120.	Liczba imprez kulturalnych w Gliwicach w latach 2015-2018	118
Tabela 121.	Wydarzenia kulturalne organizowane przez Miasto Gliwice i finansowane z budżetu miasta w latach 2015-2018	118
Tabela 122.	Imprezy organizowane z udziałem środków z budżetu miasta w latach 2015-2018	118
Tabela 123.	Wykaz i krótka charakterystyka cyklicznych imprez kulturalnych w roku 2018	119
Tabela 124.	Struktura miejskich szkół i placówek oświatowych w Gliwicach w latach 2015-2018	124
Tabela 125.	Struktura niepublicznych szkół i placówek oświatowych w Gliwicach w latach 2015-2018	125
Tabela 126.	Liczba uczniów szkół publicznych w danym roku szkolnym w latach 2015-2018	126
Tabela 127.	Liczba uczniów szkół publicznych ponadgimnazjalnych w danym roku szkolnym w latach 2015-2018	126
Tabela 128.	Edukacja przedszkolna w latach 2015-2018.....	127
Tabela 129.	Gimnazjum (od 2017 r. klasy VII w szkole podstawowej) dwujęzyczne z językiem niemieckim w latach 2015-2018	127
Tabela 130.	Gimnazjum (od 2017 r. klasy VII w szkole podstawowej) dwujęzyczne z językiem angielskim w latach 2015-2018	128
Tabela 131.	Liceum ogólnokształcące dwujęzyczne z językiem angielskim w latach 2017-2018	128
Tabela 132.	Liczba absolwentów szkół publicznych w Gliwicach w latach 2014-2018.....	128
Tabela 133.	Procent absolwentów szkół publicznych, którzy zdali egzamin maturalny [%].....	129
Tabela 134.	Stypendia Prezydenta Miasta dla uzdolnionych uczniów w latach 2015-2018	129
Tabela 135.	Uczniowie i nauczyciele w szkołach publicznych w Gliwicach w latach 2015-2018	130

Tabela 136.	Poziom wykształcenia kadry nauczycielskiej w publicznych szkołach i placówkach oświatowych w % w stosunku do ogólnej liczby etatów [%] w latach 2015-2019	130
Tabela 137.	Nauczyciele w publicznych szkołach i placówkach oświatowych, wg posiadanego stopnia awansu zawodowego w latach 2015-2018 [%]	131
Tabela 138.	Oddziały integracyjne i specjalne oraz nauczanie indywidualne i zindywidualizowana ścieżka edukacyjna (od 2018/2019) w latach 2015-2019	132
Tabela 139.	Liczba opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka oraz liczba dzieci objętych wspomaganie w latach 2015-2019 w placówkach publicznych	133
Tabela 140.	Projekty z obszaru edukacji współfinansowane ze środków zewnętrznych w 2018 r.	133
Tabela 141.	Liczba studiujących w Gliwicach w latach 2015-2018	135
Tabela 142.	Liczba uczelni oraz liczba oferowanych kierunków kształcenia na uczelniach w latach 2015-2018	136
Tabela 143.	Liczba firm współpracujących z uczelniami wyższymi w latach 2015-2018.....	136
Tabela 144.	Obiekty sportowe i rekreacyjne w Gliwicach aktywne w roku 2018	138
Tabela 145.	Zaplecze sportowo-rekreacyjne w Gliwicach w latach 2015-2018.....	140
Tabela 146.	Wykaz sekcji sportowych na dzień 31.12.2018 r.	140
Tabela 147.	Sport w mieście w latach 2015-2018	141
Tabela 148.	Wykaz i krótka charakterystyka cyklicznych imprez sportowo-rekreacyjnych w roku 2018	141
Tabela 149.	Struktura wydatków na działalność sportowo-rekreacyjną w latach 2015-2018	146
Tabela 150.	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018	148
Tabela 151.	Wykrywalność przestępstw dla terenu Gliwic i powiatu gliwickiego w latach 2015-2018 [%].....	148
Tabela 152.	Liczba kamer osiedlowego monitoringu w latach 2017-2018.....	150
Tabela 153.	Interwencje związane ze zwierzętami (żywymi/martwymi) w latach 2015-2018	151
Tabela 154.	Liczba pożarów i miejscowych zagrożeń w latach 2015-2018.....	152
Tabela 155.	Naruszenia skutkujące mandatem karnym nałożone przez Straż Miejską w latach 2015-2018	153
Tabela 156.	Rodzaj i liczba podjętych przez Straż Miejską interwencji w latach 2015-2018	154
Tabela 157.	Struktura interwencji Straży Miejskiej w latach 2015-2018	155

SPIS WSKAŹNIKÓW

Wskaźnik 1.	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców, jako wskaźnik demograficzny w miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w latach 2014-2017	8
Wskaźnik 2.	Frekwencja głosujących w wyborach lokalnych w 2018 roku [%] wybranych miastach Subregionu Centralnego	10
Wskaźnik 3.	Stężenie pyłu zawieszonego PM10* w Gliwicach, Bytomiu, Katowicach, Sosnowcu i Tychach w latach 2014-2017	62
Wskaźnik 4.	Wielkość terenów zielonych [ha] przypadających na 100 tys. mieszkańców	65
Wskaźnik 5.	Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze w miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w latach 2014-2017	77
Wskaźnik 6.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w miastach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w latach 2014-2017	82

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1.	Liczba mieszkańców wybranych miast Subregionu Centralnego, stan na 2017 r.	4
Wykres 2.	Frekwencja w wyborach samorządowych w Gliwicach w latach 1994-2018.....	9
Wykres 3.	Wybory Prezydenta Miasta w 2018r.	10
Wykres 4.	Wybory do Rady Miasta w 2018r.....	12
Wykres 5.	Rada miasta – podział mandatów w wyborach lokalnych w 2018 r.	12
Wykres 6.	Szczegółowy rozkład ocen zadowolenia z poziomu obsługi klientów Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2014-2017 (ocena sumaryczna procentowa na podstawie oceny czynników szczegółowych)	20
Wykres 7.	Wskaźnik satysfakcji ogólnej zadowolenia klientów w latach 2014-2017.....	20
Wykres 8.	Liczba realizowanych projektów w poszczególnych programach operacyjnych (stan na 31.12.2018) [szt.].....	34
Wykres 9.	Wartość dofinansowania projektów w poszczególnych programach operacyjnych (stan na 31.12.2018) [w mln zł].....	35
Wykres 10.	Stężenie pyłu zawieszonego PM10 w Gliwicach w latach 2015-2018	61
Wykres 11.	Wartość PKB przypadająca na jednego mieszkańca Polski, województwa śląskiego oraz podregionu gliwickiego (dane za rok 2016)	74
Wykres 12.	Działalność gospodarcza osób fizycznych w Gliwicach w latach 2014-2017	76
Wykres 13.	Dochody i wydatki budżetu Miasta Gliwice w latach 2015-2018.....	83
Wykres 14.	Dochody własne, jako odsetek wszystkich dochodów w latach 2015-2018.....	86
Wykres 15.	Liczba miejsc pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością w latach 2015-2018.....	104
Wykres 16.	Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w miejscu, gdzie mieszka?.....	147
Wykres 17.	Prelekcje w placówkach oświatowych w latach 2015-2018	155
Wykres 18.	Liczba mandatów karnych nałożonych przez Straż Miejską na 100 tys. Mieszkańców w latach 2015-2018	155

SPIS INFOGRAFIK

Infografika 1. Środki przeznaczone na zadania Gliwicki Budżet Obywatelski w latach 2013-2018	28
Infografika 2. Liczba organizacji pozarządowych działających w mieście w latach 2015-2018	32
Infografika 3. Nakłady finansowe na utrzymanie i remonty dróg oraz remonty obiektów inżynierskich w latach 2015-2018.....	38
Infografika 4. Mapa tras rowerowych w Gliwicach.....	56
Infografika 5. Nowe podmioty gospodarcze funkcjonujące dzięki wsparciu finansowemu w latach 2015-2018	75
Infografika 6. Wysokość Środków Funduszu Pracy pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy z przeznaczeniem na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2015-2018 [tys. zł]	80
Infografika 7. Wysokość kontraktów gliwickich podmiotów leczniczych (m.in. szpitale, przychodnie, zakłady leczenia ambulatoryjnego i inne placówki) z NFZ w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2015-2018 [zł].....	98
Infografika 8. Liczba wynalazków zgłoszonych do Urzędu Patentowego RP przez Politechnikę Śląską w latach 2015-2018	137

Załączniki do Raportu

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1 Wykaz uchwał podjętych przez Radę Miasta w roku 2018 wraz z informacją na temat ich realizacji.
- Załącznik nr 2 Raport z monitoringu realizacji celów Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022.
- Załącznik nr 3 Sprawozdanie z realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.
- Załącznik nr 4 Sprawozdanie z Wykonania Programu Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi Na Rok 2018
- Załącznik nr 5 Sprawozdanie z Wieloletniego Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Gliwice na lata 2016-2025
- Załącznik nr 6 Sprawozdanie z Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Gliwice w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych w okresie od 09. 2014r. do 06. 2018r.
- Załącznik nr 7 Sprawozdanie z realizacji Programu opieki nad zabytkami miasta Gliwice na lata 2016 – 2019.
- Załącznik nr 8 Raport z realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w 2018 r.
- Załącznik nr 9 Sprawozdanie z realizacji Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi w roku 2018
- Załącznik nr 10 Sprawozdanie z realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gliwice na lata 2018-2022.
- Załącznik nr 11 Raport z realizacji Programu usuwania azbestu
- Załącznik nr 12 Raport z realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Gliwice w roku 2018.
- Załącznik nr 13 Informacja na temat Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Gliwice.
- Załącznik nr 14 Raport za rok 2018 z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025.
- Załącznik nr 15 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice.
- Załącznik nr 16 Raport z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2018.
- Załącznik nr 17 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016-2018
- Załącznik nr 18 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Gliwice na lata 2014-2019.
- Załącznik nr 19 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2016–2018.
- Załącznik nr 20 Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2015–2018
- Załącznik nr 21 Raport za rok 2018 z realizacji Programu Bezpieczne Gliwice.
- Załącznik nr 22 Informacja za rok 2018 o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Gliwice.

Załącznik nr 1

**Wykaz uchwał podjętych przez
Radę Miasta Gliwice w 2018 r.
wraz z informacją na temat ich
realizacji**

Tabela 1. Wykaz uchwał podjętych w roku 2018.

Lp.	Uchwała	Wydz.	Stan realizacji	Status
Uchwały podjęte na sesji w dn. 11 stycznia 2018 r.				
1	Uchwała XXXIV/756/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gliwice.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała XXXIV/757/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta Gliwice na rok 2018.	BA	-	Uchwała została wykonana
Uchwały podjęte na sesji w dn. 15 lutego 2018 r.				
1	Uchwała XXXV/758/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gliwice.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała XXXV/759/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta Gliwice na rok 2018.	BA	-	Uchwała została wykonana
3	Uchwała XXXV/760/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie wprowadzenia opłaty prolongacyjnej.	PO	W trakcie realizacji	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych
4	Uchwała nr XXXV/761/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, zlokalizowanych na liniach komunikacyjnych na obszarze miasta Gliwice.	PU	Uaktualniono przystanki na żądanie, stąd była konieczność zmiany uchwały	Uchwała obowiązująca

5	Uchwała nr XXXV/762/2018 w sprawie zaliczenia niektórych dróg (ulic) zlokalizowanych na terenie miasta Gliwice do kategorii dróg publicznych - gminnych oraz ustalenia ich przebiegu	ZDM	-	Uchwała weszła w życie w dniu 09.03.2018 r. i posiada moc obowiązującą.
6	Uchwała nr XXXV/763/2018 w sprawie zaliczenia niektórych dróg (ulic) zlokalizowanych na terenie miasta Gliwice do kategorii dróg publicznych - gminnych oraz ustalenia ich przebiegu.	ZDM	-	Uchwała weszła w życie w dniu 09.03.2018 r. i posiada moc obowiązującą.
7	Uchwała nr XXXV/764/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu części udzielonej bonifikaty.	ZGM	-	Uchwała została wykonana, odstąpiono od żądania zwrotu części bonifikaty.
8	Uchwała nr XXXV/765/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż prawa własności nieruchomości oznaczonej jako działka nr 152 obręb Bojkowskie Pola, o powierzchni 1,6141 ha, położonej w Gliwicach na wschód od ul. Rybnickiej, przy autostradzie A4.	GN	Ogłoszono przetarg na sprzedaż (w realizacji nieruchomości)	
9	Uchwała nr XXXV/766/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą i wydzierżawienie nieruchomości stanowiących własność miasta Gliwice, położonych przy ul. Towarowej, na czas nieoznaczony.	GN	Zawarto umowę dzierżawy	Uchwała została wykonana
10	Uchwała nr XXXV/767/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego i zawarcie na czas nieoznaczony umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Wolności.	GN	Została zawarta kolejna umowa dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą	Uchwała została wykonana

11	<p>Uchwała nr XXXV/768/2018 w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą i wydzierżawienia nieruchomości stanowiącej własność miasta Gliwice, położonej w Gliwicach przy ul. Kujawskiej.</p>	GN	Zawarto umowa dzierżawy nieruchomości	Uchwała została wykonana
12	<p>Uchwała nr XXXV/769/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego i zawarcie na czas nieoznaczony umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą nieruchomości stanowiącej własność miasta Gliwice, położonej w Gliwicach przy ul. Gajowej.</p>	GN	Została zawarta umowa dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą	Uchwała została wykonana
13	<p>Uchwała nr XXXV/770/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia nowych i kolejnych umów dzierżaw z wnioskodawcami, nieruchomości stanowiących własność miasta Gliwice, położonych w Gliwicach przy ulicy Sikorskiego i ulicy Sztygarskiej, na czas nieoznaczony.</p>	GN	Zostały zawarte umowy dzierżawy z wnioskodawcami	Uchwała została wykonana
14	<p>Uchwała nr XXXV/771/2018 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na okres nie dłuższy niż 3 lata kolejnej umowy dzierżawy z wnioskodawcą, nieruchomości położonej w Gliwicach na północ od ul. Cmentarnej.</p>	GN	Została zawarta kolejna umowa dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą	Uchwała została wykonana
15	<p>Uchwała nr XXXV/772/2018 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z dotychczasowym dzierżawcą kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Piaskowej.</p>	GN	Została zawarta kolejna umowa dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą	Uchwała została wykonana

16	<p>Uchwała nr XXXV/773/2018 w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych na terenie miasta Gliwice przez inne niż miasto Gliwice osoby prawne i osoby fizyczne, a także trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.</p>	ED	Uchwała realizowana na bieżąco	Uchwała obowiązująca
17	<p>Uchwała nr XXXV/774/2018 w sprawie powołania Rady Muzeum w Gliwicach.</p>	KP	<p>1. Zgodnie z ustawą o muzeach z 21 listopada 1996 r. oraz Statutem Muzeum w Gliwicach powołano Radę Muzeum w Gliwicach w siedmioosobowym składzie. Rada Muzeum sprawuje nadzór nad wypełnianiem przez Muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa. Ocenia działalność muzeum na podstawie sprawozdania rocznego i opiniuje przedłożony przez dyrektora plan działalności.</p> <p>2. Pierwsze posiedzenie Rady Muzeum w Gliwicach odbyło się 24 stycznia 2019 r. w siedzibie instytucji.</p> <p>3. Rada wyłoniła ze swojego składu Przewodniczącego, którym został jednogłośnie wybrany Paweł Dusza - dyrektora Muzeum w Sosnowcu.</p> <p>4. Podczas posiedzenia przyjęto sprawozdanie z działalności Muzeum w Gliwicach za 2018 oraz plan pracy instytucji na rok 2019</p>	Uchwała obowiązująca

18	<p>Uchwała nr XXXV/775/2018 w sprawie podwyższenia wysokości wynagrodzeń przysługujących rodzinom zastępczym zawodowym, rodzinom zastępczym zawodowym pełniącym funkcje pogotowia opiekuńczego oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka.</p>	ZD	<p>Zgodnie z przyjętą uchwałą od dnia 9.03.2018 r. wzrosło wynagrodzenie przysługujące rodzinom zastępczym zawodowym, w tym rodzinom zastępczym zawodowym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego (obecnie w Gliwicach nie posiadamy rodzinnych domów dziecka). Powyższe przyczynia się do dalszego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta, a tym samym do zapewnienia miejsc w rodzinach zastępczych zawodowych większej liczbie dzieci pozbawionych właściwej opieki i wychowania ze strony rodziców (w tym dla wszystkich dzieci poniżej 10 - tego roku życia).</p>	Uchwała obowiązuje
19	<p>Uchwała nr XXXV/776/2018 w sprawie uchwalenia programu polityki zdrowotnej dot. wczesnego wykrywania wad wzroku u dzieci w wieku 3-4 lat pod nazwą "Dobry wzrok, lepszy start".</p>	ZD	<p>Realizacja rozpocznie się w 2019</p>	Uchwała obowiązuje
20	<p>Uchwała nr XXXV/777/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia "Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Gliwice na lata 2014-2019".</p>	ZD	<p>Zgodnie z przyjętą uchwałą realizacja programu monitorowana jest przez wskazany w uchwale wskaźnik</p>	Uchwała obowiązuje
21	<p>Uchwała nr XXXV/778/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi i opiekunami dziennymi.</p>	ZD	<p>W 2018 r. zgodnie z uchwałą przeprowadzono kontrolę w 12 żłobkach niepublicznych, w 4 oddziałach Żłobków Miejskich, w 1 klubie dziecięcym, w 4 podmiotach zatrudniających dziennych opiekunów, u 27 dziennych opiekunów.</p>	Uchwała obowiązuje

22	Uchwała nr XXXV/779/2018 zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania.	OPS	Na podstawie uchwały ustalane są warunki przyznawania oraz odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Uchwała wykonana
23	Uchwała nr XXXV/780/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Dyrektora Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach.	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
24	Uchwała nr XXXV/781/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Dyrektora Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach.	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
Uchwały podjęte na sesji w dn. 22 marca 2018 r.				
1	Uchwała Nr XXXVI/782/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała Nr XXXVI/783/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta Gliwice na 2018 rok.	BA	-	Uchwała została wykonana
3	Uchwała Nr XXXVI/784/2018 w sprawie objęcia wszystkich najbardziej zanieczyszczonych polskich miast rządowym programem termomodernizacji.	ŚR	Uchwałę przekazano do wskazanych podmiotów	Uchwała wykonana
4	Uchwała Nr XXXVI/785/2018 w sprawie zmiany uchwały w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Gliwice opłaty targowej oraz określenia wysokości stawek dziennych opłaty targowej	PO	Uchwała w trakcie realizacji	Uchwała obowiązująca

5	Uchwała Nr XXXVI/786/2018 w sprawie zmiany uchwały nr XXXVII/1078/2010 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 15 lipca 2010 r. zmieniającej uchwałę nr XXXII/728/2001 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 25 października 2001 r. w sprawie utworzenia jednostki - powiatowego centrum ratownictwa i reagowania kryzysowego.	CRG	Uchwała realizowana na bieżąco	Uchwała obowiązująca
6	Uchwała Nr XXXVI/787/2018 w sprawie zmiany uchwał Rady Miasta Gliwice upoważniających do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej.	CRG	Zmieniona uchwała nr XIX/473/2016 Rady Miasta Gliwice została zaskarżona przez Wojewodę Śląskiego do WSA. Skarga wraz z odpowiedzią na skargę złożona została w dniu 16.01.2019 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach	Uchwała wykonana
7	Uchwała Nr XXXVI/788/2018 w sprawie uchwalenia programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla miasta Gliwice w latach 2018-2021 pod nazwą „Bezpieczne Gliwice”.	CRG	Uchwała realizowana na bieżąco	Uchwała obowiązuje
8	Uchwała Nr XXXVI/789/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego i zawarcie na czas nieoznaczony umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Mikołaja Kopernika.	GN	Została zawarta kolejna umowa dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą	Uchwała wykonana
9	Uchwała Nr XXXVI/790/2018 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego część „dzielnicy Bojków”, położoną pomiędzy ulicami Rybnicką i Knurowską oraz południową granicą miasta.	PP	Plan uchwalony i obowiązujący	Uchwała obowiązuje

10	Uchwała Nr XXXVI/791/2018 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie ulicy Daszyńskiego i ulicy Kozłowskiej.	PP	Plan uchwalony i obowiązujący	Uchwała obowiązuje
11	Uchwała Nr XXXVI/792/2018 w sprawie likwidacji Gliwickiego Ośrodka Metodycznego.	ED	Uchwała weszła w życie 31.08.2018 r. i została zrealizowana	Uchwała wykonana
12	Uchwała Nr XXXVI/793/2018 w sprawie przekształcenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z siedzibą w Gliwicach, ul. Warszawska 35 a, poprzez zmianę siedziby.	ED	Uchwała weszła w życie 31.08.2018 r. i została zrealizowana	Uchwała wykonana
13	Uchwała Nr XXXVI/794/2018 w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Gliwice w 2018 roku.	MZUK	Miejski Zarząd Usług Komunalnych poprzez Schronisko dla Zwierząt w Gliwicach realizuje program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Gliwice. Celem wyżej wymienionego programu było zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym z terenu miasta Gliwice w prowadzonym przez MZUK schronisku, przy ul. Wschodniej 56 w Gliwicach, a także opieka nad wolno żyjącymi kotami na terenie Gliwic – obejmująca swoim zakresem opiekę weterynaryjną oraz dokarmianie. Ponadto, celem programu było zapobieganie bezdomności zwierząt, realizowane poprzez sterylizację i kastrację psów i kotów bezdomnych oraz posiadających właścicieli, zamieszkałych na terenie miasta Gliwice, a także sterylizację i kastrację kotów wolno żyjących z terenu Gliwic	Uchwała wykonana

14	Uchwała Nr XXXVI/796/2018 w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na ich realizację w 2018 r.	ZD	Uchwała została zrealizowana	Uchwała wykonana
15	Uchwała Nr XXXVI/796/2018 zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania.	OPS	Na podstawie uchwały ustalone są warunki przyznawania oraz odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Uchwała wykonana
16	Uchwała Nr XXXVI/797/2018 w sprawie podziału Miasta Gliwice na okręgi wyborcze w wyborach do Rady Miasta Gliwice.	SO	Przeprowadzono wybory do Rady Miasta Gliwice w dniu 21.10.2018r. W związku ze zmianą przepisów ustawy Kodeks wyborczy od 01.01.2019 r. zgodnie z art. 419 § 2 podział na okręgi wyborcze ustala komisarz wyborczy	Uchwała wykonana
17	Uchwała Nr XXXVI/798/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach.	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
Uchwały podjęte na sesji w dn. 19 kwietnia 2018 r.				
1	Uchwała Nr XXVII/799/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała Nr XXXVII/800/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta na 2018 rok.	BA	-	Uchwała została wykonana

3	Uchwała Nr XXXVII/801/2018 zmieniająca uchwałę Nr XLIII/897/2014 Rady Miejskiej w Gliwicach z 8 maja 2014 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków korzystania z przystanków komunikacji miejskiej na terenie Miasta Gliwice.	PU	Zmiana uchwały wynikała ze zmiany nazw ulic w związku z ustawą dekomunizacyjną (zmieniły się niektóre nazwy przystanków)	Uchwała obowiązuje
4	Uchwała Nr XXXVII/802/2018 w sprawie udzielenia dotacji z budżetu miasta Gliwice na rok 2018 na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robot budowlanych przy zabytkach wpisanych do rej. zabytków.	AB	Na mocy uchwały do końca roku 2018 zostały wykonane prace konserwatorskie. Sprawozdanie z wykorzystania przyznanej dotacji zostało zaakceptowane w dniu 29.01.2019 r.	Uchwała wykonana
5	Uchwała Nr XXXVII/803/2018 w sprawie udzielenia dotacji z budżetu miasta Gliwice na rok 2018 na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robot budowlanych przy zabytkach wpisanych do rej. zabytków.	AB	Na mocy uchwały do końca roku 2018 zostały wykonane prace konserwatorskie. Sprawozdanie z wykorzystania przyznanej dotacji zostało zaakceptowane w dniu 22.01.2019 r.	Uchwała wykonana.
6	Uchwała Nr XXXVII/804/2018 w sprawie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Gliwice na lata 2019 – 2022.	BRM	-	Uchwała została uchylona uchwałą Rady Miasta nr III/42/2019 z 07 lutego 2019 roku.
7	Uchwała Nr XXXVII/805/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości niezabudowanych stanowiących własność miasta Gliwice, obejmujących działki nr 306/6, 307/3, 372/7, obręb Stare Łabędy.	GN	Brak informacji szczegółowych z GN nt. realizacji	Uchwała wykonana

8	<p>Uchwała Nr XXXVII/806/2018 w sprawie nadania nazwy drodze na terenie miasta Gliwice.</p>	<p>GE Uchwała dotyczyła nadania nazwy ulica Handlowa drodze zlokalizowanej na działce nr 86 w obrębie ewidencyjnym Kłodnica. Przedmiotowa nazwa została zapropozowana przez współwłaścicieli drogi. Uchwała została wykonana poprzez: ujawnienie w operacie ewidencyjnym nazwy drogi ulica Handlowa, zawiadomienie stosownych organów i jednostek organizacyjnych o wprowadzonej zmianie w ewidencji gruntów i budynków, uzupełnienie w BIP wykazu nowo nadanych nazw ulic i placów miasta Gliwice od roku 1989, zamieszczenie w BIP aktualnego spisu nazw ulic i placów miasta Gliwice, poinformowanie zainteresowanych o wejściu w życie przedmiotowej uchwały</p>	<p>Uchwała wykonana</p>
9	<p>Uchwała Nr XXXVII/807/2018 w sprawie sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie miasta Gliwice w 2018 roku.</p>	<p>KP -</p>	<p>Uchwała utraciła moc obowiązującą utraciła moc 3 września 2018 r. (koniec sezonu)</p>

10	<p>Uchwała Nr XXXVII/808/2018 w sprawie powołania Rady Seniorów Miasta Gliwice oraz nadania jej statutu.</p>	KP	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gliwice nr PM-92/18 z dnia 7 grudnia 2018 r. powołano skład osobowy Rady Seniorów Miasta Gliwice - 15 przedstawicieli osób oraz podmiotów, o których mowa w art. 5c ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym (w tym 2 przedstawicieli Prezydenta Miasta oraz 2 przedstawicieli Rady Miasta). 2. Kadencja Rady trwa 2 lata licząc od dnia powołania. 3. Zasady działania Rady określa statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXXVII/808/2018 w sprawie powołania Rady Seniorów Miasta Gliwice oraz nadania jej statutu. 4. Pierwsze posiedzenie Rady odbyło się 18.12.2018 r. 5. Przewodniczącą Rady Seniorów została p. Grażyna Walter – Łukowicz. <p>Posiedzenia Rady są jawne i zwoływane zgodnie z potrzebami, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. Rada spotyka się w siedzibie Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 1.</p>	Uchwała obowiązuje
11	<p>Uchwała Nr XXXVII/809/2018 zmieniająca Uchwałę Nr XLV/987/2014 Rady Miasta Gliwice z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Miasta Gliwice Programu „Gliwicki Senior 67+ i 75+”.</p>	ZD	<p>Zgodnie z przyjętą uchwałą wiek beneficjentów programu Gliwicki Senior 65+ i 75+. Obecnie Kartę Seniora, dokument potwierdzający uczestnictwo w programie, może otrzymać mieszkaniec Gliwic, który ukończył 65 lat.</p>	Uchwała obowiązuje
12	<p>Uchwała Nr XXXVII/810/2018 w sprawie podziału Miasta Gliwice na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.</p>	SO	<p>Przeprowadzono wybory do organów samorządowych w dniu 21.10.2018 r. W związku ze zmianą przepisów ustawy Kodeks wyborczy od 01.01.2019 r. zgodnie z art. 12 § 2 podziału na stałe obwody głosowania dokonuje komisarz wyborczy.</p>	Uchwała wykonana

13	Uchwała Nr XXXVII/811/2018 ZGM w sprawie zmiany uchwały Nr I/6/2014 Rady Miasta Gliwice z dnia 27 listopada 2014 roku w sprawie wytypowania radnych do Zespołu do Spraw Mieszkaniowych z późn. zm.		-	Uchwała została uchylona w związku z końcem kadencji RM 2014-2018
14	Uchwała Nr XXXVII/812/2018 w sprawie przekazania skargi według właściwości.	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
Uchwały podjęte na sesji w dn. 14 czerwca 2018 r.				
1	Uchwała Nr XXXVIII/813/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała Nr XXXVIII/814/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta na 2018 rok.	BA	-	Uchwała wykonana
3	Uchwała Nr XXXVIII/815/2018 w sprawie udzielenia niskooprocentowanej pożyczki długoterminowej Szpitalowi Miejskiemu nr 4 w Gliwicach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.	BA	Udzielono szpitalowi pożyczki w kwocie 19.800.000,00 zł, z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań wymagalnych szpitala	Uchwał obowiązuje
4	Uchwała Nr XXXVIII/816/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia jednostek budżetowych, które gromadzą na wydzielonym rachunku dochody, źródeł tych dochodów, ich przeznaczenia, sposobu i trybu sporządzania planu finansowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania.	BA	Zaktualizowano wykaz placówek oświatowych, które gromadzoną na wydzielonym rachunku dochody i wydatki nimi finansowane	Uchwała obowiązuje

5	<p>Uchwała nr XXXVIII/817/2018 w sprawie zmiany uchwały w sprawie zarządzenia poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia z tytułu inkasa.</p>	PO W trakcie realizacji	Uchwała obowiązuje
6	<p>Uchwała Nr XXXVIII/818/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie określenia zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną.</p>	PO -	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych
7	<p>Uchwała Nr XXXVIII/819/2018 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2017 rok.</p>	BA -	Uchwała wykonana
8	<p>Uchwała Nr XXXVIII/820/2018 w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Gliwice z wykonania budżetu za 2017r.</p>	BR Komisja Rewizyjna, na podstawie opinii komisji stałych Rady Miasta, przygotowała i przekazała Regionalnej Izbie Obrachunkowej wnioski w sprawie udzielenia absolutorium prezydentowi miasta. Następnie, po uzyskaniu opinii RIO na temat swojego wniosku, przygotowała projekt uchwały w sprawie udzielenia absolutorium	Uchwała wykonana
9	<p>Uchwała nr XXXVIII/821/2018 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowych.</p>	NA -	Uchwała została uchylona uchwałą Rady Miasta i podjęta ponownie 8 listopada 2018 r.

10	<p>Uchwała nr XXXVIII/822/2018 w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/506/2012 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 25 października 2012 r. w sprawie określenia strefy płatnego parkowania na drogach publicznych oraz zasad pobierania opłat za parkowanie na terenie miasta Gliwice.</p>	ZDM	-	Uchwała weszła w życie w dniu 01.07.2018 r. i posiada moc obowiązującą; to tekst ujednoczony
11	<p>Uchwała nr XXXVIII/823/2018 w sprawie pozbawienia ul. Św. Józefa zlokalizowanej na terenie miasta Gliwice kategorii drogi gminnej poprzez wyłączenie jej z użytkowania, jako drogi publicznej.</p>	ZDM	-	Uchwała została zaskarżona przez Wojewodę Śląskiego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Termin rozprawy wyznaczony został na dzień 30.01.2019 r.
12	<p>Uchwała nr XXXVIII/824/2018 w sprawie pozbawienia niektórych dróg (ulic) zlokalizowanych na terenie miasta Gliwice kategorii dróg gminnych, poprzez wyłączenie ich z użytkowania, jako dróg publicznych.</p>	ZDM	-	Uchwała weszła w życie w dniu 05.07.2018 i posiada moc obowiązującą
13	<p>Uchwała nr XXXVIII/825/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż prawa własności części nieruchomości obejmującej zabudowaną działkę nr 1082, obręb Stare Miasto, położoną przy ul. Zygmunta Starego 19 w Gliwicach stanowiącą własność miasta Gliwice.</p>	GN	W realizacji, będzie ogłoszony kolejny przetarg	Uchwała obowiązuje
14	<p>Uchwała nr XXXVIII/826/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego i zawarcie z dotychczasowym dzierżawcą kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Zabrskiej.</p>	GN	Została zawarta kolejna umowa dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą	Uchwała wykonana

15	<p>Uchwała nr XXXVIII/827/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia nowych umów dzierżawy i wydzierżawienia nieruchomości stanowiącej własność miasta Gliwice, położonej w Gliwicach przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego.</p>	GN	W realizacji	Uchwała obowiązuje
16	<p>Uchwała nr XXXVIII/828/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego i zawarcie na czas nieoznaczony umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Żwirki i Wigury.</p>	GN	Została zawarta kolejna umowa dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą	Uchwała wykonana
17	<p>Uchwała nr XXXVIII/829/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego i zawarcie na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Wolności.</p>	GN	W realizacji	Uchwała obowiązuje
18	<p>Uchwała nr XXXVIII/830/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego i zawarcie na czas nieoznaczony umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Horsta Bienka.</p>	GN	Została zawarta umowy dzierżawy	Uchwała wykonana

19	<p>Uchwała nr XXXVIII/831/2018 w sprawie nadania nazwy drodze na terenie miasta Gliwice.</p>	<p>GE Uchwała dotyczyła nadania nazwy ulica Nikoli Tesli drodze zlokalizowanej na działkach nr: 8/4, 8/6, 23/4, 359, 361 w obrębie ewidencyjnym Niepaszyce Północ. Uchwała została wykonana poprzez: ujawnienie w operacie ewidencyjnym nazwy drogi: ul. Nikoli Tesli, zawiadomienie stosownych organów i jednostek organizacyjnych o wprowadzonej zmianie w ewidencji gruntów i budynków, uzupełnienie w BIP wykazu nowo nadanych nazw ulic i placów miasta Gliwice od roku 1989, zamieszczenie w BIP aktualnego spisu nazw ulic i placów miasta Gliwice, poinformowanie zainteresowanych o wejściu w życie przedmiotowej uchwały</p>	Uchwała wykonana
20	<p>Uchwała nr XXXVIII/832/2018 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego „dzielnice Stare Gliwice”.</p>	<p>PP Plan uchwalony i obowiązujący</p>	Uchwała obowiązuje
21	<p>Uchwała nr XXXVIII/833/2018 w sprawie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczycieli szkół zaocznych, psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowych oraz terapeutów pedagogicznych z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.</p>	<p>ED Realizacja bieżąca</p>	Uchwała obowiązuje

22	Uchwała nr XXXVIII/834/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu przyznawania stypendiów Prezydenta Miasta w ramach „Miejskiego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży będących mieszkańcami Miasta Gliwice”.	ED	-	Uchwała utraciła moc na skutek rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dn. 19 lipca 2018 r.
23	Uchwała nr XXXVIII/835/2018 w sprawie zmiany statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach.	KP	Zmiana statutu w zakresie dotyczącym adresu Filii nr 6 MBP w związku ze zmianą nazwy ulicy, przy której zlokalizowana jest ww. placówka	Uchwała obowiązuje
24	Uchwała nr XXXVIII/836/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Rady Osiedla Stare Gliwice.	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
25	Uchwała nr XXXVIII/837/2018 w sprawie stwierdzenia braku właściwości do rozpatrzenia skargi.	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
26	Uchwała nr XXXVIII/838/2018 w sprawie przepisów porządkowych regulujących zasady używania (detonowania) wyrobów pirotechnicznych o charakterze widowiskowym na terenie Gminy Gliwice.	BR	Uchwała podjęta na wniosek Komisji Gospodarki Komunalnej	Utraciła moc w wyniku rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dn. 19 lipca 2018 r.
Uchwały podjęte na sesji w dn. 12 lipca 2018 r.				
1	Uchwała Nr XXXIX/839/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała Nr XXXIX/840/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta na 2018 rok.	BA	-	Uchwała została wykonana

3	Uchwała nr XXXIX/841/2018 w sprawie uchwalenia i przekazania projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Gliwice organowi regulacyjnemu do zaopiniowania.	PU	Zgodnie z ustawą uchwalony projekt regulaminu został przekazany do organu regulacyjnego- Wody Polskie do zaopiniowania. W dniu 19.11.2018 r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej wydał postanowienie w sprawie opinii do projektu na podstawie, której Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji przygotowało regulamin biorąc pod uwagę zaproponowane zmiany. Nowa uchwała w sprawie uchwalenia regulaminu została przygotowana na sesję w lutym 2019 r.	Uchwała obowiązuje
4	Uchwała nr XXXIX/842/2018 w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Gliwice.	PU	Wymóg ustawowy, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Uchwała obowiązuje
5	Uchwała nr XXXIX/843/2018 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Gliwice.	PU	Wymóg ustawowy, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Uchwała obowiązuje
6	Uchwała nr XXXIX/844/2018 w sprawie zaliczenia ul. Puławskiej w Gliwicach do kategorii dróg publicznych gminnych.	ZDM	-	Uchwała weszła w życie w dniu 05.07.2018 i posiada moc obowiązującą
7	Uchwała nr XXXIX/845/2018 w sprawie zaliczenia ul. Sandomierskiej w Gliwicach do kategorii dróg publicznych gminnych.	ZDM	-	Uchwała weszła w życie w dniu 05.07.2018 i posiada moc obowiązującą
8	Uchwała nr XXXIX/846/2018 w sprawie zmian w Uchwale Nr XXIII/574/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.	BRM	Realizacja bieżąca	Uchwała obowiązuje

9	Uchwała nr XXXIX/847/2018 w sprawie zmiany uchwały numer XIX/482/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 8 września 2016 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego część Osiedla Ligota Zabrska i Osiedla Baidona.	PP	Projekt planu w trakcie realizacji	Uchwała obowiązuje
10	Uchwała nr XXXIX/848/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr IX/206/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadania statutu Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gliwicach.	KP	-	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych.
11	Uchwała nr XXXIX/849/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie miasta Gliwice.	ZD	-	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych Uchwała została wykonana w dn. 19.01.2018 (publikacja w Dz.U.Woj.Śl. z 2018 r., poz. 4817).
12	Uchwała nr XXXIX/850/2018 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.	OPS	Na podstawie uchwały ustalana jest odpłatność za pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.	Uchwała obowiązuje
13	Uchwała nr XXXIX/851/2018 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.	OPS	Na podstawie uchwały ustalana jest odpłatność za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.	Uchwała obowiązuje
14	Uchwała nr XXXIX/852/2018 zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.	OPS	Na podstawie uchwały ustalana jest odpłatność za pobyt w mieszkaniach chronionych.	Uchwała obowiązuje

15	Uchwała nr XXXIX/853/2018 w sprawie uzgodnienia zakresu prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody przy pomniku przyrody - dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> znajdującym się na terenie Parku Chopina w Gliwicach.	MZUK	Uchwała została zrealizowana poprzez redukcję korony pomnika przyrody – dębu szypułkowego rosnącego przy wejściu do Palmiarni.	Uchwała wykonana
16	Uchwała nr XXXIX/854/2018 w sprawie utworzenia Osiedla Baildona oraz nadania statutu.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
17	Uchwała nr XXXIX/855/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Bojków.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
18	Uchwała nr XXXIX/856/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Brzezinka.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
19	Uchwała nr XXXIX/857/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Czechowice.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
20	Uchwała nr XXXIX/858/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Kopernika.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
21	Uchwała nr XXXIX/859/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Łabędy.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
22	Uchwała nr XXXIX/860/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Ligota Zabrska.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
23	Uchwała nr XXXIX/861/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Obrońców Pokoju.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
24	Uchwała nr XXXIX/862/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Ostropa.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
25	Uchwała nr XXXIX/863/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Politechnika.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
26	Uchwała nr XXXIX/864/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Sikornik.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
27	Uchwała nr XXXIX/865/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Sońnica.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje

28	Uchwała nr XXXIX/866/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Śródmieście.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
29	Uchwała nr XXXIX/867/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Stare Gliwice.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
30	Uchwała nr XXXIX/868/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Szobiszowice.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
31	Uchwała nr XXXIX/869/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Trynek.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
32	Uchwała nr XXXIX/870/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Wilcze Gardło.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
33	Uchwała nr XXXIX/871/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Wojska Polskiego.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
34	Uchwała nr XXXIX/872/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Wójtowa Wieś.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
35	Uchwała nr XXXIX/873/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Zatorze.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
36	Uchwała nr XXXIX/874/2018 w sprawie nadania statutu Osiedlu Żerniki.	BR	Uchwała reguluje zasady działania organów Osiedla	Uchwała obowiązuje
37	Uchwała nr XXXIX/875/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
38	Uchwała nr XXXIX/876/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Dyrektora Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Gliwicach.	BR	Kopia uchwały została przesłana skarżącemu	Uchwała wykonana
Uchwały podjęte na sesji w dn. 6 września 2018 r.				
1	Uchwała Nr XL/877/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.

2	Uchwała Nr XL/878/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta na 2018 rok.	BA	-	Uchwała została wykonana
3	Uchwała nr XL/879/2018 w sprawie utworzenia odrębnych obwodów głosowania w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, areszcie śledczym oraz ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych dla przeprowadzenia na obszarze Miasta Gliwice głosowania w zarządzonych na dzień 21 października 2018 r. wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.	SO	Uchwała zrealizowana, utraci moc prawną po podjęciu przez Państwową Komisję Wyborczą uchwały o rozwiązaniu obwodowych komisji wyborczych po wykonaniu ich ustawowych zadań. Przeprowadzono wybory do organów samorządowych w dniu 21.10.2018 r.	Uchwała wykonana
4	Uchwała nr XL/880/2018 w sprawie zmiany uchwały nr XXXVII/810/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 19 kwietnia 2018 r. o podziale Miasta Gliwice na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.	SO	Przeprowadzono wybory do organów samorządowych w dniu 21.10.2018 r. W związku ze zmianą przepisów ustawy Kodeks wyborczy od 01.01.2019 r. zgodnie z art. 12 § 2 podziału na stałe obwody głosowania dokonuje komisarz wyborczy	Uchwała wykonana
5	Uchwała nr XL/881/2018 w sprawie uchylenia uchwały nr XXXVIII/821/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowych.	NA	-	Uchwała wykonana
6	Uchwała nr XL/882/2018 w sprawie zmian w uchwale nr XXIII/574/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.	BRM	Realizacja bieżąca	Uchwała obowiązuje

7	Uchwała nr XL/883/2018 w sprawie wyrażenia zgody na objęcie granicami specjalnej strefy ekonomicznej nieruchomości położonej na terenie miasta Gliwice.	GN	W realizacji - procedurę prowadzi KSSE	Uchwała obowiązuje
8	Uchwała nr XL/884/2018 zmieniająca uchwałę nr XXXIII/753/2017 z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie wzniesienia Pomnika Powstań Polskich.	AB	Uchwała stanowi podstawę do wystąpienia o pozwolenie na budowę. Uchwała nie określa terminu realizacji.	Uchwała obowiązuje
9	Uchwała nr XL/885/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż prawa własności części nieruchomości obejmującej niezabudowaną działkę nr 543/2 obręb Politechnika, położoną przy ul. Kujawskiej w Gliwicach stanowiącą własność miasta Gliwice.	GN	Uchwała w realizacji (ogłoszono przetarg na sprzedaż nieruchomości)	Uchwała obowiązuje
10	Uchwała nr XL/886/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż prawa własności części nieruchomości obejmującej zabudowaną działkę nr 384 obr. Stare Miasto położoną przy ul. Tadeusza Kościuszki 44 i 46 w Gliwicach, stanowiącą własność miasta Gliwice.	GN	Wykonanie uchwały wstrzymane	Uchwała obowiązuje
11	Uchwała nr XL/887/2018 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z wnioskodawcami kolejnych umów dzierżawy na okres do 3 lat nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Górników.	GN	Brak informacji szczegółowych od wydziału	Uchwała wykonana
12	Uchwała nr XL/888/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu użytkowego nr II położonego w budynku przy ul. Zwycięstwa.	ZGM	Sprawa w toku	Uchwała obowiązuje

13	Uchwała nr XL/889/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu użytkowego nr II położonego w budynku przy ul. Wyszyńskiego 14b.	ZGM	Sprawa w toku	Uchwała obowiązuje
14	Uchwała nr XL/890/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu użytkowego nr I położonego w budynku przy ul Plebańskiej 18.	ZGM	Sprawa w toku	Uchwała obowiązuje
15	Uchwała nr XL/891/2018 w sprawie nadania nazwy rondu usytuowanemu na terenie miasta Gliwice.	GE	Uchwała dotyczyła nadania nazwy Rondo Brzezinka rondu zlokalizowanemu w ciągu ulicy Kozielskiej, na skrzyżowaniu z ulicami: Leona Wyczółkowskiego i Kresowej. Przedmiotową nazwę zapropomowało Stowarzyszenie „Brzezinka Razem”.	Uchwała została wykonana w dniu 8 października 2018 r. poprzez: ujawnienie w operacie ewidencyjnym nazwy ronda: uzupełnienie w BIP wykazu nazw nadanych obiektom drogowym na terenie miasta Gliwice, poinformowanie zainteresowanych o wejściu w życie przedmiotowej uchwały.
16	Uchwała nr XL/892/2018 w sprawie zniesienia statusu pomnika przyrody powołanego rozporządzeniem nr 42/2005 Wojewody Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2005 r.	MZUK	-	Uchwała wykonana, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dn. 14.09.2018, uprawomocniona w dniu 28.09.2018 r.

17	<p>Uchwała nr XL/893/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Gliwice w 2018 roku.</p>	<p>MZUK Miejski Zarząd Usług Komunalnych poprzez Schronisko dla Zwierząt w Gliwicach realizuje program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Gliwice. Celem wyżej wymienionego programu było zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym z terenu miasta Gliwice w prowadzonym przez MZUK schronisku, przy ul. Wschodniej 56 w Gliwicach, a także opieka nad wolno żyjącymi kotami na terenie Gliwic – obejmująca swoim zakresem opiekę weterynaryjną oraz dokarmianie. Ponadto, celem programu było zapobieganie bezdomności zwierząt, realizowane poprzez sterylizację i kastrację psów i kotów bezdomnych oraz posiadających właścicieli, zamieszkałych na terenie miasta Gliwice, a także sterylizację i kastrację kotów wolno żyjących z terenu Gliwic.</p>	Uchwała wykonana
18	<p>Uchwała nr XL/894/2018 w sprawie uchwalenia programu polityki zdrowotnej dotyczącego profilaktyki próchnicy zębów u dzieci pod nazwą „Zdrowy uśmiech”.</p>	<p>ZD Brak realizacji.</p> <p>Realizacja programu była uzależniona od otrzymania dofinansowania z NFZ, którego Miasto nie otrzymało. W związku z tym na chwilę obecna projekt nie jest realizowany.</p>	Uchwała obowiązuje
19	<p>Uchwała Nr XL/895/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na ich realizację w 2018 r.</p>	<p>OPS Na podstawie uchwały zrealizowano i sfinansowano zadania z zakresu PRFON w 2018 r.</p>	Uchwała wykonana

20	Uchwała nr XL/896/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.	OPS	Na podstawie uchwały ustalana jest odpłatność za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.	Uchwała obowiązuje
Uchwały podjęte na sesji w dn. 8 listopada 2018 r.				
1	Uchwała Nr XLI/897/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała Nr XLI/898/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta Gliwice na 2018 rok.	BA	-	Uchwała została wykonana
3	Uchwała Nr XLI/899/2018 w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie miasta Gliwice.	PO	W trakcie realizacji	Uchwała obowiązuje
4	Uchwała Nr XLI/900/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie zarządzenia na terenie miasta Gliwice poboru opłaty targowej w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości z tytułu inkasa.	PO	Uchwała w trakcie realizacji. Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych	Uchwała obowiązuje
5	Uchwała nr XLI/901/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie zarządzenia poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia z tytułu inkasa.	PO	-	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych

6	<p>Uchwała nr XLI/902/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia nowej umowy dzierżawy i wydzierżawienie nieruchomości stanowiącej własność miasta Gliwice położonej w Gliwicach przy ul. Paderewskiego.</p>	GN Zawarto umowę dzierżawy	Uchwała została wykonana
7	<p>Uchwała nr XLI/903/2018 w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018-2022.</p>	ŚR Uchwała w trakcie realizacji (obowiązuje do 2022 r.)	Uchwała obowiązuje
8	<p>Uchwała nr XLI/904/2018 w sprawie nadania nazwy rondy usytuowanego na terenie miasta Gliwice.</p>	GE Uchwała dotyczyła nadania nazwy Rondo Zesłańców Sybiru rondy zlokalizowanego w ciągu ulicy Bojkowskiej. Przedmiotową nazwę zaproponował Związek Sybiraków Oddział Gliwice.	Uchwała została wykonana poprzez ujawnienie w operacji ewidencyjnym nazwy ronda „Rondo Zesłańców Sybiru”, uzupełnienie w BIP wykazu nazw nadanym obiektom drogowym na terenie miasta Gliwice, poinformowanie zainteresowanych o wejściu w życie przedmiotowej uchwały.
9	<p>Uchwała nr XLI/905/2018 w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p>	PP Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Uchwała obowiązuje

10	Uchwała nr XLI/906/2018 w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Gliwice.	ED	Realizacja bieżąca	Uchwała obowiązuje
11	Uchwała nr XLI/907/2018 w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok.	GCOP	W programie na 2019 r. przewidziano realizację następujących zadań priorytetowych: Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich oraz organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie i ruchowo w okresie wolnym od zajęć szkolnych. (Wydział Edukacji). Organizacja przedsięwzięć w dziedzinie kultury i sztuki ze szczególnym uwzględnieniem nowatorskich projektów artystycznych. Ochrona i promocja zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień. Okres realizacji programu 1.01-31.12.2019 r.	Uchwała obowiązuje
12	Uchwała nr XLI/908/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie nadania statutu Muzeum w Gliwicach.	KP	-	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych

13	<p>Uchwała nr XLI/909/2018 w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2019-2021”.</p>	ZD	<p>W ramach niniejszego programu, który jest kontynuacją programu realizowanego na terenie miasta w latach poprzednich, miasto podejmuje działania zmierzające do ograniczenia sieroctwa społecznego. W tym celu organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którego funkcję pełni Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, tworzy rodzinne formy pieczy zastępczej (na dzień 31.12.2018 r. w Gliwicach funkcjonuje 21 rodzin zastępczych zawodowych), wspiera istniejące rodziny zastępcze w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji, udziela wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej w ich procesie usamodzielnienia oraz podnosi jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.</p>	Uchwała obowiązuje
14	<p>Uchwała nr XLI/910/2018 w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019-2021”.</p>	ZD	<p>W ramach niniejszego programu, który jest kontynuacją programu realizowanego na terenie miasta w latach poprzednich, miasto podejmuje działania zmierzające do stworzenia spójnego i kompleksowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. W tym celu w Gliwicach realizatorzy i partnerzy programu wspierają rodziny w wychowywaniu dzieci, wzmacniają funkcje rodziny i budowanie więzi rodzinnych, tworzą warunki do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży, poprawiają funkcjonowanie rodzin zagrożonych dysfunkcją i rodzin dysfunkcyjnych, podnoszą jakość świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.</p>	Uchwała obowiązuje

15	<p>Uchwała nr XLI/911/2018 w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2019”.</p>	<p>ZD Program jest kontynuacją programów realizowanych na terenie Miasta Gliwice w latach poprzednich i stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniającą cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.</p> <p>Celem programu jest odpowiednie ukształtowanie polityki społecznej, a w szczególności poprzez: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczenie dostępności alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie; przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; wspieranie zatrudnienia socjalnego.</p>	Uchwała obowiązuje
16	<p>Uchwała nr XLI/912/2018 w sprawie likwidacji Domu Dziecka nr 4.</p>	<p>ZD Z dniem 1.01.2019 r. Dom Dziecka nr 4 w Gliwicach przestał funkcjonować. Powyższe wynika z tworzenia przez miasto Gliwice odpowiednich warunków na powstawania i funkcjonowania rodziny zastępczych zawodowych i niezawodowych, które zapewniają opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionych właściwej opieki i wychowania ze strony rodziców.</p>	Uchwała wykonana

17	<p>Uchwała nr XLI/913/2018 w sprawie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, Europejską Kartą Samorządu Lokalnego, przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1260) oraz ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz.U. z 2005 r. nr 90 poz. 759 ze zm.)</p>	KS	<p>Zrealizowano. Skarga została wysłana w dniu 6 grudnia 2018r.</p>	Uchwała wykonana
18	<p>Uchwała nr XLI/914/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach.</p>	BR	<p>Kopia uchwały została przesłana skarżącemu</p>	Uchwała wykonana
19	<p>Uchwała nr XLI/915/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Górnośląskiego Centrum Edukacyjnego w Gliwicach.</p>	BR	<p>Kopia uchwały została przesłana skarżącemu</p>	Uchwała wykonana
20	<p>Uchwała nr XLI/916/2018 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowych.</p>	NA	<p>Wykonując uchwałę Prezydent Miasta wydał Zarządzenie Nr PM -22/18 z dnia 27.11.2018 r. Procedura wniesienia aportem nieruchomości gruntowych objętych Uchwałą oraz Zarządzeniem jest w toku.</p>	Uchwała obowiązuje

Kadencja 2018-2023

Uchwały podjęte na sesji w dn. 21 listopada 2018 r.

1	Uchwała nr I/1/2018 w sprawie stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Miasta Gliwice.	BR	-	Uchwała obowiązuje
2	Uchwała nr I/2/2018 w sprawie ustalenia liczby Wiceprzewodniczących Rady Miasta.	BR	-	Uchwała obowiązuje
3	Uchwała nr I/3/2018 w sprawie stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczących Rady Miasta Gliwice.	BR	-	Uchwała obowiązuje
4	Uchwała nr I/4/2018 w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz stałych komisji Rady Miasta Gliwice, a także ustalenia zakresów ich działania i składów osobowych.	BR	-	Uchwała obowiązuje
5	Uchwała nr I/5/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia zasad przyznawania diet dla radnych oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych.	BR	-	Uchwała obowiązuje
6	Uchwała nr I/6/2018 w sprawie wytypowania radnych do Zespołu do Spraw Mieszkaniowych.	BR	-	Uchwała obowiązuje
7	Uchwała nr I/7/2018 w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Gliwice.	KD	-	Uchwała obowiązuje

Uchwały podjęte na sesji w dn. 13 grudnia 2018 r.

1	Uchwała Nr II/8/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Utraciła moc obowiązującą ze względu na koniec roku budżetowego.
2	Uchwała Nr II/9/2018 zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu miasta Gliwice na 2018 rok.	BA	-	Uchwała wykonana

3	Uchwała Nr II/10/2018 w sprawie ustalenia wykazu planowanych wydatków w budżecie miasta Gliwice na 2018 rok, które nie wygasają z upływem roku budżetowego oraz określenia ostatecznego terminu ich realizacji.	BA	Uchwała w trakcie realizacji. Ustalono wykaz wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018 oraz określono ostateczne terminy ich realizacji, maksymalnie do 28.06.2019 r.	Uchwała obowiązuje
4	Uchwała Nr II/11/2018 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.	BZP	-	Uchwała obowiązuje
5	Uchwała Nr II/12/2018 w sprawie budżetu miasta Gliwice na 2019 rok.	BA	-	Uchwała obowiązuje
6	Uchwała nr II/13/2018 w sprawie złożenia wniosku o likwidację Komunikacyjnego Związku Komunalnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.	PU	Wymóg uchwały wynikający z likwidacji KZK GOP, zadania przejęła Metropolia	Uchwała obowiązuje
7	Uchwała nr II/14/2018 w sprawie ustalenia opłat za usuwanie i przechowywanie pojazdów usuniętych z dróg na parking strzeżony.	PU	-	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych
8	Uchwała Nr II/15/2018 w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty.	PU	-	Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych
9	Uchwała nr II/16/2018 w sprawie określenia warunków udzielania i wysokości stawki procentowej bonifikaty stosowanej przy sprzedaży na rzecz najemców lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych.	ZGM	-	Uchwała obowiązuje

10 Uchwała nr II/17/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia kolejnych umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami i wydzierżawienie nieruchomości stanowiących własność miasta Gliwice, położonych w Gliwicach przy ul. Jana Kilińskiego 15, ul. Cichociemnych 14, ul. Lekarskiej 10, ul. Kozielskiej 61, ul. Wielkiej Niedźwiedzicy 4, ul. Różanej 7, ul. Toszeckiej 18, ul. Lipowej 36, ul. Jedności 10, ul. Paderewskiego 70.	GN Uchwała w realizacji	Uchwała obowiązuje
11 Uchwała nr II/18/2018 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą i wydzierżawienie nieruchomości stanowiącej własność miasta Gliwice, położoną w Gliwicach przy ul. Kozielskiej 16.	GN Uchwała w realizacji	Uchwała obowiązuje

Uchwała nr II/19/2018
w sprawie nadania nazw
drogom na terenie miasta
Gliwice.

GE Uchwała dotyczyła nadania
nazw:

- a. ulica Mniszka drodze
zlokalizowanej na działce
nr 1971 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ,
- b. ulica Przytulii drodze
zlokalizowanej na działce
nr 2/17 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ,
- c. ulica Wiesiołka drodze
zlokalizowanej na działce
nr 2038 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ,
- d. ulica Miodunki drodze
zlokalizowanej na działce
nr 2037 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ,
- e. ulica Serdecznika drodze
zlokalizowanej na działkach
nr: 2/71 i 2018 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ,
- f. ulica Kozieradki drodze
zlokalizowanej na działce
nr 2022 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ,
- g. ulica Nagietka drodze
zlokalizowanej na działce
nr 2030 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ,
- h. ulica Macierzanki drodze
zlokalizowanej na działkach
nr: 2036 i 2005 w obrębie
ewidencyjnym Ostropa
Północ.

Przedmiotowe nazwy zostały
zapropozowane przez firmę
Wektor Inwestycje Sp. z o.o.

Uchwała została
wykonana w dn.
07.01.2019 r. poprzez
ujawnienie w operacie
ewidencyjnym nazw
dróg, zawiadomienie
stosownych organów
i jednostek
organizacyjnych o
wprowadzonej zmianie
w ewidencji gruntów
i budynków,
zamieszczenie
w BIP Urzędu
Miejskiego aktualnego
spisu nazw ulic
i placów miasta
Gliwice, uzupełnienie
w BIP wykazu nowo
nadanych nazw ulic
i placów miasta
Gliwice od roku 1989,
poinformowanie
zainteresowanych
o wejściu w życie
przedmiotowej
uchwały.

13	<p>Uchwała nr II/20/2018 w sprawie nadania nazwy drodze na terenie miasta Gliwice.</p>	<p>GE Uchwała dotyczyła nadania nazwy ulica Barwinka drodze zlokalizowanej na działce nr 2/1 w obrębie ewidencyjnym Ostropa Północ. Przedmiotowa nazwa została zaproponowana przez firmę Wektor Inwestycje Sp. z o.o.</p>	<p>Uchwała została wykonana w dn. 07.01.2019 r. poprzez ujawnienie w operacie ewidencyjnym nazw dróg, zawiadomienie stosownych organów i jednostek org. o wprowadzonej zmianie w ewidencji gruntów i budynków, zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego aktualnego spisu nazw ulic i placów miasta Gliwice, uzupełnienie w BIP wykazu nowo nadanych nazw ulic i placów miasta Gliwice od roku 1989, poinformowanie zainteresowanych o wejściu w życie przedmiotowej uchwały.</p>
14	<p>Uchwała nr II/21/2018 w sprawie nadania nazwy drodze na terenie miasta Gliwice.</p>	<p>GE Uchwała dotyczyła nadania nazwy ulica Kocanki drodze zlokalizowanej na działce nr 2/2 w obrębie ewidencyjnym Ostropa Północ.</p> <p>Przedmiotowa nazwa została zaproponowana przez firmę Wektor Inwestycje Sp. z o.o.</p>	<p>Uchwała została wykonana w dn. 07.01.2019 r. poprzez ujawnienie w operacie ewidencyjnym nazw dróg, zawiadomienie stosownych organów i jednostek organizacyjnych o wprowadzonej zmianie w ewidencji gruntów i budynków, zamieszczenie w BIP Urzędu Miejskiego aktualnego spisu nazw ulic i placów miasta Gliwice, uzupełnienie w BIP wykazu nowo nadanych nazw ulic i placów miasta Gliwice od roku 1989, poinformowanie zainteresowanych o wejściu w życie przedmiotowej uchwały.</p>

15	Uchwała nr II/22/2018 w sprawie planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w 2019 roku.	OPS	Uchwała w trakcie realizacji, prace społecznie użyteczne wykonywane będą od kwietnia do listopada 2019 r.	Uchwała obowiązuje
16	Uchwała nr II/23/2018 w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	OPS	Na podstawie uchwały wdrożono Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	Uchwała obowiązuje
17	Uchwała nr II/24/2018 w sprawie Statutu Miasta Gliwice.	BR	Wszczęcie postępowania nadzorczego – uchwała częściowo utraciła moc	Uchwała obowiązuje
18	Uchwała nr II/25/2018 w sprawie realizacji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej.	BR	Wszczęcie postępowania nadzorczego – częściowo utraciła moc	Uchwała obowiązuje
19	Uchwała nr II/26/2018 w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego.	BPM	Prezydent Miasta wniósł na sesję RM w dn. 7 lutego 2019 r. projekt uchwały zmieniającej uchwałę zgodny z uwagami Wojewody	Zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego
20	Uchwała nr II/27/2018 w sprawie wyznaczenia daty wyborów do Rad Osiedli: Baildona, Bojków, Brzezinka, Czechowice, Kopernika, Ligota Zabrska, Łabędy, Obrońców Pokoju, Ostropa, Politechnika, Sikornik, Sośnica, Stare Gliwice, Szobiszowice, Śródmieście, Trynek, Wilcze Gardło, Wojska Polskiego, Wójtowa Wieś, Zatorze, Żerniki.	BR	W realizacji. Data wyborów została podana do publicznej wiadomości i rozpoczęto zbieranie zgłoszeń kandydatów	Uchwała obowiązuje

21	Uchwała nr II/28/2018 w sprawie powołania Miejskiej Komisji Wyborczej dla przeprowadzenia wyborów do Rad Osiedli: Baildona, Bojków, Brzezinka, Czechowice, Kopernika, Ligota Zabrska, Łabędy, Obrońców Pokoju, Ostropa, Politechnika, Sikornik, Sośnica, Stare Gliwice, Szobiszowice, Śródmieście, Trynek, Wilcze Gardło, Wojska Polskiego, Wójtowa Wieś, Zatorze, Żerniki oraz ustalenia wysokości diet członków Miejskiej Komisji Wyborczej i obwodowych komisji wyborczych.	BR	W realizacji	Uchwała obowiązuje
22	Uchwała nr II/29/2018 w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Gliwice.	KD	-	Utraciła moc wskutek rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dn. 18 stycznia 2018r.
23	Uchwała nr II/30/2018 w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Miasta Gliwice w Zgromadzeniu Komunikacyjnego Związku Komunalnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.	PU	Przedstawicielem został radny Tadeusz Olejnik.	Uchwała obowiązuje
24	Uchwała nr II/31/2018 w sprawie delegowania przedstawiciela Rady Miasta Gliwice do wspólnej dla Miasta Gliwice i Powiatu Gliwickiego Komisji Bezpieczeństwa i Porządku.	CRG	Przedstawicielem został radny Leszek Curyło	Uchwała obowiązuje
25	Uchwała nr II/32/2018 w sprawie zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Gliwice na 2019 rok.	BR	Uchwała realizowana w 2019 r.	Uchwała obowiązuje

Źródło: Biuro Rady Miasta UM w Gliwicach

Załącznik nr 2

Raport z monitoringu realizacji celów Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022

Monitoring realizacji celów

"Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego
Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022"

RAPORT 2019

Urząd Miejski w Gliwicach, Biuro Rozwoju Miasta
InnoCo sp. z o.o.

Gliwice, marzec 2019 r.

RAPORT 2019

Wstęp

Rok 2018 był piątym rokiem wdrażania zaktualizowanej strategii rozwoju Gliwic. Procesowi jej tworzenia towarzyszyło założenie o tym, iż postanowienia strategiczne mają być ambitne i precyzyjnie określone. W dokumencie strategii świadomie nie odniesiono się do wielu innych procesów - szczególnie tych związanych ze świadczeniem różnego rodzaju lokalnych usług publicznych na wysokim poziomie - gdyż uznawano, że jest to już dobrze rozumianą rutyną operacyjną w mieście.

Z perspektywy czasu można bez wątpienia stwierdzić, że podejście to było uzasadnione. Zagadnienia objęte strategią niosą ze sobą dużą dozę nowości dla miasta. I choć założone cele operacyjne często są (były) obarczone dużym ryzykiem realizacyjnym, doświadczenie uczy, że - dzięki konsekwencji oraz współdziałaniu grupy niezależnych podmiotów; aktorów lokalnej sceny gospodarczej, edukacyjnej, społecznej i politycznej - większość z nich udało się osiągnąć.

Ponieważ dużą pulę celów operacyjnych zrealizowano zgodnie z planem, z pewnością warto podjąć w mieście dyskusję nad zastąpieniem ich nowymi aspiracjami rozwojowymi. Część zamierzeń wymaga z kolei rewizji. Obecny postęp wdrażania strategii Gliwic jest na tyle zaawansowany, że konieczne wydaje się być przygotowanie procesu aktualizacji strategii. Jednak ze względu na trwające na poziomie krajowym prace związane z wdrażaniem Systemu zarządzania rozwojem Polski, powinno się odczekać kilka miesięcy - do momentu skonkretyzowania postanowień rządu w zakresie ewentualnej metodyki opracowywania zintegrowanych strategii rozwoju lokalnego.

*Marcin Baron, Luk Palmen, Michał Chojkowski
InnoCo sp. z o.o.*

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet			
Cel strategiczny	<p>W tych częściach prezentowane są decyzje podjęte w Strategii Gliwic.</p>		<p>Jak odczytywać kolejne arkusze ?</p>
Cel operacyjny			
Wskaźnik	<p>Tym wskaźnikiem proponuje się mierzyć poziom realizacji celu operacyjnego.</p>		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	73	2015	92
2015		2016	
2016		2017	
2017			
2018			
2019			
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięć			
<p>W tym polu podawane są informacje o tym, co składa się na osiągnięty poziom wartości wskaźnika lub o przyjętych metodach</p>		<p>Jeżeli wartość wskaźnika podana jest na zielonym tle oznacza to osiągnięcie wskaźnika lub niewielkie ryzyko jego nieosiągnięcia w przyszłości.</p> <p>Tło pomarańczowe oznacza, że obserwowane jest ryzyko możliwego nieosiągnięcia wskaźnika w przyszłości.</p> <p>Tło czerwone - wskaźnik nie jest realizowany.</p>	
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Tutaj umieszczane są informacje bądź rekomendacje związane z przewidywanymi poziomami wartości wskaźnika w przyszłości.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja		Osoba do kontaktu	
<p>W tych polach wskazuje się kluczowe osoby do kontaktu. Mają one dużą wiedzę o aktywnościach związanych z celem operacyjnym i uczestniczyły w monitoringu wskaźników sprawozdawanym w niniejszym raporcie.</p>			

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS1.1. Kreacja nowych firm technologicznych		
Cel operacyjny	CO.1.1.1. Trwałe ulokowanie w mieście co najmniej 1 instytucji dokonującej inwestycji kapitałowych w firmy technologiczne od 2015 r.		
Wskaźnik	Liczba instytucji dokonujących inwestycji kapitałowych w firmy technologiczne na ostatni dzień roku kalendarzowego [podmiot]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	1	2015	1
2015	1	2016	1
2016	1	2017	1
2017	1	2018	1
2018	1	2019	1
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W ramach aktywności PNT Technopark Gliwice, wykorzystując finansowanie PO Innowacyjna Gospodarka, realizowano projekt "Akcelerator Technologiczny Gliwice" ukierunkowany na inwestowanie kapitałowe w nowe firmy. Na bazie doświadczeń z realizacji tego projektu uruchomiono spółkę Akcelerator Technologiczny Gliwice, która jest obecnie operatorem programu NCBiR "Bridge Alfa" tzn. dokonuje inwestycji kapitałowych w nowopowstające firmy. Ponadto Miasto jako udziałowiec Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju dysponuje podmiotem, który posiada udziały w spółkach technologicznych. GAPR jest obecnie zaangażowana kapitałowo w kilka spółek celowych o profilu technologicznym. GAPR prowadzi także Fundusz Pożyczkowy.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel operacyjny został osiągnięty na przełomie lat 2014/2015 wraz z utworzeniem spółki Akcelerator Technologiczny Gliwice i rozwojem jej działalności.</p> <p>Z perspektywy realizacji celu i dalszego rozwoju instrumentów kapitałowych dla nowoczesnej gospodarki istotne jest wykorzystywanie ATG w komunikacji biznesowej, w tym inwestycyjnej. Istotne jest także utrzymywanie znaczenia GAPR i PNT Technopark Gliwice jako podmiotów realizujących w imieniu samorządu dedykowane przedsięwzięcia istotne dla gospodarki lokalnej.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Akcelerator Technologiczny Gliwice	Michał Chojkowski, Prezes Zarządu		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju	Sylwia Rudek-Matuszczak, Dyrektor		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS1.1. Kreacja nowych firm technologicznych		
Cel operacyjny	CO.1.1.2. Udostępnienie 10.000 m2 powierzchni dla firm technologicznych od 2016 r.		
Wskaźnik	Nowo utworzona w roku kalendarzowym powierzchnia dla firm technologicznych (w tym udostępniona na wynajem) [m2]		
Rok	Wartość wskaźnika (bieżąca / narastająco)	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika (bież./narast.)
2014	50 / 50	2015	1000 / 1050
2015	1000 / 1050	2016	7600 / 8650
2016	3600 / 4650	2017	5000 / 9650
2017	13500/18150	2018	6000/24150
2018	6000/24150	2019	3000/27150
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W 2014 r. Politechnika Śląska udostępniła 50,5 m2 w obiekcie przy ulicy Banacha; w 2015 r. został oddany do użytku drugi z budynków PNT Technopark Gliwice, o powierzchni 1.000 m2. W 2016 r. rozpoczęto działania w biurcu przy ul. Zwycięstwa 52 (byłym tzw. szkieletorze), którego powierzchnia użytkowa wynosi 3.600 m2. W 2017 r. zakończono budowę budynków A i B "Portowa Offices" przy ulicy Portowej 8 (5.000m2). Na przełomie 2017/2018 finalizowano renowację budynku "Starej Poczty" (m.in. siedziba firmy The Software House) i dobudowę obiektu DL Center Point Gliwice o powierzchni biurowej ponad 8.500m2. W 2018 roku oddano do użytkowania 6.000 m2 powierzchni przy ul. Dworcowej 25. Istotą celu jest udostępnianie nowej, gotowej, "deweloperskiej" powierzchni dla firm technologicznych. Stąd do postępu realizacji celu nie wlicza się rotacji lub modernizacji w obiektach istniejących.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel został zrealizowany z nawiązką w 2017 r. W roku 2020 planowane jest oddanie do użytkowania kolejnych 1400 m2 przestrzeni dla firm technologicznych w PNT Technopark Gliwice. W nadchodzących latach na dawnych terenach Fabryki Drutu zakłada się zrewitalizowanie kilku obiektów spełniających kryteria celu. Operatorem w tym zakresie będzie GAPR. Zapowiadane jest także uruchomienie kolejnego obiektu nieopodal gmachu przy ul. Dworcowej 25, od strony ul. Dolnych Wałów (który w części przewidziany jest na typ działalności związany z celem operacyjnym).</p> <p>Podczas prac nad przygotowaniem Strategii działające w Gliwicach instytuty badawcze sygnalizowały, iż dla nich ważnym wyzwaniem wewnętrznym jest dopasowanie infrastruktury budynkowej do obecnych potrzeb i możliwości finansowych. W konsekwencji deklarowały modernizację i oferowanie na rynku (pod wynajem) części posiadanych przez siebie budynków. Jednak w kolejnych latach, podczas monitorowania wdrażania strategii, nie pojawiły się przesłanki, które wskazywałyby na to, że działania tego rodzaju są podejmowane.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju	Sylwia Rudek-Matuszczak, Dyrektor		
Park Naukowo-Technologiczny "Technopark Gliwice"	Jacek Kotra, Dyrektor		
Dworcowa 25			

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS1.1. Kreacja nowych firm technologicznych		
Cel operacyjny	CO.1.1.3. Uzbrojenie komunikacyjne i w media terenów pod strategiczne inwestycje do 2018 r. w tym terenów specjalnej strefy ekonomicznej		
Wskaźnik	Powierzchnia nowo uzbrojonych w roku kalendarzowym terenów pod inwestycje firm technologicznych [ha]		
Rok	Wartość wskaźnika (bieżąca / narastająco)	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika (bież./narast.)
2014	2,3 / 2,3	2015	2 / 4,3
2015	2 / 4,3	2016	2 / 6,3
2016	2 / 6,3	2017	2 / 8,3
2017	0 / 6,3	2018	0 / 6,3
2018	10,7/17	2019	0/17
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W ostatnich latach Miasto Gliwice dozbroiło 2,33 ha terenów inwestycyjnych w strefie Nowych Gliwic. W 2015 r. uzbrojono 2 ha terenów na dawnym terenie Fabryki Drutu. W 2016 r. do GAPR wniesiono aportem tereny dawnej Fabryki Drutu, a w konsekwencji spółka rozpoczęła zarządzanie tymi terenami oraz dalsze ich rewitalizowanie. Docelowo strefa zrewitalizowana obejmie tereny o powierzchni ok. 5 ha. W 2018 r. przy ulicy Sowińskiego przygotowano teren pod produkcję i usługi o wielkości około 6ha (GTB Metropolis), a teren o wielkości 4,7 ha przy ulicy Wyczółkowskiego (teren KSSE) przygotowano i sprzedano pod inwestycje.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel został zrealizowany prawidłowo.</p> <p>Miasto posiada jeszcze w swojej ofercie inwestycyjnej działki, które w razie konieczności mogą być przygotowane do funkcji inwestycyjnej w zależności od zapotrzebowania.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Katarzyna Kobierska, Naczelnik Biura Rozwoju Miasta		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju	Sylwia Rudek-Matuszczak, Dyrektor		
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna	Janusz Michałek, Prezes		
GTB Metropolis			

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS.1.2. Aktywizacja branżowych i tematycznych skupisk firm i sieci współpracy		
Cel operacyjny	CO.1.2.1. Co najmniej 2 tematyczne programy technologiczne koordynowane przez Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” oraz Górnośląską Agencję Przedsiębiorczości i Rozwoju, realizowane w ramach porozumień firm i jednostek naukowych od 2015 r.		
Wskaźnik	Liczba tematycznych programów technologicznych prowadzonych w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	5	2015	6
2015	5	2016	5
2016	5	2017	5
2017	10	2018	16
2018	16	2019	20
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>GAPR prowadzi sama lub ze swoimi partnerami / spółkami zależnymi programy technologiczne w tematach: technologie i techniki medyczne, ICT, Logistyka i „low carbon transport”, lotnictwo/materiały kompozytowe. PNT Technopark Gliwice prowadził program AFAST realizowany z Uniwersytetem Jagiellońskim, który wspiera rehabilitację osób objętych schorzeniem afazji. W ekosystemie Technoparku funkcjonuje Akcelerator Technologiczny Gliwice, który jako fundusz Bridge Alfa inwestuje wyłącznie w spółki prowadzące tematyczne programy badawczo-rozwojowe. Obecnie w portfolio Akceleratora znajduje się 9 spółek, w roku 2018 realizowane były dwa projekty B+R w fazie PoP. W roku 2018 PNT Technopark Gliwice realizował także dwa programy wspierające bezpośrednio rozwój nowych technologii w firmach na jego terenie.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
Cel jest realizowany prawidłowo. Instytucje związane z wdrażaniem celu mają wysoką stabilność organizacyjną.			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
PNT Technopark Gliwice	Jacek Kotra, Dyrektor		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju	Sylwia Rudek-Matuszczak, Dyrektor		
Akcelerator Technologiczny Gliwice	Michał Chojkowski, Prezes Zarządu		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS.1.2. Aktywizacja branżowych i tematycznych skupisk firm i sieci współpracy		
Cel operacyjny	CO.1.2.2. 3 tematyczne programy kształcenia realizowane przez porozumienia firm od 2015 r.		
Wskaźnik	Liczba tematycznych programów kształcenia realizowanych w oparciu o porozumienie firm w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	0	2015	0
2015	0	2016	0
2016	1	2017	1
2017	10	2018	10
2018	16	2019	16
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W 2017 r. kontynuowano studia dualne na Politechnice Śląskiej na kierunku mechanika i budowa maszyn na Wydziale Mechanicznym Technologicznym. Są to studia pierwszego stopnia prowadzone we współpracy z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (KSSE). Program studiów łączy teorię zdobywaną na zajęciach na uczelni z praktyczną nauką zawodu u pracodawców. Zajęcia praktyczne oraz staże prowadzone są we współpracy z inwestorami wchodzącymi w skład klastra Silesia Automotive & Advanced Manufacturing oraz innymi firmami. Wydział Mechaniczny Technologiczny współpracuje również z firmami, które objęły patronat nad specjalnościami studiów: Integrated Manufacturing Systems (Zintegrowane systemy wytwarzania) – specjalność prowadzona w jęz. angielskim pod patronatem firmy Balluff Sp. z o.o.; Zaawansowane układy sterowania maszyn i procesów – specjalność pod patronatem firmy Bernecker & Rainer Industrie – Electronic; Lightweight structures (Struktury Lekkie) – specjalność w jęz. angielskim pod patronatem Silesian Aviation Cluster; Aplikacje napędowe – specjalność pod patronatem firmy SEW-EURODRIVE Polska Sp. z o.o.; Mechatronika pojazdowa – specjalność pod patronatem firmy Dräxlmair; Projektowanie mechatronicznych układów mobilnych – specjalność pod patronatem firmy Wielton SA; Mechatronic systems engineering (Inżynieria systemów mechatronicznych) – specjalność prowadzona w jęz. angielskim pod patronatem firmy IBS Poland; Automation and Robotisation of Technological Processes, Materials Science Examination, Welding technologies and surface engineering in manufacturing - pod patronatem Messer Eutectic Castolin; Certyfikowany kontroler jakości antykorozyjnych powłok malarskich - pod patronatem TÜV Rheinland Polska. Kierunek Fizyka Techniczna posiada profil praktyczny, który jest współtworzony z przedstawicielami przemysłu. Przedsiębiorstwa oferują również praktyki studenckie. Kierunek analityka biznesowa (Wydział Organizacji i Zarządzania) był konsultowany z IBM.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel został zrealizowany w 2017 r. Współpraca z firmami na Politechnice Śląskiej odbywa się przede wszystkim w zakresie organizacji staży i praktyk oraz w zakresie realizacji przez studentów prac dyplomowych. Studenci są zachęceni do udziału w konkursach organizowanych przez firmy. Niemniej zmienność przepisów prawa (np. przewidywania w zakresie ustawy 2.0) jak i krótki czas obowiązywania wprowadzonych w przeszłości instrumentów wsparcia ze środków publicznych (np. kierunków zamawianych) spowodowały, że firmy ostrożnie kalkulują zalety i wady zaangażowania się w sposób formalny i strukturalny w programy nauczania. W kolejnych latach utrzymywał się będzie brak inżynierów i specjalistów na rynku pracy. Oznacza to, że w interesie firm jest ściślejsza współpraca na etapie przygotowania i współprowadzenia programów nauczania, czy to w systemie tradycyjnym, czy też w systemie dualnym. W 2018 r. Politechnika Śląska pozyskała około 7,7 mln zł dofinansowanie na realizację projektu studiów dualnych na kierunkach: mechanika i budowa maszyn (I i II stopnia), transport kolejowy (I stopnia), logistyka (II stopnia), inżynieria materiałowa (II stopnia). Projekt ten opiera się na kilkuletnim doświadczeniu współpracy Politechniki Śląskiej z przedsiębiorstwami i przewiduje intensyfikację tej współpracy na kolejne lata.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna	Janusz Michałek, Prezes		
Politechnika Śląska	Arkadiusz Mężyk, Rektor		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS.1.2. Aktywizacja branżowych i tematycznych skupisk firm i sieci współpracy		
Cel operacyjny	CO.1.2.3. 1 inicjatywa klastrowa wywodząca się z Gliwic osiągnąca poziom rozwoju pozwalający na sklasyfikowanie w kategorii „World-Class-Cluster” do 2020 r.		
Wskaźnik	Liczba inicjatyw klastrowych o randze "World-Class-Cluster" funkcjonujących w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	0	2015	0
2015	0	2016	0
2016	0	2017	0
2017	0	2018	0
2018	0	2019	0
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W ostatnich latach w Gliwicach różne środowiska podejmowały działania zmierzające do uruchomienia inicjatyw klastrowych. W ich wyniku - co jest zjawiskiem normalnym - duża część pomysłów zweryfikowana została negatywnie lub przekształciła się w aktywności o specyfice działania innej niż klastrowa.</p> <p>Inicjatywą klastrową, która w chwili obecnej ma największy potencjał rozwoju i stopniowo staje się klastrem uznanym na arenie międzynarodowej jest Klaster MedSilesia. Grupuje on najważniejsze innowacyjne przedsiębiorstwa z branży medycznej i wszystkie kluczowe jednostki naukowe ze Śląska. Klaster w 2016 r. uzyskał status jednego z 16 (na koniec 2018 r.) Krajowych Kłastrów Kluczowych w Polsce. Uczestniczy w pracach grup roboczych w ramach Krajowych Inteligentnych Specjalizacji, jest partnerem ważnych wydarzeń branżowych oraz projektów międzynarodowych. Koordynatorem klastra jest GAPR.</p> <p>Ponadto na terenie Gliwic i z udziałem podmiotów z Gliwic prowadzonych jest wiele działań w ramach klastra Silesia Automotive & Advanced Manufacturing koordynowanego przez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną, który posiada europejski status "Bronze Label".</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Ze względu na malejące znaczenie pojęcia World-Class-Cluster i rosnącą rolę europejskiego systemu certyfikacji, sugeruje się zmianę brzmienia celu operacyjnego na: 1 inicjatywa klastrowa wywodząca się z Gliwic posiadająca status „Silver Label of the European Cluster Excellence Initiative” do 2020 r.</p> <p>Ponadto warto mieć na uwadze, że status Krajowego Klastra Kluczowego jest nadawany na określony czas. Status KKK dla MedSilesia obowiązuje do 31 października 2019 r. Z grupy siedmiu pierwszych polskich KKK, których status obowiązywał do 31 grudnia 2018 r. tylko cztery klastry uzyskały reakredytację do 31 października 2021 r. Z kolei status "Bronze Label" dla klastra Silesia Automotive & Advanced Manufacturing został nadany do 24 września 2020 r.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju	Sylwia Rudek-Matuszczak, Dyrektor		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju	Izabela Czeremcha, Menedżer klastra MedSilesia		
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna	Łukasz Górecki, Menedżer klastra SAAM		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS.1.3. Poszerzanie skali działalności sektora usług, w tym usług dla spędzania czasu wolnego		
Cel operacyjny	CO.1.3.1. 60000 m2 nieruchomości w zasobach miasta oferowanych na cele usług spędzania czasu wolnego do 2022 r.		
Wskaźnik	Powierzchnia nieruchomości w zasobach miasta oferowana na cele usług spędzania czasu wolnego na ostatni dzień roku kalendarzowego [m2]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	50666,69	2015	50118,61
2015	56204,48	2016	57016,02
2016	55483,29	2017	54334,6
2017	59272,08	2018	58784,68
2018	60454,92	2019	60398,81
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Pierwotnie w strategii wskaźnik osiągnięcia celu operacyjnego został wyznaczony na zdecydowanie zaniżonym poziomie. Stąd po kolejnych edycjach monitoringu wdrażania strategii uchwałą Rady Miasta z 19.10.2017 r. przyjęto obecne brzmienie celu. Stan za kolejne lata i przewidywania na 2019 r. odtworzono na podstawie umów najmu lokali wg specyfikacji w komentarzu do pola "Cel operacyjny".</p> <p>Ponadto na potrzeby spędzania czasu wolnego udostępnia się nieruchomości w ramach działalności jednostek samorządu lokalnego. Są nimi m.in.: Arena Gliwice, hala sportowa, korty tenisowe, Kąpielisko Leśne, pływalnie, stadiony, boiska, Palmiarnia, obiekty sportowe w szkołach, Gliwicki Teatr Muzyczny, Muzeum w Gliwicach oraz placówki Miejskiej Biblioteki Publicznej. Obiekty te nie zostały wliczone do wartości wskaźnika. Jednak gdyby to nastąpiło, podane powyżej wskaźniki należałoby znacząco zwiększyć. Jednak kalkulacja ta nie oddawałaby istoty celu.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
Cel jest realizowany prawidłowo.			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski	Katarzyna Grabowska, Wydział Gospodarki Nieruchomościami		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS.1.3. Poszerzanie skali działalności sektora usług, w tym usług dla spędzania czasu wolnego		
Cel operacyjny	CO.1.3.2. 20 nowych publicznie dostępnych małych przestrzeni rekreacyjnych o znaczeniu dzielnicowym oddanych do użytku do 2020 r.		
Wskaźnik	Liczba nowych publicznie dostępnych przestrzeni rekreacyjnych w dzielnicach oddanych do użytku w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika (bieżąca / narastająco)	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika (bież./narast.)
2014	6 / 6	2015	3 / 9
2015	5 / 11	2016	2 / 13
2016	4 / 15	2017	7 / 22
2017	6 / 21	2018	7 / 28
2018	12 / 33	2019	8 / 41
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Cel jest realizowany poprzez konsekwentne tworzenie obiektów - głównie placów zabaw oraz siłowni zewnętrznych - w ramach działań Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych oraz pojedynczych inicjatyw spółdzielni mieszkaniowych. W 2018 r. MZUK zakończył inwestycje: budowa placu zabaw przy ul. Łódzkiej/Olsztyńskiej/Gnieźnieńskiej; budowa placu zabaw przy ul. Rolników; budowa toru rowerowego pumptrack przy ul. Akademickiej; kompleksowa modernizacja Parku Chrobrego z budową placu zabaw dla dzieci, placu zabaw dla młodzieży, siłownią zewnętrzną i ścieżką zdrowia; strefa seniora przy ul. Kaplicznej z boiskiem do mini – koszykówki; górka saneczkowa na os. Wojska Polskiego; budowa siłowni zewnętrznej przy ul. Narutowicza; budowa siłowni zewnętrznej w Parku Szwajcaria; budowa siłowni zewnętrznej przy ul. Dolnej/Rymera; budowa siłowni zewnętrznej przy ul. Warmińskiej; budowa siłowni zewnętrznej w Parku Starokozielskim; budowa street workout (drążki) przy ul. Sadowej. Ponadto wybrane obiekty zrealizowane w latach wcześniejszych doposażono w dodatkowy sprzęt służący rekreacji.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Do końca roku 2019 planowane jest oddanie do użytkowania następujących inwestycji: siłownia zewnętrzna przy ul. Nad Łąkami; siłownia zewnętrzna przy ul. Bema 20-28; siłownia zewnętrzna na terenie Placu Grunwaldzkiego; budowa placu zabaw przy ul. Klasztornej; budowa street workout parku przy ul. Łódzkiej/Olsztyńskiej/Gnieźnieńskiej; budowa skweru z placem zabaw przy ul. Czarnieckiego „Foka”; tor rowerowy na terenie parku w Bojkowie; tor rowerowo-rolkowy i górka saneczkowa w Żernikach. Cel operacyjny został zrealizowany. Realizacja celu jest dyktowana bieżącymi decyzjami operacyjnymi i budżetowymi w głównej mierze w strukturach decyzyjnych miasta (MZUK jest jednostką wykonującą prace pod względem technicznym) oraz wynikami głosowań w ramach budżetu obywatelskiego). Rola spółdzielni mieszkaniowych jest ograniczona, gdyż podmioty te nie uważają inwestowania w przestrzeń rekreacyjną za istotne z punktu widzenia prowadzonej działalności i polityki inwestycyjnej. Jeśli podejmują starania w tym zakresie, wiążą je ściśle z działaniami miasta.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Miejski Zarząd Usług Komunalnych	Tadeusz Mazur, Dyrektor		
Miejski Zarząd Usług Komunalnych	Tomasz Dudziński		
Przedstawiciele spółdzielni mieszkaniowych	Rozwinięcie w komentarzu		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS.1.3. Poszerzanie skali działalności sektora usług, w tym usług dla spędzania czasu wolnego		
Cel operacyjny	CO.1.3.3. Mechanizm inkubacji i wspierania wydarzeń kulturalnych i kulturalno-oświatowych dostępny od 2015 r.		
Wskaźnik	Mechanizm inkubacji i wspierania wydarzeń kulturalnych i kulturalno-oświatowych funkcjonujący na ostatni dzień roku kalendarzowego [tak/nie]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	Tak	2015	Tak
2015	Tak	2016	Tak
2016	Tak	2017	Tak
2017	Tak	2018	Tak
2018	Tak	2019	Tak
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Mechanizmem wspierającym pojawianie się nowych wydarzeń kulturalnych w mieście są coroczne otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych miasta Gliwice przeprowadzane w oparciu o Ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (1.000.000). Szczególnym narzędziem umożliwiającym poszerzenie naszej oferty kulturalnej jest wyodrębniony konkurs na projekty nowatorskie (100.000 zł). Jego założeniem jest pozyskanie ofert na realizację zadań, które do tej pory nie były prezentowane w Gliwicach i których tematyka nie pokrywa się z dotychczasową ofertą kulturalną.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel jest systematycznie realizowany. Uwarunkowaniem jego osiągnięcia w latach kolejnych jest wpływ nowych ofert konkursowych.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Paweł Staszek, Naczelnik Wydziału Kultury i Promocji Miasta		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	I. Rozwój gospodarki		
Cel strategiczny	CS.1.3. Poszerzanie skali działalności sektora usług, w tym usług dla spędzania czasu wolnego		
Cel operacyjny	CO.1.3.4. 1 ugruntowana inicjatywa klastrowa w dziedzinie spędzania czasu wolnego do 2016 r.		
Wskaźnik	Liczba ugruntowanych inicjatyw klastrowych w dziedzinie spędzania czasu wolnego funkcjonujących w poprzedzającym roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	1	2015	1
2015	1	2016	1
2016	0	2017	0
2017	0	2017	0
2018	0	2019	0
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W wyniku działań Stowarzyszenia Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży Gliwice stały się siedzibą i miastem kojarzonym z działaniem Klastra Przemysłów Kreatywnych i Kulturalnych "Made in Śląsk". Pierwsze działania integracyjne w gronie klastrowiczów oraz aktywności organizacyjne klastra były wspierane początkowo przez Urząd Miejski w Gliwicach, a następnie (w latach 2013 i 2014) były realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego oraz miasta. Pozwoliło to na rozwinięcie kilku ciekawych inicjatyw w gronie podmiotów związanych z klastrem. Zakończenie finansowania zewnętrznego ograniczyło pole działań inicjatywy klastrowej, jednak grono klastrowiczów starało się podtrzymywać wzajemne relacje i kreować nowe wspólne przedsięwzięcia. Jednak obecnie nie są realizowane żadne wspólne przedsięwzięcia pod marką klastra.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Jednym z istotnych uwarunkowań ugruntowania w Gliwicach inicjatywy klastrowej w dziedzinie spędzania czasu wolnego jest potrzeba fizycznej przestrzeni będącej swoistą wizytówką klastra, naturalnym miejscem spotkań mieszkańców. Taką rolę mogłyby pełnić były tereny Fabryki Drutu po ich uprzedniej rewitalizacji. Nie bez znaczenia w tym aspekcie pozostaje także ewentualna rola Starówki oraz przestrzeni w i wokół Areny Gliwice. Mimo faktu, że inicjatywa klastrowa nie jest kontynuowana, w Gliwicach obserwowany jest dynamiczny rozwój oferty usług związanych z rekreacją i czasem wolnym. Są one świadczone w znacznej mierze przez sektor prywatny, czasami korzystający z infrastruktury publicznej. Szczególna forma współpracy klastrowej nie wydaje się być wobec tego niezbędna. Dodatkowo istnieje przypuszczenie, że niedawne inwestycje publiczne oraz już interesująca oferta biznesu sprawiają, że miasto stoi u progu geometrycznego wzrostu podaży i popytu na usługi czasu wolnego.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Klaster "Made in Śląsk"	Łukasz Kasprzyk		
Urząd Miejski w Gliwicach	Paweł Staszal, Naczelnik Wydziału Kultury i Promocji Miasta		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.1. Umacnianie zdolności mieszkańców i instytucji pozarządowych do realizacji oddolnych inicjatyw w życiu miasta		
Cel operacyjny	CO.2.1.1. Malejący odsetek ofert odrzucanych z powodów formalnych		
Wskaźnik	Do roku 2018: Liczba formalnie dopuszczonych do konkursów wniosków na realizację zadań w sferze użyteczności publicznej w roku kalendarzowym [szt.] Od roku 2018: Odsetek ofert odrzucanych z powodów formalnych [%]		
Rok	Wartość wskaźnika / zmiana r-r	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika / zmiana r-r
2014	296	2015	251 / -15%
2015	305 / 3%	2016	300 / -1,6%
2016	387 / 27%	2017	103 / -73%
2017	262 / -32%	2018	280 / 7%
2018 (zmiana wsk.)	33,43% (-12,02pp)	2019	30,42 (3,01pp)
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Cel ten ogniskuje się na zlecanych organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w zadaniach publicznych, w związku z wykonywaniem: Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; Ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie; Uchwały Rady Miejskiej nr V/55/2011 z dnia 17.03.2011r. w sprawie wsparcia rozwoju sportu poprzez wsparcie finansowe klubów sportowych; Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.</p> <p>Do października 2017 r. obowiązywało wcześniejsze brzmienie celu: "Coroczny wzrost o 5% liczby formalnie dopuszczanych do konkursów wniosków na realizację zadań w sferze użyteczności publicznej", zmienione na obecne uchwałą Rady Miasta z 19.10.2017 r. Stąd też od obecnej edycji monitoringu przyjęto nowy wskaźnik służący pomiarowi osiągnięcia celu. Przy czym dla obliczenia zmiany wskaźnika za rok 2018, obliczono także jego poziom za rok 2017 (45,45%).</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Istotą celu jest profesjonalizacja organizacji świadczących ww. zadania. Jednak profesjonalizacja ta ma także swój wymiar związany z konsolidacją działań, co może wpływać na stale zmniejszającą się ogólną liczbę składanych wniosków.</p> <p>Ponadto zmiany prawa powodują, że niejednokrotnie zmieniają się zasady konkursów, a co za tym idzie beneficjenci muszą zapoznać się z nowymi schematami postępowania i z powodzeniem wdrożyć je w życie.</p> <p>Poziom realizacji celu jest silnie uzależniony od wiedzy, rzetelności i staranności przy wypełnianiu ofert przez same organizacje pozarządowe. Wsparciem w tym zakresie służy Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych i pracownicy właściwych wydziałów Urzędu Miejskiego. W najbliższych latach planuje się dalsze działania szkoleniowe i informacyjne w ww. zakresie.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych	Anna Szczyrba-Niemiec, p.o. Dyrektor		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.1. Umacnianie zdolności mieszkańców i instytucji pozarządowych do realizacji oddolnych inicjatyw w życiu miasta		
Cel operacyjny	CO.2.1.2. 5% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uczestniczących w rocznych fakultatywnych programach kształtowania liderów od 2015 r.		
Wskaźnik	Liczba uczniów (i odsetek ogółu uczniów) szkół ponadgimnazjalnych uczestniczących w rocznych fakultatywnych programach kształtowania liderów w roku kalendarzowym [os., %]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	483 (7,42%)	2015	0
2015	42 (0,67%)	2016	56 (0,9%)
2016	438 (7,26%)	2017	358 (5,93%)
2017	246 (5,46%)	2018	241 (5,35%)
2018	334 (5,84%)	2019	293 (5,12%)
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Cel operacyjny jest konsekwentnie realizowany dzięki licznym inicjatywom podejmowanym przez poszczególne szkoły, często we współpracy z organizacjami pozarządowymi lub firmami zlokalizowanymi w mieście. Istotne dla realizacji celu jest także promowanie wolontariatu oraz prowadzenie projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Nie bez znaczenia pozostaje działalność Młodzieżowej Rady Miasta. Wybrane inicjatywy mają charakter cykliczny, podczas gdy inne (większość) są pojedynczymi projektami / przedsięwzięciami.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Praktyka pierwszych lat wdrażania strategii wskazywała, że działania aktywizujące w zakresie kreowania zdolności przywódczych u młodych osób były znacząco uzależnione od finansowania zewnętrznego. Obecnie coraz większego znaczenia nabierają inicjatywy realizowane wspólnie z biznesem, co należy postrzegać jako niewątpliwie bardzo pozytywny kierunek zmian. Nie oznacza to jednak, że mniej istotna staje się rola organizacji pozarządowych i wsparcia sektora publicznego w realizacji celu operacyjnego. Pielęgnować powinno się także uczestnictwo szkół w unijnych programach wymiany międzynarodowej.</p> <p>W przypadku aktualizacji strategii, zapisy celu wymagają dopasowania do stanu po dokonanej reformie oświatowej (likwidacji gimnazjów i zmianie podstawy programowej).</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Mariusz Kucharz, Naczelnik Wydziału Edukacji		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.2. Budowanie odpowiedzialności za własne życie w wymiarach prywatnym i zawodowym		
Cel operacyjny	CO.2.2.1. Zmiana schematów kształcenia uwzględniająca zaradność i postawy przedsiębiorcze w całym przekroju kształcenia, wdrożona w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych od 2016 r.		
Wskaźnik	Liczba szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, w których uwzględniono zaradność i postawy przedsiębiorcze w całym przekroju kształcenia wg stanu na ostatni dzień roku kalendarzowego [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	G-15, PG-17	2015	G-16, PG-17
2015	G-20, PG-16	2016	G-20, PG-16
2016	G-19, PG-16	2017	G-19, PG-16
2017	G-16, PG-13	2018	G-16, PG-12
2018	G-17, PG-14	2019	PG-14
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Wszystkie, z wyjątkiem dwóch szkół dziedzinowych, szkoły na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym uwzględniają cel operacyjny co najmniej na poziomie realizacji podstawy programowej. W szkołach zwraca się uwagę na przygotowanie uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia. Podejmowana jest także współpraca z firmami i instytucjami w otoczeniu, pokazywana jest specyfika gospodarki lokalnej, a jednocześnie przekazuje się treści związane z kreatywnością, planowaniem biznesu, itp. Ponadto w większości szkół są podejmowane dodatkowe działania wspierające rozwój postaw przedsiębiorczych np.: współorganizowanie imprez szkolnych i miejskich, pozyskiwanie środków finansowych przez uczniów na rzecz organizowanych imprez czy wolontariatu, realizowanie własnych projektów, wolontariat uczniowski, wykłady, prelekcje, warsztaty, debaty, wizyty w zakładach pracy, udział w konkursach, olimpiadach związanych z przedsiębiorczością, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz pożytku publicznego.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Szkoły wyrażają duże zainteresowanie aktywnością w zakresie celu operacyjnego. Jest ona związana zarówno z realizacją treści programowych, jak i zajęć fakultatywnych lub też stosowaniem form uatrakcyjniających kształcenie w ramach nauczanych przedmiotów.</p> <p>Podkreśla się znaczenie możliwości organizacyjnych i finansowych realizacji: spotkań z firmami i wizyt w firmach, wizyt w urzędach, szkolnego doradztwa zawodowego, organizowania konkursów i warsztatów, tworzenia kół zainteresowań, szkoleń z zakresu autoprezentacji, warsztatów przedsiębiorczości i kreatywności, debat, dni przedsiębiorczości, itp.</p> <p>Cel jest rokrocznie realizowany, a w przypadku aktualizacji strategii jego ewentualną kontynuację należy dopasować do stanu po dokonanej reformie oświatowej (likwidacji gimnazjów i zmianie podstawy programowej).</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Mariusz Kucharz, Naczelnik Wydziału Edukacji		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.2. Budowanie odpowiedzialności za własne życie w wymiarach prywatnym i zawodowym		
Cel operacyjny	CO.2.2.2. Oferta kursów kwalifikacyjnych zawodowych jako formuła restrukturyzacji szkolnictwa zawodowego dostępna od 2016 r.		
Wskaźnik	Liczba nowych kursów kwalifikacyjnych zawodowych wprowadzonych do oferty (i faktycznie uruchomionych) w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika (bieżąca / narastająco)	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika: I. nowych kursów wprowadzonych
2014	18 (4) / 18 (4)	2015	13
2015	23 (2) / 41 (6)	2016	18
2016	4 (3) / 45 (9)	2017	3
2017	6 (3) / 51 (12)	2018	3
2018	5 (3) / 56 (15)	2019	4
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Szkoły na terenie miasta podjęły wyzwanie rozwijania oferty kursów kwalifikacyjnych zawodowych. Wprowadzały one do oferty liczne nowe kursy, jednak niewiele z nich zostało uruchomionych. Lata 2014 i 2015 były okresem tworzenia rozbudowanej oferty KKZ, w kolejnych latach aktywność w tym zakresie zmalała gdyż zarówno wyczerpały się możliwości oferowania nowych tematów, jak i osiągnięto granice zainteresowania kursami.</p> <p>W ramach wdrażania celu operacyjnego położono nacisk na zintegrowanie oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych z systemem aktywizacji zawodowej prowadzonej przez PUP. Dzięki zacieśnieniu współpracy szkół z PUP oferta KKZ jest propagowana wśród klientów PUP. Wybrane KKK są także realizowane w porozumieniu z pracodawcami z Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Istotnym uwarunkowaniem dla realizacji celu operacyjnego jest zainteresowanie formą kształcenia, jaką są KKZ. Ważne i konieczne jest dalsze pobudzenie świadomości ludzi dorosłych w zakresie nowego sposobu zdobywania umiejętności i wiedzy w tej formie. Istotne jest także budowanie świadomości pracodawców o tej formule kształcenia, gdyż to ona determinuje skłonność do zatrudniania absolwentów, a w konsekwencji zainteresowanie uczestnictwem w kursach.</p> <p>Uruchamianie kolejnych KKZ jest warunkowane minimalną liczebnością grup, co w praktyce oznacza, że części kursów nie uruchamia się ze względu na zainteresowanie nimi pojedynczych osób.</p> <p>Trudno jest jednoznacznie ocenić, na ile prowadzenie KKZ w Gliwicach w obecnej postaci stanowi dobrą formułę restrukturyzacji szkolnictwa zawodowego. W zakresie tego celu operacyjnego wciąż występuje głównie opisana powyżej luka popytowa. W przypadku aktualizacji strategii, zapisy celu powinny ulec zmianie tak, by objęły całość oferty szkolnictwa zawodowego.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Mariusz Kucharz, Naczelnik Wydziału Edukacji		
Powiatowy Urząd Pracy	Marek Kuźniewicz, Dyrektor		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.2. Budowanie odpowiedzialności za własne życie w wymiarach prywatnym i zawodowym		
Cel operacyjny	CO.2.2.3. 500 bezrobotnych rocznie objętych lokalnymi paktami zatrudnienia między instytucjami rynku pracy i przedsiębiorstwami od 2016 r.		
Wskaźnik	Liczba bezrobotnych objętych lokalnymi paktami zatrudnienia między instytucjami rynku pracy i przedsiębiorstwami w roku kalendarzowym [os.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	325	2015	340
2015	340	2016	500
2016	1376	2017	800
2017	1427	2018	800
2018	1010	2019	800
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W ramach wdrażania celu realizowane są następujące przedsięwzięcia: realizacja staży dla osób bezrobotnych u pracodawców, realizacja szkoleń z zakresu własnej działalności gospodarczej dla bezrobotnych, realizacja dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej przez bezrobotnych, realizacja refundacji na doposażenie stanowisk pracy u pracodawców dla bezrobotnych, realizacja subsydiowanego zatrudnienia u pracodawców dla bezrobotnych. W ramach realizacji celu operacyjnego zawierane są stosowne umowy z pracodawcami, instytucjami szkoleniowymi i bezrobotnymi.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel realizowany jest prawidłowo. W kolejnych latach zakłada się realizowanie i monitorowanie celu operacyjnego w sposób wskazany powyżej. Skala realizacji celu (roczny poziom wskaźnika) uzależniona jest od bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach	Marek Kuźniewicz, Dyrektor		
Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach	Irena Matusiak, Kierownik		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.3. Zwiększanie korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych w pełnym przekroju społecznym mieszkańców		
Cel operacyjny	CO.2.3.1. 30% mieszkańców regularnie korzystających z systemu świadczenia usług w mieście w ramach e-urzędu oraz elektronicznych biur obsługi klienta podmiotów świadczących usługi komunalne od 2020 r.		
Wskaźnik	Odsetek ogółu mieszkańców regularnie korzystających z systemu świadczenia usług w mieście w ramach e-urzędu oraz elektronicznych biur obsługi klienta podmiotów świadczących usługi komunalne na ostatni dzień roku kalendarzowego [%]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	7,2	2015	10
2015	12	2016	13
2016	7	2017	18
2017	21	2018	28
2018	5	2019	29
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Realizacja celu operacyjnego jest związana z konsekwentną informatyzacją obsługi działań samorządu lokalnego (Urzędu Miejskiego oraz podległych jednostek), która umożliwi świadczenie coraz większej liczby usług drogą elektroniczną, w tym z użyciem SEKAP i ePUAP. Analizowany w procesie monitoringu odsetek korzystających określany jest w wyniku badania opinii klientów Urzędu Miasta prowadzonych na reprezentatywnej próbie osób opuszczających Urząd po załatwieniu sprawy. Na podstawie zebranych informacji nie można wskazać przyczyn zaskakująco niskiego wyniku w roku 2018, tym bardziej, że liczba wniosków wpływających w formie elektronicznej (w tym SEKAP/ePUAP) systematycznie z roku na rok wzrasta. Jedną z możliwych hipotez jest wobec tego również to, że pewna grupa mieszkańców większość (wszystkie) swoje sprawy załatwia drogą elektroniczną, a co za tym idzie nie jest objęta badaniem wg dotychczas stosowanej metodyki - gdyż w ogóle nie pojawia się w Urzędzie Miasta. Wobec tego w roku 2019 należy rozważyć aktualizację metody badania poziomu wskaźnika.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Procesy e-administracji oraz e-obługi klienta są już codziennością w specyfice polskiego samorządu terytorialnego i usług komunalnych. W wielu aspektach jednak prawo krajowe wciąż często utrzymuje procedury nie sprzyjające pełnej cyfryzacji świadczenia. Dodatkowo w przypadku części spraw na linii mieszkaniac - instytucje publiczne, mieszkańcy ze względu na poziom skomplikowania kwestii lub chęć doinformowania/upewnienia się, wybierają tradycyjną formę kontaktu. W kwestiach prostszych skrócenie czasu załatwiania sprawy, obniżenie kosztów powstałych po stronie interesanta oraz dowolny wybór momentu załatwiania sprawy determinują wybór drogi elektronicznej.</p> <p>Dla osiągnięcia celu ważną będzie kontynuacja działań pracowników Urzędu Miejskiego w Gliwicach, ukierunkowanych na promowanie e-administracji wśród mieszkańców. Istotny wpływ na poziom wskaźnika będzie miało stabilizowanie krajowej platformy ePUAP oraz cyfrowe świadczenie kolejnych usług administracyjnych w sposób systemowy w całym kraju.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Katarzyna Duława, Naczelnik Biura Obsługi Interesantów		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.3. Zwiększanie korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych w pełnym przekroju społecznym mieszkańców		
Cel operacyjny	CO.2.3.2. Darmowy dla odbiorcy system personalizowanej informacji o mieście dostępny za pośrednictwem urządzeń mobilnych od 2015 r.		
Wskaźnik	Darmowy dla odbiorcy system personalizowanej informacji o mieście dostępny za pośrednictwem urządzeń mobilnych wg stanu na ostatni dzień roku kalendarzowego [tak/nie]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	Tak	2015	Tak
2015	Tak	2016	Tak
2016	Nie	2017	Nie
2017	Nie	2018	Nie
2018	Nie	2019	Nie
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>System personalizowanej informacji o mieście tworzony był w oparciu o dwa typy komunikacji z użytkownikiem: komunikaty SMS oraz aplikację mobilną Urzędu Miasta, a także w oparciu o portale społecznościowe. Z badań prowadzonych przez Wydział Kultury i Promocji Miasta wynikało, że najpopularniejszymi kanałami komunikacji stały się portale społecznościowe. Było to przesłanką do wyeliminowania systemu powiadamiania SMS. Natomiast aplikacja mobilna Urzędu Miasta miała zostać zastąpiona aplikacją wdrażaną przez Śląską Sieć Metropolitalną, posiadającą rozbudowane funkcjonalności. Aplikacja ta nie została udostępniona do użytkowania.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Rozwój aplikacji mobilnej mógł być ważny dla miasta, szczególnie w aspekcie ułatwienia realizacji wybranych usług miejskich (np. obsługi strefy płatnego parkowania, choć w tym aspekcie miasto nawiązało współpracę z dostawcami aplikacji SkyCash, MoBilet i Pango, dzięki którym można dokonywać opłat za parkowanie). Jednak wydaje się, że wraz z rozwojem licznych komercyjnych aplikacji ułatwiających użytkownikowi agregację treści oraz korzystanie z usług i udogodnień miejskich, uzasadnienie dla tworzenia własnego, rozbudowanego systemu maleje. O ile nie powstał on do tej pory, a co za tym idzie nie zgromadził istotnej puli użytkowników, pozyskanie tychże będzie w przyszłości coraz trudniejsze. Niemniej dużą wagę należy w w kolejnych latach przykładac do komunikacji z mieszkańcami z wykorzystaniem portali społecznościowych.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Paweł Staszek, Naczelnik Wydziału Kultury i Promocji Miasta		
Śląska Sieć Metropolitalna	Grzegorz Nitkiewicz, Prezes Zarządu		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	II. Zaradność wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych		
Cel strategiczny	CS.2.3. Zwiększanie korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych w pełnym przekroju społecznym mieszkańców		
Cel operacyjny	CO.2.3.3. Zapewniane przez co najmniej 2 operatorów warunki techniczne na całym terytorium miasta, pozwalające na korzystanie z najszybszego dostępnego na polskim rynku standardu transferu danych sieci komórkowej od 2016 r.		
Wskaźnik	Liczba operatorów zapewniających warunki techniczne na całym terytorium miasta, pozwalające na korzystanie z najszybszego dostępnego na polskim rynku standardu transferu danych sieci komórkowej wg stanu na ostatni dzień roku kalendarzowego [podmiot]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	bd.	2015	4
2015	3	2016	4
2016	4	2017	4
2017	4	2018	4
2018	4	2019	4
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Operatorzy podają jedynie informacje bieżące dotyczące parametrów sieci. Stąd precyzyjne podanie informacji odnośnie poziomu osiągnięcia celu możliwe jest jedynie na konkretny dzień dokonania sprawdzenia. W czerwcu 2015 r. liderzy rynku telefonii komórkowej (Orange, Play, Plus, T-Mobile) podawali iż na terenie całego Gliwic oferują najszybszy dostępny transfer danych. Natomiast w kwietniu 2016 r. podawali: Orange - zasięg 4G tak; Play - zasięg LTE tak, zasięg LTE ULTRA nie; Plus - zasięg LTE tak; T-Mobile - zasięg LTE 4G tak. W czerwcu 2017 r.: Plus - LTE Plus nie (brak zasięgu tej klasy tylko na małym obszarze miasta); T-Mobile - LTE 4G tak; Orange 4G/LTE tak; Play - 4G LTE ULTRA tak. W kwietniu 2018 r.: Plus - LTE Plus tak; T-Mobile - LTE 4G tak; Orange 4G/LTE tak; Play - 4G LTE ULTRA tak. W marcu 2019 r.: Plus - LTE tak, LTE PLUS Advanced na wybranych obszarach miasta; T-Mobile - LTE 4G tak; Orange 4G/LTE tak; Play - 4G LTE ULTRA tak, 5G READY na wybranych obszarach miasta.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Realizacja celu jest uzależniona przede wszystkim od polityki rozwojowej i inwestycyjnej operatorów, która jednocześnie jest pochodną decyzji regulatora państwowego. Niemniej miasto powinno monitorować zmiany na rynku technologicznym i, w miarę pojawiania się kolejnych rozwiązań w zakresie celu operacyjnego, powinno prowadzić rozmowy związane z realizacją pilotaży tychże rozwiązań w Gliwicach. Obecnie cel jest realizowany prawidłowo, aczkolwiek należy zwrócić uwagę, że sieci stopniowo rozwijają swoją ofertę (LTE PLUS Advanced oraz Play 5G READY) - w tym aspekcie ważnym staje się zadbanie o to, by pilotażami tymi objęto całe terytorium miasta. Wdrożenie standardu 5G w Polsce stanie się kolejnym istotnym momentem, w którym ważne będzie zaznaczenie pozycji Gliwic w polityce operatorów telekomunikacyjnych.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Orange	https://www.orange.pl/view/mapazasiegu		
Play	https://www.play.pl/pomoc/mapa-zasiegu.html		
Plus	http://www.plus.pl/mapa-zasiegu		
T-Mobile	http://www.t-mobile.pl/pl/dlaciebie/obsługa-klienta/informacje-i-pomoc/zasieg		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.1. Wzmacnianie oferty ponadlokalnej w wizerunkowych przestrzeniach miasta		
Cel operacyjny	CO.3.1.1. 1 cykliczne wydarzenie o zasięgu międzynarodowym w stałym kalendarium imprez w mieście od 2020 r.		
Wskaźnik	Liczba cyklicznych (powtarzalnych w mieście) wydarzeń o zasięgu międzynarodowym zorganizowanych w mieście w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	0	2015	0
2015	0	2016	0
2016	0	2017	0
2017	0	2018	0
2018	0	2019	0
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Istotą celu operacyjnego jest wykreowanie w Gliwicach wydarzenia kulturalnego, które byłoby rozpoznawalne w skali międzynarodowej i przyciągało do Gliwic relatywnie dużą skalę gości z zagranicy. Realizacja ww. celu jest możliwa poprzez rozwijającą się działalność Areny Gliwice. Dostępna przestrzeń oraz profesjonalizacja działania operatora znacząco zwiększyły potencjał Gliwic, w których już od 2018 r. odbywają się wydarzenia na skalę międzynarodową. Były nimi m.in. Sensation Poland 2018 czy A State Of Trance.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Najistotniejszym uwarunkowaniem osiągnięcia celu jest dalszy rozwój oferty programowej operatora Areny Gliwice w zakresie produkcji wydarzeń o największym potencjale przyciągnięcia publiczności.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Paweł Staszek, Naczelnik Wydziału Kultury i Promocji Miasta		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.1. Wzmacnianie oferty ponadlokalnej w wizerunkowych przestrzeniach miasta		
Cel operacyjny	CO.3.1.2. Doroczne wydarzenie sportowe co najmniej europejskiej rangi w stałym kalendarium imprez od 2020 r.		
Wskaźnik	Liczba dorocznych (powtarzalnych w mieście) wydarzeń sportowych co najmniej europejskiej rangi zorganizowanych w mieście w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	0	2015	0
2015	0	2016	0
2016	0	2017	0
2017	0	2018	0
2018	0	2019	0
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Istotą celu operacyjnego jest przyciągnięcie do Gliwic ważnego wydarzenia sportowego, które pozycjonowałoby Gliwice w globalnym przekazie medialnym i przyciągało do miasta gości z zagranicy. Realizacja ww. celu jest możliwa poprzez rozwijającą się działalność Areny Gliwice, która posiada wyposażenie odpowiednie nie tylko do realizacji imprez wzmiankowanej rangi, ale także do przygotowania ich transmisji telewizyjnych. W 2018 odbyły się w ww. obiekcie takie wydarzenia jak Gala KSW czy Gala Boks KnockOut Boxing Night 5. Organizacja tego typu wydarzeń w pierwszym roku działalności obiektu dobrze rokuje na przyszłość i stwarza spore prawdopodobieństwo osiągnięcia zamierzonego celu w przyszłości.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Kluczowym uwarunkowaniem osiągnięcia celu w kolejnych latach jest konsekwentne budowanie kalendarza imprez dla Areny Gliwice i wchodzenie w międzynarodowe relacje pozwalające znaleźć się w gronie potencjalnych lokalizacji rozpatrywanych jako miejsca odbywania się ważnych imprez sportowych. Należy jednak mieć na uwadze, że organizacja tego typu przedsięwzięć w dużym stopniu uzależniona jest od kalendarza i polityki prowadzonej przez związki sportowe, które decydują o terminach i miejscach rozgrywek. Istnieje ryzyko związane z tym, że w nadchodzących latach w Polsce mało prawdopodobna jest realizacja dużych, a tym bardziej dorocznych, imprez sportowych. Wynika to z tego, że wiele ważnych wydarzeń odbyło się w kraju w ostatnich latach, a kalendarze na lata nadchodzące zostały wypełnione przez organizatorów w innych częściach Europy lub globu. W 2019 r. w Gliwicach odbył się mecz w ramach Siatkarskiej Ligi Mistrzów. Sukces organizacyjny przedsięwzięcia daje szansę na jego cykliczną organizację w mieście.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Paweł Staszal, Naczelnik Wydziału Kultury i Promocji Miasta		

Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.1. Wzmacnianie oferty ponadlokalnej w wizerunkowych przestrzeniach miasta		
Cel operacyjny	CO.3.1.3. 3 koncerty rangi międzynarodowej rocznie od 2018 r.		
Wskaźnik	Liczba koncertów rangi międzynarodowej zorganizowanych w mieście w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	0	2015	0
2015	0	2016	0
2016	0	2017	0
2017	0	2018	1
2018	2	2019	3
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Istotą celu operacyjnego jest organizowanie w Gliwicach koncertów szeroko rozpoznawalnych artystów, które pozycjonowałyby Gliwice w co najmniej europejskim przekazie medialnym i przyciągały do miasta gości co najmniej z sąsiadujących krajów. W 2018 dzięki działalności Areny Gliwice odbyły się dwa przedsięwzięcia spełniające te kryteria Sensation Poland 2018 oraz A State Of Trance. Na rok 2019 r. zapowiedziano już organizację koncertów Slayer oraz Scorpions. Dotychczasowy kalendarz imprez pozwala założyć, że w przyszłości nie będzie problemów z osiągnięciem założonego celu.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Kluczowym uwarunkowaniem jest konsekwentne budowanie kalendarza imprez dla Areny Gliwice i wchodzenie w międzynarodowe relacje pozwalające znaleźć się w gronie potencjalnych lokalizacji rozpatrywanych jako miejsca odbywania się koncertów w ramach tras uznanych wykonawców.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Paweł Staszek, Naczelnik Wydziału Kultury i Promocji Miasta		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.1. Wzmacnianie oferty ponadlokalnej w wizerunkowych przestrzeniach miasta		
Cel operacyjny	CO.3.1.4. 2 międzynarodowe wydarzenia o charakterze kongresowym lub targowym dla co najmniej 500 odbiorców każde, rocznie od 2018 r.		
Wskaźnik	Liczba międzynarodowych wydarzeń o charakterze kongresowym lub targowym dla co najmniej 500 odbiorców zorganizowanych w mieście w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	0	2015	0
2015	0	2016	1
2016	0	2017	0
2017	0	2018	0
2018	0	2019	1
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Istotą celu operacyjnego jest organizowanie w Gliwicach kongresów lub targów, które pozycjonowałyby miasto w wybranych, co najmniej europejskich, środowiskach profesjonalnych i przyciągały do niego gości z zagranicy na relatywnie dużą skalę. Dotychczasowe lata wdrażania strategii pokazują, że na skutek rozpoczęcia działalności Areny Gliwice pojawiają się wydarzenia targowe na skalę ogólnopolską. W perspektywie roku 2019 w kalendarzu imprez targowych pojawiły się EXPO Gliwice 20. Targi Budownictwa, Architektury oraz Targi Wędkarskie RYBOMANIA. Te ostatnie są największymi targami wędkarskimi w Polsce i jedną z największych wystaw tej branży w Europie, co może się przełożyć na liczbę i charakter odbiorców.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Głównym uwarunkowaniem realizacji celu jest poszukiwanie przez operatora Areny Gliwice ofert targowych lub kongresowych, które przyciągną określoną publiczność, a poprzez stosowny marketing i pozycjonowanie będą oddziaływały na charakter odbiorców (krajowych, zagranicznych). Cel mógłby być również realizowany przez gliwickie środowiska naukowe lub biznesowe, organizujące swoje konferencje tematyczne. Jednak na przestrzeni ostatnich lat nie doprowadzono do realizacji przedsięwzięcia o skali odpowiadającej postawionemu celowi operacyjnemu.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Paweł Staszek, Naczelnik Wydziału Kultury i Promocji Miasta		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.2. Tworzenie zróżnicowanej oferty mieszkaniowej w centrum miasta i na terenach rezydencjalnych		
Cel operacyjny	CO.3.2.1. 200 mieszkań w centralnych obszarach miasta wprowadzonych na rynek do 2020 r.		
Wskaźnik	Liczba nowych mieszkań w centralnych obszarach miasta oddanych do użytku w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika (bieżąca / narastająco)	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika (bież./narast.)
2014	98	2015	bd.
2015	101 / 199	2016	123 / 322
2016	274 / 473	2017	559 / 1032
2017	537 / 1010	2018	131 / 1141
2018	90 / 1165	2019	44 / 1209
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Z zasobu komunalnego w obszarze centralnym miasta kolejno w latach 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019 (plan) odpowiednio: 44, 33, 48, 26, 44, 12 lokale(i) mieszkalne(ych) sprzedano na rzecz najemców; 27, 31, 27, 20, 24, 7 lokali sprzedano w przetargu; 6, 12, 15, 5, 12, 10 lokali wyremontowanych wskazano do zasiedlenia; 21, 25, 16, 15, 10, 15 lokali(e) wymagających(e) remontu wskazano do zasiedlenia.</p> <p>Z danych podanych przez deweloperów podczas warsztatu tematycznego w dniu 2 czerwca 2017 r. wynika, że w centralnych obszarach miasta w 2016 r. powstało 168 mieszkań, a za 2017 r. wartość ta wynosiła będzie: 471.</p> <p>Zorganizowanie w/w warsztatu tematycznego pozwoliło "urealnić" od 2016 r. wartość zmierzonego wskaźnika. W 2018 r. do użytku oddano 65 mieszkań przy ul. Konarskiego 10.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel operacyjny został zrealizowany, a kolejne lata będą przynosiły zwiększenie wskaźnika jego realizacji. Jednocześnie przewiduje się, że skala nowych inwestycji deweloperskich w mieście w nadchodzących latach może zmniejszyć się wobec lat 2014-2016.</p> <p>W niewielkiej odległości od wytyczonego obszaru centrum, przy ul. Pszczyńskiej firma Trojan planuje oddanie do użytku 90 mieszkań w roku 2019.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Sebastian Ptak, Naczelnik Wydziału Geodezji i Kartografii		
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	Bożena Kus, Dyrektor		
Deweloperzy inwestujący w Gliwicach			

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.2. Tworzenie zróżnicowanej oferty mieszkaniowej w centrum miasta i na terenach rezydencjalnych		
Cel operacyjny	CO.3.2.2. 400 mieszkań o powierzchni 50-100 m ² oraz domów w zabudowie szeregowej poza ścisłym centrum, wprowadzonych na rynek do 2020 r.		
Wskaźnik	Liczba nowych mieszkań oraz domów w zabudowie szeregowej poza ścisłym centrum oddanych do użytku w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika (bieżąca / narastająco)	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika (bież./narast.)
2014	ok. 60	2015	ok. 75
2015	ponad 85 / ok. 145	2016	ponad 170 / ok. 315
2016	77 / ok. 222	2017	161 / ok. 383
2017	ok. 85 / ok. 307	2018	ok. 260 / ok. 567
2018	ok. 136 / ok. 443	2019	ok. 284 / ok. 727
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>W latach 2014-2015 wartość wskaźnika szacowana była głównie na podstawie ankiety telefonicznej z deweloperami oraz analizy ofert publikowanych w internecie. Do dużych inwestycji deweloperskich, które wpłynęły na realizację celu w tych latach zaliczyć można osiedla: przy ul. Kozielskiej, Radosne, Zamkowa, przy ul. Dolnej i Pocztovej, Wójtowe Pole, Wiśniowe Wzgórze, Bursztynowe.</p> <p>Z danych podanych przez deweloperów podczas warsztatu tematycznego w dniu 2 czerwca 2017 r. wynika, że poza ścisłym centrum miasta w 2016 r. powstało 77 mieszkań i domów w zabudowie szeregowej, a za 2017 r. wartość ta wynosiła będzie: 161. Zorganizowanie w/w warsztatu tematycznego pozwoliło "urealnić" wartość zmierzonego wskaźnika od roku 2016.</p> <p>W 2017 roku zostało wprowadzonych na rynek ok. 85 mieszkań i domów spełniających kryteria celu. Najważniejsze inwestycje miały miejsce w następujących lokalizacjach: ul. Pocztovej, Górna, Poezji.</p> <p>W roku 2018 zostało wprowadzonych na rynek około 136 mieszkań i domów. Najważniejsze inwestycje miały miejsce to w ramach inwestycji Osiedle Paryskie oraz Osiedle Bursztynowe. Należy także zwrócić uwagę, że w ostatnio oddanych inwestycjach sporo mieszkań ma powierzchnię między nieco poniżej 50m², które to nie zostały wliczone do wskaźnika.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel został zrealizowany w roku 2018. W kolejnych latach planowane są kolejne duże inwestycje w mieście. Są to między innymi inwestycje dewelopera Nexx, jak również w ramach kolejnych etapów rozbudowy nowych osiedli np. Osiedla Paryskie. Planowana jest także inwestycja około 40 mieszkań przy ul. Pszczyńskiej. W mniejszym stopniu powstają osiedla domków jednorodzinnych i zabudowy bliźniaczej. Realizowane i planowane inwestycje w większości dotyczą domów o większej powierzchni niż 100 m².</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Sebastian Ptak, Naczelnik Wydziału Geodezji i Kartografii		
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	Bożena Kus, Dyrektor		
Deweloperzy inwestujący w Gliwicach			

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.2. Tworzenie zróżnicowanej oferty mieszkaniowej w centrum miasta i na terenach rezydencjalnych		
Cel operacyjny	CO.3.2.3. 50 domów o powierzchni użytkowej pow. 250 m2 oddanych do użytku lub wprowadzonych na rynek do 2020 r.		
Wskaźnik	Liczba nowych domów o powierzchni użytkowej powyżej 250 m2, które zostały zaewidencjonowane geodezyjnie w roku kalendarzowym [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika (bieżąca / narastająco)	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika (bież./narast.)
2014	26 / 26	2015	---
2015	13 / 39	2016	---
2016	18 / 57	2017	---
2017	46 / 103	2018	50 / 153
2018	37 / 140	2019	40 / 180
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Dane oblicza się korzystając z Ewidencji Gruntów i Budynków Miasta Gliwice, stosując przeliczniki powierzchni zabudowy.</p> <p>Pierwotne brzmienie celu, tj. "50 domów o powierzchni użytkowej pow. 250 m2 na działkach o powierzchni pow. 2.000 m2 oddanych do użytku lub wprowadzonych na rynek do 2020 r." zostało w okresie wdrażania strategii zmienione na obecne (uchwałą Rady Miasta z 19.10.2017 r.), ze względu na realia funkcjonowania gliwickiego rynku nieruchomości. W wyniku tego dokonano przeliczenia wartości wskaźnika; stąd dla danych historycznych nie podaje się wartości przewidywanych.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Cel został osiągnięty wcześniej niż zakładano. Dalszy rozwój przestrzeni rezydencjalnych w Gliwicach warunkowany jest podażą terenów umożliwiających dokonywanie tego rodzaju inwestycji oraz zainteresowaniem majątnych mieszkańców Gliwic i osób przyjezdnych lokalizacją w Gliwicach. Oczekuje się, że istnieje związek między atrakcyjnością gospodarczą Gliwic a skłonnością menedżerów, właścicieli firm, wysokiej klasy specjalistów do trwałego wiązania się z miastem przez inwestycję w nieruchomość mieszkalną.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Sebastian Ptak, Naczelnik Wydziału Geodezji i Kartografii		

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.3. Umacnianie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dostępnej w mieście		
Cel operacyjny	CO.3.3.1. 15 kierunków studiów rocznie realizowanych w mieście w systemie gwarantującym szczególne przywileje ze względu na użyteczność dla gospodarki (np. stypendia w ramach kierunków zamawianych, stypendia fundowane) od 2018 r.		
Wskaźnik	Liczba kierunków studiów realizowanych w mieście w systemie gwarantującym szczególne przywileje ze względu na użyteczność dla gospodarki wg stanu na ostatni dzień roku kalendarzowego [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	27	2015	24
2015	10	2016	10
2016	11	2017	12
2017	14	2018	17
2018	17	2019	17
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Cel jest realizowany wyłącznie przez Politechnikę Śląską. Po zakończeniu zewnętrznego finansowania projektów tzw. kierunków zamawianych realizacja celu związana była z kierunkami, które pozwalają uzyskać szczególne uprawnienia zawodowe. Na Wydziale Mechanicznym Technologicznym utworzono studia dualne (prowadzone we współpracy z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną; program łączy teorię zdobywaną na zajęciach na uczelni z praktyczną nauką zawodu u pracodawców; zajęcia praktyczne oraz staże prowadzone są we współpracy z inwestorami wchodzącymi w skład klastra Silesia Automotive & Advanced Manufacturing oraz innymi firmami) oraz specjalności II stopnia pod patronatem przedsiębiorstw. Na innych wydziałach również realizowane są pojedyncze projekty edukacyjne przy współpracy z przedsiębiorstwami lub w oparciu o rozeznanie prowadzone wśród przedsiębiorstw. Za pośrednictwem Biura Karier studenci zachęceni są do angażowania się w ogólnopolskie konkursy organizowane przez polskie i zagraniczne przedsiębiorstwa, w tym dotyczące płatnych staży.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Przywileje związane z ww. kierunkami kształcenia zależą od kwestii ustawowych (np. związanych z uprawnieniami) lub od aktywności własnej wydziałów (szkolenia certyfikowane, kierunki zamawiane, itp.) W związku z tym na części kierunków przywileje mają charakter systemowy na innych tworzą dodatkowe możliwości zainteresowanym osobom.</p> <p>Ponadto, w dużej mierze realizacja celu operacyjnego mogłaby się opierać na wykorzystaniu narzędzi systemowych w szkolnictwie wyższym. Takim narzędziem były np. kierunki zamawiane, jednak idea ta na chwilę obecną nie jest kontynuowana.</p> <p>Cel realizowany jest raczej za pośrednictwem specjalności niż kierunków kształcenia (kierunek jest pojęciem szerszym). Warto rozważyć wydłużenie horyzontu obowiązywania celu oraz jego preredagowanie, także w kontekście prac nad nowelizacją Prawa o szkolnictwie wyższym.</p> <p>W 2018 r. Politechnika Śląska pozyskała około 7,7 mln zł dofinansowanie na realizację projektu studiów dualnych na kierunkach: mechanika i budowa maszyn (I i II stopnia), transport kolejowy (I stopnia), logistyka (II stopnia), inżynieria materiałowa (II stopnia).</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Politechnika Śląska			

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.3. Umacnianie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dostępnej w mieście		
Cel operacyjny	CO.3.3.2. 10 kierunków studiów II stopnia rocznie realizowanych w mieście w językach obcych od 2018 r.		
Wskaźnik	Liczba kierunków lub specjalizacji studiów II stopnia realizowanych w mieście w językach obcych wg stanu na ostatni dzień roku kalendarzowego [szt.]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	4	2015	4
2015	7	2016	10
2016	15	2017	15
2017	22	2018	22
2018	23	2019	23
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Kierunki studiów w językach obcych oferuje jedynie Politechnika Śląska. W ofercie znajdują się następujące specjalizacje w ramach kierunków drugiego stopnia w języku angielskim: architecture; structural engineering: civil and industrial structures; structural engineering: geotechnics and underground structures; structural engineering: bridges; automatic control and robotics; electronics and telecommunication; informatics; process engineering in green chemical technologies; nanomaterials and fine chemicals; electrical engineering; integrated manufacturing systems; lightweight structures; aircraft design; materials technology for automotive industry; mechatronic systems engineering; automation and robotisation of technological processes; materials science examination; welding technologies and surface engineering in manufacturing; research of nanostructured materials; information systems in medicine; aircraft propulsion systems; clean fossil and alternative fuels energy. W 2018 r. uruchomiono nową specjalizację w języku angielskim pod nazwą data science.</p> <p>Poza tym w Politechnice Śląskiej, głównie z myślą o studentach uczestniczących w wymianie międzynarodowej, prowadzone są liczne pojedyncze przedmioty w języku angielskim. Prowadzone są także tzw. kierunki hybrydowe (z językiem polskim oraz innym obcym). Ich lista dostępna jest na stronie internetowej uczelni.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Obecna oferta Politechniki Śląskiej odpowiada założeniom strategii Gliwic. Politechnika rozwija kolejne kierunki specjalizacji na podstawie porozumień z firmami oraz w ramach projektów europejskich. Dalszy rozwój oferty kierunków obcojęzycznych będzie uzależniony od dynamiki internacjonalizacji Politechniki Śląskiej, a także od atrakcyjności Polski jako miejsca odbywania studiów.</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Politechnika Śląska			

ARKUSZ MONITOROWANIA CELU OPERACYJNEGO			
Priorytet	III. Procesy metropolizacyjne		
Cel strategiczny	CS.3.3. Umacnianie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dostępnej w mieście		
Cel operacyjny	CO.3.3.3. Możliwość zrealizowania w mieście pełnego cyklu kształcenia: szkoła podstawowa – liceum, w co najmniej 2 językach obcych od 2020 r.		
Wskaźnik	Możliwość zrealizowania w mieście pełnego cyklu kształcenia: szkoła podstawowa – liceum, w co najmniej 2 językach obcych wg stanu na ostatni dzień roku kalendarzowego [tak/nie]		
Rok	Wartość wskaźnika	Rok	Przewidywana wartość wskaźnika
2014	Nie	2015	Nie
2015	Nie	2016	Nie
2016	Nie	2017	Nie
2017	Nie	2018	Nie
2018	Nie	2019	Nie
2019		2020	
2020			
Informacje uzupełniające dotyczące zaawansowania osiągnięcia celu operacyjnego			
<p>Obecnie w Gliwicach funkcjonują szkoły z oddziałami zarówno z językiem niemieckim jak i językiem angielskim jako drugim językiem nauczania. Jest także prowadzone poszerzone nauczanie języka niemieckiego na poziomie szkoły podstawowej. Konsekwentnie zwiększa się liczba szkół, w których programy poszerzane są o kształcenie w języku obcym, głównie angielskim lub kształcenie językowe.</p> <p>W I Liceum Ogólnokształcącym prowadzone są oddziały "dwujęzyczne" realizujące program międzynarodowej matury.</p>			
Uwarunkowania osiągnięcia celu operacyjnego w kolejnych latach			
<p>Stan prawny nie przewiduje w szkołach publicznych możliwości utworzenia oddziałów, w których nauczanie jest prowadzone w języku obcym. Formalnie ogranicza to możliwości samorządu lokalnego w zakresie organizacji kształcenia w taki sposób, by spełnić założenia celu operacyjnego. Istotnym aspektem jest także zgłaszany przez dyrektorów szkół brak kadr nauczycielskich posiadających uprawnienia do nauczania (przedmiotów innych niż języki) w językach obcych.</p> <p>Nie zmienia to jednak faktu, iż można w warunkach polskich prowadzić kształcenie w pełni organizowane w językach obcych lub w tzw. dualności językowej, w formie tzw. szkół międzynarodowych, bazujących na programach afiliowanych przy / notyfikowanych w systemach innych krajów. Szkoły takie np. anglo- czy francuskojęzyczne w Warszawie lub Krakowie oferują kształcenie wyłącznie w językach obcych lub z językiem polskim jako drugim językiem. Szkoła tego typu na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii działa w Zabrze na zasadach opisanych w dokumencie: http://międzynarodowaszkoła.eu/pl/o-nas-1 i w Katowicach (https://international.edu.pl/informacje/o-nas).</p>			
Kluczowe źródła informacji			
Instytucja	Osoba do kontaktu		
Urząd Miejski w Gliwicach	Mariusz Kucharz, Naczelnik Wydziału Edukacji		

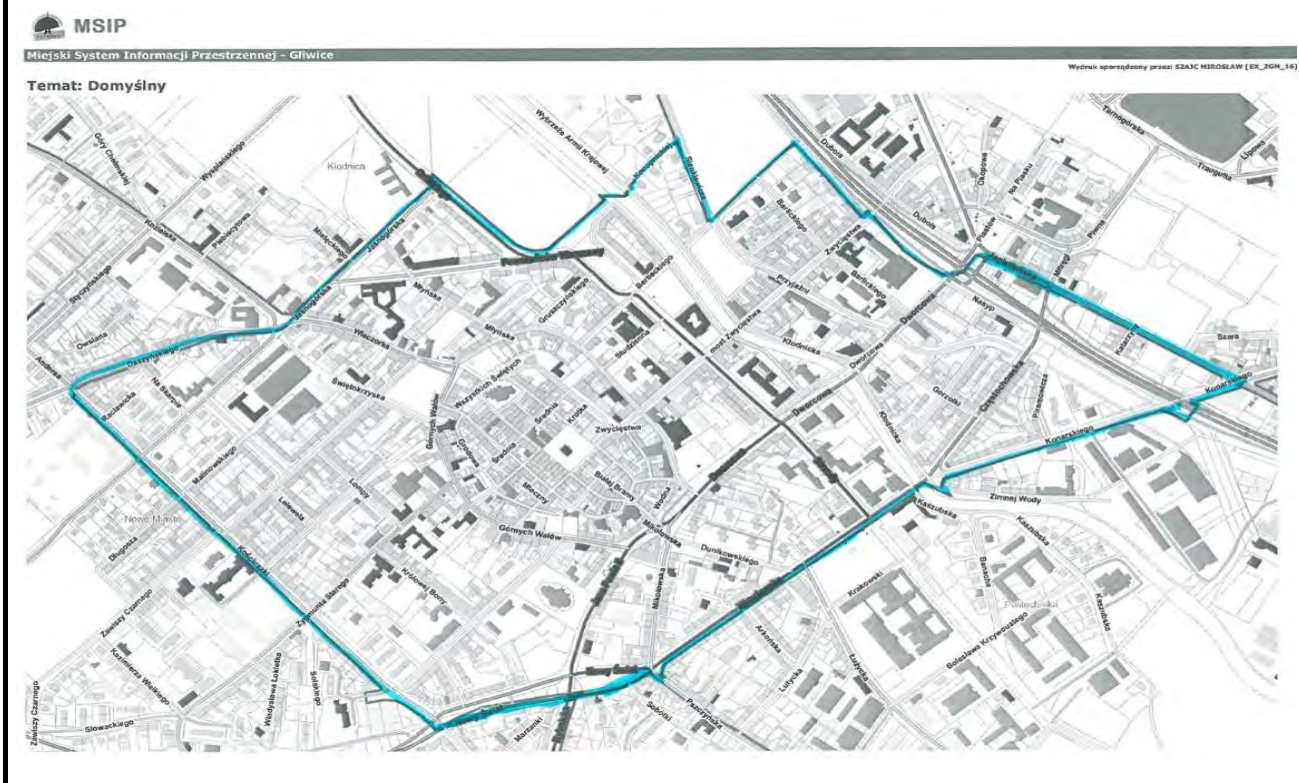
UWAGI METODYCZNE

System monitorowania wdrażania Strategii osiągnął już dużą dozę stabilności. Podmioty zaangażowane w dostarczanie danych w większości sytuacji są dobrze zaznajomione z systemem i gromadzą dane na bieżąco lub potrafią sprawnie dostarczyć je, bazując na posiadanych przez siebie systemach informacyjnych.

Metoda monitorowania Strategii nie wymaga obecnie zmian.

Informacja uzupełniająca:

Rysunek. Obszar centralny analizowany dla CO.3.2.1.

WNIOSKI

**z monitoringu realizacji
„Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022”**

**InnoCo sp. z o.o.
Gliwice, marzec 2019**

Rok 2018 był piątym rokiem wdrażania zaktualizowanej strategii rozwoju Gliwic. Procesowi jej tworzenia towarzyszyło założenie o tym, iż postanowienia strategiczne mają być ambitne i precyzyjnie określone. W dokumencie strategii świadomie nie odniesiono się do wielu innych procesów – szczególnie tych związanych ze świadczeniem różnego rodzaju lokalnych usług publicznych na wysokim poziomie – gdyż uznawano, że jest to już dobrze rozumianą rutyną operacyjną w mieście.

Z perspektywy czasu można bez wątpienia stwierdzić, że podejście to było uzasadnione. Zagadnienia objęte strategią niosą ze sobą dużą dozę nowości dla miasta. I choć założone cele operacyjne często są (były) obciążone dużym ryzykiem realizacyjnym, doświadczenie uczy, że – dzięki konsekwencji oraz współdziałaniu grupy niezależnych podmiotów; aktorów lokalnej sceny gospodarczej, edukacyjnej, społecznej i politycznej – większość z nich udało się osiągnąć.

Wdrażanie strategii jest regularnie monitorowane. W cyklach rocznych przeprowadzane jest zestandaryzowane postępowanie mające na celu weryfikację wskaźników przypisanych do każdego celu operacyjnego, zakończone opracowaniem raportu monitoringowego. System monitorowania osiągnął już dużą dozę stabilności. Podmioty zaangażowane w dostarczanie danych w większości sytuacji są dobrze zaznajomione z systemem i gromadzą dane na bieżąco lub potrafią sprawnie dostarczyć je, bazując na posiadanych przez siebie zasobach informacyjnych. „Raport 2019” opracowany za rok 2018 i obejmujący projekcję na rok 2019 przynosi pozytywny obraz procesów wdrażania strategii.

Strukturę strategii tworzą trzy priorytety, które następnie dekomponowane są na cele strategiczne i precyzyjnie zakreślone pod względem merytoryki oraz czasu realizacji cele operacyjne.

Priorytet I odnosi się do rozwoju gospodarki. W jego ramach, w zakresie celu strategicznego CS1.1. Kreacja nowych firm technologicznych zostały zrealizowane wszystkie cele operacyjne, tj.

- CO.1.1.1. Trwałe ulokowanie w mieście co najmniej 1 instytucji dokonującej inwestycji kapitałowych w firmy technologiczne od 2015 r.
- CO.1.1.2. Udostępnienie 10.000 m² powierzchni dla firm technologicznych od 2016 r.
- CO.1.1.3. Uzbrojenie komunikacyjne i w media terenów pod strategiczne inwestycje do 2018 r. w tym terenów specjalnej strefy ekonomicznej.

Cel strategiczny CS.1.2. dotyczy aktywizacji branżowych i tematycznych skupisk firm i sieci współpracy. W jego zakresie prawidłowo realizowane są cele operacyjne:

- CO.1.2.1. Co najmniej 2 tematyczne programy technologiczne koordynowane przez Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” oraz Agencję Rozwoju Lokalnego [obecnie GAPR], realizowane w ramach porozumień firm i jednostek naukowych od 2015 r.
- CO.1.2.2. 3 tematyczne programy kształcenia realizowane przez porozumienia firm od 2015 r.

Natomiast rekomendowane jest przeformułowanie celu operacyjnego CO.1.2.3. (1 inicjatywa klastrowa wywodząca się z Gliwic osiągająca poziom rozwoju pozwalający na sklasyfikowanie w kategorii „World-Class-Cluster” do 2020 r.) ze względu na malejące znaczenie pojęcia World-Class-Cluster i rosnącą rolę europejskiego systemu certyfikacji klastrów. Sugeruje się zmianę brzmienia celu operacyjnego na: 1 inicjatywa klastrowa wywodząca się z Gliwic posiadająca status „Silver Label of the European Cluster Excellence Initiative” do 2020 r. Uzyskanie tego statusu jest w zasięgu klastra MedSilesia, który obecnie posiada najwyższy status krajowy – status Krajowego Klastra Kluczowego lub silnie obecnego w Gliwicach klastra Silesia Automotive & Advanced Manufacturing, który posiada już status „Bronze Label”.

Cel strategiczny CS.1.3. zdefiniowano jako poszerzanie skali działalności sektora usług, w tym usług dla spędzania czasu wolnego. Składają się na niego cztery cele operacyjne, z czego realizowane są / zrealizowano trzy:

- CO.1.3.1. 60000 m² nieruchomości w zasobach miasta oferowanych na cele usług spędzania czasu wolnego do 2022 r.

- CO.1.3.2. 20 nowych publicznie dostępnych małych przestrzeni rekreacyjnych o znaczeniu dzielnicowym oddanych do użytku do 2020 r.
- CO.1.3.3. Mechanizm inkubacji i wspierania wydarzeń kulturalnych i kulturalno-oświatowych dostępny od 2015 r.

Czwarty cel (CO.1.3.4. 1 ugruntowana inicjatywa klastrowa w dziedzinie spędzania czasu wolnego do 2016 r.) sformułowano mając na uwadze perspektywę rozwoju Klastra Przemysłów Kreatywnych i Kulturalnych „Made in Śląsk”. Niestety inicjatywa ta zakończyła swoje funkcjonowanie w krótkim okresie po zakończeniu projektu finansującego jej inkubację. Jednocześnie w Gliwicach obserwowany jest dynamiczny rozwój oferty usług związanych z rekreacją i czasem wolnym. Są one świadczone w znacznej mierze przez sektor prywatny, czasami korzystający z infrastruktury publicznej. Szczególna forma współpracy klastrowej nie wydaje się być wobec tego niezbędna.

Priorytet II strategii dotyczy zaradności wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych, a w nim cel strategiczny CS.2.1. obejmuje umacnianie zdolności mieszkańców i instytucji pozarządowych do realizacji oddolnych inicjatyw w życiu miasta. W ramach tego celu prawidłowo realizowane są oba cele operacyjne:

- CO.2.1.1. Malejący odsetek ofert [na realizację zadań w sferze użyteczności publicznej] odrzucanych z powodów formalnych.
- CO.2.1.2. 5% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uczestniczących w rocznych fakultatywnych programach kształtowania liderów od 2015 r.

Cel strategiczny CS.2.2. odnosi się do budowania odpowiedzialności za własne życie w wymiarach prywatnym i zawodowym. W strukturze tego celu zrealizowano dwa cele operacyjne:

- CO.2.2.1. Zmiana schematów kształcenia uwzględniająca zaradność i postawy przedsiębiorcze w całym przekroju kształcenia, wdrożona w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych od 2016 r.
- CO.2.2.3. 500 bezrobotnych rocznie objętych lokalnymi paktami zatrudnienia między instytucjami rynku pracy i przedsiębiorstwami od 2016 r.

Natomiast w zakresie celu operacyjnego CO.2.2.2. (Oferta kursów kwalifikacyjnych zawodowych jako formuła restrukturyzacji szkolnictwa zawodowego dostępna od 2016 r.) trudno jest jednoznacznie ocenić, na ile prowadzenie KKZ w obecnej postaci stanowi dobrą formułę restrukturyzacji szkolnictwa zawodowego. Mimo wielkich nadziei pokładanych kilka lat temu w tym instrumencie, okazało się, że brak jest znaczącego popytu na tego typu usługę edukacyjną. W kolejnych latach maleje liczba nowych KKZ wprowadzanych do oferty; jednocześnie uruchamiane są pojedyncze kursy. Zapisy celu powinny ulec zmianie tak, by objęły całość oferty szkolnictwa zawodowego.

Ostatnim celem strategicznym w ramach priorytetu II jest CS.2.3. Zwiększanie korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych w pełnym przekroju społecznym mieszkańców. W ramach tego celu realizowany jest cel operacyjny CO.2.3.3. Zapewniane przez co najmniej 2 operatorów warunki techniczne na całym terytorium miasta, pozwalające na korzystanie z najszybszego dostępnego na polskim rynku standardu transferu danych sieci komórkowej od 2016 r. Jednocześnie problematyczna jest realizacja pozostałych celów. We wcześniejszych latach rósł odsetek mieszkańców regularnie korzystających z systemu świadczenia usług w mieście w ramach e-urzędu oraz elektronicznych biur obsługi klienta podmiotów świadczących usługi komunalne (CO.2.3.1. 30% mieszkańców regularnie korzystających z systemu świadczenia usług w mieście w ramach e-urzędu oraz elektronicznych biur obsługi klienta podmiotów świadczących usługi komunalne od 2020 r.) – jednak badanie monitoringowe za rok 2018 wskazało na znaczący spadek wskaźnika. Nie jest natomiast realizowany cel operacyjny CO.2.3.2. Darmowy dla odbiorcy system personalizowanej informacji o mieście dostępny za pośrednictwem urządzeń mobilnych od 2015 r. Wydaje się, że wraz z rozwojem licznych komercyjnych aplikacji ułatwiających użytkownikowi agregację treści oraz korzystanie z usług i udogodnień miejskich, uzasadnienie dla tworzenia własnego, rozbudowanego systemu maleje. O ile nie powstał on do tej pory, a co za tym idzie nie zgromadził istotnej puli użytkowników, pozyskanie tychże będzie w przyszłości coraz trudniejsze.

Priorytet III. Procesy metropolizacyjne, tak jak wcześniejsze priorytety, składa się z trzech celów strategicznych. Pierwszy z nich – CS.3.1. Wzmacnianie oferty ponadlokalnej w wizerunkowych przestrzeniach miasta – skomponowany został z czterech celów operacyjnych, których wdrożenie warunkowane jest rozwojem oferty Areny Gliwice. Celami tymi są:

- CO.3.1.1. 1 cykliczne wydarzenie o zasięgu międzynarodowym w stałym kalendarium imprez w mieście od 2020 r.
- CO.3.1.2. Doroczne wydarzenie sportowe co najmniej europejskiej rangi w stałym kalendarium imprez od 2020 r.
- CO.3.1.3. 3 koncerty rangi międzynarodowej rocznie od 2018 r.
- CO.3.1.4. 2 międzynarodowe wydarzenia o charakterze kongresowym lub targowym dla co najmniej 500 odbiorców każde, rocznie od 2018 r.

Powyższe cele zostaną osiągnięte z niewielkim opóźnieniem. Aczkolwiek istotnym jest pytanie o zasadność utrzymania ambitnie postawionego celu operacyjnego związanego z wydarzeniami kongresowymi. Dotychczasowe lata wdrażania strategii pokazują, że żadna z inicjatyw naukowych czy biznesowych nawet w niewielkim stopniu nie zbliża się do założeń wskazanych w celu.

Z kolei cel strategiczny CS.3.2. Tworzenie zróżnicowanej oferty mieszkaniowej w centrum miasta i na terenach rezydencjalnych został z wyprzedzeniem zrealizowany w całej rozciągłości trzech celów operacyjnych, tj.:

- CO.3.2.1. 200 mieszkań w centralnych obszarach miasta wprowadzonych na rynek do 2020 r.
- CO.3.2.2. 400 mieszkań o powierzchni 50-100 m² oraz domów w zabudowie szeregowej poza ścisłym centrum, wprowadzonych na rynek do 2020 r.
- CO.3.2.3. 50 domów o powierzchni użytkowej pow. 250 m² oddanych do użytku lub wprowadzonych na rynek do 2020 r.

Ostatnim zapisanym w strategii celem strategicznym jest CS.3.3. Umacnianie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dostępnej w mieście. W ramach tego celu zrealizowano cele operacyjne:

- CO.3.3.1. 15 kierunków studiów rocznie realizowanych w mieście w systemie gwarantującym szczególne przywileje ze względu na użyteczność dla gospodarki (np. stypendia w ramach kierunków zamawianych, stypendia fundowane) od 2018 r.
- CO.3.3.2. 10 kierunków studiów II stopnia rocznie realizowanych w mieście w językach obcych od 2018 r.

Natomiast nie jest realizowany cel operacyjny CO.3.3.3. Możliwość zrealizowania w mieście pełnego cyklu kształcenia: szkoła podstawowa – liceum, w co najmniej 2 językach obcych od 2020 r. W gliwickich szkołach publicznych prowadzone są rozbudowane programy związane z nauczaniem w języku obcym, włącznie z maturą międzynarodową. Nie ma jednak prawnej możliwości zorganizowania publicznego kształcenia w całości w języku obcym. Jednocześnie w mieście nie uruchomiły swojej działalności tzw. szkoły międzynarodowe, których działalność mogłaby przyczynić się do realizacji celu.

Ponieważ dużą pulę celów operacyjnych zrealizowano zgodnie z planem, z pewnością warto podjąć w mieście dyskusję nad zastąpieniem ich nowymi aspiracjami rozwojowymi. Część zamierzeń wymaga z kolei rewizji. Obecny postęp wdrażania strategii Gliwic jest na tyle zaawansowany, że konieczne wydaje się być przygotowanie procesu aktualizacji strategii. Jednak ze względu na trwające na poziomie krajowym prace związane z wdrażaniem Systemu zarządzania rozwojem Polski, sugeruje się odczekać kilka miesięcy – do momentu skonkretyzowania postanowień rządu w zakresie ewentualnej metodyki opracowywania zintegrowanych strategii rozwoju lokalnego, które mają połączyć funkcje dokumentów strategii oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Załącznik nr 3

Sprawozdanie z realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023

Gliwicki Program Rewitalizacji do roku 2023 - sprawozdanie z realizacji za rok 2018

Zawartość sprawozdania:

Informacje ogólne	1
Uchwały ws. Gliwickiego Programu Rewitalizacji	4
Cele programu rewitalizacji.....	4
Projekty rewitalizacyjne	6
Wnioski:.....	7

Informacje ogólne

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Proces ten prowadzony jest w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Działania te są skoncentrowane terytorialnie i prowadzone wspólnie przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności mieszkańcy gminy, właściciel nieruchomości, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, społeczną, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz organy władzy publicznej. Władze samorządowe są również interesariuszami rewitalizacji, ale oprócz prowadzenia zadań w zakresie rewitalizacji odnośnie właściwości gminy, przygotowują, koordynują i tworzą warunki do jej prowadzenia przez pozostałych interesariuszy.

W Gliwicach podstawą prowadzenia działań rewitalizacyjnych jest Gliwicki Program Rewitalizacji do roku 2023 (GPR) przyjęty uchwałą nr XXIII/574/2017 Rady Miasta Gliwice z 09 lutego 2017 roku. Program, zgodnie z wymogami dotyczącymi programów rewitalizacji, uzyskał pozytywną ocenę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. GPR tworzy ramy dla prowadzenia działań rewitalizacyjnych w mieście. Oznacza to, że zawiera on przedsięwzięcia realizowane przez jednostki samorządowe, jak i podmioty niezależne od miasta. Jest to szczególnie istotny element wpływający na zarządzanie całym programem i jego monitorowanie. O ile bowiem podmioty publiczne mogą podlegać wymogom sprawozdawczości nałożonym przez władze samorządowe, o tyle udział podmiotów zewnętrznych w programie rewitalizacji odbywa się na zasadzie dobrowolności.

Gliwicki Program Rewitalizacji do roku 2023 został opracowany jako dokument zawierający diagnozę, cele, projekty oraz mechanizmy wdrażania skupione na obszarach, na których występują problemy o ponadprzeciętnej, w skali miasta, koncentracji. Jest to opracowanie odpowiadające zarówno stosowanym w mieście standardom zarządzania rozwojem lokalnym, jak również zgodne z wymaganiami zewnętrznymi – formułowanymi na szczeblu regionalnym i krajowym – wobec programów rewitalizacji. Prace nad Programem zostały osadzone we wcześniejszych doświadczeniach działań rewitalizacyjnych prowadzonych w Gliwicach oraz powiązane z obowiązującymi w mieście dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Równocześnie, w sensie stosowanej metodologii opracowania, struktury i treści Programu, zachowano pełną zgodność z zasadami określonymi w Ustawie o rewitalizacji oraz w Wytycznych w zakresie programów rewitalizacji, sformułowanymi na szczeblu rządowym.

Wymiary rewitalizacji, które znalazły się w Gliwickim Programie Rewitalizacji do roku 2023 wynikają z diagnozy, wizji, celów oraz przedsięwzięć. GPR jest dokumentem poruszającym zarówno wymiar społeczny, gospodarczy, środowiskowych, przestrzenno – funkcjonalny oraz techniczny. Program:

- adresowany jest do konkretnych obszarów, wyznaczonych w oparciu o wykonane analizy ilościowe i jakościowe, odnosi się do zagadnień szczegółowych związanych z rewitalizacją, ale równocześnie jest skorelowany z kierunkami rozwoju miasta nakreślonymi w innych dokumentach lokalnych. W ramach GPR wyróżniono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji, który został podzielony na 2 podobszary: Podobszar północny (Łąbędy – Os. Kopernika) o powierzchni 290,82 ha (2,17 % pow. Miasta), Podobszar centralny (Śródmieście – Sośnica) o powierzchni 1376,96 ha (10,29 % pow. Miasta). Razem obszar rewitalizacji obejmuje 1667,51 ha i stanowi 12,46% powierzchni miasta,
- opracowany został z udziałem podmiotów lokalnych, w tym mieszkańców terenów wytypowanych do rewitalizacji, co podwyższa prawdopodobieństwo dostosowania wypracowanych rozwiązań do realnych oczekiwań społeczności lokalnych,
- sformułowany został przy wykorzystaniu narzędzi planowania strategicznego (długoterminowego) i zorientowany na procesowe podejście do rozwiązywania problemów.

Gliwicki Program Rewitalizacji charakteryzuje się niezbędnymi dla takich opracowań atrybutami kompleksowości, koncentracji, komplementarności. Kompleksowość Programu przejawia się w sferach:

- projektowej:
 - implementacja Programu odbywa się poprzez wdrażanie wielu różnorodnych projektów, składających się na spójne i synergiczne wiązki,
 - wdrażane są projekty uzupełniające się, zsynchronizowane, których rezultaty wzajemnie się wspomagają,
 - wiązki projektów przyjętych do realizacji prowadzą do kompleksowej interwencji (całościowej przemiany sytuacji obszaru);
- zagadnień: łączenie aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego;
- przestrzennej: uwzględnianie zmian obszaru poddawanego rewitalizacji wraz z jego otoczeniem;
- finansowej (montaż środków z różnych źródeł):

- łączenie środków ze źródeł publicznych i prywatnych,
- wykorzystywanie środków zewnętrznych z różnych funduszy europejskich;
- skali: zorientowanie na wprowadzenie zmiany strukturalnej, a nie cząstkowej.

Cechą, która może być uznana za wyróżnik GPR jest koncentracja. Programy rewitalizacji odnosi się do zjawisk kryzysowych na konkretnych obszarach. Stąd też, nie może i nie obejmuje on całego miasta, a jedynie te obszary, które z różnych względów – zwłaszcza społecznych – uznać można za wymagające specjalnego traktowania. Podkreślić należy, że wskazanie obszarów rewitalizacji nie oznacza wyłączenia pozostałych części miasta z polityki rozwoju lokalnego. Działania wobec innych obszarów podejmowane są w ramach innych polityk, strategii lub programów. Zapewnienie cechy koncentracji jest niezbędnym warunkiem, który musi być spełniony, aby można było uzyskać wsparcie zewnętrzne na wdrożenie Programu. Koncentracja Gliwickiego Programu Rewitalizacji postrzegana może być w dwóch znaczeniach:

- skupienie uwagi na obszarach, gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa, a ponadto można wykazać tę koncentrację problemów w sposób obiektywny,
- sformułowanie projektów zlokalizowanych poza obszarem tylko w sytuacji, jeśli służą realizacji celów wynikających z Programu Rewitalizacji (aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców obszarów).

Na rzecz realizacji programu wykorzystano zalecane przez ustawodawcę instrumenty dialogu i partycypacji oraz narzędzia pozwalające na stworzenie rozwiązań dedykowanych konkretnym obszarom. Wśród tych narzędzi można wskazać: ankiety, spotkania z mieszkańcami, warsztaty z przedstawicielami partnerów społecznych i gospodarczych, wizje lokalne w terenie, a także szczegółowe prace analityczne, diagnostyczne i studialne.

W kontekście prac diagnostycznych i projektowych do kluczowych działań należy zaliczyć:

- cykl warsztatów z udziałem mieszkańców oraz przedstawicieli: Rad Osiedli, Radnych, organizacji pozarządowych, instytucji miejskich, w tym szkół i instytucji kultury, Policji, Straży Miejskiej, OPS, przedsiębiorców, spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, Klubu Seniora. Spotkania te odbyły się w okresie od października do listopada 2015 i zorganizowane były w pięciu lokalizacjach w przestrzeni Gliwic. Po spotkaniach tych protokoły udostępniono na stronie internetowej w BIP,
- warsztaty i spotkania robocze z instytucjami miejskimi oraz wizje lokalne w okresie październik 2015 - luty 2016.

Ponadto po przygotowaniu projektu Gliwickiego Programu Rewitalizacji, przekazano go do zaopiniowania, m.in. przez Miejską Radę Działalności Pożytku Publicznego (październik-listopad 2016) oraz ograny w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (październik-listopad 2016). Jednocześnie umożliwiono każdemu zainteresowanemu wniesienie uwag do przygotowanego projektu, w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Obok informacji ilościowych uzyskanych ze źródeł statystyki publicznej, a także instytucji miejskich, wykorzystano dane jakościowe, w szczególności wiedzę mieszkańców i przedstawicieli różnych podmiotów działających w obszarach rewitalizacji. Zrealizowane w miejskich osiedlach warsztaty pozwoliły na rozpoznanie zjawisk na tle problemów i oczekiwań mieszkańców oraz określenie punktów ciężkości w Gliwickim Programie Rewitalizacji.

Uchwały ws. Gliwickiego Programu Rewitalizacji

Konieczność częstych aktualizacji programu wynika z chęci ubiegania się podmiotów funkcjonujących w mieście (interesariuszy rewitalizacji) o pozyskanie unijnego wsparcia finansowego na poszczególne projekty. Tylko ujęcie danego projektu w GPR pozwala na pozyskanie środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020. Częste aktualizacje są odpowiedzią Miasta na wnioski interesariuszy rewitalizacji.

Lista przyjętych uchwał ws. Gliwickiego Programu Rewitalizacji:

1. **Uchwała XXIII/574/2017**
Rady Miasta Gliwice
z 09 lutego 2017 roku.
w sprawie: przyjęcia do realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.
2. **Uchwała XXIX/661/2017**
Rady Miasta Gliwice
z 20 lipca 2017 roku.
w sprawie: zmian w Uchwale Nr XXIII/574/2017 Rady Miasta w Gliwicach z dnia 09 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.
3. **Uchwała XXX/682/2017**
Rady Miasta Gliwice
z 07 września 2017 roku.
w sprawie: zmian w Uchwale Nr XXIII/574/2017 Rady Miasta w Gliwicach z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.
4. **Uchwała XXXIX/846/2018**
Rady Miasta Gliwice
z 12 lipca 2018 roku.
w sprawie: zmian w Uchwale Nr XXIII/574/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 9 lutego 2017 r.
w sprawie przyjęcia do realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023
5. **Uchwała XL/882/2018**
Rady Miasta Gliwice
z 06 września 2018 roku.
w sprawie: zmian w uchwale nr XXIII/574/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 9 lutego 2017 r.
w sprawie przyjęcia do realizacji Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023.

Cele programu rewitalizacji

Głównym celem Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023 jest kształtowanie procesów wspierających aktywizowanie i wykorzystywanie atutów obszaru rewitalizacji. Jest on zorientowany jest na ponowne odkrycie i zagospodarowanie potencjałów obszaru rewitalizacji, przy aktywnym współdziałaniu społeczności lokalnych. Zostanie on osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych określonych osobno dla każdego z podobszarów:

- Podobszar północny:
 - C.P.1. Wysokie kompetencje zawodowe oraz aktywność społeczności lokalnych angażujących się w realizowanie działań na rzecz swojego miejsca zamieszkania.

- C.P.2. Zachowywane i rozwijane tradycyjne walory mieszkaniowe obszaru oraz elastycznie przekształcana oferta dostępnych udogodnień dostosowywanych do zmieniającej się sytuacji społecznej i demograficznej.
- C.P.3. Rozwinięte ponadlokalne funkcje czasu wolnego, wykorzystujące położenie i infrastrukturę obszaru.
- C.P.4. Dogodne warunki dla rozwoju biznesu wykorzystującego lokalizację obszaru, jego tradycje gospodarcze oraz tereny przemysłowe możliwe do ponownego zagospodarowania.
- C.P.5. Wzrost atrakcyjności obszaru dzięki wdrażaniu rozwiązań z zakresu rozwoju zrównoważonego.
- Podobszar centralny:
 - C.C.1. Wysoki poziom i jakość życia, których fundamentami są aktywne społeczności lokalne, atrakcyjne przestrzenie publiczne i mieszkania oraz dostępność zróżnicowanych usług publicznych i rynkowych.
 - C.C.2. Upowszechnienie innowacyjnych rozwiązań zgodnych z ideą inteligentnego miasta, służących mieszkańcom obszaru oraz użytkownikom zewnętrznym.
 - C.C.3. Wysoka ranga obszaru jako centrum kreowania potencjałów dla rozwoju nowoczesnej gospodarki i społeczeństwa.
 - C.C.4. Rozwijająca się gospodarka wykorzystująca w kreatywny sposób atuty obszaru związane z atrakcyjnością przestrzeni, kapitałem ludzkim, potencjałem instytucjonalnym, dostępnością dogodnie usytuowanych terenów przemysłowych.

Szacunkowa ocena stopnia realizacji poszczególnych celów rewitalizacyjnych sporządzona na podstawie projektów zakończonych i w realizacji za rok 2018 przedstawiona została w tabeli:

Cel rewitalizacji	Ogólna liczba projektów realizujących cel rewitalizacji	Liczba projektów zrealizowanych lub w trakcie realizacji	Wskaźnik stopnia realizacji celu
C.C.1	62	9	15%
C.C.2	7	3	43%
C.C.3	31	14	45%
C.C.4	5	0	0%
C.P.1	24	3	13%
C.P.2	11	0	0%
C.P.3	3	1	33%
C.P.4	3	0	0%
C.P.5	8	3	38%

Uwaga: Dany projekt może realizować więcej niż jeden cel rewitalizacji stąd suma ogólnej liczby projektów realizujących cel rewitalizacji nie odpowiada faktycznej liczbie projektów zawartych w Gliwickim Programie Rewitalizacji.

Projekty rewitalizacyjne

W nawiązaniu do sformułowanych celów oraz zidentyfikowanych problemów w programie rewitalizacji została sformułowana lista przedsięwzięć na rzecz rewitalizacji wydzielonych podobszarów. Przedsięwzięcia zostały podzielone na kluczowe (podstawowe) i uzupełniające. Lista projektów uzupełniających stanowi dopełnienie zakresu projektów kluczowych (podstawowych), i określa równie istotne działania do realizacji w ramach procesów rewitalizacyjnych. Niemniej, ze względu na realizację zasady koncentracji, zachowując potrzebę planowania w oparciu o możliwości realizacyjne oraz ze względu na brak kompleksowej informacji o zakresie i kosztach tych projektów, nie znalazły się one na liście projektów kluczowych. Realizacja tych projektów jest równie istotna lecz uzależniona jest od możliwości organizacyjnych i finansowych Miasta oraz partnerów – interesariuszy procesu rewitalizacji.

Ogólne zestawienie projektów w GPR:

Stan na:	Stan bazowy 09 lutego 2017	31 grudnia 2018
Projekty kluczowe	46	64
Projekty uzupełniające	35	53
Razem	81	117

Stan realizacji projektów na dzień 31 grudnia 2018:

Status projektu	Projekty kluczowe	Projekty uzupełniające	Razem
Zrealizowano	4		4
W realizacji	24		24
Rezygnacja z realizacji	6		6
Planowane do realizacji, w szczególności po uzyskaniu zewnętrznego wsparcia finansowego	27	56	71
Suma końcowa	61	56	117

Rezygnacje z realizacji projektów była spowodowane różnymi czynnikami. Wśród nich wymienia się zbycie nieruchomości, na której miał być realizowany projekt, przejęcie projektu przez inny podmiot odpowiedzialny, zmianę zakresu projektu i połączenie go z innym, brak możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego na realizację.

Pozyskane finansowe wsparcie zewnętrzne na realizację projektów:

Dotychczas udało się pozyskać zewnętrzne fundusze na realizację 22 projektów. Całkowita wartość tych projektów wynosi ponad 132 mln zł w tym pozyskana kwota dofinansowania to ponad 106 mln zł. 21 projektów uzyskało wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Śląskiego na lata 2014- 2020, 1 w ramach Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Lista dofinansowanych projektów:

- Budowa poligonów zawodowych i modernizacja warsztatów szkolnych - ZSB-C "Nowe kwalifikacje gwarancją zatrudnienia",
- Budowa poligonów zawodowych i modernizacja warsztatów szkolnych - ZSZS "Nowe umiejętności - nowe szanse",
- Budowa poligonów zawodowych i modernizacja warsztatów szkolnych - ZSS "Mechanika najwyższych lotów",
- Dom św. Jacka w Gliwicach,
- EKO-ŚWIATŁO w Gliwicach,
- Gliwickie Centrum Edukacji Lotniczej,
- Inkubator Przedsiębiorczości - szansą na skuteczną rewitalizację w Gliwicach,
- Mieszkanie na start. Etap I,
- Nowy uczeń - nowoczesna pracownia - nowatorski pracownik – podniesienie, jakości kształcenia w Górnośląskim Centrum Edukacyjnym,
- Nowy uczeń - nowoczesna pracownia - nowatorski pracownik – podniesienie, jakości kształcenia w Górnośląskim Centrum Edukacyjnym,
- Odbudowa przestrzeni społecznej i kulturalnej dzielnicy Łabędy poprzez zintegrowane działania rewitalizacyjne - Centrum Kompetencyjne i Kształcenia Zawodowego w Łabędach,
- Odbudowa przestrzeni społecznej i kulturalnej dzielnicy Łabędy poprzez zintegrowane działania rewitalizacyjne - Praca daje moc,
- Program ograniczania niskiej emisji dla miasta Gliwice - edycja pilotażowa (WFOŚiGW),
- Regionalny Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej,
- Rozbudowa systemu detekcji na terenie miasta Gliwice wraz z modernizacją wybranych sygnalizacji świetlnych. Etap II,
- Równe szanse, lepszy start - zwiększenie potencjału edukacyjnego z przygotowaniem osób z niepełnosprawnościami do zawodu w CKZiU nr 1,
- Równe szanse, lepszy start - zwiększenie potencjału edukacyjnego z przygotowaniem osób z niepełnosprawnościami do zawodu w CKZiU nr 1,
- Stworzenie nowych miejsc pobytu dla dzieci w wieku do lat 3/ przedszkolnym - w budynku przy ul. Wiejskiej 21,
- Stworzenie sieci placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami i patologiami społecznymi,
- TECHNOPARK-owa Akademia - Podnoszenie kwalifikacji językowych i ICT dorosłych
- Twoja Społeczność Twoją Szansą. Etap I,
- Utworzenie farmy fotowoltaicznej.

Wnioski:

Mając na uwadze charakter programu rewitalizacji oraz pozyskane dane dotyczące stopnia realizacji celów i poszczególnych projektów rewitalizacyjnych należy stwierdzić, iż:

- Program rewitalizacji wdrażany jest zgodnie z założeniami,

- Nie zidentyfikowano istotnych ryzyk mogących mieć znaczący wpływ na wdrażanie programu rewitalizacji,
- Zgodnie z założeniami program stanowi ramy umożliwiające włączenie się w działania rewitalizacyjne podmiotom funkcjonującym w mieście zarówno z nim powiązanych jak i nie. Świadczą o tym bieżące aktualizacje programu oraz wzrost liczby projektów,
- Fakt, iż w realizację programu zaangażowane są podmioty niezależne od Miasta wpływa na wdrażanie programu rewitalizacji jako całości,
- Wdrożenie programu pozwoliło na pozyskanie zewnętrznych środków finansowych w wysokości ponad 106 mln zł, co należy uznać za dobry wynik.

Załącznik nr 4

Sprawozdanie z Wykonania Programu Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2018

Spis treści

I	Wstęp	3
II	Konsultacje Programu Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na 2018 rok	3
III	Finansowe formy współpracy	4
1.	Informacje ogólne.	4
2.	Środki przyznane w otwartych konkursach ofert.	5
3.	Środki przyznane na podstawie art. 19a ustawy o dppio - „małe granty”.	6
4.	Środki przyznane w trybie pozostałych ustaw.	6
5.	Wkład własny organizacji.	7
6.	Środki przyznane organizacjom w roku 2018 na realizację zadań publicznych.	8
IV	Pozafinansowe formy współpracy	9
1.	Informacje ogólne.	9
2.	Konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących sfery zadań publicznych.	9
3.	Funkcjonowanie zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym oraz Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach.	11
4.	Wystawianie przez Miasto opinii i udzielanie rekomendacji oraz pomoc w nawiązaniu kontaktów i współpracy z organizacjami z zagranicy.	11
5.	Zamieszczanie na stronie internetowej Miasta informacji od organizacji.	11
6.	Udział przedstawicieli organizacji w pracach w komisjach konkursowych.	11
7.	Inne formy współpracy.	11
V	Działalność jednostki organizacyjnej Miasta – Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych	12
1.	Informacje ogólne	12
2.	Udzielanie wsparcia merytorycznego i infrastrukturalnego organizacjom zgodnie ze statutem GCOP.	12
3.	Koordynowanie prac zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym oraz obsługa Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.	13
4.	Wsparcie merytoryczne dla klubów seniora.	13
5.	Organizacja we współpracy z Miastem konkursu promującego gliwickie organizacje, społeczników oraz wspierających ich przedsiębiorców.	13
6.	Wsparcie merytoryczne dla osób zainteresowanych działalnością w sektorze organizacji pozarządowych, społeczności lokalnych i wolontariuszy.	14
7.	Promocja przekazywania przez mieszkańców Gliwic 1% podatku na rzecz organizacji.	14
8.	Prowadzenie serwisu internetowego dla organizacji i administrowanie elektroniczną bazą danych o organizacjach działających na terenie Miasta.	15
9.	Promocja aktywności społecznej, w tym organizacja Gali Wolontariatu.	15
10.	Wsparcie rewitalizacji społecznej	16
11.	Wsparcie dla sektora ekonomii społecznej.	17
VI	Ocena realizacji Programu Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2018	18
VII	Podsumowanie wykonania Programu Współpracy Miasta Gliwice z organizacjami pozarządowymi na rok 2018	20

I Wstęp

II Konsultacje Programu Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na 2018 rok

Program Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2018 jest dokumentem regulującym zasady i określającym formy współpracy Miasta Gliwice z organizacjami pozarządowymi.

Poniższe sprawozdanie powstało we współpracy Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych (GCOP) z poszczególnymi wydziałami Urzędu Miejskiego w Gliwicach (UM), Ośrodkiem Pomocy Społecznej (OPS) oraz gliwickimi organizacjami pozarządowymi i Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach (MRDPP).

Prace nad Programem Współpracy na 2018 rok rozpoczęły się w czerwcu 2017 roku, kiedy to członkowie MRDPP zostali zaproszeni do składania propozycji i uwag do tworzonego Programu Współpracy.

W czerwcu 2017 r. została także przesłana informacja do przewodniczących zespołów branżowych, organizacji pozarządowych oraz do naczelników Wydziałów UM w Gliwicach o możliwości zgłaszania uwag i zadań priorytetowych do Programu Współpracy na rok 2018. Po zebraniu wszystkich propozycji, w sierpniu 2017 r. pełnomocnik prezydenta miasta ds. organizacji pozarządowych w porozumieniu z wydziałami Urzędu Miejskiego w Gliwicach przygotował projekt Programu, który był konsultowany w dniach od 21 września do 5 października 2017 r. zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr PM-5117/17 z dnia 21 września 2017 r. Ponadto 27 września 2017 r. zorganizowano spotkanie konsultacyjne z organizacjami poświęcone projektowi Programu.

W październiku 2017 r. skierowano projekt Programu pod obrady Rady Miasta Gliwice.

Program Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2018 został przyjęty uchwałą Rady Miasta Gliwice nr XXXI/708/2017 z dnia 19 października 2017 r.

III Finansowe formy współpracy

1. Informacje ogólne.

W roku 2018 na realizację Programu Współpracy zaplanowano nie mniej niż 5 500 000 PLN. Miasto Gliwice przyznało organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (ustawa o dppiw), zwanym dalej organizacjami, środki finansowe w oparciu o:

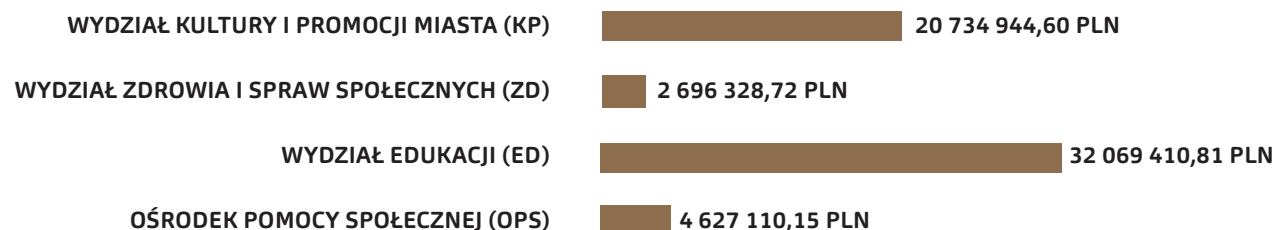
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o dppiw – w dwóch formach: otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 11 oraz tzw. „małych grantów”, zgodnie z art.19a (t.j. Dz.U. 2018, poz. 450 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1986 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2018, poz. 1457 z późn. zm.),

- ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1263 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2018, poz. 511 z późn. zm.).

Organizacjom pozarządowym przyznano w roku 2018 dotacje na kwotę: 60 127 794,28 PLN

ŚRODKI FINANSOWE PRZEKAZANE ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM W 2018 ROKU

	Wysokość środków przyznanych w otwartych konkursach ofert (PLN)	Wysokość środków przyznanych w formie „małych grantów” z art. 19 a ustawy o dppiw (PLN)	Wysokość środków przyznanych w trybie pozostałych ustaw (PLN)	Wysokość środków przyznanych w ramach patronatów Prezydenta Miasta i Przewodniczącego Rady Miasta (PLN)	RAZEM (PLN)
WYDZIAŁ KULTURY I PROMOCJI MIASTA (KP)	2 253 190,88	195 172,38	18 257 205,97	29 375,37	20 734 944,60
WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH (ZD)	2 651 768,72	44 560,00	0,00	0,00	2 696 328,72
WYDZIAŁ EDUKACJI (ED)	150 000,00	6 149,50	31 913 261,31	0,00	32 069 410,81
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ (OPS)	158 140,00	0,00	4 468 970,15	0,00	4 627 110,15
RAZEM	5 213 099,60	245 881,88	54 639 437,43	29 375,37	60 127 794,28

2. Środki przyznane w otwartych konkursach ofert.

W 2018 roku zostały ogłoszone 43 otwarte konkursy ofert, w których złożono 326 ofert, a podpisano 179 umów o dofinansowanie z 87 organizacjami przez następujące wydziały Urzędu Miejskiego w Gliwicach:

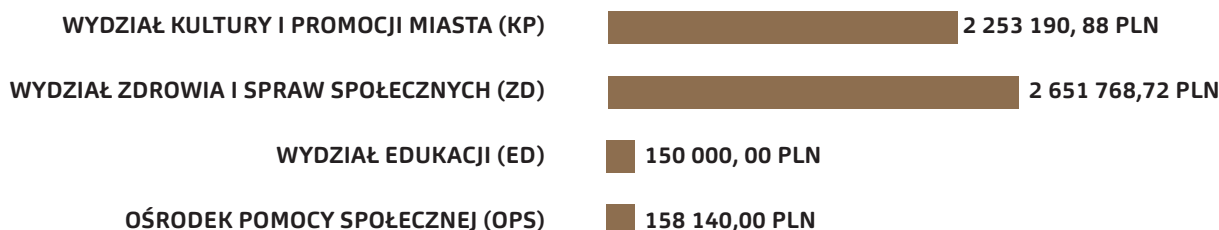
Wydział Kultury i Promocji Miasta – 135 umów,
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych – 32 umowy,
Wydział Edukacji – 9 umów
oraz Ośrodek Pomocy Społecznej – 3 umowy.

4 otwarte konkursy ofert z ramienia OPS były ogłaszane w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej na kwotę 86 140,00 PLN

W 43 konkursach ofert złożono
326 ofert i podpisano 179 umów
z organizacjami

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PRYZNANYCH ORGANIZACJOM W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

3. Środki przyznane na podstawie art. 19a ustawy o dppiw - „małe granty”.

Do Urzędu Miejskiego w Gliwicach wpłynęły 84 wnioski o dofinansowanie na podstawie art. 19a ustawy o dppiw (tzw. „małe granty”). Rozpatrzenie wniosków i przekazanie środków finansowych obrazuje poniższa tabela.

ŚRODKI PRZYZNANE NA PODSTAWIE ART. 19a USTAWY O ODPIIOW „MAŁE GRANTY”

	Liczba złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Liczba organizacji, którym przekazano zadanie	Kwota przekazana (PLN)	Wysokość finansowego i osobowego wkładu organizacji w realizację zadań (PLN)
WYDZIAŁ KULTURY I PROMOCJI MIASTA (KP)	72	37	33	195 172,38	235 666,17
WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH (ZD)	10	5	4	44 560,00	6 639,80
WYDZIAŁ EDUKACJI (ED)	2	2	2	6 149,50	7 120,00
WYDZIAŁ ŚRODOWISKA	0	0	0	0,00	0,00
RAZEM (PLN)	84	44	39	245 881,88	249 425,97

4. Środki przyznane w trybie pozostałych ustaw.

Poza ustawą o dppiw w innych trybach przyznano następujące środki finansowe:

- Wydział Kultury i Promocji Miasta przyznał kwotę: 30 593,27 PLN na działania z zakresu kultury fizycznej w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych oraz kwotę 18 215 700,00 PLN w oparciu o ustawę o sporcie.
- Wydział Edukacji przyznał kwotę 31 913 261,31 PLN w oparciu o ustawę o systemie oświaty na prowadzenie

niepublicznych placówek oświatowych przez organizacje pozarządowe (tzw. dotacja oświatowa).

- Ośrodek Pomocy Społecznej przekazał w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych kwotę 2 551 210,15 PLN na zadania z zakresu pomocy społecznej - realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz 1 917 760,00 PLN w oparciu o ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej.

ŚRODKI PRZYZNANE W OPARCIU O INNE USTAWY

USTAWA PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH (KP+OPS)	liczba podpisanych umów o dofinansowanie liczba organizacji, którym zlecono zadanie kwota przekazana (PLN)	12 9 2 581 803,42
USTAWA O SPORCIE (KP)	liczba podpisanych umów o dofinansowanie liczba organizacji, którym zlecono zadanie kwota przekazana (PLN)	62 30 18 215 700,00
USTAWA O SYSTEMIE OŚWIATY TZW. DOTACJA OŚWIATOWA (ED)	liczba organizacji, którym zlecono zadanie kwota przekazana (PLN)	69 31 913 261,31
USTAWA O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (OPS)	liczba podpisanych umów o dofinansowanie liczba organizacji, którym zlecono zadanie kwota przekazana (PLN)	2 2 1 917 760,00

W roku 2018 Prezydent Miasta przyznał 130 patronatów, w tym ze wsparciem finansowym na łączną kwotę 24 875,69 PLN, a Przewodniczący Rady Miasta – 4 patronaty, w tym ze wsparciem finansowym na łączną kwotę 4 499,68 PLN.

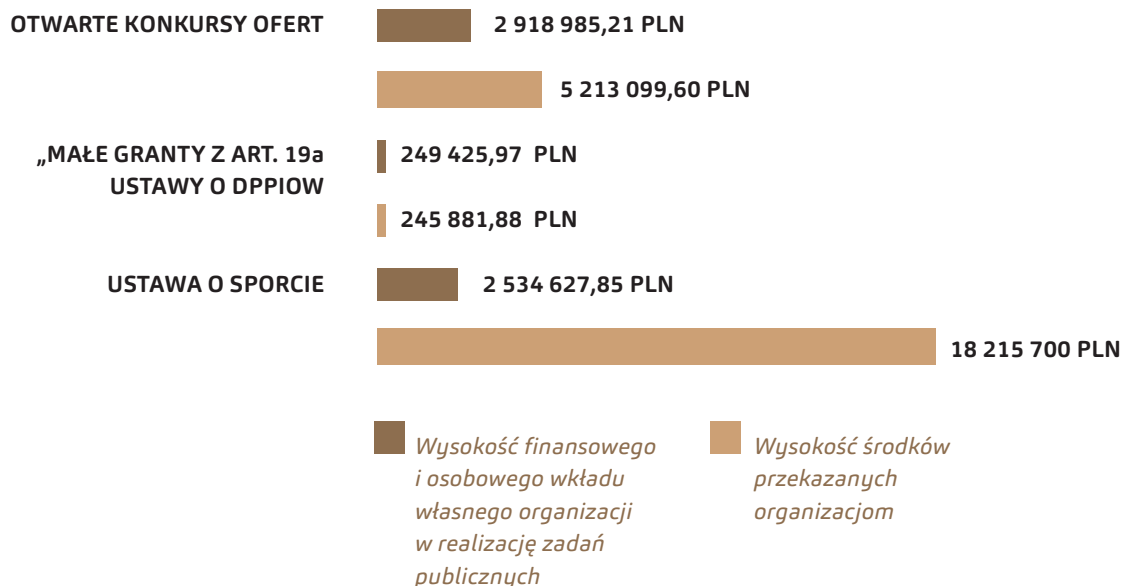
5. Wkład własny organizacji

W poniższej tabeli została wskazana wysokość wkładu własnego zarówno finansowego, jak i osobowego organizacji w realizację zadań publicznych.

WYSOKOŚĆ WKŁADU WŁASNEGO

	Otwarte konkursy ofert	„Małe granty” z art.19a ustawy o dppiw	Ustawa o sporcie	RAZEM (PLN)
WYDZIAŁ KULTURY I PROMOCJI MIASTA (KP)	2 113 889,02	235 666,17	2 534 627,85	4 884 183,04
WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH (ZD)	518 172,78	6 639,80	0,00	524 812,58
WYDZIAŁ EDUKACJI (ED)	265 960,21	7 120,00	0,00	273 080,21
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ (OPS)	20 963,20	0,00	0,00	20 963,20
RAZEM (PLN)	2 918 985,21	249 425,97	2 534 627,85	5 703 039,03

UDZIAŁ WKŁADU WŁASNEGO W FINANSOWANIU ZADAŃ ORGANIZACJI

PROCENTOWY STOSUNEK WKŁADU WŁASNEGO ORGANIZACJI DO WYSOKOŚCI OTRZYMANYCH DOTACJI

	Otwarte konkursy ofert	„Małe granty” z art.19a ustawy o dppiw	Ustawa o sporcie
WYSOKOŚĆ WKŁADU WŁASNEGO	2 918 985, 21	249 425, 97	2 534 627,85
WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEKAZANYCH ORGANIZACJOM	5 213 099, 60	245 881, 88	18 215 700,00
STOSUNEK WKŁADU WŁASNEGO DO PRZYZNANYCH DOTACJI	55,99%	101,44%	13,91%

6. Środki przyznane organizacjom w roku 2018 na realizację zadań publicznych.

ZESTAWIENIE ŚRODKÓW PRZYZNANYCH ORGANIZACJOM NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH

LISTA ZADAŃ REALIZOWANYCH	WYSOKOŚĆ PRZYZNANYCH ŚRODKÓW (PLN)
POMOC SPOŁECZNA	5 827 053,87
KULTURA I SZTUKA	1 234 770,27
EDUKACJA I WYCHOWANIE	156 149,50
TURYSTYKA I KRAJOZNAWSTWO	37 750,00
KULTURA FIZYCZNA	1 217 348,96
EKOLOGIA	19 200,00
PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PATOLOGIOM SPOŁECZNYM	1 147 733,00
DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	105 100,00
NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA	224 352,00
DOTACJA OŚWIATOWA	31 913 261,31
SPORT	18 215 700,00
PATRONATY	29 375,37
RAZEM	60 127 794,28

IV Pozafinansowe formy współpracy

1. Informacje ogólne.

Pozafinansowe formy współpracy Miasta Gliwice z organizacjami opierają się głównie na działalności Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych – jednostki organizacyjnej powołanej do wspierania organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, społeczników i wolontariuszy działających na rzecz mieszkańców Miasta.

Ponadto formy współpracy pozafinansowej obejmują m.in. wspólne podejmowanie działań, tworzenie zespołów opiniująco-doradczych, konsultowanie projektów aktów normatywnych,

organizację spotkań przedstawicieli organizacji i samorządu, promocję działań stowarzyszeń i fundacji, organizację konkursów nagradzających najaktywniejsze organizacje, wolontariuszy i liderów społecznych.

2. Konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących sfery zadań publicznych.

W 2018 roku przeprowadzono konsultacje 24 projektów uchwał Rady Miasta Gliwice.

ZESTAWIENIE KONSULTACJI MRDPP

NR ZARZĄDZENIA	ZGŁASZAJĄCY	DOTYCZY
PM-5702/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	uchwalenia programu polityki zdrowotnej dot. wczesnego wykrywania wad wzroku u dzieci w wieku 3-4 lat pn. „Dobry wzrok, lepszy start”
PM-5712/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania
PM-5743/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	podwyższenia wysokości wynagrodzeń przysługujących rodzinom zastępczym zawodowym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, rodzinom zastępczym pełniącym funkcje pogotowia rodzinnego
PM-5745/18	WYDZIAŁ EDUKACJI	trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych na terenie Miasta Gliwice przez inne niż miasto Gliwice osoby prawne i fizyczne, a także trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobierania i wykorzystania
PM-5840/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania
PM-5924/18	WYDZIAŁ KULTURY I PROMOCJI MIASTA	powołania Rady Seniorów Miasta Gliwice oraz nadania jej statutu
PM-6070/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych

PM-6067/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	zmiany uchwały w sprawie wprowadzenia na terenie Miasta Gliwice Programu „Gliwicki Senior 67+ i 75 +”
PM-6287/18	WYDZIAŁ KULTURY I PROMOCJI MIASTA	zmiany statutu MBP w Gliwicach
PM-6306/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	ustalenia regulaminu przyznawania stypendiów Prezydenta Miasta w ramach „Miejskiego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży będących mieszkańcami Miasta Gliwice”
PM-6335/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.
PM-6399/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.
PM-6763/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych
PM-6765/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	uchwalenia programu polityki zdrowotnej dotyczącego profilaktyki próchnicy zębów u dzieci pod nazwą „Zdrowy uśmiech”
PM-6770/18	WYDZIAŁ KULTURY I PROMOCJI MIASTA	konsultacji projektu Programu Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na 2019 rok
PM-7063/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	likwidacji Domu Dziecka nr 4 w Gliwicach
PM-7064/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	przyjęcia „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 - 2021” oraz przyjęcia „Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Gliwice na lata 2019 - 2021”.
PM-5743/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	podwyższenia wysokości wynagrodzeń przysługujących rodzinom zastępczym zawodowym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, rodzinom zastępczym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego.
PM-7082/18	WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH	przyjęcia „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2019”.
PM-7088/18	WYDZIAŁ EDUKACJI	określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Gliwice.
PM-7200/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	wykonywania prac społecznie użytecznych w 2019 r.
PM-7236/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	uchwalenia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2019-2022”
PM-60/18	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania.
PM-159/18	RZECZNIK PRASOWY PREZYDENTA MIASTA	konsultacji Gliwickiej Inicjatywy Lokalnej.

3. Funkcjonowanie zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym oraz Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach.

W roku 2018 funkcjonowały:

- Powiatowa Rada Rynku Pracy w Gliwicach powołana na kadencję w latach 2015-2019, zrzeszająca m.in. przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu m. Gliwice.
- Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Gliwicach na lata 2015 - 2019 (zarządzenie PM -2017/15), W 2018 r. funkcjonował również Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego członkiem jest przedstawiciel organizacji pozarządowej,
- Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach. W 2018 odbyło się 8 posiedzeń MRDPP. Rada zaopiniowała 24 projekty uchwał Rady Miasta Gliwice.

Ponadto istniały zespoły robocze oraz następujące zespoły branżowe, skupiające przedstawicieli organizacji działających w wybranych sferach życia społecznego (w okresie od stycznia do kwietnia 2018 r.)

- ds. zdrowia, pomocy społecznej, ekologii oraz turystyki i krajoznawstwa,
- ds. kultury,
- ds. seniorów,
- ds. edukacji, wychowania i innowacyjności.

18 października 2018 r. zgodnie z Regulaminem tworzenia i działania gliwickich zespołów branżowych wprowadzonym zarządzeniem Dyrektora Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych nr 19/2018 z dnia 22 sierpnia 2018 r. wybrani zostali członkowie następujących zespołów branżowych:

- ds. kultury
- ds. turystyki, krajoznawstwa i ekologii

Uchwałą Rady Miasta Gliwice powołano Radę Seniorów Miasta Gliwice

Ponadto w 2018 roku na podstawie uchwały nr XXXVII/808/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie powołania Rady Seniorów Miasta Gliwice oraz nadania jej statutu powołano Radę Seniorów Miasta Gliwice.

4. Wystawianie przez Miasto opinii i udzielanie rekomendacji oraz pomoc w nawiązaniu kontaktów i współpracy z organizacjami z zagranicy.

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych wydał opinię dla Fundacji „Zacisze Grażyny”.

5. Zamieszczanie na stronie internetowej Miasta informacji od organizacji.

Wydział Kultury i Promocji Miasta udzielał wsparcia w promocji przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej www.gliwice.eu (w tym strona: kultura.gliwice.eu) oraz w Miejskim Serwisie Informacyjnym - Gliwice. GCOP zamieszczał informacje o przedsięwzięciach organizacji pozarządowych w zakładce Aktualności na stronie www.gcop.gliwice.pl.

6. Udział przedstawicieli organizacji w pracach w komisjach konkursowych.

W pracach komisji konkursowej w Wydziale Kultury i Promocji Miasta wzięły udział 4 osoby, przedstawiciele 4 organizacji, w OPS – 2 osoby, przedstawiciele 2 organizacji, w Wydziale Edukacji – 1 osoba, przedstawiciel 1 organizacji, w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych – 2 osoby, przedstawiciele 2 organizacji.

7. Inne formy współpracy.

W 2018 r. zawarto umowę partnerską na rzecz realizacji projektu pn. „Regionalny Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej 2.0” (Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej z siedzibą w Katowicach (lider), Stowarzyszenie Centrum Społecznego Rozwoju (partner), Miasto Gliwice/Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych (partner).

V Działalność jednostki organizacyjnej Miasta – Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych

1. Informacje ogólne

Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych jest jednostką organizacyjną Miasta Gliwice, której celem jest wszechstronne wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Gliwic. GCOP wspomaga technicznie i merytorycznie gliwickie stowarzyszenia i fundacje, promuje aktywność społeczną, animuje lokalne społeczności oraz wspiera grupy nieformalne i inicjatywy indywidualne.

2. Udzielanie wsparcia merytorycznego i infrastrukturalnego organizacjom zgodnie ze statutem GCOP.

Do dyspozycji gliwickich organizacji oddano zasoby Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych. W ramach współpracy z GCOP organizacje korzystały z sal na spotkania, zaplecza biurowego, zaplecza kuchennego, wykorzystywały adresy filii jako adres siedziby lub korespondencyjny.

Powierzchnie poszczególnych filii GCOP w roku 2018: Strefa Aktywności Społecznej, ul. Jagiellońska 21 (w tym pomieszczenia w Centrum Sportowo-Kulturalnym „Łabędź”) – powierzchnia 328,25 m², Inkubator Społecznej Przedsiębiorczości, ul. Kościuszki 35 – powierzchnia 145,98 m², Centrum Wolontariatu, ul. Zwycięstwa 1 – powierzchnia 260,24 m², Centrum Organizacji Kulturalnych, ul. Studzienna 6 – powierzchnia 354,23 m², Dom Aktywnej Młodzieży, ul. Barlickiego 3 – powierzchnia 4332,35 m².

Wspieranie organizacji pozarządowych oraz aktywności społecznej odbywało się w wielu formach i obszarach: od udostępniania miejsca na spotkania, poprzez możliwość wymiany doświadczeń, promocję, po specjalistyczne szkolenia i porady (prawo, księgowość). Dzięki wsparciu GCOP zostało zarejestrowanych 14 organizacji.

W 2018 roku z GCOP skorzystało **87 329** osób

WSPARCIE OFEROWANE PRZEZ GCOP

WSPARCIE INFRASTRUKTURALNE

Udostępnianie lokalu na spotkania oraz zaplecza biurowego, zapewnienie dostępu do komputera z internetem, telefonu, ksera oraz prowadzenie skrzytek korespondencyjnych; Udostępnianie powierzchni wystawienniczej,

251 porozumień,
87 329 osób korzystających,
22 wystawy,
34 koncerty, spektakle, eventy,

DORADZTWO

Zakres tematyczny:
- tworzenie i funkcjonowanie organizacji,
- źródła finansowania działalności,
- przygotowanie i realizacja projektów,
- zarządzanie organizacją,
planowanie działań,
- wolontariat

132 porady
111,5 godzin doradczych,
124 osoby korzystające

NEWSLETTER

Dystrybucja ważnych informacji dla III sektora drogą poczty elektronicznej; Dystrybucja informacji o wydarzeniach kulturalnych

64 wysłane newslettery,
104 wysłane newslettery kulturalne

3. Koordynowanie prac zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym oraz obsługa Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

W 2018 roku pracownicy GCOP udzielali wsparcia i uczestniczyli w spotkaniach następujących zespołów branżowych:

a. w okresie od stycznia do kwietnia 2018 r.:

- ds. kultury (5 spotkań),
- ds. seniorów (5 spotkań),
- ds. edukacji, wychowania i innowacyjności (2 spotkania),
- ds. zdrowia, pomocy społecznej, ekologii oraz turystyki i krajoznawstwa (3 spotkania)

b. w okresie od października do grudnia 2018 r. (zespoły branżowe nowej kadencji):

- ds. kultury (2 spotkania)
 - ds. turystyki, krajoznawstwa i ekologii (2 spotkania)
 - Rada Seniorów Miasta Gliwice (1 spotkanie)
- oraz prowadzili obsługę organizacyjno-techniczną podczas 8 posiedzeń Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach.

4. Wsparcie merytoryczne dla klubów seniora.

W 2018 r. wspierano 16 klubów seniora na osiedlach Gliwic poprzez organizację 15 warsztatów i spotkań dla liderów klubów oraz 103 spotkań rozwojowych dla członków klubów, a także rozsyłanie newslettera z ważnymi informacjami dla osób starszych (125 newsletterów). Z punktu informacyjnego Strefy Seniora skorzystały 142 osoby.

5. Organizacja we współpracy z Miastem konkursu promującego gliwickie organizacje, społeczników oraz wspierających ich przedsiębiorców.

W czasie gali „Liderzy Społeczni Gliwic 2017”, która odbyła się 28 maja 2018 r. wręczono 5 nagród w kategoriach:

Debiutu Roku 2017 - Gliwickie Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych „Pod Skrzydłami” (nagroda 3000zł)

Organizacja Roku 2017 - Ochotnicza Straż Pożarna w Gliwicach-Brzezince (nagroda 3000zł)

Inicjatywa Roku 2017 - akcja Stowarzyszenia Przed Siebie pn. „Podaj Dalej” (nagroda 3000zł)

Lider Społeczny Roku 2017 - Zofia Trzeszkowska-Nowak (nagroda 3000 zł)

Biznesowy Dobroczyńca Roku - FP Instruments sp. z o. o. (dyplom, statuetka i pamiątkowy obraz przekazany przez ZPAP okręg Gliwicko-Zabrzański).

Dodatkowo przyznano nagrodę w konkursie Gliwicki Promotor Kultury, organizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Gliwicach oraz Zespół Branżowy ds. Kultury i GCOP w wysokości 3000zł - wybrano najbardziej **innowacyjną kampanię promującą gliwickie wydarzenie kulturalne** – MajsterSztuk.

Gośćmi specjalnymi tego wieczoru byli lokalni społecznicy, nagradzani w ubiegłych latach. W rozmowie z Katarzyną Kowińską udział wzięli: Renata Nowak, Aneta Lipiec, Daniel Niewiński i Łukasz Gorczyński. Muzyczną atrakcją wieczoru był występ Michała Sobierajskiego – pochodzącego z Gliwic młodego artysty, piosenkarza, nagradzanego pianisty i kompozytora, finalisty drugiej edycji programu „The Voice of Poland”.

6. Wsparcie merytoryczne dla osób zainteresowanych działalnością w sektorze organizacji pozarządowych, społeczności lokalnych i wolontariuszy.

RODZAJ WSPARCIA	OPIS DZIAŁANIA	OŚIĄGNIĘTE REZULTATY W 2018 r.
WARSZTATY „LIDER-ANIMATOR”	Warsztaty skierowane do liderów lokalnych i wolontariuszy, mające na celu wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności potrzebne do organizowania lokalnych społeczności,	4 godziny zajęć, 6 uczestników,
SZKOLENIA KOMPUTEROWE DLA SENIORÓW	Prowadzenie 9 szkoleń z zakresu obsługi komputera dla członków organizacji i wolontariuszy w wieku 50+ oraz uczestników Akademii Wolontariatu Seniorów,	76,5 godzin zajęć, 37 uczestników,
WARSZTATY W SZKOŁACH	Zaznajomienie młodych ludzi z kwestiami związanymi z działalnością społeczną, organizacjami pozarządowymi i wolontariatem, uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych	60 warsztatów, 1165 uczestników,
PRZEDSIĘWZIĘCIE EDUKACYJNE POD NAZWĄ „POMPKA OBYWATELSKA”	Projekt skierowany do gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, związany z poznawaniem środowiska organizacji pozarządowych,	4 warsztaty, 95 uczestników,
WARSZTATY „JESTEM AKTYWNY – POMAGAM, BO LUBIĘ”	Warsztaty dla uczniów II i III klas szkół podstawowych na temat aktywności społecznej,	28 warsztatów, 516 uczestników,
DORADZTWO DLA KOORDYNATORÓW WOLONTARIATU	Wsparcie koordynatorów wolontariatu w organizacjach i instytucjach,	25 porad, 15 uczestników,
PROJEKT LIDERZY SZKOLNYCH KLUBÓW WOLONTARIATU	Wsparcie działalności Szkolnych Klubów Wolontariatu, głównie w postaci warsztatów i spotkań,	10 warsztatów, 40 uczestników,
ROK SZKOLNEJ AKTYWNOŚCI	Gala połączona z rozstrzygnięciem konkursu na całoroczne działania, odbyła się 8 czerwca 2018 r.	332 osób zaangażowanych w dobre uczynki.

Ponadto w 2018 roku filia GCOP Centrum Organizacji Kulturalnych włączyła się w obchody ArtNocy, w czasie której odbyły się 3 przedsięwzięcia.

7. Promocja przekazywania przez mieszkańców Gliwic 1% podatku na rzecz organizacji.

Zorganizowana w 2018 roku kampania „Przełącz 1% swojego podatku na rzecz gliwickich OPP” zachęcała mieszkańców do przekazywania 1% na OPP poprzez:

- organizację wystawy promocyjnej w 3 miejscach,
- 23 spotkania informacyjne (303 uczestników),
- usługę bezpłatnego wypełniania PIT (120 mieszkańców korzystających),
- ulotki, banery i informacje na stronie internetowej.

8. Prowadzenie serwisu internetowego dla organizacji i administrowanie elektroniczną bazą danych o organizacjach działających na terenie miasta.

Na bieżąco aktualizowano bazę gliwickich organizacji pozarządowych – 643 organizacji (stan na dzień 31.12.2018 r.). Na stronie www.gcop.gliwice.pl zamieszczano informacje o działalności stowarzyszeń i fundacji. Informacje te były rozsyłane również przy pomocy newslettera oraz zamieszczane na profilu portalu facebook „GCOP – U NAS W CENTRUM SĄ LUDZIE”.

9. Promocja aktywności społecznej, w tym organizacja Gali Wolontariatu.

RODZAJ WSPARCIA	OPIS DZIAŁANIA	OSIĄGNIĘTE REZULTATY
SPOTKANIA ANIMACYJNE W OSIEDLACH	Organizowanie spotkań (z instytucjami lokalnymi, ngo, mieszkańcami) w celu podejmowania wspólnych działań w osiedlu,	35 spotkań, 13 wspólnych działań,
ROZEŚMIANE PODWÓRKA	Imprezy odbywające się na gliwickich podwórkach w okresie wakacyjnym,	20 imprez podwórkowych, 5 osiedli objętych projektem, 14 partnerów,
POŚREDNICTWO OFERT WOLONTARIATU	Prowadzenie pośrednictwa pomiędzy wolontariuszami, a organizacjami/instytucjami, chcącymi zatrudnić wolontariusza,	75 osób zainteresowanych, 97 aktualnych ofert wolontariatu,
WOLONTARIAT SPECJALISTYCZNY	Na rzecz dzieci, szpitalny, opiekuńczy	5 spotkań grupy i 45 podpisanych porozumień z wolontariuszami na rzecz dzieci, 6 spotkań grupy i 11 podpisanych porozumień z wolontariuszami szpitalnymi 3 spotkania grupy i 14 podpisanych porozumień z wolontariuszami opiekuńczymi.

Z okazji Dnia Wolontariusza 5 grudnia 2018 r. zorganizowano uroczystą galę, w czasie której nagrodzono 10 wolontariuszy. Kontynuowano projekty: Baśniowe Babcie – wolontariuszki regularnie odwiedzały dzieci w przedszkolach oraz uczestniczyły w 17 spotkaniach w Centrum Wolontariatu, które połączone były z prelekcjami, warsztatami, itp. oraz Akademię Wolontariatu Seniorów (wolontariat na rzecz organizacji pozarządowych i instytucji), w ramach której odbyło się 20 spotkań warsztatowych.

Zorganizowano 43 spotkania Grupy Teatralno-Kabaretowej Seniorów, czego efektem było 12 występów dla 1229 widzów. Ponadto odbyło się 30 spotkań Zespołu Muzycznego Seniorów oraz 11 spotkań w ramach Muzycznych Spotkań Tematycznych MuST, a także 4 spotkania środowiska kulturalno-artystycznego.

Powyższe działania były prowadzone przez GCOP w ramach działań statutowych, finansowanych ze środków samorządu. Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych wspierało również sektor ekonomii społecznej i procesy rewitalizacji społecznej, realizując projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.

10. Wsparcie rewitalizacji społecznej.

W październiku 2018 Filia GCOP – Strefa Aktywności Społecznej rozpoczęła realizację projektu „Twoja Społeczność Twoją Szansą. Etap I”. Projekt współfinansowany jest z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Społeczny), dla osi priorytetowej IX. Włączenie społeczne dla działania: 9.1. Aktywna integracja dla poddziałania: 9.1.1. Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT.

Twoja Społeczność
Twoją Szansą

RODZAJ WSPARCIA	OPIS DZIAŁANIA	OSIĄGNIĘTE REZULTATY W 2018 r.
WARSZTATY AKTYWIZUJĄCE	Cykl warsztatów które mają dawać wiedzę i umiejętności do działania na rzecz społeczności lokalnej	6 warsztatów 30 uczestników,
SPOTKANIA W DZIELNICACH	Organizowanie spotkań w dzielnicach (z instytucjami lokalnymi, parafiami, radami osiedlowymi, ngo, mieszkańcami) w celu podejmowania wspólnych działań i inicjatyw	24 spotkania 8 wspólnych działań,
DIAGNOZA DZIELNIC	Rozpoznanie dzielnic pod względem rozpoczęcia działań animacyjnych, poznanie lokalnego środowiska społecznego	1 diagnoza,
KLUB OSIEDLOWY	Prowadzenie Klubu Osiedlowego jako miejsca spotkań mieszkańców	14 spotkań w ramach klubów tematycznych, 25 osób korzystających z Klubu Osiedlowego

11. Wsparcie dla sektora ekonomii społecznej.

Do 31 sierpnia 2018 roku GCOP realizowano projekt współfinansowany ze środków UE pn. „Regionalny Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej”. Było to konsorcjum powołane przez: Stowarzyszenie Centrum Społecznego Rozwoju (lider), Gminę Dąbrowa Górnicza (partner), Miasto Gliwice/Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych (partner), Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej z siedzibą w Katowicach (partner), Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych z siedzibą w Jaworznie (partner).

Od 1 października 2018 roku – projekt jest kontynuowany pn. „Regionalny Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej 2.0” jako projekt partnerski z udziałem Fundacji Rozwoju Ekonomii Społecznej z siedzibą w Katowicach (lider), Stowarzyszenia Centrum Społecznego Rozwoju (partner), Miasta Gliwice/Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych (partner).

RODZAJ WSPARCIA	OPIS DZIAŁANIA	OSIĄGNIĘTE REZULTATY	
DORADZTWO BIEŻĄCE	stacjonarne (w Inkubatorze), mobilne (w dogodnym miejscu, np. w siedzibie organizacji), drogą poczty elektronicznej,	- tworzenie i funkcjonowanie organizacji, - źródła finansowania, - przygotowanie i realizacja projektów, - prawno-administracyjne aspekty działania organizacji,	218 porad 178 uczestników,
DORADZTWO SPECJALISTYCZNE	stacjonarne (w Inkubatorze), mobilne (np. w siedzibie organizacji), drogą poczty elektronicznej,	- księgowość, - prawo,	101 porad, 51 uczestników,
SZKOLENIA	stacjonarne (w Inkubatorze), w formie otwartej lub zamkniętej,	m.in. - ochrona danych osobowych, - podatki w organizacji,	4 szkolenia, 42 uczestników,
SPOTKANIA ANIMACYJNE	stacjonarne (w Inkubatorze), mobilne (w miejscu dogodnym dla odbiorcy),	- pobudzenie aktywności osób, grup i instytucji w przestrzeni publicznej, - ożywienie społeczności lokalnej poprzez inicjowanie różnego rodzaju aktywności,	112 spotkań, 128 uczestników,
PAKIETY ROZWOJOWE	finansowe	- rozwój organizacji,	5 pakietów.

VI Ocena realizacji Programu Współpracy Miasta Gliwice z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2018

Rozdział 9 Programu Współpracy określa sposób oceny jego realizacji w oparciu o założenia zawarte w jego treści oraz porównanie parametrów z lat wcześniejszych, co prezentuje poniższa tabela.

KRYTERIUM OCENY	WARTOŚĆ MIERNIKA				
	2014	2015	2016	2017	2018
W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH MIASTA WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI I SPOŁECZNIKAMI					
wysokość środków finansowych przekazanych Organizacjom z budżetu Miasta na realizację zadań publicznych (PLN)	23 410 971,00	23 839 634,94	29 293 120,72	33 010 789,23	60 127 794,28
liczba ofert złożonych przez Organizacje na realizację zadań publicznych, z wyszczególnieniem ofert złożonych w drodze konkursów ofert	349 (w tym otwarte konkursy ofert 268)	365 (w tym otwarte konkursy ofert 304)	380 (w tym otwarte konkursy ofert 313)	446 (w tym otwarte konkursy ofert 364)	410 (w tym otwarte konkursy ofert 326)
liczba podpisanych umów dotacyjnych	265	268	265	268	253
liczba organizacji, którym zlecono realizację zadań publicznych	178	146	155	157	169
wysokość finansowego i osobowego wkładu własnego Organizacji w realizację zadań publicznych (PLN)	12 763 838,10	6 404 317,83	6 563 265,14	4 922 923,97	5 703 039,03

KRYTERIUM OCENY	WARTOŚĆ MIERNIKA				
	2014	2015	2016	2017	2018
W ZAKRESIE PROWADZENIA DIALOGU POMIĘDZY ORGANIZACJAMI A MIASTEM					
liczba spotkań zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym	54	54	40	35	28*
W ZAKRESIE WSPARCIA MERYTORYCZNEGO I INFRASTRUKTURALNEGO UDZIELANEGO PRZEZ GCOP TRZECIEMU SEKTOROWI					
liczba przeprowadzonych usług doradczych, szkoleń, warsztatów, spotkań informacyjnych dla Organizacji, grup nieformalnych, społeczników, wolontariuszy	1038	636	659	844	775
oraz liczba osób korzystających z tych działań	3060	1543	1368	1505	1095
liczba Organizacji zarejestrowanych z pomocą GCOP	7	4	9	19	14
liczba Organizacji i grup nieformalnych korzystających z zasobów GCOP	190	226	226	254	251
liczba zadań realizowanych w partnerstwie	brak danych	23	45	33	25
W ZAKRESIE ROZWOJU WOLONTARIATU					
liczba działań promujących wolontariat i aktywność społeczną	15	16	18	16	15
liczba zgłoszeń potencjalnych wolontariuszy	133	82	102	64	75
liczba zadań publicznych realizowanych przy udziale wolontariuszy	132	133	147	147	147

* liczba uległa zmniejszeniu ze względu na przerwę w funkcjonowaniu zespołów branżowych spowodowaną wyborami do zespołów branżowych nowej kadencji, w efekcie których powołano 2 zespoły

Przedstawione wyżej wykonanie mierników służących ocenie realizacji Programu wskazuje na zrealizowanie założeń współpracy Miasta Gliwice z organizacjami pozarządowymi i utrzymanie na podobnym poziomie wskaźników w stosunku do lat wcześniejszych.

W oparciu o powyższe parametry oraz rozmowy z członkami MRDPP i organizacji pozarządowych należy stwierdzić, że założenia Programu Współpracy na rok 2018 zostały zrealizowane.

VII Podsumowanie wykonania Programu Współpracy Miasta Gliwice z organizacjami pozarządowymi na rok 2018

W 2018 roku współpraca między Miastem Gliwice a organizacjami pozarządowymi odbywała się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz przyjmowała formy finansowe jak i pozafinansowe.

Środki finansowe przekazane organizacjom na realizację zadań publicznych w trybie otwartych konkursów ofert oraz zamówień publicznych w odniesieniu do 2016 i 2017 roku wzrosły, co ukazane jest w poniższej tabeli.

Rozwija się również współpraca pozafinansowa poprzez wzbogacanie oferty i podejmowanie nowych inicjatyw przez Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych.

	OTWARTE KONKURSY OFERT (PLN)	„MAŁE GRANTY” (PLN)	PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH (PLN)
2016	4 094 577,23	237 814,00	1 336 578,40
2017	4 847 563,41	194 257,00	2 318 256,70
2018	5 213 099,60	245 881,88	2 581 803,42

SPORZĄDZIŁ: PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA MIASTA DS. ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Załącznik nr 5

Sprawozdanie z Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem miasta Gliwice na lata 2016-2025

RAPORT O STANIE MIASTA

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁY NR XIII/326/2016 RADY MIASTA GLIWICE

z dnia 4 lutego 2016 r.

w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Gliwice na lata 2016-2025.

1. Nie ma podstaw prawnych obligujących do wykonywania sprawozdania z realizacji programu.
2. Celem wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Gliwice jest określenie podstawowych kierunków działania Miasta Gliwice w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym.
3. Program obejmuje strategię działań na lata 2016-2025 obejmującą: remonty i modernizację zasobu mieszkaniowego, budownictwo mieszkaniowe, udział Miasta Gliwice w nakładach remontowych wspólnot mieszkaniowych, plany dotyczące sprzedaży lokali komunalnych i zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania oraz podwyższania czynszu. Podejmowane czynności mają na celu racjonalne gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Miasta Gliwice.
4. Wszystkie prognozowane wielkości przyjęte w programie mają wyłącznie charakter szacunkowy. Efektywność realizowanych działań w 2018 roku w odniesieniu do założeń programu przedstawia poniższe zestawienie:

ROK 2018

Działania	Założenia programu	Realizacja	Wykonanie (%)
Nakłady remontowe (modernizacje i remonty zasobu mieszkaniowego)	12 000 000,00 zł	29 213 003,56 zł	244
Nakłady na inwestycje (budowa budynków mieszkalnych)	4 000 000,00 zł	3 901 830,67 zł	98
Nakłady remontowe w budynkach wspólnot (fundusz remontowy)	17 800 000,00 zł	17 391 932,42 zł	98
Ilość sprzedanych lokali mieszkalnych	230	343	149
Ilość mieszkań budowanych	70 (plan na lata 2016-2025)	89	128

DYREKTOR
Elżbieta Kus
Elżbieta Kus

Załącznik nr 6

**Sprawozdanie z Analizy Zmian
w Zagospodarowaniu
Przestrzennym miasta Gliwice
w celu oceny aktualności
studium i planów miejscowych
w okresie od 09.2014 r.
do 06.2018 r.**

PP			
1.	<p>Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Gliwice w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych w okresie od września 2014r. do czerwca 2018r.</p>	<p>Art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</p>	<p>nie</p>
			<p>Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Gliwice: https://bip.gliwice.eu/strona=10673 uchwała w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, podjęta w oparciu o wyniki analizy: https://bip.gliwice.eu/pub/uchwaly/12782.pdf</p>
			Tak

1. Na podstawie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* istnieje wymóg sporządzenia przedmiotowej analizy co najmniej raz w kadencji rady miasta. Do tej pory analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Gliwice była dokonywana raz na cztery lata. Brak podstawy prawnej do dokonywania rocznych sprawozdań z analizy.
2. Celem analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta jest ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ocena postępów w opracowywaniu planów miejscowych i opracowanie wieloletnich programów ich sporządzania.
3. Ostatnia analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Gliwice została sporządzona w lipcu 2018r. Dokonano w niej podsumowania, co zostało zrealizowane w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego w okresie od września 2014r. do czerwca 2018r., czyli od wykonania poprzedniej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Wyznaczono cele (sporządzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) do realizacji na kolejną kadencję rady miasta.
4. W roku 2018r. zostały zakończone procedury planistyczne trzech planów miejscowych (dla obszaru obejmującego część „dzielnicy Bojków”, położoną pomiędzy ulicami Rybnicką, Knurowską oraz południową granicą miasta, dla obszaru położonego w rejonie ulicy Daszyńskiego i Kozłowskiej oraz dla obszaru obejmującego „dzielnice Stare Gliwice”) zakończony został również proces informatyzacji

Wydziału Planowania Przestrzennego, co umożliwiło utworzenie z dniem 1.01.2019r. Referatu Pracowni Urbanistycznej, w ramach którego plany miejscowe będą sporządzane siłami własnymi Wydziału.

5. Jednostkami współpracującymi przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego są: inne wydziały Urzędu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Zarząd Budynków Miejskich I i II TBS, Miejski Zarząd Usług Komunalnych – w zależności od problematyki obszaru, dla którego jest sporządzany nowy plan. Współpraca polega na przekazywaniu informacji i wniosków dotyczących obszaru objętego opracowaniem, a na późniejszym etapie na opiniowaniu, uzgodnieniu (ZDM) i wnoszeniu uwag do projektu planu.
6. Nakłady poniesione w 2018r. to kwoty wynagrodzeń za poszczególne etapy prac planistycznych zakończone w tym roku, a wynikające z umów zawartych z wykonawcami sporządzającymi projekty planów na zlecenie miasta. Łącznie ww. nakłady w 2018r. wyniosły 41.766 zł.

Niezależnie od powyższego w załączeniu przesyłam propozycję korekty tabeli w zakresie dotyczącym Wydziału Planowania Przestrzennego.

Iwona Pylypenko-Wilk

Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego

Załącznik nr 7

Sprawozdanie z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami miasta Gliwice na lata 2016-2019

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI

NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

ZA OKRES OD 2015 r. DO 2017 r.

**SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE
za okres od 2015 do 2017**

Prezydent Miasta Gliwice

**Wydział
Architektury i Budownictwa
Urzędu Miejskiego w Gliwicach**

**Ewa Pokorska-Ożóg
Miejski Konserwator Zabytków**

Zdjęcia: okładka, str. 5, 10, 46:

Fragment okładziny ceramicznej ścian dawnego sklepu rzeźniczego, ul. Zwycięstwa 38, Gliwice, 2010 r.,
fot. Ewa Pokorska-Ożóg

Kwatery witraży klatki schodowej w budynku przy
ul. Kłodnickiej 16, Gliwice, 2004 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

Radiostacja 2017 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

Kościół pw. św. Jerzego przy ul. Piekarskiej w dzielnicy
Gliwic Ostropie, 2016 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

Spis treści

1. Wprowadzenie.....;

2. Sprawne i nowoczesne zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego.....11

3. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako jeden z głównych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego miasta31

4. Działania edukacyjne, skierowane do społeczności lokalnych w celu budowania tożsamości kulturowej oraz promocja zewnętrzna wartości kulturowych regionu47

1. Wprowadzenie

Konieczność opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami wynika z zapisów ustawowych. Opieka nad zabytkami należy do zadań własnych gminy, co wynika z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm). Przedmiotowy program jest opracowaniem strategicznym i ma za zadanie kształtowanie polityki ochrony dóbr kultury w mieście polegającej na uporządkowaniu, usystematyzowaniu i przedstawieniu m.in. gminnego zasobu zabytków oraz określeniu ich potrzeb i tkwiącego w nich potencjału. Jednym z elementów opieki nad zabytkami jest wsparcie finansowe w postaci dotacji na remonty obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Obowiązek prowadzenia monitoringu realizacji programu wynika z art. 87 ust. 5 ustawy z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą. Zgodnie z nią wójt, burmistrz lub prezydent ma obowiązek sporządzania sprawozdania ze stanu realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawiania go Radzie Gminy.

Obiekty zabytkowe z racji swego wieku wymagają dokonywania remontów, renowacji, prac konserwatorskich, które pozwolą na jak najdłuższe ich użytkowanie. Zachowanie wartości historycznych, artystycznych lub naukowych przedmiotowych obiektów wymaga sukcesywnych nakładów na ich zabezpieczenie. Mając powyższe na uwadze Miasto Gliwice sukcesywnie realizuje zadania związane z opieką nad zabytkami. W sprawozdaniu znalazły się informacje związane z ochroną zabytków w roku 2015, który został objęty poprzednim Gminnym Programem Opieki nad Zabytkami dla Miasta Gliwice oraz w latach: 2016 i 2017, okres obecnie obowiązującego Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Gliwice, który został przyjęty w 2016 roku uchwałą nr XVII/435/2016 r. z dnia 16.06.2016 r. Rady Miejskiej w Gliwicach. Celem lepszej analizy przedmiotowych działań w opracowaniu umieszczono również informacje dotyczące 2013 i 2014 roku.

W programie określone zostały następujące priorytetowe kierunki działań:

- Priorytet I: Sprawne i nowoczesne zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego.
- Priorytet II: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako jeden z głównych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.
- Priorytet III: Działania edukacyjne skierowane do społeczności lokalnych w celu budowania tożsamości kulturowej oraz promocja zewnętrzna wartości kulturowych regionu.

2. Sprawne i nowoczesne zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego.

2.1. Realizacja priorytetu polega m.in. na prowadzeniu i aktualizowaniu gminnej ewidencji zabytków oraz opracowywaniu dokumentacji dotyczących obiektów zabytkowych.

Na podstawie art. 22 Ustawy Prezydent Miasta Gliwice zobowiązany został do prowadzenia gminnej ewidencji zabytków, zwanej dalej GEZ, w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy. W GEZ powinny być ujęte: zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków (prowadzonej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków) oraz inne, wyznaczone przez prezydenta miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. GEZ została sporządzona ponadto na podstawie informacji zebranych podczas wizji lokalnych w terenie przeprowadzonych przez Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz przedstawiciela Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. GEZ Miasta Gliwice założono w 2012 roku. Zasób ewidencji został pozytywnie zweryfikowany przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W GEZ znalazły się obiekty zlokalizowane na terenach, gdzie jeszcze nie obowiązywały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Pozostałe obiekty zabytkowe były już chronione pod względem konserwatorskim ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co jest jedną z ustawowych form ochrony konserwatorskiej.

W wyniku badań terenowych prowadzonych przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynikała potrzeba uzupełnienia ewidencji o kolejne obiekty. Dla tych obiektów zostały opracowane karty GEZ.

W 2017 roku rozpoczęły się prace związane z weryfikacją gliwickich obiektów zabytkowych, tj. digitalizacja GEZ oraz jej uzupełnienie na podstawie inwentaryzacji terenowej obiektów objętych ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach zadania: „Inwentaryzacja obiektów zabytkowych jako wsparcie procedur planistycznych”. Prace zostały zlecone przez Samodzielny Referat Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego. Weryfikacja przekazanych wykazów oraz kart adresowych dokonywana jest w Wydziale Architektury i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Gliwicach. Zakończenie przedmiotowych prac zaplanowano na 2018 rok. Efektem opracowania będzie opublikowanie na stronach internetowych miasta pełnej bazy obiektów zabytkowych ujętych w GEZ oraz objętych ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wraz z dokumentacją opisową i fotograficzną. Baza ta zostanie wykorzystana do weryfikacji GEZ.

2.1.1. Obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Zasady prowadzenia GEZ są określone w art. 22 ust.4 i 5 Ustawy. Zgodnie z cytowanymi artykułami prezydent miasta prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy. W GEZ powinny być ujęte:

- Zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- Inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- Inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Włączenie zabytku do ewidencji nie jest ustawową formą ochrony zabytków.

W stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w GEZ pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków zgodnie z art. 39 ustawy z 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. z 2017, poz. 1332 ze zm.).

Aktem wykonawczym w zakresie realizacji gminnej ewidencji zabytków jest Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 113, poz. 661).

2.1.2. Gminna Ewidencja Zabytków, stan w grudniu 2017 r.

2.1.2.1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa, stan w grudniu 2017 r.

A – obiekty nieruchome - architektura

B – obiekty ruchome (nie zostały pokazane wszystkie obiekty)

C – zabytki archeologiczne

Adres	Obiekt objęty ochroną	Nr rejestru zabytków Data wpisu
1. Gliwice	Miasto w ramach średniowiecznego założenia zamkniętego pierścieniem ulic: Górnych i Dolnych Wałów. Brak precyzyjnego określenia granic ochrony.	A/270/50 25 II 1950 woj. śląsko-dąbrowskie
2. Gliwice Łabędy ulica Staromiejska 25	Plebania parafii rzymsko-katolickiej pod wezwaniem Wniebowzięcia Matki Boskiej z XVIII wieku, barokowa, murowana. Brak określenia granic ochrony.	A/301/60 7 III 1960 woj. katowickie
3. Gliwice Łabędy ulica Staromiejska 25	Kaplica nagrobna przy murze cmentarnym z XVIII wieku, barokowa Brak określenia granic ochrony.	A/302/60 7 III 1960 woj. katowickie
4. Gliwice Łabędy ulica Staromiejska 25	Kościół parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia Matki Boskiej z XV wieku, przebudowany w XVIII i XIX wieku, murowany. Granice ochrony obejmują obiekt wraz wyposażeniem wnętrza oraz najbliższe otoczenie.	A/303/60 7 III 1960 woj. katowickie
5. Gliwice Czechowice	Kaplica z XVIII wieku, barokowa, murowana. Obiekt nie istnieje – zgłoszony do skreślenia z rejestru.	A/312/60 7 III 1960 woj. katowickie
6. Gliwice ulica Basztowa 5	Dom z XVIII/XIX wieku, klasycystyczny, murowany Granice ochrony obejmują działkę.	A/318/60 7 III 1960 woj. katowickie
7. Gliwice Rynek	Ratusz z XVIII/XIX wieku, murowany, klasycystyczny, z relikdami z okresu średniowiecza. Granice ochrony obejmują parcelę budowlaną.	A/319/60 7 III 1960 woj. katowickie
8. Gliwice ulica Pod Murami 2	Zamek - tzw. "Dwór Cetryczów" z XIV wieku, murowany, częściowo tynkowany. Granice ochrony obejmują parcelę budowlaną.	A/320/60 7 III 1960 woj. katowickie

9. Gliwice ulica Mikołowska 3	Kościół ormiański Trójcy Świętej, klasycystyczny, z pierwszej połowy XIX wieku. Granice ochrony obejmują całość obiektu i najbliższe otoczenie.	A/321/60 7 III 1960 woj. katowickie
10. Gliwice ulica Kozielska 29 teren dawnego Cmentarza Starozielskiego	Kościół pod wezwaniem WNMP z XVIII wieku, drewniany, przeniesiony z Zębolic. Granice ochrony rozciągają się na całość obiektu i na najbliższe otoczenie.	A/322/60 7 III 1960 woj. katowickie
11. Gliwice ulica Ignacego Daszyńskiego 2	Klasztor Ojców Redemptorystów z XVII wieku, barokowy, murowany, tynkowany. Granice ochrony obejmują obiekt w ramach ogrodzenia.	A/323/60 10 III 1960 woj. katowickie
12. Gliwice ulica Ignacego Daszyńskiego 2	Kościół Ojców Redemptorystów pod wezwaniem Świętego Krzyża z XVII wieku, murowany, tynkowany. Granice ochrony obejmują całość obiektu wraz z najbliższym otoczeniem.	A/324/60 10 III 1960 woj. katowickie
13. Gliwice ulica Toszecka 36	Kościół pod wezwaniem świętego Bartłomieja (stary), z XVI wieku, gotycki, murowany, oraz murowane ogrodzenie. Granice ochrony obejmują kościół wraz z najbliższym otoczeniem wyznaczonym przez murowane ogrodzenie.	A/325/60 10 III 1960 woj. katowickie A/177/06 woj. śląskie
14. Gliwice ulica Kościelna 4	Plebania kościoła parafialnego Wszystkich Świętych, z XVIII/XIX wieku, klasycystyczna, murowana, tynkowana. Granice ochrony obejmują parcelę budowlaną.	A/326/60 10 III 1960 woj. katowickie
15. Gliwice ulica Kościelna 4	Kościół parafialny pod wezwaniem Wszystkich Świętych, z XV/XVI wieku, gotycki. Granice ochrony obejmują obiekt w ramach ogrodzenia oraz wyposażenie wnętrza.	A/327/60 10 III 1960 woj. katowickie
16. Gliwice Bojków obecna ulica Rolników 131	Stodoła drewniana z XIX wieku, przy domu nr 131. Brak określenia granic ochrony. Obiekt nie istnieje – przewidziany do skreślenia z rejestru.	A/342/60 7 III 1960 woj. katowickie
17. Gliwice Bojków ulica Rolników 91 (dawna ulica A. Mickiewicza 91)	Chałupa wraz z oborą (obora nie istnieje) z XVIII wieku, drewniana. Brak określenia granic ochrony.	A/343/60 7 III 1960 woj. katowickie
18. Gliwice Bojków ulica Rolników 188	Plebania z XVIII wieku (około 1740 roku), murowana. Brak określenia granic ochrony.	A/345/60 7 III 1960 woj. katowickie

19. Gliwice Ostropa ulica Piekarska 13	<p>Kościół filialny pod wezwaniem świętego Jerzego z XVII wieku, drewniany z murowanym prezbiterium. Granice ochrony rozciągają się na całość budowli wraz z wystrojem wnętrza, w ramach ogrodzenia. oraz</p> <p>Wyposażenie drewnianego kościoła pw. św. Jerzego, które tworzą ołtarze i obrazy, ambona, szafki ścienne na oleje, kredensy zakrystyjne oraz Krzyż Męki Pańskiej.</p>	R/263 10 XII 1949 woj. śl.-dąbr. A/355/60 10 III 1960 woj. katowickie A/377/12 woj. śląskie B/26/02 4 III 2002 woj. śląskie
20. Gliwice Stare Gliwice ulica Wiejska	Spichlerz z XVII wieku, murowany. Brak określenia granic ochrony.	A/366/60 10 III 1960 woj. katowickie
21. Gliwice ulica Tarnogórska 127, 129, 131	<p>Kompleks zabudowań dawnej radiostacji z lat 1934-1936. Elementy wpisane decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 7 II 1964 roku pod numerem A/694/64:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trzy budynki wolnostojące (w pobliżu ulicy Tarnogórskiej), - maszt z drewna modrzewiowego, - wszystkie pozostałości wyposażenia technicznego, - najbliższe otoczenie (obejmujące część obecnej działki numer 1527). <p>Decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 8 X 2012 roku wpisano otoczenie obejmujące pozostałą część działki numer 1527. Granice ochrony obejmują nieruchomość oznaczoną jako działka numer 1527.</p>	A/694/64 7 II 1964 woj. katowickie A/384/12 8 X 2012 woj. śląskie
22. Gliwice/ Sobiszowice ulica Dworska 10d	<p>Dawny dwór z XVIII wieku o cechach późnobarokowych, murowany z kamienia łamanego tynkowany. Granice ochrony obejmują całość obiektu i najbliższe otoczenie wraz z resztkami starodrzewu parkowego.</p>	A/1205/74 12 II 1974 woj. katowickie
23. Gliwice, Stare Miasto	<p>Mury miejskie wraz z dwiema bramami sprzed 1431 roku Granice obejmują mury wraz z najbliższym otoczeniem.</p>	A/1294/83 13 I 1983 województwo katowickie
24. Gliwice ulica Lipowa 3 (dawna ulica gen. Karola Świerczewskiego)	<p>Budynek z końca XIX wieku w stylu historyzmu, murowany z cegły z użyciem kamienia, z żeliwnym gankiem, we wnętrzu sztukaterie Granice ochrony obejmują działkę.</p>	A/1301/83 13 I 1983 woj. katowickie

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

25. Gliwice ulica Dolnych Wałów 8	Budynek dawnej willi "Caro" z drugiej połowy XIX wieku w stylu neorenesansu. Granice ochrony ograniczone ulicami Zwycięstwa, Dolnych Wałów, Studzienną i od tyłu ogrodzeniem.	A/1309/83 3 X 1983 woj. katowickie
26. Gliwice ulica Basztowa 7	Dom z pierwszej połowy XIX wieku. Granice ochrony obejmują obiekt wraz z najbliższym otoczeniem działki.	A/1313/83 1 X 1983 woj. katowickie
27. Gliwice Rynek 6	Budynek wzniesiony po 1945 r. Granice ochrony obejmują działkę.	A/1325/84 14 VII 84
28. Gliwice ulica Dolnych Wałów 8	Budynek Poczty Głównej z przełomu XIX i XX wieku w stylu historyzmu z elementami neogotyku, murowany. Granice ochrony obejmują całą działkę.	A/1372/88 27 IX 1988 woj. katowickie
29. Gliwice ulica Józefa Wieczorka 10 obecnie ul. o. Jana Siemińskiego	Budynek sądu (po wojnie Zasadnicza Szkoła Samochodowa) z końca XIX wieku, neorenesansowy. Granice ochrony obejmują całą działkę.	A/1373/88 27 IX 1988 woj. katowickie
30. Gliwice ul. Zwycięstwa 38 i Alei Przyjaźni 11	Kamienica z przełomu XIX i XX wieku w stylu eklektyzmu z elementami neogotyku i secesji. Granice ochrony obejmują działkę.	A/1374/88 27 IX 1988 woj. katowickie
31. Gliwice ulica Wrocławska 1	Zespół budynków Straży Pożarnej z przełomu XIX i XX wieku, w stylu eklektyzmu z elementami neogotyku. Granice ochrony obejmują całą działkę.	A/1375/88 27 IX 1988 woj. katowickie
32. Gliwice ulica Zwycięstwa 37	Kamienica Dawny Dom Towarowy z około 1930 roku, wzniesiona według projektu Ericha Mendelzona w stylu funkcjonalizmu. Granice ochrony obejmują działkę.	A/1376/88 27 IX 1988 woj. katowickie
33. Gliwice ulica Zwycięstwa 23	Dom Towarowy "Ikar" z pierwszej ćwierci XX wieku w stylu wczesnego funkcjonalizmu z elementami art deco. Granice ochrony obejmują całą działkę.	A/1382/88 28 X 1988 woj. katowickie
34. Gliwice ulica Zwycięstwa 30	Hotel "Myśliwski" z końca XIX wieku w stylu eklektyzmu z przewagą neorenesansu i neobaroku. Granice ochrony obejmują całą działkę.	A/1383/88 28 X 1988 woj. katowickie A/137/12 woj. śląskie

35. Gliwice ulica Robotnicza 2	Zespół zabudowy dawnej Huty Gliwickiej (obecnie GZUT) - 28 obiektów wraz z pozostałościami dawnych urządzeń i kanałów, otoczeniem zieleni i ciągami komunikacyjnymi. Granice ochrony obejmują cały zespół zabudowy wraz z otoczeniem, jego układ przestrzenny, zieleń oraz ciągi komunikacyjne.	A/1444/91 30 XII 1991 woj. katowickie A/124/10 woj. śląskie
36. Gliwice od ulicy Pszczyńskiej (stacja Trynek) do granic miasta, w dzielnicy Bojków	Linia kolejki wąskotorowej Bytom – Karb – Markowice na odcinku Gliwice – Nieborowice, czyli układ torowy, budynek dworca i budynek magazynu przesyłkowego w Bojkowie (ulica Łanowa 4), budynek dawnego dworca w Trynku oraz budowle inżynierskie – most na rzece Kłodnicy, przepust stały, sklepiony, jednoprzęsłowy, ceglany, wiadukt stały oraz przepust stały, płaski.	A/1478/93 1 III 1993 woj. katowickie
37. Gliwice ulica Św. Barbary 2	Były kościół ewangelicki - obecnie kościół garnizonowy pod wezwaniem świętej Barbary, wzniesiony w latach 1855-1859 w stylu neoromańskim według projektu architekta dworskiego Stillera z 1853 roku. Granice ochrony obejmują kościół.	A/1626/96 29 III 1996 woj. katowickie
38. Gliwice ulica Księdza Marcina Strzody 9	Budynek obecnego Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Śląskiej, wzniesiony w latach 1906-1907 według projektu Georga Kuczory. Granice ochrony obejmują cały budynek.	A/1630/96 30 IV 1996 woj. katowickie A/264/09 8 VII 2009 woj. śląskie
39. Gliwice ulica Tadeusza Kościuszki 38	Willa wzniesiona jako budynek mieszkalno-reprezentacyjny dla dyrekcji Huty Gliwickiej około 1927 roku w stylu historyzującym przy wykorzystaniu m. in. elementów klasycznych i art deco, w otoczeniu ogrodowym. Granice ochrony obejmują budynek wraz z najbliższym otoczeniem w ramach działek.	A/1636/97 11 IV 1997 woj. katowickie
40. Gliwice Aleja Przyjaźni	Ruiny Teatru Miejskiego, wzniesionego w 1890 roku w stylu historyzmu według projektu architektów <i>Zimmerman und Wache</i> . Granice ochrony obejmują część budynku z zachowaną funkcją teatralną (scenę, widownię, zaplecze teatralne, salę bankietową na trzeciej kondygnacji i przyziemie pod widownią).	A/1655/97 15 XII 1997 woj. katowickie
41. Gliwice ulica Jana III Sobieskiego 20	Wieża ciśnień, wzniesiona około 1918 roku w stylu neogotyckim, murowana z cegły. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych.	A/1689/98 30 XII 1998 woj. katowickie

42. Gliwice ulica Jana Pawła II (dawna ulica 1 Maja 5)	Kościół katedralny pod wezwaniem świętych Apostołów Piotra i Pawła wzniesiony w latach 1896-1900 według projektu Brunona Heera w stylu neogotyckim. Granice ochrony obejmują kościół wraz z najbliższym otoczeniem zieleni w ramach działek.	A/3/99 30 IV 1999 woj. śląskie
43. Gliwice ulica Kłodnicka 3	Budynek mieszkalny (obecnie kościół ewangelicko-metodystyczny), wzniesiony w 1899 roku w stylu historyzmu z wykorzystaniem elementów neobarokowych. Granice ochrony obejmują budynek.	A/19/99 30 IX 1999 woj. śląskie
44. Gliwice ulica Księcia Józefa Poniatowskiego 14	Dom Przedpogrzebowy wzniesiony w 1903 roku w stylu neogotyckim według projektu Maxa Fleischera. Granice ochrony obejmują budynek.	A/87/03 8 V 2003 woj. śląskie
45. Gliwice ulica Wybrzeże Armii Krajowej 14, 15 i 16	Budynek Kliniki Ginekologiczno-Położniczej (obecnie Instytut Onkologii), wzniesiony w latach 1931–1933 w stylu funkcjonalistycznym. Granice ochrony obejmują budynek.	A/130/04 10 XII 2004 woj. śląskie
46. Gliwice ulica Dolnych Wałów 22 i ulica Młyńska 1	Budynek mieszkalny wzniesiony w 1923 roku w stylu modernizmu według projektu miejskiego architekta Carla Schabika. Granice ochrony obejmują budynek.	A/196/06 8 IX 2006 woj. śląskie
47. Gliwice ulica Jagiellońska 9	Budynek mieszkalny wzniesiony około 1868 roku, w stylu historyzmu. Granice ochrony obejmują budynek.	A/197/06 8 IX 2006 woj. śląskie
48. Gliwice ulica Zygmunta Starego 24a	Budynek spichlerza (magazynu) wzniesiony w 1895 roku w stylu historyzującym. Granice ochrony obejmują budynek.	A/198/06 11 IX 2006 woj. śląskie
49. Gliwice ulica Jana Śliwki 5a	Budynek mieszkalny, wzniesiony w 1894 roku w stylu eklektycznym z elementami renesansu niderlandzkiego. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych.	A/284/09 8 X 2009 woj. śląskie
50. Gliwice Sośnica ulica Władysława Sikorskiego 103	Budynek Zakładów Chemicznych Rütgersa, wzniesiony w latach 1895 – 1900 w stylu neogotyckim. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych.	A/330/11 21 II 2011 woj. śląskie
51. Gliwice ulica Prymasa Stefana Wyszyńskiego 10	Kamienica, wzniesiona w 1912 roku w stylu wczesno-modernistycznym. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych.	A/342/11 27 V 2011 woj. śląskie

52. Gliwice Sobiszowice ulica Bernardyńska 19	Budynek kościoła parafialnego pod wezwaniem Świętego Bartłomieja, wzniesiony w latach 1907–1911 w stylu neogotyku z elementami neobaroku według projektu Ludwika Schneidera. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek kościoła w obrysie murów zewnętrznych.	A/345/11 4 VII 2011 woj. śląskie
53. Gliwice ulica Zygmunta Starego 19	Budynek kaplicy Sióstr Miłosierdzia Świętego Karola Boromeusza, wzniesiony w latach 1911–1912. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek kaplicy w obrysie murów zewnętrznych.	A/369/12 20 II 2012 woj. śląskie
54. Gliwice ulica Powstańców Warszawy 23	Budynek Sądu Rejonowego, wzniesiony w latach 1906-1909 w stylu historyzującym z elementami neorenesansu neobaroku, neoklasycyzmu oraz modernizmu. Wpis do rejestru zabytków obejmuje wymieniony obiekt w obrysie murów zewnętrznych wraz z wewnętrznym dziedzińcem.	A/413/14 13 I 2014 woj. śląskie
55. Gliwice ulica Królowej Bony 13	Budynek użyteczności publicznej – pierwotnie budynek liceum Maryjnego Sióstr Szkolnych de Notre Dame, wzniesiony w latach 1927-1929 w stylu modernistycznym Wpis do rejestru obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych.	A/387/12 15 XI 2012 woj. śląskie
56. Gliwice ulica Adama Mickiewicza oraz sąsiednie ulice	Zespół zaprojektowanej zieleni w Gliwicach: - Układ alejowy drzew gatunku lipa drobnolistna wzdłuż ul. Adama Mickiewicza, ul. gen. Józefa Sowińskiego i ul. Kozłowskiej (od wylotu ulicy do ul. Radiowej) – czyli cztery szpalery drzew wzdłuż ul. Adama Mickiewicza oraz trzy szpalery wzdłuż ul. gen. Józefa Sowińskiego i Kozłowskiej; - Układ alejowy drzew gatunku klon pospolity „Schwedleri” wzdłuż ul. Jana III Sobieskiego – na odcinku od ul. J. Słowackiego do ul. Tadeusza Kościuszki; - Szpaler dębów szypułkowych wzdłuż ul. Zawiszy Czarnego na terenie Placu Grunwaldzkiego; - Zielen komponowana skweru Keżmarok.	A/405/13 15 V 2013 woj. śląskie
57. Gliwice/Łabędy	Stanowisko archeologiczne - grodzisko średniowieczne typu stożkowatego, położone około 50 m na północny zachód od rzeki Kłodnicy, około 150 m na północ od linii kolejowej Gliwice-Kędzierzyn, u stóp wysokiego nasypu ciągnącego się wzdłuż torów kolejowych.	C/1089/69 17 X 1969 woj. katowickie

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

58. Gliwice/Stare Gliwice ulica Starogliwicka 99	Osada kultury łużyckiej, podgrupy częstochowsko-gliwickiej, grupy górnośląsko-małopolskiej - stanowisko nr 6 i 42 - przełom epoki brązu i wczesna epoka żelaza. Stanowisko znajduje się na obszarze 0,5-1 ha na terenie należącym do Opel-Polska Sp. z o.o. w rejonie projektowanego parkingu dla nowo wyprodukowanych samochodów.	C/1645/97 11 II 1997 woj. katowickie
59. Gliwice ulica Dolnych Wałów 8a	Rzeźba Lew przed gmachem Muzeum – odlew żeliwny według modelu Theodora E. Kalidego, z około 1825 roku, klasycystyczny.	B/192/70 28 XII 1970 woj. katowickie
60. Gliwice Cmentarz Hutniczy ulica Robotnicza	Nagrobek Johna Baildona – odlew żeliwny, neogotycki, zapewne z 1846/47 roku, wykonany w Hucie Gliwickiej – obecnie teren cmentarza przy ul. Robotniczej.	B/366/72 27 I 1972 woj. katowickie
61. Gliwice ulica Robotnicza , teren Gliwickich Zakładów Urządzeń Technicznych	Figura alegoryczna – figura kobieca, odlew w brązie, neobarokowa z 1892 roku, pochodząca ze zwieńczenia grobowca rodzinnego na starym cmentarzu przy ulicy Kozielskiej – obecnie teren GZUT.	B/522/79 25 II 1979 woj. katowickie
62. Gliwice Rynek	Fontanna z posągiem Neptuna, kamienna, wykonana przez J. Nitscha z Opawy w 1794 roku.	B/567/82 7 VI 1982 woj. katowickie
63. Gliwice Rynek, Ratusz	Posąg Matki Boskiej NMP.	B/568/82 7 VI 1982 woj. katowickie
64. Gliwice ulica Zwycięstwa 38	Wystrój dawnego sklepu mięsnego.	B/642/993 15 X 1993 woj. katowickie
65. Gliwice ulica Krupnicza 12	Wystrój dawnego sklepu mięsnego.	B/643/93 15 X 1993 woj. katowickie
66. Gliwice Aleja Wojciecha Korfantego 2-4	Wystrój dawnego sklepu mięsnego.	B/651/95 15 XI 1993 woj. katowickie
67. Gliwice ulica Częstochowska 13	Wystrój dawnego sklepu mięsnego.	B/652/95 15 XI 1995
68. Gliwice ulica Bankowa 12	Witraż klatki schodowej kamienicy.	B/38/03 25 VII 2003 woj. śląskie
69. Gliwice w ramach działki kościół przy ulicy Mikołowskiej	Krzyż tzw. Bożej Męki, ufundowany w 1814 roku przez Józefa i Ewę Ledwochów, usytuowany na prawo od strony frontowej kościoła ormiańskiego pod wezwaniem Świętej Trójcy.	B/39/03 25 VII 2003 woj. śląskie

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

70. Gliwice w ramach działki kościół przy ulicy Mikołowskiej	Figura Świętego Jana Nepomucena wykonana w 1794 roku przez Johanna Nitscha z Opawy, usytuowana na lewo od strony frontowej kościoła ormiańskiego pod wezwaniem Świętej Trójcy.	B/40/03 25 VII 2003 woj. śląskie
71. Gliwice ulica Józefa Mitreği 4	Wystrój gabinetu dyrektora i sali konferencyjnej.	B/85/07 5 II 2007 woj. śląskie
72. Gliwice ulica Jana Pawła II	Organy w kościele katedralnym pw. św. Apostołów Piotra i Pawła.	B/99/07 9 VII 2007 woj. śląskie
73. Gliwice ulica Łanowa 3	Krzyż Bożej Męki, powstały w pierwszej połowie XIX wieku w stylu ludowym o cechach barokowych. Wpis do rejestru zabytków obejmuje krzyż wraz z najbliższym otoczeniem w promieniu trzech metrów.	B/ 109/08 20 II 2008 woj. śląskie
74. Gliwice ulica Zwycięstwa 33	Witraże klatki schodowej kamienicy.	B/151/09 9 XI 2009 woj. śląskie
75. Gliwice ulica Stanisława Chudoby 8	Witraże klatki schodowej kamienicy.	B/162/10 11 II 2010 woj. śląskie
76. Gliwice ulica Ignacego Daszyńskiego 34	Polichromia klatki schodowej kamienicy.	B/219/11 21 XII 2011 woj. śląskie
77. Gliwice ulica Jagiellońska 27	Polichromia klatki schodowej kamienicy.	B/238/12 12 II 2012 woj. śląskie
78. Gliwice ul. Zygmunta Starego 19 Kaplica pw. Najświętszego Serca Jezusa	Witraże kaplicy Kaplica pw. Najświętszego Serca Jezusa.	B/244/12 26 II 2012 woj. śląskie
79. Gliwice ulica Rolników 148	Organy w kościele pw. Narodzenia NMP.	B/159/10 4 II 2010 woj. śląskie
80. Gliwice ulica Stanisława Dubois 36	Willa z początku XX wieku przy dawnej Fabryce Drutu. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych ze schodami zewnętrznymi.	A/489/17 29 VI 2017 woj. śląskie
81. Gliwice ulica Kościelna 4	Dekoracja malarska występująca ponad wejściem na elewacji południowej wieży kościoła pw. Wszystkich Świętych.	B/292/15 22 I 2015 woj. śląskie

Budynki znajdujące na terenie Starego Miasta w ramach średniowiecznego założenia zamkniętego pierścieniem ulic: Górnych i Dolnych Wałów, wskazane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach,

ulice:

Bankowa:	2, 3, 5, 12
Bednarska:	2-2a, 3
Białej Bramy:	10
Bytomska:	2, 11,13
Dolnych Wałów:	5, 13, 13a, 17, 19, 19b, 21a, 22, 24, 25, 28
Górnych Wałów:	6, 8, 13, 15, 17, 27, 32, 46, 52
Grodowa:	6, 10, 12, 18
Kaczyniec:	5, 30
Kościelna:	1, 3, 5
Krupnicza:	1, 5, 7,12
Krótką:	1, 3
Plac Inwalidów Wojennych:	9, 11
Plac Mleczny:	4
Plac Rzeźniczy1/Górnych Wałów:	52
Plac Wszystkich Świętych:	4
Plebańska:	2, 3, 6, 10, 12, 14, 16, 18
Raciborska:	1a, 12, 19
Rynek:	ratusz, 1-5, 7-26
Szkolna:	4
Średnia:	10, 16-18, 24

2.2.1.2. Inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków wskazane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach w 2010 r. do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków:

Akademicka:	10 (budynek Politechniki Śląskiej Wydziału Elektrycznego)
Gen. Władysława Andersa:	zabudowania koszarowe
Architektów:	116, 118 (dom z zabudową gospodarczą), 140, 207 (wieża ciśnień)
Błogosławionego Czesława:	13a
Bohaterów Getta Warszawskiego:	12 (dworzec PKP)
Chorzowska:	kościół pw. św. Rodziny 46, 58, 60-62, 103
Ignacego Daszyńskiego:	153, 198, 221, 268, 277c (teraz adres ul. Stara Cegielnia 10), 277d (teraz adres ul. Stara Cegielnia 16), dawna cegielnia, 550,
Dolnej Wsi:	13, 33, 75, 91, 109, 115, 119, 129
Stanisława Dubois:	4-6, 8, 10
Geodetów:	1
Bartosza Głowackiego:	1, 3 (kościół pw. św. Antoniego), 4, 5, 6, 7-13, 12-26, 15-21, 23-25, 27-29, 28-42, 31-33, 44-46, 48-50, 52-54, 56-58
Kanał Gliwicki	
Kniejowa:	2

Stanisława Konarskiego:	21, 22
Las Łabędzki:	2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 22, 24, 26, 28, 30, 32
Nad Torami:	1
Nauczycielska/Geodetów:	Kościół pw. Zesłania Ducha Świętego
Grzegorza Piramowicza:	2, 4, 6, 8, 10
Pod Borem:	9, 11
Poligonowa:	6
Słoneczna:	1, 2, 3, 4-6, 5-7, 8-10, 9-11, 13, 12-14, 16-18, 19-21, 23-25, 24, 29, 28-30, 31-33, 32-34, 35-37, 36-38, 39-41, 40-42, 43-45, 44-46, 48-50, 52-54, 56-58, 60-62, 64-66
Świerkowa:	5
Tokarska:	42
Toszecka:	2 (zabudowania przemysłowe, dawna huta szkła Scharffa)
Towarowa:	2, 15,17
Wójtowska:	27, 32, 47, 49,
Wrocławska:	most
Zachodnia:	1-3, 2, 4-6, 5-7, 8-10, 9-11, 12-14, 13-15, 16-18, 17-19, 20-22, 21-23, 24-26, 25-27, 28-30, 29-31, 32-34, 33 35, 36-38, 37-39, 41-43, 45-47
Zwycięstwa:	21, most

Kapliczki przydrożne

ul. Architektów 5, 290;
 ul. Ignacego Daszyńskiego 698;
 ul. Dożynkowa;
 ul. Józefa Elsnera;
 ul. Folwarczna róg ul. Kurpiowskiej;
 ul. Głogowska 9;
 ul. Ligocka 65;
 ul. Poznańska 55;
 ul. Przyszowska 45;
 ul. Rolników 44, 179;
 ul. Rzeczycka róg ul. Pszennej;
 ul. Toszecka róg ul. Nad Łąkami;
 ul. Tarnogórska 99;
 ul. Tarnogórska róg ul. Olszewskiego;
 ul. Wałbrzyska, nad stawem;
 ul. Zamkowa 2;
 ul. Aleksandra Zawadzkiego 2;
 ul. Żytnia 29.

Inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków wskazane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach w 2016 r. do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków:

ul. Błogosławionego Czesława 13 (dz. nr 281/2, obręb Kolej) –	budynek portierni dawnego Zakładu Naprawy Taboru Kolejowego
ul. Kanałowa -	budynek pompowni
ul. Portowa 28 -	portiernia oraz łaźnia
przy ul. Portowej, na rzece Kłodnica -	zespół przepompowni (doprecyzowanie zakresu wcześniej chronionego Zespołu Portu w Gliwicach)
ul. Wiktora Gorzołki 15 /Stanisława Moniuszki 11 -	kamienica

2.2.1.3. Inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta miasta w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2016 r. Obiekty zostały wybrane z 87 budynków wskazanych w obecnie obowiązującym planie miejscowym dla dzielnicy Stare Gliwice.¹

Wykaz budynków zaproponowanych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków w obszarze obejmującym osiedle Stare Gliwice¹

1.	ul. Kozielska 120 - budynek usługowy dz. nr 21 obr. Kłodnica wł. Gmina Gliwice		lata 20. XX w.
2.	ul. Kozielska 120 -kaplica pogrzebowa dz. nr 23 obr. Kłodnica wł. Gmina Gliwice		lata 20. XX w.
3.	ul. Kozielska 135 budynek mieszkalno-usługowy dz. nr 957 obr. Stare Gliwice		lata 20. XX w.
4.	ul. Kozielska 135a budynek usługowy dz. nr 956 obr. Stare Gliwice		lata 20. XX w.

¹ Tabela opracowana przez pracownika Wydziału Architektury i Budownictwa, panią Jolantę Tkaczyk-Olejko

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

5.	ul. Kozielska 141 budynek mieszkalny dz. nr 937 obr. Stare Gliwice		lata 20. XX w.
6.	ul. Kozielska 158 budynek mieszkalny wielorodzinny dz. nr 527 obr. Stare Gliwice		rok 1901 styl art deco zachowana forma i detale budynku (bryła, elewacja)
7.	ul. Łabędzka 4b budynek mieszkalny wielorodzinny dz. nr 11 obr. Kłodnica		pocz. XX w. klasycyzm dobrze zachowana forma (bryła, dach, gzyms)
8.	ul. Łabędzka 6 budynek LOK dz. nr 2 obr. Kłodnica własność: Gmina Gliwice użytkowanie wieczyste: LOK		zabudowania dworu poł. XIX w. klasycyzm (później restauracja Parku Szwajcaria)
9.	ul. Wiejska 16b budynek mieszkalny przy spichlerzu dz. nr 676 obr. Stare Gliwice		budynek mieszkalny przy spichlerzu wpisanym do rejestru zabytków
10.	obiekt obok budynku przy ul. Wiejskiej 16C - bud. niemieszkalny dz. nr 641 obr. Stare Gliwice		
11.	ul. Wiejska 21 budynek mieszkalny wielorodzinny (częściowo zamieszkały) dz. nr 467 obr. Stare Gliwice		po 1890 r. neorenesans dobrze zachowana forma (bryła, okna detale)
12.	ul. Wiejska 27-29 budynek mieszkalno- usługowy dz. nr 452 obr. Stare Gliwice		koniec XIX w./lata 30. XX w. dobrze zachowana forma (bryła, okna, detale)

13.	ul. Wiejska 41 budynek mieszkalny wielorodzinny dz. nr 445 obr. Stare Gliwice		lata 30. XX w. dobrze zachowana forma i detale budynku (bryła, dach, okna, kapliczka na elewacji)
14.	ul. Wiejska 49 szkoła dz. nr 430 obr. Stare Gliwice		szkoła (1885 r.) bud. zmodernizowany
15.	ul. Źródłana 8 budynek mieszkalny wielorodzinny - nie zamieszkały dz. nr 909 obr. Stare Gliwice		pocz. XX w. dobrze zachowana forma i detale budynku (bryła, dach, okna, gzyms)

2.2. Dokumentacje konserwatorskie opracowane w latach objętych sprawozdaniem:

- W 2015 roku w Wydziale Architektury i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Gliwicach zlecono opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Gliwice na lata 2016-2019, w wersji papierowej i elektronicznej w formacie *PDF, który został przyjęty w 2016 roku uchwałą Rady Miasta w Gliwicach nr XVII/435/2016 r. z dnia 16.06.2016 r..
- W 2016 roku w Wydziale Architektury i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Gliwicach zlecono „Opracowanie dokumentacji na potrzeby realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami miasta Gliwice”, obejmujące:

I. Opracowanie programów prac konserwatorskich wraz z kosztorysami, po 3 egzemplarze dla każdego obiektu dla następujących obiektów z terenu Gliwic:

1. Krzyż przydrożny przy ul. Staromiejskiej, w pobliżu kościoła pw. Wniebowzięcia NMP (dz. nr 378 obr. Stare Łabędy)
2. Krzyż przydrożny przy ul. Ignacego Daszyńskiego, w rejonie nr 408, u zbiegu ulic Daszyńskiego i Geodetów (dz. nr 1932 obr. Ostropa Północ)
3. Krzyż przydrożny przy ul. Św. Brata Alberta, przy drodze rowerowej (dz. nr 1640 obr. Bojków).

II. Opracowanie dokumentacji konserwatorskiej w formie karty adresowej rozszerzonej o informacje na temat: stylu, autorów, historii obiektu, okresu powstania, usytuowania, rzutu, konstrukcji, fundamentów, stropów, konstrukcji dachu, pokrycia dachu, posadzek, schodów zewnętrznych, tynków, stolarki okiennej, stolarki drzwiowej, elewacji, wnętrza, źródeł ikonograficznych i fotografii (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury), dla następujących obiektów z terenu Gliwic:

1. Krzyż przydrożny przy ul. Staromiejskiej, w pobliżu kościoła pw. Wniebowzięcia NMP (dz. nr 378 obr. Stare Łabędy)
2. Krzyż przydrożny przy ul. Św. Brata Alberta, przy drodze rowerowej (dz. nr 1640 obr. Bojków)
3. Krzyż przydrożny przy ul. Rolników, przy granicy miasta (dz. nr 241/1 obr. Bojków Wschód)

4. Kaplica pogrzebowa na wsch. od ul. Kozielskiej (dz. nr 23 obr. Kłodnica)
5. Budynek przy ul. Kozielskiej 120 (dz. nr 21 obr. Kłodnica).

Dokumentacje te opracowano dla obiektów, które zostały ujęte w GEZ oraz zostały wskazane do objęcia ochroną miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Programy prac konserwatorskich zostały natomiast przekazane do Wydziału Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Gliwicach, który następnie zlecił ich renowację w 2016 roku.

• W 2017 roku w Wydziale Architektury i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Gliwicach zlecono: „Opracowanie dokumentacji na potrzeby realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami miasta Gliwice”, obejmujące:

I. Opracowanie dokumentacji konserwatorskiej w formie kart ewidencyjnych cmentarzy oraz kart ewidencyjnych zabytków architektury i budownictwa dla następujących obiektów z terenu Gliwic:

1. Cmentarz Centralny Komunalny w Gliwicach przy ul. Kozielskiej,
2. Cmentarz Hutniczy przy ul. Robotniczej w Gliwicach,
3. Cmentarz Lipowy Komunalny przy ul. Poniatowskiego w Gliwicach,
4. Cmentarz Żołnierzy Armii Radzieckiej przy ul. Jana III Sobieskiego w Gliwicach,
5. Dom Przedpogrzebowy przy ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 16 w Gliwicach,
6. Budynek przy ul. Stanisława Dubois 40 w Gliwicach,
7. Dawny zbiornik na wodę usytuowany na terenie działki nr 847 (obręb Podlesie) na pld.-wsch. od ul. Leśnej w Gliwicach,
8. Budynek przy ul. gen. Władysława Sikorskiego 122 w Gliwicach.

II. Aktualizację karty ewidencyjnej dla murów miejskich w Gliwicach,

III. Opracowanie dokumentacji konserwatorskiej w formie kart ewidencyjnych zabytków architektury i budownictwa, dla poszczególnych fragmentów murów miejskich, zlokalizowanych w rejonie:

1. ul. Grodowej (dz. nr 1698 obr. Stare Miasto)
2. ul. Pod Murami (dz. nr 726 obr. Stare Miasto)
3. ul. Basztowej / Wodnej (dz. nr 704 obr. Stare Miasto)
4. ul. Dolnych Wałów 7 (dz. nr 690 obr. Stare Miasto)
5. Pl. Rzeźniczego (dz. nr 651 obr. Stare Miasto)
6. Pl. Rzeźniczego - fragment z Bramą Raciborską (dz. nr 1701 obr. Stare Miasto).

IV. Opracowanie dokumentacji konserwatorskiej w formie kart ewidencyjnych zabytków architektury i budownictwa dla następujących obiektów z terenu Gliwic:

1. Szpital Miejski Nr 4 w Gliwicach przy ul. Zygmunta Starego 20,
2. Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Gliwicach przy ul. Kozielskiej 8,
3. Rzeźba autorstwa Stanisława Słodowego na terenie skweru Doncaster w Gliwicach (dz. nr 488 obr. Stare Miasto),
4. Posąg Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej z aniołami po bokach, znajdujący się na elewacji wschodniej Ratusza w Gliwicach.

V. Aktualizację kart ewidencyjnych dla budynków dawnej Kopalni Węgla Kamiennego Gliwice przy ul. Bojkowskiej, tj. dla budynku cechowni i budynku maszynowni (2 obiekty).

Materiały te będą służyły do zewidencjonowania jednostkowego zabytku nieruchomego należącego do Miasta Gliwice, chronionego ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, oraz jako materiał do ewentualnego ujęcia obiektu w rejestrze zabytków województwa lub w GEZ. Ponadto pozwolą zweryfikować i uzupełnić informacje zawarte w „*Studium Historyczno-Konserwatorskim Miasta Gliwice*” opracowanym w 2000 roku.

2.3. Upowszechnianie wiedzy na temat aspektów ochrony gliwickich zabytków przez Miejskiego Konserwatora Zabytków dla pracowników instytucji samorządowych.

2015 Udział w debacie: *Refleksje nad Zabytkiem* wraz ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz profesorem nauk prawnych Wojciechem Kowalskim, w ramach konferencji naukowej z cyklu *Prawo i architektura* w Katowicach. Organizator: Koło Naukowe Prawa Własności Intelektualnej Uniwersytetu Śląskiego,

2016 Prezentacja *Ustawa krajobrazowa - czy wyeliminuje reklamy w gminach?* - na posiedzeniu Komisji Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Komisji Planowania Przestrzennego Architektury i Gospodarki Gruntami SZGiP w Katowicach,

2017 Wystąpienie w Centrum Edukacyjnym im. Jana Pawła II w Gliwicach dla przedstawicieli pracowników samorządów z prezentacją pn. *„Zakres wypowiedzi artystycznej w sztuce sakralnej”*.

2.4. W celu wyeksponowania obiektów dziedzictwa kulturowego dla potrzeb turystycznych i społecznych podejmowane są różnokierunkowe działania poprzez tworzenie na bazie obiektów kulturowych tras i ścieżek turystycznych. Na terenie miasta Gliwice istnieją wyznaczone trasy turystyczne związane z obiektami zabytkowymi:

- *„Szlak Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego”* – 3 obiekty: kościół pw. św. Jerzego, ul. Piekarska; kościół pw. Wniebowzięcia NMP, ul. Kozielska 29; Ekspozycja Etnograficzna i Kultury Ludowej Regionu Gliwickiego, ul. Pod Murami, siedziba Muzeum w Gliwicach.

1.

2.

3.

1. Kościół pw. św. Jerzego, ul. Piekarska; fot. E. Pokorska-Ozóg

2. Kościół pw. Wniebowzięcia NMP, ul. Kozielska 29; fot. E. Pokorska-Ozóg

3. Siedziba Ekspozycji Etnograficznej i Kultury Ludowej Regionu Gliwickiego, ul. Pod Murami; fot. E. Pokorska-Ozóg

- *„Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego”* – 3 obiekty: Zabudowania radiostacji gliwickiej wraz z drewnianym masztem antenowym z 1935 roku stanowiące Oddział Muzeum w Gliwicach. W budynkach mieści się ekspozycja oryginalnych urządzeń związanych z techniką radiową; Oddział Odlewnictwa Artystycznego Muzeum w Gliwicach prezentujący wyroby Królewskiej Odlewni Żeliwa w Gliwicach, mieści się w zabudowaniach dawnej kopalni węgla kamiennego „Gliwice”, powstałych w latach 1912-1914 według projektu Georga i Emila Zillmannów, ul. Bojkowska; Muzeum Techniki Sanitarnej, ul. Portowa.

1. Wieża Radiostacji, ul. Tarnogórska; fot. E. Pokorska-Ożóg
2. Oddział Odlewnictwa Artystycznego Muzeum w Gliwicach, ul. Bojkowska; fot. E. Pokorska-Ożóg
3. Muzeum Techniki Sanitarnej, ul. Portowa; fot. E. Pokorska-Ożóg

- Przez Gliwice przebiegają również: „Szlak Geoturystyczny”, „Szlak Okrężny wokół Gliwic”, „Szlak Husarii Polskiej”, Szlak Powstańców Śląskich”, „Szlak Krawędziowy GOP”, „Szlak Sośnicowicki”, Szlak Ziemi Gliwickiej.

Przez gminę przebiegają ścieżki przyrodniczo-kulturowe:

- Park Kultury i Wypoczynku przy ul. Chorzowskiej,
- Rezerwat „Las Dąbrowa” leży na wschód od centrum Gliwic, częściowo na terenie samego miasta, częściowo na terenie wsi Kozłów, stanowiącym część gminy Sośnicowice.

Na terenie gminy znajdują się obiekty będące celem pielgrzymek:

- Diecezjalne Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego przy ul. Ignacego Daszyńskiego 2.

2.5. Na terenie miasta Gliwice znajduje się ok. 100 km tras rowerowych (wydzielonych dróg rowerowych oraz szlaków rowerowych) zrealizowanych w latach 2011-2017. Ścieżki rowerowe przebiegają także w rejonie zabytków np.: przy Radiostacji Gliwickiej, przy kościele pw. św. Bartłomieja, równoległe do trasy kolejki wąskotorowej. Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Gliwicach na geoportalu rowerzysty można znaleźć lokalizację:

- wypożyczalni rowerów miejskich,
- stojaków rowerowych (wraz z możliwością dodania przez internautów nowych obiektów),
- samoobsługowych serwisów rowerowych.

Dokładny przebieg przedmiotowych ścieżek rowerowych, znajduje się <http://msip-mapa.um.gliwice.pl:9090/gpt4/?profile=5524815>.

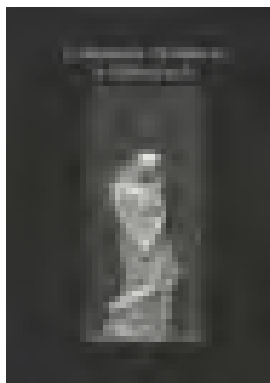
2.6. W Gliwicach działają stowarzyszenia związane z ochroną dziedzictwa kulturowego:

- „Gliwickie Metamorfozy” Stowarzyszenie Na Rzecz Dziedzictwa Kulturowego Gliwic; od 2004 r.,
- Gliwickie Stowarzyszenie Miłośników Małych Obiektów Sakralnych, Artystycznych i Zabytkowych „Nepomuk”; od 2009 r.,

- Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego Ziemi Gliwickiej, od 1953 r.,
- Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego Ziemi Gliwickiej, Fundacja Ballestrem; od 2014 r.,
- Stowarzyszenie Rozwoju Czechowic; od 2014 r.,
- Fundacja Fligry; od 2014 r.,
- Stowarzyszenie Paramilitarne „*Prochownia 1910*”; od 2015 r.,
- Fundacja „*Polskie Pałace Na Źródle*”; od 2015 r.,
- Fundacja „*Solus Sagittarii*”; od 2016 r.,
- Fundacja PGS; od 2016 r.,
- Fundacja EC Generator; od 2017 r.

Zabytki stanowią istotny element przestrzeni miejskiej. Wielu mieszkańców czuje potrzebę ich zachowania i konserwacji. Nierzadko występują z cennymi inicjatywami. Postawa taka jest akceptowana i wspierana przez władze miasta. Dlatego też od wielu lat trwa współpraca z niektórymi ww. stowarzyszeniami w celu zwiększenia działań polegających na zachowaniu zabytków. Ochrona zabytków to złożony proces, który wiąże się z różnymi problemami wymagającymi działań nie tylko służb konserwatorskich ale też współpracy i świadomości innych jednostek organizacyjnych, i tak:

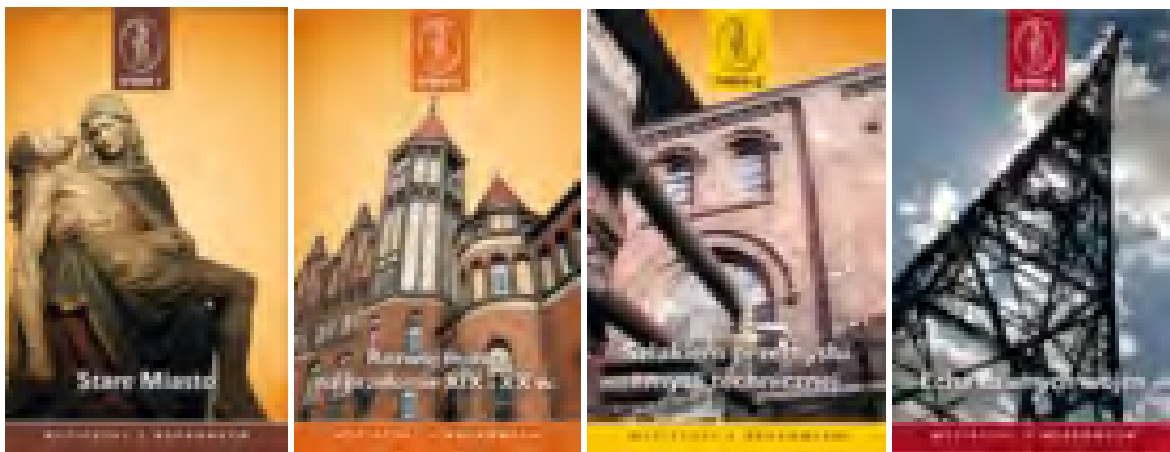
- od 2004 roku Miasto Gliwice współpracuje sukcesywnie ze **Stowarzyszeniem na Rzecz Dziedzictwa Kulturowego Gliwic *Gliwickie Metamorfozy***, którego głównym celem jest rewitalizacja Cmentarza Hutniczego przy ul. Robotniczej. Zabiegi pielęgnacyjne, które wykonywało Miasto nie pozwalały zniszczyć roślinności tam rosnącej ale nie ustrzegły przed złomiarzami dewastującymi pozostałości grobowców. Nekropolia ta, aby odzyskać dawny wygląd, wymagała kompleksowych prac rewitalizacyjnych. Jest to jeden z najstarszych gliwickich cmentarzy, założony w 1808 roku z myślą o pracownikach Huty Gliwickiej. Pochowano tam m.in.: konstruktora maszyn Augusta Holzhausena, dyrektora generalnego górnictwa hr. Ferdynarda von Einsiedela, Johna Baildona oraz Wilhelma, brata rzeźbiarza Augusta Kissa i Theodora Erdmanna Kalidego (autora m.in. rzeźby „Lew czuwający”). Miasto, wspierając sukcesywne działania Stowarzyszenia, wykonało w 2006 roku ogrodzenie cmentarza, a w 2012 roku sfinansowało konserwację wraz z przeniesieniem na cmentarz nagrobka J. Baildona. Koszt przedmiotowych prac to 583 050,00 zł. Prace przy pomniku zostały zakończone i komisyjnie odebrane w obecności przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Nagrobek jest wpisany do rejestru zabytków ruchomych województwa śląskiego. W efekcie teren cmentarza jest z roku na rok coraz bardziej uporządkowany, oznaczane są nowe groby. Prowadzone są również prace dokumentacyjne. Prezes Stowarzyszenia, Małgorzata Malanowicz-Pęczak, jest autorką monografii pt. „*Cmentarz Hutniczy w Gliwicach*”.

Cmentarz Hutniczy można zwiedzać w towarzystwie członków Metamorfoz, którzy oprowadzą i przybliżą historię nekropolii. Od 2012 roku *Gliwickie Metamorfozy* organizują wydarzenia poświęcone zasłużonym dla miasta gliwiczanom, pochowanym na Cmentarzu Hutniczym.

Przykładowe plansze poświęcone osobom, które zostały pochowane na Cmentarzu Hutniczym prezentowane na wystawie w związku z VI Międzynarodowym spotkaniem miłośników żeliwa artystycznego, które odbyło się we wrześniu 2017 roku, autor M. Malanowicz-Pęczak

Przykładowe publikacje Stowarzyszenia wydawane dzięki finansowemu wsparciu miasta.

- **Gliwickie Stowarzyszenie Miłośników Małych Obiektów Sakralnych, Artystycznych i Zabytkowych „Nepomuk”** działa nie tylko w Gliwicach, wykonało prace konserwatorskie krzyża przydrożnego zlokalizowanego w Zawadach, przy drodze wiodącej do Pyskowic, naprzeciwko posesji przy ul. Bytomskiej 15. Wykonawcami i fundatorami renowacji krzyża byli członkowie gliwickiego Stowarzyszenia Marek Słabosz, Zbigniew Sokalski, Bogusław Nowakowski i Janusz Brogowski. Oddanie krzyża po pracach konserwatorskich miało miejsce w dniu 14 września 2016 r., w święto Podwyższenie Krzyża Świętego, na które zaproszono Miejskiego Konserwatora Zabytków w Gliwicach.

1., 2. Krzyż przed pracami konserwatorskimi oraz po, fot. Stowarzyszenie Nepomuk, fot. E. Pokorska-Ożóg

- Od lat miłośnicy historii lokalnej ze **Stowarzyszenia Rozwoju Czechowic** zabiegali o przeprowadzenie prac archeologicznych w okolicach obecnej ulicy Borówkowej, w północno-zachodniej części osiedla Czechowice, gdyż dostępne były materiały, które jednoznacznie wskazywały na istnienie kościoła pw. św. Jerzego. Kościół ten jest oznaczony na archiwalnych mapach z 1750 roku. Informację na jego temat można było również przeczytać w protokole z wizytacji biskupa z 1679 roku. Tak opisano w nim zaginiony zabytek: „(..) kościół ma 27 łokci długości i 15 łokci szerokości. Kościół wraz zakrystią jest drewniany. Wieża kościelna także, w której dzwonią dwa dzwony. Cmentarz otoczony jest drewnianym płotem. Jest jeden ołtarz, rzeźbiony i malowany.” Prace archeologiczne, po uzyskaniu niezbędnych pozwoleń od Miasta i wojewódzkiego konserwatora zabytków, rozpoczęły się w lipcu 2016 roku. Badaniami kierował (a także miał nad nimi nadzór archeologiczny) Radosław Zdaniewicz, prezes Oddziału Górnośląskiego Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich oraz pracownik Działu Archeologii Muzeum w Gliwicach. W trakcie badań archeologicznych znaleziono kilkaset fragmentów kości ludzkich leżących luzem oraz 7 grobów.

3. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako jeden z głównych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.

3.1. Podejmowanie działań zmierzających do objęcia ochroną prawną zabytków.

W 2011 r. Prezydent Miasta podjął starania, aby Radiostacja Gliwicka, miejsce tzw. prowokacji gliwickiej, które odegrało istotną rolę w historii II Wojny Światowej, została uznana za Pomnik Historii. Wniosek Miasta wraz z opracowaniem Śląskiego Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach została przekazana przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w 2013 r. do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W efekcie tych działań 15 marca 2017 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda wpisał Radiostację Gliwice na listę Pomników Historii. Wpisanie na listę pomników historii zwiększa szanse w ubieganiu się o dofinansowanie ze środków pomocowych na wsparcie realizacji zadań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego.

– Przez lata staraliśmy się jednak, aby nie sprowadzić Radiostacji jedynie do roli atrakcji czy ciekawostki. Ważne było dla nas kultywowanie pamięci tragicznych wydarzeń, które rozegrały się tutaj w 1939 roku. Dzisiaj wiele osób i środowisk chętnie relatywizuje historię. Gliwicka Radiostacja jest świadkiem zbrodni, która posłużyła jako jeden z pretekstów do rozpętania najokrutniejszej z wojen. Ważne, abyśmy zachowali pamięć o tamtych wydarzeniach i przekazywali ją następnym pokoleniom. Jest interesująca także z czysto technicznego punktu widzenia. Drewniany obiekt tej skali to unikat. Myślę, że nasza wieża w pełni zasługuje na status Pomnika Historii i cieszę się, że może znaleźć się w gronie najważniejszych miejsc pamięci historycznej w Polsce – powiedział Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic.²

„Pomniki Historii ustanawiane są od 1994 r. Do dziś to najwyższe wyróżnienie nadano 81 zabytkom. Z każdym rokiem, lista najcenniejszych obiektów sukcesywnie powiększa się. Znajdują się na niej obiekty o szczególnych wartościach materialnych i niematerialnych oraz znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego naszego kraju. Do elitarnego grona pomników historii mogą dołączać obiekty architektoniczne, krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne lub ruralistyczne, zabytki techniki, obiekty budownictwa obronnego, parki i ogrody, cmentarze, miejsca pamięci najważniejszych wydarzeń lub postaci historycznych oraz stanowiska archeologiczne.”³

Uroczystość, w trakcie której ogłoszono wpis na listę pomników historii radiostacji gliwickiej. Pałac Prezydencki w Warszawie, 2017 r., fot. E. Pokorska-Ożóg

Miasto mając świadomość swojego dziedzictwa przeprowadzało sukcesywnie rewitalizację Radiostacji. W 2005 r. utworzono w budynku nadajnika Radiostacji muzeum. W 2009 r. zmieniono sposób zagospodarowania terenów zielonych (dawne ogródki działkowe pracowników radiostacji) wokół wieży, czyniąc je atrakcyjnym miejscem spędzania wolnego czasu dla mieszkańców Gliwic oraz turystów. Inwestycja została nagrodzona w 2010 r. w konkursie na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego. W 2017 r. na terenie wokół wieży otwarto sensoryczny park doświadczeń, gdzie będzie można za pomocą różnych urządzeń poznać lepiej zjawisko dźwięku. Nie tylko słuchem, ale ... dotykiem.. Prace budowlane trwały od czerwca do września 2017 r.

² <http://www.muzeum.gliwice.pl/radiostacja-gliwice-pomnikiem-historii/>

³ https://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/Pomniki_historii/

Jedno z urządzeń sensorycznego parku doświadczeń na terenie Radiostacji gliwickiej, fot. E. Pokorska-Ozóg

3.2. Od lat Miasto Gliwice realizuje zadania w kwestii poprawy i utrzymania obiektów zabytkowych objętych ochroną konserwatorską, które są jego własnością.

Ważniejsze inwestycje miejskie to np.:

Muzeum w Gliwicach⁴

2015 rok:

- 1) dotacja inwestycyjna na wykonanie klimatyzacji, wentylacji oraz systemu nawilżania w pomieszczeniach wystawienniczych Willi Caro – 1.174.204,99 zł,
- 2) dotacja inwestycyjna na przeprowadzenie prac wykończeniowych oraz zakup wyposażenia do dawnego Żydowskiego Domu Przedpogrzebowego w celu dostosowania obiektu do prowadzenia działalności kulturalnej – 200.000,00 zł,
- 3) dotacja inwestycyjna na przygotowanie dokumentacji projektowej, wykonawczej i kosztorysowej oraz sprawowanie nadzoru nad wykonaniem wystawy stałej oraz aranżacji w dawnym Żydowskim Domu Przedpogrzebowym oraz prace związane z materiałami graficznymi do produkcji wystawy – 156.700,00 zł,
- 4) dotacja inwestycyjna na wykonanie kompleksowej dokumentacji dla prac budowlano-konserwatorskich Ruin Teatru Miejskiego przy Al. Przyjaźni oraz budynku przyległego położonego od strony ul. Kłodnickiej 4 dla potrzeb teatralnych wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną – 579.500,00 zł,

2016 rok:

- 1) dotacja na remont fragmentu dachu w Ruinach Teatru przy Al. Przyjaźni - 16.500,00 zł.

⁴ Dane przekazane przez Muzeum w Gliwicach.

Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych⁵**2015 rok:**

3 515 680,22 zł - modernizacja Żydowskiego Domu Przedpogrzebowego z adaptacją do funkcji muzealno-wystawienniczych;

2016 rok:

131 733,00 zł modernizacja fontanny "Tańczące Fauny";

2017 rok:

14 637,00 zł - modernizacja fontanny "Tańczące Fauny";

14 000,00 zł - szlamowanie misy fontanny "Neptun".

3.2.1 Remont Żydowskiego Domu Przedpogrzebowego przy ul. Księcia Józefa Poniatowskiego.

Miasto w 2014 roku rozpoczęło remont dawnego Żydowskiego Domu Przedpogrzebowego przy ul. Księcia Józefa Poniatowskiego, obiektu który przez wiele lat ulegał degradacji i gdyby nie Miasto, które wystąpiło z inicjatywą przejęcia go od Gminy Wyznaniowej Żydowskiej, obecnie byłby ruiną. Dom po przejęciu był sukcesywnie, w miarę możliwości, remontowany. W okresie od 10.2008 r. do 02.2009 r. odbudowano więźbę dachową, w tym odtworzono unikalną dachówkę ceramiczną w kolorze zielonym. Prace nadzorował Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Gliwicach. W ten sposób zabezpieczono obiekt przed dalszym zniszczeniem. Jednocześnie cały czas szukano ewentualnych inwestorów. W roku 2014 po planowanym kompleksowym remoncie, który obejmował m.in.: wykonanie izolacji fundamentów, odczyszczenia klinkierowej elewacji budynku, wzmocnienie sklepienia, wymianę wszystkich instalacji elektrycznych, sanitarnych i wodociągowych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, odtworzenie witraży oraz polichromii oraz zagospodarowania terenu wokół obiektu, otworzono w 2016 r. w zabytku „Dom Światów” – oddział gliwickiego Muzeum, poświęcony historii Żydów na Górnym Śląsku. *„Mamy nadzieję, że będzie to miejsce dedykowane nie tylko pasjonatom historii z Gliwic, ale przyciągnie do naszego miasta także osoby z innych rejonów województwa, a nawet kraju”*⁶ – powiedział na inauguracji Krystian Tomala, zastępca prezydenta Gliwic. Efekt po pracach renowacyjnych został doceniony, Dom Pamięci Żydów Górnośląskich został zwycięzcą w kategorii zrewitalizowany obiekt użyteczności publicznej, w konkursie na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego 2016. Miasto zostało docenione za *„uratowanie obiektu będącego świadkiem historii Śląska, za jego wzorcową renowację i stworzenie miejsca aktywności kulturalnej i edukacyjnej oraz za ambitne plany wykorzystania go na cele muzealne”*. W głosowaniu internautów zajął natomiast trzecie miejsce.

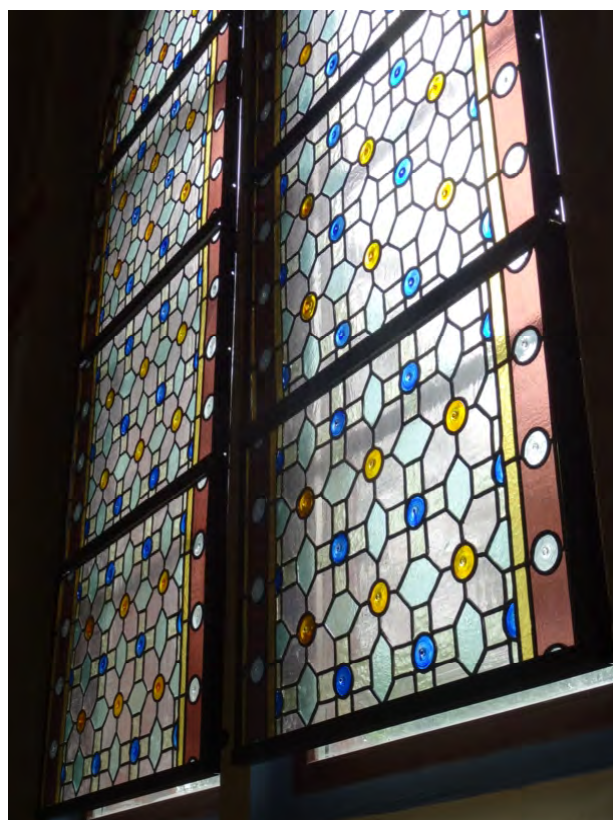
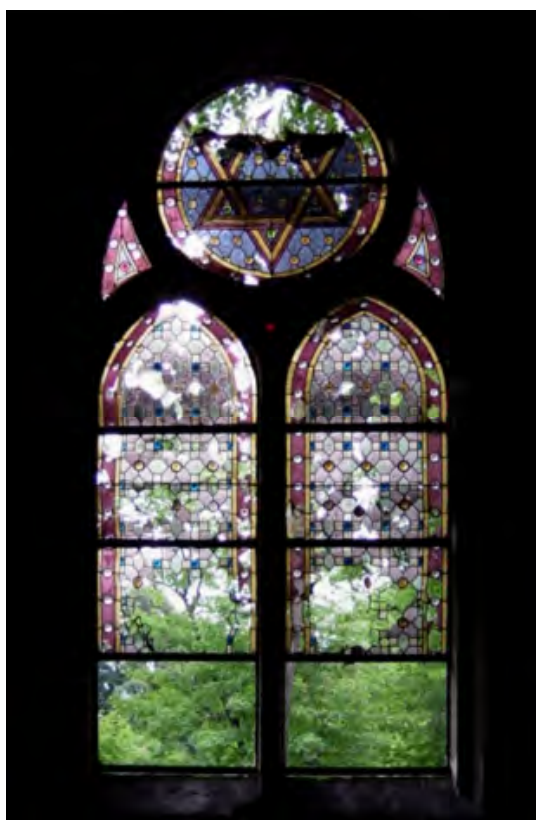
W 2016 roku Karolina Jakoweńko, kierownik Domu Pamięci Żydów Górnośląskich, została wyróżniona przez Festiwal Kultury Żydowskiej za nowatorskie, odważne i kreatywne działanie na rzecz dziedzictwa kultury żydowskiej.

⁵ Dane przekazane przez Miejski Zarząd Usług Komunalnych.

⁶ Miejski Serwis Informacyjny Gliwice – samorządowy tygodnik

1. Żydowski Dom Przedpogrzebowy po pracach konserwatorskich w 2016 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg
2. Wnętrze hali po pracach konserwatorskich w 2016 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg

3. Stan witraży w Żydowskim Domu Przedpogrzebowym w 2007 r., w czasie przed przejściem obiektu przez Miasto Gliwice;
4. Stan witraży po pracach rekonstrukcyjnych w Żydowskim Domu Przedpogrzebowym w 2016 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg

3.2.2. Remont siedziby Muzeum w Gliwicach, Willi Caro przy ul. Dolnych Wałów.

W 2016 roku przeprowadzono przebudowę siedziby Muzeum w Gliwicach, polegający na montażu nowoczesnej instalacji klimatyzacyjno-wentylacyjnej, zawierającej m.in. system nawilżania w sali konferencyjnej, salach edukacyjnych, pomieszczeniach na pierwszym piętrze. Prace te były wymagane ze względu na konieczność zapewnienia jak najwyższych standardów wystawienniczych, a także komfortu zwiedzającym muzeum. Przedmiotowa przebudowa miała zapewniony nadzór konserwatorski. Remont i modernizacja pomieszczeń łączyła się z pracami konserwatorskimi eksponatów muzealnych. Cytując Grzegorza Krawczyka, dyrektora Muzeum w Gliwicach - „*Zdolność utrzymania stabilnych parametrów klimatycznych – temperatury i wilgotności – w salach wystawowych umożliwia podjęcie współpracy z wieloma prestiżowymi instytucjami muzealnymi w kraju i zagranicą. Jestem przekonany, że zakończona inwestycja, do której przygotowania trwały blisko trzy lata, poszerzy spektrum możliwości organizacyjnych naszego muzeum i ułatwi podjęcie ambitnych przedsięwzięć programowych*”.

3.2.3. Kompleksowa przebudowa nawierzchni ulic Starego Miasta.

Kompleksową przebudowę nawierzchni ulic Starego Miasta połączoną z niespotykanymi na tak dużą skalę pracami archeologicznymi rozpoczęto w 2011, a zakończona została w 2016 roku. Wykonanie nowych nawierzchni ulic było poprzedzone przebudową istniejącego uzbrojenia siłami jego właścicieli (PWiK, PEC, TP, GZE-Tauron, GSG, itp.). Zadanie realizowane było etapami przez konsorcjum PRUiM i ZIB.

W latach 2007-2008 objęto pracami ul. Średnią, odcinek od ul. Dolnych Wałów do ul. Plebańskiej (wykonawca PRUiM Gliwice). W latach 2008-2009 r. ulicę Krótką i Szkolną (wykonawca PRUiM Gliwice). W latach 2011-2012 zrealizowano prace obejmujące ulice: Bankową, Bednarską, Bytomską, Grodową, Kościelną, Krupniczą (od Rynku do ul. Kaczyniec), Mleczną, Plebańską, Raciborską, Średnią (bez odcinka od ul. Raciborskiej do ul. Kaczyniec), Wodną, Wysoką oraz Plac Inwalidów Wojennych i Mleczny. W 2013 r. pracami objęto ulice: Białej Bramy, Dolnych Wałów (od ul. Dworcowej do Poczty), Górnych Wałów (od ul. Jana Pawła II do ul. Ziemowita), Kaczyniec (od ul. Grodowej do ul. Wysokiej), Jana Matejki (od ul. Dolnych Wałów do ul. Basztowej), Pod Murami, Przy Raciborskiej Bramie, Średnia (od ul. Raciborskiej do ul. Kaczyniec), Tkackiej, rejon Placu Wszystkich Świętych (na przedłużeniu ul. Kościelnej i ul. Raciborskiej). W 2014 r. zrealizowano prace obejmujące ulice: Dolnych Wałów (od Poczty do ul. Zwycięstwa), Górnych Wałów (od ul. Ziemowita do ul. Bankowej), Jana Matejki (od Rynku do ul. Basztowej), Krupniczą (od ul. Kaczyniec do ul. Górnych Wałów).

W 2015 r. wykonano ostatnie odcinki przy ulicach: Górnych Wałów, Kaczyniec i Basztowej. Pięcioletnia inwestycja kosztowała ponad 55,00 mln zł. Projekt był realizowany przez Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

W wyniku prowadzonego nadzoru archeologicznego i zaleconych przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach ratowniczych badań archeologicznych dokonano wielu odkryć, a największe to odnalezienie w rejonie Placu Wszystkich Świętych pozostałości fundamentów XVIII-wiecznej szkoły parafialnej, reliktyw cmentarza parafialnego oraz fragmentów muru cmentarnego. Od strony Placu Rzeźniczego odsłonięto również relikty cmentarza wraz z ogrodzeniem. Na ulicy Plebańskiej, w trakcie prac archeologicznych, zostały odkryte pozostałości drewnianej drogi z XIV/XV wieku oraz podwaliny chat drewnianych. Ulica Bednarska była miejscem innego znaleziska – natrafiono na nawarstwienia średniowieczne z fragmentami ceramiki z XIV wieku. W ulicy Pod Murami odnaleziono relikty muru miejskiego. Resztki drewnianego wodociągu z XIX wieku znaleziono natomiast na ulicy Górnych Wałów.

W sierpniu 2015 r. w trakcie prac archeologicznych prowadzonych w związku z przebudową nawierzchni ulic starówki zostały odsłonięte pozostałości fundamentów dawnej wieży stanowiącej część średniowiecznych murów obronnych, tzw. *Białej Bramy*, inaczej zwanej *Bramą Bytomską*. Wieża z bramą została rozebrana w połowie XIX wieku (około 1852 r.), wcześniej wykonano inwentaryzację rozbieranych fragmentów murów, do naszych czasów przetrwały materiały ikonograficzne w postaci rysunków: elewacji, przekroju pionowego, rzutu poziomego wieży z przedmiotową bramą, autorstwa Alexandra von Minutoliiego z 1846 r.⁷

Dla relikwów fundamentów Białej Bramy, zgodnie z metodyką badań archeologicznych, wykonano dokumentację inwentaryzacyjną, fotograficzną, następnie zabezpieczono je, a później zasypano. Problemem, który należało rozwiązać był sposób upamiętnienia odsłoniętego zabytku archeologicznego. Z uwagi m.in. na fakt, że przedmiotowe gliwickie pozostałości fundamentów wieży z bramą zostały częściowo zniszczone przez uzbrojenie (rury, kable) prowadzone na początku XX wieku jak i później, nie można było ich pozostawić odkrytych z powodu nieczytelnego zarysu zabytkowych fundamentów murów. Ponadto część podziemnych murów posłużyła jako fundamenty dla później wybudowanych budynków. Pomysł rekonstrukcji również nie mógł być zrealizowany, ponieważ pociągałoby to m.in. wyburzenie wspomnianych budynków. Optymalnym rozwiązaniem upamiętniającym lokalizację nieistniejącej wieży było więc uczynienie w tym miejscu zarysu dawnych murów obronnych w nawierzchni ulicy. Wybór takiego rozwiązania uzgodnił Wojewódzki Konserwator Zabytków.

1.

2.

3.

1. Nawierzchnia ul. Górnych Wałów po remoncie, stan w 2015 r.; fot. Ewa Pokorska-Ożóg
2., 3. Fundamenty wieży obronnej, z tzw. Białą Bramą, ze zmianami z początku XX w., 2015 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

⁷ Boroń P., *Brama Biała (Bytomska) w Gliwicach- nowe źródła ikonograficzne* (w:) Rocznik Muzeum w Gliwicach, t. 24, 2013, s. 387-401.

3.2.4. Remont Willi Arthura Neumanna przy ul. Rybnickiej 27.

W 2015 roku Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Gliwicach wyremontowało na swoją siedzibę willę przy ul. Rybnickiej 27. Zabytkowy obiekt przed wojną należał do gliwickiego wydawcy i współwłaściciela wydawnictwa publikującego m.in. lokalną gazetę „Der Oberschlesische Wanderer”, Arthura Neumanna. Willa z 1926 r. to przykład budynku o charakterze rezydencjonalnym. W jej wyglądzie połączono secesyjne i historyzujące detale. Obiekt po remoncie i przebudowie robi wrażenie, to obecnie nowy wizerunek zabytku. Otrzymaliśmy zaskakującą kompilację zabytkowych elementów z bardzo nowoczesną technologią i współczesnymi materiałami wykończeniowymi. Odstąpiono od ocieplenia budynku od zewnątrz, odtworzono secesyjne dekoracje sztukatorskie ramujące okrągłe okienko doświetlające poddasze, zachowano gabaryty, kształt i podziały stolarki okiennej, zmieniono kolorystykę. Jasnoszarą i ceglastą barwę zastąpiła biel. Biel jest konsekwentnie kontynuowana we wnętrzach.

Willa jest chroniona ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie jest wpisana do rejestru zabytków województwa. Mając jednak na uwadze jego wartość zabytkową i historyczną, prace remontowo-konserwatorskie prowadzono tak, aby uszanować oryginalne elementy przy jednoczesnym przystosowaniu willi do nowej funkcji – biurowej. Projekt opracowała Firma NXD Architekci Krzysztof Zalewski. Realizacja zdobyła drugie miejsce w konkursie Eurobuild Awards w Architekturze 2016.

1.

2.

1. Willa przy ul. Rybnickiej 27, po pracach konserwatorskich, elewacja frontowa, 2016 r. fot. Ewa Pokorska-Ożóg
2. Witraże klatki schodowej po pracach konserwatorskich, 2016 r. fot. Ewa Pokorska-Ożóg

3.2.5. Prace renowacyjne fontanny powstałej w 1928 r. zlokalizowanej przed budynkiem Urzędu Miejskiego.

W latach 2016 i 2017 została wykonana kompleksowa renowacja fontanny, tj. rzeźby faunów ustawionych na kamiennej misie. Miejski Zarząd Usług Komunalnych, opiekun zabytkowego obiektu, był odpowiedzialny za zlecenie ww. prac. Zakres robót był bardzo duży, ponieważ na przestrzeni lat dokonywano jedynie remontów fragmentów fontanny, natomiast nigdy nie przeszła gruntownej i kompleksowej renowacji. Zakres przeprowadzonych prac był następujący: naprawa fundamentów, modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem studzienki kanalizacyjnej i sposobu filtracji wody, wymiana dyszy tryskacza wody, przemurowanie, wzmocnienie materiału kamiennego misy, m.in. po to aby zapobiec wyciekowi wody, która to powodowała niszczenie fundamentów i bardzo istotne, najbardziej widoczne prace konserwatorskie misy i rzeźb. Wykonawcą kompleksowego remontu była firma Konserwacji Zabytkowej Architektury Bronisław Mzyk z Tarnowskich Gór.

Fontanna nie jest wpisana do rejestru zabytków, ale jest chroniona pod względem konserwatorskim ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zakres prac był konsultowany z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

1.

2.

3.

1. Fontanna z czasów funkcjonowania hotelu Haus Oberschlesien, fot. zbiory Miejskiego Konserwatora Zabytków
2. Fauny, stan przed pracami konserwatorsko-remontowymi, w 2011 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg
3. Fontanna po kompleksowych pracach konserwatorskich, stan 2017 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

3.2.6. Remonty placówek związanych z edukacją, np.:

W 2015 r. w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Goździkowej 2, w dzielnicy Wileze Gardło wykonano ocieplenie pod nadzorem konserwatorskim, a także modernizację budynku szkolnego wraz z uporządkowaniem gospodarki ściekowej obiektu, budowę wentylacji grawitacyjnej, przebudowę kotłowni, instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, instalacji odgromowej, przyłączy kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz budowę drenażu opaskowego oraz oświetlenie terenu. Zakres prac był konsultowany z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

W 2015 r. w Szkole Podstawowej nr 11 przy ul. Pocztowej 31 w dzielnicy Ligota Zabrska również wykonano termomodernizację budynku z poszanowaniem wytycznych konserwatorskich. Zachowano między innymi płaskorzeźbę przedstawiającą alegorię nauki. Zakres prac również był konsultowany z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

1.

2.

1. Detal elewacji, płaskorzeźba, przed pracami remontowymi w 2012 r. , fot. Ewa Pokorska-Ożóg
2. Detal elewacji, płaskorzeźba, po pracach remontowych, stan 2017 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

W 2015 roku w przedszkolu przy ul. Brzozowej 50, w dawnym funkcjonalistycznym Domu Młodzieży projektu Petera Birkmanna z 1929 r., wykonano termomodernizację obiektu, ale bez ocieplania ścian zewnętrznych. W czasach powojennych w budynku wymieniono stolarkę okienną, drzwiową oraz zabudowano taras. Klinkierowa okładzina fragmentu budynku, z klatką schodową, została ukryta pod warstwami farby emulsyjnej. Największym problemem remontowym było oczyszczenie wspomnianej okładziny ceramicznej z wtórnych przemalowań, a także odtworzenie charakterystycznych dla gliwickiego modernizmu detali architektonicznych elewacji o ryflowanej fakturze. Obiekt po remoncie i pracach konserwatorskich odzyskał oryginalny wygląd, m.in. usunięto farbę emulsyjną z płytek licujących fragment elewacji, wymieniono stolarkę okienną klatki schodowej, odtworzono oryginalną kolorystykę elewacji. Termomodernizację obiektu wykonano z uwzględnieniem wytycznych konserwatorskich, a zakres prac był konsultowany z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

1. Budynek przedszkola przy ul. Brzozowej, zdjęcie archiwalne stan 1930 r., zbiory Miejskiego Konserwatora Zabytków

2.

2. Budynek przedszkola przy ul. Brzozowej, stan przed remontem 2011 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg

3.

3. Budynek po pracach remontowo-konserwatorskich w 2017 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg

W 2016 roku w Zespole Szkół Specjalnych przy ul. Dolnej Wsi 74 wykonano m.in.: częściowe docieplenie i izolację przeciwwilgociową ścian, przebudowę kominów, dachu nad budynkiem głównym i ścian attyki, renowację stolarki drzwiowej i okiennej. Obiekt jest objęty ochroną konserwatorską. Zakres prac był konsultowany z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

1.

2.

1. Budynek szkoły stan przed remontem 2015 r., fot. E. Pokorska-Ożóg

2. Budynek szkoły po pracach remontowo-konserwatorskich w 2017 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg

W 2016 roku w przedszkolu niepublicznym „Akademia Przedszkolaka” przy ul. Tadeusza Kościuszki 25 przeprowadzono remont m.in. elewacji. Budynek, z racji czasu powstania, jest objęty ochroną konserwatorską. Szczególny akcent przy pracach remontowych położono na odtworzenie historycznego wyglądu budynku. Zakres prac był konsultowany z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

1. Fragment elewacji budynku przedszkola, wejście, stan przed remontem 2015 r. ; fot. E. Pokorska-Ożóg
2. Partia wejściowa po remoncie w 2017 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg.

3.3. Masterplan Oświetlenia Obszaru Miejskiego Miasta Gliwice

Kompleksowa iluminacja miasta może przyczynić się do wielu pozytywnych zjawisk, np. zwiększenia atrakcyjności turystycznej, wzmożonej aktywności życia w porze nocnej, poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. Już w latach 90. XX wieku były prowadzone prace polegające na iluminacji zabytków, np. kamienic przy ulicy Zwycięstwa, budynku poczty, kościołów pw.: św. Barbary, Wszystkich Świętych, Podwyższenia Krzyża Świętego, Św. Apostołów Piotra i Pawła. To wtedy miało miejsce pierwsze kompleksowe oświetlenie Starówki gliwickiej.

Mając na uwadze jak ważny jest wizerunek miasta nocą, Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Gliwicach zlecił w 2012 roku opracowanie całościowej koncepcji miejskiego oświetlenia pod nazwą „Nowe światło dla Gliwic. Równowaga/Praca/Życie”. Projekt został sfinansowany przez Miasto Gliwice oraz firmę Tauron Dystrybucja. Był to istotny dokument będący podstawą do uporządkowania struktury oświetlenia z uwzględnieniem kwestii ekologicznych. Głównym celem projektu było wykreowanie nocnej scenografii przestrzeni miejskiej o niepowtarzalnej atmosferze i nastroju wydobywającym charakterystyczne wartości w oświetlanych obiektach

i zespołach architektonicznych. Koncepcja jest realizowana sukcesywnie, w perspektywie wieloletniej.

W latach 2015-2017 zrealizowano oświetlenie elewacji budynków przy pomocy tzw. „welonu świetlnego”. Ten sposób iluminacji architektury przyjęto w koncepcji Masterplanu. Wykonano nowe oświetlenie ul. Zwycięstwa, Pszczyńskiej, Bojkowskiej, Wrocławskiej, Częstochowskiej oraz ciągu pieszego ul. Akademickiej. Dla ostatniej wymienionej ulicy przewidziano oprawy lamp LED o świetle białym, neutralnym. Zgodnie z Masterplanem nawiązują one do lamp znajdujących się od skrzyżowania z ul. Marii Curie-Skłodowskiej do skrzyżowania z ul. Wrocławską. Dodatkowo zainstalowano niebieskie lampki, które akcentują kierunek od Pl. Piłsudskiego do

Politechniki Śląskiej i budowanej Hali Gliwice. Jest to zarazem dawna oś widokowa planowana przez przedwojennego architekta miejskiego, Karla Schabika.

1., 2. Oświetlenie ulicy Bojkowskiej oraz Zwycięstwa, stan w 2016 r.; fot. Archiwum Wydziału Kultury i Promocji Miasta

3.4. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach zabytkowych nie będących własnością miejską.

3.4.1. Remont willi przy ulicy Rybnickiej 29.

W 2017 r. dawna siedziba Młodzieżowego Domu Kultury została odrestaurowana przez nowego właściciela, oddział Gliwickiej Podstrefy Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej; wykonano remont elewacji oraz wnętrza. Zachowano wystrój elewacji i odtworzono oryginalną błękitną kolorystykę, dodano wnętrza przystosowane do potrzeb nowego właściciela, m.in. w piwnicy. Zagospodarowanie terenu otaczającego budynek wzbogacono o patio, łączące budynek z ogrodem oraz uzupełniono starodrzew o nowe nasadzenia. W lokalnej prasie można było przeczytać - *Wypiękniła kolejna willa przy ul. Rybnickiej*.

Willi jest chroniona pod względem konserwatorskim ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, chociaż nie jest wpisana do rejestru zabytków. Zakres prac był konsultowany z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

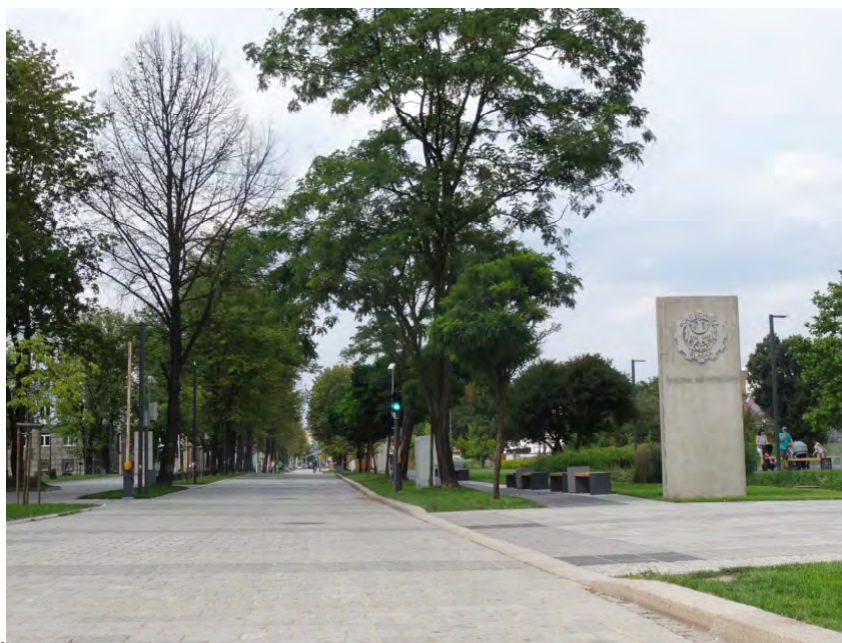

1. Budynek przed remontem w 2012 r. , fot. Ewa Pokorska-Ożóg
 2. Budynek po remoncie w 2017 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

3.4.2. Remonty i przebudowa ciągu pieszego - ul. Akademicka.

W latach 2016-2017 dokonano spektakularnej zmiany w wyglądzie ulicy Akademickiej, znajdującej się przy obiektach Politechniki Śląskiej (Wydział: Górnictwa i Geologii, Budownictwa, Architektury, Elektrycznym oraz Automatyki, Elektroniki i Informatyki). Stwarzając centrum kampusu. Zamierzenie to było częścią większej realizacji – rewitalizacji dzielnicy Akademickiej, polegającej na m.in.: budowie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, budowie parkingów samochodowych zlokalizowanych na obrzeżach dzielnicy oraz modernizacji budynków wydziałów.

Na terenie ulicy Akademickiej zlikwidowano ruch kołowy, dodano nową aranżację terenu, nowe oświetlenie. Centrum miasteczka akademickiego po pracach remontowych zostało zaakceptowane przez studentów i przez mieszkańców jako miejsce spotkań, spacerów i relaksu. Akcent przestrzenny zaprojektowany przez arch. Tadeusza Teodorowicza Todorowskiego, budynek Wydziału Architektury, podano renowacji. Inicjatywę budowy ciągu pieszego na terenie kampusu Miasto wsparło finansowo.

1. Ciąg pieszcy, ul. Akademicka po pracach remontowych w 2017 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

3.4.3. Konserwacja malowideł ściennych kościoła pw. Wszystkich Świętych

Fragmety malowideł ściennych, znajdujące się na elewacji wieży od strony południowej, nad portalem, w trzech wnękach, prawdopodobnie z XVII i XVIII wieku były w bardzo złym stanie zachowania. Zabrudzenia uniemożliwiały pełne odczytanie treści. Pokryte wcześniej grubą warstwą zanieczyszczeń były prawie niedostrzegalne. Od kilku dekad zniszczenia malowideł powiększały się, odpadały kawałki tynku, a Parafia nie dysponowała funduszami na ich konserwację. Miasto wystąpiło więc do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o ich badania i zabezpieczenie. W wyniku wspólnych działań ks. B. Franka oraz Miejskiego Konserwatora Zabytków w 2015 r. zostały wpisane do rejestru zabytków, a później zabezpieczone. Estetyczna konserwacja malowideł sfinansowana został dzięki dotacji Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Prace zabezpieczające wykonała Anna Wątorska, konserwator dzieł sztuki z Muzeum w Gliwicach w 2017 r. Uratowane malowidła są dziś jedynym przykładem nowożytnych polichromii w kościele pw. Wszystkich Świętych. Ich unikatowość polega również na lokalizacji na zewnątrz świątyni.

1.

2.

3.

1. Zespół trzech malowideł ściennych XVII-XVIII w., ściana południowa wieży kościoła pw. Wszystkich Świętych w Gliwicach, po pracach konserwatorskich, 2009 r.; fot. Ewa Pokorska-Ożóg
2. Malowidła przed pracami konserwatorskimi, 2017 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg
3. Malowidła po pracach konserwatorskich, 2017 r., fot. Ewa Pokorska-Ożóg

3.4.4. Remont dworca PKP przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego.

W 2015 r. rozpoczęto remont zabytkowego dworca PKP w Gliwicach. Budynek przeszedł gruntowny remont i przebudowę przy jednoczesnym zachowaniu zabytkowego wystroju elewacji jak i wyposażenia wewnątrz. Zmodernizowano tory, perony oraz tunele. Obiekt dzięki przedmiotowym pracom stał się bardziej funkcjonalny, dostępny dla osób niepełnosprawnych, bezpieczny. Nowoczesność, wygoda, funkcjonalność – to przyświecało inwestorowi. Ewenementem było zachowanie i poddanie pracom konserwatorskim elementu wystroju wewnątrz z 1967 roku – mozaiki. Przebudowa gliwickiego dworca to wspólne przedsięwzięcie Polskich Kolei Państwowych S.A. i PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

1.

2.

3.

1. Zdjęcie archiwalne wnętrza dworca PKP, zbiory Ewy Pokorskiej-Ożóg
2. Budynek dworca od strony torów przed remontem, 2015 r.; Ewy Pokorskiej-Ożóg
3. Budynek dworca od strony torów po remoncie, 2017 r.; Ewy Pokorskiej-Ożóg

4.

5.

4. Peron po remoncie, 2017 r.; fot. Ewa Pokorska-Ożóg

5. Mozaika holu dworca po pracach konserwatorskich, 2017 r.; fot. Ewa Pokorska-Ożóg

3.5. Obiekty takie jak: miejsca pamięci, krzyże i kapliczki przydrożne, lub inne elementy małej architektury należące do miasta są sukcesywnie remontowane.

Tabela - zadania remontowe dotyczące obiektów małej architektury o charakterze historycznym lub zabytkowym realizowane w Wydziale Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Gliwicach w latach 2015=2017.

Lp. (kolejne nr od 2002 r.)	Nazwa inwestycji	Rok / Opis inwestycji	Cel inwestycji	Koszt [zł]	Zdjęcie
23.	Remont kamienia granicznego usytuowanego przy skrzyżowaniu ul. Kozielskiej z ul. Wałbrzyką (Brzezinka)	Remont kamienia w celu przywrócenia stanu pierwotnego. 2015 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	9 839,85	
24.	Modernizacja kapliczki przy ul. Rzczyckiej i Pszennej	Modernizacja kapliczki w celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego. 2016 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	98 400,00	
25.	Modernizacja tablicy nagrobnej na nagrobku Powstańców Śląskich, na cmentarzu przy ul. św. Wojciecha Działka nr 538 obr. Szobiszowice	Modernizacja w celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego. 2017 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	8 050,00	
26.	Modernizacja tablicy pamiątkowej "Płonąca Tora" na czas remontu elewacji - Lico budynku przy Pl. Inwalidów Wojennych 20/ ul. Średnia - WM/ Krzysztof Nitsch.	Modernizacja w celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego. 2017 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	4 680,00	

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

27.	Modernizacja krzyża przydrożnego przy ul. Św. Brata Alberta (działka nr. 1640 obr. Bojków)	Modernizacja krzyża w celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego. 2017 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	34 704,45	
28.	Modernizacja Krzyża Męki Pańskiej przy ul. Staromiejskiej (działka nr. 378 obr. Stare Łabędy)	Modernizacja krzyża w celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego. 2017 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	29 563,05	
29.	Modernizacja Krzyża Męki Pańskiej przy ul. Ignacego Daszyńskiego (działka nr. 1932 obr. Ostropa Północ)	Modernizacja krzyża w celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego. 2017 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	64 267,50	
30.	Modernizacja pomnika Poległych w I Wojnie Światowej przy ul. Wiejskiej. (działka nr 674, obr. Stare Gliwice)	Modernizacja pomnika w celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego. 2017 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	95 202,00	
31.	Konserwacja elementów metalowych pomnika nagrobnego Johna Baildona Cmentarz Hutniczy przy ul. Robotniczej	Konserwacja elementów pomnika w celu przywrócenia stanu pierwotnego. 2017 r.	Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego	4 920,00	

<p>32.</p>	<p>Remont miejskich znaków granicznych - witaczy zlokalizowanych przy ulicach wjazdowych do miasta</p> <p>Zgodnie z mapą:</p> 	<p>Remont witaczy w celu przywrócenia stanu pierwotnego.</p> <p>2017 r.</p>	<p>Przywrócenie pierwotnego stanu technicznego</p>	<p>31 119,00</p>	<p>Witacz typ A:</p> <p>Witacz typ B:</p>
------------	---	--	--	------------------	---

1.

2.

1. Kapliczka przy ul. Nad Łąkami, stan przed remontem, w 2014 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg.
 2. Kapliczka przy ul. Nad Łąkami po pracach renowacyjnych w 2016 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg.
 Realizacja nieobjęta sprawozdaniem.

1.

2.

1. Kamień milowy przy ul. Pszczyńskiej przed pracami konserwatorskimi, stan w 2014r.; fot. E. Pokorska-Ożóg
2. Kamień milowy po pracach konserwatorskich, stan w 2016 r., fot. E. Pokorska-Ożóg.
Realizacja nieobjęta sprawozdaniem.

1.

2.

1. Krzyż w okolicach ul. Św. Brata Alberta przed pracami konserwatorskimi stan w 2015 r.
2. Krzyż po pracach konserwatorskich, stan w 2016 roku, fot. Wydział PU - Ewa Staszaków

1.

2.

1. Krzyż przy ul. Staromiejskiej przed pracami konserwatorskimi, stan w 2015 r.

2. Krzyż po pracach konserwatorskich, stan w 2016 roku, fot. Ewa Staszków

1.

2.

1. Krzyż przy ul. I. Daszyńskiego przed pracami konserwatorskimi, stan w 2010 r., fot. E. Pokorska-Ozóg

2. Krzyż po pracach konserwatorskich, stan w 2016 r., fot. Wydział PU - Ewa Staszków

3.6. Dofinansowania do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych niebędących własnością miejską Miasto realizuje poprzez stosowanie następujących form zachęty finansowej dla inwestorów, właścicieli obiektów zabytkowych:

- Dotacje na remonty obiektów wpisanych do rejestru zabytków.
- Zwolnienie z podatku od nieruchomości.

3.6.1. Od 2007 roku do 2017 roku Miasto udzieliło 3 173 168,00 zł dotacji na ratowanie zabytków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków województwa. Obiektów nieruchomych (budynków, budowli, stanowisko archeologicznych) wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych jest w Gliwicach 59, nie jest to jednak katalog zamknięty. Sukcesywnie są wpisywane do przedmiotowego rejestru kolejne zabytki. Kwestie związane z procedurą przyznawania dofinansowania reguluje uchwała Rady Miejskiej w Gliwicach nr XIII/394/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Tekst jednolity uchwały dostępny jest na stronie internetowej Urzędu Miejskiego: <http://bip.gliwice.eu/pub/uchwaly/j9874.pdf>. Uchwała przewiduje wsparcie zadań w wysokości od 30% do 50%, a jeżeli zabytek posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową, a sytuacja wymaga niezwłocznego podjęcia prac lub robót budowlanych, ze względu na zagrożenie budowlane, dotacja może być udzielona w wysokości do 100%.

Ww. wnioszek o dotację wraz z załącznikami należy złożyć w Urzędzie Miejskim w Gliwicach w terminie do 31 grudnia każdego roku. Druk wniosku dostępny jest na stronie internetowej Urzędu: http://bip.gliwice.eu/pub/boi/AB_13_1.pdf lub bezpośrednio w Wydziale Architektury i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

Co roku właściciele obiektów wpisanych do rejestru WOJEWÓDZTWA są informowani w tygodniku samorządowym – „*Miejski Serwis Informacyjny*” - o możliwości pozyskania dotacji na ich remonty ze środków:

- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
- Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach
- Miasta Gliwice

w 2105 r.

- **Dofinansowanie remontu oraz odbudowy ogrodzenia kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej 36a w Gliwicach. Obiekt, wraz z otaczającym go murem z kamienia, wpisany jest do rejestru zabytków województwa śląskiego pod numerem A/325/60 na mocy decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 10 marca 1960 roku.**

Wspomniane wsparcie dotyczyło remontu kolejnego etapu kompleksowej renowacji zabytkowego kościoła, która rozpoczęła się w 2009 roku. Do tej pory wykonano m.in.: kapitalny remont dachu (naprawa więźby dachowej), osuszono też zawilgocone mury kościoła, naprawiano spękane ściany i sklepienia, oczyszczono elewację frontową wieży oraz odbudowano fragmenty murowanego ogrodzenia. Dotychczasowe remonty sfinansowane zostały ze środków parafialnych oraz dzięki wsparciu Miasta Gliwice. Udział w finansowaniu ww. prac miał też Urząd Marszałkowski oraz Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków.

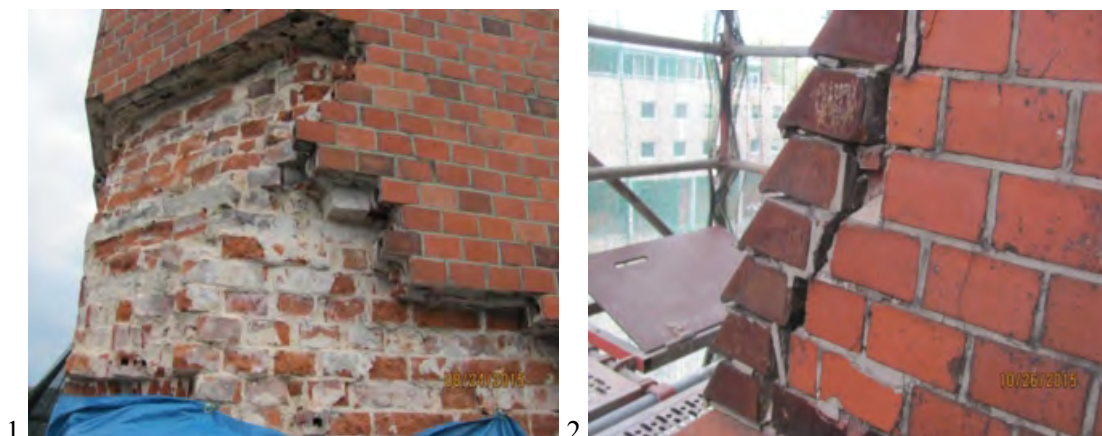
W 2015 roku prace remontowe obejmowały odbudowę kolejnego fragmentu murowanego ogrodzenia kościoła od strony północnej. Na tym odcinku mur pełni jednocześnie funkcję masywnej ściany oporowej - ze względu na różnicę poziomu terenu po obu jego stronach. Przedmiotowe prace stanowią kontynuację robót budowlanych już wykonanych (I i II etap remontu murowanego ogrodzenia, tj. odbudowa odcinka muru od strony północno-zachodniej, który w marcu 2012 r. uległ częściowo zawaleniu oraz fragmentu ogrodzenia kościoła od strony północnej, zlokalizowanego bezpośrednio przy schodach wejściowych). Całość zamierzenia, zaplanowanego do realizacji w roku 2015, została oszacowana na kwotę 134 707,95 zł. Biorąc pod uwagę wartości zabytkowe obiektu oraz pilną konieczność wykonania ww. prac remontowych przyznano dotację w wysokości 100 000,00 zł, co stanowiło ok. 74,24 % wartości planowanych robót.

1. Ogrodzenie kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej, od strony ulicy, stan w marcu 2015 r.. fot. E. Pokorska-Ożóg.
2. Fragment muru po remoncie, stan w październiku 2016; fot. E. Pokorska-Ożóg.

- **Dofinansowanie remontu elewacji kościoła pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II w Gliwicach. Świątynia, powstała na przełomie XIX i XX wieku według projektu Brunona Heera. Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków województwa śląskiego pod numerem A/3/99 decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 30 kwietnia 1999 roku.**

W przypadku Katedry, która jest wzorcowym reprezentantem neogotyku, mamy do czynienia z inną sytuacją. Mały remont elewacji w 2011 roku okazał się bardzo dużą i – w konsekwencji – wieloletnią inwestycją. Okładzina elewacji kościoła była tak zniszczona, że wymagała natychmiastowej interwencji budowlanej. Potwierdziły to badania techniczne. Powodem tego stanu było m.in. upływający czas, natężenie ruchu kołowego, które spowodowały osłabienie materiału elewacyjnego. W wielu miejscach doszło do odspojen i zmurszeń, a odpadające fragmenty cegieł stanowiły zagrożenie dla zdrowia i życia. Okładzina murów była w tak złym stanie, że wymagała natychmiastowej naprawy. Remont ze względu na zakres oraz koszt jest wykonywany etapami. Dotychczas udało się wyremontować dwie boczne ściany, od głównej wieży do wejść bocznych. Prace przy renowacji elewacji wieży rozpoczęto w 2011 r. (I etap), następnie kontynuowano w 2012 r. ze środków własnych Parafii (II etap). W 2015 roku dofinansowano prace związane z III etapem remontu elewacji wieży kościoła. Wnioskowane prace do realizacji w 2015 r. obejmowały remont konserwatorski części elewacji wieży kościoła od strony północnej, tj. renowację dwóch pinakli nad przyporami bocznymi wraz z remontem ściany wieży wokół nich, w tym między innymi: naprawę spękań murów, oczyszczenie powierzchni ceglanych, uzupełnienie ubytków, wykonanie nowego spoinowania. Wnioskowana część zamierzenia została oszacowana na kwotę 165 308,72 zł; przyznano dotację w wysokości 100 000,00 zł, co stanowiło ok. 60,50 % wartości planowanych robót.

1., 2. Stan elewacji Katedry w 2015 r., fot. B. Klinik

3. Elewacja po pracach remontowo-konserwatorskich w 2015 r.; fot. B. Klinik

W 2016 r.

- **Dofinansowanie remontu oraz odbudowy ogrodzenia kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej 36a w Gliwicach.**

Planowane w 2016 r. prace remontowe obejmowały odbudowę następnego fragmentu murowanego ogrodzenia kościoła od strony ulicy Toszeckiej, tj. od strony południowo-zachodniej. Na tym odcinku mur pełni również funkcję masywnej ściany oporowej. Jak wynika z ekspertyzy budowlanej sporządzonej przez rzeczoznawcę w marcu 2012 r., kamienne mury wokół kościoła od lat są w bardzo złym stanie technicznym i wymagają pilnej naprawy. Wnioskowana część zamierzenia została oszacowana na kwotę 189 835,16 zł. Biorąc pod uwagę wartości zabytkowe obiektu oraz pilną konieczność wykonania ww. prac remontowych przyznano dotację w wysokości 100 000,00 zł, co stanowi ok. 52,68 % wartości planowanych robót.

1.

1. Mur oporowy, a zarazem ogrodzenie kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej od strony północnej., stan w marcu 2016 r. fot. E. Pokorska-Ożóg.

- **Dofinansowanie remontu elewacji kościoła pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II w Gliwicach.**

Planowane w 2016 r. prace remontowe stanowią kontynuację robót rozpoczętych w 2011 r. mających na celu kompleksową renowację elewacji zabytkowego kościoła. Wnioskowane prace do realizacji w 2016 r. obejmują remont konserwatorski części elewacji prezbiterium kościoła od strony południowej, tj. renowację ściany prezbiterium do przypory nr 2 włącznie, w tym między innymi: przemalowanie pinakli z uzupełnieniem kształtek ceramicznych glazurowanych i tynków, naprawę lica ceglanego, oczyszczenie kamiennego cokolu oraz prace dekarские siodła łąków. Wnioskowana część zamierzenia została oszacowana na kwotę 167 641,77 zł. Przyznano dotację w wysokości 100 000,00 zł, co stanowi ok. 59,65 % wartości planowanych robót.

W 2017 r.

- **Dofinansowanie prac związanych z konserwacją elementów wystroju wnętrza kościoła pw. św. Jerzego przy ul. Piekarskiej 13 w Gliwicach – Ostropie, wpisanego do rejestru zabytków dawnego województwa katowickiego pod numerem A/355/60 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 10 marca 1960 roku (obecnie włączonego do rejestru zabytków województwa śląskiego pod numerem A/377/12).**

Drewniany kościół pw. św. Jerzego w Ostropie jest świątynią, którą udało się „wskrzesić” dzięki dotacji samorządu. Miasto w 2017 r. dofinansowało prace stricte konserwatorskie, takie jak renowacja późnobarokowych polichromii. Prace konserwatorskie obejmowały konserwację polichromii ściennych w nawie głównej kościoła (część ściany zachodniej) oraz konserwację dwóch ołtarzy bocznych, chrzcielnicy i ambony. Przedmiotowe prace stanowią kontynuację robót rozpoczętych w 2008 r. mających na celu kompleksową renowację zabytkowego kościoła. Do tej pory wykonano kapitalny remont konstrukcji całego obiektu, zarówno części drewnianej jak i murowanej, wymieniono ogoniec dachu, ścian nawy głównej i wieży, odnowiono tynki zewnętrzne, wykonano drenaż opaskowy, zamontowano instalację odgromową, przebudowano instalację elektryczną, a także wykonano instalację sygnalizacji pożaru oraz instalację sygnalizacji włamania. Powyższe roboty remontowe realizowane były ze środków własnych Parafii oraz z budżetu miasta Gliwice przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego

i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Aktualnie trwają prace konserwatorskie wewnątrz kościoła. Do chwili obecnej przeprowadzono konserwację polichromii ściennych w prezbiterium i nawie głównej (za wyjątkiem części ściany zachodniej) oraz konserwację ołtarza głównego. Wykonanie ww. prac konserwatorskich miało na celu przywrócenie pierwotnych wartości artystycznych i historycznych oraz walorów estetycznych świątyni. W 2017 roku z okazji 350-lecia kościoła planowane były uroczyste obchody powiązane z konferencją naukową na jego temat. Po wykonaniu kompleksowego remontu i prac konserwatorskich obiekt ten może pełnić funkcje nie tylko sakralne, ale również publiczne, np.: muzealne, wystawiennicze czy kulturalne.

Wnioskowana część zamierzenia została oszacowana na kwotę 441 745,90 zł. Biorąc pod uwagę wartości zabytkowe obiektu oraz konieczność wykonania ww. prac konserwatorskich przyznano dotację w wysokości 175 000,00 zł.

Warto podkreślić, że parafia z Ostropy ma na utrzymaniu dwa kościoły.

1., 2., 3., 4. Ołtarze boczne, ambona i chrzcielnica – elementy wystroju wnętrza kościoła pw. św. Jerzego w Ostropie po pracach konserwatorskich, stan w 2017 r.; fot. E. Pokorska-Ożóg

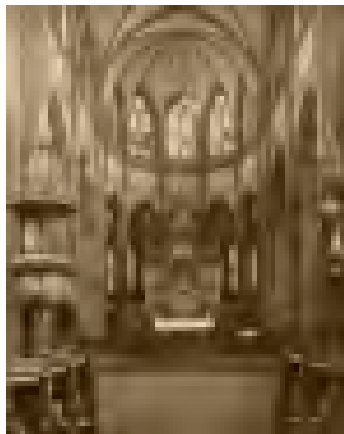

- **Dofinansowanie prac związanych z II etapem remontu elewacji prezbiterium kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła.**

Planowane na 2017 r. prace budowlane obejmowały remont konserwatorski części elewacji prezbiterium kościoła od strony północnej, tj. renowację ściany prezbiterium do przypory oznaczonej nr 8 włącznie, w tym między innymi: przemurzenie pinakli z uzupełnieniem kształtek ceramicznych glazurowanych i tynków, naprawę lica ceglanego, oczyszczenie kamiennego cokołu oraz prace dekarne. Przedmiotowe prace stanowiły kontynuację robót rozpoczętych w 2011 r. mających na celu kompleksową renowację elewacji zabytkowego kościoła. Jak wynika z protokołu sporządzonego przez rzeczoznawcę, po przeprowadzonych oględzinach, elewacje kościoła znajdują się obecnie w złym stanie technicznym i wymagają pilnej naprawy. Wnioskowana część zamierzenia została oszacowana na kwotę 173 456,59 zł. Biorąc pod uwagę wartości zabytkowe obiektu oraz pilną konieczność wykonania ww. prac remontowych wnioskuje się przyznano dotację w wysokości 100 000,00 zł, co stanowi ok. 57,65 % wartości planowanych robót.

- **Dofinansowanie remontu oraz odbudowy ogrodzenia kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej 36a.**

Planowane w 2017 r. prace remontowe obejmowały odbudowę fragmentu murowanego ogrodzenia kościoła od strony ulicy Toszeckiej wzdłuż dojazdu do sąsiednich nieruchomości, od strony południowej. Przedmiotowe prace stanowią kontynuację robót budowlanych rozpoczętych w 2009 r., mających na celu kompleksową renowację zabytkowego kościoła. Wnioskowana część zamierzenia została oszacowana na kwotę 112 628,41 zł. Biorąc pod uwagę wartości zabytkowe obiektu oraz pilną konieczność wykonania ww. prac remontowych wnioskuje się przyznać dotację w wysokości 100 000,00 zł, co stanowi ok. 88,79 % wartości planowanych robót.

Dotacje na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków udzielone z budżetu miasta Gliwice w latach 2015 - 2017

Lp.	Podmiot dotowany	Cel udzielonej dotacji	Kwota udzielonej dotacji
2007 r.			
1.	Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Jana Pawła II 5 	Dokonanie zakupu materiałów potrzebnych do remontu zabytkowych organów znajdujących się w Katedrze pw. św. Apostołów Piotra i Pawła	25 000,00
2.	Rzymskokatolicka Parafia św. Bartłomieja, ul. Bernardyńska 19 	Opracowanie ekspertyzy określającej prace w celu ratowania zabytku kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej 36a, tj. inwentaryzacji obiektu, ekspertyzy geotechnicznej i budowlanej stanu murów oraz dachu	7 320,00
Razem:			32 320,00 zł
2008 r.			
1.	Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Jana Pawła II 5 	Przeprowadzenie prac remontowych i konserwatorskich organów znajdujących się w Kościele Katedralnym pw. św. Apostołów Piotra i Pawła (II i III etap)	119 682,48

<p>2.</p>	<p>Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Dolnych Wałów 22 – Młyńska 1</p> 	<p>Remont elewacji frontowej i elewacji od strony podwórza oraz remont dachu budynku przy ul. Dolnych Wałów 22 – Młyńska 1.</p>	<p>203 634,40</p>
<p>3.</p>	<p>Ormiańsko-Katolicka Parafia Św. Trójcy, ul. Prymasa Wyszyńskiego 7/2</p> 	<p>Wykonanie pełnej konserwacji rzeźby św. Jana Nepomucena wraz z postumentem usytuowanej obok kościoła pw. Św. Trójcy przy ul. Mikołowskiej.</p>	<p>9 800,00</p>
<p>4.</p>	<p>Ormiańsko-Katolicka Parafia Św. Trójcy, ul. Prymasa Wyszyńskiego 7/2</p> 	<p>Wykonanie pełnej konserwacji krzyża tzw. Bożej Męki usytuowanego obok kościoła św. Trójcy w Gliwicach przy ul. Mikołowskiej.</p>	<p>13 250,00</p>

<p>5.</p>	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Ducha Świętego w Gliwicach-Ostropie, ul. Nauczycielska 1.</p> 	<p>Przeprowadzenie prac remontowych w kościele filialnym pw. św. Jerzego w Ostropie, polegających na wzmocnieniu konstrukcji nawy głównej, wymianie ogonienia dachu kościoła i ścian nawy głównej oraz montażu nowej instalacji odgromowej.</p>	<p>347 018,80</p>
<p>Razem:</p>			<p>693 385,68 zł</p>
<p>2009 r.</p>			
<p>1.</p>	<p>Rzymskokatolicka Parafia Ducha Świętego w Gliwicach-Ostropie, ul. Nauczycielska 1.</p> 	<p>Przeprowadzenie prac remontowych w kościele filialnym pw. św. Jerzego w Ostropie, polegających na remoncie kapitalnym drewnianej wieży kościoła, murowanego prezbiterium i zakrystii wraz z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej obu części i drenażu opaskowego (kontynuacja zadania z 2008 r.).</p>	<p>358 952,00</p>
<p>2.</p>	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Wszystkich Świętych, ul. Kościelna 4.</p> 	<p>Przeprowadzenie remontu kapitalnego dachu kościoła pw. Wszystkich Świętych w Gliwicach - I etap.</p>	<p>525 926,00</p>

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

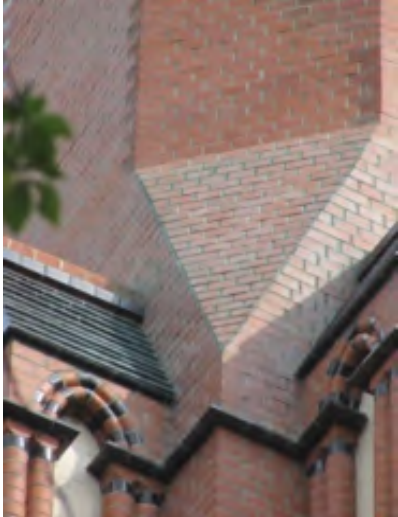

3.	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Jana Pawła II 5.</p> 	<p>Przeprowadzenie prac remontowych i konserwatorskich organów znajdujących się w kościele katedralnym św. Apostołów Piotra i Pawła (kontynuacja zadania z 2007 i 2008 r.)</p>	88 110,00
Razem: 2010 r.			972 988,00 zł
1.	<p>Rzymskokatolicka Parafia św. Bartłomieja, ul. Bernardyńska 19.</p> 	<p>Przeprowadzenie prac remontowych w kościele pw. św. Bartłomieja w Gliwicach przy ul. Toszeckiej 36a, polegających na osuszeniu zawilgoconych murów kościoła oraz naprawie spękanych ścian i sklepień.</p>	149 474,65
Razem: 2011 r.			149 474,65 zł
1.	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Jana Pawła II 5.</p> 	<p>Wykonanie I etapu remontu elewacji wieży kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach przy ul. Jana Pawła II.</p>	30 794,33

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

2	<p>Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Chudoby 8</p> 	<p>Konserwacja witraży znajdujących się w oknach klatki schodowej – trzech witraży na półpiętrach klatki schodowej oraz czterech witraży w nadświetlach drzwi wejściowych – w budynku przy ul. Stanisława Chudoby 8.</p>	33 800,00
3.	<p>Rzymskokatolicka Parafia Ducha Świętego w Ostropie, ul. Nauczycielska 1.</p> 	<p>Wykonanie instalacji sygnalizacji pożaru oraz instalacji sygnalizacji włamania i napadu w kościele filialnym pw. św. Jerzego w Ostropie przy ul. Piekarskiej 13.</p>	26 000,00
4.	<p>Diecezja Gliwicka Gliwice, ul. Łużycka 1.</p> 	<p>Wykonanie instalacji wykrywania i sygnalizacji pożaru w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny przy ul. Kozielskiej.</p>	59 405,67
Razem:			150 000,00 zł
2012 r.			
1.	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Jana Pawła II 5.</p> 	<p>Wykonanie remontu części elewacji bocznej kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II.</p>	250 000,00

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA GLIWICE

Razem:		250 000,00 zł
2013 r.		
1.	<p>Rzymskokatolicka Parafia św. Bartłomieja, ul. Bernardyńska 19.</p> 	<p>Wykonanie I etapu remontu konserwatorskiego i odbudowy murowanego ogrodzenia wokół kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej 36a.</p> <p>80 000,00</p>
2.	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Jana Pawła II 5.</p> 	<p>Wykonanie I etapu remontu części elewacji bocznej prawej kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II.</p> <p>70 000,00</p>
Razem:		150 000,00 zł
2014 r.		
1.	<p>Rzymskokatolicka Parafia św. Bartłomieja, ul. Bernardyńska 19</p> 	<p>Wykonanie II etapu remontu konserwatorskiego i odbudowy murowanego ogrodzenia wokół kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej 36a</p> <p>100 000,00</p>
2.	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Jana Pawła II 5</p> 	<p>Wykonanie II etapu remontu części elewacji bocznej prawej nawy kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II</p> <p>100 000,00</p>
Razem:		200 000,00 zł

2015 r.			
1.	<p>Rzymskokatolicka Parafia św. Bartłomieja w Gliwicach ul. Bernardyńska 19.</p> 	<p>Realizacja zadania pn.: „Wykonanie III etapu remontu konserwatorskiego i odbudowy murowanego ogrodzenia wokół kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej 36a”.</p>	100 000,00 zł
2.	<p>Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach ul. Jana Pawła II 5.</p> 	<p>Realizacja zadania pn.: „Wykonanie III etapu remontu elewacji wieży kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II”.</p>	100 000,00 zł
Razem			200 000,00 zł
2016 r.			
1.	<p>Rzymskokatolicka Parafia św. Bartłomieja w Gliwicach ul. Bernardyńska 19.</p> 	<p>Realizacja zadania pn.: „Wykonanie IV etapu remontu konserwatorskiego i odbudowy murowanego ogrodzenia wokół kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej”.</p>	100 000,00 zł
2.	Rzymsko-Katolicka Parafia	Realizacja zadania pn.:	100 000,00 zł

	Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach ul. Jana Pawła II 5	„Wykonanie I etapu remontu elewacji prezbiterium kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II”.	
Razem			200 000,00 zł
2017 r.			
1.	Rzymskokatolicka Parafia św. Bartłomieja w Gliwicach ul. Bernardyńska 19. 	Realizacja zadania pn.: „Wykonanie V etapu remontu konserwatorskiego i odbudowy murowanego ogrodzenia wokół kościoła pw. św. Bartłomieja przy ul. Toszeckiej”	
			100 000,00 zł
2.	Rzymsko-Katolicka Parafia Katedralna św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach ul. Jana Pawła II 5	Realizacja zadania pn.: „Wykonanie II etapu remontu elewacji prezbiterium kościoła katedralnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Jana Pawła II”	
			100 000,00 zł
3.	Rzymsko-Katolicka Parafia Ducha Świętego w Ostropie ul. Nauczycielska 1. 	Realizacja zadania pn.: „Wykonanie konserwacji elementów wystroju wnętrza kościoła pw. św. Jerzego Ostropie przy ul. Piekarskiej 13”	
			175 000,00 zł
Razem			375 000,00 zł

DOTACJE NA SFINANSOWANIE PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH LUB ROBÓT BUDOWLANYCH PRZY ZABYTKU WPISANYM DO REJESTRU ZABYTKÓW PRZYDZIELONE Z BUDŻETU ŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW W KATOWICACH W LATACH 2015-2017

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 z późn. zm.)
Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1674).

Lp.	Podmiot dotowany	Cel udzielonej dotacji	Kwota udzielonej dotacji
2015 r.			
1.	Parafia Rzymskokatolicka Ducha Świętego, ul. Nauczycielska 1. 	Konserwacja polichromii w nawie głównej (środkowa część ściany zachodniej powyżej chóru muzycznego – szer. 3,5m; wys. 3,7 m) oraz ołtarza głównego	50 000,00
Razem:			50 000,00 zł
2016 r.			
1.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych ul. Kościelna 4. 	Konserwacja estetyczna malowidła znajdującego się na elewacji południowej kościoła pw. Wszystkich Świętych w Gliwicach	16 173,00
Razem:			16 173,00 zł

2017 r.			
1.	Parafia Rzymskokatolicka Ducha Świętego, ul. Nauczycielska 1. 	Odsłonięcie oraz konserwacja polichromii, ołtarze, ambona i chrzcielnica.	35 000,00
Razem:			35 000,00 zł

DOTACJE NA SFINANSOWANIE PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH LUB ROBÓT BUDOWLANYCH PRZY ZABYTKU WPISANYM DO REJESTRU ZABYTKÓW PRZYDZIELONE Z BUDŻETU MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

PODSTAWA PRAWNA

art. 41 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 486 z późn. zm.), uchwały Nr V/27/4/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 września 2016 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa Śląskiego oraz art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 z późn. zm.)

W latach 2015-2017 z budżetu Marszałka Województwa Śląskiego przedmiotowych dotacji obiektom z terenu Gliwic nie przyznano.

3.7.2. Przepisy pozwalają dotować Miastu Gliwice remonty obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa, które nie są własnością miejską. W przypadku budynków, które nie są wpisane do przedmiotowego rejestru takiej możliwości prawnej już nie ma. Z tego też względu Miasto wspiera właścicieli budynków nie ujętych w rejestrze zabytków (historycznych, zabytkowych, powstałych przed 1945 rokiem), w inny sposób. Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Gliwicach nr XXXIX//1147/2010 z dnia 10 listopada 2010 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków, w których wykonano remont elewacji (tekst jednolity ogłoszony w uchwale Rady Miejskiej nr XXI/524/2016 z dnia 17 listopada 2016 r.), zwalnia z podatku właścicieli, którzy przeprowadzili roboty budowlane (remonty elewacji lub dachu). Zgodnie z przepisami w/w uchwały warunkiem zwolnienia jest uzyskanie decyzji administracyjnej zezwalającej na prowadzenie robót budowlanych lub zgłoszenie, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane.

Zwolnienie uzyskało:

Rok	ilość podatników	łączna kwota
2012 -	230 podatników na łączną kwotę	105 561 zł
2013 -	323 podatników na łączną kwotę	147 224 zł
2014 -	350 podatników na łączną kwotę	19 378 zł,
2015 -	495 podatników na łączną kwotę	344 780 zł
2016 -	636 podatników na łączną kwotę	66 235 zł
2017 -	705 podatników na łączną kwotę	118 668 zł

4. Działania edukacyjne skierowane do społeczności lokalnych w celu budowania tożsamości kulturowej oraz promocja zewnętrzna wartości kulturowych regionu.

4.1. Propagowanie wiedzy o zabytkach podejmowane było w mieście poprzez organizację⁸:

Warsztaty, szkolenia w zakresie opieki nad zabytkami

Rok	liczba imprez	liczba imprez cyklicznych	liczba uczestników
2013	32	1	1111
2014	96	8	2118
2015	59	0	2433
2016	173	74	3916
2017	178	98	4352

Wystawy, konkursy, festiwale promujące twórczość ludową/regionalizm

Rok	liczba imprez	liczba imprez cyklicznych	liczba uczestników
2013	58	32	36348
2014	56	31	36058
2015	98	75	35310
2016	153	113	42182
2017	129	104	44651

Konferencje, sesje, spotkania poświęcone wiedzy o zabytkach

Rok	liczba imprez	liczba imprez cyklicznych	liczba uczestników
2013	73	36	3729
2014	80	6	3826
2015	96	19	5703
2016	134	52	9035
2017	150	59	9874

Działania promocyjne w ramach projektów transgranicznych i międzynarodowych, w tym „europejskie dni dziedzictwa”

Rok	liczba imprez	liczba imprez cyklicznych	liczba uczestników
2013	33	31	14417
2014	31	30	10634
2015	76	75	9930
2016	106	104	3021
2017	94	93	8198

⁸ Dane z Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach

Inne imprezy

Rok	liczba imprez	liczba imprez cyklicznych	liczba uczestników
2013	671	74	20924
2014	846	110	25794
2015	1672	130	26794
2016	1473	95	30609
2017	1902	111	31346

4.2. Działania promocyjne Miasta są spójne, skupiają się na przekazie „*Stare miasto. Nowy Świat*”, który najpełniej wyraża intencje z jednej strony dbałości o dziedzictwo, a z drugiej otwarcia na nowości. Miasto wykorzystuje zabytki i dziedzictwo kulturowe w procesie kreowania swojego wizerunku m.in. organizując imprezy promujące dziedzictwo kulturowe, np. Święto Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego INDUSTRIADA, na terenie Nowych Gliwic, czy na terenie Radiostacji, największej atrakcji turystycznej Gliwic.

Gliwickie Dni Dziedzictwa Kulturowego również realizowane przez Muzeum w Gliwicach, pod honorowym patronatem prezydenta miasta, promują zabytki miasta i okolic. W programach przewidziane są m.in.: edukacyjne wycieczki czy warsztaty dla najmłodszych.

Coroczna impreza ma zawsze zapewnioną opiekę ze strony pracowników Muzeum.

4.3. W 2016 roku wydano publikację promującą Gliwice - przewodnik po mieście z mapą Gliwic, stworzony na wzór najlepszych tego typu wydawnictw, który łączy opowieść o najważniejszych zabytkach z aktualnymi danymi na temat miasta. W przewodniku mieszkaniec i turysta znajdzie coś dla siebie. Informacje o obiektach historycznych uzupełniono unikatowymi archiwalnymi i współczesnymi fotografiami. Dla turystów przeznaczono część oferującą - jak i gdzie ciekawie spędzić wolny czas, załączając listę hoteli, obiektów gastronomicznych z adresami i numerami telefonów. Z przewodnikiem można zaplanować dłuższe zwiedzanie, jak i krótki, interesujący spacer. – *Nasz Przewodnik jest szczególnym portretem miasta, oddającym jego „tu i teraz”, dlatego jego kolejne edycje będą aktualizowane, zmieniając się wraz z Gliwicami* – napisał pomysłodawca projektu Grzegorz Krawczyk, dyrektor Muzeum w Gliwicach.

Na stronach internetowych miasta znajdują się informacje dotyczące historii Gliwic oraz zabytków zlokalizowanych na jego terenie

- https://gliwice.eu/sites/default/files/imce/przewodnik_gliwice_-_aktualizacja_2017_0.pdf
- <https://gliwice.eu/dla-turystow/ciekawe-miejsca>
- <https://gliwice.eu/dla-turystow/wirtualne-wycieczki>
- <https://gliwice.eu/search/node/zabytki>

Informacje o zabytkach publikowane są również w geoportalu Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej administrowanym przez Samodzielny Referat MSIP Urzędu Miejskiego w Gliwicach pod adresem <http://msip-mapa.um.gliwice.pl>. Ponadto zabytki prezentowane są na planie miasta w postaci przestrzennie zlokalizowanych obiektów zgrupowanych w warstwy:

- Obiekty zabytkowe nieruchome.
- Obiekty zabytkowe ruchome.
- Zespoły zabytków nieruchomych.
- Obiekty na Szlaku Zabytków Techniki i Architektury Drewnianej.

Dane opisowe obiektu to: nazwa, adres, numer rejestru, data wpisu do rejestru, styl, data powstania, materiał, inne uwagi.

4.4. Osoby nagrodzone za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury i ochrony zabytków:

2015 rok:

- I Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej dla pana Tomasza Pawła Sadownika.
- I Nagroda za całokształt twórczości artystycznej dla pana Krzysztofa Rumina.

Równorzędne dwie II nagrody:

- II Nagroda za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pani Katarzyny Cupiał.
- II Nagroda za całokształt twórczości artystycznej dla pana Leszka Stysia.
- Jedna III Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury w 2014 roku dla Fundacji Gliwickiej Orkiestry Kameralnej

Prezydent Miasta przyznał Nagrodę honorową za upowszechnianie kultury dla pana Przemysława Witkowicza

2016 rok:

Dwie I. nagrody:

- Za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla Stowarzyszenia Muzycznego Śląski Jazz Club, które w 2016 r. obchodziło 60. lecie istnienia.
- Za całokształt twórczości artystycznej dla pani Heleny Szuby.

Trzy II. nagrody:

- Za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pana Dariusza Opoki, Prezesa Stowarzyszenia GTW.
- Za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pana Mirosława Rakowskiego, byłego Prezesa Stowarzyszenia Muzycznego Śląski Jazz Club.
- Za ochronę dziedzictwa kulturowego w 2015 roku dla pana Damiana Reclawa - muzealnika i historyka, pracownika Muzeum, starszego kustosa, kierownika Działu Historii i Dokumentacji Zabytków, który od wielu lat (jako redaktor) zajmuje się wydawnictwami Muzeum.

III. nagroda

- Za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania dla pani Anny Zawiszy-Kubickiej, Prezesa Okręgu Gliwicko-Zabrzańskiego ZPAP (artystki plastyczki).

2017 rok:

W kategorii „Twórczość artystyczna”:

- I Nagroda za całokształt twórczości artystycznej dla pani Joanny Heydy-Rumin (artystki plastyczki).
- II Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej w 2016 r. dla pani Martynty Biłogan (Erith), 23-letniej kompozytorki, wokalistki, muzyka.

W kategorii „Upowszechnianie kultury”:

- I Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury w 2016 rok dla pani Bogny Dobrakowskiej (Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej).
- I Nagroda za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pani Anny Śmieszek (artystki, plastyczki, pedagoga).
- II Nagroda za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pana Gerarda Drozda, z inicjatywy własnej Prezydenta.
- III Nagroda za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla Fundacji Rytm Gliwice.
- IV Nagroda za całokształt osiągnięć w dziedzinie upowszechniania kultury dla pana Sebastiana Michałuszka (nauczyciela plastyki, grafiki i fotografii).

Wręczenie nagród Prezydenta Miasta Gliwice w 2017 r.⁹

4.5. Miasto sukcesywnie i systematycznie organizuje i wspiera działania edukacyjne związane z szeroko pojętą tematyką opieki nad zabytkami. Muzeum w Gliwicach od lat organizuje konferencje, działania edukacyjne dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, za co zostało nagrodzone w latach 2013- 2014 przez Marszałka Województwa Śląskiego.

⁹ https://gliwice.eu/sites/default/files/document/files/msi_40_2017_internet.pdf (data dostępu)

Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku ustanowiona została w 2006 roku i przyznawana jest za najwybitniejsze osiągnięcia z zakresu działalności muzealnej w województwie śląskim dla podkreślenia wagi ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego. Muzeum w Gliwicach zostało nagrodzone w 2015 r. nagrodą główną w kategorii publikacje książkowe, za wydawnictwo pt.: „*Przemysł Górnego Śląska na dawnej fotografii (do 1945 roku)*”, autor Damian Reclaw.

Najbardziej prestiżowe wyróżnienie, jakie w Polsce może zdobyć instytucja muzealna, to nagroda w Konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku *Sybilla*. Konkurs jest organizowany przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zabytków pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ma honorować najwybitniejsze i najbardziej nowatorskie inicjatywy z zakresu wszystkich dziedzin działalności muzealnej.

W 2016 roku Muzeum zostało laureatem Wydarzenia Muzealnego Roku *Sybilla* w kategorii KONSERWACJA I OCHRONA DZIEDZICTWA KULTURY wyróżnienie za „*Rewitalizację zabytkowego żydowskiego domu przedpogrzebowego, stworzenie nowego oddziału Muzeum w Gliwicach - Domu Pamięci Żydów Górnośląskich*”.

4.6. Pozostałe wydarzenia i inicjatywy w zakresie upowszechniania wiedzy o dziedzictwie kulturowym w naszym mieście to m.in.:

2015 Wystąpienie Miejskiego Konserwatora Zabytków: *Iluminacje Gliwic*, w ramach Ogólnopolskich Dni Konserwatorskich w Warszawie pn.: *Teoria a Praktyka*

2016 Wystąpienie Miejskiego Konserwatora Zabytków pt.: *Gliwicka architektura po 1945 roku – osiedle mieszkaniowe Trynek* na sesji naukowej: *Oblicza sztuki na obszarze obecnego województwa śląskiego w latach 1945-1975*, Organizator: Stowarzyszenie Historyków Sztuki Oddziału Górnośląskiego w Katowicach

od 2012 do 2017 - Udział Miejskiego Konserwatora Zabytków w komisji konkursu „*Ratowanie Zabytków Naszej Małej Ojczyzny*”, organizowanego przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 12 przy ul. Płockiej 16.

4.7. Edukacja w zakresie ochrony dóbr kultury

W „*Miejskim Serwisie Informacyjnym*”, tygodniku samorządowym, ukazują się cyklicznie felietony na temat m.in.: historii sztuki, zabytków, architektury, itp. W kolejnych latach ukazała się następująca liczba artykułów:

Rok	ilość
2004 -	12
2005 -	16
2006 -	45
2007 -	36
2008 -	21
2009 -	13
2010 -	4
2011 -	15
2012 -	23
2013 -	30
2014 -	37
2015 -	19
2016 -	15
2017 -	5

4.8. Udział w konferencjach naukowych:

- **2015 rok** sesja konserwatorska „Woda”. Organizator: Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków. Wystąpienie Miejskiego Konserwatora Zabytków pt. „Historia gliwickich wież ciśnień”.
- **2016 rok** „Oblicza sztuki na obszarze obecnego województwa śląskiego w latach 1945 - 1975”. Organizator Stowarzyszenie Historyków Sztuki Oddział Górnośląskiego w Katowicach. Wystąpienie Miejskiego Konserwatora Zabytków pt. „Gliwicka architektura po 1945 roku- osiedle mieszkaniowe Trynek”.

- **2016 rok** sesja konserwatorska „Świątynia”. Organizator: Regionalny Instytut Kultury w Katowicach, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków. Wystąpienie Ewy Pokorskiej-Ożóg (Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) pt. „Wszystko ma swój czas – ratowanie gliwickiego Żydowskiego Domu Przedpogrzebowego”.

- **2016 i 2017 rok** – dwa wykłady Miejskiego Konserwatora Zabytków dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku na temat gliwickiej secesji oraz gliwickiego modernizmu.
- **2017 rok** wykład dla samorządowców pt. „Granice wypowiedzi artystycznej w sztuce sakralnej”.

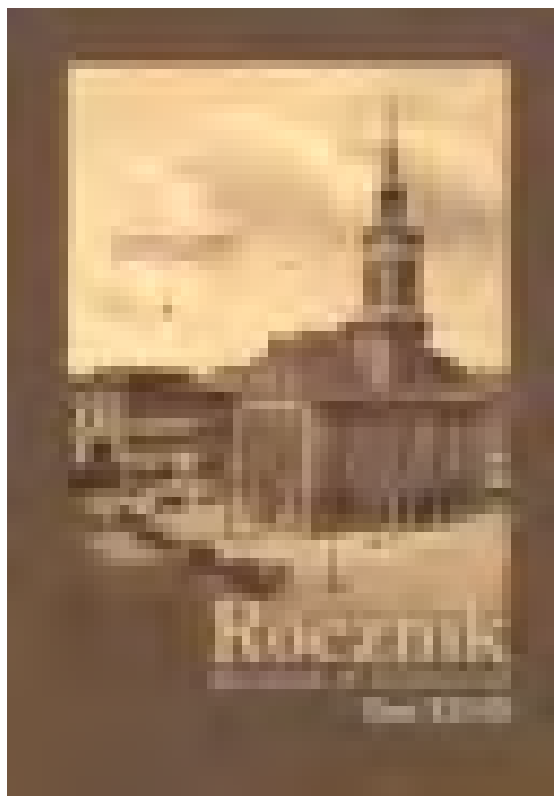
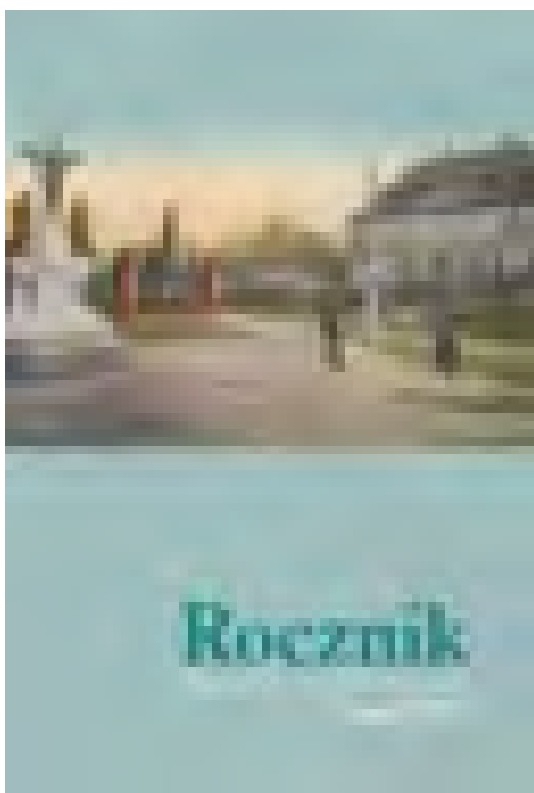
4.9. Promocja obiektów zabytkowych i ich historycznego znaczenia

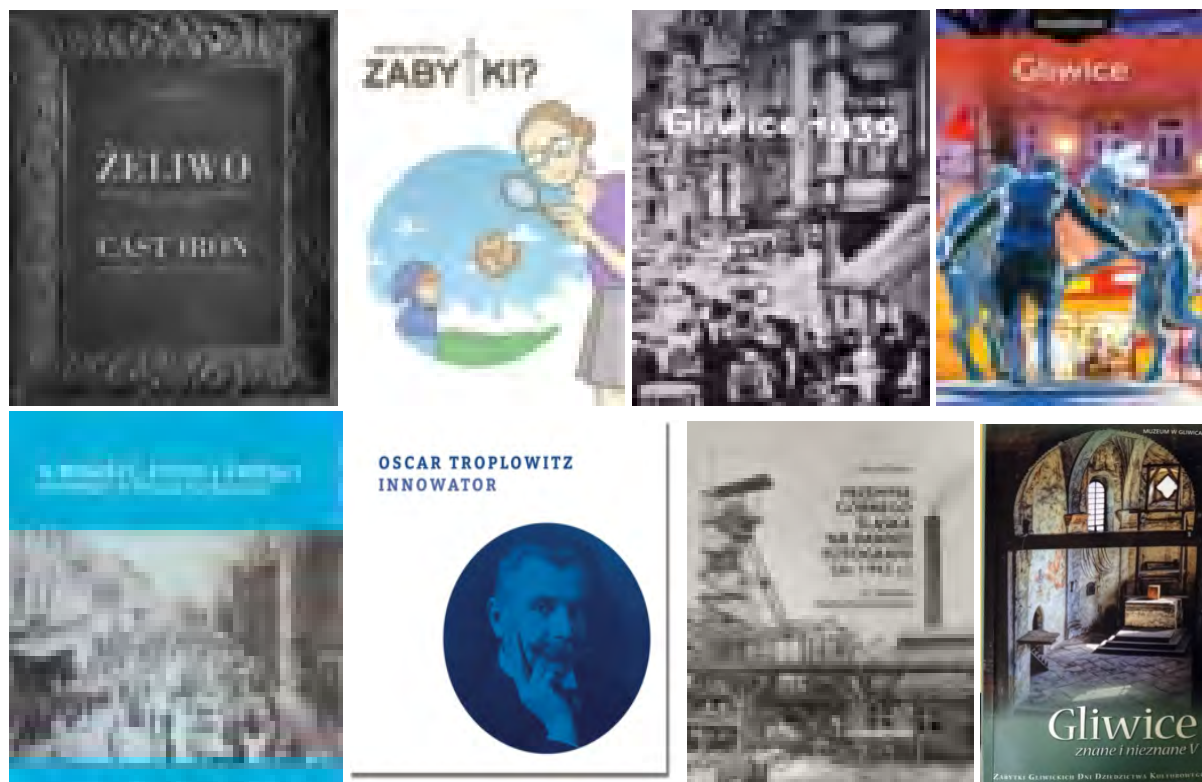
Działalność Muzeum w Gliwicach

W latach 2015-2017 Muzeum w Gliwicach wydawało i promowało publikacje na temat m.in. ochrony zabytków. Organizowano szereg przedsięwzięć kulturalnych promujących zabytki, np.: coroczne Dni Dziedzictwa Kulturowego promujące zabytki miasta i okolic.

Przykładowe wydawnictwa muzealne opublikowane w latach 2015-2017

- Rocznik Muzeum w Gliwicach, tom XXVI, red. zbiorowa, Gliwice 2016
- Rocznik Muzeum w Gliwicach, tom XXVII, red. zbiorowa, Gliwice 2017
- Kwiecień Anna *Żeliwo. Odlewnictwo artystyczne w dawnych Gliwicach (1796-1945). Wystawa ze zbiorów Muzeum w Gliwicach*, Gliwice 2017
- Ratka Mikołaj (tekst, ilustracje), *Skąd się biorą zabytki?*, Gliwice 2017
- Bębniak Grzegorz, *W stronę wojny. Gliwice 1939*, Gliwice 2017
- Maniecki Jacek, Wojcik Marek, *O miłości, życiu i śmierci. Opowieści o Żydach gliwickich*, Gliwice 2017
- Kubit Bożena, Wojciech Mszyca, *Oscar Troplowitz. Innowator*, Gliwice 2017
- *Gliwice Przewodnik*, Gliwice 2016
- Reclaw Damian, *Przemysł Górnego Śląska na dawnej fotografii (do 1945 r.) ze zbiorów Muzeum w Gliwicach. T. I Górnictwo*, Gliwice 2015
- *Gliwice znane i nieznanne V. Zabytki Gliwickich Dni Dziedzictwa Kulturowego*, oprac. zbiorowe, Gliwice 2015

4.10. Działalność Miejskiego Konserwatora Zabytków

Artykuły autorstwa Miejskiego Konserwatora Zabytków dotyczące zabytków w Gliwicach, które ukazały się w publikacjach zbiorowych oraz jako indywidualne wydawnictwa.

1. *Podróż ku nowoczesności Architektura XX wieku w województwie śląskim*, red. Anna Syska, Katowice, 2016, art. Ewy Pokorskiej-Ożóg, Miejskiego Konserwatora Zabytków, pt. „*Modernizm w służbie zdrowia*” publikacja ta jest zbiorem referatów wygłoszonych podczas konferencji naukowej, która odbyła się w Katowicach 6 i 7 czerwca 2013 roku.
2. *Oblicza sztuki na obszarze obecnego województwa śląskiego w latach 1945-1975*. Materiały z sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki Oddziału Górnośląskiego w Katowicach w dniach 2-3 czerwca 2016 roku, T. Dudek Bujarek (red.), Katowice, 2017, art. Ewy Pokorskiej-Ożóg, Miejskiego Konserwatora Zabytków, pt. „*Osiedle Trynek A i B jako przykład powojennego gliwickiej architektury i urbanistyki*”
3. *Wiadomości Konserwatorskie Województwa Śląskiego*, tom 7: Woda, Irena Kontny (red.), Katowice, 2015, art. Ewy Pokorskiej-Ożóg, Miejskiego Konserwatora Zabytków pt. „*Historia gliwickich wież ciśnień*”
4. *Wiadomości Konserwatorskie Województwa Śląskiego*, tom 8: Świątynia, Irena Kontny (red.), Katowice, 2016, art. Ewy Pokorskiej-Ożóg, Miejskiego Konserwatora Zabytków pt. „*Wszystko ma swój czas – ratowanie gliwickiego żydowskiego domu przedpogrzebowego*”
5. *Wiadomości Konserwatorskie Województwa Śląskiego*, tom 9: Świątynia, Irena Kontny (red.), Katowice, 2017, art. Ewy Pokorskiej-Ożóg, Miejskiego Konserwatora Zabytków pt. „*Nim zabraknie na to czasu ... Odzyskane malowidła w kościele pw. Wszystkich Świętych w Gliwicach*”

Publikacje Miejskiego Konserwatora Zabytków dotyczące zabytków w Gliwicach

4.11. Udział Miejskiego Konserwatora Zabytków w komisjach, radach naukowych.

- od 2012 roku do nadal udział Miejskiego Konserwatora Zabytków w komisji konkursowej Wojewódzkiego Konkursu „Ratowanie Zabytków Naszej Małej Ojczyzny”. Organizator: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 12, ul. Płocka 16, Brzezinka.
- od 2012 do nadal udział Miejskiego Konserwatora Zabytków w komisji konkursowej przyznającej Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku.

Załącznik nr 8

Raport z realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w 2018 roku

Plan gospodarki niskoemisyjnej:

1. Podstawa prawna - nie ma ustawowego wymogu przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta. Obowiązujący w roku 2018 Plan przyjęto uchwałą nr XIV/357/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 marca 2016r.

2. Cele planu:

Cele strategiczne miasta w zakresie gospodarki niskoemisyjnej uwzględniają zapisy określone w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcję zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,

a także poprawę jakości powietrza zgodnie z Programem ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu, a w szczególności dla Aglomeracji Górnośląskiej.

3. Opis, charakterystyka, okres realizacji,

Ograniczenie emisji CO₂ stało się jednym z najważniejszych zagadnień determinujących kierunki rozwoju gospodarki Polski i Europy. Związane z tym racjonalizowanie zużycia energii stwarza nowe szanse dla rozwoju struktur lokalnych. Miasto Gliwice również aktywnie włącza się w działania związane z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych, zwiększeniem udziału odnawialnych źródeł energii, zmniejszeniem zapotrzebowania na energię finalną oraz z ograniczeniem niskiej emisji. Problemy oraz potrzeby zwykłych obywateli ścierają się tu z kierunkami globalnej polityki, której wymagania uwzględnia Polityka Energetyczna Polski. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Gliwice” stara się wychodzić naprzeciw tego typu problemom stawiając trudny do osiągnięcia i jednocześnie szlachetny cel polepszenia jakości życia lokalnej społeczności. Plan ten ma na celu poprawę efektywności energetycznej i redukcję zużycia energii, zwiększenie udziału wykorzystania OZE oraz poprawę jakości powietrza w mieście Gliwice i daje większe szanse na uzyskanie dofinansowania na działania proekologiczne w perspektywie finansowej UE 2014-2020. Plan ma też na celu zaprezentowanie pod względem ekonomicznym oraz ekologicznym przedsięwzięć, których realizacja nastąpi w perspektywie finansowej UE na lata 2014 – 2020.

Plan przewiduje realizację 35 grup działań, które skupiają wysiłki społeczności lokalnej na poziomie obiektów użyteczności publicznej, spółek miejskich, mieszkalnictwa spółdzielczego i prywatnego, transportu miejskiego i komunikacji miejskiej, a także handlu i usług oraz przemysłu. Większość działań charakteryzuje się dużymi nakładami

inwestycyjnymi związanymi np. z kosztowną termomodernizacją obiektów, jednakże występują również działania miękkie edukacyjne, których realizacja opiera się na upowszechnianiu celów planu jak i sposobów ich osiągnięcia.

Okres realizacji: lata 2014-2020

4. Efektywność realizowanych działań,

Na 31.12.2018 r. sześć zadań posiada status: zrealizowano. W przypadku jednego działania odstąpiono od jego realizacji, jedno zadanie zostało wstrzymane w roku 2018 z uwagi na zmianę lokalizacji. Pozostałe działania są w trakcie realizacji, w tym w części na etapie dokumentacji projektowej. Warunkiem realizacji każdego z działań są aktualne możliwości finansowe, techniczne oraz organizacyjne. Decyzja, co do ostatecznej realizacji przedsięwzięć będzie również zależna od pozyskania środków zewnętrznych na ten cel.

5. Partnerzy, ew. jednostki współpracujące:

- Spółki miejskie: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach, Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o. o. w Gliwicach, Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej - Gliwice Sp. z o. o., Park Naukowo-Technologiczny „TECHNOPARK GLIWICE” Sp. z o.o., Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.,
- wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe z terenu miasta,
- mieszkańcy,
- przedsiębiorcy z grupy handel i usługi,
- przedsiębiorstwa z grupy przemysł,
- Jednostka Wojskowa w Gliwicach,
- Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

6. Poniesione nakłady w 2018 r. : 115,5 mln zł

(informacja finansowa dotyczy wydatków w roku 2018 na zadania w planie koordynowane przez spółki miejskie i miejskie jednostki organizacyjne)

Załącznik nr 9

Sprawozdanie z realizacji Programu Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi w 2018 roku

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

PROGRAMU OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE MIASTA GLIWICE ZA 2018 ROK

1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt

Miasto Gliwice zapewniło miejsce i opiekę bezdomnym psom i kotom w Schronisku dla Zwierząt, zlokalizowanym w Gliwicach Sośnicy, przy ul. Wschodniej 56.

2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie

a) dokarmianie – w ramach podpisanego porozumienia o współpracy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, tj. :

- Komitet społeczny „Pokochaj i przygarnij” w Gliwicach,
- Stowarzyszenie „Symbiosis” w Gliwicach,

w zakresie dokarmiania kotów wolno żyjących, wydano ww. organizacjom oraz karmicielom kotów 3545,0 kg karmy o szacunkowej wartości 20 500,00 zł.

a) leczenie – leczenie kotów wolno żyjących było zapewnione w Przychodni Weterynaryjnej przy ulicy Ku Dołom 6 w Gliwicach, na podstawie podpisanej umowy.

b) Zarządca monitorował największe skupiska kotów wolno żyjących na terenie miasta Gliwice, na podstawie informacji pozyskanych od mieszkańców Gliwic oraz organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. Największe skupiska ww. kotów (w liczbie powyżej 10 w jednym miejscu) znajdują się na niżej wymienionych ulicach:

- las przy ul Brzozowej,	- ul. Rolników,	- ul. Kosmonautów,
- ul. Opawska,	- ul. Libelta/Tarnogórska,	- ul. Warmińska,
- ul. Orlickiego,	- ul. Sportowa,	- ul. Na Miedzy,
- ul. Sienkiewicza,	- ul. Wschodnia,	- ul. Ziębia,
- ul. Gruszczyńskiego,	- ul. Żeromskiego,	- ul. Okrzei,
- ul. Sieronia,	- ul. Zawadzkiego,	- ul. Owsiana,
- ul. Kasprzaka,	- ul. Mechaników,	- ul. Grottgera,
- ul. Marzanki,	- ul. Tatrzańska,	- ul. Fiołkowa,
- ul. Kozielska,	- ul. Zakątek Leśny,	- ul. Piaseckiego,
- ul. Kolejowa,	- ul. Lipowa – Cmentarz,	- ul. Okopowa,
- ul. Ratowników Górn.,	- KWK Sośnica,	- ul. Okrężna,

- ul. Wrocławska,
- ul. Mastalerza,
- ul. Jodłowa,
- ul. Toszecka/las łabędzki,
- ul. Waliszewskiego,
- ul. Banacha,
- ul. Kormoranów /Wilgi,
- ul. Żółkiewskiego,
- ul. Piastowska,
- ul. Daszyńskiego,

oraz na niżej wymienionych terenach:

- kąpielisko Czechowice,
- Ośr. wypoczynkowy „Czechowice – Zacisze”
- działki ogrodn. przy ul. Wolności/Partyzantów,
- działki ogrodnicze przy ul. Kuźnickiej,
- działki ogrodnicze przy ul. Dolnej,
- działki ogrodnicze przy ul. Płowieckiej,
- działki ogrodnicze przy ul. Kujawskiej,
- działki ogrodnicze przy ul. Królewskiej Tamy,
- działki ogrodnicze przy ul. Góry Chełmskiej,
- działki ogrodnicze przy ul. Partyzantów,
- działki ogrodnicze przy ul. Wyspiańskiego,
- działki ogrodnicze przy ul. Gierymskiego,
- działki k/kościół przy – Żerniki,
- działki ogrodnicze przy ul. Bojkowskiej.
- działki ogrodnicze przy ul. Szarych Szeregów,
- działki ogrodnicze przy ul. Przyszłości,
- działki ogrodnicze przy ul. Kozielskiej,
- działki ogrodnicze przy ul. Kruczej/Wilgi,
- działki ogrodnicze przy ul. Sikorskiego,
- działki ogrodnicze przy ul. Rybnickiej.

3. Odławianie bezdomnych zwierząt

a) W omawianym okresie pracownicy schroniska przeprowadzili 1227 interwencje dotyczące zwierząt bezdomnych lub wolno żyjących oraz dzikich.

Do Schroniska przyjęto 620 psów i 557 kotów, natomiast wydano 573 psy i 489 kotów, z czego nowe domy znalazło 361 psów i 363 koty (pozostałe zostały odebrane przez właścicieli i opiekunów),

b) W omawianym okresie nie zarejestrowano zgłoszeń dotyczących bezdomnych zwierząt gospodarskich.

4. Sterylizacja lub kastracja zwierząt

W 2018r. poddano zabiegom sterylizacji i kastracji 711 zwierząt, tj.:

- 77 sterylizacji suk,
- 99 kastracji psów,
- 329 sterylizacji kotek,

- 206 kastracji kocurów.

Wyżej wymienione zabiegi obejmowały:

- zwierzęta bezdomne, przebywające w Schronisku,
- koty wolno żyjące z terenu Gliwic,
- zwierzęta posiadające właścicieli i adoptowane ze Schroniska.

5. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

Zarządca koordynował adopcje zwierząt bezdomnych przebywających w schronisku i skutecznie poszukiwał dla nich nowych opiekunów. Łącznie 724 psy i koty bezdomne znalazły nowych właścicieli.

Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt z terenu miasta Gliwice realizowano poprzez:

- a) działalność informacyjną na stronie internetowej schroniska, tj. schronisko.gliwice.pl oraz na facebooku schroniska,
- b) działalność promującą adopcje na stronie internetowej Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych w Gliwicach, tj. mzuk.gliwice.pl,
- c) prowadzenie akcji promocyjnych na terenie miasta Gliwice, tj.
 - 7 wystawy kotów nierasowych w Palmiarni Miejskiej, w AUCHAN, w CH ARENA
 - 9 imprez pn. „Bieg na 6 łap” ,
 - impreza wrześniowa „Wariacje na cztery łapy”,
 - udział gościnnie w imprezie „ Powitanie wakacji w Czechowicach”,
 - dystrybucja ulotek i plakatów,
 - wydanie kalendarza,
- d) współpracę z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, tj.
 - Komitetem społecznym „Pokochaj i przygarnij” w Gliwicach,
 - Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Zwierząt OTOZ ANIMALS Inspektorat w Gliwicach,
 - Stowarzyszeniem „SYMBIOSSIS”,
 - Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami w Zabrze – organizacja szkolenia dla pracowników i wolontariuszy schronisk dla zwierząt w Palmiarni Miejskiej w Gliwicach,
 - wolontariuszami Schroniska i ww. organizacji – wspólny udział w akcjach na rzecz Schroniska,

poprzez wyprowadzanie zwierząt ze Schroniska na spacer, dystrybucję plakatów promujących adopcję zwierząt bezdomnych, zamieszczanie ogłoszeń adopcyjnych w mediach.

6. Usypianie ślepych miotów

W omawianym okresie nie poddano eutanazji ślepych miotów.

7. Wskazanie gospodarstwa rolnego

Dla bezdomnych zwierząt gospodarskich w 2018r. zabezpieczono miejsca w gospodarstwie rolnym Pana Waclawa Rudnickiego w Karchowicach, przy ul. Polna 6. W omawianym okresie nie została przeprowadzona żadna interwencja w sprawie bezdomnych zwierząt gospodarskich.

8. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej, w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

W ramach zawartej umowy z Przychodnią weterynaryjną przy ul. Ku Dołom 6 w Gliwicach, była zabezpieczona w 2018r. całodobowa opieka weterynaryjna dla zwierząt rannych, w wyniku zdarzeń drogowych na terenie miasta Gliwice.

9. Plan znakowania zwierząt

W ramach zawartej umowy z gliwicką Przychodnią weterynaryjną przy ul. Pszczyńskiej 2, do końca grudnia 2018r. zaczipowano 495 psów i kotów bezdomnych lub posiadających właścicieli z terenu miasta Gliwice.

10. Sterylizacja i kastracja zwierząt posiadających właścicieli

W 2018 roku zabiegom sterylizacji i kastracji poddano 274 psy i koty posiadające właścicieli z terenu Gliwic.

11. Środki finansowe przeznaczone na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

1. Środki finansowe na realizację Programu były zabezpieczone Uchwałą Nr XXXIII/744/2017 Rady Miasta Gliwice z dnia 14 grudnia 2017 roku w sprawie budżetu miasta Gliwice na 2018 rok.

2. Na realizację programu na opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz na zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie miasta Gliwice poniesiono łączne koszty w wysokości **1 342 314,87 zł**.

3. Środki finansowe przeznaczone na realizację Programu w 2018r. były wydatkowane na:

L.P.	PLAN (po zmianach na dzień 31.12.2018r.)	WYKONANIE
	1 363 203,00 zł	1 342 314,87 zł
1	Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku	
	1 057 400,00 zł	1 158 481,00 zł
2	Opieka nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie	
	44 450,00 zł	42 095,13 zł
3	Odławianie bezdomnych zwierząt	
	80 000,00 zł	45 225,00 zł
4	Obligatoryjna sterylizacja i kastracja zwierząt w schronisku	
	60 000,00 zł	41 210,00 zł
5	Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt	
	6 000,00 zł	3 067,99,00 zł
6	Usypianie ślepych miotów	
	300,00 zł	0,00 zł
7	Zapewnienie bezdomnym zwierzętom gospodarskim miejsca w gospodarstwie rolnym	
	5 000,00 zł	1 850,00 zł
8	Całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt	
	15 000,00 zł	6 027,35 zł
9	Znakowanie zwierząt – elektroniczną identyfikację zwierząt poprzez wszczepianie mikroprocesorów	
	3 500,00 zł	2 759,40 zł
10	Sterylicacja i kastracja zwierząt posiadających właścicieli z terenu Gliwic	
	41 700,00 zł	41 599,00 zł

UWAGI dotyczące wykonania planu budżetowego:

Ad.2. W kwocie **42 095,13** zł ujęto koszt leczenia i sterylizacji/kastracji kotów wolno żyjących, dowiezionych do lecznicy przez karmicieli, na podstawie otrzymanych skierowań oraz koszt zakupu karmy na dokarmianie kotów.

Ad.3. W kwocie **45 225,00** zł ujęto wyłącznie koszt interwencji dotyczących zwierząt odłowionych przez pracowników Schroniska.

Ad.4. W kwocie **41 210,00** zł ujęto koszt zabiegów sterylizacji i kastracji, poza zabiegami dotyczącymi zwierząt posiadających właścicieli oraz poza kotami wolno żyjącymi, poddanymi zabiegom na podstawie wydanych skierowań.

Ad.5. W kwocie **3 067,99** zł ujęto wykonanie plakatów, kalendarzy promujących adopcje zwierząt bezdomnych oraz utrzymania strony internetowej Schroniska.

Ad. 7. W kwocie **1 850,00** zł ujęto wydatki ponoszone wyłącznie z tytułu gotowości do przyjęcia bezdomnych zwierząt gospodarskich (w 2018r. nie było przyjętych żadnych zwierząt gospodarskich).

Ad. 8. W kwocie **6 027,35** zł ujęto duże zabiegi chirurgiczne zwierząt z wypadków, wezwania interwencyjne lekarzy, leczenie zwierząt z wypadków – średni koszt. W 2018r. przyjęto 21 zwierząt, które uległy wypadkom drogowym.

Ad. 9. W kwocie **2 759,40** zł ujęto koszt znakowania zwierząt będących pod opieką schroniska i posiadających właścicieli z terenu miasta Gliwice.

ZAŁĄCZNIK:

1. Rotacja zwierząt bezdomnych w Schronisku dla Zwierząt w Gliwicach w 2018r.

Rotacja psów w Schronisku w 2018r.

miesiąc	przyjęto	w tym wylapano	wydano		eutanazje	zwierzęta padłe	sterylizacje	kastacje	ucieczki	stan na koniec m-ca 2018	stan na koniec m-ca 2017
			właścicielom	adopcje							
styczeń	54	21	19	27	2	0	1	5	0	104	138
luty	53	26	14	29	1	1	3	7	0	112	134
marzec	45	23	19	40	1	2	9	7	0	95	143
kwiecień	59	25	19	27	2	0	2	7	0	106	135
maj	46	23	14	22	0	0	5	8	0	116	135
czerwiec	53	22	12	24	0	0	4	8	0	133	121
lipiec	46	19	15	37	2	0	9	12	0	125	131
sierpień	49	27	23	27	2	1	3	2	0	121	123
wrzesień	50	26	23	40	3	0	6	9	0	105	112
październik	53	23	25	27	0	0	7	6	0	106	101
listopad	42	18	12	27	2	0	5	5	0	107	106
grudzień	70	23	17	34	1	0	4	3	1	124	98
RAZEM	620	276	212	361	16	4	58	79	1		
		573									

Rotacja kotów w Schronisku w 2018r.

miesiąc	przyjęto	w tym wylapano	wydano		eutanazje	zwierzęta padłe	sterylizacje	kastacje	ucieczki	stan na koniec m-ca 2018	stan na koniec m-ca 2017
			właśc./odw. na miejsce bytowania	adopcje							
styczeń	12	6	3	14	2	1	3	4	0	32	63
luty	15	11	1	9	3	0	3	4	0	34	46
marzec	17	9	4	19	1	0	13	9	0	27	47
kwiecień	18	13	7	10	2	0	9	2	0	26	55
maj	40	20	7	12	1	0	10	3	0	46	62
czerwiec	71	44	10	37	1	0	3	4	0	69	86
lipiec	55	34	14	44	0	0	8	1	0	66	105
sierpień	98	45	24	49	2	0	16	8	0	89	70
wrzesień	80	49	15	45	12	3	13	8	0	94	66
październik	75	45	13	47	9	2	10	11	0	98	63
listopad	61	41	22	45	7	4	12	12	0	81	59
grudzień	15	10	6	32	4	3	1	1	0	51	40
RAZEM	557	327	126	363	44	13	101	67	0		
		489									

ZABIEGI STERYLIZACJI I KASTRACJI - ADOPTOWANE				
miesiąc	suki	psy	kotki	kocury
styczeń	0	0	12	8
luty	0	3	8	8
marzec	4	2	9	10
kwiecień	3	2	8	9
maj	1	3	10	1
czerwiec	1	1	2	2
lipiec	0	3	3	1
sierpień	0	3	2	0
wrzesień	2	1	3	2
październik	5	1	3	10
listopad	3	1	5	8
grudzień	0	0	0	0
RAZEM	19	20	65	59
ŁĄCZNIE	163			

PROGRAM ZNAKOWANIA ZWIERZĄT MIKROPROCESORAMI	
miesiąc	Liczba zwierząt zaszczepionych
styczeń	23
luty	17
marzec	31
kwiecień	62
maj	34
czerwiec	23
lipiec	42
sierpień	67
wrzesień	53
październik	47
listopad	67
grudzień	29
RAZEM	495

STERYLIZACJA I KASTRACJA - WŁAŚCICIELE				
miesiąc	suki	psy	kotki	kocury
styczeń	1	5	13	2
luty	8	1	7	8
marzec	9	7	13	9
kwiecień	7	8	14	7
maj	4	1	0	1
czerwiec	8	5	9	4
lipiec	3	4	8	1
sierpień	14	8	13	3
wrzesień	6	3	4	0
październik	10	3	16	1
listopad	8	2	9	1
grudzień	4	0	1	1
RAZEM	82	47	107	38
ŁĄCZNIE	274			

STERYLIZACJA I KASTRACJA - WOLNO ŻYJĄCE		
miesiąc	kotki	kocury
styczeń	8	7
luty	15	10
marzec	20	12
kwiecień	27	19
maj	7	9
czerwiec	16	6
lipiec	18	3
sierpień	15	1
wrzesień	9	2
październik	13	7
listopad	11	2
grudzień	4	2
RAZEM	163	80
ŁĄCZNIE	243	

Załącznik nr 10

Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska przed Hałasem dla miasta Gliwice na lata 2018-2022

„Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gliwice na lata 2018-2022”

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018-2022 został sporządzony w związku z obowiązkiem jego opracowania wynikającym z art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Gliwice stanowią aglomerację o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy więc zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska program tworzony jest w drodze aktu prawa miejscowego, który uchwała rada powiatu i podlega publikacji w dzienniku urzędowym województwa. Program aktualizuje się co 5 lat.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018–2022 przyjęty został Uchwałą Rady Miasta Gliwice nr XLI/903/2018 z dnia 8 listopada 2018 r.

Podstawą do wykonania Programu oraz zasadniczym źródłem informacji o skali zagrożenia hałasem na terenie miasta była Mapa akustyczna opracowana w 2017 r. Na jej bazie zidentyfikowano tereny o największych przekroczeniach dopuszczalnych poziomów hałasu i największej liczbie osób narażonych na to oddziaływanie. Dla terenów tych zaproponowano działania naprawcze, które powinny być zrealizowane w pierwszej kolejności (do 2022 r.).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018–2022 zaproponowano trzy główne rodzaje działań naprawczych (tabl. 3.7, 3.8, 3.9 Programu):

1. działania krótkoterminowe czyli działania podstawowe, stanowiące faktyczny zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gliwice na lata 2018–2022
2. działania długoterminowe czyli działania dodatkowe, których realizacja przewidywana jest w okresie wykonywania tego i kolejnych programów ochrony środowiska przed hałasem,
3. działania związane z edukacją ekologiczną (społeczną), które prowadzone są w sposób ciągły, zarówno w zakresie działań długoterminowych jak i krótkoterminowych dotyczą:
 - promocji i organizacji komunikacji zbiorowej,
 - promocji komunikacji rowerowej i rozwoju ścieżek rowerowych,
 - promocji pojazdów „cichych”,
 - udziału mediów w edukacji społeczeństwa,

Działania naprawcze, które zawierają się w strategii krótkoterminowej przewidziane są do realizacji w czasie trwania niniejszego programu, czyli do 31 grudnia 2022 r. Działania określone w strategii długoterminowej i edukacji społecznej, wykraczają poza 5 letni okres obowiązywania programu i mogą być realizowane w perspektywie ok. 10-15 lat.

Działania krótko- i długoterminowe

Zaproponowane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018–2022 działania krótko i długoterminowe dotyczą zarządcy dróg – Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach. W Programie zaplanowano działania inwestycyjne w zakresie budowy nowych i rozbudowy istniejących dróg, ich modernizacji i remontów, przebudowy skrzyżowań, które mogą przyczynić się do obniżenia hałasu pochodzącego z hałasu komunikacyjnego.

W ramach nałożonych na Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach działań dotyczących dróg miejskich, zaplanowanych w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gliwice na lata 2018-2022" i ujętych w zestawieniach:

Tabela 3.7 Programu (działania krótkoterminowe) w 2018 r.

- zrealizowano I etap południowej części obwodnicy miasta tj. budowę ronda turbinowego na skrzyżowaniu ul. Bojkowskiej z południową obwodnicą miasta - koszt: 5 916 tys. zł.

- w ramach zadania: budowa trasy rowerowej nr 3 na odcinku Centrum-Sońnica została wybudowana sygnalizacja świetlna na przejściu dla pieszych i przejeździe dla rowerzystów w ciągu ul. Częstochowskiej (na wysokości Alei Przyjaźni),
- rozpoczęła się przebudowa ulicy Zabrskiej (w obszarze skrzyżowania z ulicami Jagiellońską i Konarskiego) - zawężenie jezdni, polepszenie warunków ruchu pieszego, wymiana nawierzchni; zadanie to będzie kontynuowane w roku 2019; dla pozostałych zadań związanych z zastosowaniem trwałych środków uspokojenia ruchu nie zostały jeszcze podjęte działania naprawcze opisane w tabeli 3.7,

Tabela 3.8 Programu (działania długoterminowe) w 2018 r.

- zrealizowano przebudowę skrzyżowania ul. Kozielskiej, Wyczółkowskiego i Kresowej (budowa ronda) - poz. 12 - koszt: 5 336 tys. zł;
- zrealizowano miejsca postojowe w pasie drogowym ul. Dworcowej - poz. 14 - koszt: 502,5 tys. zł;
- wybudowany został odcinek ul. Bończyka pomiędzy ul. Myśliwską, a ul. Św. Wojciecha - poz. 22 - koszt: 3 123 tys. zł;
- zrealizowano II etap rozbudowy systemu detekcji na terenie miasta Gliwice wraz z modernizacją wybranych sygnalizacji świetlnych - poz. 24 - koszt: 25 429 tys. zł;
- wprowadzone zostało nowe zagospodarowania ul. Siemińskiego - poz. 31 - koszt: 178 tys. zł.

W roku 2018 nie były wykonywane na zlecenie Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach pomiary, analizy, czy ekspertyzy w zakresie emisji hałasu zakończone opracowaniem dokumentów, takich jak raporty oddziaływania na środowisko, analizy porealizacyjne.

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. realizuje od wielu lat proces wymiany taboru polegający na wycofaniu z eksploatacji starych autobusów i zastąpieniu ich autobusami nowej generacji, które są mniej uciążliwe dla środowiska. W 2018 r. Przedsiębiorstwo podpisało umowę na dostawę w 2019 r. autobusów o napędzie spalinowym spełniających normy czystości spalin Euro VI, które charakteryzują się dobrymi parametrami akustycznymi. Wartość zakupu ok. 23,5 mln zł brutto. W 2018 r. Przedsiębiorstwo przygotowało dokumenty a w styczniu 2019 r. wystąpiło z wnioskiem do Centrum Unijnych Projektów Transportowych o dofinansowanie do zakupu 10 autobusów elektrycznych oraz do budowy, zakupu i instalacji stałych elementów infrastruktury technicznej i wyposażenia służących do ładowania baterii. Szacowana wartość inwestycji wynosi 31 749 000,00 zł netto.

W ramach realizacji zadań związanych z budową infrastruktury miejskiej związanej z publicznym transportem zbiorowym w 2018 r. Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Gliwicach dokonał rozliczeń za opracowanie wstępnej koncepcji zagospodarowania terenu przy projektowanym przystanku kolejowym Gliwice Kopernik (w rejonie ul. Perseusza) - kwota 5 043,00 zł brutto.

W ramach realizacji działania "Promocja komunikacji rowerowej i rozwój ścieżek rowerowych":

1. Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Gliwicach w 2018 r. realizował zadanie "Budowa trasy rowerowej na odcinku Centrum-Sońnica" w następującym zakresie:
 - pozyskiwania uzgodnień formalno - prawnych - kwota 50 835 zł brutto,
 - dokonał rozliczenia z Jednostką - kwota 66 000 zł brutto,
 - dokonał pierwszej płatności częściowej z tytułu wykonanych robót budowlanych w zakresie budowy trasy rowerowej "Centrum - Sońnica" w Sońnicy - kwota 143 819 zł brutto,
 - w 2018 r. realizowane było zadanie dotyczące wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla dwóch kładek nad rzeką Kłodnica, ale dla tego zadania nie dokonano dotychczas żadnych płatności.
2. Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach w 2018 r. zrealizował odcinki ciągów pieszo-rowerowych, które powstały w ramach budowy dwóch rond:
 - na skrzyżowaniu ul. Kozielskiej, Wyczółkowskiego i Kresowej (ok. 140 m),
 - na skrzyżowaniu ul. Bojkowskiej z przyszłą obwodnicą południową miasta (ok. 150m).

Kosztów realizacji tych odcinków nie da się wyodrębnić z kosztów całości inwestycji.

3. Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Gliwicach, w ramach zadania "Budowa trasy rowerowej w śladzie kolejki wąskotorowej na odcinku od ul. Knurowskiej do granicy Miasta" w 2018 r. dokonał rozliczeń w zakresie:
- rozliczenie częściowe za opracowanie dokumentacji projektowej - kwota: 57 687,00 zł brutto (rozliczenie końcowe nastąpi w 2019 r.);
 - uregulowania formalno-prawne kwota: 1 019,67 zł brutto.
- Budowa trasy rowerowej w śladzie kolejki wąskotorowej na odcinku od ul. Knurowskiej do granicy Miasta planowana jest w latach 2019-2020.

Działania edukacyjne

W 2018 r. Wydział Kultury i Promocji Miasta Urzędu Miejskiego w Gliwicach w ramach poprawy stanu klimatu akustycznego prowadził akcję informacyjno-promocyjną na stronie Gliwice.eu i w „Miejskim Serwisie Informacyjnym – Gliwice”. Poniżej wykaz publikacji (odnośniki do stron umieszczam jako hiperłącza w tytułach artykułów a numery gazet w nawiasach).

1. [„Zmiany w metropolitalnej komunikacji. O czym trzeba wiedzieć?”](#) (MSI nr 1/2018)
2. [„Jest smog? Zostaw auto i jedź bezpłatną komunikacją”](#) (MSI nr 4/2018)
3. [„Pięć nowych stacji”](#) (MSI nr 5/2018)
4. [„1 marca wsiadamy na rower!”](#) (MSI nr 8/2018)
5. [„Jedziemy!”](#) (MSI nr 9/2018)
6. [„5 nowych stacji już działa”](#) (MSI nr 14/2018)
7. [„Nowe technologie w transporcie”](#) (MSI nr 15/2018)
8. [„Chętnie jeździmy”](#) (MSI nr 16/2018)
9. [„Ekologiczny autobus tematem numer jeden”](#) (MSI nr 16/2018)
10. [„Udany kwiecień”](#) (MSI nr 20/2018)
11. [„Rowerem po zielonych Gliwicach”](#) (MSI nr 23/2018)
12. [„Rowerem przez miasto”](#) (MSI nr 26/2018)
13. [„Będzie wygodniej”](#) (MSI nr 27/2018)
14. [„Niedziela na rowerze”](#) (MSI nr 29/2018)
15. [„Zielone światło dla rowerzystów”](#) (MSI nr 30/2018)
16. [„Nowe autobusy na wiosnę”](#) (MSI nr 32–33/2018)
17. [„Rowerzysto, zaparkuj bezpiecznie”](#) (MSI nr 32–33/2018)
18. [„Miejski dobry też na lato”](#) (MSI nr 34/2018)
19. [„Rowerowy koniec sierpnia”](#) (MSI nr 34/2018)
20. [„Rowerem sprawniej”](#) (MSI nr 36/2018)
21. [„Gliwice – stąd wszędzie blisko”](#) (MSI nr 41/2018)
22. [„Trasa rowerowa na finiszu”](#) (MSI nr 45/2018)
23. [„To był rekordowy sezon”](#) (MSI nr 49/2018)

Załącznik nr 11

Raport z realizacji Programu Usuwania Azbestu

Program usuwania materiałów zawierających azbest.

Obowiązek opracowania Programu usuwania materiałów zawierających azbest wynika z zapisów „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętego Uchwałą Rady Ministrów Nr 122/09 z dnia 14 lipca 2009, zmienioną uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.

Do podstawowych celów programu należy:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie kraju
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele te należy osiągnąć w perspektywie długoterminowej (do 2032 roku).

W celu zidentyfikowania, zlokalizowania oraz określenia ilości i dokonania oceny stanu wyrobów zawierających azbest na terenie Gliwic, na zlecenie tutejszego Urzędu została przeprowadzona w 2012 roku szczegółowa inwentaryzacja azbestu. Wykonawcą zadania pn. „Program usuwania materiałów zawierających azbest z terenu miasta Gliwice wraz ze szczegółową inwentaryzacją” był Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, ul. J. Wybickiego 7.

W „Programie oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” nie zostały określone terminy uchwalania Programu i osiągania wyznaczonych celów, poza 2032 rokiem (do tego czasu ma być usunięty azbest z terytorium Polski). Cele te zostaną osiągnięte poprzez sukcesywne usuwanie z terenu gminy wyrobów zawierających azbest.

Dokument ten nie ma charakteru bezwzględnie obowiązującego, nie może nakładać na właścicieli nieruchomości żadnych obowiązków.

Gmina realizuje obowiązki wynikające z rozporządzeń dotyczących azbestu m.in. wprowadza dane do Bazy azbestowej, stanowiącej jedno z narzędzi monitorowania zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Baza ta prowadzona jest przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, aktualnie administrowana przez SmallGIS Sp. z o.o. 30-415 Kraków, ul. Wadowicka 8a.

Dane dotyczące wyrobów azbestowych na terenie miasta Gliwice (stan na koniec 2018 roku) wg Bazy azbestowej:

Ilość zinwentaryzowana: **6027042 kg**
Ilość unieszkodliwiona: **3012195 kg**
Ilość pozostała do unieszkodliwienia: **3014847 kg**

Załącznik nr 12

Raport z realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Gliwice w roku 2018

1. Podstawa prawna

„Program ograniczania niskiej emisji dla miasta Gliwice - edycja pilotażowa” został przygotowany na wniosek Prezydenta Miasta. Nie ma ustawowego wymogu posiadania Programu, jednak opracowano ww. dokument celem pozyskania środków zewnętrznych dla mieszkańców na likwidację nieekologicznych systemów grzewczych. Program był niezbędnym załącznikiem do złożenia wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. „Program Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Gliwice” został wprowadzony Uchwałą nr X/236/2015 z dnia 08 października 2015 roku i zmieniony Uchwałą XX/496/2016 z dnia 13 października 2016 r.

2. Cele strategii/programów/planów:

Celem Programu była poprawa jakości powietrza, co przedkłada się na jakość życia i zdrowia mieszkańców miasta, poprzez likwidację starych systemów grzewczych i montaż ogrzewania gazowego, elektrycznego, pomp ciepła i niskoemisyjnych systemów węglowych spełniających wymogi klasy 5 w zakresie emisji i sprawności cieplnej według normy PN-EN 303-5:2012.

3. Opis, charakterystykę, okres realizacji:

W ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji zostały uruchomione 2 przedsięwzięcia tzw. projekty:

- a) Zerowa emisja z przedmieścia- modernizacja budynków jednorodzinnych z zastosowaniem gruntowych pomp ciepła połączonych z termoizolacjami budynków. Dotacją były objęte budynki oddane do użytkowa przed 1995 rokiem ogrzewane systemem węglowym starego typu, system grzewczy nie był wcześniej modernizowany przy wsparciu finansowym Gminy Gliwice oraz nie posiadał możliwości przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej.
- b) Redukcja emisji niskiej- modernizacja na terenie miasta Gliwice tradycyjnych palenisk węglowych na systemy proekologiczne (nowoczesne systemy węglowe, gazowe i piece akumulacyjne elektryczne). Projekt był skierowany do mieszkańców lokali w budynkach wielorodzinnych i budynkach jednorodzinnych. Dotacją były objęte budynki/lokale ogrzewane systemem węglowym starego typu, system grzewczy nie był wcześniej modernizowany przy wsparciu finansowym Gminy Gliwice oraz nie posiadały możliwości przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Program był realizowany w latach 2017-2018 przy wsparciu finansowym WFOŚIGW w Katowicach.

4. Efektywność realizowanych działań:

Efektywność realizowanych działań wyniosła 100 %. Efekty ekologiczne osiągnięto na poziomie zgodnym z umowami pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaciągniętymi na poczet realizacji Programu.

5. Partnerzy, ew. jednostki współpracujące (jeżeli występują).

„Program Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Gliwice” był realizowany przez miasto Gliwice przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

6. Poniesione nakłady w 2018 r.

Program realizowany był w latach 2017-2018. Łączny koszt realizacji Programu w 2018 roku to 2 mln.zł złotych (bez środków mieszkańców).

Załącznik nr 13

**Informacja na temat Założeń
do Planu zaopatrzenia
w ciepło, energię elektryczną
i paliwa gazowe dla miasta
Gliwice**

Zgodnie z Art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne Wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Projekt założeń powinien określać:

- 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- 2) przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- 3) możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- 4) możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- 5) zakres współpracy z innymi gminami.

W celu przygotowania „Projektu założeń” przedsiębiorstwa energetyczne udostępniają nieodpłatnie wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) swoje plany inwestycyjne, które powinny zapewniać gminie bezpieczeństwo energetyczne.

Projekt założeń podlega opiniowaniu przez samorząd województwa w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa.

W 2014r. prezydent miasta przygotował „Aktualizację założeń do planu na lata 2015-2018. Aktualizacja ta została pozytywnie zaopiniowana przez samorząd województwa, a następnie przyjęta Uchwałą nrV/79/2015 z dnia 26 marca 2015r. Rada Miasta.

Z obowiązujących przepisów nie wynika obowiązek sprawozdawczy dot. realizacji przedsięwzięć wynikających z obowiązującej „Aktualizacji założeń do planu”.

Jednocześnie informuję, że prezydent miasta nie posiada uprawnień do egzekwowania od przedsiębiorstw energetycznych realizacji planów inwestycyjnych przedłożonych na etapie tworzenia aktualizacji założeń do planu. W sytuacji gdy działalność ww. przedsiębiorstw nie zapewniałaby realizacji „założeń do planu”, a tym samym bezpieczeństwa energetycznego gminy, prezydent opracowuje projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

W tym miejscu należy podkreślić, że w przypadku „Aktualizacji założeń do planu...” przyjętych uchwałą jw. sytuacja taka nie miała miejsca, a co za tym idzie należy przyjąć, że założenia w niej zawarte zostały zrealizowane, a w 2018r. przystąpiono do przygotowania kolejnej aktualizacji założeń do planu.

Załącznik nr 14

**Raport za rok 2018
z realizacji Strategii
Rozwiązywania Problemów
Społecznych
na lata 2016 – 2025**

**RAPORT Z REALIZACJI STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH MIASTA GLIWICE
NA LATA 2016-2025**

Raport o sytuacji społecznej Miasta Gliwice
za rok 2018

Spis treści

1. Wprowadzenie.
2. Opis sytuacji społecznej Miasta Gliwice.
3. Opis zadań i projektów realizowanych przez Urząd Miejski i jednostki miejskie realizujące „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025”.
4. Wskaźniki do systemu monitorowania i ewaluacji Strategii.
 - 4.1 Wskaźniki sukcesu.
 - 4.2 Wskaźniki relacyjne monitorowania zmian sytuacji społecznej.
5. Rekomendacje w zakresie zmian lub kontynuacji wdrażania Strategii.
6. Lista projektów do przygotowania i realizacji.
7. Zakończenie.

1. Wprowadzenie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025 została przyjęta Uchwałą Nr XII/301/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 grudnia 2015 r. Konieczność opracowania dokumentu, jakim jest ww. Strategia wynika wprost z art. 16b ust. 1 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.). Jest to dokument strategiczny wynikający i ściśle powiązany z kompleksowo realizowaną polityką rozwoju miasta. Przyjęta Strategia określa cele oraz kierunki działań zmierzających do realizacji tych celów. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Strategii jest Prezydent Miasta Gliwice działający poprzez właściwy wydział w Urzędzie Miejskim zajmujący się sprawami polityki społecznej tj. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych. W proces wdrażania Strategii są zaangażowane również inne podmioty i instytucje publiczne oraz prywatne działające w Gliwicach na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, jak również na rzecz włączenia społecznego i przeciwdziałania marginalizacji. Do uczestników realizacji wdrażania Strategii zaliczyć należy m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach, Straż Miejską, Policję, Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach, szkoły oraz miejskie instytucje kultury. Niezwykle ważne jest również wzmacnianie współpracy i pobudzania aktywności organizacji pozarządowych z kluczową rolą Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych.

Strategia przewiduje monitoring jej założeń w oparciu o wskaźniki relacyjne monitorowania zmian sytuacji społecznej tj. wskaźniki zaangażowania oraz wskaźniki uwarunkowań i zmian, a także w oparciu o wskaźniki sukcesu.

Struktura raportu monitoringowego

Zgodnie z założeniami zawartymi w Strategii raport w części pierwszej powinien charakteryzować i oceniać sytuację społeczną miasta oraz wskazywać główne tendencje w tym obszarze, a także opisywać kluczowe działania i inicjatywy w obszarze społecznym. W części drugiej powinien zawierać rekomendacje w zakresie zmian lub kontynuacji wdrażania Strategii, określać ryzyka związane z realizacją Strategii, wskazywać listę projektów do przygotowania.

Niniejszy raport monitoringowy z zakresu realizacji Strategii dotyczy roku 2018 i sporządzony został w odniesieniu do danych bazowych z roku 2015 oraz danych porównawczych z lat 2016-2017-2018.

2. Opis sytuacji społecznej Miasta Gliwice.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. w Gliwicach zameldowanych było 172.875 osób, w tym 167.328 osób na pobyt stały. W stosunku do roku 2017 to spadek o 1.556 osób ogółem oraz o 1.802 osoby na pobyt stały. Utrzymująca się tendencja spadkowa liczby mieszkańców miast Aglomeracji na rzecz zasiedlania obszarów wiejskich i mniejszych miejscowości, jak i dalsze starzenie się społeczeństwa stanowi nieustające wyzwanie dla podejmowania decyzji o konkretnych działaniach społecznych, które w perspektywie czasu umożliwią odwrót tej sytuacji, a co najmniej zabezpieczą potrzeby zmieniającej się struktury społeczeństwa.

Gliwicki rynek pracy w 2018 r. ponownie przodował na tle reszty kraju w niskiej stopie bezrobocia (stan na grudzień 2018 r. - 3,1% m. Gliwice). Systematycznie spada także poziom zarejestrowanych osób bezrobotnych. Liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2018 r. w mieście Gliwice wyniosła 3.371 osób, w tym 1.814 kobiet. W stosunku do roku 2017 to spadek aż o 11,6 %, kiedy to na koniec grudnia 2017 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 3.814 osób. W strukturze wiekowej dalsze spadki bezrobocia o 74 osoby nastąpiły w grupie osób do 25 roku życia – obecnie 9% (309 osób, w tym 187 kobiet). Odnotowano również znaczne zmniejszenie się osób z kat. „bez doświadczenia zawodowego” – aż o 184 osoby. Wskaźnik kobiet w grupie bezrobotnych ogółem w roku 2018 wynosił 53%. Lokalny rynek pracy nadal pozostaje rynkiem pracownika. Największe niedobory kadrowe odnotowano m.in. w branżach zatrudniających pracowników produkcyjnych, magazynierów, w zawodach budowlanych, w kat. kierowców samochodów ciężarowych i autobusów. Niedobory uzupełniane są częściowo pracownikami ze Wschodu. Ważną kwestią społeczną pozostaje integracja cudzoziemców, którzy podejmują zatrudnienie na lokalnym rynku pracy. 9822 oświadczeń o powierzeniu pracy oraz 212 zezwoleń na pracę sezonową wskazuje jak duże grupa cudzoziemców żyje obok nas. Rozkład narodowościowy pracujących na naszym terenie przedstawia się następująco: Ukraińcy - 9371, Białorusini - 160, Gruzini - 176, Mołdawianie - 81, Rosjanie - 28, Armeńczycy - 6.

W ostatnich latach w Gliwicach nastąpił dynamiczny rozwój różnych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Żłobki Miejskie funkcjonujące w czterech lokalizacjach: przy ul. Berbeckiego 10, Mewy 34, Żeromskiego 26a oraz Kozielskiej 71 dysponowały w 2018 r. 241 miejscami dla dzieci. Dzięki dofinansowaniu z budżetu m. Gliwice do pobytu dzieci w żłobkach niepublicznych, nastąpił znaczny rozwój tej formy opieki. W 2014 r. funkcjonowały 3 żłobki niepubliczne, a w 2018 r. było ich już 12. Na terenie m. Gliwice funkcjonuje 13 niepublicznych placówek. W Gliwicach działa również 1 klub dziecięcy prowadzony przez Politechnikę Śląską oraz dzienni opiekunowie zatrudniani przez 4 podmioty niepubliczne.

Dane dot. opieki nad dziećmi do lat 3 w m. Gliwice.

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Liczba miejsc dofinansowanych z budżetu gminy, w tym:	308	413	431	578
- liczba miejsc w Żłobkach Miejskich	230	230	230	241
- liczba miejsc w żłobkach niepublicznych dofinansowywanych przez gminę	78	183	201	337
Środki z budżetu gminy przeznaczone na działalność Żłobków Miejskich [zł]	3 632 027	3 710 165	3 858 017	3 971 200

Środki z budżetu gminy przekazane na dofinansowanie pobytu dzieci w żłobkach niepublicznych [zł]	426 000	692 840	795 216	938 140
Łącznie środki z budżetu gminy na dofinansowanie pobytu dzieci w żłobkach [zł]	4 058 027	4 403 005	4 653 233	4 909 340

Miasto Gliwice tworzy odpowiednie warunki do powstawania i działania rodzin zastępczych, w tym zawodowych. Jest to zgodne z przyjętą polityką Miasta i polityką rządową w zakresie ograniczania liczby miejsc w instytucjonalnych placówkach na rzecz zwiększania liczby rodzinnych form pieczy zastępczej.

Tworzenie i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej jest jednym z czterech celów Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Gliwice na lata 2019 – 2021, przyjętego uchwałą nr XLI/909/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 8 listopada 2018 r. W 2018 r. w Gliwicach działały 193 rodziny zastępcze, w których przebywało 279 dzieci, w tym 21 rodzin zawodowych (w 2015 r. było jedynie 9 takich rodzin zawodowych). Oprócz obligatoryjnych świadczeń rodziny te otrzymują ze środków budżetu m. Gliwice wszystkie świadczenia fakultatywne wskazane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, raz do roku dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego oraz raz do roku świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego). Rodziny zastępcze objęte są opieką i wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Obecnie zatrudnionych jest na umowę o pracę 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2018 r. w Gliwicach funkcjonowały 4 placówki opiekuńczo - wychowawcze posiadające łącznie 56 miejsc organizacyjnych, obecnie na terenie miasta funkcjonują 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze, posiadające łącznie 42 miejsca organizacyjne (o 14 miejsc mniej). Zmniejszenie liczby miejsc organizacyjnych w instytucjonalnej pieczy zastępczej jest możliwe dzięki tworzeniu nowych rodzin zastępczych zawodowych oraz zwiększaniu liczby miejsc dostępnych dla pełnoletnich wychowanków domów dziecka w mieszkaniach chronionych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach w 2018 roku objął pomocą społeczną 2778 środowisk, w tym 1142 dzieci.

To spadek w porównaniu z rokiem 2017, kiedy to wsparciem objętych było 2836 środowisk. Wpływ na ww. sytuację mają przede wszystkim: dobra sytuacja na rynku pracy oraz świadczenia socjalne finansowane ze środków budżetu państwa, które odciążają finansowo system pomocy społecznej.

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek realizował świadczenia z zakresu: pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, stypendiów i zasiłków szkolnych oraz prowadził Dzienny Dom Pomocy Społecznej. Usługami opiekuńczymi było objętych 545 osób, natomiast dodatki mieszkaniowe skierowano do 2.437 gospodarstw domowych. Najczęstszym powodem przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba i związana z nią trudna sytuacja finansowa. Kolejnymi grupami korzystającymi ze wsparcia Ośrodka były rodziny, w których występuje niepełnosprawność i bezrobocie. Innymi przyczynami powodującymi konieczność pomocy były: bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, bezdomność, uzależnienie (alkoholizm i narkomania), trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych charakteryzuje się wysokim poziomem aktywności wszystkich zaangażowanych podmiotów.

W ramach ww. działań podjęto 324 inicjatywy, programy na rzecz zdrowego stylu życia, kampanie informacyjne i profilaktyczne, objęto wczesnym wspomaganie 656 dzieci, realizowano 48 programów i projektów na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych, udzielono 539 dofinansowań na łączną kwotę 552.432,00 zł do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, środków ortopedycznych i środków pomocniczych. Placówki oświatowe zapewniały dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, terapię psychologiczną i pedagogiczną, zajęcia rewalidacyjne, gimnastykę korekcyjną, terapię wad wymowy oraz organizowały szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych. Kształcenie dostosowywane było do możliwości i potrzeb uczniów niepełnosprawnych poprzez modyfikację programów nauczania. Podejmowano działania nakierowane na wsparcie rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez zajęcia warsztatowe np. „Zobacz, usłysz, poczuj”, prowadzenie Szkolnego Klubu Rodzica, grupy wsparcia i specjalistyczne poradnictwo. Kładziony był nacisk na integrację uczniów niepełnosprawnych i pełnosprawnych.

Placówki na bieżąco wzbogacały wyposażenie o dodatkowy sprzęt i pomoce naukowe niezbędne do prowadzenia nowoczesnych zajęć i terapii.

Podejmowano również wiele działań nakierowanych na doskonalenie zawodowe pedagogów pracujących z dziećmi niepełnosprawnymi, głównie poprzez warsztaty, spotkania i szkolenia np.: szkolenie „Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w klasie szkolnej”, „Techniki SAZ w pracy z osobą przejawiającą trudne zachowania”.

Działania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu rodzinnym, zawodowym, szkolnym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce. Prowadzą do podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw oraz eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji.

Placówki oświatowe zapewniały dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, terapię psychologiczną i pedagogiczną, zajęcia rewalidacyjne, gimnastykę korekcyjną, terapię wad wymowy oraz organizowały szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych. Kształcenie dostosowywane było do możliwości i potrzeb uczniów niepełnosprawnych poprzez modyfikację programów nauczania.

Podejmowane były różnorodne inicjatywy w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Ponadto we współpracy z działającymi organizacjami pozarządowymi zostały podjęte działania, których celem było zaspokajanie potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców miasta, jak i ich integracji ze społecznością lokalną.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. 2018 poz. 511 z późn. zm.) nie zostały w pełni zrealizowane z uwagi na niewystarczające w stosunku do potrzeb środki finansowe, przekazywane zgodnie z algorytmem przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Można stwierdzić, że zrealizowane przedsięwzięcia miały korzystny wpływ na poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych poprzez ich integrację z pełnosprawną społecznością miasta, zwiększenie samodzielności, wzrost poziomu wykształcenia, zmianę postrzegania przez otoczenie oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Biorąc pod uwagę coraz większą ilość działań związanych z integracją osób niepełnosprawnych, wspieraniem ich aktywności społecznej, wyrównywaniem szans w dostępie do edukacji oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi należy uznać realizację tych działań za satysfakcjonującą.

Miasto wspiera osoby bezdomne. W ramach działalności na ich rzecz w 2018 roku realizowane były 4 umowy, w ramach których zapewniano schronienie bezdomnym mężczyznom - łącznie 35 534 osobodni. Zawarto 2 umowy na prowadzenie ogrzewalni zapewniającej tymczasowe schronienie, w ramach których w okresie od stycznia

do kwietnia 2018 r. korzystało średnio 17 osób dziennie (1 508 osobodni), a w okresie od lipca do grudnia 2018 r. średnio 6 osób dziennie (1 100 osobodni). Łącznie w 2018 r. 2.608 osobodni. W ramach kontynuacji w 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach prowadził mieszkanie chronione, w którym osoby bezdomne (8 osób) były aktywizowane przez pracownika socjalnego według indywidualnych planów działania w zależności od ustalonych celów. Prowadzono treningi: gospodarowania budżetem, kulinarny i społeczny.

Miasto aktywnie przeciwdziałają uzależnieniom.

Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom w Gliwicach realizowane są na podstawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Sposób realizacji zadań w ramach przeciwdziałania uzależnieniom jest dostosowany do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych form działalności, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest uchwalany corocznie przez Radę Miasta Gliwice. Celem programu jest ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych. Program finansowany jest w oparciu o środki własne Miasta Gliwice uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wśród działań finansowanych lub współfinansowanych z miejskiego budżetu można wymienić zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, grupy wsparcia dla osób współuzależnionych, grupy terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych, prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, prowadzenie punktów konsultacyjnych, programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z gliwickich szkół, prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych przy szkołach, kolonie z programem profilaktycznym, akcje informacyjne dla mieszkańców Gliwic, kampanie profilaktyczne i szkolenia dla różnych grup zawodowych.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Gliwice został przyjęty przez Radę Miasta Gliwice na lata 2016-2020. Działania miasta w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują terapię dla osób uzależnionych oraz rodzin tych osób i readaptację społeczną osób po zakończonej terapii. Miasto wspiera także organizacje pozarządowe prowadzące terapię dla osób uzależnionych, readaptację społeczną oraz organizujące obozy terapeutyczne.

3. Opis zadań i projektów realizowanych przez Urząd Miejski i jednostki miejskie realizujące „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025”

I. Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach realizował w roku 2018 r. zadania finansowane z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programów w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej skutkujące m.in.:

1. organizacją szkoleń dla 417 osób bezrobotnych,
2. organizacją staży dla 369 osób bezrobotnych,
3. organizacją prac interwencyjnych i robót publicznych dla 96 osób,
4. udzieleniem 276 osobom dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
5. doposażeniem 44 miejsc pracy,
6. dofinansowaniem pracodawcom wynagrodzenia za zatrudnienie 206 bezrobotnych osób do 30 roku życia,
7. dofinansowaniem wynagrodzenia za zatrudnienie 18 osób po 50 roku życia.

Ponadto 7 osób dzięki wsparciu PUP rozpoczęło studia podyplomowe, a 24 osobom sfinansowano koszty egzaminów. Bony na zatrudnienie i zasiedlenie otrzymały łącznie 24 osoby. PUP dysponował w omawianym okresie 4.890 ofertami pracy. Pracę podjęło 1470 osób z terenu m. Gliwice.

PUP Gliwice obejmował osoby niepełnosprawne aktywizacją zawodową. Liczba zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych wyniosła w 2018 r. w Mieście Gliwice 247 osób, w tym 97 kobiet. 117 osób skorzystało z poradnictwa zawodowego, 23 osoby zostały skierowane na szkolenia zawodowe. Beneficjentami aktywizacji zawodowej finansowanej ze środków PFRON były 4 osoby z Gliwic, z czego 3 osoby otrzymały dotację na uruchomienie własnej działalności gospodarczej, 1 osoba skorzystała z finansowania kosztów szkoleń oraz badań lekarskich. Łącznie w roku 2018 pracę podjęło 120 osób niepełnosprawnych, w tym 50 kobiet.

Projekty realizowane przez PUP w roku 2018 obejmujące aktywizacją zawodową osób bezrobotnych oraz współfinansowane z EFS to:

- Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Gliwice i Powiecie Gliwickim – Działanie 1.1. Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy. Cel projektu – zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy. Łączna liczba uczestników projektu z terenu Miasta Gliwice, którzy otrzymali wsparcie w postaci szkoleń, staży, dotacji, bonów na zasiedlenie, wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 273 osoby;

- Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. Cel projektu - zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30+ pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach. Łączna liczba uczestników projektu z terenu m. Gliwice, którzy otrzymali wsparcie w postaci szkoleń, doposażeń i dotacji – 250 osób.

II. Rodziny objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach korzystały z następujących form wsparcia:

- pomoc państwa w zakresie dożywiania 1932 osoby
w tym: 836 dzieci,
- zasiłki celowe na zaspokojenie podstawowych potrzeb (m.in. żywność, leki, opał) 2759 osób (1725 rodzin),
- zasiłki okresowe 1259 rodzin,
- zasiłki stałe 745 rodzin,
- składki zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające zasiłki stałe 696 osób,
- sprawienie pogrzebu 48 osób,
- zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego 4 rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi także Dzienny Dom Pomocy Społecznej świadczący usługi dla osób niepełnosprawnych i starszych. Średnio miesięcznie korzystały z tej formy pomocy 44 osoby.

W ramach pomocy osobom znajdującym się w kryzysie udzielono pomocy łącznie 497 rodzinom, wśród których było 148 ofiar przemocy. Odbyło się 186 konsultacji prawnych, z których skorzystało 125 osób. Prowadzono: poradnictwo oraz działania wspierające osoby starsze i przewlekle chore w domu klienta (45 rodzin), systemową terapię rodzin i par (7 rodzin i 9 par), konsultacje, poradnictwo oraz terapię dla 67 dzieci. Ponadto OPS realizował także m.in. zadanie dot. świadczenia podstawowych, pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych usług opiekuńcze dla 545 osób przyznając 147.808 świadczeń; pokrywał także koszty pobytu i całodobowej opieki dla 571 osób w 120 domach pomocy społecznej oraz przekazywał opłaty rodzin za całodobową opiekę za 107 osób w 38 domach pomocy społecznej.

W 2018 roku Ośrodek kontynuował realizację zadania „Pomoc materialna dla uczniów”. Wypłacono 633 uczniom stypendia szkolne i 12 uczniom zasiłki szkolne.

W ramach zadań zleconych Ośrodek:

- realizował specjalistyczne usługi opiekuńcze skierowane do osób z zaburzeniami psychicznymi,
- wypłacał świadczenia rodzinne wraz z dodatkami,
- wypłacał świadczenia rodzicielskie,
- opłacał składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe i zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne,
- wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- wypłacał zasiłki dla opiekunów,
- realizował „Program Rodzina 500+”
- wypłacał świadczenia wychowawcze dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- wypłacał dodatki energetyczne,
- wypłacał jednorazowe świadczenie w ramach programu „Za życiem”,
- wypłacał świadczenie osobom posiadającym „Kartę Polaka”,
- wypłacał wynagrodzenie dla opiekunów prawnych,
- świadczył nieodpłatną pomoc prawną,
- prowadził sprawy z zakresu orzecznictwa o niepełnosprawności.

Od lat Ośrodek realizuje projekty mające na celu poprawę funkcjonowania społecznego rodzin i osób, a w konsekwencji ich uniezależnienia od systemu pomocy społecznej. W 2018 roku jednostka realizowała następujące projekty:

- „Czas na zmiany II” - zakończono w 2018 r. realizację projektu zgodnie z założeniami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie. Celem głównym projektu było zwiększenie potencjału społeczno-zawodowego osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;

- „Usługi społeczne na start – usługi społeczne świadczone na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie Miasta Gliwice” - zakończono w 2018 r. realizację projektu zgodnie z założeniami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie. Celem głównym projektu było zwiększenie dostępności usług społecznych wspierających proces deinstytucjonalizacji poprzez zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej oraz zmniejszaniu ryzyka wykluczeniem mieszkaniowym (umieszczeniu w placówkach dla bezdomnych);

- „Czas na sukces” - celem głównym jest zwiększenie potencjału społeczno-zawodowego osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Gliwice. W ramach realizacji projektu poniesiono w 2018 r. wydatki związane z: zatrudnieniem pracowników socjalnych, psychologa, pedagoga – lidera wolontariatu oraz konsultantów – doradców osoby zadłużonej; wynajmem sal warsztatowych, zakupem materiałów na warsztaty (tworzenia mydeł, decoupage, eko-deco, filcowania, autoprezentacji); zakupem artykułów spożywczych w związku z zapewnieniem poczęstunku uczestniczkom i uczestnikom podczas zajęć i warsztatów; zakupem biletów jednorazowych dla uczestników/uczestniczek projektu wykorzystywanych przy realizacji form wsparcia, m.in. na dojazdy na warsztaty, do pracodawców oraz miejsc kulturalnych na terenie Śląska. Ponadto wypłacono zasiłki celowe i celowe specjalne dla uczestników i uczestniczek projektu w celu pokrycia wydatków związanych z udziałem w projekcie;

- „Twoja społeczność Twoją szansą” - celem głównym projektu realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach i Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych jest wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej 120 członków społeczności lokalnej (70K, 50 M), zamieszkujących obszary zdegradowane, objęte działaniami w ramach Gliwickiego Programu Rewitalizacji. W ramach projektu poniesiono wydatki związane z: zatrudnieniem pracowników socjalnych i psychologa, zakupem materiałów na warsztaty rozwoju osobistego potencjału i kompetencji społecznych, zakupem artykułów

spożywczych w związku z zapewnieniem poczęstunku uczestniczkom i uczestnikom podczas zajęć i warsztatów.

III. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Gliwicach w 2018 r. podjął szereg działań mających na celu zapobieganie powstawaniu zaległości, bądź ich narastaniu u osób będących w trudnej sytuacji materialnej, poprzez m.in. informowanie lokatorów o możliwości wystąpienia z wnioskiem o dodatek mieszkaniowy, proponowanie zawierania ugód na spłatę zaległości w ratach, proponowanie dokonania zamiany lokalu z kontrahentem na lokal tańszy w utrzymaniu oraz dokonywanie przekwalifikowań lokali mieszkalnych na lokale socjalne. W 2018 r. dokonano łącznie 27 przekwalifikowań lokali o niskim standardzie na lokale socjalne. Przekwalifikowanie lokalu na lokal socjalny wpłynęło na obniżenie opłat czynszowych (stawka czynszu za 1 m² w przypadku lokalu socjalnego wynosi 1,10 zł). Dodatkowo osoby będące w trudnej sytuacji finansowej, nie korzystające z pomocy w postaci dodatku mieszkaniowego, zostały poinformowane o możliwości wystąpienia z wnioskiem o dodatek mieszkaniowy oraz w załączeniu do skierowania uprawniającego do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, otrzymały formularz wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Ponadto przedłużono na kolejny okres 158 umów najmu lokali socjalnych. Jednocześnie w celu uniknięcia dalszego narastania zadłużenia, wskazano 32 przygotowane do zasiedlania lokale socjalne, osobom oczekującym na realizację wyroku orzekającego o eksmisji z przyznanym prawem do lokalu socjalnego.

IV. Urząd Miejski w Gliwicach realizował Program dla rodzin wielodzietnych „RODZINA 3+”, którego celem jest wspieranie rodzin wielodzietnych, poprzez umacnianie rodziny i wsparcie jej funkcji, a także promowanie pozytywnego wizerunku rodzin wielodzietnych i ułatwianie ich członkom dostępu do różnorodnych dóbr i usług, w szczególności kultury i sportu. Program skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Gliwice, mających na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 24 roku życia, jeżeli dziecko uczy się albo studiuje. W programie może uczestniczyć każda rodzina wielodzietna, niezależnie od wysokości dochodu. Rodziny uczestniczące w programie otrzymują na okres maksymalnie trzech lat specjalne bezpłatne karty, uprawniające do ulg i zniżek na wybrane usługi dostępne przede wszystkim w obiektach sportowych i kulturalnych miasta. W 2018 r. do programu przystąpiło 339 rodzin, wydano 936 Karty dla nowych osób uczestniczących w programie. W programie brało udział 89 partnerów, w tym 9 przystąpiło do programu w roku 2018, <https://gliwice.eu/dla-mieszkancow/rodzina-3>.

Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski program skierowany do rodzin wielodzietnych mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Jego celem jest wsparcie tych rodzin poprzez oferowany system zniżek i dodatkowych uprawnień. W programie mogą uczestniczyć wszystkie rodziny wielodzietne bez względu na osiągnięty dochód (wniosek składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania).

Posiadacz Karty Dużej Rodziny ma prawo do skorzystania ze zniżek oferowanych przez partnerów, do których należą zarówno instytucje państwowe, jak i firmy prywatne.

W okresie od 16 czerwca 2014 r. (od dnia rozpoczęcia realizacji programu) do dnia 31 grudnia 2018 r. do programu przystąpiło 1600 rodzin. Kartę wydano 8046, w tym 5105 dzieciom.

Opis działań w obszarze „Grupy problemowe”

Miasto aktywnie angażuje się w projekty, których celem jest wzrost świadomości mieszkańców w zakresie korzyści płynących z prowadzenia aktywnego trybu życia oraz dbałości o zdrowie. Obejmują one szeroko zakrojoną profilaktykę, edukację zdrowotną oraz promocję zdrowia. Działania przeprowadzone w tym zakresie w 2018 r. obejmowały:

1. Prelekcje zdrowotne z udziałem specjalistów poruszających różne tematy zdrowotne. Poruszono następujące zagadnienia: jaskra, cukrzyca, hashimoto, rak prostaty, choroba wrzodowa, refluks, zastosowanie USG w chorobach u dzieci. Każda tematyka poruszana była również na antenie Radia CCM, w filmikach oraz w artykułach prasowych przygotowanych przez specjalistów.
2. Gliwicka Akademia Zdrowia Dzieci - akcja edukacyjno-zdrowotna dla dzieci obejmująca projekt pn. Ciuchcia Zdrowia w której dzieci odwiedziły 8 stacji zatytułowanych kolejno: Zdrowo jemy, Pijemy wodę, Ufamy, Odpoczywamy, Korzystamy ze słońca, Ćwiczymy, Unikamy, Oddychamy. Akcję uzupełniały konsultacje specjalistyczne podczas, których rodzice mogli poszerzyć swoją wiedzę w zakresie zdrowia i rozwoju swoich pociech.
3. Pomocna dłoń - warsztaty dla opiekunów osób chorych obejmujące część teoretyczną i praktyczne zajęcia związane z opieką nad osobami przewlekle chorymi.
4. Treningi Tai-CHI dla mieszkańców- w ramach zadania odbyły się 23 treningi, w gliwickim Parku Chopina, a w okresie jesienno-zimowym w Sali gimnastycznej Młodzieżowego Domu Kultury w Gliwicach.
5. Warsztaty dla uczniów z zakresu zdrowego odżywiania - zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 w Gliwicach.
6. Warsztaty z zakresu zdrowia psychicznego dla uczniów szkół średnich pn. „Emocje pod lupą”.
7. Zdrowy Przedszkolak- spektakl profilaktyczny dla dzieci pod tytułem „Baśń dla małych łakomczuszków, tajemnica zdrowych brzuszków”
8. „Profilaktyka raka skóry”, edukacja młodzieży ukierunkowana na przybliżenie wiedzy na temat opalania ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości korzystania z solarium.
9. Gliwicki Dzień dla Zdrowia - bezpłatne konsultacje i badania dla mieszkańców.
10. Aqua Aerobic dla seniorów oraz ćwiczenia gimnastyczne i spotkania zdrowotne w ramach Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego
11. Rodzinny Piknik Seniora w Parku Chopina w Gliwicach z licznymi atrakcjami dla seniorów i ich rodzin (zdrowie, edukacja, rozrywka).
12. Segregator Życia – zakup 1.000 sztuk „Segregatorów życia” na dokumentację medyczną oraz 1300 naklejek magnetycznych na lodówkę. Segregatory wraz z naklejkami zostały przekazane do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach na potrzeby osób objętych usługami opiekuńczymi. Ponadto dystrybucja miała miejsce podczas Rodzinnego Pikniku Seniora i akcji „Bezpieczni na co dzień”. W siedzibie Urzędu Miejskiego jest prowadzona stała dystrybucja segregatorów.

Od 1 stycznia 2015 r. realizowany jest gminny program Gliwicki Senior 65+ i 75+, w ramach którego mieszkańcy miasta mogą otrzymać Kartę Seniora. Uprawnia ona do zniżek na bilety wstępu do wybranych obiektów sportowych i kulturalnych oraz usług oferowanych przez prywatnych przedsiębiorców będących partnerami programu.

W 2018 r. nastąpiło obniżenie wieku beneficjentów programu. Obecnie Kartę Seniora może otrzymać mieszkaniec Gliwic, który ukończył 65 lat (wcześniej 67 lat). Do końca 2018 r. wydano 6669 Kart, z czego 1591 w roku 2018 r. W programie uczestniczyło również 70 partnerów.

Miasto Gliwice realizuje zadania z zakresu pomocy niepełnosprawnym w oparciu o „Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Gliwice na lata 2014 - 2019”. W ramach programu przeprowadzono szereg przedsięwzięć, zarówno na rzecz zapobiegania niepełnosprawności, jak i skierowanych do osób z różnym stopniem niepełnosprawności tj. m.in.:

- koncerty i przedstawienia oraz wystawy i wernisaże twórczości osób niepełnosprawnych (Galeria w podwórzu). Prowadzone były spotkania integracyjne pod hasłem „Środowe łamigłówki”, prowadzone przez osoby niepełnosprawne współorganizowane z organizacją pozarządową;

- warsztaty integracyjne dla młodzieży szkolnej, w ramach których poruszane były kwestie umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych oraz możliwości współpracy z młodzieżą niepełnosprawną;
- w ramach istniejących punktów informacyjnych a w szczególności w ramach zadań Konsultanta ds. Osób Niepełnosprawnych w Urzędzie Miejskim w Gliwicach udzielano informacji i wsparcia w bieżących sprawach związanych z problemami osób niepełnosprawnych – kierowanie do odpowiednich jednostek miasta i instytucji, pomoc przy pisaniu pism, podań, interwencje telefoniczne, udzielanie informacji na temat działalności gliwickich organizacji pozarządowych oraz przepisów dotyczących osób niepełnosprawnych (łącznie obsłużono 1977 osób);
- zapewniono osobom niepełnosprawnym usługi w formie warsztatów komputerowych, bezpłatny dostęp do Internetu, porad prawnych, pomocy w wypełnianiu PIT-ów oraz spotkań z pracownikami Urzędu Skarbowego;
- realizacja szkolnego programu „Inny nie znaczy gorszy”;
- realizacja Dnia Integracji;
- uczestnictwo niepełnosprawnych uczniów w zajęciach ogólnodostępnych, projektach mających na celu zmianę postrzegania niepełnosprawności wśród społeczeństwa np. działalność charytatywna na rzecz hospicjum, osób starszych, schroniska dla zwierząt, udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, udział w obchodach Dnia Autyzmu, obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego;
- działalność „Galerii w podwórzu”, w której odbywały się wernisaże i wystawy prac osób niepełnosprawnych;
- działalność galerii „Sklepek z marzeniami” prezentującej twórczość osób niepełnosprawnych;
- warsztaty integracyjne dla młodzieży szkolnej w ramach których poruszane były kwestie umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych oraz możliwości współpracy z młodzieżą niepełnosprawną;
- obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych;
- realizowano liczne kampanie profilaktyczne i prozdrowotne w celu zapobiegania niepełnosprawności. Już na etapie edukacji wczesnoszkolnej realizowano programy edukacyjne dla dzieci, jak i rodziców. Placówki oświatowe podejmowały wiele działań skierowanych na uczniów niepełnosprawnych poprzez wczesne wspomaganie dzieci, terapie i warsztaty. Udzielano pomocy rodzicom, opiekunom oraz osobom pracującym na co dzień z niepełnosprawnymi. Wdrożono projekt Rehabilitacja 25 Plus, by objąć wsparciem jak największą liczbę osób niepełnosprawnych.
- we współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmowane były różnorodne inicjatywy zmierzające do zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych, a także w celu ich integracji ze społecznością lokalną.

1 stycznia 2018 roku w Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 w Gliwicach, rozpoczął działalność Ośrodek Koordynacyjno – Rehabilitacyjno – Opiekuńczy, w którym realizowany jest program kompleksowego wsparcia dla rodzin wychowujących niepełnosprawne dziecko „Za życiem”. Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu państwa. Obecnie, wszechstronną opieką terapeutyczną objętych jest ponad 190 dzieci. Jednak ich liczba ciągle wzrasta. W związku z bardzo dużym zapotrzebowaniem, ośrodek zatrudnia specjalistów, którzy świadczą profesjonalne usługi z zakresu rehabilitacji, fizjoterapii, terapii integracji sensorycznej, psychomotoryki, terapii neurologopedycznej, logopedycznej, terapii psychologicznej i pedagogicznej, terapii widzenia, terapii słuchowej, terapii z wykorzystaniem zwierząt, treningu umiejętności społecznych. Zajęcia dla dzieci mają charakter indywidualny oraz grupowy – w zależności od rodzaju deficytów rozwojowych. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem wielu nowoczesnych metod terapii, takich jak: metoda Integracji Sensorycznej, metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz, terapia behawioralna, muzykoterapia, dogoterapia, hipoterapia, terapia Snoezelen – Sala Doświadczenia Świata, terapia ręki i sensoplastyka, trening umiejętności społecznych TUS, terapia logopedyczna metodą krakowską, metoda werbo – tonalna, alternatywne metody komunikacji, metoda Tomatisa, Biofeedback oraz wiele innych. Zespół

specjalistów stale poszerza i bogaci swój warsztat diagnostyczno – terapeutyczny, mając na celu ukierunkowaną i wszechstronną pomoc dziecku i rodzinie. W ośrodku wsparciem zostali objęci również rodzice. Specjaliści systematycznie współpracują z rodziną dziecka, udzielając instruktażu i konsultacji dotyczących kontynuowania oddziaływań terapeutycznych i rehabilitacyjnych w środowisku domowym. Pomoc ta obejmuje również organizowanie warsztatów, podczas których rodzice uczą się metod i technik, dzięki którym mogą w środowisku codziennym stymulować rozwój własnych dzieci.

W 2018 r. uruchomiony został również przez PFRON pilotażowy program „Rehabilitacja 25 plus”, realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 w Gliwicach. Realizacja programu ma na celu wypracowanie rozwiązań dotyczących zapewnienia wsparcia w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym, a także w zakresie dotyczącym aktywności zawodowej osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną. W ramach świadczonego beneficjentom programu wsparcia zapewnione są, w szczególności:

1. usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne, w tym pomoc w utrzymaniu higieny osobistej;
2. udział w zajęciach usprawniających, terapeutycznych i wspierających ruchowo;
3. udział w zajęciach prowadzonych w ramach kół zainteresowań;
4. pomoc w rozwinięciu i wzmacnianiu aktywności oraz samodzielności życiowej oraz utrzymaniu nabytych wcześniej umiejętności;
5. pomoc psychologiczna, poradnictwo i wsparcie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych oraz bieżących spraw życia codziennego;
6. działania aktywizujące zawodowo w przypadku absolwentów SPdP;
7. transport.

Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom w Gliwicach realizowane są na podstawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Sposób realizacji zadań w ramach przeciwdziałania uzależnieniom jest dostosowany do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych form działalności, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest we współpracy z takimi organizacjami pozarządowymi, jak między innymi Klub Abstynentów „Krokus”, Górnośląskie Stowarzyszenie „Familia”, Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwego Stylu Życia „Szansa”, Fundacja Arka Noego, Towarzystwo Wspierania Świetlicy dla Dzieci w Sośnicy oraz Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża w Gliwicach, Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży, Stowarzyszeniem GTW.

Wśród działań finansowanych lub współfinansowanych z miejskiego budżetu w roku 2018 można wymienić zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, grupy wsparcia dla osób współuzależnionych, grupy terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych, prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, prowadzenie punktów konsultacyjnych, programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z gliwickich szkół, prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych przy szkołach, kolonie z programem profilaktycznym, akcje informacyjne dla mieszkańców Gliwic, kampanie profilaktyczne i szkolenia dla różnych grup zawodowych.

Działania Miasta w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują terapię dla osób uzależnionych oraz rodzin tych osób i readaptację społeczną osób po zakończonej terapii. Miasto wspiera także organizacje pozarządowe prowadzące terapię dla osób uzależnionych, readaptację społeczną oraz organizujące obozy terapeutyczne. Działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii z ramienia miasta realizowane są przez podmioty wyszczególnione w ww. Programach.

4. Wskaźniki do systemu monitorowania i ewaluacji Strategii.

4.1 Wskaźniki sukcesu.

W ramach zaplanowanego systemu monitoringu i ewaluacji Strategii określono 2 typy wskaźników: wskaźniki sukcesu oraz wskaźniki monitorowania zmian – wskaźniki relacyjne. Dla przyjętych wskaźników sukcesu określono wartości docelowe, które należy osiągnąć w roku 2020 i 2025.

Wskaźniki	Źródło informacji o wartości wskaźnika	Zmiana wartości bazowej z roku 2015 w roku 2020	Zmiana wartości bazowej z roku 2015 w roku 2025
Problemu generalnego			
Liczba ludności w mieście ¹	GUS BDL	spadek 1,5 p.p.	spadek 2,5 p.p.
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ogółem mieszkańców ²	GUS BDL	utrzymanie stanu	wzrost o 1 p.p.
Obszarów priorytetowych			
	Źródła problemów		
Stopa bezrobocia	PUP Gliwice	spadek o 1,5 p.p.	spadek o 2,5 p.p.
Wysokość przeciętnego wynagrodzenia	GUS BDL	wzrost o 5 p.p. w relacji do przeciętnego wynagrodzenia w kraju	wzrost o 7 p.p. w relacji do przeciętnego wynagrodzenia w kraju
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów	GUS BDL	spadek o 10%	spadek o 15%
	Grupy problemowe		
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych grupach problemowych	OPS GLIWICE	spadek o 3%	spadek o 5%
Liczba rodzin objętych wsparciem w poszczególnych grupach problemowych	OPS GLIWICE	spadek o 3%	spadek o 5%
	Potencjały wdrażania Strategii		
Liczba aktywnych organizacji pozarządowych	GUS BDL	wzrost o 10%	wzrost o 15%

¹ Prognoza demograficzna GUS zakłada spadek 3,3% do 2020r. i 6,8% do 2025r.

² Prognoza demograficzna GUS zakłada wzrost o 1p.p. w 2020 i wzrost o 3 p.p. w 2025r.

WSKAŹNIKI SUKCESU – wartości bazowe

Nazwa wskaźnika	Dane za 2015 r.
Liczba ludności w mieście	179 146
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ogółem mieszkańców	22%
Stopa bezrobocia	5,5
Wysokość przeciętnego wynagrodzenia	4726,43 zł brutto
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów	86
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych grupach problemowych	Osoby starsze 60+ - 1386 , Rodziny zastępcze – brak danych o liczbie osób w rodzinach, liczba rodzin - 183, w tym liczba dzieci w tych rodzinach - 236 , Osoby niepełnosprawne – 1760 , Osoby bezdomne - 462
Liczba rodzin objętych wsparciem w poszczególnych grupach problemowych	Osoby starsze 60+ - 1078 , Rodziny zastępcze – 183 rodziny/236 umieszczonych dzieci , Osoby niepełnosprawne – 1416 , Osoby bezdomne – 385
Liczba aktywnych organizacji pozarządowych	663*

* przyjęto liczbę zarejestrowanych na terenie miasta w danym roku organizacji pozarządowych wg KRS oraz rejestru prowadzonego przez PM.

Wg stanu na dzień 31.12.2015 r. w M. Gliwice zamieszkiwało 179.146 osób, na dzień 31.12.2018 r. 172.875 osób. Tendencja jest więc spadkowa. Spadek w porównaniu z rokiem 2015 nastąpił o 3,5 p.p, a więc wartość ta już w chwili obecnej nie mieści się w przyjętej dopuszczalnej wartości spadku do 2020 r. o 1,5 p.p.

Obecnie nie są jeszcze dostępne na stronie GUS dane dot. stanu ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym, stąd na czas sporządzania ww. raportu nie jest możliwe określenie, w jaki sposób nastąpił zmiana ww. wskaźnika w porównaniu z latami ubiegłymi. Stopa bezrobocia w 2015 r. wynosiła 5,5%, w 2018 r. – 3,1%, nastąpił więc spadek o 2,4 p.p., co przewyższyło nawet planowany do 2020 r. spadek o 1,5 p.p. wg założonego wskaźnika sukcesu.

Obecnie nie są jeszcze dostępne na stronie GUS dane dot. wysokości przeciętnego wynagrodzenia w m. Gliwice za rok 2018, stąd na czas sporządzania ww. raportu nie jest możliwe określenie, w jaki sposób nastąpił zmiana ww. wskaźnika w porównaniu z latami ubiegłymi.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w roku 2015 wyniosła 86 osób, w 2018 r. – 42 osoby. Nastąpił spadek o 51,2%, a więc znacznie wyższy, aniżeli zakłada się do 2020 r.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych grupach problemowych przedstawia się w 2015 r. następująco: osoby starsze 60+ - 1386, rodziny zastępcze – brak danych o liczbie osób w rodzinach, liczba rodzin ogółem na terenie m. Gliwice - 183, w tym liczba dzieci w tych rodzinach – 236, osoby niepełnosprawne – 1760, osoby bezdomne – 462. W 2018 r. dane te przedstawiają się w poniższy sposób - osoby starsze 60+ - 1394, rodziny zastępcze – brak danych o liczbie osób w rodzinach, liczba rodzin ogółem na terenie m. Gliwice - 193, w tym liczba dzieci w tych rodzinach – 279, osoby niepełnosprawne – 1618, osoby bezdomne – 376. W odniesieniu do określonej zmiany wartości bazowej z 2015 r. do 2020 r. występuje zróżnicowanie w zakresie spełniania tego wskaźnika. Z jednej strony bowiem zmniejsza się o 8,1 p.p. liczba osób niepełnosprawnych, a o prawie 18,61 % liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej, jednocześnie wrasta liczba osób starszych korzystających z pomocy społecznej, a dane dot. liczby osób w rodzinach zastępczych

korzystających z pomocy społecznej nie są znane. Wskaźnik należy przeanalizować pod kątem jego mierzalności w całości. Liczba rodzin objętych wsparciem w poszczególnych grupach problemowych przedstawia się w 2015 r. następująco: osoby starsze 60+ - 1078, Rodziny zastępcze - 183 rodziny/236 umieszczonych dzieci, osoby niepełnosprawne - 1416, osoby bezdomne - 385. W roku 2018 przedstawiało się to w następujący sposób: osoby starsze 60+ - 1394, rodziny zastępcze - 193 rodziny/279 umieszczonych dzieci, osoby niepełnosprawne - 1245, osoby bezdomne - 358.

Podobnie jak w przypadku wskaźnika pn. liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych grupach problemowych, występuje zróżnicowanie w zakresie spełniania tego wskaźnika. Z jednej strony bowiem zmniejsza się o 12,1 p.p. liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, a o 7% liczba osób bezdomnych objętych wsparciem, jednocześnie wrasta liczba osób starszych objętych wsparciem oraz rodzin zastępczych. Wskaźnik należy przeanalizować pod kątem jego mierzalności w całości.

Ponadto wskaźnik sukcesu pn. liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych grupach problemowych zawiera m.in. dane dot. liczby osób w rodzinach zastępczych. Z uwagi na fakt, iż prowadzi się statystykę odnośnie samej liczby tych rodzin oraz liczby dzieci w tych rodzinach należy zmienić nazwę ww. wskaźnika, celem jej dostosowania do faktycznie posiadanych danych w tym zakresie.

W roku 2015 na terenie Miasta Gliwice zarejestrowane były 633 organizacje pozarządowe, w 2016 r. - 591, w 2017 roku - 610 organizacji, w 2018 r. to liczba 710 organizacji. Pomimo początkowej wysokiej wartości, liczba w latach 2016-2017 zmniejszała się, co stanowiło wyzwanie dla osiągnięcia zakładanego do 2020 r. wzrostu liczby organizacji pozarządowych o 10%. W roku 2018 obserwuje się wzrost liczby organizacji pozarządowych - w stosunku do wskaźnika bazowego o 10,85%, co stanowi pozytywny aspekt w kontekście obowiązku spełnienia wskaźnika do 2020 r. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż nazwa wskaźnika - Liczba aktywnych organizacji pozarządowych" może stanowić problem interpretacyjny, gdyż nie jest jednoznaczna. Ponadto wskazywane źródło danych - GUS BDL - jest nieadekwatne do tego wskaźnika w odniesieniu do danych dla m. Gliwice, gdyż dane dot. liczby organizacji pozarządowych w GUS gromadzone i prezentowane są w ujęciu wojewódzkim. Stąd proponuje się zmianę nazwy ww. wskaźnika, celem dostosowania do faktycznie gromadzonych i posiadanych danych w odniesieniu do organizacji pozarządowych.

Reasumując, celem osiągnięcia wskaźników sukcesu do 2020 r. należy szczególnie zwrócić uwagę na kwestie związane ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców m. Gliwice oraz starzeniem się społeczeństwa. Powyższy wniosek został zawarty również w poprzednim raporcie za rok 2017.

4.2 Wskaźniki relacyjne monitorowania zmian sytuacji społecznej.

Wskaźniki relacyjne służą do określenia tła zmian społecznych i problemów w warstwie społecznej w mieście.

WSKAŹNIKI RELACYJNE MONITOROWANIA ZMIAN SYTUACJI SPOŁECZNEJ

I. WSKAŹNIKI ZAANGAŻOWANIA

Nazwa wskaźnika	Dane za 2016 r.	Dane za 2017 r.	Dane za 2018 r.
Liczba dzieci objętych wsparciem	1856	1811	1142
Liczba rodzin objętych wsparciem	2003	2836	2778
Liczba ofert pracy	5416	5678	4890
Liczba ofert szkoleń i innych inicjatyw na rzecz aktywizacji bezrobotnych (liczba inicjatyw oraz beneficjentów)	1453	1458	911 -liczba beneficjentów

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	1970	1671	1618
Liczba uczniów korzystających z oświaty w grupach integracyjnych	303	347	413
Liczba osób korzystających z dojazdu do placówek edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych	270	295	278
Liczba osób bezdomnych	458	366	376
Liczba uczniów objętych dożywianiem	783	598	483
Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pobytu w dziennym domu pomocy	77	76	73
Liczba lokali socjalnych ogółem	195	230	182
Liczba dostępnych lokali socjalnych	120	115	66
Liczba osób uzależnionych kierowanych przymusowo na leczenie	183	212	191
Liczba mieszkańców objętych działaniami ukierunkowanymi na promocję zdrowia	3500	4443	4622

II. WSKAŹNIKI UWARUNKOWAŃ I ZMIAN

Nazwa wskaźnika	Dane za 2016 r.	Dane za 2017 r.	Dane za 2018 r.
Saldo migracji	saldo migracji wewnętrznych (-504), saldo migracji zagranicznych (5)	saldo migracji wewnętrznych (-524), saldo migracji zagranicznych (-82)	saldo migracji wewnętrznych (brak danych), saldo migracji zagranicznych (brak danych)
Wskaźniki obciążenia demograficznego	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 63,2 ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 37,3 , ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – 143,6	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 65,8 ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 39,0 , ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – 145,6	Brak danych
Liczba rodzin, wskaźnik dzietności (współczynnik dzietności ogólnej za 2015 r. wyniósł 1,244)	Liczba rodzin – brak danych Współczynnik dzietności ogólnej – 1,321	Liczba rodzin – brak danych Współczynnik dzietności ogólnej – 1,479	Liczba rodzin – brak danych Współczynnik dzietności ogólnej – brak danych
Długość życia mieszkańców	Dane dot. podregionu gliwickiego (dot.	Brak danych	Brak danych

	miast) – mężczyźni – 74,1 lat, kobiety – 80,8 lat		
Liczba bezrobotnych, w tym bez prawa do zasiłku	4520 (3988 osób)	3814 (3395 osób)	3371 (2945 osób)
Liczba nowych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	861	943	779
Liczba niebieskich kart, ilość procedur niebieskie karty	Liczba NK - 322 , powołane nowe grupy robocze - 281 , ilość rodzin objętych procedurą - 483	Liczba NK - 354 , powołane nowe grupy robocze - 304 , ilość rodzin objętych procedurą - 527	Liczba NK - 286 , powołane nowe grupy robocze - 251 , ilość rodzin objętych procedurą - 449
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań i wyposażenie mieszkań	48,82 m2 lokale mieszkalne każdorazowo wyposażone są w instalacje: wod.-kan. Oraz elektryczną. W części lokali występuje instalacja gazowa. W lokalach występuje ogrzewanie piecowe lub c.o., rzadziej ogrzewanie gazowe lub elektryczne.	48,70 m2 lokale mieszkalne każdorazowo wyposażone są w instalacje: wod.-kan. Oraz elektryczną. W części lokali występuje instalacja gazowa. W lokalach występuje ogrzewanie piecowe lub c.o., rzadziej ogrzewanie gazowe lub elektryczne.	48,64 m2 lokale mieszkalne każdorazowo wyposażone są w instalacje: wod.-kan. oraz elektryczną. W części lokali występuje instalacja gazowa. W lokalach występuje ogrzewanie piecowe lub c.o., rzadziej ogrzewanie gazowe lub elektryczne.
Liczba przestępstw	5261	4752	5706

Wnioski – z uwagi na brak części danych (jeszcze nie opublikowanych w GUS) na obecnym etapie sporządzania raportu wnioski mogą być wyłącznie częściowe. Pozytywnym aspektem jest niewątpliwie zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych, w tym bez prawa do zasiłku. Niepokojącym aspektem jest zwiększająca się liczba stwierdzanych przestępstw. Pozytywnym aspektem jest z kolei zwiększająca się liczba osób, objętych działaniami ukierunkowanymi na promocję zdrowia. Brak danych dot. liczby rodzin oraz długości życia mieszkańców, nakazuje weryfikację zasadności dalszego ujmowania ww. wskaźników w dokumencie strategicznym i analizę dostępnych danych w zbliżonym zakresie, które będą miarodajne i umożliwią wyciągnięcie konkretnych wniosków. Powyższy wniosek jest kontynuowany i zawarty został także w poprzednim raporcie za rok 2017.

5. Rekomendacje w zakresie zmian lub kontynuacji wdrażania Strategii.

Celem przeprowadzonego monitoringu trzy lata po wdrożeniu Strategii jest analiza stopnia realizacji przyjętych celów, jednak jest to zbyt krótki czas, aby określić stałe tendencje sytuacji społecznej w mieście i wprowadzić kierunki zmian.

Z analizy zebranych danych wynika, że poszczególne cele wyznaczone w Strategii są w różnym stopniu realizowane - większość założonych zadań w 2018 r. była

realizowana w zadowalającym stopniu, a pozostałe są w trakcie realizacji. Wiele działań rozłożonych jest na kilka lat, uzależnione są od możliwości budżetowych w danym roku. Pełniejsza ocena realizacji zaplanowanych wskaźników będzie możliwa dopiero w kolejnych latach.

Biorąc powyższe pod uwagę rekomendowana jest **kontynuacja wdrażania Strategii w dotychczasowym kształcie.**

Podtrzymuje się wnioski zawarte w raporcie za rok 2017 z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025, i zaleca się dokonanie korekty dokumentu w roku 2019 r. w następującym zakresie:

- należy wprowadzić korektę założeń dotyczących powiązania procesu monitorowania Strategii z systemem monitorowania polityki rozwoju Miasta Gliwice. W związku z wejściem w życie nowych przepisów ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), zmienia się w 2019 r. system sporządzania i prezentowania raportów o stanie gminy. Powyższa ustawa narzuca zakres raportu o stanie miasta oraz termin, do którego będzie opracowywany raport i przedstawiany Radzie Miasta, w celu uzyskania przez Prezydenta wotum zaufania. W związku z powyższym w tekście dokumentu (str. 47) należy dokonać zmiany brzmienia z: „Proces monitorowania Strategii powinien być ściśle powiązany z systemem monitorowania polityki rozwoju Miasta, którego istotnym elementem jest coroczny *Raport o stanie miasta*. W ramach monitoringu Strategii zakłada się coroczne przygotowanie *Raportu o sytuacji społecznej miasta*, którego część stanowiłaby suplement do *Raportu o stanie miasta*, przy czym pierwszy raport z realizacji Strategii zostanie opracowany w 2018 roku za rok 2017” na: „Proces monitorowania Strategii powinien być ściśle powiązany z systemem monitorowania polityki rozwoju Miasta, którego istotnym elementem jest coroczny *Raport o stanie miasta*. W ramach monitoringu Strategii zakłada się coroczne przygotowanie *Raportu o sytuacji społecznej miasta*.”;

- w kolejnych latach realizacji Strategii należy rozważyć zmianę opisu oraz przyjętych do osiągnięcia wartości wskaźnika sukcesu „Liczba korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych grupach docelowych”. W „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025” jako grupy problemowe wymagające szczególnego wsparcia wskazane zostały: rodziny, osoby bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby uzależnione, osoby bezdomne oraz seniorzy. Z przeprowadzonych badań pn. „Raport badawczy na temat sytuacji społecznej Miasta Gliwice” wynika, że nastąpi wzrost liczby osób niepełnosprawnych oraz seniorów korzystających z pomocy społecznej. Powyższy wzrost będzie następstwem procesów demograficznych o charakterze ponadlokalnym, takich jak starzenie się społeczeństwa oraz wydłużenie okresu życia. Istnieje zatem prawdopodobieństwo, iż w przypadku tych grup docelowych nie będzie możliwe zmniejszenie wartości wskaźnika, pomimo podejmowanych działań na rzecz seniorów oraz osób niepełnosprawnych. W przypadku pozostałych grup problemowych np. rodzin, na wartość wskaźnika mogą mieć wpływ czynniki wynikające z polityki socjalnej państwa, związane na przykład z przyznawanymi świadczeniami finansowymi. Rekomendowana zmiana dotycząca opisywanego wskaźnika powinna dotyczyć jego podziału na obszary dotyczące określonych grup problemowych oraz ponownej analizy możliwych do osiągnięcia wartości (w powiązaniu z prowadzonymi działaniami na rzecz tych grup). Należy ponadto przeanalizować zasadność pozostawienia w dokumencie sformułowania „grupy problemowe”, z uwagi na możliwy w odbiorze negatywny wydźwięk tego określenia w stosunku do osób zaliczanych do konkretnych grup. Proponuje się zmianę tego sformułowania na np. „sektory interwencji”.

6. Lista projektów do przygotowania i realizacji.

Polityka społeczna, w tym rozwiązywanie problemów społecznych, jest jednym z kluczowych priorytetów Miasta Gliwice. Pomimo znaczącego rozwoju gospodarczego, wzmocnienia ekonomicznego, rozbudowy infrastruktury i systematycznego podnoszenia jakości życia mieszkańców, w Gliwicach występuje zjawisko ubóstwa i wykluczenia społecznego. Problemy – m.in. dostęp do usług publicznych i ich jakość, starzenie się populacji, niska aktywność seniorów i osób niepełnosprawnych, skala długotrwałego bezrobocia i bierności zawodowej, skala zaburzeń psychicznych, wykluczenie mieszkaniowe i bezdomność, problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin, przemoc domowa, uzależnienia, przestępczość, zadłużenia i bezpieczeństwo ekonomiczne, usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej, niska aktywność społeczna i obywatelska – stanowią kluczowe wyzwania dla miasta w najbliższych latach.

Na 2019 r. przygotowano kilka ważnych projektów nakierowanych na ograniczenie zjawiska wykluczenia. Są nimi przykładowo:

"NOWA JAKOŚĆ W POMOCY SPOŁECZNEJ - WDROŻENIE USPRAWNIEŃ ORGANIZACYJNYCH W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W GLIWICACH"

Projekt zakłada wdrożenie usprawnień polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych. Wdrożenie tego modelu ma na celu reorganizację pracy ośrodka pomocy społecznej służącą optymalnemu wykorzystaniu kompetencji pracowników socjalnych zatrudnionych w jednostce. W ramach zmiany struktury ośrodka zostaną wyodrębnione co najmniej następujące zespoły: zespół ds. pierwszego kontaktu, zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną, zespół ds. pracy socjalnej i usług. Po zakończeniu realizacji projektu zmiana ta musi zostać zachowana przynajmniej przez okres odpowiadający realizacji projektu (planowany okres realizacji projektu wynosi 18 miesięcy, rozpoczęcie zaplanowano na marzec 2019 r.). Wniosek o sfinansowanie pilotażu ww. działań złożono do MRPIPS, oczekuje się na rozstrzygnięcie konkursu w powyższym zakresie.

„TWOJA SPOŁECZNOŚĆ, TWOJĄ SZANSĄ”

Rewitalizacyjny projekt ma na celu integrację i aktywizację społeczności lokalnej Osiedla Baildona, wzmocnienie jej potencjału, a także wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Docelowo zostanie nim objętych 120 osób, które wezmą udział w cyklicznych spotkaniach wspomagających ich aktywizację. Prowadzone będą warsztaty rozwoju osobistego i kompetencji społecznych, a także spotkania z psychologiem i asystentem zatrudnienia. Będzie też możliwość skorzystania z porad obywatelskich i doradztwa zawodowego. Zaplanowano też festyn rodzinny oraz inauguracyjny projekt „Dzień Sąsiada”, który odbędzie się na osiedlu Baildona. Projekt będzie realizowany do końca 2020 r. przez Miasto Gliwice we współpracy z Gliwickim Centrum Organizacji Pozarządowych i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Subregionu Centralnego. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014–2020.

„USŁUGI SPOŁECZNE NA START II” – projekt skierowany jest do 80 członków rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zamieszkujących na terenie M.Gliwice. Uruchomione usługi społeczne świadczone będą w społeczności lokalnej. Mają na celu wsparcie procesu deinstytucjonalizacji poprzez zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. Zaplanowane działania obejmą rodziny, uwzględniając zarówno deficyty i potrzeby dorosłych, jak i dzieci.

Samorząd Miasta Gliwice tylko pośrednio może wpływać na łagodzenie zapaści demograficznej, która jest zjawiskiem występującym na skalę całego kraju. Możliwe jest natomiast doskonalenie oferty miasta w zakresie usług społecznych, co wpływa na poziom życia w mieście.

Poniżej lista rekomendowanych działań i projektów do realizacji w ramach Strategii.

Grupa problemowa	Projekty do przygotowania i realizacji
Rodzina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tworzenie warunków sprzyjających zwiększaniu liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach i dostosowaniu oferty do czasu pracy rodziców. ➤ Rozwój i wzbogacenie oferty edukacyjno-wychowawczej placówek wsparcia dziennego. ➤ Rozwój instytucji asystenta rodziny w celu wzmocnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny. ➤ Tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu rodziny poprzez poszerzenie oferty opieki i wychowania dzieci dla rodziców czynnych zawodowo. ➤ Podnoszenie wiedzy rodziców w zakresie kompetencji opiekuńczo wychowawczych poprzez prowadzenie konsultacji, szkoły dla rodziców, treningów umiejętności wychowawczych. ➤ Program nakierowany na aktywizację młodzieży, mający na celu zapobieganie zjawiska „dziedziczenia” modelu życia w oparciu o pomoc społeczną. ➤ Opracowanie programu przeciwdziałania zadłużania się rodzin oraz wychodzenia z zadłużenia.
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skoordynowanie działań różnych instytucji, w szczególności Powiatowego Urzędu Pracy i Ośrodka Pomocy Społecznej, nakierowanych na aktywizację zawodową i społeczną wspólnych klientów szczególnie młodzieży, opracowywanie wspólnych działań, mających na celu przeciwdziałanie dziedziczenia ubóstwa i bezrobocia. ➤ Opracowanie modelu współpracy pracodawców ze szkołami w celu kształcenia w oparciu o rzeczywiste potrzeby rynku pracy. ➤ Ciągłe monitorowanie systemu oświaty, z uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych.
Niepełnosprawność	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utworzenie "centrum osób niepełnosprawnych" - jednego miejsca, w którym osoba niepełnosprawna będzie mogła załatwić wszystkie lub większość spraw administracyjnych i urzędowych bez konieczności przemieszczania się w różne miejsca. ➤ Utworzenie strony internetowej (platformy)

	<p>wspólnej dla wszystkich instytucji działających na rzecz osób z dysfunkcjami - gdzie osoba niepełnosprawna będzie mogła znaleźć informacje o rodzajach usług i pomocy świadczonej w mieście na rzecz samych niepełnosprawnych, jak i ich rodzin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utworzenie placówki rehabilitacyjnej dla osób z niepełnosprawnością w stopniu głębokim, które w wieku 25 lat kończą edukację w ośrodku rewalidacyjno – wychowawczym. ➤ Utworzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób ze spektrum autyzmu oraz chorobą Alzheimera. ➤ Stworzenie funkcjonalnej ścieżki wsparcia uwzględniającej kolejne etapy życia osoby niepełnosprawnej od urodzenia do starości. ➤ Opracowanie modelu współpracy między instytucjami i jednostkami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
Uzależnienia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. ➤ Tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
Bezdomność	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Monitorowanie zjawiska bezdomności. ➤ Zapewnianie osobom bezdomnych miejsc w schroniskach z usługami opiekuńczymi. ➤ Rozwijanie poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin zagrożonych bezdomnością. ➤ Tworzenie i wdrażanie programów wychodzenia z bezdomności, w tym streetworkingu. ➤ Rozwój sieci mieszkań chronionych dla osób bezdomnych. ➤ Aktywizacja zawodowa osób bezdomnych.
Polityka senioralna	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podwyższenie standardu i zabezpieczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania seniorów jako alternatywy umieszczenia w domu pomocy społecznej. ➤ Tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu i funkcjonowaniu Klubów Seniora. ➤ Tworzenie warunków sprzyjających zwiększaniu miejsc w Dziennym Domu Pomocy Społecznej.

Dla podniesienia efektywności podejmowanych na terenie Miasta Gliwice działań, niezbędne jest zintensyfikowanie inicjatyw w zakresie współpracy lokalnych podmiotów na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz podnoszenie potencjału podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych.

7. Zakończenie.

Powyższy raport i jego wnioski, które są zbieżne do wniosków zawartych w raporcie za rok 2017 w zakresie zmian dokumentu strategicznego, będą podstawą do przygotowania w bieżącym roku projektu uchwały zmieniającej uchwałę Nr XII/301/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie zatwierdzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2016-2025.

Załącznik nr 15

Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2018

„Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2018” został wprowadzony uchwałą Rady Miasta Gliwice XXXI/709/2017 z dnia 19 października 2017 roku. Celem strategicznym Programu było ograniczanie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych.

Głównymi realizatorami Programu byli Urząd Miejski w Gliwicach, w szczególności: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji i Wydział Przedsiębiorczości Gospodarczych i Usług Komunalnych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostki organizacyjne miasta, w szczególności Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zarząd Usług Komunalnych, placówki oświatowe, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców Gliwic i inne podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program był skierowany do wszystkich mieszkańców Gliwic, w szczególności do:

- dzieci, młodzieży i osób dorosłych z grup ryzyka;
- osób uzależnionych od alkoholu;
- rodzin, w których występuje problem alkoholowy;
- osób współuzależnionych;
- wybranych grup społecznych i zawodowych;
- pracowników podmiotów działających na terenie miasta Gliwice, zajmujących się zawodowo przeciwdziałaniem alkoholizmowi i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (np. kuratorzy sądowi, policjanci, pracownicy socjalni, terapeuci).

Mierniki realizacji Programu:

CEL OPERACYJNY 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Mierniki:

- liczba osób biorących udział w programach terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych: **7 601 – odnotowane obecności na zajęciach w ramach programów (brak danych dotyczących liczby osób);**

- liczba przeprowadzonych konsultacji dla osób uzależnionych: **1 468.**

W ramach zadania prowadzone były grupy terapeutyczne i rehabilitacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin. Zadanie zlecone organizacjom pozarządowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Górnośląskie Stowarzyszenie FAMILA	„Kompleksowa terapia dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin”	103.000,00
Klub Abstynentów KROKUS	„Prowadzenie Klubu Abstynentów”	86.000,00
Klub Abstynentów KROKUS	„Prowadzenie Filii Klubu Abstynentów”	10.000,00

Cel został zrealizowany.

CEL OPERACYJNY 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Mierniki:

- Liczba prowadzonych punktów konsultacyjno-informacyjnych: **3**;
- liczba osób korzystających z punktów konsultacyjno-informacyjnych: **921**;
- liczba programów terapii dla osób współuzależnionych: **5**.

W ramach zadania prowadzone były punkty konsultacyjno - informacyjne dla osób uzależnionych oraz rodzin tych osób. Zadanie zlecone organizacjom pozarządowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz dofinansowanie działalności punktu informacyjno-konsultacyjnego przy Izbie Wyrzeźwiń.

Fundacja Arka Noego	"Punkt Zwrotny"	35.000,00
Parafia Ewangelicko-Augsburska w Gliwicach	„Punkt informacyjno-konsultacyjny – Dialog i motywacja”	30.000,00
Izba Wyrzeźwiń Miejski Zarząd Usług Komunalnych w Gliwicach	„Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego”	51.667,00

Cel został zrealizowany.

CEL OPERACYJNY 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Mierniki:

- liczba odbiorców programów profilaktycznych: **9 248 osób**;
- liczba placówek wsparcia dziennego: **6 placówek**;
- liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego oraz świetlic opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych: **1 048 dzieci**;
- liczba prowadzonych świetlic opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych: **13**;
- liczba przeprowadzonych kampanii profilaktycznych: **2 ogólnopolskie kampanie profilaktyczne + 32 szkolne kampanie**;
- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w wypoczynku z programem profilaktycznym: **195 dzieci**;
- liczba uczestników szkoleń i konferencji **1 318**;
- liczba nowo utworzonych/ zmodernizowanych obiektów sportowych, świetlic, obiektów i terenów rekreacyjnych oraz innych miejsc spędzania czasu wolnego: **2 obiekty**.

W ramach zadania Miasto między innymi współfinansowało programy profilaktyczne oraz szkolenia dla uczniów, rodziców nauczycieli oraz innych grup zawodowych, prowadzenie placówek wsparcia dziennego, organizację kolonii letnich, udział w kampaniach profilaktycznych, a także modernizowane były obiekty sportowe przy gliwickich szkołach. Realizatorem ww. zadań były: organizacje jednostki organizacyjne miasta, np. szkoły, MZUK. Przykłady zadań to:

Towarzystwo Wspierania Świetlicy dla Dzieci w Sośnicy	"Prowadzenie placówki wsparcia dziennego"	110.000,00
Polski Czerwony Krzyż Śląski Oddział Okręgowy w Katowicach, Oddział Rejonowy w Gliwicach	"Prowadzenie świetlicy opiekuńczej dla dzieci i młodzieży"	60.200,00
Fundacja Arka Noego	"Znajdź sposób na siebie"	29.280,00
Stowarzyszenie Na Rzecz Krzewienia Abstynencji i Promocji Zdrowego Stylu Życia PRO-VITA	"Kiszone ogórki"	12.400,00
Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwego Stylu Życia SZANSA	"Pracownia profilaktyki SZANSA"	10.500,00
Fundacja DOM NADZIEI	„Zaloguj się do świata dziecka” I i II edycja	18.560,00
Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży	„Świetlice Animator”	35.000,00
Stowarzyszenie GTW	„Można inaczej – wsparcie dzieci i młodzieży poprzez utworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej” – prowadzenie 6 PWD	368.883,00
Szkoły Podstawowe	13 świetlic opiekuńczo – wychowawczych	327.193,29
Biuro Podróży POLTUR	Organizacja kolonii letnich z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym uczęszczających do placówek wsparcia dziennego oraz świetlic opiekuńczo-wychowawczych przy Szkołach Podstawowych	121.875,00

Cel został zrealizowany.

CEL OPERACYJNY 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Mierniki:

- liczba podpisanych umów na realizację zadań publicznych w ramach programu: **16**;
- liczba instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, które otrzymały wsparcie na realizację zadań publicznych w ramach programu: **12**.

W ramach zadania zlecano w trybie otwartych konkursów ofert oraz „małych grantów” organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych. Ponadto prowadzono stałą współpracę z innymi podmiotami działającymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cel został zrealizowany.

Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła 197 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, z których 152 dotyczyło leczenia odwykowego mężczyzn, a 45 kobiet. GKRPA przeprowadziła 288 rozmów motywujących z osobami, z których:

- 64 osoby podpisały zobowiązanie do podjęcia leczenia w ośrodkach leczenia uzależnień;
- 34 osoby nie wyraziły zgody na leczenie;
- 97 osób to osoby współuzależnione, którym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzieliła informacji gdzie szukać pomocy psychologicznej i prawnej;
- 93 osób poddało się kontroli w zakresie kontynuowania terapii odwykowej.

Ponadto GKRPA:

- wydała 187 skierowań na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (badaniu poddało się 57 osób);
- skierowała 8 wniosków do Sądu Rejonowego w Gliwicach z prośbą o wgląd w sytuację dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym;
- skierowała 168 wniosków do Sądu Rejonowego w Gliwicach z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 175 wniosków (w tym 1 negatywnie) dotyczących wydania zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie miasta Gliwice, w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, określonych w Uchwale Nr XXXIX/842/2018 Rady Miasta w Gliwicach z dnia 12 lipca 2018 r. GKRPA przeprowadziła 25 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, założyła 5 Niebieskich Kart. Członek GKRPA uczestniczył w pracach grup Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gliwicach z rozpatrywaniem spraw o nadużywanie alkoholu prowadzonych w procedurze Niebieskiej Karty: liczba rodzin: 69.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gliwicach odbył 449 spotkań grup roboczych poświęconych pracy zarówno z osobami doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc i we współpracy z rodziną pracowali nad zaplanowaniem i realizacją stosownej pomocy oraz jej monitoringiem.

Analiza podjętych działań pozwala na stwierdzenie, że „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Gliwice na rok 2018” w zdecydowanej większości jego zapisów został zrealizowany. Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć wpłynęła pozytywnie na ograniczanie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych.

Data sporządzenia i podpis osoby sporządzającej:

10.04.2019 r. Weronika Rogowska

.....

Akceptacja: **Zastępcy** Naczelnika
Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych

Akceptacja: **Zastępcy** Prezydenta
Miasta Gliwice

10.04.2019 r. Klaudia Bera

.....

(data i podpis)

10.04.2019 Krystian Tomala

.....

(data i podpis)

Załącznik nr 16

Raport z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2018

RAPORT Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W ROKU 2018

I. Wprowadzenie

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Gliwice na lata 2016-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XI/276/2015 Rady Miasta w Gliwicach z dnia 19.11.2015 r.

Głównymi celami Miejskiego Programu są:

- 1) zwiększenie świadomości mieszkańców miasta Gliwice o szkodliwości i konsekwencjach używania środków odurzających i psychotropowych,
- 2) zwiększenie świadomości grup społecznych i zawodowych w zakresie rozpoznawania pierwszych symptomów uzależnienia,
- 3) zwiększenie dostępu do informacji o instytucjach i placówkach udzielających pomocy i wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- 4) zwiększenie liczby ofert pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin,
- 5) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania narkotyków,
- 6) promowanie zdrowego stylu życia,
- 7) ścisła współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii,
- 8) monitorowanie problemów narkotykowych na terenie Gliwic.

Realizatorami programu w 2018 r. byli: Urząd Miejski w Gliwicach, w szczególności: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji, jednostki organizacyjne miasta, w szczególności Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zarząd Usług Komunalnych, szkoły i placówki oświatowe, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców Gliwic oraz inne podmioty działające w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

II. Cele operacyjne

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Celem tych działań było wsparcie terapeutyczne i rehabilitacyjne dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego osób uzależnionych, zmniejszenie szkód społecznych i socjalnych oraz zmniejszenie ryzyka uzależnienia. Działania te następowały poprzez przekazanie wiedzy o środkach psychoaktywnych, ich wpływie na organizm człowieka, uzależnieniu i jego mechanizmach, psychologicznych aspektach zagrożenia uzależnieniem. Zadanie zrealizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Gliwice.

MIERNIKI:

- liczba spotkań dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem: 210
- liczba spotkań dla współuzależnionych: 323

- liczba osób biorących udział w spotkaniach korekcyjnych i terapeutycznych dla młodzieży eksperymentującej z narkotykami i dopalaczami: 62
- liczba uczestników programów redukujących szkody zdrowotne w dziedzinie zdrowia psychicznego powstałe na skutek zażywania narkotyków i dopalaczy: 133

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej

W roku 2018 w Gliwicach, w ramach programu, funkcjonowały dwa punkty konsultacyjno – informacyjne udzielające pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom. W ramach realizacji zadań oraz udzielonych dotacji Miejski Zarząd Usług Komunalnych oraz Fundacja Arka Noego prowadziły poradnictwo w zakresie terapii uzależnień, konsultacje psychologiczne, konsultacje prawne, konsultacje dla osób współuzależnionych. Działania te były adresowane do mieszkańców Gliwic, w tym także do osób, które mają problem z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.

MIERNIKI:

- liczba udzielonych konsultacji i porad indywidualnych: 1524
- liczba rodzin objętych opieką psychologiczną: 203

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz pozalekcyjnych programów opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych

W ramach zadania udzielono dotacji na prowadzenie zajęć profilaktycznych, w gliwickich szkołach, dotyczących zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających używania substancji psychoaktywnych oraz kształtowania postawy odpowiedzialności, asertywnego zachowania i motywowania do świadomego wyboru życia wolnego od nałogów. Zadanie miało na celu dostarczenie rzetelnej wiedzy związanej z ryzykownymi zachowaniami, przełamanie przekonań normatywnych, wzmocnienie postaw abstynenckich, wzmocnienie tendencji do odpowiedzialnych zachowań, uświadomienie natychmiastowych i odroczonych konsekwencji używania środków psychoaktywnych, ukazanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia wśród gliwickich uczniów.

Dodatkowo gliwickie szkoły i placówki oświatowe, w ramach szkolnych programów profilaktycznych prowadziły szereg działań, m. in. prelekcje, pogadanki, rozmowy z pedagogiem, psychologiem szkolnym, mające na celu zwiększenie świadomości problemu narkomanii wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Ponadto miasto Gliwice po raz kolejny przystąpiło do ogólnopolskich kampanii profilaktycznych „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, oraz „Postaw na Rodzinę”.

MIERNIKI:

- liczba zrealizowanych profilaktycznych programów informacyjnych, edukacyjnych: 74
- liczba uczestników programów profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych: 9028
- liczba rodziców i opiekunów uczestniczących w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z używaniem przez młodzież narkotyków i dopalaczy: 3776
- liczba podjętych działań promujących więzi rodzinne i pozytywne postawy wśród młodzieży: 429
- Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii: 30
- Liczba rozpropagowanych materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień: 3056

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Wsparcie działań organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii nastąpiło poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych w drodze otwartych konkursów ofert. W roku 2018 w konkursie przyznano dotacje na realizację 4 zadań w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii:

L.p.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Udzielona dotacja
1.	Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwego Stylu Życia "SZANSA" Pławniowice, ul. Cmentarna 18	Program readaptacji społecznej dla osób uzależnionych od narkotyków oraz ich rodzin	37 800,00
2.	Górnośląskie Stowarzyszenie FAMILIA Gliwice, ul. Dębowa 5	Obóz terapeutyczny	18 250,00
3.	Górnośląskie Stowarzyszenie FAMILIA Gliwice, ul. Dębowa 6	Hostel adaptacyjny	28 860,00
4.	Fundacja Arka Noego Gliwice, ul. Barlickiego 3	Bezpieczna przystań	24 000,00

W sumie na realizację ww. zadań miasto Gliwice przeznaczyło 108 910,00 zł.

MIERNIKI:

- liczba działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się problemem narkomanii: 15

- liczba opracowanych i wydanych materiałów o placówkach, instytucjach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin: 10

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Działania zrealizowane w ramach zadania polegały w szczególności na zapewnieniu osobom uzależnionym możliwości integracji społecznej po zakończeniu leczenia. Udzielono dotacji na prowadzenie hostelu adaptacyjnego oraz 5 mieszkań readaptacyjnych. Beneficjentom programów zapewniono opiekę poprzez kontynuację terapii indywidualnej i monitorowanie realizowanego przez pacjentów osobistego planu społecznej readaptacji. Taka forma pomocy pozwoliła osobom uzależnionym rozpocząć życie w nowym miejscu, z dala od dotychczasowego środowiska. Zmiana środowiska dla osób kończących terapię i opuszczających ośrodek stacjonarny, pozwoliła nauczyć ich samodzielności, odpowiedzialności oraz ułatwiła utrzymanie abstynencji.

MIERNIKI:

- liczba osób, którym zostało udzielone wsparcie: 243
- liczba rodzin korzystających z pomocy pracowników socjalnych: 25
- liczba zrealizowanych programów i projektów pomocowych: 4
- liczba uczestników projektów pomocowych: 243

6. Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta Gliwice

W roku 2018 w ramach monitorowania problemów uzależnień gromadzone były dane dotyczące w szczególności liczby osób, które brały udział w terapiach, grupach wsparcia, liczbie osób, które zakończyły terapię i rozpoczęły programy readaptacyjne.

Podsumowanie:

Na podstawie zebranych informacji z instytucji działających na terenie Gliwic można stwierdzić, że działania miasta w zakresie przeciwdziałania narkomanii zostały zrealizowane zgodnie z założeniami „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Gliwice na lata 2016-2020”.

Załącznik nr 17

**Sprawozdanie za rok 2018
z realizacji Miejskiego
Programu Wspierania
Rodziny dla miasta Gliwice
na lata 2016-2018**

Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016 - 2018

Podstawa prawna:

- 1) art. 176 pkt 1) ustawy z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r., poz. 998 z późn. zm.),
- 2) uchwała nr XII/302/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17.12.2015 r. w sprawie uchwalenia „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016-2018”.

Realizatorzy i partnerzy programu:

- 1) Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- 4) szkoły i przedszkola,
- 5) sąd rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 6) placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 7) Policja,
- 8) Straż Miejska,
- 9) Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych,
- 10) Urząd Miejski,
- 11) inne instytucje i organizacje działające na rzecz wspierania rodziny.

CEL STRATEGICZNY:

Tworzenie społecznych, kulturowych i materialnych warunków do podniesienia jakości życia dziecka i rodziny.

Lp.	Cel operacyjny	Przedsięwzięcia	Realizacja mierników:
1.	Wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci.	a) dofinansowywanie miejsc w dziennych formach opieki nad dzieckiem do lat 3,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych dofinansował w formie dotacji w okresie od stycznia do sierpnia 230 miejsc w Żłobkach Miejskich oraz 201 miejsc w żłobkach niepublicznych (łącznie dofinansowano 431 miejsc), w okresie od września do grudnia 241 miejsc w Żłobkach Miejskich oraz 337 miejsc w żłobkach niepublicznych (łącznie dofinansowano 578 miejsc).

		<p>b) udzielanie konsultacji i specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna udzieliła konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego 2.832 osobom, ▪ placówki oświatowe udzieliły konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego 7.253 beneficjentom, ▪ Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny udzieliło konsultacji oraz specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego 447 osobom, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego 820 beneficjentom,
--	--	--	--

	<p>c) wdrażanie programów prozdrowotnych, profilaktyczno – edukacyjnych i doskonalących umiejętności wychowawcze rodziców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna zrealizowała 12 programów profilaktyczno – edukacyjnych i doskonalących umiejętności wychowawcze rodziców (między innymi warsztaty umiejętności wychowawczych, tematyczne grupy wsparcia, Szkoła dla Rodziców, Klub dla Rodziców, Jak być dobrym rodzicem), w których łącznie uczestniczyły 723 osoby, ▪ szkoły i przedszkola wdrożyły łącznie 169 programów prozdrowotnych (między innymi: Podstępne WZW, WZW typu A, B, C, Znamie? Znam je?, Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej, Nie pal przy mnie proszę, Profilaktyka zdrowotna – The Daily Mile, Bieg po Zdrowie, Europejski Kodeks Walki z Rakiem, Rakooobrona, Piękni i młodzi, Tydzień Zdrowia, Wolność oddechu - zapobiegając astmie, Owoce i Warzywa w Szkole, Mleko w Szkole, Szklanka Mleka, Śniadanie Daje Moc, Zdrowo Jem Więcej Wiem, Owocowo kolorowo, a co najważniejsze zdrowo, Mamo, tato wolę wodę, Zielono mi, Kubusiowi Przyjaciele Natury, Wodę piję, długo żyję, Zdrowy ząbek, Zdrowo się odżywiam, Kuchenne rewolucje u Wiewiórek) profilaktyczno – edukacyjnych (między innymi: szkolne programy wychowawczo – profilaktyczne, Ważne sprawy – warsztaty psychoedukacyjne, Zresetuj się – profilaktyka uzależnień behawioralnych, NOE, Kiszzone ogórki, Nie piję, bo tak, Profilaktyka antyalkoholowa przez sport, FAS, Dopalacze kradną młodość, Znajdź sposób na siebie, Smaki życia czyli debata o dopalaczach, Narkotyki, HIV/AIDS- wiem, nie boję się, toleruję, Wybierz życie – pierwszy krok, Krok za krokiem, Przepis na sukces, Kochane życie, jak Cię nie zmarnować, System pozytywnej motywacji, Ogólnopolski Program Edukacyjny Trzymaj Formę, Ratujemy i uczymy ratować, Między nami kobietkami, Bądźmy Poszukiwaczami Autorytetu, Przemoc w rodzinie, Zjawiska negatywne w Internecie, Odpowiedzialność prawna, Edukacja prawna, Znajdź właściwe rozwiązanie, Jak bierni obserwatorzy mogą stać się bohaterami, Piątek na dobry początek, Ogólnopolski projekt edukacyjny Lekcja w kinie, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Baśniowa noc w bibliotece, Fonolandia, Bezpieczne dziecko – przyjaciel Sznupek,
--	--	---

		<p>Razem z Lego chronimy pszczoły) i doskonalących umiejętności wychowawcze (Szkoła dla rodziców), w których łącznie uczestniczyło 17.354 beneficjentów,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny przeprowadziło 2 edycje Treningu Umiejętności Wychowawczych, w których łącznie uczestniczyło 50 osób, prowadziło grupę wsparcia dla chętnych, którzy na bieżąco chcą uzyskiwać pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, z grupy skorzystało 7 osób oraz zorganizowało spotkanie z okazji świąt Bożego Narodzenia w ramach świątecznej Akcja – Motywacja dla rodzin i dzieci między innymi objętych wsparciem asystenta rodziny, w spotkaniu uczestniczyło 50 osób, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował 4 programy profilaktyczno – edukacyjne i doskonalące umiejętności wychowawcze rodziców (Rozwiń skrzydła – uwierz w siebie, Usługi społeczne na start – usługi społeczne świadczone na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Gliwice współfinansowany ze środków EFS oraz projekty społeczne: Szczęśliwa rodzina, szczęśliwe dzieci i Razem damy radę), w których łącznie uczestniczyło 199 osób, ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych zrealizował 3 programy prozdrowotne, w których łącznie uczestniczyło 780 dzieci i młodzieży (w ramach Gliwickiej Akademii Zdrowia Dzieci przeprowadzono akcję edukacyjno – zdrowotną pn. Ciuchcia Zdrowia, w której dzieci odwiedziły 8 stacji zatytułowanych kolejno: Zdrowo jemy, Pijemy wodę, Ufamy, Odpoczywamy, Korzystamy ze słońca, Ćwiczymy, Oddychamy, akcję uzupełniły konsultacje specjalistyczne podczas których rodzice poszerzali swoją wiedzę w zakresie zdrowia i rozwoju dzieci, dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych zrealizowano projekt z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego pn. Emocje pod lupą, obejmujący tematykę profilaktyki radzenia sobie ze stresem i napięciem psychicznym związanym z okresem dojrzewania, pojawiającymi się trudnościami
--	--	--

			<p>oraz sytuacjami życiowymi, dla uczniów szkół gimnazjalnych zorganizowano warsztaty z zakresu zdrowego odżywiania) oraz 2 kampanie społeczne (Zachowaj trzeźwy umysł i Postaw na rodzinę), w których łącznie brało udział około 1.300 beneficjentów,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Staż Miejska w ramach wdrażania programów profilaktyczno – edukacyjnych przeprowadziła w placówkach oświatowych 397 prelekcji, w których uczestniczyło 14.402 uczniów (tematyką prelekcji w przedszkolach było: Zachowania w kontaktach z czworonogami, Pierwsza pomoc, Miasteczko ruchu drogowego/Autochodzik, Bezpieczny plac zabaw, Bezpieczna zima, Bezpieczna bajka - czytanie bajek pod kątem działań profilaktycznych m. in. zachowania w kontaktach z osobami nieznajomymi, zgubienia się, tematyką prelekcji w szkołach podstawowych było: Pierwsza pomoc, Bezpieczny plac zabaw, Bezpieczna zima, Bezpieczna droga do domu, Bezpieczne wakacje, Strażnik miejski moim przyjacielem, Jestem eko – ABC segregacja odpadów, Agresja i przemoc rówieśnicza, Bezpieczeństwo w sieci, Wyroby pirotechniczne, tematyką prelekcji w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych było: Pierwsza pomoc oraz Rola i zadania Straży Miejskiej), strażnicy miejscy przeprowadzili także akcje: Bezpieczna droga do szkoły (mającą na celu zapoznanie dzieci z elementarnymi zasadami bezpiecznego zachowania się na drodze, znakami drogowymi, sygnalizacją świetlną) i Bezpieczne wakacje, w których łącznie wzięło udział 927 beneficjentów oraz brali udział w półkoloniach zimowych organizowanych przez gliwickie placówki oświatowe, podczas których przeprowadzili 36 prelekcji dla 862 uczniów.
<p>2.</p>	<p>Wzmacnianie funkcji rodziny i budowania więzi rodzinnych.</p>	<p>a) tworzenie i realizowanie projektów i kampanii służących kształtowaniu pozytywnego wizerunku rodziny, umacnianiu więzi rodzinnych oraz</p> <p>podtrzymywaniu tradycji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna, szkoły i przedszkola zrealizowały łącznie 135 projektów i kampanii służących kształtowaniu pozytywnego wizerunku rodziny, umacnianiu więzi rodzinnych oraz podtrzymywaniu tradycji rodzinnych (między innymi zorganizowano kiermasze, festyny, pikniki rodzinne, szkolne, osiedlowe, spotkania tematyczne, dni i zajęcia otwarte, szkolne konkursy, akademie okolicznościowe, konferencje, cykle warsztatów

		<p>rodzinnych,</p> <p>b) realizowanie projektów mających na celu integrację międzypokoleniową,</p>	<p>dla rodziców z dziećmi: Dwie godzinki dla rodzinki, Cztery pory roku – nasze wspólne zabawy, Weszło się bawimy, akcje charytatywne, Dzień Rodziny, Dni Seniora, Dzień Dziecka, Dzień Mamy, Dzień Ojca, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień zdrowia, Stop zwolnieniom z WF, Duktando rodzinne - Weź byka za rogi, Pokoleniowe gry planszowe, wigilie, wspólne kolędowanie, jasełka szkolne, Śląska Biesiadę dla dzieci, Wieczór talentów, koncerty, wystawy oraz prowadzono kampanię Pozytywni.Gliwice.pl), w których łącznie uczestniczyło około 15.869 osób.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych przeprowadzał kampanię społeczną Postaw na rodzinę, w której uczestniczyło około 600 osób, ▪ Komenda Miejska Policji uczestniczyła w 6 piknikach rodzinnych, podczas których poruszano tematykę bezpieczeństwa i zachowań profilaktycznych zmierzających do ograniczenia i przeciwdziałania występującym zjawiskom patologicznym, w piknikach uczestniczyło około 5.390 beneficjentów, ▪ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna i placówki oświatowe zrealizowały łącznie 119 projektów mających na celu integrację międzypokoleniową (między innymi mieli miejsce: występy uczniów w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym oraz domach pomocy społecznej, współpraca szkolnego Koła Wolontariatu Żyrafa z gliwickim hospicjum, przeprowadzono kursy komputerowe dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku prowadzone przez uczniów, zorganizowano Spotkanie Pokoleń na Cmentarzu Centralnym, jasełka, kiermasze i koncerty bożonarodzeniowe, wspólne śpiewanie kolęd, warsztaty podtrzymujące tradycje świąteczne i rodzinne, kiermasze wielkanocne, Sośnicki Festyn Edukacyjny, Potańcówkę dla Babci i Dziadka, uroczyste obchody Dnia Babci, Dnia Dziadka, Dnia Mamy, Dnia Ojca, Pokoleniowe gry planszowe, koło rękodzielnicze dla rodziców i dziadków, warsztaty dla rodziców i dzieci, festyny szkolne i rodzinne, spotkania integracyjne i tematyczne, akcje charytatywne, zajęcia i dni otwarte), w których uczestniczyło łącznie około 11.809 beneficjentów, ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych realizował kampanię
--	--	--	--

	<p>c) realizowanie programów wzmacniających rodziny wielodzietne, niepełne i dysfunkcyjne.</p>	<p>społeczną Postaw na Rodzinę, w której wzięło udział około 600 osób, zorganizował Rodzinny Piknik Seniora – akcję ukierunkowaną na integrację międzypokoleniową oraz poprawę aktywności fizycznej i społecznej seniorów, w której wzięło udział 900 osób oraz przeprowadził konkurs dla rodzin zastępczych pn. Spędzamy razem czas, w którym wzięło udział 30 osób,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny przeprowadziło 2 edycje Treningu Umiejętności Wychowawczych, w których łącznie uczestniczyły 50 osób, prowadziło grupę wsparcia dla chętnych, którzy na bieżąco chcą uzyskać pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, z grupy skorzystało 7 osób oraz zorganizowało spotkanie z okazji świąt Bożego Narodzenia w ramach świątecznej Akcja – Motywacja dla rodzin i dzieci między innymi objętych wsparciem asystenta rodziny, w spotkaniu uczestniczyło 50 osób, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował 4 programy wzmacniające rodziny wielodzietne, niepełne i dysfunkcyjne (Rozwiń skrzydła – uwierz w siebie, Usługi społeczne na start – usługi społeczne świadczone na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Gliwice współfinansowany ze środków EFS oraz projekty społeczne: Szcześliwa rodzina, szczęśliwe dzieci i Razem damy radę), w których uczestniczyło łącznie 199 beneficjentów, ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna prowadziła Szkołę dla rodziców, warsztaty umiejętności wychowawczych oraz terapię rodziny, w których uczestniczyły 42 rodziny, ▪ placówki oświatowe zrealizowały 13 programów wzmacniających rodziny wielodzietne, niepełne i dysfunkcyjne, w których uczestniczyło łącznie około 481 beneficjentów, ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych realizował 2 programy skierowane do rodzin wielodzietnych, z Rodziny 3+ skorzystało 339 rodzin, z Karty Dużej Rodziny skorzystało 209 rodzin (przyznano 1.136 kart), ponadto przeprowadził konkurs dla rodzin zastępczych
--	--	---

			<p>pn. „Spędzamy razem czas”, w którym wzięło udział 30 osób.</p>
<p>3. Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży</p>	<p>a) dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach, b) prowadzenie dla dzieci zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 61 szkół i przedszkoli zostało objętych Programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, z pomocy w formie dożywienia skorzystało 709 uczniów, ▪ placówki oświatowe prowadziły w trakcie roku szkolnego 813 różnych zajęć pozalekcyjnych (między innymi: zajęcia przedmiotowe, językowe, sportowe, w tym koszykówka, siatkówka, piłka nożna, tenis stołowy, badminton, gry i zabawy, biegi na orientację, mediacje, przygotowywanie do egzaminów, konkursów i olimpiad, zajęcia z uczniem zdolnym, kursy zawodowe, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, terapia psychologiczna, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia ogólnorozwojowe, zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w tym kółka: komputerowe, informatyczne, czytelnicze, polonistyczne – filmowe, plastyczne, muzyczne, teatralne, przyrodnicze, orgiami, kulinarne, artystyczne, taneczne, wokalne, misyjne, rękodzieła, szkolne koło regionalne, doświadczenia i eksperymenty, Trójka z Greenpower, wolontariat), w których uczestniczyło około 9.222 uczniów, ▪ 11 placówek wsparcia dziennego (w tym 10 prowadzonych na zlecenie miasta) prowadziło zajęcia pozaszkolne dla 608 dzieci: Świetlica Środowiskowa „Czesio” przy ul. Bł. Czesława 5 prowadzona przez Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży, do której uczęszczało 129 dzieci, Świetlica Środowiskowa „Żwirek” przy ul. Franciszka Zubrzyckiego 18 prowadzona przez Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży, z której skorzystało 108 dzieci, Świetlica opiekuńcza – wychowawcza dla dzieci i młodzieży przy ul. Wrocławskiej 16 prowadzona przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Gliwicach, do 	

		<p>której uczęszczało 32 dzieci, Placówka wsparcia dziennego przy ul. Skarbnika 35 prowadzona przez Towarzystwo Wspierania Świetlicy dla Dzieci w Sośnicy, z której skorzystało 38 dzieci, Placówki wsparcia dziennego nr 1, 2, 3, 4, 5 i 6 prowadzone w formie pracy podwórkowej w dzielnicach: Śródmieście, Zatorze, Sośnica, Łabędy, Szobiszowice i Osiedle Baildona prowadzone przez Stowarzyszenie GTW, do których łącznie uczęszczało 261 dzieci (Placówki wsparcia dziennego nr 1, 2, 3, 4, 5 i 6 są prowadzone w ramach projektu unijnego Można inaczej – wsparcie dzieci i młodzieży poprzez utworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej) oraz Świetlica „Dzieci Świętej Rity” przy ul. Bernardyńskiej 19 prowadzona przez Fundację Świętej Rity, do której uczęszczało 40 wychowanków,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych przeprowadziło: 60 warsztatów dla młodzieży z zakresu edukacji obywatelskiej i edukacji kulturalnej w wymiarze 90 h, 28 warsztatów dla uczniów szkół podstawowych Jestem aktywny. Pomagam, bo lubię w wymiarze 34,5 h, 10 spotkań (szkolenia i warsztaty) w ramach projektu Szkolni Liderzy w wymiarze 40 h, 4 warsztaty w ramach projektu Pompa Obywatelska w wymiarze 6 h, 84 warsztaty Łabędź w wymiarze 84 h, w których łącznie uczestniczyło 2.114 beneficjentów, ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych zawarł porozumienia z 15 szkołami dot. prowadzenia świetlic opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, do których uczęszczało 336 dzieci, ▪ 22 szkoły oraz Młodzieżowy Dom Kultury zorganizowały wypoczynek letni i zimowy (półkolonie letnie i zimowe, zimowiska, kolonie letnie, obozy sportowe) dla 2.499 uczniów, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił kolonię letnią w wymiarze 14 dni dla 9 dzieci, finansowaną przez Śląskie Kuratorium Oświaty w Katowicach, ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych zapewnił kolonię letnią zorganizowaną przez Biuro Podróży Poltur z programem profilaktyki uzależnień w 2 turnusach 10-cio dniowych dla 195 dzieci
	<p>c) organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży,</p> <p>d) rozbudowa i modernizacja bazy sportowo – rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży,</p>	

	<p>e) wspieranie rozwoju sportu,</p> <p>f) propagowanie wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli zdrowego i aktywnego stylu spędzania wolnego czasu oraz organizowanie przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,</p>	<p>pochojących z rodzin mających problem z nadużywaniem alkoholu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w 7 szkołach zostały rozbudowane i zmodernizowane bazy sportowo – rekreacyjne dla dzieci i młodzieży, ▪ Miejski Zarząd Usług Komunalnych zbudował i zmodernizował 21 bazy sportowo - rekreacyjne dla dzieci i młodzieży (place zabaw, tor rowerowy, siłownię zewnętrzne, ścieżka zdrowia, górka saneczkowa, boiska), ▪ placówki oświatowe zorganizowały 139 przedsięwzięć sportowych w formie konkursów, zawodów, turniejów, zabaw i gier sportowych, w których łącznie uczestniczyło około 6.208 beneficjentów, ▪ Wydział Kultury i Promocji Miasta wsparł 49 organizatorów i klubów sportowych, którzy zorganizowali 139 przedsięwzięć sportowych dla 250.000 beneficjentów, ▪ placówki oświatowe przeprowadziły 826 przedsięwzięć wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli, w których uczestniczyło łącznie około 25.837 osób (między innymi zorganizowano: międzynarodowe, ogólnopolskie, rejonowe, miejskie, międzyszkolne, szkolne olimpiady przedmiotowe i sportowe, turnieje, festiwale, przeglądy, konkursy, zawody, w tym: Czwórbój lekkoatletyczny, Mistrzostwa w piłce plażowej, Szkolna liga tenisa stołowego, Gliwicka Liga Piływacka, Akademia Klasy Ekstra, Olimpiada sportowa dla przedszkolaków, Spartakiada sportowa dla przedszkolaków, Turnieje piłki siatkowej, Sztafety, Memoriał lekkoatletyczny, Mistrzostwa w unihokeju, Mistrzostwa Ligi Orlików, Biegamy z sercem, Bieg po Zdrowie, Bieg charytatywny Sprintem do Maratonu, Tydzień na sportowo, Dzień Dziecka na sportowo, Dzień Tańca, Wiosenna Zumba, Szkolne koło rowerowe, Dni Sportu, Europejski Tydzień Sportu, Trzymaj Formę, marsze, testy sprawnościowe na kartę rowerową, bale karnawałowe, zabawy i dyskoteki szkolne, zabawy czytelnico - przyrodnicze, imprezy czytelnice i biblioteczne, wyjazdy do kin i teatrów, wycieczki edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, rajdy rowerowe, rejsy statkiem, pikniki, biesiady, jarmarki, festyny, spotkania okolicznościowe, imprezy wypoczynkowe, Europejski dzień języków
--	---	--

		<p>obcych, warsztaty językowe, Czytanie na drugie śniadanie, Mały miś w świecie wielkiej literatury, Uczniowie gliwickich szkół dla Niepodległej, Dni otwarte szkoły, Dzień Dziecka, Dzień Integracyjny w plenerze, wycieczki turystyczne – krajoznawcze, spektakle teatralne, koncerty, występy w wykonaniu dzieci i młodzieży, Skup Kultury, Przegląd szkolnych inspiracji teatralnych „Perypetie”, Dzień ziemi, Noc sów, Ekspedycja w świat teatru, Młodzieżowa Akademia Filmowa, Akademia filmowa Pif – Paf, Spotkanie z Panią Gama, Muzyczna Trójka, festyny rodzinne),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna realizowała 4 przedsięwzięcia (Wesołe ferie, Wakacje na wesoło, Sieciaki.pl oraz stoisko zabaw dla dzieci i rodziców- zabawy logopedyczne i gry psychologiczne podczas Festiwalu Miasta Złota Rybka), w których uczestniczyło 98 beneficjentów, ▪ Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych przeprowadziło 54 przedsięwzięcia (w tym: zajęcia dla dzieci z edukacji kulturalnej, spektakle teatralne dla dzieci Grupy Teatralnej Seniorów, bal maskowy dla dzieci, warsztaty plastyczne w świetlicach, imprezy osiedlowe w ramach projektu Roześmiane podwórko, Targi NGO – FEST oraz współorganizowano festyny osiedlowe, w których łącznie wzięło udział 2.155 beneficjentów, ▪ Wydział Kultury i Promocji Miasta, Miejska Biblioteka Publiczna, Teatr Miejski, Muzeum w Gliwicach, NGO oraz ich partnerzy przeprowadzili łącznie 7.545 przedsięwzięć, w których wzięło udział około 650.330 osób (między innymi: Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Ferie zimowe w bibliotece, Obchody Święta Konstytucji 3 Maja, Festyn z okazji Dnia Dziecka, Noc Świętojańska, Noc Bibliotek, Noc Muzeów, Gliwicka Noc w Galeriach ARTNOC, Miniaturowa Polska – Świat Kolei, HALO! GEN, Letnie Kino Plenerowe, Wakacje w bibliotece, Cykl koncertów Parkowe lato, Międzynarodowy Festiwal Dni Muzyki Organowej, Gliwicki Festiwal Bachowski, Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny DRUM FEST, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Dawnej Improvizowanej
--	--	---

	<p>g) zwiększenie dostępności do dóbr kultury, sportu i wypoczynku dla rodzin ubogich i wielodzietnych.</p>	<p>ALL'IMPROVISO, Międzynarodowy Gliwicki Festiwal Gitarowy, Koncert Gliwickiej Orkiestry Kameralnej z cyklu Mistrzowskie Interpretacje, Międzynarodowy Festiwal Jazz w Ruinach, PALMJAZZ Festiwal, Koncert plenerowy Gliwickiej Orkiestry Kameralnej z cyklu Na pożegnanie lata, Wieczór z Romami w Parku Chopina, Festiwal Miasta Złota Rybka, Gliwickie Dni Dziedzictwa Kulturowego, Narodowe Czytanie, Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicy - ULICZNICY, Warsztaty teatralne dla młodzieży, Święto Szlaku Zabytków Techniki INDUSTRIADA, MAKGAJWER, MEJKING, Jesień inicjatyw, Obchody Dnia Niepodległości, Gliwicki Tygiel, Jarmark Bożonarodzeniowy, Świątowy Dzień Turystyki, Złot Młodzieży w Toszku, Rajd Miejski 360 stopni, Eko – Rajd Gliwice, Gliwicki Bieg Uliczny pod patronatem Prezydenta Miasta, Półmaraton Gliwicki, Puchar Prezydenta Gliwic w Kolarskie Górskim, Rowerowe Pożegnanie Wakacji, Gliwicka Liga Piłki Nożnej Pięciosobowej oraz liczne mistrzostwa, turnieje, zawody sportowe),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Straż Miejska wzięła udział w 26 plenerowych imprezach promując aktywny styl życia i bezpieczeństwo w ruchu drogowym, przeprowadziła: akcję Oznakuj swój rower mającą na celu zapobieganie kradzieży rowerów oraz identyfikację odnalezionych rowerów, w ramach której bezpłatnie oznakowano 378 rowerów, akcję Bezpieczne wakacje młodych gliwiczian będącą wspólną inicjatywą służb mundurowych, placówek oświatowych i innych miejskich instytucji, której celem było przeciwdziałanie wakacyjnym zagrożeniom oraz zorganizowała Turniej sportowy Stop agresji wybieram sport zorganizowany w Szkole Podstawowej nr 28, którego celem była integracja środowisk szkolnych, podnoszenie sprawności fizycznej oraz doskonalenie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych realizował gminny program Rodzina 3+, z którego skorzystało 339 rodzin (89 podmiotów oferowało niższe ceny) oraz rządowy program Karta Dużej Rodziny, z którego skorzystało 209 rodzin (przyznano 1.136 kart),
--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił kolonię letnią w wymiarze 14 dni dla 9 dzieci, finansowaną przez Śląskie Kuratorium Oświaty w Katowicach,
<p>4. Poprawianie funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej.</p>		<p>a) prowadzenie w rodzinie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych,</p> <p>b) zabezpieczenie schronienia dla osób będących w kryzysie,</p> <p>c) wspomaganie rodziny przeżywającej trudności poprzez przyznanie pomocy w postaci: asystenta rodziny, rodziny wspierającej, placówki wsparcia dziennego,</p> <p>d) organizowanie spotkań dla rodzin mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji,</p> <p>e) prowadzenie z rodziną działań terapeutycznych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził 197 wczesnych interwencji, którymi zostało objętych 381 osób, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił schronienie 110 beneficjentom (40 osobom w Domu dla Bezdomnych Kobiet i Samotnych Matek/Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży oraz 70 osobom w hostelu prowadzonym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej). ▪ Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny 144 rodzinom przyznało pomoc w postaci asystenta rodziny, ▪ 11 placówek wsparcia dziennego zapewniło opiekę i wychowanie 608 dzieciom, ▪ Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny organizowało spotkania dla osób chcących uzyskać pomoc i wsparcie w problemach opiekuńczo – wychowawczych, w których uczestniczyło 7 beneficjentów, ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna prowadziła grupę wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością i autyzmem, w której uczestniczyło 45 osób, ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna prowadziła terapię rodziny, mediacje i negocjacje, w których uczestniczyło 234 osoby, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził działania terapeutyczne wobec całej rodziny (artecoaching/arteterapia, coaching rodzinny, samopomocowe grupy edukacyjne, trening rodzinny, trening pedagogiczny, trening zastępowania agresji) oraz działania terapeutyczne wyłącznie wobec dzieci (dogoterapia, logopedia), w

	<p>f) realizowanie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy i uzależnienia skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ których łącznie uczestniczyło 260 osób, Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny prowadziło terapię rodziny dla 7 rodzin, ▪ placówki oświatowe przeprowadziły z rodzinami 109 działań terapeutycznych, w których wzięło udział 154 beneficjentów, ▪ szkoły zrealizowały 103 programy z zakresu przeciwdziałania przemocy i uzależnienia skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców (między innymi: świetlice opiekuńcze – wychowawcze z programem profilaktycznym, szkolne programy wychowawcze – profilaktyczne, NOE, Kiszzone ogórki, Smak życia czyli debata o dopalaczach, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Przemoc domowa, Dopalacze kradną młodość, Nie piję, bo tak, Przepis na sukces, Nie pal przy mnie proszę, Nie daj się, Kochane życie, jak Cię nie zarnować, Uzależnienia, ARS, jak dbać o miłość, Ważne sprawy, Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej, Ogólnopolski Program Edukacyjny Trzymaj Formę, Zresetuj się – profilaktyka uzależnień behawioralnych, Program wspierania rodzin dysfunkcyjnych, Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Wiem, Potrafię, Chcę), w których łącznie uczestniczyło około 13.767 osób, ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna przeprowadziła na terenie szkół 15 warsztatów tematycznych, w których uczestniczyło 2.122 uczniów, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował 5 programów, w których wzięło udział 80 osób (Rozwiń skrzydła – uwierz w siebie, Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, projekty socjalne: Szczęśliwa rodzina, szczęśliwe dzieci i Razem damy radę oraz Usługi społeczne na start – usługi społeczne świadczone na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Gliwice – Profilaktyka uzależnień), ▪ Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w formie dotacji przekazał środki na realizację w szkołach programów profilaktycznych: Szansa, Arka Noego, Pro – Vita, w których łącznie uczestniczyło około 3.870
--	---	---

		<p>g) organizowanie szkoleń z zakresu udzielania wsparcia dla przedstawicieli instytucji pomagających dziecku i rodzinie mających na celu doskonalenie umiejętności profesjonalnego i wieloaspektowego wspierania rodzin.</p>	<p>uczniów,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Komenda Miejska Policji przeprowadziła: 53 warsztaty profilaktyczne dla uczniów V klas szkół podstawowych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w których uczestniczyło 1.027 uczniów, 190 spotkań z młodzieżą gimnazjalną i ponadgimnazjalną oraz ich rodzicami dot. odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w których wzięło udział 6.200 uczniów oraz 65 rodziców oraz 22 spotkania dzielnicowych z nauczycielami, młodzieżą i radami osiedlowymi, w których uczestniczyło 180 osób, ▪ szkoły oraz Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna przeprowadziły łącznie 13 szkoleń z zakresu udzielania wsparcia dla przedstawicieli instytucji pomagających dziecku i rodzinie mających na celu doskonalenie umiejętności profesjonalnego i wieloaspektowego wspierania rodzin, w których brało udział łącznie 528 osób, ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował 1 szkolenie oraz 3 superwizje, w których łącznie uczestniczyło 183 beneficjentów, ▪ Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny zorganizowało konferencję „Dialog Motywacja Rodzina - System wspierania rodzicielstwa zastępczego w Gliwicach”.
--	--	---	--

Z analizy zebranych danych wynika, że w 4 celu operacyjnym: Poprawianie funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej nie zostało zrealizowane przedsięwzięcie c) w części wspomagania rodziny przeżywającej trudności poprzez przyznanie pomocy w postaci rodziny wspierającej. Powyższe wynika z braku zdiagnozowanych potrzeb w tym zakresie oraz braku rodzin chętnych do sprawowania ww. funkcji. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych pomocy ze strony rodziny wspierającej jest zadaniem fakultatywnym gminy. Biorąc pod uwagę szerokie działania pomocowe, które są podejmowane na rzecz rodzin (rodziny są objęte wsparciem i pomocą asystenta rodziny, placówek wsparcia dziennego, korzystają z konsultacji i specjalistycznego poradnictwa oraz uczestniczą w programach mających na celu wzmocnienie ich umiejętności wychowawczych) nie zachodzi konieczność udzielania rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych dodatkowego wsparcia w postaci rodziny wspierającej. Pozostałe cele i przedsięwzięcia założone do realizacji zostały wykonane.

- W wyniku podejmowanych w mieście działań wspierających rodziny w roku 2018 nastąpiło:
- zwiększenie dofinansowanych miejsc w dziennej formie opieki nad dzieckiem do lat 3 (w 2016 r. dofinansowano 413 miejsc w Żłobkach Miejskich i żłobkach niepublicznych, w 2017 r. – 431 miejsc, od września 2018 r. - 578 miejsc),
 - zwiększenie liczby rodzin korzystających z programu Rodzina 3+ (w 2016 r. z programu skorzystało 197 rodzin, w 2017 – 309 rodzin, w 2018 r. – 339 rodzin) oraz zwiększenie liczby podmiotów, które w ramach programu oferowały niższe ceny (w 2016 r. 71 podmiotów, w 2017 r. – 75, w 2018 r. – 89),
 - zmniejszenie liczby dzieci po raz pierwszy zabezpieczonych w pieczy zastępczej (w 2016 r. umieszczono w pieczy zastępczej 65 dzieci, w 2017 r. – 63 dzieci, w 2018 r. – 51 dzieci) – rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej – wychowawczych otrzymały należytą pomoc w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej.
 -

sporządziła: Beata Ostrega specjalista Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych
data sporządzenia: 19.03.2019 r.

zaakceptowała: Agnieszka Paszta Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych
data zaakceptowania: 20.03.2019 r.

zatwierdził: Krystian Tomala Zastępca Prezydenta Miasta
data zatwierdzenia: 21.03.2019 r.

Załącznik nr 18

**Sprawozdanie za rok 2018
z realizacji Miejskiego
Programu Działań na Rzecz
Osób Niepełnosprawnych
dla miasta Gliwice
na lata 2014-2019**

SPRAWOZDANIE ZA 2018 ROK
Z REALIZACJI „MIEJSKIEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2014-2019”

1. WPROWADZENIE

„Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Gliwice na lata 2014-2019” wprowadzony został uchwałą Rady Miasta Gliwice Nr XXXVIII/796/2013 z dnia 7 listopada 2013 r. Celem programu jest stworzenie społecznych, zawodowych i materialnych warunków podniesienia jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców Gliwic oraz ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego. Program zakłada realizację następujących celów:

1. wspieranie działań na rzecz zapobiegania niepełnosprawności,
2. wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie edukacji,
3. wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rynku pracy,
4. wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez system pomocy społecznej,
5. tworzenie warunków aktywności społecznej osób niepełnosprawnych jako podstawy integracji społecznej,
6. współpraca z organizacjami pozarządowymi i tworzenie partnerstwa lokalnego na rzecz niepełnosprawnych,
7. zapewnienie kompleksowej informacji związanej z niepełnosprawnością,
8. przeciwdziałanie dyskryminacji i realizacja praw osób niepełnosprawnych.

Głównymi realizatorami programu są: Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe oraz warsztaty terapii zajęciowej.

2. WSPIERANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ ZAPOBIEGANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Realizacja celu polegała na czynnościach związanych z przeciwdziałaniem niepełnosprawności, wczesnym wspomaganie rozwoju dzieci oraz programami rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych. Głównym narzędziem działania były kampanie w zakresie zdrowia publicznego, informacyjne, profilaktyczne i edukacja zdrowotna, między innymi:

- „Zdrowe Gliwice” projekt edukacji zdrowotnej dla mieszkańców. W ramach projektu odbyło się 6 spotkań tematycznych poświęconych różnym zagadnieniom zdrowotnym (udział wzięło ok. 250 osób),
- „Gliwicka Akademia Zdrowia Dzieci” – dwie edycje akcji zdrowotnej dla dzieci w CH Forum z udziałem lekarzy i specjalistów (udział wzięło ok. 500 osób),
- „Pomocna dłoń” – warsztaty dla opiekunów osób chorych obejmujące część teoretyczną i praktyczną, zajęcia związane z opieką nad osobami przewlekle chorymi (udział wzięło 36 osób),

- Treningi Tai-Chi dla mieszkańców miasta – w ramach zadania odbyły się 23 treningi. Zajęcia odbywały się w Parku Chopina oraz w sali gimnastycznej MDK w Gliwicach (udział wzięło 70 osób),
- Warsztaty dla uczniów z zakresu zdrowego odżywiania – zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 w Gliwicach (udział wzięło 40 uczniów),
- Ochrona zdrowia psychicznego młodzieży - warsztaty dla uczniów pn. „Emocje pod lupą” (liczba uczestników: 240 osób),
- Zdrowy Przedszkolak – teatr profilaktyczny dla dzieci pod tytułem „Baśń dla małych łakomczuchów, tajemnica zdrowych brzuszków”,
- Edukacja młodzieży na temat „Profilaktyki raka skóry” oraz szkodliwości korzystania z solarium.
- Kampania „Gliwicki Dzień dla Zdrowia” - bezpłatne konsultacje i badania (skorzystało 750 osób),
- „Aktywny senior - zdrowy senior” – treningi aerobiku (skorzystało 336 osób),
- organizacja Rodzinnego Pikniku Seniora w Parku Chopina w Gliwicach z licznymi atrakcjami dla seniorów i ich rodzin,
- Treningi aqua aerobiku dla osób 50+ oraz spotkania z dietetykiem, w ramach budżetu obywatelskiego (skorzystało 30 osób)
- Cykl zajęć rekreacyjno-zdrowotnych dla osób 50+ na terenie osiedla Szobiszowice, w ramach budżetu obywatelskiego (uczestniczyło 40 osób)
- Segregator życia – zakup 1.000 sztuk „Segregatorów życia” na dokumentację medyczną oraz 1300 naklejek magnetycznych na lodówkę – dla mieszkańców miasta. Dystrybucja poprzez OPS, na Rodzinnym Pikniku Seniora oraz akcji „Bezpieczeństwo na co dzień” oraz w siedzibie UM Gliwice.

Mierniki:

- liczba inicjatyw, programów na rzecz zdrowego stylu życia, kampanii informacyjnych i profilaktycznych - 324,
- liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie - 656,
- liczba programów i projektów na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych – 48,
- liczba: 539 oraz kwota: 552 432 zł udzielonych dofinansowań do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, środków ortopedycznych i środków pomocniczych.

3. WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE EDUKACJI

Placówki oświatowe zapewniały dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, terapię psychologiczną i pedagogiczną, zajęcia rewalidacyjne, gimnastykę korekcyjną, terapię wad wymowy oraz organizowały szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych. Kształcenie dostosowywane było do możliwości i potrzeb

uczniów niepełnosprawnych poprzez modyfikację programów nauczania.

Podejmowano działania nakierowane na wsparcie rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez zajęcia warsztatowe np. „Zobacz, usłysz, poczuj”, prowadzenie Szkolnego Klubu Rodzica, grupy wsparcia i specjalistyczne poradnictwo. Kładziony był nacisk na integrację uczniów niepełnosprawnych i pełnosprawnych.

Placówki na bieżąco wzbogacały wyposażenie o dodatkowy sprzęt i pomoce naukowe niezbędne do prowadzenia nowoczesnych zajęć i terapii.

Podejmowano również wiele działań nakierowanych na doskonalenie zawodowe pedagogów pracujących z dziećmi niepełnosprawnymi, głównie poprzez warsztaty, spotkania i szkolenia np.: szkolenie „Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w klasie szkolnej”, „Techniki SAZ w pracy z osobą przejawiającą trudne zachowania”.

Mierniki:

- liczba placówek oświatowych, w których zlikwidowano bariery architektoniczne – 2,
- liczba dzieci i młodzieży korzystającej z transportu organizowanego dla osób niepełnosprawnych - 278,
- wskaźnik uczniów niepełnosprawnych korzystających z zajęć rewalidacyjnych i rehabilitacyjnych - 95%,
- liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów i konferencji poświęconych tematyce kształcenia osób niepełnosprawnych oraz nowatorskich form pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną – 35,
- wskaźnik udziału niepełnosprawnych uczniów korzystających ze specjalistycznego poradnictwa do ogólnej liczby osób niepełnosprawnych – 93,01 %,
- liczba placówek, które wzbogaciły wyposażenie o dodatkowy sprzęt i pomoce dydaktyczne usprawniające proces dydaktyczny uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - 33,
- liczba rodziców i opiekunów prawnych uczniów niepełnosprawnych, uczestniczących w szkoleniach, terapii, grupach wsparcia – 246,

4. WYRÓWNANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W DOSTĘPIE DO RYNKU PRACY

Realizowane były usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, organizowano szkolenia zawodowe, udzielane były dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne. Prowadzenie Indywidualnego Programu Rehabilitacji dla każdego pracownika niepełnosprawnego w GZAZ.

Podejmowano również inne działania związane z dostępem osób niepełnosprawnych do rynku pracy:

- realizacja programów: Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+” i „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy”,
- „Gliwickie targi pracy dla osób niepełnosprawnych” - przedsięwzięcia związane z aktywizacją zawodową, pośrednictwem pracy oraz wyposażeniem osób niepełnosprawnych w wiedzę o rynku pracy –

targi odwiedziło ok. 500 osób, przygotowano ok. 180 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych,

- Kampania jesienna promocja na pracę – stoisko mobilne w CH FORUM,
- „Młodzi na start swojej kariery” – wsparcie młodzieży z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w poszerzaniu wiedzy o rynku pracy (szkoły z oddziałami integracyjnymi, szkoła specjalna, gimnazja)
- Prelekcje, spotkania, warsztaty w ramach VI Dni Otwartego Poradnictwa Zawodowego,
- publikacja „Informatora dla osób niepełnosprawnych” zawierającego Kartę praw osób niepełnosprawnych, wykaz stowarzyszeń, wykaz zakładów pracy chronionej oraz materiały dotyczące form wsparcia.

Mierniki:

- odsetek bezrobotnych i poszukujących pracy osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy do ogólnej liczby osób zarejestrowanych w PUP - 9%,
- liczba programów na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych – 49 oraz liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w tych programach - 72,
- liczba podjęć pracy osób niepełnosprawnych zaewidencjonowana przez PUP - 120,
- odsetek osób niepełnosprawnych korzystających z pośrednictwa pracy i specjalistycznego poradnictwa zawodowego do ogólnej liczby zarejestrowanych w PUP osób niepełnosprawnych - 100%,
- liczba niepełnosprawnych skierowanych na szkolenia zawodowe - 23 osoby,
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających form aktywizacji zawodowej finansowanych ze środków PFRON – 55,
- liczba zgłoszeń o podjęciu działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne - 10.

5. WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN POPRZEC SYSTEM POMO CY SPOŁECZNEJ

Działania dotyczyły zabezpieczenia potrzeb życiowych osób niepełnosprawnych w formie usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych (337 osób), specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi (27 osób), usług rehabilitacyjnych (4 osoby) oraz udzielanie pomocy nakierowanej na usamodzielnienie się niepełnosprawnych (70 osób).

Realizowano projekt unijny „Czas na sukces” mający na celu wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym: indywidualna praca socjalna z osobami niepełnosprawnymi w kontekście aktywności zawodowej, przełamywanie barier, pokonywanie słabości, warsztaty doskonalące komunikację interpersonalną, doradztwo i szkolenia zawodowe, zajęcia z profilaktyki zdrowotnej, treningi radzenia sobie ze stresem i inne. OPS wraz z GOIN realizował projekt „Nasz potencjał” w celu aktywizacji społecznej i integracji osób zagrożonych trwałą izolacją społeczną.

Pracownicy socjalni udzielali również wsparcia w uregulowaniu sytuacji prawnej, poprawie warunków bytowych, dostępie do lekarzy specjalistów oraz do różnych ośrodków w zależności od potrzeb.

Mierniki:

- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z poszczególnych usług pomocy społecznej - 1 618,
- liczba ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz liczba osób niepełnosprawnych korzystających z usług ośrodków wsparcia:
- 4 mieszkania chronione, z których skorzystało 8 osób,
- 1 środowiskowy dom samopomocy dla 62 osób,
- 1 ośrodek wsparcia (Dzienny Dom Pomocy Społecznej), z którego skorzystało 35 osób,
- liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w programach usamodzielniania - 70,
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych oraz pomocy psychologicznej - 39.

6. TWORZENIE WARUNKÓW AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH JAKO PODSTAWY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Głównym celem działania było stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków rozwoju oraz pełnego udziału w życiu społecznym poprzez likwidację barier. Na realizację zadań w zakresie tworzenia warunków aktywności społecznej wykorzystywano środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dzięki czemu udzielono osobom niepełnosprawnym dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych, do likwidacji barier w komunikowaniu się oraz do likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami.

Miasto finansowało również usługi transportowe przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Miasto (DPS Nasz Dom) realizowało program „Aktywny senior – likwidacja barier transportowych. Natomiast ZSOS nr 7 program Rehabilitacja 25 Plus.

Kolejnym przykładem działań była organizacja imprez integracyjnych umożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w życiu kulturalnym, rekreacji

i sporcie oraz promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia: obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, plenerowe imprezy integracyjne (festyny), warsztaty integracyjne, wernisaże prac uczniów.

Mierniki:

- liczba wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych – 131,
- liczba asystentów działających na rzecz osób niepełnosprawnych - 6,

- liczba imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych dostępnych dla osób niepełnosprawnych - 586,
- liczba: 71 oraz kwota: 432 728 zł dofinansowań do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- kwota dofinansowania działalności warsztatów terapii zajęciowej - 1 917 760 zł oraz liczba uczestników warsztatów - 104,
- liczba: 363 oraz kwota - 331 558 zł udzielonych dofinansowań do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- kwota dofinansowania do usług transportowych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych – 83.838 zł oraz liczba osób niepełnosprawnych korzystających z przystosowanego transportu - 54,
- liczba szkoleń, warsztatów i konferencji dotyczących umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych – 28,
- Kwota środków przekazanych na likwidację barier transportowych – 79 695,00 zł

7. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I TWORZENIE PARTNERSTWA LOKALNEGO NA RZECZ NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Najważniejszą formą współpracy było zlecenie organizacjom realizacji zadań publicznych w dziedzinie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. Organizacje pozarządowe zrealizowały między innymi zadania na rzecz rehabilitacji społecznej i integracji osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu oraz osób chorych na stwardnienie rozsiane.

We współpracy z organizacjami zrealizowane zostały koncerty i przedstawienia oraz wystawy i wernisaże twórczości osób niepełnosprawnych (Galeria w podwórzu). Prowadzone były spotkania integracyjne pod hasłem „Środowe łamigłówki”, prowadzone przez osoby niepełnosprawne współorganizowane z organizacją pozarządową.

Organizowane były warsztaty integracyjne dla młodzieży szkolnej, w ramach których poruszane były kwestie umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych oraz możliwości współpracy z młodzieżą niepełnosprawną.

Mierniki:

- liczba programów i projektów dotyczących problematyki niepełnosprawności zrealizowanych przy współudziale środowiska osób niepełnosprawnych - 17,
- liczba osób przeszkolonych do pracy na rzecz osób niepełnosprawnych – 440,
- liczba: 4 oraz kwota dotacji: 38 670 zł udzielonych z budżetu miasta organizacjom pozarządowym realizującym zadania w dziedzinie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- liczba konferencji, spotkań i innych imprez okolicznościowych związanych z problematyką niepełnosprawności – 99.

8. ZAPEWNIENIE KOMPLEKSOWEJ INFORMACJI ZWIĄZANEJ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

W ramach istniejących punktów informacyjnych a w szczególności w ramach zadań Konsultanta ds. Osób Niepełnosprawnych w Urzędzie Miejskim w Gliwicach udzielano informacji i wsparcia w bieżących sprawach związanych z problemami osób niepełnosprawnych – kierowanie do odpowiednich jednostek miasta i instytucji, pomoc przy pisaniu pism, podań, interwencje telefoniczne, udzielanie informacji na temat działalności gliwickich organizacji pozarządowych oraz przepisów dotyczących osób niepełnosprawnych (łącznie obsłużono 1977 osób).

Zapewniono osobom niepełnosprawnym usługi w formie warsztatów komputerowych, bezpłatny dostęp do Internetu, porad prawnych, pomocy w wypełnianiu PIT-ów oraz spotkań z pracownikami Urzędu Skarbowego.

Mierniki:

- liczba punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych - 5,
- liczba programów edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych mających na celu podnoszenie ich świadomości dotyczącej przysługujących uprawnień, a także ich potencjału i wkładu w życie społeczności lokalnej – 3,
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze specjalistycznego poradnictwa, w tym porad prawnych – 539.

9. PRZECIWDZIAŁANIE DYSKRYMINACJI I REALIZACJA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Celem działań było zwrócenie uwagi na prawa osób niepełnosprawnych i ich potrzeby oraz zmiana wizerunku osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Podczas realizacji programu zarówno instytucje miejskie, jak i organizacje pozarządowe podejmowały różnorodne działania związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji oraz poszanowaniem praw osób niepełnosprawnych.

Przykładem takich działań były:

- Realizacja szkolnego programu „Inny nie znaczy gorszy”,
- Realizacja Dnia Integracji,
- uczestnictwo niepełnosprawnych uczniów w zajęciach ogólnodostępnych, projektach mających na celu zmianę postrzegania niepełnosprawności wśród społeczeństwa np. działalność charytatywna na rzecz hospicjum, osób starszych, schroniska dla zwierząt, udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, udział w obchodach Dnia Autyzmu, obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego,
- działalność „Galerii w podwórzu”, w której odbywały się wernisaże i wystawy prac osób niepełnosprawnych,
- działalność galerii „Sklepik z marzeniami” prezentującej twórczość osób niepełnosprawnych,
- warsztaty integracyjne dla młodzieży szkolnej w ramach których, poruszane były kwestie umiejętności społecznych osób

niepełnosprawnych oraz możliwości współpracy z młodzieżą niepełnosprawną,

- obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych,

Mierniki:

- liczba programów mających na celu kształtowanie wśród mieszkańców miasta, w szczególności dzieci i młodzieży, postaw sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi - 33 oraz liczba uczestników tych programów - 1973,
- liczba inicjatyw dotyczących zmiany społecznego wizerunku osoby niepełnosprawnej oraz przestrzegania praw obywatelskich osób niepełnosprawnych - 151.

10. PODSUMOWANIE

Działania realizowane w ramach Programu mają na celu likwidację ograniczeń, z jakimi spotykają się w życiu codziennym osoby niepełnosprawne. Zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu rodzinnym, zawodowym, szkolnym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce. Prowadzą do podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw oraz eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznego wyobcowania.

Realizowano liczne kampanie profilaktyczne i prozdrowotne w celu zapobiegania niepełnosprawności. Już na etapie edukacji wczesnoszkolnej realizowano programy edukacyjne dla dzieci, jak i rodziców. Placówki oświatowe podejmowały wiele działań skierowanych na uczniów niepełnosprawnych poprzez wczesne wspomaganie dzieci, terapie i warsztaty. Udzielano pomocy rodzicom, opiekunom oraz osobom pracującym na co dzień z niepełnosprawnymi. Wdrożono projekt Rehabilitacja 25 Plus, by objąć wsparciem jak największą liczbę osób niepełnosprawnych.

We współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmowane były różnorodne inicjatywy zmierzające do zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych, a także w celu ich integracji ze społecznością lokalną.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. 2018 poz. 511 z późn. zm.) nie zostały w pełni zrealizowane z uwagi na niewystarczające w stosunku do potrzeb środki finansowe, przekazywane zgodnie z algorytmem przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Można stwierdzić, że zrealizowane przedsięwzięcia miały korzystny wpływ na poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych poprzez ich integrację z pełnosprawną społecznością miasta, zwiększenie samodzielności, wzrost poziomu wykształcenia, zmianę postrzegania przez otoczenie oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Biorąc pod uwagę powyższe, należałoby uznać, że realizacja przedsięwzięć wpłynęła korzystnie na warunki życia osób niepełnosprawnych oraz na ograniczenie zjawiska ich wykluczenia społecznego.

Załącznik nr 19

**Sprawozdanie za rok 2018
z realizacji Miejskiego
Programu Dotyczącego
Rozwoju Pieczy Zastępczej
dla miasta Gliwice
na lata 2016-2018**

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2018 Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2016 - 2018**

Podstawa prawna:

- 1) art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r., poz. 998 z późn. zm.),
- 2) uchwała nr XII/303/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17.12.2015 r. w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Gliwice na lata 2016-2018”.

Realizatorzy i partnerzy programu:

- 3) Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- 4) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 5) placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 6) Urząd Miejski,
- 7) Sąd rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 8) placówki oświatowe,
- 9) organizacje pozarządowe,
- 10) Policja i Straż Miejska.

CEL STRATEGICZNY PROGRAMU:

WDROŻENIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Lp.	Cele szczegółowe/cele operacyjne	Przedsięwzięcia	Realizacja mierników
1.	<p>Tworzenie i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej.</p> <p>1. Poszerzenie oferty różnych form rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<p>1.1. Diagnozowanie potrzeb w zakresie zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom pozabawionym opieki rodziców biologicznych.</p> <p>1.2. Tworzenie spokrewnionych,</p>	<p>Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny na bieżąco monitoruje sytuacje rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w razie potrzeby zapewnia dzieciom czasową opiekę w środowisku zastępczym.</p> <p>W 2018 r. zostało utworzonych 9 rodzin zastępczych spokrewnionych, 9 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 5 rodzin zastępczych zawodowych, w których łącznie umieszczono 38 dzieci. W celu tworzenia rodzin zastępczych przeprowadzono: 1 edycję szkolenia dla</p>

		<p>niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze.</p> <p>1.3. Ustalenie limitów rodzin zastępczych zawodowych w liczbie: 2016 r. – 15 rodzin zawodowych, 2017 r. – 20 rodzin, 2018 r. – 25 rodzin.</p>	<p>kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, w którym uczestniczyło 8 osób, 2 edycje szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, w których uczestniczyło łącznie 22 osoby oraz 2 edycje szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe, w których uczestniczyło łącznie 12 osób.</p> <p>Podpisano umowy z 5 rodzinami zastępczymi zawodowymi, w tym z 1 rodziną pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego, w których w 2018 r. przebywało łącznie 15 dzieci. Na dzień 31.12.2018 r. w mieście funkcjonowało 21 rodzin zastępczych zawodowych.</p>
<p>2. Wspieranie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji oraz podnoszeniu kompetencji i umiejętności wychowawczych.</p>	<p>1.4. Pozyskiwanie i szkolenie rodzin pomocowych.</p> <p>2.1. Organizowanie szkoleń, grup wsparcia, treningów umiejętności wychowawczych.</p> <p>2.2. Udzielanie specjalistycznego poradnictwa.</p> <p>2.3. Objęcie rodzin</p>	<p>Z 12 rodzinami zastępczymi zawodowymi oraz 3 rodzinami zastępczymi niezawodowymi podpisano umowy na prowadzenie rodziny pomocowej na czas trwania urlopu innej rodziny zastępczej zawodowej. Łącznie w 2018 r. rodziny pomocowe sprawowały funkcję dla 29 dzieci.</p> <p>Zorganizowano: szkolenia, w których brało udział 27 rodzin pełniących funkcję rodziny zastępczej, grupy wsparcia (21 spotkań, w tym 12 spotkań dla zawodowych rodzin zastępczych), w których uczestniczyło 20 rodzin oraz 2 edycje treningu umiejętności wychowawczych, w których uczestniczyli rodzice biologiczni dzieci przeżywający trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz 2 rodziny zastępcze.</p> <p>Prowadzono pracę psychologiczną – pedagogiczną w 318 rodzinach biologicznych i w 187 rodzinach zastępczych oraz wśród kandydatów na rodziny zastępcze.</p> <p>120 rodzin zastępczych zostało objętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, do 6 rodzin skierowano wolontariuszy, którzy udzielali pomocy dzieciom przeżywającym niepowodzenia w nauce szkolnej, 15 rodzin zastępczych zawodowych zostało objętych pomocą przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.</p>	

	<p>zastępczych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pomocą wolontariuszy, pomocą przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych.</p> <p>3.1 . Udzielanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie zastępczej dziecka.</p> <p>3.2 Udzielanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.</p> <p>3.3. Udzielanie dodatków do świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie zastępczej dziecka.</p> <p>3.4. Udzielanie dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.</p> <p>3.5. Udzielanie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.</p>	<p>zastępczych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pomocą wolontariuszy, pomocą przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych.</p> <p>3.1 . Udzielanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie zastępczej dziecka.</p> <p>3.2 Udzielanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.</p> <p>3.3. Udzielanie dodatków do świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie zastępczej dziecka.</p> <p>3.4. Udzielanie dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.</p> <p>3.5. Udzielanie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.</p>	<p>211 rodzin zastępczych otrzymało świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania przyjętego dziecka.</p> <p>32 rodzinom zastępczym przyznano jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.</p> <p>16 rodzinom zastępczym udzielono dodatku do świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie zastępczej dziecka.</p> <p>120 dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczych otrzymało dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania rodziny zastępczej.</p> <p>34 rodzinom zastępczym przyznano środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.</p>
--	---	---	---

	<p>4. Promocja rodzicielstwa zastępczego.</p>	<p>3.6. Udzielanie środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.</p> <p>4.1. Prowadzenie akcji promujących rodzicielstwo zastępcze.</p>	<p>20 rodzin zastępczych zawodowych otrzymało świadczenie finansowe na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.</p> <p>Przeprowadzono 15 spotkań promujących rodzicielstwo zastępcze, 8 publikacji medialnych (w radio EM, CCM, TV Imperium, TV Sielsia, TV Gliwica). Prowadzono infolinię dla kandydatów na rodziny zastępcze, organizowano spotkania z lokalnymi podmiotami zajmującymi się pieczą zastępczą i wspieraniem rodziny. Prowadzono profil na Facebooku z 600 stałymi użytkownikami, co pozwoliło na efektywniejsze komunikowanie się z otoczeniem społecznym, informowanie o bieżących wydarzeniach. Realizowano projekty współpracy z podmiotami gospodarczymi i NGO na rzecz wspólnego rozwiązywania problemów społecznych (np. wsparcie akcji informacyjno- promocyjnej o rodzicielstwie zastępczym). Współpracowano z UM w Gliwicach na rzecz tworzenia spotu promującego rodzicielstwo zastępcze. Promowano rodzicielstwo zastępcze podczas miejskich imprez (Rodzinnego Pikniku Seniora, Festiwalu Miasta Złota Rybka, Pikniku Bezpieczni na co dzień). Ponadto w dniu 6.06.2018 r. zorganizowano KONFERENCJĘ pn. "Dialog Motywacja Rodzina - System wspierania rodzicielstwa zastępczego w Gliwicach", w której wzięło udział 180 osób.</p> <p>W dniu 16.06.2018 r. zorganizowano coroczny PIKNIK RODZINNY z okazji Dni Rodzicielstwa Zastępczego. Pierwszy raz miał on charakter otwarty dla społeczności lokalnej. Celem pikniku było propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, a udział w nim wzięło około 600 osób. W dniu 08.12.2018 r. współorganizowano imprezę mikołajkową w ramach</p>
--	---	--	--

			<p>Świątecznej Akcji Motywacja w partnerstwie z Parafią Ewangelicko-Augsburską w Gliwicach, w której uczestniczyły rodziny zastępcze i podczas której promowano ideę rodzicielstwa zastępczego. Dokonano dystrybucji ulotek, plakatów w szkołach, przedszkolach i innych instytucjach na terenie Gliwic.</p>
<p>2.</p>	<p>Tworzenie i przekształcenie instytucjonalnych form pieczy zastępczej.</p> <p>1. Przekształcenie Domu Dziecka nr 1 w Gliwicach.</p> <p>2. Przekształcenie Domu Dziecka nr 2 w Gliwicach.</p>	<p>1.1. Zmniejszenie w 2016r. o 23 liczby miejsc organizacyjnych poprzez przekształcenie 2 filii placówki w mieszkania chronione dla pełnoletnich wychowanków.</p> <p>1.2. Zmniejszenie w 2018 r. o 10 liczby miejsc organizacyjnych.</p> <p>1.3. Zmiana w 2018 r. siedziby placówki.</p> <p>2.1. Zmniejszenie w 2017 r. o 46 liczby miejsc organizacyjnych poprzez przekształcenie filii placówki przy ul. Kr. Bony 3/1 w mieszkania chronione dla pełnoletnich</p>	<p>Zrealizowano z 2016 r. (z dniem 1.07.2016 r. w miejsce filii Domu Dziecka nr 1 utworzono mieszkania chronione dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej).</p> <p>Zrealizowano w 2017 r. (Dom Dziecka nr 1 dysponuje 14 miejscami organizacyjnymi, na dzień 1.01.2016 r. niniejsza placówka posiadała 47 miejsc dla wychowanków).</p> <p>Zrealizowano w 2017 r. (siedziba Domu Dziecka nr 1 mieści się przy ul. Toszeckiej 25, dawnej filii Domu Dziecka nr 2).</p> <p>Częściowo zrealizowano w latach 2016-2017 (zmniejszono liczbę miejsc organizacyjnych, Dom Dziecka nr 2 dysponuje 14 miejscami organizacyjnymi /na dzień 1.01.2016 r. niniejsza placówka posiadała 60 miejsc dla wychowanków/, z uwagi na brak potrzeb filia placówki została przekazana na potrzeby rodziny zastępczej zawodowej – funkcjonujące już 3 mieszkania chronione w pełnym zakresie zapewniły schronienie</p>

	<p>3. Przekształcenie Domu Dziecka nr 3 w Gliwicach.</p> <p>4. Utworzenie nowych struktur.</p>	<p>wychowanków.</p> <p>2.2. Zmiana w 2017 r. siedziby placówki.</p> <p>3.1. Zmniejszenie w 2017r. o 16 liczby miejsc organizacyjnych, w tym poprzez przekształcenie filii w samodzielnie placówkę.</p> <p>4.1. Zapewnienie w 2017 r. placówkom wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej.</p> <p>4.2. Utworzenie w 2017 r. nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej dysponującej 14 miejscami organizacyjnymi.</p>	<p>pełnoletnim wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą).</p> <p>Z powodu przedłużających się prac remontowych zmiana siedziby Domu Dziecka nr 2 nastąpiła w lutym 2018 r. Niniejsza placówka mieści się przy ul. Dworcowej 43/2.</p> <p>Zrealizowano w 2017 r. (Dom Dziecka nr 3 dysponuje 14 miejscami organizacyjnymi /na dzień 1.01.2016 r. niniejsza placówka posiadała 30 miejscami dla wychowanków/, z dniem 1.01.2017 r. w miejsce filii Domu Dziecka nr 3 utworzono Dom Dziecka nr 4).</p> <p>Zrealizowano w 2017 r. (z dniem 1.01.2017 r. zostało utworzone Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny zapewniające placówkom opiekuńczo – wychowawczym wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną, a dyrektor niniejszej jednostki kieruje Domami Dziecka nr 1, 2 i 3).</p> <p>Z uwagi na zapewnienie przez Domy Dziecka nr 1, 2 i 3 wystarczającej liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej odstąpiono od utworzenia Domu Dziecka nr 5.</p>
<p>3.</p> <p>Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej</p> <p>1. Udzielanie pomocy usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.</p>	<p>1.1. Utworzenie 3 nowych mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków poprzez przekształcenie filii domów dziecka.</p>	<p>Częściowo zrealizowano w 2016 r. (z dniem 1.07.2016 r. w wyniku przekształcenia filii Domu Dziecka 1 utworzono 2 mieszkania chronione przeznaczone dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie odstąpiono od utworzenia 3 nowego mieszkania chronionego).</p>	

	<p>2. Wsparcie finansowe i rzeczowe wychowanków pieczy zastępczej.</p> <p>Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie</p>	<p>1.2. Udzielanie wsparcia w formie pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego.</p> <p>1.3. Udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w szczególności poprzez przyznanie miejsca w mieszkaniu chronionym, uzyskaniu lokalu z zasobów miasta Gliwice oraz udzieleniu pomocy w wyposażeńiu mieszkania.</p> <p>2.1. Udzielanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki.</p> <p>2.2. Udzielanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie.</p> <p>2.3. Udzielanie pomocy pieniężnej na zagospodarowanie.</p> <p>1.1. Umożliwienie kadrom realizującym zadania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p> <p>1.2. Pozyskiwanie wykwalifikowanej kadry.</p>	<p>Z 31 wychowankami sporządzono indywidualny program usamodzielnienia, 26 wychowanków przebywających w mieszkaniach chronionych korzystało ze wsparcia pracownika socjalnego oraz specjalistycznego poradnictwa.</p> <p>26 wychowanków przebywało w mieszkaniach chronionych, 10 otrzymało mieszkanie z zasobów gminy oraz 16 wychowanków uzyskało pomoc na zagospodarowanie.</p> <p>102 wychowanków otrzymało pomoc na kontynuowanie nauki.</p> <p>20 wychowanków utrzymało pomoc pieniężną na usamodzielnienie.</p> <p>16 wychowanków otrzymało pomoc na zagospodarowanie.</p> <p>12 pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyło w 7 szkoleniach i konferencjach.</p>
--	--	---	---

			Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnił 3 nowych pracowników, w tym 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
--	--	--	--

Z analizy zebranych danych wynika, że cele i przedsięwzięcia przyjęte do realizacji w niniejszym programie zostały zrealizowane (za wyjątkiem utworzenia Domu Dziecka nr 5 oraz 4 –tego mieszkania chronionego dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, od czego odstąpiono z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie).

W roku 2018 na terenie miasta funkcjonowały: 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze dysponujące 14 miejscami organizacyjnymi, 18 rodzin zastępczych zawodowych (na dzień 31.12.2018 r.) oraz 3 mieszkania chronione dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej dysponujące łącznie 18 miejscami. Ciągły rozwój rodzinnej pieczy zastępczej pozwolił na likwidację z dniem 31.12.2018 r. Domu Dziecka nr 4.

Realizacja niniejszego programu przyczyniła się do:

- poprawienia warunków życia dzieci zabezpieczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które obecnie wychowują się w małych, bardziej domowych placówkach,
- zapewnienia zastępczego środowiska rodzinnego dla większej liczby dzieci pozbawionych właściwego wychowania ze strony rodziców,
- udzielania należytego wsparcia usamodzielnianym wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez zapewnienie im miejsc w mieszkaniach chronionych i pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

sporządziła: Małgorzata Magiera - starszy specjalista pracy z rodziną Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny
data sporządzenia sprawozdania: 11.02.2019 r.

zaakceptowała: Mariola Zalewska – p.o. Dyrektora Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny
data zaakceptowania sprawozdania: 07.03.2019 r.

zatwierdził: Krystian Tomala – Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice
data zatwierdzenia sprawozdania: 12.03.2019 r.

Załącznik nr 20

**Sprawozdanie za rok 2018
z realizacji Miejskiego
Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
i Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla miasta Gliwice
na lata 2015-2018**

Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2015 – 2018

Podstawa prawna:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508, z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.),
- 4) Uchwała Rady Miasta Gliwice Nr XLVII/1042/2014 z dnia 6 listopada 2014 w sprawie uchwalenia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2015 – 2018”.

Realizatorzy i partnerzy programu:

- 1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Gliwicach,
- 2) Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) jednostki organizacyjne miasta, w szczególności (Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, Miejski Zarząd Usług Komunalnych, placówki oświatowe),
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień,
- 6) policja,
- 7) sądy,
- 8) prokuratura,
- 9) służba zdrowia,
- 10) organizacje pozarządowe,
- 11) pozostali partnerzy działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

CEL STRATEGICZNY:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie miasta poprzez skoordynowanie działań wszystkich podmiotów, które z mocy prawa lub inicjatywy własnej podejmują pracę na rzecz profilaktyki przemocy w rodzinie, pomocy na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie oraz reedukacji społecznej sprawców przemocy.

Lp.	Cel operacyjny	Przedsięwzięcia	Realizacja mierników
1.	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none">Przeprowadzanie z osobami stosującymi przemoc w rodzinie rozmów motywujących do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, w przypadku osób stosujących przemoc w rodzinie i mających problem z alkoholem przeprowadzanie także rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.Realizowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych.Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu.Realizowanie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby stosujące przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none">Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził rozmowy motywujące do udziału w programach oddziaływań korekcyjno –edukacyjnych ze 179 osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz 150 osób stosujących przemoc w rodzinie i mających problem z alkoholem motywował do podjęcia leczenia odwykowego.Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził jedną edycję programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, do którego przystąpiło 9 sprawców, a ukończyło 6.Ośrodek Pomocy Społecznej opracował i rozpowszechnił do użytku jednostek realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy karty informacyjne zawierające treść profilaktyczną adresowaną do osób stosujących przemoc.Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny z 17 osobami stosującymi przemoc w rodzinie przeprowadziło rozmowy motywujące do udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz 25 osób stosujących przemoc w rodzinie i mających problem z alkoholem motywowało do podjęcia leczenia odwykowego.Placówki oświatowe z 30 osobami stosującymi przemoc w rodzinie przeprowadziły rozmowy motywujące do udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz 14 osób stosujących przemoc w rodzinie i mających problem z alkoholem motywowały do podjęcia leczenia odwykowego.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 39 osób stosujących przemoc w rodzinie i mających problem z alkoholem motywowała do podjęcia leczenia odwykowego.Miejski Zarząd Usług Komunalnych w ramach prowadzonego Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin motywował 46 osób stosujących przemoc w rodzinie i mających problem z alkoholem do podjęcia leczenia odwykowego.

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna z 52 osobami stosującymi przemoc w rodzinie przeprowadziła rozmowy motywujące do udziału w programach oddziaływań korekcyjno –edukacyjnych oraz 12 osób stosujących przemoc w rodzinie i mających problem z alkoholem motywowała do podjęcia leczenia odwykowego. ▪ Placówki oświatowe rozpowszechniały ulotki i udostępniły materiały informacyjne nt. form i instytucji udzielających pomocy w sytuacji przemocy, procedury NK w gablotach szkolnych oraz na zebraniach rodziców. ▪ Prokuratura Rejonowa Wschód skierowała do Sądu 40 aktów oskarżenia oraz 13 wniosków o wyrok skazujący przeciwno sprawcom znęcania. W stosunku do osób podejrzanych zastosowano: <ul style="list-style-type: none"> - dozór policji z zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym wobec 14 osób, - dozór policji pod warunkiem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym wobec 4 osób, - nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym wobec 21 osób, - wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania do Sądu wobec 2 osób. ▪ Prokuratury Rejonowe Zachód i Wschód udostępniły ulotki oraz materiały informacyjne nt form i instytucji udzielających pomocy.
2.	Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy i ochrony osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty. 3. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. 4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie schronienia w ośrodku wsparcia i ośrodka interwencji kryzysowej. 5. Udzielanie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz zagrożonym przemocą w rodzinie wsparcia w rozwiązywaniu problemów istotnych dla ich funkcjonowania oraz szerokiej pomocy w formie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odbyło się 11 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. ▪ Zostało sporządzonych 286 formularzy „Niebieskich Kart – A”. ▪ Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołała 251 grup roboczych celem rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. ▪ 17 dzieci zostało odebranych z rodziny w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia w wyniku przemocy w rodzinie. ▪ Ze schronienia w hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało 28 osób, a w Domu dla Matek z Małoletnimi

	<p>poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego, zawodowego, prawnego i medycznego.</p> <p>6. Prowadzenie grup wsparcia i grup informacyjno – edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.</p> <p>7. Realizowanie programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.</p> <p>8. Udzielanie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pomocy w procesie usamodzielniania poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie dalszego schronienia w mieszkaniu chronionym przeznaczonym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, • przyznanie mieszkania z zasobów gminy. <p>9. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby doświadczające przemocy w rodzinie.</p> <p>10. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom doświadczającym przemocy.</p>	<p>Dziećmi i Kobiety w Cięży 24 osoby.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy psychologicznej 174 osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej 232 osoby objął wsparciem w rozwiązywaniu problemów istotnych dla ich funkcjonowania oraz pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego, zawodowego, prawnego. ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej opracował i rozpowszechnił: ulotki nt form pomocy i działalności OIK oraz Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiety w Cięży. ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej rozpowszechnił ulotki adresowane do dzieci i młodzieży nt zjawiska przemocy, reagowania i przeciwdziałania zjawisku przemocy. Ulotki rozdysponowano w placówkach oświatowych w ramach współpracy z Komendą Miejską Policji. ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej opracował i rozpowszechnił plakaty zawierające treść profilaktyczną z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz karty informacyjne zawierające treść profilaktyczną adresowaną do osób doświadczających przemocy. Materiały rozdysponowano do użytku w jednostkach z terenu miasta Gliwice zobowiązanych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej rozpowszechnił na łamach Miejskiego Serwisu Informacyjnego opracowaną serię komiksów nawołujących do reagowania i przeciwdziałania zjawisku przemocy. ▪ 10 osób skorzystało z mieszkania chronionego przeznaczonego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. ▪ 1 osoba doświadczająca przemocy w rodzinie uzyskała mieszkanie z zasobów gminy. ▪ Przemoc w rodzinie ustała u 53 osób monitorowanych po opuszczeniu Ośrodka Interwencji Kryzysowej. ▪ Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny 81 osób objęło wsparciem w rozwiązywaniu problemów istotnych dla funkcjonowania oraz pomocą w formie poradnictwa
--	---	--

			<p>psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego, zawodowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny zakończył 193 procedury „Niebieskie Karty”. ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna 372 osoby objęła wsparciem w rozwiązywaniu problemów istotnych dla ich funkcjonowania oraz pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego. ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna prowadziła grupy wsparcia i grupy informacyjne – edukacyjne, z których skorzystało 25 osób. ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna zrealizowała 5 programów terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, z których skorzystało 39 osób. ▪ Placówki oświatowe objęły wsparciem 235 osób w rozwiązywaniu problemów istotnych dla ich funkcjonowania oraz pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego. ▪ Placówki oświatowe rozpowszechniały ulotki i udostępniły materiały informacyjne nt. form i instytucji udzielających pomocy w sytuacji przemocy, procedury NK w gablotech szkolnych oraz na zebraniach rodziców. ▪ Miejski Zarząd Usług Komunalnych w ramach prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin udzielił 11 porad osobom doświadczającym przemocy.
3.	<p>Profilaktyka i edukacja społeczna.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta. 2. Poszerzenie wiedzy u dzieci, młodzieży i dorosłych na temat zjawiska przemocy w rodzinie. 3. Realizowanie programów propagujących skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy. 4. Prowadzenie kampanii społecznych, które przeciwdziałają przemocy w rodzinie. 5. Realizowanie programów mających na celu zapobieganie przemocy w rodzinie, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej opracował dane z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz sprawozdania wykazujące działania zrealizowane przez jednostki miejskie w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice w latach 2015 – I półrocze 2018 do opracowania diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie. ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej realizował 1 program mający na celu poszerzenie wiedzy u dzieci, młodzieży i dorosłych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,

	<p>niepełnosprawnych.</p> <p>6. Opracowanie i realizowanie programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</p> <p>7. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</p> <p>8. Nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.</p>	
<p>zapobieganie przemocy w rodzinie: program „Rozwiń skrzydła – uwierz w siebie” skierowany do kobiet i ich dzieci, które uzyskały schronienie w mieszkaniu chronionym Ośrodka Interwencji Kryzysowej, w którym brało udział 10 osób. Ponadto realizował 1 program mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (program „Rozwiń skrzydła – uwierz w siebie”), w którym łącznie uczestniczyło 10 osób.</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił 158 porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</p> <p>Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny zrealizowało 2 programy mające na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (2 cykle Treningu Umiejętności Wychowawczych, w których uczestniczyło w sumie 50 osób oraz grupa wsparcia, w której uczestniczyło 7 osób).</p> <p>Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna zrealizowała 13 inicjatyw, programów mających na celu poszerzenie wiedzy u dzieci, młodzieży i dorosłych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w których łącznie uczestniczyło 487 osób (terapia rodziny, mediacje rodzinne, klub dla rodziców, szkoła dla rodziców, warsztaty dla dobrych rodziców, warsztaty rodzicielskie w duchu pozytywnej dyscypliny, warsztaty dla dzieci i młodzieży – 7 tematów) oraz 14 inicjatyw, programów mających na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy, zapobieganie przemocy w rodzinie, w których łącznie uczestniczyło 829 osób (9 warsztatów na terenie szkół, 4 warsztaty dla rodziców, dobrej rodzice – grupa wsparcia).</p>		

- Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna realizowała 7 programów mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (szkoła dla rodziców, dobrzy rodzice – grupa wsparcia, klub dla rodziców, terapia rodziny, mediacje rodzinne, warsztaty dla dobrych rodziców, warsztaty rodzicielskie w duchu pozytywnej dyscypliny), w których łącznie wzięły udział 354 osoby.
- Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna udzieliła 428 porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Placówki oświatowe zrealizowały 2 inicjatywy, programy mające na celu poszerzenie wiedzy u dzieci, młodzieży i dorosłych na temat zjawiska przemocy w rodzinie (szkolny program profilaktyki, szkolny program wychowawczy, program stop przemocy), w których uczestniczyły 5342 osoby.
- Placówki oświatowe zrealizowały 16 programów mających na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy (szkolny program profilaktyki, szkolny program wychowawczy, zachowaj trzeźwy umysł, reaguj na przemoc masz prawo, postaw na rodzinę oraz Hihopter – bajki terapeutyczne – program profilaktyczny), w których brało udział 3148 osób.
- Placówki oświatowe zrealizowały 3 kampanie, w których wzięło udział 501 osób. Między innymi kampanię stop hejtowi.
- Placówki oświatowe zrealizowały 11 programów mających na celu zapobieganie przemocy w rodzinie. W programach wzięło udział łącznie 1790 osób. (program stop przemocy, program profilaktyczno – wychowawczy, zajęcia profilaktyczne dla rodziców).
- Placówki oświatowe zrealizowały 1 program mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod

			<p>wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, w których uczestniczyło 200 osób (porady i konsultacje indywidualne dotyczące wychowania bez przemocy).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Placówki oświatowe udzieliły 173 porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. ▪ Placówki oświatowe podjęły 1 inicjatywę z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Współpraca z ze Stowarzyszeniem Wiosna – realizacja programu Akademii Przyszłości. Udział brali uczniowie i rodzice uczniów. ▪ Komenda Miejska Policji przeprowadziła 22 spotkania z młodzieżą szkolną, nauczycielami, mieszkańcami i radami osiedli, w czasie których poruszany był problem przemocy w kontekście odpowiedzialności prawnej. W spotkaniach uczestniczyło około 180 osób. ▪ Komenda Miejska Policji we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej - Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej zrealizowała warsztaty profilaktyczne adresowane do uczniów V klas szkół podstawowych, których celem było nabycie przez dzieci umiejętności nazywania i rozpoznawania zachowań przemocowych, nabycie wiedzy o osobach i instytucjach pomocowych. Przeprowadzono 53 spotkania, w których uczestniczyło 1027 uczniów. W ramach spotkań rozdawano długopisy z bezpłatnym numerem telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 - 111 oraz ulotki adresowane do dzieci i młodzieży nt zjawiska przemocy, reagowania i przeciwdziałania zjawisku przemocy.
4.	Zwiększenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował 9 szkoleń adresowanych do przedstawicieli jednostek realizujących procedurę NK, członków powoływanych grup roboczych obejmujących tematy: „Zrozumieć przemoc. Mechanizmy

	<p>bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w rodzinie, w formie m. in. superwizji, grup wsparcia.</p> <p>3. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów edukacyjnych dla osób i podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie.</p>	<p>przemocy w rodzinie”, „Zasady budowania kontaktu z osobą doznającą przemocy”, „Funkcjonowanie psychologiczne osoby stosującej przemoc w rodzinie”, „Sprawne działanie grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – tworzenie skutecznych planów pomocy w ramach grup roboczych”, „Rozpoznawanie i przeciwdziałanie przemocy seksualnej wobec dziecka”, „Praca z zespołem stresu pourazowego PTSD u osób po doświadczeniu przemocy seksualnej”. W szkoleniach uczestniczyło 155 osób.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował 3 spotkania superwizji adresowanej do przedstawicieli jednostek realizujących procedurę NK, członków powoływanych grup roboczych. ▪ Uczestniczyło 10 osób. ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził szkolenia dla przedstawicieli służby zdrowia w zakresie m.in. przebiegu i realizacji procedury „Niebieskie Karty”, jednostek udzielających pomocy osobom, rodzinom dotkniętym przemocą. ▪ Placówki oświatowe zorganizowały dla pracowników 5 szkoleń, w których brało udział 181 osób. Wobec 84 osób podjęto różne formy wsparcia psychologicznego. ▪ Komenda Miejska Policji zorganizowała 5 szkoleń, w których uczestniczyło 115 funkcjonariuszy policji. ▪ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna zorganizowała dla pracowników 1 szkolenie, w którym brało udział 16 osób.
--	---	---

Podsumowanie

Z analizy zebranych danych wynika, iż w 2018 r. w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne, organizacyjne i finansowe osiągnięto większość założonych celów.

W wyniku podejmowanych w mieście działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w roku 2018 w ramach programu zrealizowano liczne oddziaływania profilaktyczno-edukacyjne wśród dzieci i młodzieży oraz wśród osób dorosłych podnoszące świadomość mieszkańców miasta w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Rozpowszechniano

zróżnicowane formy materiałów profilaktycznych dot. zjawiska przemocy i jego przeciwdziałania oraz instytucji udzielających pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc, zwiększając tym samym dostępność informacji nt zjawiska i możliwości form pomocy. Spośród wszystkich zrealizowanych w 2018 roku zadań największe znaczenie miało przeszkolenie znacznej ilości pracowników różnych instytucji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przyczyniło się to nie tylko do zwiększenia kompetencji poszczególnych osób ale pozwoliło doskonalić umiejętności pracy w systemie interdyscyplinarnym.

Znaczącym elementem pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest funkcjonowanie na terenie miasta grupy korekcyjno-educacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Przez wiele lat grupa taka z uwagi na brak chętnych do uczestniczenia w programie oddziaływań korekcyjno-educacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych, odbywała się głównie na terenie Aresztu Sledczego, wśród osadzonych skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie. Dzięki lepszej współpracy między instytucjami, większej ilości wyroków sądowych z nakazem ukończenia programu korekcyjno-educacyjnego, a także coraz większej umiejętności, a tym samym skuteczności w motywowaniu osób podejrzanych o stosowanie przemocy do udziału w programie korekcyjno-educacyjnym przez grupy robocze, zaistniała możliwość tworzenia i realizowania programu korekcyjno-educacyjnego poza aresztem. Ponieważ jednak temat skutecznego motywowania osób stosujących przemoc do podjęcia terapii jest bardzo trudny i wymaga szczególnych umiejętności osób pracujących w tym obszarze z pewnością będziemy zajmować się nim w latach następnych. Równocześnie analiza danych pokazuje nam, iż należy wdrożyć w latach następnych więcej działań dotyczących pracy z osobami w wieku 60+.

D Y R E K T O R
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Gliwicach

Brygida Jankowska

Sporządziła: Elżbieta Jakuciewicz – Kowaluk – Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Gliwicach
Data sporządzenia sprawozdania: 28.03.2019

zaakceptowała: Brygida Jankowska – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach
data zaakceptowania: 29.03.2019

zatwierdził: Krystian Tomala - Zastępca Prezydenta Miasta

data zatwierdzenia:

Zastępca Prezydenta Miasta
Krystian Tomala

Inspektor
Agnieszka Puzsila

Nazareta
Zarządca Ośrodka Pomocy Społecznej
Agnieszka Puzsila

Załącznik nr 21

Raport za rok 2018 z realizacji Programu Bezpieczne Gliwice

Raport z realizacji Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla miasta Gliwice w latach 2018-2021 pod nazwą „Bezpieczne Gliwice”

Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w latach 2018-2021 dla miasta Gliwice został uchwalony na podstawie art. 12 pkt 9b ustawy o samorządzie powiatowym. Przedmiotowy program stanowi kontynuację założeń poprzednich edycji, a jego kluczowe założenia to wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wspieranie finansowania służb porządku publicznego, a także kształtowanie i promocja właściwych postaw w sytuacjach zagrożenia.

Nadrzędnym celem programu jest zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom miasta Gliwice. Na cel nadrzędny składają się określone poniżej cele operacyjne programu:

- Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta poprzez ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców.
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób przebywających w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania.
- Podnoszenie poziomu świadomości mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa i przeciwdziałania przestępczości.
- Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- Wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz osób starszych.
- Przeciwdziałanie patologiom społecznym – alkoholizmowi, narkomanii, przemocy domowej.
- Zapewnienie bezpieczeństwa podczas imprez masowych.
- Kształtowanie w społeczeństwie współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa.
- Kreowanie właściwych zachowań.

Program finansowany jest ze środków budżetowych podmiotów uczestniczących w jego realizacji lub ze środków budżetowych miasta Gliwice.

W 2018 r. w ramach programu miasto sfinansowało w szczególności:

- organizację imprez edukacyjno-prewencyjnych dla dzieci i młodzieży,
- opracowanie i kolportaż ulotek oraz innych materiałów prewencyjnych,
- zakup książeczek oraz materiałów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,
- organizację szkoleń w zakresie podstaw bezpiecznego zachowania się, samoobrony oraz pierwszej pomocy,
- zakup materiałów i gadżetów promocyjnych.

Wydatkowano na te cele 121.561,64 zł.

Realizacja przyjętych w programie celów i zadań przynosi korzyści mieszkańcom Gliwic w postaci wzrostu poczucia bezpieczeństwa, ograniczenia skali przestępczości, zjawisk patologicznych i eliminowania innych zagrożeń. Program integruje i włącza w działania jednostki

państwowe, samorządowe oraz powiatowe służby, inspekcje, straże, środowiska lokalne oraz inne podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo i porządek publiczny na terenie miasta. Umożliwia również mieszkańcom aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym reagowanie na zjawiska patologiczne i działania wśród lokalnych społeczności oraz propagowanie wśród mieszkańców bezpiecznych zachowań w sytuacjach pojawienia się różnych zagrożeń. Ze względu na duży zakres działań wskazanych do realizacji oraz ich długofalowość program należy traktować, jako zadanie stałe, rozłożone na lata 2018-2021. Jednocześnie ma charakter otwarty i dynamiczny, w związku z czym może być aktualizowany i przystosowywany do zaistniałych sytuacji i potrzeb oraz zdiagnozowanych sytuacji i nowych niebezpieczeństw.

Instytucje uczestniczące w realizacji zadań:

- Urząd Miejski
- Komenda Miejska Policji
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
- Straż Miejska
- Centrum Ratownictwa Gliwice
- Zarząd Dróg Miejskich
- Miejski Zarząd Usług Komunalnych
- Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe
- Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego
- Miejskie jednostki oświatowe
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Powiatowy Inspektor Sanitarny
- Powiatowy Lekarz Weterynarii
- Śląska Sieć Metropolitalna
- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
- Ochotnicze Straże Pożarne
- Rozgłośnie radiowe
- Rady Osiedlowe
- Organizatorzy imprez masowych.

Działania profilaktyczne zrealizowane w 2018 r.

Główne obszary działania:

1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscach zamieszkania.
2. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.
3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
4. Bezpieczeństwo imprez masowych.
5. Bezpieczeństwo w sytuacjach katastrof i wydarzeń nadzwyczajnych.
6. Przemoc w rodzinie.
7. Współpraca z mieszkańcami.

1.1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscach zamieszkania.

Zdiagnozowane problemy

1. Zagrożenie przestępczością pospolitą.
2. Poczucie braku bezpieczeństwa występujące wśród części mieszkańców.
3. Zagrożenie przestępstwami popełnianymi przez osoby pozostające pod wpływem alkoholu oraz środków odurzających.
4. Anonimowość, bierność, brak poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne, dające sprawcom „nieme przyzwolenie” na popełnianie przestępstw i wykroczeń.
5. Niski poziom wiedzy o właściwych zachowaniach, reakcjach i działaniach w sytuacji zagrożenia.

Zrealizowane zadania

1. Systematyczna analiza zagrożeń bezpieczeństwa i potrzeb społeczności lokalnych pod względem bezpieczeństwa oraz stałe usprawnianie współpracy ze służbami ratunkowymi oraz innymi podmiotami w zakresie wzajemnego informowania i reagowania.
2. Stała wymiana informacji pomiędzy współpracującymi służbami i innymi podmiotami realizującymi zadania na rzecz bezpieczeństwa.
3. Okresowa ocena stanu bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego i sanitarno-weterynaryjnego.
4. Opracowywanie comiesięcznych analiz stanu bezpieczeństwa na terenie miasta w oparciu o informacje codzienne pozyskane z KMP.
5. Udział w comiesięcznych spotkaniach Zespołu Zadaniowego ds. koordynacji działań zewnętrznych.
6. Spotkania z mieszkańcami, pracownikami OPS, organizacjami pozarządowymi, wolontariuszami i innymi, poruszające problem zagrożeń lokalnych w przestrzeni publicznej.
7. Debaty społeczne organizowane w ramach akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo – możesz mieć na nie wpływ”.
8. Szkolenie dla rady pedagogicznej poświęcone reagowaniu na sytuacje kryzysowe w szczególności zagrożenia terrorystyczne i atak tzw. „wolnego strzelca”.
9. Organizacja kursów samoobrony dla kobiet.
10. Rozbudowa miejskiego systemu monitoringu wizyjnego w oparciu o informacje o miejscach zagrożonych przestępczością.
11. Opiniowanie pracy powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.
12. Prowadzenie akcji informujących o metodach zapobiegania przestępstwom przeciwko mieniu - spotkania z seniorami w celu przeciwdziałania przestępstwom dokonywanym m.in.: tzw. "metodą na wnuczka". Przeprowadzenie cyklu spotkań dla seniorów z Miejskim i Powiatowym Rzecznikiem Praw Konsumentów dotyczących między innymi niekorzystnych umów konsumenckich oraz nieuczciwych zachowań przedsiębiorców.
13. Prowadzenie akcji znakowania rowerów.

14. Poprawa bezpieczeństwa poprzez zwiększenie patroli Policji.

1.2. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

Zdiagnozowane problemy

1. Przesłępstwa i wykroczenia w szkołach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie placówek oświatowych.
2. Zbyt łatwy dostęp do alkoholu i środków odurzających w środowisku szkolnym.
3. Niewłaściwa reakcja społeczna na przejawy zjawisk patologicznych w otoczeniu szkół.
4. Tolerancja dla obserwowanych zachowań patologicznych.

Zrealizowane zadania

1. Spotkania z uczniami poruszające problem stosowania alkoholu oraz środków odurzających.
2. Organizacja warsztatów związanych z cyberprzemocą i niewłaściwym wykorzystaniem Internetu w ramach projektu profilaktycznego „Zjawiska negatywne w Internecie” organizowanego w klasach VI szkół podstawowych.
3. Pogadanki związane z odpowiedzialnością prawną i karną, podczas których poruszano tematykę cyberzagrożeń.
4. Prowadzenie akcji "Bezpieczne ferie" oraz "Bezpieczne wakacje".
5. Organizacja imprezy "Bezpieczne wakacje młodych gliwiczian".
6. Egzekwowanie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym.
7. Realizacja działań profilaktycznych i terapeutycznych ukierunkowanych na zapobieganie przemocy i wyeliminowanie agresji wśród dzieci i młodzieży.
8. Organizacja spotkań, podczas których funkcjonariusze czytając bajki przybliżają przedszkolakom zagadnienia związane z bezpieczeństwem, kontaktami z osobami nieznanymi, prawidłowymi zachowaniami w sytuacjach kryzysowych tj. wypadek czy zagubienie się.
9. W ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży prowadzenie spotkań i pokazów z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
10. Turniej sportowy „STOP AGRESJI, WYBIERAM SPORT”.
11. Organizacja konkursów wiedzy o bezpieczeństwie.
12. Propagowanie telefonu zaufania dla nieletnich – „TELEFON DO SZNUPKA”.
13. Przeprowadzenie turnieju „Miś bezpieczeństwa”.

1.3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Zdiagnozowane problemy

1. Duża liczba wypadków drogowych, w szczególności wypadków ze skutkiem śmiertelnym oraz z udziałem pieszych.
2. Duża liczba przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu.
3. Nadmierna prędkość pojazdów w terenie zabudowanym.

Zrealizowane zadania

1. Wzmocniona kontrola przestrzegania zasad uczestnictwa w ruchu drogowym.

2. Rozbudowa systemu monitoringu w rejonie newralgicznych skrzyżowań drogowych.
3. Usprawnienie układu komunikacyjnego miasta i poprawa stanu istniejącej infrastruktury.
4. Spotkania z uczniami w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego (w tym upowszechnianie zasad ratownictwa drogowego i zasad udzielania pierwszej pomocy).
5. Spotkania w sali edukacyjnej "Minikomisariat" związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, nauką reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz zasadami ewakuacji.
6. Przeprowadzenie egzaminów na kartę rowerową.
7. Organizacja cyklu przedstawień teatralnych "Odblaskowy pierwszak" kształtujących prawidłowe postawy i umiejętność zachowania się na drodze.
8. Zakup artykułów odblaskowych rozdawanych dzieciom w trakcie imprez i spotkań profilaktycznych z przedstawicielami służb.
9. Promowanie elementów odblaskowych dla pieszych i rowerzystów.
10. Opracowanie projektu profilaktycznego „Pewnym krokiem do celu 50+” ukierunkowanym na bezpieczeństwo w ruchu drogowym osób w wieku 50 lat i starszych.

1.4. Bezpieczeństwo imprez masowych.

Zdiagnozowane problemy

1. Przesłębstwa i wykroczenia kibiców w trakcie meczów piłki nożnej oraz na drogach dojścia do stadionu.
2. Niedokładna kontrola materiałów wnoszonych na stadion przez kibiców.

Zrealizowane zadania

1. Koordynacja działań służb porządkowych oraz bieżąca współpraca wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za zabezpieczenie imprezy masowej.
2. Wzmoczone patrole Policji i Straży Miejskiej w rejonach odbywania się imprez masowych.
3. Wydawanie opinii i zezwoleń, w tym prowadzenie lustracji obiektów i terenów w związku z organizacją imprez masowych.

1.5. Bezpieczeństwo w sytuacjach katastrof i wydarzeń nadzwyczajnych.

Zdiagnozowane problemy

1. Obowiązujące rozwiązania prawne i organizacyjne ograniczają funkcjonalność dotychczasowego modelu zintegrowanego centrum powiadamiania ratunkowego i zintegrowanego zarządzania bezpieczeństwem w mieście.
2. Wydłużenie czasu wymiany informacji pomiędzy współpracującymi służbami ratunkowymi i porządkowymi.

Zrealizowane zadania

1. Zapewnienie skutecznego reagowania na zgłoszenia o zdarzeniach.
2. Niezwłoczne informowanie właściwych podmiotów i instytucji oraz ludności o prognozowanych anomaliach pogodowych.
3. Prowadzenie ciągłego monitoringu sytuacji hydrologicznej na rzekach.

4. Edukacja młodzieży szkolnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
5. Popularyzacja ochrony przeciwpożarowej oraz promocja PSP podczas organizowanych konkursów, imprez i festynów.
6. Przeprowadzanie próbnych alarmów przeciwpożarowych.
7. Przeprowadzanie ćwiczeń w wybranych obiektach, udział w praktycznym sprawdzeniu organizacji i warunków ewakuacji.
8. Spotkania, prelekcje oraz wizyty dzieci i młodzieży w Jednostkach Ratowniczo-Gaśniczych.
9. Spotkania z mieszkańcami w ramach zapobiegania zagrożeniom (akcja "NIE DLA CZADU").
10. Współpraca z lokalnymi środkami przekazu poprzez emisje audycji radiowych z zakresu bezpieczeństwa mieszkańców.

1.6. Przemoc w rodzinie.

Zdiagnozowane problemy

1. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodzin.
2. Ubóstwo, niezaradność życiowa i zjawiska patologiczne występujące w obszarze rodzin zagrożonych przemocą.
3. Niski poziom świadomości społecznej i wiedzy o zachowaniach, reakcjach i działaniach, które są przejawami przemocy w rodzinie.
4. Brak reakcji, bierność i tolerancja otoczenia dla przemocy w rodzinie i zachowań patologicznych.

Zrealizowane zadania

1. Udzielanie pomocy rodzinie w kryzysie.
2. Organizacja warsztatów poruszających problem przemocy.
3. Poruszanie tematu przemocy w rodzinie podczas spotkań dzielnicowych w szkołach z uczniami i nauczycielami oraz z mieszkańcami, radami osiedla.
4. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, prawnego oraz rodzinnego.
5. Prowadzenie zajęć grupowych dotyczących zjawiska przemocy dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc.
6. Udzielanie schronienia w sytuacjach kryzysowych.
7. Udzielanie pomocy psychologicznej i wsparcia podczas katastrof oraz zdarzeń losowych.
8. Realizacja procedury "Niebieska karta", w tym opracowanie indywidualnych planów pomocy rodzinom objętym procedurą.
9. Rozpowszechnianie ulotek, plakatów, broszur.

1.7. Współpraca z mieszkańcami.

Zdiagnozowane problemy

1. Uznawanie przez część mieszkańców potrzeby poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta.
2. Brak reakcji, bierność i tolerancja części mieszkańców na negatywne zdarzenia mające miejsce w bezpośrednim otoczeniu.

Zrealizowane zadania

1. Uczestniczenie w spotkaniach z mieszkańcami i przeprowadzanie prelekcji kształtujących właściwe zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia.

2. Upowszechnianie policyjnego telefonu zaufania oraz adresów i telefonów służb, straży i inspekcji.
3. Prowadzenie działań profilaktycznych poprzez umieszczanie treści na stronach internetowych.
4. Organizowanie festynów, imprez, turniejów sportowych.
5. Akcje z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia dla mieszkańców miasta.
6. Akcje prowadzące do poprawy czystości otoczenia - kontrole w zakresie ładu i porządku oraz działania zmierzające do eliminacji dzikich wysypisk śmieci, akcje profilaktyczne mające na celu ochronę środowiska tj. „Gliwice chcą oddychać”, „Nie pal liści”.
7. Zajęcia edukacyjne z zakresu ekologii adresowane do różnych grup wiekowych. Czynne uczestnictwo w akcji Sprzątania Świata.
8. Organizacja akcji „Mój pies, mój obowiązek” - edukacja właścicieli czworonogów w zakresie obowiązków wynikających z posiadania zwierząt wraz z kolportażem ulotek informacyjnych, wręczaniem worków na psie odchody.
9. Wdrożenie aplikacji "Moja komenda", która zawiera informacje o wszystkich obiektach policyjnych dostępnych dla interesantów, zapewnia każdemu użytkownikowi szybki dostęp do informacji o adresach i numerach telefonów obiektów policyjnych oraz kontakt ze wszystkimi dzielnicowymi na terenie kraju.
10. Zbieranie i realizacja wniosków mieszkańców w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa.
11. Wprowadzenie programu "Dzielnicowy bliżej nas", którego celem jest faktyczne zbliżenie Policji do społeczeństwa i zainteresowanie go szeroko pojmowaną problematyką bezpieczeństwa, uspołecznienie Policji. Zorganizowanie w ramach programu szeregu prelekcji połączonych z konkursami plastycznymi oraz konkursem z różnych dyscyplin sportowych.

Załącznik nr 22

Informacja za rok 2018 o Stanie Zabezpieczenia Przeciwpowodziowego miasta Gliwice

INFORMACJA O STANIE ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO MIASTA GLIWICE

I. Podstawa prawna.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym:

Art. 12. Do wyłącznej właściwości rady powiatu należy:

9d) dokonywanie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu.

II. Informacje ogólne.

Województwo śląskie leży na wododziale górnych biegów rzeki Wisły i rzeki Odry. Należy do rejonów o średnim zagrożeniu powodziowym w skali kraju. Przyczynami wezbrań na tym terenie są najczęściej opady nawalne lub rozlewowe w okresie letnim, głównie w lipcu i sierpniu. Roztopowe powodzie wiosenne występują bardzo rzadko i nie przybierają wielkich rozmiarów.

Gliwice – miasto na prawach powiatu zajmuje powierzchnię 133,4 km² i stanowi najbardziej ku zachodowi wysuniętą jednostkę zespołu miast Województwa Śląskiego. Zlokalizowane jest w środkowej części zlewni rzeki Kłodnicy, na terenach płaskich, zdeformowanych działalnością człowieka (zmiany związane z działalnością górnictwem, nasypy, wiadukty, tereny silnie zurbanizowane). Na terenie Gliwic, w górnej części zlewni rzeki Kłodnicy znajduje się większość dopływów rzeki (dopływy prawostronne).

III. Sieć rzeczna i potoki na terenie miasta Gliwice.

W centrum miasta, jako lewobrzeżny dopływ uchodzi do rzeki Kłodnicy potok Ostropka. W dolnym odcinku, na północno-zachodnich granicach miasta, w pobliżu ujścia rzeki Kłodnicy do zbiornika wodnego Dzierżno Duże, po stronie lewej dopływa potok Kozłówka. Od Portu Gliwice w dzielnicy Łabędy rzeka Kłodnica do zbiornika Dzierżno Duże płynie wzdłuż Kanału Gliwickiego.

Zestawienie rzek i potoków na obszarze Gliwic

Lp.	Nazwa ciek (km od – do)	Długość odcinka cieku [km]	Odbiornik - strona dopływu	Nazwa administratora
1.	rzeka Kłodnica km 40+400 – 55+000	14,600	rz. Odra brzeg prawy	Państwowe Gospo- darstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice
2.	Kanał Gliwicki km 39+400 – 35+400	4,000	rz. Odra brzeg prawy	Państwowe Gospo- darstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice
3.	potok Czarniawka		rz. Kłodnica	Państwowe

	km 0+000 – 2+100	2,100	brzeg prawy	Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice
4.	potok Guido km 0+000 – 2+000	1,945	rz. Kłodnica brzeg prawy	PU UM Gliwice
5.	rzeka Bytomka km 0+000 – 3+300	3,300	rz. Kłodnica brzeg prawy	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice
6.	potok Rokitnicki km 0+000 – 3+074	3,074	rzeka Bytomka brzeg prawy	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice PU UM Gliwice
7.	potok Ostropka z prawym dopływem Doa km 0+000 – 5+950	5,950	rz. Kłodnica brzeg lewy	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice PU UM Gliwice
8.	potok Kozłówka km 0+000 – 0+655 3+070 – 5+600	3,185	rz. Kłodnica brzeg lewy	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice PWIK
9.	potok Ligocki km 0+000 – 1+900	1,900	rz. Kłodnica brzeg lewy	PU UM Gliwice

Zestawienie charakterystycznych stanów wody dla posterunków wodowskazowych

Lp.	Wodowskaz	Km rzeki	Rzędna zera wodowskazu	Stan ostrzegawczy	Stan alarmowy
1.	Kłodnica - Berbeckiego	46+200	210,87	160	220
2.	Bytomka - Chorzowska	2+700	220,84	200	230

IV. Utrzymanie wód (rzeki i potoki) w 2018 r.

Utworzenie od 1 stycznia 2018 roku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie jest najistotniejszą zmianą organizacyjną wprowadzoną przez nowe Prawo wodne. Nowe przepisy określają podział państwa w zakresie zarządzania zasobami wodnymi. Od początku 2018 roku oprócz dotychczasowych dorzeczy i regionów wodnych wyróżniamy także zlewnie, które zostały zdefiniowane przez ustawodawcę jako: „obszar lądu, z którego cały spływ powierzchniowy wód jest odprowadzany przez system strug, strumieni, potoków, rzek i kanałów do wybranego przekroju cieku”.

Jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie są: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie, regionalne zarządy gospodarki wodnej z siedzibami w jedenastu miastach (w porównaniu ze stanem obecnym dodatkowo w Białymstoku, Bydgoszczy, Lublinie i Rzeszowie), na których czele stoją dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, zarządy zlewni z dyrektorami zarządów zlewni oraz nadzory wodne z kierownikami nadzorów wodnych. Organem Wód Polskich kierującym ich działalnością jest Prezes Wód Polskich.

Wody Polskie – jako państwowa osoba prawna – wykonują zadania realizowane między innymi przez obecnego Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i obecnych dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, które to organy od 1 stycznia ubiegłego roku zostały zniesione. Z kolei Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz regionalne zarządy gospodarki wodnej przestały być państwowymi jednostkami budżetowymi i jako jednostki organizacyjne zostały włączone w strukturę Wód Polskich. Od 2018 roku Wody Polskie przejęły prawa i obowiązki, zobowiązania oraz należności dotychczasowego Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

W roku 2018, na terenie miasta Gliwice, utrzymaniem i konserwacją cieków wodnych i urządzeń na nich zlokalizowanych zajmowały się:

1. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach,
2. Miasto Gliwice – Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

a) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach.

W roku 2018 na terenie miasta Gliwice zostały wykonane prace konserwacyjne potoku Ostropka w km 1+380-1+450 oraz 1+650-5+300 (odcinkowo) tj. na łącznej długości 1,885 km, obejmujące: wykoszenie porostów ze skarp i dna wraz z wygrabieniem, hakowanie roślin korzeniących się w dnie, usunięcie namułu z dna oraz wycinkę zakrzaczeń wraz z uporządkowaniem terenu po wycince – łączny koszt robót 22 776,06 zł brutto. Przeprowadzona konserwacja potoku miała za zadanie udroźnić koryto w celu zapewnienia swobodnego spływu wód, a tym samym zminimalizowania ryzyka wystąpienia podtopień terenów przyległych.

Na 2019 r. zaplanowano wykonać następujące zadania:

- konserwacja rzeki Bytomki (odcinkowo),
- konserwacja rzeki Kłodnicy (odcinkowo),
- konserwacja potoku Kozłówka (z wyłączeniem odcinków utrzymywanych przez PWiK Gliwice),
- konserwacja potoku Ostropka w km 1+380-1+450 oraz 1+650-5+300 (z wyłączeniem odcinków utrzymywanych przez UM Gliwice),

- konserwacja potoku Rokitnickiego w km 0+000-3+000 (z wyłączeniem odcinków utrzymywanych przez UM Gliwice),
- konserwacja wałów rzeki Kłodnicy,
- konserwacja wałów rzeki Bytomki,
- bieżące usuwanie zatorów i monitorowanie stanu urządzeń.

Realizacja wyżej wymienionych zadań uzależniona jest od wielkości przyznanych środków z budżetu państwa.

Wały przeciwpowodziowe i jazy są w dobrym stanie i nie jest planowana ich odbudowa i modernizacja.

Niezależnie od powyższego prowadzone są roboty modernizacyjne na śluźce Łabędy. Do końca ubiegłego roku wykonano remont awanportu dolnego i górnego, większość prac w budynkach sterowni, socjalnym, maszynowni, rurociągu obiegowym, odmulono awanport dolny i górny. Zakończono roboty w komorze południowej. Koszt robót sw ubiegłym roku wyniósł 956 686,84 zł brutto.

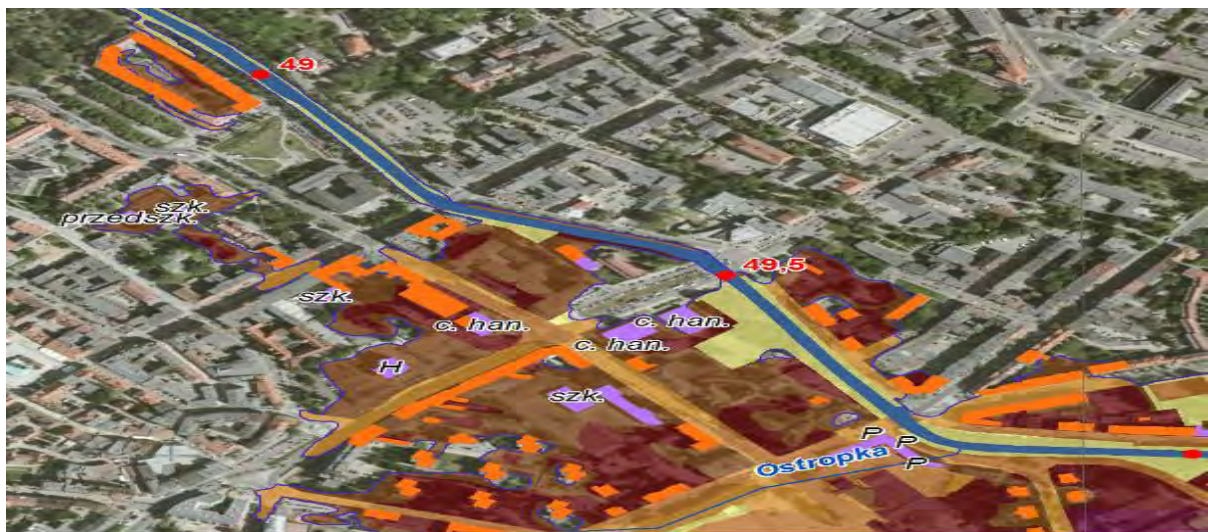
Rozpoczęto remont komory północnej śluży.

Na stronie Hydroportalu KZGW (<http://www.isok.gov.pl/pl/>) zamieszczone są mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Z uwagi na dużą ilość możliwych wariantów dostępnych w Hydroportalu KZGW poddano analizie na potrzeby niniejszego opracowania mapę zagrożenia powodziowego z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi wynoszącym raz na 10 lat. Nawiązując również do działań operacyjnych związanych z zarządzaniem kryzysowym jest ona miarodajnym punktem odniesienia, zarówno z uwagi na zakres podtopień, jak i na częstotliwość ich wystąpienia. Mapy z określonym prawdopodobieństwem powodzi raz na 100 lat lub raz na 500 lat obejmują bardzo szerokie obszary możliwych zalań. Od ostatnich doświadczeń (2010 r.) związanych z występowaniem podtopień, na terenie miasta zmienił się (i wciąż zmienia) układ drogowy oraz realizowane są inwestycje, których celem jest minimalizowanie ryzyka powodziowego (m.in. budowa systemu odwodnienia Parku Chrobrego, zbiorniki retencyjne). Zatem, dopiero wystąpienie realnego zagrożenia powodziowego w pełni zweryfikuje przedmiotowe mapy oraz pozwoli na rzetelną aktualizację terenów zagrożonych powodzią. Ponadto, zakładane przez KZGW scenariusze (symulacje) nie przewidują prowadzenia akcji powodziowej, która ograniczy skutki związane z przekroczeniem stanów alarmowych gliwickich rzek.

Przykładowe tereny zagrożone powodzią obrazują poniższe fragmenty map:

Rys. 1 Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody
Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% - raz na 100 lat.

Rys. 2 Mapa ryzyka powodziowego – negatywna konsekwencja dla ludności alternatywnie
(dla środowiska) oraz wartość potencjalnych strat powodziowych.
Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% - raz na 100 lat.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

budynek mieszkalny
w obszarze zalania wodami powodziowymi [głębokość w m]:

≤ 2,0 >2,0

budynek o znaczeniu społecznym
w obszarze zalania wodami powodziowymi [głębokość w m]:

≤ 2,0 >2,0

oznaczenie budynku o znaczeniu społecznym:

zib. - żłobek, przedszk. - przedszkole, szk. - szkoła,
P - policja, rem. - straż pożarna, SG - jednostki Straży Granicznej,
szpit. - szpital, san. - sanatorium, d. op. - dom, ośrodek opieki społecznej, hospicjum,
c. han. - centrum handlowe, H - hotel, d. wyp. - dom wypoczynkowy,
d. wych. - dom wychowawczy, dom poprawczy, z. kar. - zakład karny, areszt śledczy

wartość potencjalnych strat powodziowych w zł/m²

obszary, dla których nie oblicza się strat

≤ 1

1,01 - 25

25,01 - 50

50,01 - 100

100,01 - 150

150,01 - 300

> 300

50 kilometr rzeki

obszar szczególnego zagrożenia powodziowego

sieć rzeczna

wody powierzchniowe

b) Miasto Gliwice – Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych.

Wykaz zadań zrealizowanych w 2018 r.:

Lp.	Nazwa zadania	Poniesione nakłady w zł
Usługi		
1	Konserwacja i bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej, rowów komunalnych, potoków komunalnych, czyszczenie separatorów kanalizacji deszczowej DTS, bieżąca obsługa przepompowni kanalizacji deszczowej.	3 085 108,57
Usługi w zakresie opracowania dokumentacji technicznej		
2	Wykonanie dokumentacji projektowej zbiorników retencyjnych na potokach Ostropka, Cienka, zaprojektowanie suchego zbiornika przeciwpowodziowego na rzece Kłodnicy, wykonanie koreferatu dla dokumentacji projektowej zbiornika retencyjnego na potoku Wójtowianka (Doa), inwentaryzacja stanu kanalizacji deszczowej w ul. Pszczyńskiej.	925 573,49
Remonty		
3	Remonty bieżące kanalizacji deszczowej oraz awaryjny remont rowów przy ul. Wrzosowej, Spacerowej, Św. Jacka oraz potoku Cienka.	1 783 154,42
Inwestycje		
4.	Modernizacja oraz przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ulic Bojkowskiej, Toruńskiej, Łukasiewicza, Dworskiej.	7 999 011,84
Inwestycje dofinansowane		
5.	Odwodnienie Południowej KSSE – obszar ul. Bojkowskiej.	930 727,18
6.	Odwodnienie terenów położonych pomiędzy Autostradą A4, ul. Rybnicką, potokiem Doa a ul. Biegusa w Gliwicach – etap I.	388 497,08
7	Zabudowa urządzenia podczyszczającego dla zadania przebudowy kanalizacji deszczowej w ul. Dworskiej.	26 552,84
8	Budowa i przebudowa sieci kanalizacji w celu odwodnienia terenów położonych pomiędzy Autostradą A4, ul. Rybnicką, potokiem Doa a ul. Biegusa w Gliwicach – etap II.	1 322 270,29
9	Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Chorzowskiej wraz z zabudową urządzenia podczyszczającego oraz	2 054 100,00

	remont wylotu do rzeki Bytomki.	
10	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Magnolii.	1 322 918,10
11	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Begonii wraz z budową urządzenia podczyszczającego oraz wylotu do rowu RM.	3 289 020,00

W roku 2019 zaplanowano dokończenie oraz realizację następujących zadań:

Lp.	Nazwa zadania	Planowane nakłady
Usługi		
1	Utrzymanie rowów i potoków komunalnych, awaryjne koszenie brzegów Kłodnicy, bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej, czyszczenie zbiorników retencyjnych i separatorów, obsługa przepompowni .	4 598 906,94
Remonty		
2	Remonty bieżące kanalizacji deszczowej, awaryjny remont rowów przy ul. Wrzosowej, Spacerowej, Św. Jacka oraz potoku Cienka.	2 033 253,05
Inwestycje		
3	Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta.	8 000 000,00
Usługi w zakresie opracowania dokumentacji technicznej – dokończenie zadań		
4	Zaprojektowanie suchego zbiornika przeciwpowodziowego na rzece Kłodnicy, zbiorników retencyjnych na potokach Ostropka i Cienka oraz dokumentacja projektowa kanalizacji deszczowej w ulicach: Kniejowej, Las Łabędzki, Świerkowej, Pod Borem, Gajowej.	716 378,00
Usługi w zakresie opracowania dokumentacji technicznej – realizacja zadań		
5	Wykonanie dokumentacji projektowej odwodnienia ulic Goduli, Nadbrzeżnej, Al. Sikornik, ul. Bieszczadzkiej, przebudowy kanalizacji deszczowej w ul. Królewskiej Tamy.	292 617,00
6	Wykonanie dokumentacji technicznej budowy kanalizacji deszczowej w ul. Wiertniczej, Zbożowej, Owczarskiej, Noakowskiego.	115 060,35
7	Opracowanie koncepcji stworzenia warunków dla przyszłych inwestycji przy ul. Czapl i Bojkowskiej wraz z przygotowaniem pomiarów geodezyjnych.	59 655,00
8	Nabycie sieci kanalizacji deszczowej wraz z elementami towarzyszącymi.	226 950,00

W roku 2019 planuje się dokończenie oraz realizację następujących dofinansowanych zadań:

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywane nakłady na realizację zadania	Przewidywany termin realizacji
1	Odwodnienie Południowej KSSE – obszar ul. Bojkowskiej.	2 306 700,22	2016-2019
2	Odwodnienie terenów położonych pomiędzy Autostradą A4, ul. Rybnicką, potokiem Doa a ul. Biegusa w Gliwicach – etap I.	2 401 531,18	2018-2019
3	Zabudowa urządzeń podczyszczających dla zadania przebudowy kanalizacji deszczowej w ul. Dworskiej – etap IV.	816 991,92	2018-2019
4	Budowa i przebudowa sieci kanalizacji deszczowej w celu odwodnienia terenów położonych pomiędzy autostradą A4, ul. Rybnicka, potokiem Doa a ul. Biegusa w Gliwicach – etap II.	1 714 382,54	2018-2019
5	Budowa i przebudowa sieci kanalizacji deszczowej w celu odwodnienia terenów położonych pomiędzy autostradą A4, ul. Rybnicka, potokiem Doa a ul. Biegusa w Gliwicach – etap IV.	1 365 981,47	2019
6	Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. ks. Jerzego Popiełuszki wraz z zabudową urządzenia podczyszczającego w systemie zaprojektuj i wybuduj.	623 864,36	2019
7	Budowa i przebudowa sieci kanalizacji deszczowej w celu odwodnienia terenów położonych pomiędzy autostradą A4, ul. Rybnicka, potokiem Doa a ul. Biegusa w Gliwicach – etap III.	1 755 850,46	2019-2020
8	Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach kanalizacji deszczowej do rzeki Kłodnicy w Gliwicach na odcinku od ul. Wrocławskiej do ul. Berbeckiego w ramach zadania Restytucja koryta rzeki Kłodnicy w Gliwicach na odc. 750 mb.	2 610 000,00	2019-2020
9	Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach do cieków w mieście z zabudową retencji, remontem wylotów, skarp, cieków i rzek (14, 15, 18, 40, 41 rz. Kłodnica) w systemie zaprojektuj i wybuduj.	1 003 882,27	2019-2020
10	Odwodnienie obszaru dzielnicy Brzezinka Południe w Gliwicach - sieci kanalizacji deszczowej wraz z budową zbiornika retencyjnego w systemie zaprojektuj i wybuduj.	15 351 307,00	2019-2020
11	Budowa inteligentnego systemu zarządzania siecią kanalizacji deszczowej w systemie zaprojektuj i wybuduj.	3 100 000,00	2019-2020

Uzupełnieniem powyższego materiału jest *Mapa modernizacji sieci kanalizacji deszczowej* znajdująca w załączniku nr 1.

Istotnym elementem zmniejszającym występowanie miejscowych podtopień była wymiana w 2016 r. krat na potoku Ostropka w podanych poniżej lokalizacjach. Nowe kraty umożliwiają sprawniejszą regulację przepływu wód.

ul. Dolnej Wsi 6

ul. Słowackiego 2A

W razie konieczności dyspozytorzy PCZK zlecają (wskazanej przez Wydział Przedsiębiorstw Gospodarczych i Usług Komunalnych) firmie prace interwencyjne mające na celu oczyszczenie krat na potokach (głównie przy ul. Słowackiego i Nowym Świecie).

IV. Zagrożenia powodziowe na terenie miasta Gliwice.

Ryzyko powodziowe spowodowane jest od wielu lat m.in. na skutek zasypania leżącego na granicy Zabrze i Gierałtowic zbiornika WN 35; przejmował on część wód powodziowych rzeki Kłodnicy. Położenie miasta oraz rozbudowa infrastruktury drogowej na terenie takich miast jak Katowice, Ruda Śląska, Gierałtowice, Zabrze sprawiają, że to właśnie w Gliwicach następuje kumulacja wód spływających z poszczególnych zlewni. W ciągu ostatnich paru lat odnotowujemy bardzo dynamiczne przyrosty poziomów gliwickich rzek i potoków (w bardzo krótkim czasie).

Prezydent Miasta Gliwice ostatni raz ogłaszał dwukrotnie pogotowie przeciwpowodziowe w roku 2013 w dniach 3 maja i 4 czerwca - z uwagi na przekroczony i utrzymujący się stan ostrzegawczy (powyżej 160 cm). W latach 2014-2018 stany ostrzegawcze dla Kłodnicy i Bytomki przekraczane były kilkakrotnie, jednak z uwagi na krótkotrwały charakter opadów nie było konieczności ogłoszenia przez Prezydenta pogotowia przeciwpowodziowego.

Na terenie miasta następujące rejony zagrożone są podtopieniem w wyniku wystąpienia rzek i potoków z koryt oraz nagromadzenia wód opadowych lub cofki wody w kanalizacji deszczowej (Załącznik nr 2):

1. Teren zamknięty ulicami: Kujawską, Marii Skłodowskiej Curie, Kaszubską, Zimnej Wody, Konarskiego ciągnący się do lodowiska Tafla. Obejmuje swym zasięgiem

całość ulicy Kaszubskiej, Banacha, dużą część ul. Akademickiej. Zagrożone obiekty Politechniki Śląskiej. Teren mocno zurbanizowany.

2. Teren po obu stronach rzeki Kłodnicy leżący w obrębie ulic Królewskiej Tamy, Panewnickiej, Kujawskiej obejmujący ogródki działkowe.
3. Teren wzdłuż ulicy Słowackiego w dolinie potoku Ostropka (łąki).
4. Teren po obu stronach ulicy Chorzowskiej ciągnący się wzdłuż rzeki Bytomki od DK88 na południe - przy bardzo wysokim stanie wody.
5. Teren wzdłuż rzeki Bytomki leżący przy ulicy Królewskiej Tamy w pobliżu PEC Gliwice (nieużytki).

Wyżej wymienione rejon zagrożenia ustalone zostały na bazie doświadczeń z lat 1997 – 2010. Powierzchnia rejonów zagrożonych wykazana przez KZGW w dużej części pokrywa się z powyższym opisem z następującymi różnicami:

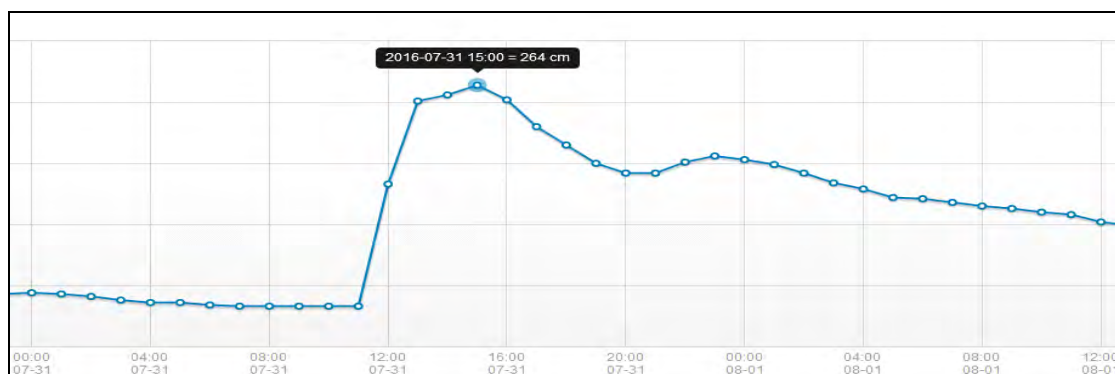
1. Teren powiększony jest aż do ul. Łużyckiej i Zwycięstwa oraz obejmuje większość łąk Kłodnickich i Park Chrobrego.
2. Powierzchnia terenu w przybliżeniu zgodna.
3. Rejon niewyszczególniony (tu powstaną dwa zbiorniki retencyjne).
4. Obszar zagrożony przesunięty pomiędzy A1/DK88/ul. Chorzowska.
5. Rejon niewyszczególniony.
6. Wykazane tereny wzdłuż ul. Portowej w rejonie fabryki Opla.

W sytuacji wystąpienia szczególnie nawalnych deszczów mogą wystąpić lokalne podtopienia w innych niż wyżej wymienione rejon miasta. W latach 2012 – 2018 kilkakrotnemu podtopieniu ulegały następujące ulice: Dolnej Wsi, Pszczyńska, Śliwki, Dąbrowskiego, Folwarczna, Piwna, Bł. Czesława, Wyczółkowskiego, Jana Nowaka Jeziorańskiego, Plebańska, Chorzowska, Kujawska. Podtopienia miały zazwyczaj charakter punktowy i krótkotrwały. Pozostałe przypadki odnotowane przez Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w powyższym okresie dotyczyły pojedynczych lokalizacji.

Zjawisko powodzi błyskawicznej – podtopienia z dnia 31 lipca 2016 r.

Wystąpienie powodzi błyskawicznych trudne jest do prognozowania. Choć są to zjawiska zazwyczaj o lokalnej skali, to mogą wyrządzić poważne szkody. Przykładem takiej powodzi, był 31 lipca 2016 r., gdy przez Gliwice przeszła gwałtowna burza z nawalnymi opadami deszczu oraz gradu - suma opadu wyniosła blisko 60 l/m² w krótkim odstępie czasu. Intensywny opad, jak również nagły spływ powierzchniowy doprowadziły do podtopień – największe odnotowano na pograniczu trzech osiedli: Wójtowej Wsi, Śródmieścia oraz Sikornika (w rejonie ul. Słowackiego, Nowy Świat oraz

Zygmunta Starego). Ponadto częściowo zostały zalane pomieszczenia Szpitala Wielospecjalistycznego przy ul. Kosciuszki 1.

Na wodowskazu IMGW przy ul. Berbeckiego **najwyższy odnotowany poziom wody** w rzece **Kłodnicy wyniósł 264 cm**, tym samym stan alarmowy (220 cm) **został przekroczony o 44 cm** (powyższy wykres oraz dane w tabeli nr 5 **pochodzą z Monitora IMGW**). **Potwierdzeniem dynamicznej sytuacji oraz gwałtownego wzrostu poziomu wody jest poniższe zestawienie:**

Tabela 5. Zestawienie poziomu rzeki Kłodnicy z wodowskazu przy ul. Berbeckiego.

Data i godzina	Poziom wody [cm]
2016-07-31 13:00	83
2016-07-31 14:00	183
2016-07-31 15:00	251
2016-07-31 17:00	264
2016-07-31 19:00	230
2016-07-31 22:00	192
2016-07-31 0:00	201
2016-08-01 2:00	203
2016-08-01 4:00	192
2016-08-01 6:00	179

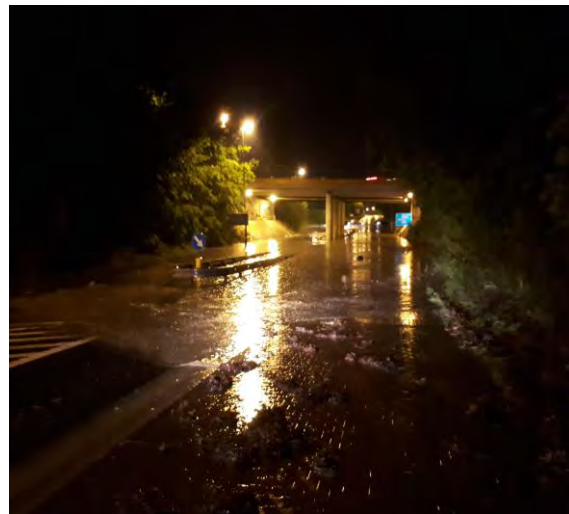
Widok na rzekę Kłodnicę z kładki przy ul. Berbeckiego.

Podtopienia z dnia 3 maja 2018 r.

3 maja 2018 r. przez większą część miasta przeszły nawalne opady deszczu oraz nadzwyczaj duże opady gradu związane z wielokomórkowa burzą (burza składająca się z połączonych ze sobą mniejszych komórek burzowych). Suma opadów na terenie miasta (w zależności od lokalizacji deszczomierzy – dane z PWiK) wyniosła od ok. 20 l/m² do nawet 32 l/m² w czasie ok. 40 min. Dodatkowo topniejący grad powodował zwiększenie ilości napływającej wody, dlatego suma opadów lokalnie mogła przekraczać ponad 40 l/m². W sumie Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Gliwice oraz Państwowa Straż Pożarna interweniowały ponad 50 razy.

ul. Dworska

ul. Wyczółkowskiego

System monitoringu przeciwpowodziowego.

W 2014 r. na zlecenie Centrum Ratownictwa Gliwice wykonano system umożliwiający pomiar wysokości lustra wody w newralgicznych punktach miasta w następujących lokalizacjach:

1. Rzeka Bytomka (most w ciągu ulicy Chorzowskiej – obok PRUiM)

2. Rzeka Bytomka (most w ciągu ulicy Królewskiej Tamy – obok PEC)

3. Rzeka Kłodnica (ciepłociąg przy ulicy Baildona)

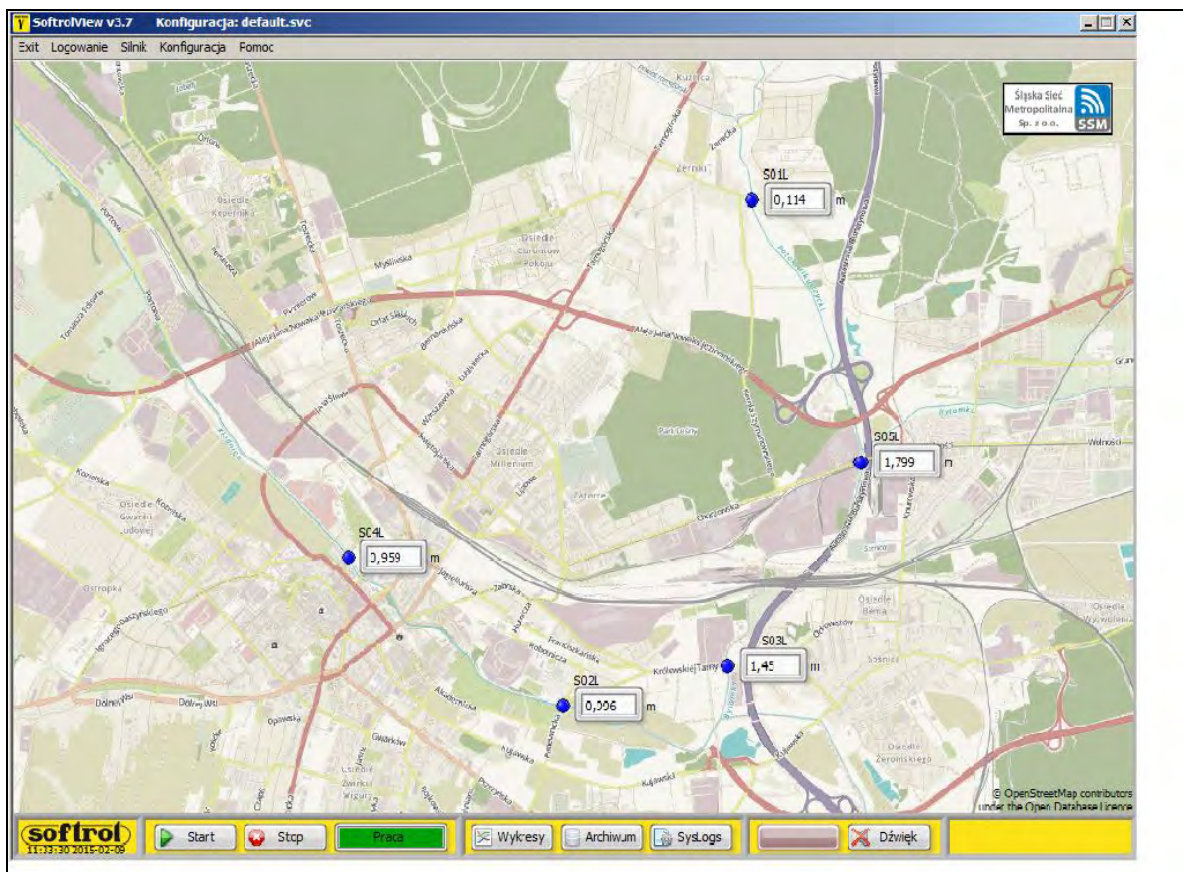
4. Rzeka Kłodnica (ciepłociąg przy ulicy Berbeckiego)

5. Potok Rokitnicki (most w ciągu ulicy Elsnera)

Wskazania pomiaru poziomu wód przekazywane są bezpośrednio na stanowisko dyspozytorskie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Centrum Ratownictwa Gliwice w następującej formie:

Dodatkowo, w newralgicznych punktach miasta zainstalowane są kamery monitoringu miejskiego, których podgląd znajduje się m.in. w Centrum Ratownictwa Gliwice - na stanowisku dyspozytora Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Wykaz punktów monitoringu rzek i cieków wodnych:

Lp.	Nazwa ciek	Lokalizacja
1	Ostropka*	Kamera obrotowa na budynku prywatnej posesji przy ul. Dolnej Wsi 6
2	Wójtowianka (Doa)	Kamera obrotowa zamontowana na słupie na terenie Teatru Muzycznego ul. Nowy Świat 55
3	Kłodnica	Kamera obrotowa zamontowana na budynku PSP od strony ul. Kujawskiej
4	Kłodnica	Kamera obrotowa zamontowana na moście ul. Baildona/Panewnicka
5	Potok Żernicki	Kamera obrotowa zamontowana na słupie przy moście na ul. Elsnera

Potok Ostropka - widok z kamery

* Kamera została zdemontowana w grudniu ubiegłego roku. Trwają obecnie prace związane z przywróceniem monitoringu w tej lokalizacji.

Potok Ostropka - lokalizacja kamery

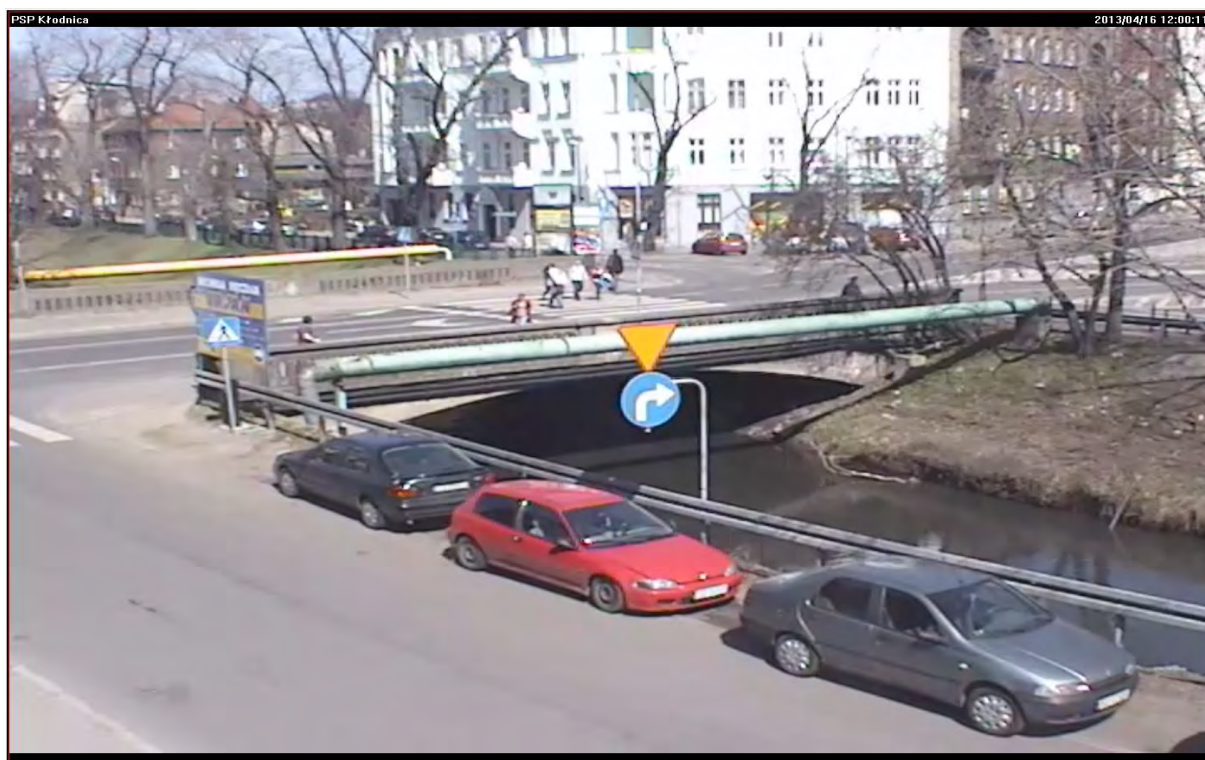
Potok Wójtowianka (Doa) - widok z kamery

Potok Wójtowianka (Doa) - lokalizacja kamery

Rzeka Kłodnica - widok z kamery

Rzeka Kłodnica - lokalizacja kamery

Rzeka Kłodnica most Baildona/Panewnicka - widok z kamery

Rzeka Kłodnica - lokalizacja kamery

Potok Żernicki - widok z kamery

Potok Żernicki - lokalizacja kamery

V. Zabezpieczenie logistyczne prowadzonych działań przeciwpowodziowych.

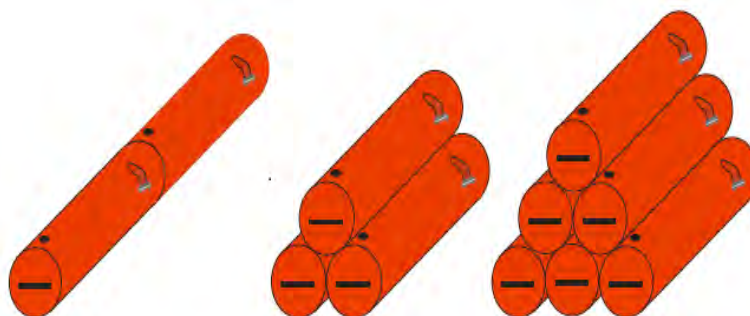
Na potrzeby działań służb ratowniczych przy Centrum Ratownictwa Gliwice funkcjonuje magazyn przeciwpowodziowy, którego wyposażenie przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie sprzętu w dyspozycji Centrum Ratownictwa Gliwice.

Pozycja	Nazwa	Liczba	
1.	Sprzęt odwadniający		
	1.1.	Pompy szlamowe	2 kpl
	1.2.	Pompy pływające wodne	4 kpl
2.	Sprzęt osuszający		
	2.1.	Osuszacze	6 kpl
3.	Sprzęt ratunkowo-pływający		
	3.1.	Ponton z osprzętem	1 kpl
	3.2.	Łódź wiosłowa	5 kpl
4.	Sprzęt oświetleniowy		
	4.1.	Agregaty prądotwórcze	7 szt.
5.	Sprzęt roboczy i materiały robocze		
	5.1.	Worki	37 500 szt.
	5.2.	Łopaty	25 szt.

		Drabiny	2 szt.
	5.3.	Plandeki	45
6.		Sprzęt kwaterunkowy	
	6.1.	Łóżka polowe	40
	6.2.	Śpiwory	100
	6.3.	Koce ratunkowe	100

Centrum Ratownictwa Gliwice dysponuje również zaparami przeciwpowodziowymi z PCV (o przekroju okrągłym i średnicy 40 cm) napełnianymi wodą. Stanowią one alternatywę dla zapór budowanych przy zastosowaniu worków z piaskiem. Zapory wykonane są z trzywarstwowej tkaniny wodoszczelnej, bardzo odpornej na rozerwania i przetarcia, co jest bardzo istotne przy wodzie płynącej, niosącej różnego rodzaju konary, gałęzie, itp. Tkanina zastosowana do produkcji wałów jest specjalnie zbrojona siatką wewnątrz co daje dużą wytrzymałość. Zaletami są szybki i łatwy montaż i demontaż, możliwość wielokrotnego użycia, możliwość budowania dowolnej konfiguracji i kształtu zapór, możliwość zwiększenia wysokości zapór poprzez tzw. system piramidalny.

Jednostka posiada również wagoworkownicę elektroniczną WGII przeznaczoną do workowania materiałów sypkich (w tym piasku). Urządzenie o następujących parametrach: wysokość -235 cm, szerokość - 210 cm, długość 250 cm, waga 370 kg, wydajność 4 t/h zasilane jest prądem zmiennym 230 V/50 HZ.

Piasek do napełniania worków oraz transport zabezpiecza Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gliwicach Sp. z o.o. Ponadto istnieje możliwość pozyskania piasku z innych spółek z większościowym udziałem miasta.

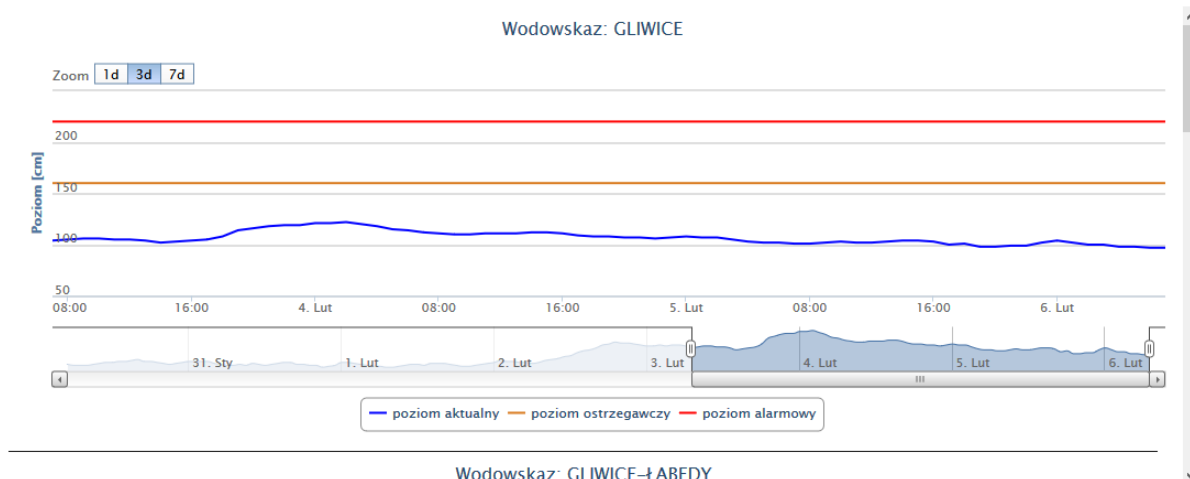
VI. Podsumowanie.

Obecnie sytuacja jest stabilna i nie stwarza zagrożenia powodziowego. Aktualne stany wody odczytywane na łatach wodowskazowych w rzekach Kłodnica i Bytomka utrzymują się w strefach stanów niskich lub średnich. Dla zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego miasto prowadzi stałą kontrolę poziomu wód rzeki Kłodnicy i Bytomki.

Stan wody dla rzeki: Kłodnica (czas w UTC)

Wodowskaz	Wartość ostrzegawcza	Wartość alarmowa	Stan obecny	Data odczytu	Poziom	Stan poprzedni	Data odczytu	Zmiana stanu [cm]
GLIWICE	160	220	97	2019-02-06 09:00	niski	97	2019-02-06 08:00	0
GLIWICE-ŁABĘDY	-	-	152	2019-02-06 09:00		153	2019-02-06 08:00	-1
PYSKOWICE-DZIERŻNO	-	-	302	2019-02-06 09:00		303	2019-02-06 08:00	-1
LENARTOWICE	210	260	134	2019-02-06 09:00	normalny	134	2019-02-06 08:00	0

Dostęp do wykresu wodowskazu po wybraniu nazwy z tabeli powyżej, lub po przesunięciu suwaka.

Dane z wodowskazów RZGW oraz Sieci Pomiarowo-Obszerwacyjnej Ośrodka Hydrologii.

Urząd Miejski w Gliwicach Biuro Rozwoju Miasta

ul. Zwycięstwa 21
tel. 32 239-11-00
brm@um.gliwice.pl

ISBN: 978-83-928759-5-6

www.gliwice.eu